

חוררת דעת

ו.י. ג.י. ג.י.
ס.י. ג.י. ג.י.
מ.י. ג.י. ג.י.
ד.י. ג.י. ג.י.
ה.י. ג.י. ג.י.

ש"ע י"ד. הוא עין הדעת. נחמד להשכיל אסור והיתר. ומהור ואשר איננו מהור. ובו עולים שני סעיפים שם האחד באורים
בו מפורט בשכל וך זכסדור נאה סכרות עמוקות על הראשונים ועל האחרונים ונטייתם איש מרעהו ע"פ רוחו אשר ישאלו
ללכת. ואח"כ מניח המחבר גם דעתו עליהם ומכריע את כלם. ושם האחר **חרושים**. שם שם חק ומשפט
ומציג לפנינו כל פסק הלכה וקוטב הפלסוליס לענין דין והוראה היוצא מאופט שיטות כל מוכחי
השולחן והבדלותיהם :

חלש הרב הנסד. גדול אשר פרש כנפיו על ארבע רוחות המורה. הגאון המפורסם מוה"ר יעקב נר"ו אב"ד ור"ע דק"ק ליסא בעל העשני מקור חיים
על א"ס וגתיבת המשפט על ח"ה ורחבור עולמו ככ"י על א"ס ומעשה ניהים על ההנהגה ש"פ בו של הרב העלור גדול
מוה"ר יעקב משה ז"ל ב"ע חרושים על פסקת כרימות :

נדפס פעם ראשון בק"ק לעמבורג בשנת תקנ"ט לפ"ק ולגדול תשוקת המורים המבינים יקר ערכו קמו ונתעוררו חלה שלשה מטיבי
עד מק"ק ליסא ה"ה הרבני המופלג השלם הנגיד מו"ה נחמן בן הישיב וישר כה"רר שמחה בר"ש מברלין. והרבני
המופלג הנגיד מו"ה שמואל בן המנוח דריק וישר כה"רר יוסף בר"ש מברלין והרבני המופלג הנגיד מו"ה
אליעזר בן המנוח המפורסם מו"ה חיים סג"ל זצ"ל מפלונסק המה התנדבו ולא חסו על כספם
לאהבה רבה ויתרה אל כבוד רבם בעה"מ והביאורו פעם שנית
קמת מכנש הדפוס

פה

די הרנפרט

Heilbrunn

Heilbrunn

אנמטר ריא רעגיהרונג דער פרויא אנמאינעטע לוויזע אמאליע פעררווימוועטע שמאטס מיניסטער
גרעפן פאן האיום געבאהרגע גרעפן באן דיהרען עקסעלענץ

בבית ובדפוס ה"ה ר' יוסף מייא

בשנת תקנ"ע לפ"ק

אלה דברי קדוש ישראל הגאון המכבד לבבדור המביאים לבית הדפוס

אם רבים וכן שנים מאנשי עדתי אשר חזני יושב בקרבם ק"ק ליסא ה"י. ישועו לנקש דבר ה' זו הלכה ולתאור יבקשו ספרי המצוות על אשר חזני ה' יבקשו ולא ימצאו. כי אלה אשר יצאו לאור הדפוס בק"ק ל"ב אודו לעלמא במדינה שם. ולא בלא למדינה זו אך מעט מומר. אחרתי לנענע ראש להאגשים האלה השלמים. אשר התמוררו בכונה רנויה בגופם ומאודם לכבוד התורה. לתת לכסף מוצא ולתעסוק להביא בדפוס שנים ספרי חוות דעת על ש"ע יורה דעה. שלשה המה חטיבי צד ה"ה הרבני המופלא השלם הקצין מו"ה נחמן צ"ח מברלין מתן הרבני הכבוד המפורסם מו"ה זאב ווארף גורר פרנס יומנהיג דקדילמינו. והני מרי גיבי הרבני המופלא הקצין מו"ה שמואר צ"ח מברלין. והאבד הרבני המופלא הקצין מו"ה אר"צ צ"ח במו"ה ז"ל מפלונק. קחני הרבני הגיד המפורסם מו"ה יודא ליב סג"ל במוהרצ"ס ז"ל מפה. המה האוירים חיל. המה המשתדלים לקבוע בדפוס כוון ספרי ה"ל בדמותו וללמו כפי שנדפס טעם ראשון :

והי' ברצות ה' לא דרכיהם לנענע מעשיהם בהדפסת הספר ה"ל. חזני גוזר בגזירת חרם ושמתא שמיוס כלות הדפוס עד משך עשרה שנים רגופים מן אז וכלאה. לא יריו איש את ידו להביא בדפוס ספר חוות דעת ה"ל בלי רשות והורמא דירי ובריווי האגשים האלה המשתדלים. ישמע השמע ותבא עליו ברכת טוב. הכ"ד המדבר לכבוד התורה ולומדי' בע"ה סק"ק ליסא יוס' ג' י"ז אלול שנת תקס"ט-לפ"ק

הק' יעקב נהרג מו"ה יעקב משה ז"ל מו' פה ק"ק ליסא

הקדמת המחבר

מרנלא כמתיאור דרכן לקרוע הכתב בשם ח"ה היות שאין ראוי להקרא חכם רק הכורא לבד שהוא עטם החכמה ואינו מקבל ומשפט מוילתו אכל חזן ממנו הכל מקבלים ומשפטי' מוולחם וק"ו מי ששכלו מורכב בחומר הוא ילאה תמיד מלהשיג בדבר בשלימות כי החכמה היא בלתי תכליתית ולא יכולה כ"ל הכלתי בעל תכלית והוא הכורא ויתעלה. משא"כ האדם שהוא בעל תכלית צריך הוא תמיד להשלמת וולתו כמאמרם ז"ל איזה חכם הלימוד מכל אדם ולכן קראוהו בשם תלמיד חכם. ולא לבד שצריך לגדול ממנו אלא אף לקטן ממנו כמאמרם ומתלמידי-יותר מכולם. והטעם כי כמו בראי' החושית אם ישיט אדם במנט עינו למרחוק יוכל בקל צמה שלפניו כן הוא בראי' השכלית כשמשוטט במנט שכלו למרחוק נכשל בקל צמה שלפניו. לכן צריך לתלמיד ששכלו קטן ששכלו אינו משוטט למרחוק ומרגיש צמה שלפניו. ועוד כי מחמת צמצום שכלו להסביר להתלמיד יראה גם בעצמו צמה שלפניו ובס מחמת הצמצום יראה ויבין יותר כי זה דומה לרואה בשופרת שרואה יותר מחמת צמצום עין הראות מה שלא יכול להביט כ"כ בלא השופרת מחמת פיזור עין הראות.

ועל הקדמה זו נשענתי בדברי זה החיבור אף כי ידעתי בעצמי מיעוט ערכי ודל שכלי צעיר התלמידים כי לא חכרתי זה החיבור להגדל בווגם לא להורות מחיבו איזה כורא כי ידעתי בעצמי שאינני תועי להוראה וגם אין לי צמה להגדל רק חכרתי זה כי רוצה אני להתלמד לפני חכמים בתלמיד הדן לפני הרב בקרקע ואולי כשישמו החכמים עיניהם לעיני בן יקבלו ממני כדרך שאחרו מו"ל ומתלמידי יותר מכולם והמעניין בספרי ידמה לו כמעניין בדברי תלמידו ויותר מועילין דברי התלמידים מדברי רבותיהם כמאמרם ז"ל. ועוד אחרתי אף אם אולי לא אהי' בחיבור זה רק כדולה חספא מ"מ אולי ישכח מאן דמשבח מרגינתא תותי' וכודאי גם ע"ז יש שגר מה"י כאשר יומלא מרגליות בתורה מחמת חספא דליליא ולכן קראתי שם זה החיבור חוות דעות שמו מורה עליו שלא כתבתי רק לחוות דעת בלבד ולא לקבוע הלכה ח"י ומה שנוגע לפיכך לא כתבתי רק כשהייתי מוכרח להביא ראי' וגם אל יתעדי כשנמצא בדברי איזה הראות וכאפרומים שלא נפתחו עיניהם וידוע שאלה מתבררים בלא הי' אקיה הגם שנמצא: משל שהמשילו כנגם הריכב על הענק מ"מ אין המשל מוכן יפה להיוותו חלושי הראות וכאפרומים שלא נפתחו עיניהם וידוע שאלה הראות מדמה הדברים היקר האמת ואינו יכול לראות בטוב אף שהוא למעלה כמו שרואה מי שהוא חזק הראות אף שהוא למטה ולהסביר משלם נראה כי הנגם הריכב על הענק אינו יכול לערוך מלחמה נגד הענק שכנגדו מלחמת חלישות כוחו אומנם נגד נגם שכנגדו אף שרובכ ג"כ על הענק יכול ללחם כן אומנו אין דעתינו ח"י להשיג על הראשונים כי אולי מה שמדמין אומנו בדבריהם הוא היקר מה שכיוונו מחמת חלישות ודל שכלינו רק דעתינו להשיג על הדבר לפי מה שמצאנו מדבריהם לנגסין ודל השכל במונו. הסכמה שת' לא הדקסתי היות כי לא חכרתי זה רק להתלמד. ומאלץ האמת חכקש שיעמידני על קו האמת ולא אכשל בדבר הלכה ברמיו המרויחין וזכויות לבתי אמן ואמן :

כתר מלכות

ליסא עליו! שיש מקלה קדושה! כי מלך ביפיו תחזינה עיניך. הרחיבו מקום אהלך ויריעות משכנותך קריה נאמנה, כי ממרחקים בא אבן ישראל. דרך כוכב מעיק"ב ורחם מאפסי ארץ לנו. שימי נא אדר ושייתי על הארץ הור המלכה, ה"ה ארוננו ורבונו המ"ה הגאון מו"ה יעקב אב"ד ור"ם ק"ק ליסא בן הגאון מו"ה יעקב משה ז"ל. ארא מרכבות קדש, בדת עמנו בריתו, ונתן לנו את תורתו. אומר אני מעשי למלך: מבין לשכתך בנו פעלת מלך, ומה נבזו אהלך יעקב! ימינך דוממה, ימינך בשבט המחוקק תאמיו. על כסאך פלס המשפט יתח מן התורה, עליו חשבונה אמונה, ללמד תועים בינה. אהה מורה נבוכים מסלה, ומשפטים מלפניך יצאו סלה. גושו נא עמי וראו מה נהדר במזה המלוכה. גשישה יחד אנשי ליסא. תתבוננו! כי עוד הסוב לישרון מלוכה, ובכן צדיקים ויגלו, ישמחו ישרים בחדשו המלוכה, כי הקצינים אשר מלכו אדרת השליבו, וקל נתנו לארון אשר המליכו. עוד ביהודת יראת אל נמצאה אמונה, כי הם בעצמם רועה בחרו בראשונה, לשם חבניה ת"ס חקקה בבסא, ויעלוזו כי המה רשמים בכהא, כי ראו שהם נושאים ונשואים עם כסא. וכעת יאמר ליעקב"ב מה פעל אחרות עדה סגלה גוי אחד, כי לעת המוט וככל יד עם אחד, אספו יחד רוחני העיר ויושיבה לנשוא לב אחד, לתת המשה ומבני אלו לבור אחד, ויהי אך יצא יאשם יעקב"ב, הסכימו דעתם ומבקשי פניך יעקב"ב סלה, ובל העם יתמידו בקול, יאדירון ישרון ויהי בשרון מלך. ומי יתן כי כל עם ח' ולכו אדירנו, וכל המקלות התבקשת לחן כמונו רועה עדה רועה צאן הצדדים האלה, אשר אברו דרך ועקבות אבותם עזבו. דוד מה רמו עיניו ועצפיו ינשאו. מעגלותם בגוה מולכים, מתפארים בתבונתם ומתהללים בתפר ברית ח' ובלעני מעוז על דורשי התורה. הי' בת אל חי, תורה הקדושה! מראש מקרמי ארץ נפכת, עד לא עשה ראש עפרות תבל שעשעים היית, מצחקת לפניו בחקו חוג על פני תהום. דבר יי' ויהיו רגליו עמדתך שהה, ועתה בדר השב, מסתרת את ומתאבלת. מאנת הנחם על בניך חלכים שובבים, לבן את מר תועק, ובערלי שפתים כמונו תשמיע תוכחה, תשים דברים האלה לאמר: "אנכי לכם מחפרי ה' אפס קצתם, אקשרה את אשר הפלא" אשר לא עשה כן לכל גוי, למען רעת את מי עזבו, ומהרבה בנייתכם בי, כי למעני עשה ח' את כל אלה. וכור נא ליל החרות בצען, ליל שמי' ק... ראו עלילה, לזכר ברית האיתנים ושבועת האהבה בחר ה' בך. בן פקד ה' צאנאמיש, שלח ידו לזרע יריריו. גבורות תראה עשה.

« פלא, כי עת יד קשרה על ארמה חס, וחמלה היתה חפפה על צב ארב סלה. חש הקנף ההשמרה ענול מצרימה, ראה המות חיו השתלה היתה אל קנא. »
 « על מצח ראשית אונים, וימלך המשיחה עם אחוזת מחבלים חפפו ושאו יורש עזר, כס פרעה, עד בכור השבי ויטב בלא, וצנת קרית מלכות יללת שבר. »
 « מלאה וצעקת הגוף עלה השמימה, ישראל ששים, יושבים שאגנים, ומסחים על אות המלטה נרשם ברם חפפה, ובעלת השחר נצאתם חפשי מבור. »
 « השביה, וקומה כל משנאיכה, ברך כל צען לפניכם כרעו, וחת חיותם מסלכת כתנים מכל לשון. אונסעתם קומצות עבדים כשרים, ובראשכם ה' מויה. »
 « מעגלות בעמוד ענן וגם נתיבה מצור בעמוד אש לילה. מתגדל ורועך ויך מה עצמה ה' כאשר על ים סוף דרכת. אוקראת יבשת עלים זועף זה וינס. »
 « כוננת לגאליך נתיבה בנזלים ומסלול במים ארירים. נעת שדי על תרומות וערמונים, על וגם נצבו כתומות הכדלת ואתם הלכתם בחרבה שם אניות. »
 « יהלכון. אך מצרים ראיתם נוסע, הבפתם ודגה האויב אחריכם אחוזי חרב פיפיות בתלבושת המלחמה, על מצחם לוחשת נקמה ועל פניהם בוער נצחון. »
 « או נבולח נפשכם, פחדה גם רעדה, כי לא לבשה עוד עז ותנבורת, כל ידעה עוד לחם בלב גבה ואמין, רבאי רוח ורומסי חומר לא העיו לערוך מול עוי. »
 « סנח אלה. אך יושב בשמים השקף על קמך, לעג על גבורה בני בלעל, בילה שמרם ערי ער חוקה' את לבב אגשי ורון האלה. אמרה: ידרפונם. »
 « ידרפו! חבר פושעים אלה הבינותים למכח, אפיסם אכלם כרע, הסה ידרפו אך לאבדון, ידעו לצלמות, ומקום מנוסתם שם קבר ימצאו ושאל יבלעם. »
 « ואכבדה בפרעה, למען רעת כל עמי הארץ כי אחרית רשעים נחרצה, חבל בצדק, הכל במשפט, כי גם נקמה יד כי חש חשקול היא במאונים ומישרים. »
 « ארחתי גם בימי ועם. או רוח קדים עזה יצא מלפניו, ותרעיש על ים סוף בכח, וענו חומות המים, שבו אל העמקים ואל אצרותיהם שפז. וירצו המים. »
 « חוזנים ויתנשאו רגלים. פתחו נרונם ויבלעומו ויכסומו. ומרכבה פרעת ומבחר שלישי גם פרשד גם כל חילורנע ואימו, ואתם עליהם מלב הים בד. »
 « רמה בתורה ובשירה לה' כי נאה נאה. כן נמעתם באותות ובמופתים ממסע למסע. אל בלחו אין נצר כאישון עינו חבל נחלתו, הסיר כל פגע ופגשלה בתרו. »
 « ילל ישימון, ובטח באתם אל מדבר סין. שם כענבים במדבר מצאתיך ישראל. נא תבוא תשורי מראש אמנה' וזכור יום חורב במדבר. »
 « חלל ויהי מרכבות' שנאנים נשמע או מגללים בשמי השמים. הללוהו כל זרע יעקב ענו גדודי לוחמים וחילי כרוכים תרעו. »
 « בקול בוך שופר, ואחר שירה רעש גדול היה, חיות קלות ואש מהלקחת, רגזו אחי לבנו, שאנו נחמו כפידים ממעונתם וחתכאו, »
 « ויסגו אחור כל יצורי קדם מפני איום ונורא, כי בא לשפוט הארץ, ויקרעו שער רקיע עזו ויבוא מלך הכבוד, רוכב בערבות ברמסה דקה, וידמו רגלנים. »
 « ויהם כל כשר, כי אדחת, חסין יה, הופיע מחר פארן, על הר הפלאים, זה סיני, יורד הוא מתנשא בחיות הקורש, ושרפים למולו ראים, שמחים כי ארשהדך. »
 « לי כאמנה, ואנכי בחקו יושבת נשאתי בימינו לעיניכם ויהי אור. וקרנים מירי מלאו עולם, ורתו כשחר עלי יצורי חלד. לבשו כרואים כתנת אור ועל מצחם. »
 « יצו תפארה, כי אומנת יה אנכי, ועגרת הברואה שמני אל בששת ימי המעשה, ועתה הנני באה מטה לשכון באדם ולהחיות כל חי, כי למעני מבראתם. »
 « כלכם. לשוני חן הפיקה ואמרי שפר, ביד מפתח השמים ותצא, ואצבעותי מורה דרך החיים באכה נן חצון. אם אריגת החיים חרמש מות יכרות, וחתך. »
 « קשר מרכבתו ודארם אל הארמה ישיב עפרו, הן שמה יתח הוא אל עצמות אבר מנהו רעיון גם עשתנותיו עפו. אך נפש אל מוסרי שומעת, חשבר תורת פי. »
 « היא תעמוד נצח, נשארה חיה בצל שדי מלה, לא כן כוזה רכבי, אחיהנו נכרתה, מרם גויותו תשלטנה רמה נפשו איננה זחיש בעשן חבלה. או השמיע ה'. »
 « קולו, קרא למשה: הגול מנביאים! עליך הודי שמתי, מתנה למורשה לך יאחזה חת לחבצלת השחון, ותדעים עלין על מוסרי חבל בקול אבי. נאם ה'. »
 « אנכי מעולם ואחר לנצח סלה, מרם זמן ותנועה, בריאה עד לא היתה, צויתי יש, קראתי יהי בתחום תאמס ותנע עצם עמדה לקראתי, תכל כל המוט קמה. »
 « לעמתי וגם נצבה. ודבור ערנני בפי ודחי תעלל נשם, ועלולים אין מספר על לפני, לכשתים דוד ועו ויעמודו ועו. רבים צבאותיו אין חקר, אך באור. »
 « ויצירה חנרתים ענרתים, זה את זה ימשכו, איש ברעהו יפעלו עליהם, ומלכם יצא בליל יפתי וכתמי. אלה הסה איתות מסתבו וספרי אשר כתבתי. »
 « ממנו נבון ורש מפעלי בראשית, יחקור עוצם יכלתי, כי לדעה מי אנכי ואת חפצתי, אך להכיר מה אנכי סתום הוא ועלם ומשיג איננו ובלעדי שכל איהם. »
 « מבין הויתי. אל מסתתר אני, אך בכלם כבודי ישכון, ועמידתם שכנת יקריכם. אמת ורחמים וברוכם רצופה אתבתי, רשום אנכי סלה, לכן זה לזה אומרים: »
 « ב' ה' צבאות, כי קדוש קורא אנכי, כה דבר ה'. ובכן קול' יחל מדבר קדש, וכנפנו רוח משיקות תרעשנה אנכי, גללים בגאון יהמין אנכי, וכל צבאות. »
 « עולמים ישובו ישננו כהדרת קדש אנכי, אנכי, ואתם הדבקים בה' אלהיכם מלאה נפשכם רוממות אל ורוח אלהים מרחפת בקרבכם, ומי כמכם עם קלות. »
 « רואים? כמכם באישון עינו יעמוד דבור? ומי מבשרו ויהי אלהי וזה לכם מכל נפש חיה? ואף אתם מדרתם כל כפכם לאמר נעשה ונשמע. ועתה למה המוש. »
 « הארת אמך? למה מוסר פורע ומואס בתוכחתי אחי ילד שעשעים? הלא כמה קראתי אליכם אישים וקולי אל בני אדם לאמר: ב' רזנים יחזקו צדק, ישעו. »
 « באישים מורים, ב' רואים מחזה שדי יראו ועצה תקח לשון, לי מוסה, לי תשיה, ולמה בני חשנה בודה ותחבק חיק נכריה החליקה אסדיה? אך כן. »
 « בנדרב כי בית ישואל בגור, כתף כוררת נתתם תחת און מקשבת. בראשונה נסעו המחשבים חלצים, יצאו מתפלספים בערה וילוונו על משה במחנה ויאמרו: »
 « יום יום יעמם לנו חקים ומשמרת למשמרת, ואת תורת האדם, כי מפי עליון לא תצא עבודה. דם ה' ועינו בעליונים, ומה הארץ בין רבבות אררים? והאדם. »
 « זכוב תכל מה כי ישפיל לראות? האל לוכחי עפר יגיד עליון דבריו, יוכיח דמה רגע איננה? לא דכים און ביעקב ואל יחשוב עמו קונוה. ואת דתורה שם משה. »
 « לפני בני ישראל ועל פי' ביר משה כתוב, כי אבותינו כל אבו בין ולתפי החדומים אחון עינינו וכתמוז הקרימה געשה, ואנחנו אגשי מדע, כלנו חכמים, »
 « כלנו נבונים, נבנתה נא בראשונה אם נקיים יצאו הרברים האלה מבור שכלנו, נשמע טרם וזרעה מה נעשה ומה העבודה ואת לכם. כן שרנו בשמים פיתם, »
 « כרברו עתק בגבה אפס, וינברו חמים חרונים על הארץ, והנפילים היו בארץ ויעצמו מאד מאד וגם ערב רב עלה אהם המנים המנים, אלה ברכב ואלה. »
 « במססים, אלה בחרב ואלה בכובעים, ויסעו מקדוש ויתנו בקברת התאווה, ושם נחגו מחמדיהם באכל, ורק אל קערת מערנים, נכספה נפשם למעל מעל, »
 « ואל ישים אל לבו חרקיב אין מי רעת וחכמה, ואם מצא האולחן כרת ערוך ומשמעים ותענונים לפניו צנים, זה יהיה לשכרו, ישמח וידוה ויבעט, ובעזות מצח. »
 « ינחז בקרניהם, ויחתו עלי ישרי רדך ונקלון תמימים ותקלסון, ומה יעשו ורשיה', הלוכו בכל מהו ויגורו לברוש, כי מוכיח לך משחית דבריו, מוסר איננה. »
 « שומעת און סנה באלתה, לכן המשכיל בעת תחא ידום, בוחר בון נאים מדבר גבה, ושבח בשפל מעווב וישר. רי! נבלע ישראל ואפרים רועה רוח, »
 « בעמים הוא יתהלל, כינה פותה יעופו יתאוו נתיבת בת אל נבר, שמה יוכחו לבעלים ויקשרון לפסלים, שם ישמח ישראל אל גל בעמים וביום מועדיהם חבדי. »
 « שלפיהם יאמר אלהים שבתו. עלת החרב ביום און תורת, אין מוסר, כי אבר רגל מתנה יתורה, אפס מנהל ערה סגלה, ויפץ העם בכל ארץ לקושש תבן. »

כתר מלכות

והכל הבלים בלאים. ועתה לא כן לכן נא תגברים, ההאכצו ראשיהערה והקצינים המנהיגים עת בני ישראל כנפשותיכם, הלא בירכם נתן רסן חמשת'ל', וכל העם סרים למשמעתכם. למה תשא לבדכם עון העם הזה ותאשמו? למה עליכם חטאת המרי וחזרון? למה ינקם עליכם קנא ונחמא פשע הסוררה? קצמו נא חזקו אמונה גדור פרצים, קבצו יחד אבני הקודש וקראו הבונים החומות הנפלות. שימו לכם מורה, ולעולליכם מחנך במישורים דרכם, לאען ישובו ויקראו בשם ה'. קהילות הקודש צאינה וראינה את עיר הקודש ליסא והתקנאו בה, כי שם חלקת מחוקק ספון, חפרו באר אחת לא רבו עליה בעלי חצים, באר חפרה יראיה' כרוהו נדיבי עם, ועתה נאמרו וישביה: לנו המים, לנו מקור חיים והתורה שהיתה כמה שנים נכנעת, הנה עתה אחר בלוהה הנה נוסעה, בצל ארון חוות דעת. ה' משפט צדקה בעק'ב אהה עשה, העני ירו וזרועו נמויה לנצח בעלי תרסין, ולעשות בערותיך גבורה ומעשה ניסים ועתה מרחוק יבואו אלינו לדרוש האור'ם, ישאלו מפי הכתנים חק ומשפט, וידעו כלם מי ארון לנו ומי שם נתיבת משפט:

נתיבת משפט:

אך כתנו מהלספר עזרהלול, ומהאנתנו להאריך בשם תפארתו, הלא כלם עתנו חוקק תהלתו, גם מעשי ידיו מנידים שבת ומספרים כבודו, חבוריו נחמדים ויקרים, כלם ברורים, כלם אהובים, גם הראה בה'ם עוצם ירו בסכרות רמות וישורו. ערך השלחן אשר לפני ה' במינו מסתקים וממנר שמים, און חוקר בל רת ודין במאזני צדק, הנביה עוף וירד עמוק עד מקור כל דין בארבע שולחנות, וחוסף החושים על האחרונים ובאר אס על הראשונים אנו מצטערים, ראשון הוא לראשונים וגם אחרון לאחרונים. גם יש אתנו בכ' הרבה תבדורים נאים ונפלאים על ש'ס תנ"ך והנחת. אך בראשון יבא ספר חוות דעת לאורי העולם, ראשית אוננו ומלאכתו, תחלה לסקרא קודש, כבורים לה', מלא דעת ותבונה, המפאר בפיל אף כמעט נעלם מעין כל, ושהוטמו בעלי הכנפים על רוס גבוהו, שם ימצאו הבונים נחל נובע ממקור חיים, ומן הכור הוא יסקו העדרים, שם נגלה עמוקות בדין ויחזה דעת בדין. אך במדינתנו ובכל מדינת אשכנז לא נמצא כלל, רק בפולין קמן מעט מעט אחריו ההדפסה של מ' שנים בק"ק לעמבורג, ואזננו רבנו בה' מ' נר' הביא אהו שנים או שלשה, וישמעו הרחוקים ואתיו ובקשו ליתן מדבש ושמן היוצא מעין חרעת. וזה הספר חייבים אנתנו לחבבו ולארבו ביתר שאת ויתר עז, שעל ידו באנו אל המהנה והכיבה ואל התפארת ולהיגור נבחר לנו לרועה נאמן ולמחוקק בישראל והקשורים ליעק'ב, כי זה הספר פרסם את שם המחבר מרחוק בראשונה והודיע ביומנו עלילותיו, ע"כ לא יכולנו אנתנו חתומי מסה לעצור כחנו, והתאמצנו לכבוד התורה ולכבוד העלי אשר אנתנו יושבים בה להדפיס ספר חוות דעת פעם שנית לעיני כל חי, למען ינהיך אליו תרבנן ותלמידיו וכל מאן דעסקין באוריתא די ככל אתר ואחר. גם הרשות נתונה לנו מכבוד המחבר עצמו להדפיס, והחזיר בשמחה ובמטה אלהים דף את הארץ חרם לבלתי יעזאנוש למעל מעל ולשלוח ידו במלאכת הקודש להדפיס אחריו בלי מצותיו ורשונו משך עשר שנים, כאשר עני הקורא תמונה נרפס פה נכתב ונחתם בבית המלך בע"ה צמח, ע"כ לא נתמחה להביא הקרבן, ראשית תבואתו על מזבח הדפוס, ונמחר ונחשה מעללינו להמציא ישע לאחינו בית ישראל, שיהיה ספר זה בקרב מפורסם ומופיר בן מורים ודורים במקח זול, לפי ערך הוצאת הדפוס ולא נרצה להרחיק כלום, כי רחוקה ממנו האות שכראל כסף לא שמונו שבטחנו, בלתי לה' לבר עינינו תלויות. גם ביגיעה רבה השגחנו ע"י בעל מגיה שיצא ספר זה מווקק שבעתים ומנוקק. מכל פסולות הטעויות ושגיאות והכל ידעו יתרון הדפסה זו מהדפסה הראשונה בק"ק ל"ב הן ביופי רגיר, הן בריו, והן באותיותיו, ובזכות הדפים וב'המל' ובה' נהלה דבר ונחילה לאל לכלות הדפסתו בלי מכשלה ושטנה, וה' יחשוב רצוננו בעולה וכדבן, וידעה לנו בעמלנו, ואנתנו לך פתור ענים תפלה:

אנא חשה עזרתה לנו אלהים, הישר צערינו וישר לכת לפנך סלה. יושב כרובים! כך תוחלתנו, שנב נא קיך וחשפיע עלינו בנה דעת. מפינו תצא תורה וחכמה ושהותנו תשיחנה בפקודיך חמיד, כי בם חפצנו. תורתך אל משיבת נפש יראיך. ערנה ימצאון כל משחרך בה. סיומות אל יושבעון ומסוד' יתעבון. לבסוף יעלה לב דורש ספרך, תפוכות תבל כל עליו תשלומה, קראה גם כבוד, כעס גם רגולו לא ילחצו, נפשו בל יורעת. ערות הקימות ביעקב, שמה בישראל, חקת חקים יחיו בהם. ישרי דרך המה ראו מעשיך ומשכילי עם חסדך ואמתך. המה יעופפו על פני רקיע השמים, יבקרו יום יום היכל קדשך לחוה כנועם ה' ותעלות כבודך. אם בן נעול ודורשי אהודך יתהלכין שם רפו אין מספר, אם בצל שרי משכילי אמתך שם בחביון עוף יתחבאון, מה נעמה ספרך ומה ערבה למח עלומה! שם אור ורוע, שם בושם העדן, שם יחננו בגילה ובדעה מה נורא מעשיך! הנה כל חל צבא רב יחישו, אליך יתבוננו, ולשכנך ידרשו, אך בל ידעו צ'ך, פ' עד מאד הן נשנו מנו סתרי פלאותיך, גברו מנו חכמותיך, ומתבין דרכך אחור כל חכמי לב שבו, ונוערים אין מעפלים לעלות הדיך? ואל ראש שחקים איכת יעוף תולעת? אף צבא מרום נואלו מחשכיל כל נוראותיך, כי עצם מעצמך סתר פנים שמת נעלם עד אין חקר, אך בערותיך ובמכתב אצבעותיך גדל ודועך ופליאות חכמתך חשפת, גלית לירידך ולחסידיך שמך דבר יצינו מצד לקרוא בשמך, ומיחדיך גם ידעו בם יסאך מלה. נפשנו חכמה לה, צמאה לך בוחן לכבות. הופיע עלינו אור חרש ורח רעת חרש בקרבנו גל עינינו ונבינה נפלאות מחקותיך. כן תחננו ותחזינה עינינו בשוכן לציון בתרועת מלך, למה תעשה לעבדיך ככה, רב לנו שבת בעסק חכמה. וזכר השכונה ותמחר הישועה, השמיע התרועה ותבשר השמעה, כי קדבה באת השעה, ולשביים חדר ומרגעה, כי שם קץ לגלותינו ותקיע לזרותינו,

כי אתה נוצר חסד מלך נאמן אמן:

נחמן בן הישיב ונאמן רוח הישר בה' רד שמחה בריש סבדלין
שמואל בן המנוח צדיק וחמים בה' רד יוסף ויל בריש סבדלין
אליעזר בן המנוח הספורס מו"ה חיים סג"ל מיל מפלונסק

אמר המגיה: ואל לדעת כי כלם הפעות אשר נדפסו בימים תקנתו אח כל הטעויות האלה נכונים נשעת ההדפסה, לאמס ללשר כבוד הגאון המחבר כדק פיר אחר גמר ההדפסה ומלא כהנים הדפסים נק' לקיח עד הכנה טעויות אשר לא כלו אז גלית הטעות ואל נחנק כמים, וזיה גאון המחבר לקנות לוח הטעות מהס פתק מכות טוב אל תקרי ונ' אמרו להניח נחשו גם הטעויות אשר נפלו בדפוס דירגפורט, אף כי מיוסא דמישועה המס, כאשר תמצא כמעין, וכ' יעלנו תגליות:

ביאורים

[illegible]

א לכהו' . היינו עד שילאו המים בלא מליחה דס' . ס"ד סי' י' ס"ק כ' כסס
הרש"א ור"ן וג' טעמים ים להדחה קמייחא ח' סימרכך הכשר וינא דמו
ע"י מליחה ב' שהמלח ימלא מהרס סגליו ולא יוכל סוז להוליח הדס שפחוכו
ג' שהמלח מבליע דס' צעין שע"ג הכשר להוכיח וזכר צעין לא אמרינן איירי

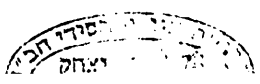
ס' דיני מליחה והדחה וכו' ב"א סעיפים :

א צריך א' להדיח הבשר קודם מליחה (ואם ב') והדיח (ג) חתך
הטבח אין צריך להדיחו בבית (פור) ואם אחר שהדיח (ג) חתך
כל נחל לשנים או לשלשה (א) ושהסיר טלפי הרגלים לאחר ההדחה
(ארוך בלל ד') צריך לחזור (ד) ולהדיחם :
כג"ה ואם לח עשה כן הוי בלא כול' כלל (שם) הדחת הבשר לכתחיל'
יורה לשרותו נגד חצי שעה ולהדיחו היטב במי השרייה אבל
אם לא שראו רק ה' הדיחו היטב סגי לי' ואח"כ ימחין מעט
שיטפספי הבשר קודם שימלחנו שלא יטמם המלח מן המים ולא יוציא
דס' (כג"ה ס"ד) וכג"ה חסירי פכ"ה וצ"ח (כלל ח') ונהנו ? שלא
להשתמש ברברים אחרים בכלי ששורין בו בשר (א) ואם גשתיא
הבשר בשרייתו מע"ל הבשר וגם הכלי אמרינן עיין לקמן סי' זה אבל
פחות ממע"ל אין להקפיד ואף במקום שנאמר הכלי פותר (א) לחזור
ולשרות בו (בארוך) דין בשר (ה) שבלא קרה כיצד נוהגין עם
שרייתו עיין לעיל סימן ס"ה . ב אם

(א) להדיח . ענינו וזכרנו כתב בסס הגה"מ הטעם משום שהמלח מבליע דס'
צעין שעל הבשר לחוך הכשרי ולכאורה נראה דכוונת הגה"מ הוא כמ"ס הש"ך
דסס' שע"פ הכשר משוץ דס' צעין אך קשה דיש אומרינן שכל המכחזר משמע
שאסור כל הכתיכה והיא המכחזר ס' דבמליחה חינו אסור רק כדי קליפה וכן
קשה על הרב כהנ"ה סעי' ז' סכ"ד דס' ים
ס' דמותר דהא במליחה אף דאכלא ס' צעין
קליפ' ועוד קשה דלפי טעם זה אס' חתך
מכתיכה בחוך שיעור מליחה דלימסר מיד
כ"ק דהא הכתיכה הוא רותח מחמת
המליחה וצולע הדס צעין שילא מחמת
המכתיכה סל סכין ומליחה אסורות מיד
ואין שיעור לדבר כמ"ס הרב כהנ"ה ס' י'
ע' ואם חתך כהר"ב מקומות באופודליכ'
ס' נגד הדס מלאכר הכל וצ"ח (א) זה
מבואר דאם חתך בחוך שיעור מליחה דאין
כ"ה דהא' וזכר צעין שפול על הכשר
בשעת מליחה כחב הש"ך סי' ע"ב ס"ק מ"ו
דנאסר מיד והכא ג"כ הוי דס' צעין ומליח'
בדלי מריח כל הכתיכה אף להמחזר
דס"ל דאין מליחה אסור רק כ"ק דהא
בשמן אסור כל הכתיכה וע"כ דמליחה
מריח כל הכתיכה : וקודם שנישכב כ"ז

נעתיק דברי הגה"מ צעין ע' ס"ק ז' המכחזר לכאורה ו"ל שס' זה ע"פ דעת
הרא"ש דאין דרך מליחה לסביל רק לספילט ולפוסקים שהמלח מבליע ג"כ
כמ"ס לעיל בסי' ס"ט נ"ל הטעם דכוין שהמלח מפליט היר ע"כ המלח (ומיבת
לא שכתב ט"ס הוא) יפליט היר ולא יבליע וא"ל אמאי אסור דס' צעין שפול
על הבשר הכס אין האסור משום שהמלח מבליע רק משום שהבשר הוא רותח
אבל במלח בלא הדחה קמייחא ים איסור מאד בהלל שפטיה שזא עליו המלח
היס בלא פליטה ע"כ חמרינן שהמלח מבליע ולפי זה אס' שהוא אחר פליטת
צירו אין היסר רק להראש עכ"ל בקצור והדברים חמוסין מוא בלא דכתב
הרא"ש שאין דרך מלח להבליע הא כשרה שחלש טס טריפה נאסר מטעם
דבולע : עוד מה מקשה מס' ס"ט הא סס הוי דס' צעין דלא שיד לומר גבי'
איירי דפליט כמ"ס הש"ך ס"ק א' ובאן הוא דס' פליט' : ועוד מה ממרן הקוש'
שהקס' מדס צעין משום שהמכחזר הוא רותח הא כאן יכ הכתיכה הוא רותח :
כ"ן ראה דהפלוגא בין הראש והפוסקים בלא דאם המלח דרבו להבליע
הוא דהא בחולין ק"ל פליגי שמואל ור"י אס' מליח הרי הוא כרותח
ואפילו מאן דס"ל דמליח כרותח אין כס דרמיחא מליחה רק להבליע כדי
קליפה להרצ פוסקים בסי' ק"ס והנה אף ר"י דסובר דמליח איס כרותח מור'
ע"כ דרך המליחה להפליט דס' דאטו מי לית לי' לר"י מליחה לקדירה וגם אין
שייכות זו שיעור קליפה דהא אפי' חס"כ עצה כמין בית מוטיל המליח להפליט
הדס שפחוכה אלא דמליחה לקדירה אין חלוי דרמיחא המלח בלא רק דטבע

סל מלח נגד הדס כך הוא למשך דס' אללו וכן צריך לומר להגד דס"ל בטעם הדחה קמייחא משום דמלח' מבליע דס' שע"פ הכשר לחוכו ג"כ דאין חלוי במליח
כרותח דאין ר"י דלית לי' מליח כרותח פליג אלהה ראשונה הא דרייחא מפורשת הוא בחולין דקמייחא מדיחו ומוחו רק דבאן פוסקים ס' ל דכחו טבעו סל מלח
נגד הדס להפליט ולא חלוי ברחיכה כלל כן הוא טבעו נגד הדס להבליע ומבליע אפי' במכתיכה עצה כלל הכתיכה כמו שטבעו בפליטה ואין שייכות זו שיעור
קליפה כלל וסדרי דלא אמרי' איירי דטריר רק בלאם נבלע ע"י רמיחא המליח' ולא כשנבלע ע"י טבע של מלח והראש פליג דאין טבעו של מלח נגד הדס להבליע
רק להפליט והבליע' הוא סל מליח כרותח וכל שפולע מלח רמיחא אמרי' דכס פליט' איירי דטריר' ולכן מפרש בטע' הדח' קמייחא משום ריכוך והשת' איש דברי
הגה"מ צעין ע' ס"ק ז' דמקס' מהא דס' ס"ט אלא דק"ל כהן פוסקים דהמלח דרבו להבליע ג"כ ואין חלוי כלל במליח כרות' וע"כ ס' ל דכל ששטלח מבליע
לכ' אינו יולא סוז ע"י מליח' ללי' והט' משה דס' שע"פ הכשר שילא ע"י דוחק דסכין' לדס פליט' ולפון דס' צעין שכתב' הוא לאו דוק' כמו דריס דבריו שמת'
דס צעין והוא לאו דוק' כמו שכתב' הפ"מ ע"ש ובהריויהו י"ל דכשנבלע ע"י מלח אינו יולא סוז וע"י מחרך הגה"מ דדוקא בשאין המלח עושה פעולה פליטה אז
עושה פעולה בליעה ודוקא כשכבר החמיל הכשר לפלוט קודם שזא עליו המלח אז אין המלח עושה פעולה בליעה ומסיים מותר צעין ע' אבל כשנמלח בלא הדחה
כיון שלא החמיל עדין המלח להפליט עושה פעולה בליעה ומסיים אסור וע"י מקשה הגה"מ מדס צעין שפול על הכשר דאף דהמלח עושה פעולה פליטה אפי' כהה
פזליע וע"י מחרך דגבי דס צעין אין הטעם משום שהמלח מבליע רק משום דמליח כרותח וגבי דס צעין אף שלא נבלע רק מטעם רמיחא לא אמרינן צ"י איירי
דטריר ואיירי דפלוט משא"כ דס פליטה דכשנבלע ע"י רמיחא אמרינן צ"י איירי דפלוט דס' דירי' פלוט דס' דאמרינא כמבואר צעין ע' רק דכשנבלע ע"י טבע
סל מלח אז אינו יולא סוז ואסר מש' צעין שלא יהיה למלח פעולה פליטה דאז עושה פעולה בליעה ואסורת ועיין עוד צעין ע' : וענה כנא לפי כל דברי
הגה"מ דגם ריש דבריו חמוסין למעין ונראה לפי דמקודם ראה לומר דע"פ והיס אסורין ס"ל טעם הראשון ואף דלטעם הראשון לא נאסר רק כשהא אסר
פליטת היר היינו משום דס' ל כהן דיעה דס' ע' סעיף ו' דאמרינן ג"כ איירי דפלוט ליר יפליט דס' והיס אסורין ס"ל כדעה השני' דלשם דלא אמרינן איירי
דפלוט ליר רק איירי דפלוט דס' דדיח ולא נאסר כהמם רק כשהם שיעור מליחה לקדירה . ואח"כ מבא דסס' הגה"מ טעם אחר דהיינו משום שהמלח מבליע
ולא קשה סוז כל הקיסוי' שהקיסוי' דמה שנבלע ע"י טבע המלח לא שייך צ"י קליפה כמו דלא שייך שיעור קליפה בפליטה הדס שזא ע"י מלח רק דמה שחלוי
בהא דמליח כרותח אז השיעור חלוי בקליפה משא"כ צ"ח ול"ק ג"כ מה שהקיסוי' דמכתיכה שחך ממנה מיחבר דו"א משום דכשהמלח עושה פעולה פליטה אינו
עושה פעולה בליעה כמ"ס הגה"מ ודוקא כשהמכתיכה בענמה מליחה אז אמרינן דהמלח מבליע אבל כשנוגע' במכתיכה אחרת שביא מליחה אין המלח שפחוכה
האחרת מוטיל לו למבואר לקמן סוף סעיף ז' בהג"ה : ואפי' להס"ך דמשה ל"ה לדס צעין ע"פ נראה דמורה דצעין לצירוף כבדא דהמלח מבליע דלאו דס צעין
גמור הוא כמ"ס צעין ע' ס"ק ט' ועיין צעין ע' ס"ק ג' צח' ז' סס דאלת"ה קשה עליו כל סקוסיות הג"ל : (ז) הדיוה הטעם : עיין ט"ו וס"ך שהקסו
מאי קמ"ל צ"ח : ואי' חמייחא מדיחו דברי הרשב"א במס' פולין דף מ' צד"ה רבה צ"ח אמר מדיח וז"ל דאם רחמ' מעט צמים בשעה שהדס חס כשהטבח מדיחו
די צכך דבשעה שהדס חס סגי בדהה מועט' ואז אין צריך שפסוף אבל כשהדס חמייח' על הכשר צריך שפסוף והיינו דאמרינן הא דלללי צ"י טבחי וסרגוס רחמ'ו
חללי' אלא דבשעה שהדס חס דרמיחא כל דהא סגי עכ"ל צעין לשון קלמ וכן כן דברי האחר : (ג) חתך כל נחל : עיין ס"ך ס"ק ג' דדוקא בצכין אצל קרע
ציד לא . וכחצו האחרונים הטעם דטבע הדס למשך אחר הסכין ונראה ג"כ דדוקא בצכין דטבע הדס לגרור אחר מחיכת הסכין . אבל אס' שגורא המכתיכה
אפשר דלא אמרינן דהוי דוחקא דשינים כמו דוחקא דסכין דאין טבע של דס לגרור רק ע"י הסכין דאלת"ה צער חי דמותר לאכול בלאמ' היכי משכחת לה הא'
יולא דס צעין ע"י דוחקא דשינים ודוחקא לומר דמותר ע"י בליעה דוקא וללעס אסור וז"ע דין זה : (ד) ולהדיחם ואין צריך שר' כיון שכבר נחרך הכשר ואין
בטעם רק משום דס צעין בדהה סגי . וי"ס הש"ך צ"ק ד' גבי טלפי הרגלים דאם הא כמלח בלא הדחה אף מה שחך לטלפיס אסור . ע"כ בוגמה דאם
היס רק מעט רגל חוץ לטלפי' באופן דליכא ס' נגד הדס סל סביב הרגל שפלטפיס דככל הרגל דהוי איכא ס' ומותר ופשוט : (ה) שבלא קרה . נראה דגם
כדחה לא מהי דודאי אי' להדיחו מהדס כשהוא קרוש וכ"כ האו"ה כלל ח' ואפי' בדיעבד יס לאסור . ואם לאחר מליחה נמלא בחוך הכתיכה מקלח קרוש
צריך לחמוך אותו מקום הקרוש ולמולחו צ"ע ואסור למולחו צ"ע דמאמו מקום שלא נקדש יולא הדס כזר ויבלע מהדס שילא ממקום שהי' קרוש ונמצא
בסעיף ד' גבי מחיכה שנמלח מלח ח' ע"פ בהג"ה ועיין ס"ך ס"ק כ"ז ויורה טוז ללחו דשמה היס קרוש יתיר ונחרך מעט מעט בחוך שיעור

ביאורים

מליצה דכן הדרך להתרפות קריסו מעט מעט : (י) רק מעט עט"ז ס"ק א'
 שוביב' ב' טעמים א' שאין לנו צקיאן טעם ב' דא"א שאפי' מליצה סל עלי לא
 יפלוט כ"ס מחדס ומזור ואוסר- כוונתו דהא"ו כחב זה גבי תלסם מליצה מועט
 בכלי סא"א ע"ס באו"ה כלל י' דין ו' מטעם דפולט ומזור ובולע וילין סט"ז

דלפי טעם זה ה"ל לדידן גבי מלח בלא
הדחה אמרינן לאסור בצמליה מופט'
מחשום דמצליע דס בעין מעט כמו בדס
פליטה לדעת הא"ז : ומס שהקשה על
הב"ז שמשום חומט לבקיא' דהא מ"מ
יס לאסור מטעם דשני : אף דבס' ז"ל
בשר וגזניה משמע דאס היינו בקיאים
דמותר סליי בסס דטס האיסור סול
מחשום דמליח ס"ה כרומס ולס היו רומס
ז"ל בצמליה דבס וססס אכל צמלס בלא
הדחה דלס חלוי דרמסיה מליח וסס'
בססס סולר ל

ד יפנר עליו מלח שלא ישרא
יהא ראוי לאכול עם אוהו
יותר מזה ומלחו מב' הצדדים יך
ואם לא מלחם אלא מבפניה או ס
י מצד א
כג"ה ויש חסריס אפי' בדעבד (הג
לצורך ודוקא חס כבר נחבשל
אלא חס בוא חור י"ב שעות שנעלה
ויבשלו חמ"כ ואם הוא אחר י"ב שעות
שנמלח כבר בולע מ

ה' אחר שנמלח' החתיכה אם ר
ולמלוח מקום החתך :
ו שיעור שדריה במלח אינו פ
שלישית שעה **כב** בקדו
בג"ה ועל זה יס' לסי' **כג** דדי
אז ללורך שבת אכל בללו הס
ואין לשנות : (ח')

ז קודם שיתן הבשר בבלי שמידי
או ישטפנו במים ואח"כ יתן
פעמים וישטוף הבשר
הג"ה וי"א שריכין להדיח הבשר ג'
ובני נוהגין **כה** לכתחילה
מעלין וידיחנו ב' פעמים דזה הוי כו'
ואח"כ יניח בו הבשר וידיחנו ג' והכי
ראשונה כדי שיבטלו כח המלח שבני'
פירות ואח"כ מים (ב')

ח אם לא נופץ המלח שעליו נלא
שבבלי מבטלין כח המלח :
הם ואפילו המים תועטים מ"ת
מחזירין אפי' לא היו מים כלל
כמ' תועטת כזו שעוסקין בדהמח
לחוש בכל זה רק בדהמח ראשונה אבל
משמע ממדרכי' ואין מילוק בין אם היה
ואם היה מעט מים בכלי שמצטל כח
מולבנת או הטריפה לא מלוכלך

ט בשר שנמלח ונתבשל בלא הר
(י) כדיל רב המלח שבו
הגיה וכל הקדירה לנ מנטרף לנ
שנמלח ולא הורח הכל שרי דודא
דחמחיה עמיה דודא היא ל' נגד
בקדרה נגד המלח אפי' י

עין כמ"ט הס"ך בס' ע"ו ס"ק ח' משה' מהני אף צמי פירות משא"כ לקדיר' הדסה קמייחא הוא משום ריכוך וצמי פירות מנורשילוי' והנה דבריו הקסה יורא ברה"ן שהביא הס"ך דמירי שהדח במי גשמי' הא ניחא ליה בהדמה וי' במסקה שסופו לרצון דמכסיר ואין זה קושי' דייל דס"ל בקרמזים שכתב יו"י י"ב מפ' טומאת אוכלין דאם כפה קערה על הכותל בשביל שלא ילקה נחל חפי' נחן זה פירות בלוחם המים ברצון גיון סתמלסו שלא ברצון הרי' ס' כאלו הם עדיין בקרקע ואינם מכסירין וע"ס : (י) כדי המלח שבו
טט"ו ס"ק י"ט

יך פקום הסתך כשהחך קודם הדחה בתימלא אצל חתך אחר הדחה בתימלא
ונו אס הדחה ונתבשל אצל כשלא נתבשל צריך למולמו מסדשו לו להסבואו טיעו
ל דיעבד אפי' הדחה פעם אחת ונתבשל כך פותר • ט"ז : זו יטפנו • קסא
! כיון דלא סייך הטע' המבואר ס"ק כ"ד ודי בהדחה ב' פעמי' ולדעת רמ"א בעי'
גבר דשטיפה וניפוך צעיקן טיה' כהדחה ג"פ ללא כהמחבר : בו צמי פירות • א'
טווי דס של איסור גרידא דלא אומר כדי קליפה ט"ז ועין סעיף כ' : כט מועטת
יך טיה' צעט מים בכלי ואס הוא מלובלך בשוירי פירורי מאכל חלב אינו אומר

3

כמה דמיון יש ביניהם? וזה משום שהמלח נעשה נבילה לדין: ואף שהמלח
למעשה עבירה מ'א' אינו אסור מהמלח עצמו רק משמח דם והדם אינו עבירה
למעשה: לג' מטרות: דמיון שבא החתיכה לחצויל נמשך המלח מהחתיכה ולא
היי אסור דבוק ואפילו החתיכה עצמה מותרת: ט"ו וש"ך • לד' שני •

לא הוש' (יא) רק בכלי **לד** שני הכל אסו' (יב) דמאח' שיש מלח וצ"י
אפילו בכלי שני מבשל (שם במדרכי) בשר יבש יש להחזיר אפילו
בכלי ראשון דודא יש ס' נגד המלח שעליו מאחר שכבר נתייבש
(ראב"ן ובי"ה הגה אשירי ושו"ד) אבל לכתחילה יזהר אפי' בבשר
יבש שלא לבשל או להדחיו במים שהיד סולדת בהם בלא הרחה
אחרונה וכ"ז מיייר שלא הודח באחרונה כלל אבל אם הודח רק פעם
אחד ונתבשל כך מותר דבריעבד מני ל' בהדחה א' באחרונה מלח
שמלחו בו פעם אחת אסור למלוח בו פעם **לד** שנית (כל בו) וכו"ש
(יג) שאסור לאכול הכלל אחר שמלח בו :

ובהפ' מ' מותר . ש"ן יבשאר דבר חרץ
 אם הוא בלו דבר חרץ או כשנפל ביחד
 עם הדבר חרץ לחבשיל בכ"ס מנשל אפי'
 בכ"ס ואסור אפילו בהפ"מ ואם הדבר
 חרץ מעורב כבר בחבשיל ואח"כ נפל דבר
 אחר בחובו אינו מנשל וסותר . אולי יש
 ודאי מנשל אפילו בכ"ס . ובכלי ראשון
 אפילו בשר שור מנשל ועין ביאורים ס"ק
 י"ב : לה סנית . ודע'עזד כשכבר נחבשל
 מותר ואם לא נחבשל ידימנו ויחזיר
 וימלחנו לו במסח' לפי' . היינו שיאמר
 עם קישור דברים הרבה שלא מענין זה
 ובחוד הדברים מסיח מזה אבל בלא"פ לא
 מקרי מסל"פ . פיון שיועד מנהג ישראל
 אבל כשאינו יודע מנהג ישראל מהני בכל
 מסל"פ ט"ז . וכתב עוד באשה ששכחה
 אם מלחה ובישלה רמותר משום דהוי
 ספק דרבנן . ועוד דכיון שרגילה כדחמיר
 אמרין דסיכרא נקט ואח"יבש"ך בנה"ך
 חולק . ועין כר"י שהחיר בהפ"מ לקלוף
 באשה שפלאה חלב ובשר פונח'ס ביחד
 וא"י אם נמלחו : ביחד מטעם ס"ס לחימר
 לא נמלחו ביחד ואח"ל שנמלחו ביחד אמר
 מלוכה אינה אוסרת רק כ"כ : לו הואיל
 ויודע . קאי אעכו"ט אבל הקטן אע"פ
 שאינו ידע רק רא"י להיות יודע מירתת
 ט"ז . ודוקא בדבריו וספחתו שייך מירתת

ט"ז: לח אינן לסמוך ג"כ אדרביו ^{לכל} מסלפ"ת מהי' • טיין צביאריס ס' פ
ט"ו: לט שנת צשל • לאו דוקא ואפילו שמוה צכ"ר שהיס"ב: מ צשר • ללא
ידקנין כמה דמא נפיק מיני' • ט"ז: מא מותר הכל דכל מה ספרס יא' לחון
ומה שלא נפרש הוי דס האיברים שלא פירש: ואס נפלה לקדירה אחרת אחר
צישול זה שחי' בו ס' אינה אחרת אפילו אינן צחצשיל הסני ס' וכן אפי' לא
הודח החתיכה • ועיין צביאריס ס' ט"ז • ולימ לדידן בהפ"ט: מב ויש
אחרים • דחיישינן להדס שפירש ממקום למקום • ומס"ה אף החתיכה אינה
מטטרפת לם' ואס נפל לקדירה אחרת בעינן ג"כ ס': מג לכבוד אורחים אף
הפ"ט • ובתרנגולת שהוא חלול ויש לחוש שנפרש מזל לזד וכן דס מעלמא
סנפל על מקצת החתיכה שהיא צרוצב אסור ועיין צביאריס ס' ק"י וז"ל: •
מד כראי • היינו שלא שהה שיעור מלימה אבל לא נחפשט המלח בכל מקום
מוחר: וצנחמס מזל

אלה ע"כ דלא אזלינן בחד חזקה משום דאיכ' רוב גדה דכינוי רוב עכו"ם אנקיותא קפדי וז"ל איכא רוב כמו שמסיים ועוד נראה לי דנלאיה לא מיקרי כאן חזקה איסור רק בצו טבל דלא ניתקן דכל החשיכה אסוריה משא"כ כאן דלא היו בחשיכה אסורה רק שהאיסור דבוק עליה כמ"ש הט"ז בסי' קד"ז ס"ק ע"ג : (טו) יוצא ונכנס : עש"ך ס"ק ע"ב : דוקא בעצרו וספחתו שייך מירתת : ואף גרבי מניח עכו"ם בחצות גבי י"ג שייך מירתת אפילו בעכו"ם דעלמא : היינו משום דשם מירתת אפילו ליגע משום דנחפס כנבד שייך יותר בעכו"ם שאינו משרת דמה לו ליגע דבר שאינו שלו משא"כ כאן דראינו שלא היה מירתת ליגע דהא ביטלו ואז שביטלו בדרגות רק דאמרינן דמירתת לעשות דבר שיאסר לישראל שייך יותר במשרת שידע שבעה"ב מקפ"י ע"ז משא"כ בעכו"ם אחר דאין משגיח על הקפדת בעה"ב : ומחולין דף ג' בשחיטה דמותר אפילו בצומי שאינו משרת דשם כיון שזוה לו לשחוט וכשעוסקה או דורס אין זה שחיטה כלל ואין עושה כלל מה שזוה לו לשחוט דהוי כנומר : ומ"ס עוד הש"ך דלשון סומכין על דבריו משמע במקום שמסלפ"ת לשון הרב בהג"ה סותר זה דהא כחב מיקה לעכו"ם דאין לסמוך אדבריו : ומיירי ע"כ במקום דמירתת דנחשלת"ת נאמן ודאי אף בה"ג ואפ"ה כתב לשון אדבריו אלמא דביטול ונכנס שייך ג"כ לומר לשון אדבריו : (טז) פ' כנגד אוחו בשר : עט"ז ס"ק כ"ו שכחב הטעם דכל מה שפירש יוצא לחזק וכל מה שגזינו יוצא לחזק אינו פורש כלל והנה אם נפלה לקדרה אחרת ללאור' ים לאסור דאית' לא פלט הדם בקדרה דראשון ויפליט בקדרה ס' : ואמנם לפי מאי דקיי"ל דאפשר לסוחטו דהתירה מותר כמוהר"ם מלוזלין כמ"ש בס"י ז"ר ס"ק כ"ג ונש"ע א"ח במ"א סימן תמ"ז ס"ק ל"ח גבי ואם נחשלו הוימים הכא נמי כיון דדס האיברים שלא פירש מותר הוי כאפשר לסוחטו דהתירה : ואפילו בכחל רזה בס"ם חולין ז"ו לומר דנפל לקדרה אחרת דאינה אוסרת רק דמשני דנעשית בחשיכת נבילה וזה דוקא בכחל דהוי אפשר לסוחטו דלאסורא דהבשר מאסר שוכנס להחלב שבגומא אוסרת החלב כמ"ש החו"מ שם אף שלא פי' החלב משא"כ כאן דדס שלא פירש מותר הוי כאפשר לסוחטו דהתירה ולא שייך תירוץ דהס"ם חולין ז"ו אינה אוסרת קדירה אחרת והטעם דכל אפשר לסוחטו לא נשאר רק טעם קלוש דלאסורא אסור ובהתירה מותר כמ"ש הר"ן בחולין פ' כל הבשר גבי כ"ט בר נ"ט : ואין להקשות אטעם שכחב הט"ז דנהי דמה שאינו יוצא לחזק אינו פורש כלל מ"מ טעמא ודאיהיב וקבעס פירש ממקום למקום וגד הדם שלא יצא נראה דחשיב איסור דרבנן דז"א כיון דגוף הדם לא פירש והווי דס האיברים שלא פירש ומותר אף הטעם מותר כמ"ס בסימן ז"ע פ"ט : (יז) ויש אוסרים : עט"ז ס"ק ד"ח שכחב הטעם משום שהאיסור הוא מחמת עצמו ושאר הטעם במקומו : כוונתו אף דאין האיסור רק משום דס שפירש במקום למקום : לא אמרינן דכיון שהדס נפרש ממקומו ונכלל למקום אחר סוב' הוי כדס מעלמא שנפל על החשיכה בחוץ דרובץ דככל מצטרף משום דהכא כיון דהדס פירש מהחשיכה זו מהמרת להחבלע בחשיכה זו דהוי כמו באיסור דבוק : והטעם בז' שכחב בט"ז משום קשש דשמא כים פעם אחת חוץ לרובץ ליחא לפי מה שכחב בעצמו בסי' ז"ב ס"ק י"ב דבאיסור דרבנן לא מיישינן לזכר ודס שביטלו דרבנן עוד קשה לי על הט"ז דמשמע מדבריו כאן דדס מעלמ' שנפל על החשיכה שמקלח דרוב' דמצטרף הכל לבטל ואף החשיכה מותרת : קשה לי כיון דדרך הירושמין להחליט הדם בחשיכה כמו שאמרנו דחלטי לי' בירושמין ומשמע בביר' ד"ה בשר שנחבשל בלא מליחה שכחב דשם הגה"מ והרשב"א גבי תרנגולת שנחשבה לקדרה עם הבני מעיים דאפי' הדם שאינו מותרם בחשיכה רק בא מקום אחר מחליטין בירושמין שלא לזאת שכחב וז"ל דיש לחוס סהרומין מקלית דס הנכלע בתרנגולת שנפלט מבני מעיים לחובה ואז אינה יוצאה עכ"ל : ומטעם זה נראה דאסור בשר גבי תרנגולת הביאו הט"ז ס"ק כ"ט א"כ ה"נ יס לאסור בשר מעלמא שנפל על החשיכה אף דאיכא ס' מחשש דנחלש בשחיכה זו והט"ז פוסק בס"ק כ"ט כהמ"ס וכאן מתיר וכו'

דרכון

באורים יורה דעה הלכות מליחה סי' סט ע חרשים

דלון הפך ושיעור דבריו כהוא דהרצ לא מליך רק קליפה סביב החתיכה והרש"ל מליך מה שחנך היר"ם ולמעלה מהלך כדי קליפה והיינו בכל שטח החתיכה שלמעלה מהלך וכשי"ס מ"ל הקליפה שמליך הרש"ל על כל שטח החתיכה דהא נחבטל באיסור קודם שגניע לשם מליך וקליפה שמליך הרש"ל אפילו ב"ס מ' והקליפה דחומרת בפלמא הוא הקליפה דהא דס' אינו מפעפע למעלה מדינה ובאמת דאף לרש"ל בעי בחנך היר"ם וז"ל קליפה כמו בכל מליח: (לד) ללון: ע"ז מ"ס מ' הכלי קולכות ב"ר דאסיר: וקשה דהא כחז ב"ס מ' מ"ל דאין מליחה לכלים הפלים: וז"ל כמו שחלק הט"ז לקמן סי' ע"ב מ"ס וז"ל ק"ה מ"ס כ"ח בשם הב"י דדוקא להפליט דס' אין מליחה לכלים משום טעם שחנכו החו' בביאס' הש"ך סימן ק"ה מ"ס מ"כ דהוי כסאור מליח וטמא חפל דנגד דס' ודאי דאסיר כמ"ס הש"ך ב"ס ע"ב מ"ס מ' אכל ניד שאל איסורים דפסק בב"ס סעיף ו' דהא מליח וטמא חפל אסור אכור אף בכלי כן אף דה"ט' לביאס' ק"ה מ"ס כ"ח מסיק בשם הרש"ל שאין לחלק דהרש"ל לשיטתו שביאס' הש"ך בסימן מ"ב מ"ס כ"ח שחמיר בטמא חפל אכל הס"ז דמסיק כמה פעמים להחמיר במקום שאין הפסד בטמא חפל אף כהאן אסור ככל כוונת הפ"ו: אכן בש"ר כ' עוד טעם דאין מליחה לכלים משום דאין המליח יכול ליכנס בין חלקי העץ להפליט מה שחנכו ולפי' אסור אפילו בשאר איסורים מותר לפי' למאן דאסור בטמא חפל וכן עיקר:

וי"ט ב' (לד) ללון אסור הכשר דאף לאחר שיעור מליחה נחשב צ"ח כחמה (הג"ה ש"ד וח"ה ב' קכ"ט אכל אס' הוא הפסד הרובה ואיך ביה ג"כ לורך סעודה מלוח יס להקל ולומר דלאחר ששהה שיעור מליחה לא תיחשב לירו כרוחם (ר"ע ושיין לקמן סימן ל"א) ולפי דבריו אע"פ ששהא הבשר במלח כשיעור אסור לאכול ממנו עד שיד חנו יפה יפה ואסור להתוך ממנו בסכין קודם שירחינו ואם הדין צריך להגדילו:

הנה ויש מתירין לחנך בסכין לאחר ששהה שיעור מליחה דאין מליחה צ"ח לכלים וכן עיקר דמחר (ה"ה סי' קכ"ז) אכל הסכין לורך צ"ח דהא אחר כך או נעלה בקרקע אס' נתייבש עליו חמיר (ארוך) והפילו קודם שיעור מליחה אין באיסור משום הסכין אלא משום שילא דס' נעין על הכשר ואס' רולה להריסו ס' טעם ולחנך ולמחו ש"ס מותר:

וכשרוצים לשחות כליה להתקיים לאחר ששהא במלחו בכלי מנוקב כשיעור הראוי מדיחוס אותו יפה ואחר כך חוזרים ומוליחין אותו כדי שיתקיים ואפי' בכלי שאינו מנוקב ואפי' לפי סברא זו אס' רוצה למלוח ולאכול גלי בלי הדחה עושה ואינו חושש לרס שעל המלח שהאש שואבו ומונע המלח מלבלוע דס' והני מילי במלחו ומעלהו לצ"ל אבל אס' שהא במלחו המלח בולע דהא ונאסר ולפיכך מליחו יפה יפה וצולה ואוכל (וע"ל סי' ע"ו) מדין בשר שנמלח ולא הדיח ונצלה כן):

בא במקום שאין מלח מצוי יצלו הבשר עד ע"ן שיוזב כל דמו ואחר כך יבשלוהו:

דין מליחת הרבה בשר ביהד וכו' סעיפים:

מוליחין הרבה החיכות זו ע"ז זו אע"פ שהחתונה גומרת פליטתה קודם לעלייתה לא אמרין שחתונה וכולעת מדם העלייתה לפי שהוא שוהא הרבה לבלוע ציר וכל וכן שפולטת צירה (א) אינה בולעת ואפי' מתקבץ הרבה ציר ועומד בגומא שבין החתיכות מותר בדיא במלח בשר עם בשר ואפי' בשר שור עם בשר גורים ושלמים ואפילו עם עופות שאי אפשר להם לגמור כל פליטת צירן עד שיגמור בשר שור לפלוט את דמו:

הנה וז"ל נהגים להחמיר במלחה שכל מתיכה שיש לה בית קבול כגון דופן סלימה מהפכין אותה שיוזב דס' אכל בדעיבד אין לחוש מחיכה שמלח אותה כ"ס מותרות (ב) ולא חיישי' שמלח השני מכלי' דס' הנשאר ממליחה הראשונה (פסקי מהרא"י סימן ס"ו)

אבל בשר עם דגים אפי' בשר עופות עם דגים אסור למלוח לפי שהדגים פולטים כל צירן קודם שיפלוט העוף את דמו ואם עבר ומלחן יחד העופות מותרין אבל הדגים צריך ליטול מהם (ג) ברי קליפה ואם לא גיטלו קשקשיהם כשנמלחו מותרים (הג"ה) ויש חוסרין כל הדגים (ארוך כלל י"ג) אס' אינן ס' נגד העופות דאנו משערין במליחה כס' והכי נהוג ודוקא דליח בכו קשקשיהם דרפסו קרמיהם ופלטו מיד אכל אי אית בהו קשקשים מותרים דאין פולטים מיד ולא בלעי מן העופות (הרא"ש וס') דאידי דטריד לפלוט לא בלעי מיד דהא אשני מחיכות שנמלחו יחד:

ב' בד"א כשמלח שניהם יחד או שיעוף מלוח ודג חפל אבל אם דג מליח ועוף חפל ונתנם זה אצל זה או זה ע"ג זה אף דגים מותרים בלא קליפה:

הנה) וכן אס' דגים מונחים על העופות מותרים אפי' נמלחו יחד דס' אינו מפעפע מלמטה למעלה ולא נרע מחיכה' כמנחת ב"ר דהא שלמעלה מן היר שרי (ארוך כלל י"ג) וכן אס' לא הניח הדגים אלא העופות אלא לאחר ששהה העופות במלחן שיעור מליחה אף דגים מותרים אע"פ שגניס מלוחים (ר"ע וכן משמע בארוך) ואס' נמלחו דגים בכלי שחנכו ב' בשר הדגים מותרים דאין הדגים בולטים כרס שבכלי דאף מליחה לכלים (ב' בשם רשב"א) והא דאמרין דאס' הדג חפל וכעופות מלוחים אסורים היינו דוקא שהדג פלט כבר דמו וז"ל והדג אכל אס' עדיין לא פלט דמו ולא נמלח מעולם מותר דאגב דיפלוט דס' ידיהו ויפלוט ג"כ דס' שבוטל מן העופות (סדרה טעמו וכן משמע בארוך כלל י"ג) כמו מחיכה שנפלה ליר קודם מליחה דמחר תחלי עממא כמו שהבאר לקמן סי' ע"ל וע"ל

ז' סי' ל"א בזה"ל מליחה אחרת דהא כרוחם:

ג' בשר ש' שהיטה שנמלחו עם בשר טריפה או שהטריפה מלוחה והבשירה תפילה והם י"א נוגעים זה בזה אסור כדי קליפה (ד)

אא"פ שאינו י"ב בולע מדם הטריפה בולעה מציצה אבל אם הקשירה מלוחה והטריפה תפילה מותרת בהדחה בלא קליפה בין נתן כשירה למעלה בין נתנה למטה ויש מי שאומר בנוגעים זה בזה וסובר שלא הותרו אלא בעומדים י"ג בבבבך בבדי שפליטה של זה נוגעת בזה:

כג"ה וכשנטיפה מלוח וכשר חפל אפילו בכה"ג אסור וע"ל סימן ק"ה מחלו דיעים:

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

י"א שבשר שנמלח אסור להשהוה במלחו לאחר פליטה כל צירו דהיינו י"ב שעות לפי שחזור ובוולע מלחלויות דב שעליו ושעל המלח ויש מתירים להשהוה במלחו אפילו כמה ימים ולבתחלה יש לחוש לברי האוטרס י"ז ובדיעבד מותר ויש

הא דאמרין דאינו אסור אלא כדי קליפה היינו כששחיתו בחושות אבל אם אחת מהן שמינה אפילו אם חתיכה הטריפה י"ד כחושה והתיכת הכשירה שמינה מפעפע האיסור בכלה אם היתה הטריפה המליחה למטה משום דתתאגבד: (וע"ל סימן ק"ה מ' כלר נוכחין):

חידושים יורה דעה הלכות מליחה סימן ע ביאורים ה

לחלומות בעלמא : יו מליחה : כלומר דריעה האפונה ס"ל דבין בשר שלא נפלג כלל בין בשר שפלט כל דמו דהיינו דמו וזירו בגון שהודק או אחר מעל"ע והי"ט מחירין בבשר שלא נמלה אבל בבשר שפלט דמו וזירו חסור : יח בכל וס : היינו אפילו בשר שפלט דמו וזירו : יש לאוסריו מיד אפילו לזיוה"ס בשר שסוד' אחר שיעור מליחה :

יש אוסרים ליתן בשר שלא נמלה כלל או שנמלה ופלט כל דמו עם בשר שנמלה קודם פליטתו דם לפי שהבשר שלא נמלה או שנמלה ופלט כל דמו חדר ובוילע ממה שהברו פולט ויש מחירין ע"י ין מליחה שימלחנו אח"כ כי אז יפליט כל דם שבלע ויש מחירין ין בכל זה ולכתחלה (ה) ויש לחוש לדברי האוסרים :

(הגה) ואפילו כריעבד טבגין ין לאוסריו אם נפל בשר שכבר פלט כל דמו וזירו אלל בשר שלא שעה עדיין שיעור מליחה (מהר"א) וי"א שכל מעה לעה לאחר שיעור מליחה אינו נאסר וכן כ' נראה כי בשר שנמלה ולא שעה עדיין שיעור מליחה אינו נאסר וכן כ' נראה כי בשר שנמלה מרובים יס לאסרו לאחר י"ב שעות וקודם לה' אפן להחמיר כלל וכ"ס אס לא נמלה כלל ואפי' אס נפל לזיר חתם אפן לאסרו דאמרינן ע"י פילטוס דסרדיה יסלנו ג"כ מה שבלע מתקום אחר ואפילו נמלה הבשר ולא שעה עדיין שיעור מליחה ונפל לזיר יס להחמיר (ארוך כלל ה') אס לא (ז) נכנס בחוץ כ"א יוס-שס אף (ה) אס שעה כ"ב שיעור מליחה ונפל לזיר יס אוסרין אותו מע"פ שלא כלה זמן פליטה לזיר עדיין ומ"מ לאורך הפסד גדול יס להחמיר גם כזה כל זמן פליטה לזיר דהיינו חוץ י"ב שעות ע"י שיעור כ"ג וידמנו (הגה ש"ד) ויחזור וימלחנו וכן אס נפל לזיר קודם ששעה כשיעור מליחה ידמנו כ"ד ויחזור וימלחנו : מיהו אס מלחו בלא הדחה לאחר שנפל לזיר כ"ה שרי בדיעבד (ארוך כלל ה') וכל זה לא חייבי' אלא לזיר שהוא כרוחם כתבואר לעיל סי' ס"ט אבל דם בעין שנפל על בשר שהוא חוץ כ"ו שיעור מליחה ובה' חסוד כרוחם כתבואר לקמן סי' ז"א נאסר בכשר דלגבי דם בעין לא אמרי' אידי דטריד לפלוט לא בלע ולא כבולטו כד פולטו (סס) והא דאסרין אותו כשנפל לזיר היינו דוקא מה שבתוך הכיר אבל מה כ"ז שלמעלה מן הכיר ש"י מיהו מה שבחוץ הקר נאסר מיד ואין כ"ח שיעור לזיר בשר שנפל לחוץ לזיר (ס) שכל הקרקע דינה כאלו הייתה הכיר כ"ח בכלי (ז"י בש"ס) בשר שנגע בחתיכה שנמלה בכלי שאינו מנוקב ונאסרה דינה כאלו נגע ב' כללי (ד"מ) ספק לזיר ספק מים מותר לזיר דרבנן וספיקא ל' להקל (תורדלי בש"ס) לזיר מעורב עם מים אפי' ל' תועים לא חשיב עדר רוחה ואינה אוסרה (ז"י בש"ס אגור) דין כנש עין לקמן סימן ק"ה :

פ"ח דין

עש"ך-ס"ק י"ח עד דל"מ לעלין ספיקה עין אור"ה כלל ו' דין כ' בדם היוצא ע"י כבוס ואפילו ע"י מערובות מים הוא מדרבנן מטעם דלינו ראוין להקרבא ודם אלו חסור רק בראוי להקרבא ע"י ולכן בש"ס כבוס בדם ג"כ מותר :

(ה) יש לחוש לדברי האוסרין : עש"ך ס"ק כ"ט עד דאין כח ברחיבת הכיר רק להחבלע בעצמה ולא להבליע דבר אחר לחוץ וכו' אין ללמוד מכאן להחמיר בנפל חתיכה מלובל בראי' לזיר דלא מביעיה להט"ז ברי"ס ס"ט ולפ"ם בביאורים פ"ס דמסוה ליה לדם פליטה בדם ע"ג רק שטעם הכיבוד במולח בלא הדחה משום שנבלע על ידי טבע המלח מס"ס שרי כאן דאין זה טבעו של לזיר וכיון דלא נבלע רק ע"י רחיבת הכיר יולא ע"י מליחה אלא אפילו לכס"ך דפשוט בדם ע"ג לדם בעין אפי' חסור כאן כיון דהכיר בולע מהאוסר הדבוק ב' וכו' ומבליע להחתיכה משא"כ בדמדאסר בלא להכיר סוד היו בדם פליטה דאמרינן ביה אידי דפלוט כתבואר בסימן ס"ט סעיף ב' בהג"ה דם שנגע בחתיכה להחתיכה אסרה ממש דם פליטה : (ו) ואס נגע עט"ז ס"ק ט"ז שמוכנס דהדחה אינה סותרת נקבי פליטה ועין בסו"ט ז"ל סי' ס' ואפסר דחליה בפלוגתא הכבואר בסי' ס"ט פט"ז דלדעה קמיית' דסובר לזיר היולא אחר שיעור מליחה הוא מוכל א"כ פעולת המליחה עושה להפליט כל דם א"כ מנין לה לומר שיהיה הדחה סותרת נקבי פליטה כיון שאין הוכחה בש"ס ע"י ולדעת האוסר שס' דס"ל דאפילו לזיר היולא לאחר שיעור מליחה משיב דם כמ"ש הש"ך שס' ס"ק פ"ה וע"כ ל"ל דפעולת המליחה עושה שהדחה שאמרי' יסחוס נקבי פליטה וזאת היא פעולת המליחה לפי דעתם מדע דאם חתך המלח סביב החתיכה וניסל כך חסור ואס דהיינו וניסלו מותר. אלא מה דהדחה סותרת נקבי פליטה כמ"ש הכ"ז דמורה דאסר הדחה צונן אין מליחה פולט סוד והוכיח מה' דהרמב"ם לא אסר רק לבשל בלא מליחה משמע דלמולחו מותר ולא בביטוי דהא כשמוחם בכלי שאינם כבוס בלזיר ובכוס ה"ה נמלחו : (ז) נכנס בחוץ ע"י ס"ק י"א שהקדש מס"ס ט"ד נמלחו בלא הדחה אסרונה וכו' דפ"י להקשות מסעיף ט"ז דהא נמלח ג"כ בדמו : (ח) אס שעה עש"ך ס"ק ל"ז עד כיון דפולט לזיר אינה בולעת וכו' מחמירי' כיון דס"ל דאם כשמוחם בחוץ הכיר ג"כ פולט א"כ אמרי' מחמיר בשלל נכנס יוס שס' לדעת כס"ך בסי' כ"א אחר י"ב שעות ונפלט הכיר וא"כ כשמוחם יומר מ"ב שעות בל"ז נפלט הכיר ויד"ו וצולע ונאסר וכן כשנפל לזיר קודם שיעור מליחה ושהה בלזיר שיעור מליחה דנפלט דם וידי' לא יכיה מותר רק בהפ"מ אלא ודאי דסברת הרב היא דכשמוחם בחוץ הכיר אין לו פליטה ולכן קשה לסמוך על כס"ך בזה : (ט) שט"ז קרקע עש"ך ס"ק מ"ח עד כ"ס נראה דהיינו למעלה מהכיר דמק' שבחוץ הכיר נאסר הכל כמו בלא לזיר מקום לזוב שבתוך הש"ך בסי' מ' ע"ש ואחר

דכסה דם נסחם נקבי פליטה הכיר : כ' נוכגין : ואפילו לא הודה דאין כח ברחיבת הכיר רק להחבלע בעצמה ולא להבליע דבר אחר לחוץ אבל כשנמלה בין הרבה חתיכות מלוסות דאז קיבל טעם מהמלח עצמו והיו כנמלה בלא הדחה ומבואר דהך ברי"ס ס"ט ס"ך ואס נפל חתיכה מלובל בראי' לזיר אסור ועין בביאורים ס"ק כ' : כא יוס סלס' : הע"ז הג"ה שיעור כבישה והס"ך כתב דדוקא כשהכיר בל"ז סת"מ שאין לזיר מקום לזוב אוסר שיעור כבישה אבל כשהכיר ב"כ"מ שיש לו מקום לזוב בעין יוס סלס' ועוד חיד' דלענין שלא יופיל מליחה אח"כ בעין יוס סלס' אפילו בבוש ב"י ומ"ס הרב דגל"ס יוס סלס' יס להחמיר היינו סרדיה וימלחנו ואפי' מדיחו דה"מ גמורה אינו סותר נקבי פליטה דם דהדחה אינו סותר רק נקבי פליטה לזיר כב שיעור מליחה : ב"י נפל לזיר או לזיר עליו : ב' וידמנו : הדחה מועטת רק להעביר להבליע דהדחה כזו אינה סותרת נקבי פליטה ובדיעבד מותר כשנמלה אפילו בלא הדחה ומליחה דאמרינן אידי דטריד לפלוט לזיר אפי' שמוחם לזיר ע"י וע' בביאורים דם לפקק בזה : כ' ד' וסוד : דוקא לזיר שהוא כנפ"ל שיש לזיר מקום לזוב אבל כשהוא כשפ"מ שאין לזיר מקום לזוב אף קודם שיעור מליחה חסור מה שבחוץ הכיר ומ"מ מחוץ לזיר שרי דדוקא כגון במולח ע"ג ע"ס ע"ג הגי' ונא"כ מלא לחתיכה חליה

מחן הכיר ואינה נוגעת בשולי הגי' או אינו חסור רק מה שבחוץ הכיר כשהוא בל"ז סת"מ אבל כשנגע בשולי הגי' חסור אפי' מה מחוץ לזיר מטעם מולח כשפ"מ ובשעה שיעור מליחה אפי' בכלי מנוקב חסור שלא במקום הפ"מ ש"ך : כה שרי יולא דמי לנמלה בלא הדחה קמייתא בסי' ס"ט דש"ה דהיה דם בעין משא"כ הכא דהיה דם פליטה : כ' שיעור מליחה : כ' שיעור מליחה חסוד רוחם כ"ז שנתמלה : דם אינו מפעפע למעלה מיהו כ"ס חסור מה שסוף לזיר : כה שיעור : היינו במקום דלא מתי מותר מליחה כדלעיל אבל במקום דמתי מותר מליחה אינו חסור אלא כשיעור כבישה כדלעיל ט"ז : כ' ב' כללי : דהקרקע הוא ספק אס הוא ככלי ש"מ ומ"מ אינו חסור רק מה שבחוץ הכיר ולמעלה כ"ס והמותר ממה שחן לזיר מותר דהא דאמרינן בסי' ס"ט כללי ש"מ אפילו מה שחן לזיר היא חומרא בעלמא ומיירי שנפל בחוץ שיעור מליחה דאלו בשר שלא נמלה כלל שרי אפי' כשפ"מ ממש דאין כח בלזיר לפרוש במקום למקום : ל' בלזיר : וזהו לה מליחה אח"כ אידי : לא להקל : ואע"ג דבזיר שבקרקע איזל מספיקא לחומרא יש לומר דש"ה שאס חתם מקל בזה יבואו להקל אס נפל ע"ג קרקע לדם ממש משא"כ הכא דאיכא לספקי שמה אין כאן לזיר ש"ך : לב מועטים מיהו עכ"פ בעין שיהיו מרובין מהכיר ש"ך :

ועתה אבא לכתוב דנים אלו נקצור למען ירוץ בקורא בו : א חתיכה שלא הודקה ולא נמלה או שהודקה ולא נמלה שהונחה אלא חתיכה מוך שיעור מליחה שרי ולא היה בשלם בלא הדחה ואס נחערב חתיכה שלא הודקה :

באין הפ"מ כתבואר בסי' ס"ט ואס נפלה לזיר מותר כשלא שעה שיעור כבישה ואס שעה שיעור כבישה בלזיר חסור כהט"ז ס"ק י"ז וזהו ש"מ יס לסמוך אהש"ך ואסר"ל דמותר מ"מ כהפ"מ סמכין אה"ה דריש ס"י ס"ט דלאו דם בעין ממש הוא : ב חתיכה שהיא בחוץ שיעור מליחה קודם פליטתו דם והונחה אלא חתיכה שנמלה שיעור מליחה מותר דא"י דטריד לפלוט דם לא בלע כלל ואס כזוה חוץ שיעור מליחה ואפי' נגע לחתיכה מותר על ידי סרדיה וימלחנו ואס נפל לזיר כהט"ז ונוגע בשולי הכלי חסור כהט"ז ואס הוא בכלי ש"מ ואינו נוגע בשולי הכלי כגון שמלח על ע"ס של הגי' וסדרה מקלח חתיכה בלזיר ואינו נוגע בשולי חסור פ"מ חסור בלזיר ואס הכיר ב"כ"מ שיש להכיר מקום לזוב ומה שחן לזיר שרי ואס הכיר ב"כ"מ שיש להכיר מקום לזוב ידמנו וימלחנו וא"י שעה שיעור כבישה בלזיר חסור כהט"ז ס"ק י"ז שעות והונחה אלא חתיכה חוץ שיעור מליחה מותר דהיידי דטריד לפלוט לזיר לא בלע ע"ך ואס נפלה לזיר כשיש להכיר מקום לזוב שלא בש"מ חסור ונמקום הפ"מ מותר ע"י הדחה מועטת להעביר הכלל ומהלחה אחר כך דהדחה מועטת כזו אינה סותרת נקבי פליטה ואס מלחו בלא הדחה מותר ובדיעבד אס נמלח אפילו בלא הדחה ומליחה מותר דאמרינן אפי' בנפל לזיר אידי דטריד כשאין נוגע בשולי הגי' ונא"כ מלא לחתיכה חליה כזו דין כה' דשלא בהפ"מ חסור ובהפ"מ מותר וכתבין להכיר מקום לזוב חסור מה שבחוץ הכיר אפילו בהפ"מ ואס ה דחה קודם ואחר כך נגעה בחתיכה או נפלה לזיר חסור דכיון שהדחה נסחמו נקבי פליטה לזיר וליכא למימר סוד אידי דפלוט וכו' אף דהכ"ז סובר דהדחה אינה סותרת מ"מ אין להקל נגד הרפ"א והס"ך : ד' ואס הוא אחר י"ב שעות ומחן מעל"ע אפי' הונחה אלא חתיכה במליחה חסור ובהפ"מ מותר ואס נפל לזיר אף בהפ"מ נאסר מיד : ה' ואס הוא אחר מעל"ע והונחה אלא חתיכה שנמלה או נפל לזיר אסר מיד אפילו בהפ"מ : ו' נפלה לזיר ע"ג קרקע אס הקרקע מכוסה בנסרים וא"י חלק כזו בכלי ש"מ מליחה ונוגע בשולי הכלי ואס הוא חוץ שיעור

ביאורים יורה דעה הלכות מליחה סי' עג עד עה חידושים

יס לה רצוי פליטה ואינו דומה לצאר צמר וכן י"ל ג"כ לפי ר"ת דמוכר דאחר מליחה יוצא כל דמה כמו צמר וא"כ צדאלי ציטול ג"כ מוצא כל דמה דמי יגרע ציטול ממליחה וא"כ אמאי אינה נאסרת אימר אחר טיאל כל דמה מחזור וחבלע איז דאף אחר טפליטה כל דמה טרודה היא צפליטה לעולם ואינו מלי ציטול הדם כלל ווי"ב וא"כ הרי עינינו רואות שסכבר אפי' אחר שנמלחה טרודה יותר צפליטה מנשר טלח נמלח דהא גבי צמר טלח נמלח לא סידך לומר טרוד לפלוט ציטול וזני כבד אפילו אחר מליח ואחר ציטול טרודה כל כפד טינה יכול לצלוט אפי' ע"י ציטול אלק פעמים דהא לעולם אינה נאסרת לר"ת וכיון דצמר טלח נמלח על גבי צמר טלח נמלח ודאי דמוכר למלוח לכתחלה מטעם דטרוד לפלוט ואינו צולע מכ"ס ע"ג כבד אפילו צסכבר נמלחה דהא היא טרודה יותר צפליטה אפי' מנשר טלח נמלח: (ו) הכבד ענשה אסורה: וקשה דהא טעם האיסור הוא משום דלא צקיאין צין צלוק למצול כמ"ס הט"ז והס"ך בסעיף א' ובס"ק כ' רמ"י הטעם צחולין משום דאימר אחר טיאל כל דמה מחזור וחבלע ע"פ וכו' דאיכא ס' הרי כבד נמצול וכ"ז סהיא טרודה ע"כ אפילו ממקום להקום אינו צולע או סחינו אוסר כמ"ס לעיל בס"ק ד' דאל"כ אמאי אינה נאסרת ציטול וא"ל דילמא פלוגתא דהאחרונות חלה דהא כתבו הסו"ם בד"ס דהא לא חיישינן להכי ואפשר דצולוק כשתחטט מדמה כי כשאר צמר טלח נמלח ויכול לפרוש ממקו למקום משא"כ ציטול סחינו ליה טעם דטרודה כ"כ דאפילו ממקום למקום אינה צולעת מש"ס אינה נאסרת וס"ל דפירש ממקום למקום אוסר כבד: (ז) אסורה עט"ז ס"ק ח' דאין הכבד הוזרת ואסרת אח"כ דברים אחרים לכאורה תמוה דאדרב' כיון דאינה נאסרת לרש"ל מטעם דהיא טרודה צפליטה א"כ אם ופל לקד' אהרת חיאכר דהא עדיין יש דה צחוכס ואסורה וגם מה ססיי לחלק צין ציטלה עם צמר לשאר דברים תמוה לכאורה דכיון דיש ס' לא נעשה כשמונית נצילה ולא חייך טעם הרש"ל שסחינו הס"ך דס"ק ט' ע"פ ונראה דודאי ציטול יוצא כל דמה ומה שאפשר לנחת יוצא ציטול ראשון ולא נשאר רק טעם קלות דהוי כאפשר לסומנו דהמירא: כמ"ס צמ"ס ס"ט ס"ק ק' ע"פ דלא גרע מאחר מליחה לר"ת וציטול כ"פ מודו דק סאפילו הכי אינה נאסרת דמ"מ טרודס צפליטה וכפ"ס לעיל בס"ק כ' ופי' ממקום אינו חסור לדעם כרס"ל וכמ"ס לעיל בס"ק ד' ועם כהר צמר כיון שאסר כרס"ל מהטעם שכתבתי שם דהרס שנכנס צוץ הסמטנית על שאר צמר שנצלה צסכבר הוי כפירס ואסור והוי כאפשר לסומנו דאיסורא לא רצה לסמוך להחיר ואם הכבד יכולה לקבל סמטנית האיסור הביא ככר"ו ירושלמי דצוי ציטלה צמלכ מסו וכו' ע"פ ולפענ"ד דווקא לפניין חלצ קמיצעיאל ליה כיון דכבד כולו דם הוא רק דרחמנא שריא כדאמר אסר לן דמא שרא לן כבדא במ"ס הסו"ם ולהכי מספקא ליה בירושלמי אסר הוי ציטול דס צחלכ דמוכר כמחזור צחולין מדע דלא קא מצעיאל ליה ציטלה עם טריפה כנ"ל:

הנה ואין לך עוף שהוא ס' כנגד הכבד כשהוא שלימה (מרדכי ובארון כלל ע"ז ולכן אם הכבד שלימה ודבוקה בעוף נעשה העוף חתיכה נצילה ובעיני ס' שאר דברים שנקדירה נגד כל העוף והוא הדין אם דבוק חתיכה כבד בחתיכה עוף ואין ס' כנגדו (שם) דהא קיימא לן בכל האסורים חתיכה נעשה נצילה כדלקמן סימן י"ב ואם אין הכבד דבוקה מלערך כל מה שנקדירה נצול הכבד ואם יש ס' בכל הכל מותר מיהו (ו) הכבד כ"א ענשה (ז) אסור כמו צלב (ה' ז' ו') כמו שכתבנו לשול כימ ע"כ עוף שחלואו כ"כ צניס ומלא בו לב או כבד כ"כ דינו כמבוסל ובעיני ס' מן העוף כלא המילוי ואם לאו הכל אסור ואם מלאוהו כבד ואין ס' צניס הנקדשים ומעכצים את הדם דינו ככלי (ארון כ"ס אגודה):

עד א צמר ומוכר לצולע עם שאר צמר וסחם טטול א' ו' צו ס' נגד המלכ והקדושים טעונו עד דידעין צודחי דאית ציה ס' ט"ז: ובמליחה יש להחיר כשתמלח צלא ניקור שאר צמר הנמלח עמו אפילו צספס כיון דמל"כ צהליהה א' רק כמורא צעלמא והטטול אסר מספקא: ב טלח לצולע: ואינו מוכרין היחר לצולע:

עד המחול דינו כשאר בשר: ובו סעיף א':

עה צמרם וצוקרסין יס דס ט"ז וס"ך: ב וצדקין: היינו מה שסביב הכתח אצל צלחא נופיק יס דס ט"ך: ג אסמיק: וצלא אסמיק כצישל צמיד צלא מליחה יס לאסור דהר"ן כתב דמעט דס אית צבו והוי כמבטל איסור צמיד פ"מ: ד דמוכרים אי לא אסמיק ט"ך: ה ו"מ צכרס ואם הודח הכרס מוך מליסה וסוגו אלל צמר צמליחא ציס לאסור דאיזר אין צו דס כהסכר רק ציר וסכסודס נסחמס נקבי פליטת ציר ואסור אפילו צספ"מ פ"מ:

עה דין מליחת המעיים: ובו ג' סעיפים:

א אין מחזיקין דם בבני מעיים כגון א' בכרס ובקיבה ב' וברקין ובחלחולת בלא שומן שעליהם לפיכך אם בשלם בקדרה בלא מליחה מותר אלא אם כן א' אסמיק:

ב ופל סכן אס נמלחו ככלי שאינו מנוקב ד' דמוחרין (מרדכי) מיהו לכתחלה לריכס מליחה ככלי מנוקב והדחה חלה כשאר צמר (מרדכי וארון) ה' ויס חולקים צכרס ואומרים דמחזיקין צבה דס ואפילו צדיענד אסור צכרס וצית הכוסות כשאר צמר:

ב בני מעיים בלא שומן שעליהם אע"פ שאין מחזיקין בהם דם מותר א' למלחם עם בשר:

ג ויס אופרין למלחם עם צמר (טור צס יא) ובכ"י נוהגין י"ב לכתחילה וצדיענד מותר: (ארון):

ג שומן הכתח שעל הדקים מלא חומים דקים מלאים דם ולפיכך יש אוסרים אותה לקדרה אפילו ע"י חתיכה ומליחה ועכשיו נוהגין היתר ואותם חומין של דם כשארם בקי בהם חותכין ונפושלים היטב עד שלא ישאר אחד מהם:

עו דין בשר לצלי: ובו ז' סעיפים:

א הצלי אין צריך מליחה לפי א' שהאש שואב הדם שבו מעצמו אבל אם דם אחר נטף על הצלי אפילו דם יהוא צוץ לא אמרינן שהאש שואב ואסרת ממנו כדי ב' נטילה: רצה

א הצלי אין צריך מליחה לפי א' שהאש שואב הדם שבו מעצמו אבל אם דם אחר נטף על הצלי אפילו דם יהוא צוץ לא אמרינן שהאש שואב ואסרת ממנו כדי ב' נטילה: רצה

מבליע רק כ"ק ולא מבטל הסומן אמנם צריך לגרר הסומן ולמולחו צפ"ע טלח יבטל כד שכתבנו מהסומן דלא שייך סוד לומר כיון שטלחין ציר כיון שנחבשל פ"מ: (יב) לכתחילה: ורש"ל כתב דמוכר אף לכתחלה ושכן הכנה וזני מעשים טלח סכו צמלחן או טלח נמלחו כלל והוכחו: אלל צמר שנמלח או נפלו לציר יס לאסור פ"מ:

עו א' מהאש: משמע דאפי' הדסה משום דם צעין לא צריך לכתחלה לפי שכל האש שואבו ואפי' לא נלח יפה מוכר ולא חיישינן שפי' ממקו למקום שכל מה שנח' עליו פס האש מוילאו לחון ט"ך: ב נטילה: ולדידן אסור

מבליע ככלי רק כדי קליפה כמבואר צמ"ס ז"ס סעיף ד' צה"ס ובס"ס ט' סעיף ט"ז דא"ס' רק נגד קליפת הקערה ולא חילקו צין צ"ל לשאר כליים וכיון דהט"ז אינו אוסר רק מטעם דמלחה לל לבי' אין לאסור רק כ"ק וקליפת הבינה במקום קליפה הוא ואף דקליפת הבינה צצירא ממקנה כמ"ס הט"ז צמ"ס ז"ס ס"ק ב' מ"מ נראה דאין דם פניש יכול לזוז דרך קליפת הבינה לנליטה כ"מ דמי כמו שדממה אומה פט"ז ואינו אוסר רק כיס ורואים לזה דהרשב"א צעלמו כובא כבינה הוא במקום קליפה ע"פ ונ"ל דהט"ז מוכר דקליפה הבינה גרע מכ"ס ונ"ע:

עו א' מהאש: משמע דאפי' הדסה משום דם צעין לא צריך לכתחלה לפי שכל האש שואבו ואפי' לא נלח יפה מוכר ולא חיישינן שפי' ממקו למקום שכל מה שנח' עליו פס האש מוילאו לחון ט"ך: ב נטילה: ולדידן אסור

אומר עד ס' דלא אמרינן נבי דם בפין לא ככ"פ ולא חידו דפלוס : ג הדקה
סי' הדקה האחר המליחה : ד לנ"י . ואם לא הדיקו קודם הל"י מדיקו אחר
הל"י : ה הדקה ואפי' דנבי דם בפין לא אמרינן שהאש שואבת מ"מ זה לא
כיון דם בפין גמור אמרינן שהאש שואבת ואפילו לכתחלה מותר לללוהו דאם
אחא אומר לנ"י לית ליה חקנה וכו'

ב רצה למלוח צלי לאכלו בלא הדחה עושה ואין לחוש לדם שעל
המלח ויש מי שאומר דהני מילי בשמולחו וצולוהו מיד אבל
שהיה במלחו המלח בולע ונאסר ולפיכך מדיחו יפה קודם **ד** צלייה :
בגמ' וי"א דל"י בעי הדחה חמילה (רמב"ן) וי"א דל"י ג"כ קלת מליחה
חמלה (רש"י) והמנהג להדיחו חמילה וגם למלחו קלת כאשר נהגו
בשפוד וצולוהו מיד קודם שיחמלה המלח דם (הגה ש"ד) מיהו אם לא הדיחו
ולא מלחו כלל או מלחו בלא **ה** הדחה חמלה ונללה כך מותר ובלבד **ו** שלא
שהיה כך במליחתו בלא הדחה שיעור מליחתו אבל אם שהיה כך קודם שללו
אסור (כך משמע בארוך) ואין חילוק בכל זה בין אלוים וטור עופות **ז**
החוליים (תרכ"י וס"ד) ובלבד שלא יפיו מלוחים בבצים או בשאר **ח** בשר
אבל אם הם מלוחים דינם כבישול וריכים מליחה חמילה כמו לקדורה (ש"ד)
ונהגו להחמיר בשולין בשר בלא **ט** מליחה שלא להפך השפוד חמיר כרי
שיזוב דם (ארוך) ובדיעבד אין לחוש ואין חילוק בכל זה בין אם רוצה
לאכלו כך ללי או אם רוצה לבשלו אחר כך רק שילנו המלח כדי שיהא ראוי
י לאכילה דהיינו כח"י צלייה (שם) וי"א דכל ל"י צריך **י** הדחה אחר צלייתו
משום דם הדבוק בו (אגודה) ואנור וכן נוהגין לכתחילה מיהו אם לא הדיחו
ואפילו בשלו כך מותר ואפילו נמלח חמילה קודם צלייתו ולא הורה אחר
המליחה אפילו הכי מותר ולא חיישין לדם ומלח שעליו דגורא משאכ
שאיב :

י לא נקב הוורידים בעוף בשעת שחיטה אסור לאכלו אפילו צלי
עד שיחתוך אבר אבר ויצלה רצה לאכול ממנו בשר חי אסור
עד שיחתוך **יב** וימלח ואם נקר הבשר פחותי דם אולל אפי' בלא
מליחה חי או **יג** צלי ואפילו כולו כאחד ויש שהחמירו שלא לאכלו
כולו **יד** כאחד אפילו בצלי אלא לאחר חתיכת הוורידין ורוב שני
הסמנים :

י יש מי שאומר לחתוך בסכין צלי שאצל האש שלא נמלח כל
זמן שאינו נצלה כל צרכו מפני דם שנבלע בסכין ויש מי שאומר
יז השפוד שצלו בו בשר בלא מליחה ויש מי שהורה שאסור
להשהות הצלי על השפוד לאחר שהוסר מן האש לאחר שפסק
הבשר **יח** (א) מלוח שמא יחזור הבשר החם ויבלע ממנו ויש
מתירין בכל זה וכן המנהג להתיר :

(ואנו נזהרין לכתחילה ומחירין **יז** (ב) בדיעבד :
צלי שלא נמלח וחתכו על גבי כר אפי' שיש בכר מראה
אדם מותר אם נצלה עד כדי שיהא ראוי לאכילה לרוב בני
אדם : דהיינו ח"י צלייה וס"ה **יט** שהמלח בלא כר נמי שרי (כ"י) בשם
רשב"א :

י בשר שצולין בלא מליחה אין נותנין כלי חתכו לקבל שמנונית
הנוסף ממנו עד שיצלה עד שיהא ראוי לאכילה ע"י צליה **י** :

עו דין עופות שנמלאו בשר שלא נמלח ובו סעיף א' :

א עופות או גדיים שממלאים אותם בשר שלא נמלח אם לצלי
מותר אפילו פיהם למעלה ואפילו אם **א** נמלח החיצון דכמו
שבולע דם המלואים כך פולטו :

בגמ' ובי"א **ב** (א) נמלח הפנימי ולא החיצון דשרי ארוך כלל ט'
דגורא משאכ שאיב דם מן החיצון ואינו נבלע בפנימי ד"ע ולקדורה
אסור עד שיתלח חיצון **ג** לכדו ופנימי נכדו אבל אם לאסר שחילאו מלח
החיצון אינו **ד** מפליט דם שבפנימי : (בגמ' וכל זה בדיעבד אבל לכתחילה
אין לעשות כס' מוליחה רק אם נמלחו שיהם (תרכ"י וס"ה) וכל זה מיידי
שאין מוליחה זו רק **ה** בשר או עשבים אבל אם יש סם בליס הנקדשים דינו
כאלו נחבשל בקדירה ארוך וכנייתו זכא ואפילו בדיעבד יש לאסרו אם לא
נמלחו שיהם בשר שלא נמלח ולא הורה שנללה עם בשר שנמלח והורה מותר
בדיעבד (שם) אבל לכתחילה אסור לללוהו בשר שנמלח עם הבשר שלא נמלח
ואפילו הורה :

שלא

עו (א) מלוח - ע"ס ס' ס' ח' וכתבם דכ"י דאחא האש וכו' . מה"ט
כ"ל דאם הונח בשר שלא נמלח אלל חמור דם דמותר לל"י דאם
שלט בו כח האש להפליטו לחוץ ומה שלא שלט בו להפליטו יפלוט אח"כ על ידי
ל"י כשיגמר צלייתו וכן מוכח בסמ"ק כ"י נבי מליגה כאשר דם דהין קשה שם
רק משום לב וכדכא אמנם לקדירה על ידי
מליחה נראה מדברי רש"י ב"ח ס' ד' ד
ע"כ דאסור רק לל"י מותר וי"ל דכל דם
שנפרש ע"י האש ונבלע במקום אשר
אינו יולא ממקום שנבלע ע"י מלח אלא
בכס האש וכו' ע"ש אמנם אם מונח
במקום שאם יספך סם מים לא יולא מיד
דהיי' כאשר במליחה מטעם כלי שא"מ
משום דהיי' כנכשש צלירו לרפם כח"י ש'
סם משום דהיי' מסכסם חסחיו וסוי
כנכשש צלירו כ"י חיישין שיל' ציר וכוין
דהיי' בכלי שא"מ הוי כנכשש צלירו וכן
אפי' צלי גמור נראה דל"י לללוהו פ"ג
נחלים דדינו ככלי מנוקב וכפנין שחמור
בס"מ בשרא אגמרי או במקום שאם
יספך מים יולא מיד דהיי' ככ"מ אבל אם
לולא אותו ע"כ כירה במקום שאם יספך
מים לא יולא מיד דאסור במליחה אסור
נמי בכלים דהיי' כנכשש צלירו דל"י דינו
כמליחה וכוין שהדם מתכנס חסחיו הוי
כנכשש דמה : (ב) בדיעבד . ע"ס
ס' ס' ומהרש"ל אומר בספוד אף
בדיעבד וכו' והיינו אפילו לללוהו בשר
אחר ועיין ברש"ל סטעם דלא אפרינן
בבשר האסור ככ"פ משום דהשפוד פולט
בכל במקום סוס קודם שמתפיל פליטת
הבשר וכשנצליה קודם הפליטה לא
אמרינן ככ"פ אמנם בדיעבד מותר בבשר
האסור שנללה על השפוד וכתב הפ"מ סי'
ס' ס' כ"י ס' ס' מ"ו וכן כשנפץ הספודה
בשעת צליה לכלי מחכות . הכלי אסור
והמאכל שנחכו' מותר דהיי' כבשר שנללה
בשפוד אבל בכ"ח אפילו המאכל שנחכו'
אסור דבא"מ כלל (י) מותר במעט ששום
דאמרינן משריק שריק ונכ"ס לא אמרי'
משריק שריק וכן כשמחכס דם סתם
כל"י אפילו ככ"מ אסור המאכל שנחכו'
דהיי' כנכשש דם ולידיו צ"ע דין זה
דכלי מחכות כמ"ש דהמאכל מותר ד"ל
דכיון שמבשל עכשיו בקדירה הוי כבישול
אף אם שמונת בנחך הכלי ודאייה לזם
עמ"ש בביאורים סי' צ"ב ס' ס' י"ד ע"ש :

עו (א) נמלח . עיין ס' ס' ס' כ"ג
וסה דעתו דפנימי לא
אמרינן לא מירא מיכא שייב ולא חיידי
דפליט רק חיידי דטרידי לפלוט וסה
בצ"ס בפנימי כנמלח וסה דאסור יש
לכפס דבכרין אסכונתו סהס והורה שאין
לנ"י ציר אבל כשים לו ציר אמרינן
חיידי דטרידי לפלוט ציר או דעיידי אפילו
כשים בחוב פדיון ציר וס"ל דלא אמרינן
בפנימי חיידי דטרידי לפלוט ציר רק
חיידי דטרידי לפלוט דם ויש להקל כיון
דבר מיקל בכל גוונא וכ"י הוא דוקא
ע"י סומא דמוליחה אבל חסכה שסומא
לחוד פתרענלח דאיכא סלל רקח דהיי'
כמו דאמרינן בספחים דף פ"ד
שני פתיכות כדמוכס בשום' שם
כשמדיק כל אחד אחר צלי' אבל אם א"ס
מליחה וכו' ודאי' ליכא ס' נד סמלח שעל הפנימי של החיצון :
בין

כמו דאמרינן בספחים דף פ"ד
שני פתיכות כדמוכס בשום' שם
כשמדיק כל אחד אחר צלי' אבל אם א"ס
מליחה וכו' ודאי' ליכא ס' נד סמלח שעל הפנימי של החיצון :
בין

נאסר הפנימי בין
כשנמלח וסהס והורה כשהחיצון יס בו דם
דם או ציר פדיון דל"י חיידי דטרידי לפלוט
החיצון לפלוט אינו נאסר מפנימי דבחינון אמרינן ככ"פ אבל כשהחיצון נמלח
ולא שיה ומלאוהו כשהוא פדיון במליחהו
נאסר הפנימי ד"ל דאסור מחמת המליחה קוד'
לס סיד לומר חיידי דפלוט אבל החיצון אינו נאסר מהפנימי רק כשהחיצון פלט כל ציר
לקום שהחיצון נאסר מחמת מליחהו שיהא אלו חס האש וסבין אין הכלי מפליטו : ג לבד . וידוע כל אחד אחר המליחה : ד מפליט . ולי' למחכס
עצם דהפנימי , אינו נקטב כחתיכה לקום עם החיצון : ה בשר : לבדו אבל בשר עם ביצים הוי כבישול :

יורה דעה תלכות מליחה סי' עח

לְאָמֹר כָּל הַיּוֹלָא מִסֵּן דִּהָא לֹא מִקָּסָא
בְּבִכּוּרוֹת אֲקָרָא דְגַמַּל גַּמַּל לְמִיכָר חֲלִבָּה
דִּקָּדָמָהטְמֵאִים נִקְפָא מִשְׁמַע דְּלִיכ' קָרָא
דְּאִחֲרִינָא דְלִיבֵן הֵי עוֹד קָרָא אֲכָל הַיּוֹלָא
מִמַּטְמָא הֵי מִקָּסָא גַם מִמֶּנּוּ אֵלֵּא וְדִאי
דְּכָל הַיּוֹלָא גִ'כ מִקָּרָא דִּקְטָמֵאִים נִקְפָא
מִמַּטְמָא בְּדָגִים טַעֲמִין דְּלִיכָא קָרָא
דִּקְטָמֵאִין דִּהָא אִפִּי צִירֵן מוֹתֵר מִדְּאִרְיִית'
אֲחָף כָּל הַיּוֹלָא מִזֵּן מוֹתֵר וְחַמִּיה לִי עַל
הַסְתַּוְּפוֹת בְּבִכּוּרוֹת דָּק ו' שְׁתַּקְּנוּ אֲכָל
דְּרַדְּרָא טַעֲמ' שְׁמַל' בְּמַעַי דֵּן טַעַם דְּלִיחֶסֶר
מִשְׁשׁוֹם כָּל הַיּוֹלָא דְהֵי לֵהֶם לִקְסוֹת

עז שלא לדבק בצק בבשר שלא נמלח ובו סעיף א'

הטופל בצק בעוף שלא נמלא אע"ג דגמרא מפליג בין סמירי
 לשאר קימתי וביין אסמיק ללא אפמיק אגן השתא לא בקאינן
 במילתא ובכל גזנא יש לאסור אבל אם נמלא ושהה כדי מליחה
 ואח"כ הודח מותר בכל א גזנא :

(הגם) ודוקא לעפל ככלא אסור אבל מותר למסוח בשמן ב לח צירי בשר
 טלח נמלא דלין זה מעכב הסליטה (ארוך כלל ט' ופשיטא"י ט' לו
 כל דין ביטול בקדיש (א) בין ג לקולא בין לחומרא (תשרי"א ארוך) :

צא דין

מקומו וְגו' כ' מ'ר' ד'ים דמוחר מדאורייתא
היולא כלל דלפילו ל'רן מזהר' (ב) ש'לי
דבה ש'לי דשאיסת אמו מסברתו ש'מ דלול
ש'לי ש' מ'יולוסת דהא דפ' ש' כבורות
דלמחר ש'לי לא מן הולד ולא מן האם א'ר
ש'לינו מי רגלים לא ס'יסיס ומזמורים אסור
קדשה בידו קשים לא שייך כל היולא מטמא
וגם קטמר הכס בדף ו' ע"א דהא דתלה פ
סבור נטמא ולי' ל'ס סימני טומאה סא
ביצת טמאה ה' ב'א"ה כל היולא מטמא
סמוכים הש'ם מש'לי ש'ל מת דאינו שייך ל
ספדיסס איכא גובה מצינחא שפירקא בעלמ
היה אסור כמובס אכל כיון שהוא נפרש אה
מזהי אסור דאפי' ב'ים וקלב אי'לאו דרבי
בבכורות שס דמוחר אף דאמ'ס נהב ב'ו
דפגנין עוף טמא המלד מביצת טהורס אור
בסמוגיא דנקר דלמ'לי נקר ע"ס גבי הא
דמקשה אכשר שהוא מיותר בקרא וכא"ה
ל'אסור נקר ע"כ דליכא נקר מיותר דעמ
גס הכשר שהוא מיותר

פז (א) דרך ציול . ואם זלי אסור
מושיח סעולס עמקסין דיל'ק
לא משיכת קרא רעעצירן צאס דאיע זאל
ע' ציול ונחכסל כחצב אסור מדאוריית
בשר כחצב לאחר סנאסרו כעס שאר א
לשאר דברים לאו מידוש הוא וכאשר איס
לביסד ג"כ לא א"ס דהא כסוק ע"ו רמיו
פויכח מקרא סכרז ו דהא כקדשים לא
הטעם דאקלס הטעם ואטעם קלוס אין יו
דחתירא כלע כענעלס כגו וא"כ מבשר לכל
אטעם קלוס לאחר הנעלה זיכא רק טעם
דאמר כח"ל עליוי דיטירא מיחר חלב טעם
ללליס כענענלס אח"כ הוי דאורייתא לכל
דקאמר מיטבר הוא דלא עבר הא אסורא
הסוסמוס כד"ס הא זיטורא מקסא לרש"י
סוס ראיס מהס דו"ל דמחיתין איורי
מידוש הוא דשרי כללי ג"כ אין ראיס דהא
סמכיא ראיס מהא דקסו סוס"ס ד
ססוס"ס כסכוס דף כ"ג כד"ס מאי סנא ומא
סס"ס וכל היכא דכתיב ידו ממס היא וסא
ססוס דליכא למימר הא רק זלי אכל כמס
לגריד ריבוי לרשוסו ס"כ אף דאשכחן כקרא
רש"י כמס' זכיס דף ל"ס ע"כ כד"ס סלל
סלמס דמקוס דכתיב ידו זלי כמס

מחצתם מילאת סדפות כי רבה גל הספמתי
מזעיר כדי שלא להאזין
בצנ"ה ואם בדק איזה
מטריפין למפרע וכ'
דבאנודה לומר דין זה משישם בסמין ונמלא
דבר ה' רק בשיצר בו בעלמות והאי דינא דה'
ונלמסגרי ליישב דקיה קשה לים להר"ב כו'
מיתרמי דאף בשיצר בו עלמות לא מבטיר
להל' ק בןשיצר ללא שיצר דהא בתרווייהו א'
מיתרמי לא דקיתו נגד הפנימיה לזה סובר ס'
דכין שאין לפסוק בהסמין רק שמה נפנס
ממור כמ"ס רפ"י סס מ"ב דר"ה בעלם ס'
עלול לפנס דברר שהוא כעין ספור היו ק'
לפסיסת הסמין כחמסס דברר סיכול לפ'
מסמין ודמי ממש להא זרע

חידושים יודה דעה הלכות בשר בהלב סי' צא ביאורים ט

דבוק בם וכדי נטילה לעולם בני במקום מנוגע באיבוד ו
צא * שריד להדיק * דווקא שאחד מהן לא אכל שניהם יבשים א"ל
הדסם ש"ך ודבר שריק אפילו יבם כלונס למי: ב להדיק *
היינו הדסם בעלמא בלא שיפשוף אכל במקום דוקא דמכילא ושממנית
בעיני שיפשוף עד שירע כאומר הדעת
שבר ממנו השממנית כגון שחקך בשר
במכין שחקך בו חלב אכל דוקא בלא
שממנית או שממנית בלא דוקא מותר
בהדסה ודבר רך כגון קישואין דמי' ל"ו
סעיף ה' וכיוצא בזה בעי גרידה ודבר
דא"ל כלל בהדסה כגון מים אשר דבטל
במיעוטו וכשפסגה במזיד אכור למבטל
או למי שחנקטל בשבילו ואם נמלח או
נללה בלא הדסה שנכלף המשהו שכל
פניו כ"ק אפילו מותר בלא קליפה וכן
באיבודי משהו מותר אפילו בדבר לס
דא"ל כלל בהדסה * ועין ביאורים: ג אכור * ולא יפה מושן הולכי דרכים
שאוכלין בכלי של עכ"ס דהא לריך הדסה ודברים שא"ל בהדסה נאכר לעשות
במזיד או למי שפסגה בשבילו ואם נחלכמין בנות עכ"ס וא"ל לפשות שיפשוף
להכלים

צא * שריד להדיק * דווקא שאחד מהן לא אכל שניהם יבשים א"ל
הדסם ש"ך ודבר שריק אפילו יבם כלונס למי: ב להדיק *
היינו הדסם בעלמא בלא שיפשוף אכל במקום דוקא דמכילא ושממנית
בעיני שיפשוף עד שירע כאומר הדעת
שבר ממנו השממנית כגון שחקך בשר
במכין שחקך בו חלב אכל דוקא בלא
שממנית או שממנית בלא דוקא מותר
בהדסה ודבר רך כגון קישואין דמי' ל"ו
סעיף ה' וכיוצא בזה בעי גרידה ודבר
דא"ל כלל בהדסה כגון מים אשר דבטל
במיעוטו וכשפסגה במזיד אכור למבטל
או למי שחנקטל בשבילו ואם נמלח או
נללה בלא הדסה שנכלף המשהו שכל
פניו כ"ק אפילו מותר בלא קליפה וכן
באיבודי משהו מותר אפילו בדבר לס
דא"ל כלל בהדסה * ועין ביאורים: ג אכור * ולא יפה מושן הולכי דרכים
שאוכלין בכלי של עכ"ס דהא לריך הדסה ודברים שא"ל בהדסה נאכר לעשות
במזיד או למי שפסגה בשבילו ואם נחלכמין בנות עכ"ס וא"ל לפשות שיפשוף
להכלים

כיון דמכונת דהנהדרין מפורש בן בהדיא: (ב) ורובלנות להפסד * פ"ן ש"ך מ"ק * כיון שאינו דבר של אכילה לא חשיב הנאה נראה כוונתו דלא אמרינן
באיבוד הנאה חל"כ שיהיה כגוף החמירה אכור בהנאה כיון שהוא רק איבוד דרבנן כסחם יינם דמבואר לקמן דכיומן קל"ר דמטין מוטל עליהן וי"ל דמותר
לעכ"ס מפי"כ לוחן להנאה לעיל דהנה מהטעם נופיה במה שהוא מוכנס להנאה: (ג) עד שיהיה * מש"ך מ"ק * כחוד כנס הרשב"ל שמואל בחלב מוט
דקין שאכורין גבינות נראה לוחן טעם לרבין דאף דכל שאין בו טעם לא הוי בבית כמבואר בהעיקר ו"ל מ"מ הא הדקין קבלו טעם מהחלב שיש בהן ג"ט
ונ"ל וסוי כמפסיד באיבודו והש"ך לשיטתו דכשנאכר משום מעמיד ורשב"ל לשיטתו ומ"מ דכיון שאינו אכור אלא מדרבנן לא חשיב
איבוד מנופיה א"ל לכאורה הדין כן גם לענין חמירה הראוי להחכר דבעינן ג"כ איבוד מנופיה ומ"מ הש"ך בה"ק מ"ק * גבי קליפה דהא הוא חזר"ל לא
בסלס ע"כ מייירי בהלכה ע"י עירוי דמשל כדי קליפה מדאורייתא:

צא (א) ויין כך * פס"ז מ"ק * שחמה אהרשב"ל בה"ק * שחבט טעם משום דחיישין שמה לא פלט כל שלבו בקדרה הראשונה דא"ל לפי הור"ך בה"ק
לומר כיון דאמר ר"י וכתב פלגו אכור כח"כ שויה רבנן הא יש טעם לאכור בשניה כמו בראשונה וכו' * ונראה דהרשב"ל מ"ל כח"ך האחרון
סבבנו החופפות חולין דף ל"ו ד"ה אלא מעשה דאף דבקדרה ראשונה לא יאל כל החלב דמיט וכו' * שלא יאל גוף החלב דמיט וכו' * ונראה דהרשב"ל מ"ל כח"ך האחרון
לנחל יאל בקדרה הראשונה וע"כ ל"ל לרבניהם דבכחל ויאלת גוף החלב דמיט וכו' * שלא יאל גוף החלב דמיט וכו' * ונראה דהרשב"ל מ"ל כח"ך האחרון
כיון שלא פירש כמ"מ רש"י ז"ל בחולין ק"ט טעם אינו חמור מהעיקר וכן מוכח מהא דבמי האם בזמנא משפירין או במאי דנקיק מיניא משפירין ולא כמי כן
בכל האיבודין ודבריהם קי"ל בלל האיבודין דאפילו במיר האיבוד שלם אכור וכן נכתב בעינה ג"כ * בקונסעת ד"ה אלא מעשה דהא היינו פס"ז מ"ק *
דנקיק מיניא פ"ז לעמר רק נגד החלב שילא ולא נגד החלב שנאכר בחורו שחבטן שם דאם משפירין במאי דנקיק מיניא חתי שפיר דאכור קדרה אחרת
משום דלא נקיק כלילא ובקדרה האחד אינו אכור לפי כולה אף שחלב מוטעם לפי כולה אלא פ"כ דניאלת גוף החלב דמיט וכו' * ונראה דהרשב"ל מ"ל כח"ך האחרון
וע"כ משני הש"ס כיון דאמר ר"י וכתב פלגו אכור כח"כ שויה רבנן כסחם יינם דמבואר לקמן דכיומן קל"ר דמטין מוטל עליהן וי"ל דמותר
לעכ"ס מפי"כ לוחן להנאה לעיל דהנה מהטעם נופיה במה שהוא מוכנס להנאה: (ג) עד שיהיה * מש"ך מ"ק * כחוד כנס הרשב"ל שמואל בחלב מוט
דקין שאכורין גבינות נראה לוחן טעם לרבין דאף דכל שאין בו טעם לא הוי בבית כמבואר בהעיקר ו"ל מ"מ הא הדקין קבלו טעם מהחלב שיש בהן ג"ט
ונ"ל וסוי כמפסיד באיבודו והש"ך לשיטתו דכשנאכר משום מעמיד ורשב"ל לשיטתו ומ"מ דכיון שאינו אכור אלא מדרבנן לא חשיב
איבוד מנופיה א"ל לכאורה הדין כן גם לענין חמירה הראוי להחכר דבעינן ג"כ איבוד מנופיה ומ"מ הש"ך בה"ק מ"ק * גבי קליפה דהא הוא חזר"ל לא
בסלס ע"כ מייירי בהלכה ע"י עירוי דמשל כדי קליפה מדאורייתא:

צא (א) * שריד להדיק * דווקא שאחד מהן לא אכל שניהם יבשים א"ל
הדסם ש"ך ודבר שריק אפילו יבם כלונס למי: ב להדיק *
היינו הדסם בעלמא בלא שיפשוף אכל במקום דוקא דמכילא ושממנית
בעיני שיפשוף עד שירע כאומר הדעת
שבר ממנו השממנית כגון שחקך בשר
במכין שחקך בו חלב אכל דוקא בלא
שממנית או שממנית בלא דוקא מותר
בהדסה ודבר רך כגון קישואין דמי' ל"ו
סעיף ה' וכיוצא בזה בעי גרידה ודבר
דא"ל כלל בהדסה כגון מים אשר דבטל
במיעוטו וכשפסגה במזיד אכור למבטל
או למי שחנקטל בשבילו ואם נמלח או
נללה בלא הדסה שנכלף המשהו שכל
פניו כ"ק אפילו מותר בלא קליפה וכן
באיבודי משהו מותר אפילו בדבר לס
דא"ל כלל בהדסה * ועין ביאורים: ג אכור * ולא יפה מושן הולכי דרכים
שאוכלין בכלי של עכ"ס דהא לריך הדסה ודברים שא"ל בהדסה נאכר לעשות
במזיד או למי שפסגה בשבילו ואם נחלכמין בנות עכ"ס וא"ל לפשות שיפשוף
להכלים

כדי קליפה אכור דא"ל

1

אֶל־כְּתוּבֵי וַעֲמִתִּירֵין שֶׁאֵין אֵין הַמִּים עַ"כְּכִזְבִּי דִּהְדָּקָה חִינּוּ רַק חֹמֶרֶא בַּעֲלָמָא

מזה דברי ששחמטאם בו בקניעות א־הבור אפילו לזון בלא כניסה ובלא
ובלא רועה להשחמטאם באקראי לזון סני בקניעות אפי' לרעה הרמ"א כ
ששים נזירה רימא אחי לאשחמטאשי צדוקת ובאקראי לזון לרעה הש"ך סני
שן שיפשוף ואחר שיפשוף מותר ליתן לחזקו אפילו דבר חריף דשיפשוף הוי במ
ס כחומר בני' י' וכשחמטאם בכלי במקום שצריך קיעת או שיפשוף ולא משה

חידושים יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צא ביאורים

ה גבינה • פי' בלא הדמה וחיישין דילמא ישכח להדיח וכבר נחבאר דוקא
בשחמך מן למ : ו בשר רוחח • ואפילו לא שחך לקדרה ג"כ הכל אסור
לדין ש"ך חבל טעם הבלוט אינו יוצא רק ע"י רוטב ולא מקרי רוטב אלא
כשהוא בקדרה אבל דבר כלל כגון דם או חלב שנפל על לא שחך לקדרה לא
מקרי רוטב אבל רוטב זמן שנפל על
בשר רוחח שנקר שחך כלי ראשון כיון
דק"ל מחמם גבר כשנעשה הרוטב
רוחח הוי כרוחח שנקדרה אבל בכלי שני
אף שמיניו ברוחח דבר גוש דהוי ככלי
ראשון לרש"ל מ"מ לא הוי כרוטב ועין
ביאורים : ו הכל אסור • אפילו העלין עדיין קר בולע ונאסר אבל אין לו דין
רוחח כ"ז שאין ה"ס צ"ב ולא נאסר מחמם הנופל עליו ולא אמרין מתחלה גבר
רק לענין שבלע מתחלה ולי זמן אינו נאסר כשמונה על מתחלה רוחח רק
מקום הנגיעה נאסר וחלב רוחח שנפל על בשר זמן שנאסר אינו נאסר כבשר
מדאורייתא עד שהגיע למאכל בן דורסאי ואינו נאסר בהנאה
והכל

בבבא אס העלין הוא מים שבישל ידעו ה' א כשה"ס צ"ב חייב משום מבשיל בתולדות
בן דורסאי אבל להביע ולהפליט הבליט ומפליט מהחמון כרוחח אף שבעלין עדיין קר מלא חלקו הפכים
דמקרי להעלין והעלין • השב קר אף שעדיין לא פסק כח החמיות מהעלין וה"ס צ"ב מ"מ נחשב ה"ליון כזמן דהא מניעם זה כלי שני אינו מבליט ומפליט מאחר
שנחקר מתחלה כמו שהקשה הש"ך בנה"ך • אהנך דסברי דכלי שני בולע וז"ל דהא בפסחים דף ע' קאמר אדמיקא ליה בלע משמע דאחר שנחקר שוב לא בלע
עכ"ל וא"כ הפרש גדול יס' דכשהתחלה רוחח אין העלין נחשב רוחח עד ששפשה רוחח וכשהתחמון קר נעשה העלין קר • אע"פ דעדיין רוחח אכן אחר העין
מלא להשומע • ויחייב נתי קוסיות הש"ך בנקודות הכסף ה"ל דהנזי • אכן דאף דמתחלה גבר מ"מ כלי ראשון ודאי דאינו מתקרב מתחלה דהא כלי ראשון אף
שה"ס מחמם ודעמיהו במקום קר לשלם דין כ"ר יס' עליו כ"ז שה"ס צ"ב • והטעם כחבו החוסמות במסכת שבת דף מ' ד"ה סי' דמחוך שמועד ע"ג האור
דפסחא ממין דזמן • שה"ס צ"ב דאי דאין מתקרב מתחלה ולא מפליט למ"ד • דעילאי גבר דאלמ"ה קשה למ"ד עליואי גבר מהא דגלגול ב"ה בתולדות אור
וכן מהא דכ"ר מבשל זמן הניח לתוכו ולהכי כלי ראשון מתחמם מהא דפסחא דמחמם • אי' להתקרב מתחלה ואפילו עירוי דעת ר"ת שמבשל להתחלה
מהמם שהקילו מקישר דפנות המהמם ואפילו הרמב"ם דפליגי הוא • משום שהקילו • כבר יצא מחוך הדפנות אבל מה שבחוך הדפנות מהמם ואפילו דאינו
מתקרב מהמתחם ועינינו רואות דאף דכלי ראשון אינו מתקרב מתחלה לענין אס נפל דבר לתוכו מבשל מ"מ אינו בולע מתחלה ואס הועמד כלי ראשון על
איסור זמן אינו בולע רק כ"ס משום דאין החוס יורד למטה למאי דק"ל • מתחלה גבר כמבואר בס"ד • צ"ב סעיף ז' בהג"ה • דאס נשקף איסור זמן והעמידו עליו
קדרה רוחח • דאינו נאסר רק כ"ס ולפי"ז מ"מ דבר גוש אף דלהרש"ל הביאו ה"ט • סימן צ"ב סעיף ז' בהג"ה • דאס נשקף איסור זמן והעמידו עליו
ע"כ היינו שבלע ומפליט מה שבלע ממנו אבל מתחמון ודאי דאינו בולע דאפילו כ"ר מאס • אינו בולע מתחלה וכן מוכח מהא דבשר רוחח שנפל לחלב זמן
דאינו בולע רק כ"ס אף דהבשר דבר גוש ואינו מתקרב מהמתחם ולפי"ז יס' לומר דזקו דברי הרש"ל שפסק דכלי שני בולע ומפליט הביאו ה"ט • סימן צ"ב סעיף
ד' ולא קשה כלל קוסיות ה"ס • מה שהקשה דהא בס"ס אמרו אדמיקא ליה • בלע משמע דא"כ אינו בולע ולפי"ז מ"מ לא קשה מידי דמתחלה ודאי דאינו בולע
אח"כ אבל מ"מ אינו מתקרב וספיר בולע ומפליט מהעלין דהא כלי ראשון ודבר גוש ג"כ איך בולעין מתחלה רק כ"ס מטעם אדמיקא ליה בלע ואפילו הכי אין
מתקרין ובלעין ומפליטין מהעלין ולפי"ז אין הפרש בין המתחלה זמן או חס וכמו כשהתחלה כחם אינו • פהמם להעלין וכן המתחלה הזמן • מקרי להעלין רק
שגור לענין בליעם ופליטה מהמתחלה • אמנם נראה דלענין ביטול דאינו יכול לבשל רק כלי ראשון שיש לו דפנות המתחמם כמ"ס החס • שבת דף מ' אבל
סאר דברים ממין אף שיש להם דין כלי ראשון וכגון דבר גוש להרש"ל אינו מבשל דאף • שאין לו דפנות המקררות אין לו דפנות המתחמם וכ"כ ה"ט • בנה"ך כלל
ס"א וכן עירוי שפסק הקילו אינו מבשל רק עירוי שלא נפסק הקילות מטעם דקילות מקישר דפנות המתחמם מבשל לר"ת • ובדבר המתערב כגון במים
נראה דאפילו שהתחמון רוחח אס נאסר כן בן בן מים זוננים מרובין עד שאין ה"ס צ"ב • אין בו משום ביטול כלל לענין שבת וביטול ואפילו כשהתחמון דבר גוש רוחח כיון
שכמים ה"א סימניהו חש' המקלח מהם כיון שהן דבר המתערב • אין בהם משום ביטול • כמבואר ב"ה • סימן צ"ב סעיף י"ב בהג"ה • וז"ל אס המים מרובין כ"כ
ס"א שיתבשל ואפילו בנ"ר מותר וראיתי בא"ש בנ"א בסי' • סי' ס"א • ל"ה דבר תמום שכתב • דאסור ליתן לרוטב זמן דבר רוחח דמבשל מהרוטב כ"ר קליפה
ע"ט והוא המום דהא אפילו ליתן למיחם רוחח מותר ליתן מים מרובין כדי להפסיד והטעם • כיון דהמים הן דבר המתערב וא"כ שהיו מקלחן מבטול וכ"ז שאין
ה"ס צ"ב בכוון לא הוי ביטול כלל ומה"פ י"ה בשר רוחח גרע ממיקם • ואפשר לחלק דבשבת • מלאכת מחשבת אסור וכיון שבלע הטעם של רוטב בבשר ונחבשל
וה"ה נהיה מאוחו טעם אסור משא"כ במיקם דהטעם שנבלע לחוך המיקם ונחבשל אינו נהיה מהן ולא מלאכת מחשבת הוא ולענין אי אמרין בכלי מתחלה גבר
ע"פ ס"ס • ק"ה • ובדבר שמועד חלל האס דעת ה"ה הביאו הש"ך בסי' • ע"ו דאפי' חס לחוך חס דמי ע"ש • וז"ל דעת הרש"ל הביאו ה"ט • סימן
צ"ב סעיף כ"ה ע"ס : (ו) דמתחלה גבר • ונראה דדוקא דבשר גוש כיון שמתערב • הוא יכול להתחלה להבליע בכלי אכל דבר לחלא מקרי מיבור ואס עירוי דבר לח
זמן על איסור רוחח אינו נאסר כל הקילות רק מה שנגע בהאיסור כמבואר • בסי' • ק"ה סעיף ג' • בהג"ה גבי אסור לערות שכלי שיש בו שומן וכן דבר לח רוחח
סגע באיסור רוחח המונה אלא ח"ס • רק גר מה שנגע וכ"כ ה"ה • כלל י"ז דקילות חלב הנגע בבשר דא"כ רק גר מה שנגע בקדרה וכ"כ ה"ט • בסימן צ"ב
ס"ק כ"ה דא"כ רק מה שאמדין שיש חלב בצין תחת הקדרה משמע דגד חלב שצירי הקדרה ח"ס • והטעם כמ"ס בפסקי מהר"א • סי' • ק"ג • דדבר לח לא מקרי
מיבור ועיין בסי' • צ"ב • סעיף ז' • וז"ל ואימת מקרי • וא"ו ואימת מקרי תחמם : (ז) • גבר • עיין
שפתי כהן ס"ק ה' דדוקא כשנפל על בשר רוחח שמונה בקדרה אבל לא על לא חין לקדרה ע"ש מוכח מכאן דלא מקרי רוטב לאסור הכל לדעת הטור רק כשפחות
בקדרה דאיכא ג"כ הכל בקדרה דהא חלב דהכא לא מקרי רוטב וכן אפילו שיהיה רוחחין לא מקרי רוטב כשהן סוף לקדרה וראיה ממ"ס מהר"ם • וס"א • ש' מולין
דף קי"ב דאס נשקף דם רוחח על הכלי דא"כ רק כדי נטילה וכ"כ רש"ל באו"ה שער ג' להדיא • וכן מוכח מהר"ן גבי מתחלה גבר • שכתב דנטף מרוטב על הכרס
דמי קצת לרוטב שבקדרה והמדרכי שכתב דפרק כל הבשר דאס ה"ס הרוטב מבס • כל הגדי מראשו ועד רגלו שהיה מפעפע בכלי • אין ראיה דהוא ס"ל שם
דאפילו נחתיונות כשהן שוות מפעפע בכלי ואין לא ק"ל • כן ואחרכה משם ראיה • דלא הוי רוטב דלא כתב כן רק לשיטתו אבל אס נפל רוטב זמן על בשר רוחח
המונה בקדרה כיון דק"ל מתחלה גבר כשנעשה הרוטב רוחח מקרי רוטב • רוחח מקרי רוטב • שכתב גבי מתחלה גבר • וז"ל ובר גוזל דנפל לנו כדא
דכ"כ דאמרין אבל לא צ"י צ"י קליפה זהו לשמואל אבל לרב דאמר עילאי גבר נאסר כולו וה"י לדין כשהתחלה רוחח ורוטב שכלי שני אף שמונה בתוכו דבר גוש
דבוי כ"ר להרש"ל • מ"א לא הויא רוטב כמ"ס ה"ה • בנה"ך כלל י"א וכן הדין לענין שיהיה מקרי רוטב גנד להי"א טעם הבלוט • וה"ט • שכתב בסי' ה' • דבאיסור
בלע אינו יוצא בלא רוטב מיירי כשהוא סוף לקדרה דבתוך הקדרה הוי רוטב כמ"ס • אך מה שכתב דברא אהמחבר תמוה דהמחבר ע"כ מיירי בקדרה מדאסור
הכל ואפשר ה"ו מוקם לה בחוך לקדרה • והא דאסור הכל מיירי בשמן ולענין בלע אינו יכול למטם • כמ"ס ה"ט • סי' • ק"ה • דע דהא דמתחלה גבר הוא לענין
דמבליע ומפליט אבל לענין בשר בחלב שיהיה ביטול או דרך ביטול ליהסר מדאורייתא צ"י דוקא שיהיה כמאב"ד דלענין שבת ובב"ה אינו חייב עד שיכא גמר
ביטול כמ"ס הפ"מ והוא ש"ס מפורש מולין דף ק"מ ע"כ ולפי"ז בשר שנפל לחלב שכלי ראשון או ע"י עירוי חלב • על בשר והבשר לא נחבשל כמאכל כ"ד הבשר
אינו אסור משום צ"ח להיות לוקח על כל זית ממנו אבל ודאי שאפ"ה הבשר • אסור מדאורייתא דהא חלב • אסור מדאורייתא דהחלב מבטול והטעם • של בשר
הבליע בשוכו ג"כ נחבשל כעין שכתב הרא"ש הובא ב"ה • סי' • ס"ס • ס"ק • ג' • דאפי' בלחמיות מתבשל • מ"ס • דהטעם שבלע נחבשל והבשר אע"ג דאינו מתבשל
מ"מ ודאי דמבליע ומפליט והוי בלע חלב נבלע ונאסר באכילה אבל בהנאה מותר כיון דמלא ע"מ • הבשר מותר מדאורייתא • דרך ביטול אסרה מורה וכל
שלא הגיע למאכל לאו דרך ביטול הוא רק מדרבנן אסור אסור אסור • וכל שאין באיסור רק מדרבנן מותר בהנאה ומלא
שבלע חלב האסור בהנאה אין אסור בבשר בהנאה כמו שכתב הרא"ש • כלל י"א דין ז'

באורים יורה דעה הלכות בשר בחלב סי' צא חדושים

והחלבו אסור בהנאה מדאורייתא ודבר זה לא יקרי מיבצר סן לענין מתאבד סן
לענין זה אלץ זה ואינו נאסר רק מקום הגיעה ולא יוסר ולא בעינן ס' רק עבד
מקום הקלות שנגע בדבר ועיין ביאורים :

ח מלך נט • לא דוקא נון משם אפילו אם והוא כ"ט מקרי נון בדפוס
בס' ל"ב ס"ו בהג"ה גבי' ואם נספך
ובס' ק"ט נחבצר דאין משמיעין אפילו
בכלי ט"ז סה"ס כ"ד דהוי ככ"ר לעין
פגליט ומפליט רק שאינו מפליט ומצליע
כאחד וכלי ראשון פגש אף שכוסר
פגשם והועמד על מקום קר וכן דבר גוש
אינו מתקרר מפגשם ואם נפל עליו דבר
אף אשר שכוסם על מקום נון ואשר
פגש מ"פ אינו יכול לנטע מפגשם הנון
רק כדי קליפה וכן עירוי שנפסק הקליפות
ובין לא נפסק הקליפות בולע כ"ק רק דאם
לא נפסק הקליפות מבשל ג"כ ומצליע וצולע
כאחד ואם נפסק הקליפות אינו מבשל רק
שפליט ומצליע וכן דבר טס אף שיש לו
דפוס כ"מ אינו מבשל ועיין ביהורים :
ט ואשר בפשר פותח ואם כוא אלל האש
לא אמרין מפגשם גבר ואכסר הכל ועיין
ביאורים : י מזהר בדעבד • והט"ז מרצין
כ' נגד הקליפה והט"ז הכריע והענין

כדבריו ומחלוק דכשהקליפה נכרת בעין
 ס' נגד הקליפה וכשהקליפה אינה נכרת שיהיה דבר הנכלל לא בעין ס' נגד
 הקליפה ומותר הכל ול"ק שוב מסימן ס' ט' דפסק דבעינים' נגד קליפת הקצור'
 דשם הקליפה נכרת ועיין ביאורים ס"ק ח' עוד חילוק אחר נכון בין קליפת
 הכלי לקליפת מאכל ובעירוי שפסק הקילות עיין ביאורים בסימן ל"ב וס"ס נ"ד
 דל"ס ס' נגד הקליפה לביע ע"ס: יא ולו"ד גדול' הש"ך מסיק דוקא כשהפס
 העלם פעולת פליטת דם פסק כמו אבל בשר בשר טעמו שאל הפליט המלם
 דם לעולם כדוחה ואפילו בהפ"מ אחר וכן קודם שפסק סיפור מליצה אסור
 ואפילו בהפ"מ ובטעשה
 הפלח

[illegible]

וְיִזְכְּרוּ אֶת־עֲשֵׂת־יְהוָה לְדֹלֵי־סֵם מִשּׁוֹם דְּהִקְלִיפָה הוּא רַק חֹמֶר צִוְּנוֹ לֹא דִּקְדָּשׁ
 חֲסִים דָּק לִיב דְּעִירִיו מִשְׁבֵּל כְּדִי קְלִיפָה מִדְּאֹרִיט' וּאִפְּלוּ לְקוֹלָל בְּגוֹן לִפְטוֹר
 סֵם שְׁבָקְלִיפָה פְּעוּטָה הוּא וְאִינוּ יוֹבֵל לְהִטְעִים יוֹתֵר וְאִתּוֹן דִּסְלֵל דְּלִירִים ס' הוּא
 סל קְלִיפָה עֲלָמוּ אִסְרֵי בְּבִישׁוֹל
 בְּכָלִי דְקִיטָא לֹן דְּאִמְרִין גַּם צִמְקָתָה כְּלִי מִלִּי דְלֹא מִיִּיד
 צִיָּה לֹא מִיִּיד לְעֹדֵר מִלִּי חֲתִיכָה דִּשְׁבֹּעַ אִינוּ מְקוֹשֶׁר וְרֹאשׁ מִסִּי לִיב סִעִיָּה ה'
 לִיב וְעִסְתִּים לִירִים גַּם קְלִיפָה וְלֹא קֶשֶׁת מִלִּי דְבִירִי הִתִּיחַ אֲחֵדִי שְׁתַּקְשָׁה
 מִדִּי קְלִיפָה סִמְאֵל דְּאִין קִיָּל דְּלֹא אִמְרִין בְּחִי חֲתִיכָה לִי אֲבָל בְּסִימֹן ס' ע
 קֶשֶׁתֶּה רֹחֶמֶת אוֹר דְּמִיטִין לֶכֶד דְּעֵב דִּסְלֵל דִּקְעֶרֶה אֲחֵר מְלִיחָה רֹחֶמֶת
 אֵל בִּלְ צִיפֵת אֶקְסֶרֶה הוּא דִּקְעִי פִירִירִי שְׁלִינוּ בִּזְעֵר רַק בִּקְ וְעֵטֶם שְׁבָקְלִיפָה
 בְּכֹלֵי סֵם הִתִּיחַ לִיבִי דִּסְמִיָּה יִיב פִּיָּם וְעִין כְּרִי שְׁתַּחֲסָה עַל הַמִּכְרֵשׁ א'
 הִתְקַפְּסָה סֵמֶל אֲחֵרִים צִמְקָתָה לִיבִי דִּקְדָּשׁ מִשְׁבֵּל כִּקְ גִּמְי' דְּדִדְבֵר לֹא לֹא נֶאֱמַר
 דְּבִירִי אֲחֵר וְלֹא מִיִּיד כִּלְלֵי מִצְוֹת דִּיָּה לְחִמִּיר דְּדִבֵּר לֹא עִיָּם וְלִפִּי מִיָּה לְעִיל
 מִכְּתִיבֵי אֲחֵרֵי לֹא קֶשֶׁת מִיִּיד וְלֹא מִיִּיד לְעֹדֵר בְּהִרְטֻט שְׁנֹלָה מִתְּנֹן כִּקְ וְעִיָּה
 מִצְוֹת דִּיָּה דְּבִדְבֵר לֹא מִתְּנֹן כִּלְלֵי כִלְלֵי (וְעוֹד יֵשׁ לְחֶלֶק בֵּין בִּזְעֵר בְּקִיפֹת
 מִתְּנִי דִקְסִים לֹא לְחִיל מִיָּה בְּקִיפֹת ס' מִחֹת מִשְׁט גַּם טֵעִם בְּבִישׁוֹל כְּעִין
 דְּאִין לֹא טֵעִם עֲלָמוּ מִתְּנֹן שְׁבָקְלִיפָה אֲחֵרָה כִּלְלֵי לִיבִי מִיָּה שְׁבִלְעֵל בְּחֹדֶר הִכִּיכָה בִּלְלֵי
 ס' גַּם קְלִיפֹתֵי הִכִּיכָה מִסְלִיבִי בְּקִיפֹת סִמְאֵל אֵל דִּקְדָּשׁ לֹא הִיָּה לִירִירִי רַק
 כְּדִי מְלִיחָה עִיָּה מִיָּה עַד וְעִירִיו מִסִּיד רֹחֶם וְלִכְלֹרֶה מִחֹמֶן דְּבִירִי
 הִקְבִּיעַ וְלִיבִי לִי לִירִירִי בְּשֵׁר הִנִּינִי מִתְּנֹן הִתִּיחַ כִּי שְׁלֵן הִבְשֵׁר נֶחֱשֵׁב
 לִי קֶרֶף דִּהִטְמִיִים לְאִסּוֹר לִירִין וְרוֹטֵבֵן הֵא מִתְּסִרָתָה נֶפֶקֶא לֹן דְּעֵטֶם כְּעִיקֵר
 מִלִּין לִיכֹל קֶרֶף בִּלְחֶת מִחֹרֶר לִירִין עִיָּה וּאִפְּלוּ בְּלִיר טְרִיפָה תַחַם הַמּוֹסָפוֹת
 בְּשֵׁר אִסּוֹר עִם סִלְבֵי דְּוֹקָא בְּשִׁמְלִים אִסּוֹר מִסּוֹם דְּכִלְלֵי הוּא מִתְּסִמָּא טִמָּא
 יִיב לְעִין בְּכִיָּה כִיין לִיכֹל בְּהִירִי טֵעִם אֵל בְּשֵׁר מִיָּה יִאֲסוֹר אִתּוֹ אֵס גִּישֵׁל
 יִיב וּאִפְּלוּ מִדְּרֵבֵן לִין לְאִסּוֹר כִּין לִיכֹל

וַיֵּלֶךְ כָּל אִימָרֵי הַהָאָה אִפִּי יַם בְּנֵי עָרֵי לַמְּבוֹר מִחוּץ מֵאִסְכּוֹר הַהֵאָה שָׁבוּ וּרְאִי מַחֲמִטִּים שֹׁמֵרִים עֲלֵיהֶם יוֹיָנָה (רַסִּי קל"ד) עֲכָל וְאִסְכּוֹר מַחֲמִט מַעֲמָל לַעֲמִין תַּחֲסִיכָה הָרֵל וְכִינּוּאָה וְדֹאֵי דִהּוּי דִּהָא מִדְּרַבָּנָא אִסְכּוֹר אֲפִילוּ שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ בִּישּׁוּל כִּנּוּן כְּבוֹשׁ וְהוּא אִימָסוֹר מַחֲמִט עֲלֵהוּ וְעַשְׂךָ סִימָן פִּיז' ס"ק ל' וְכִנּוּאָה יוֹיָנָה כּוֹזִיט הַסּוּס בְּעֵי' 77 ס"ו שֶׁהִקְשׁוּ עַל

רש"י שפי ש אהז דלאחר ר' יוחנן טעמו
 ולא תמסו דרבנן כגון צמר שנפל לחלב
 דהא צביא ודלי טעם כעיקר דאורייתא
 כצביאר בפסחיסולפתים לא קשה דכוונה
 רש"י צמר שנפל להלב ולא נחבשל דאז אין
 פצצה נאחר רק מזה שכלוע חלב נכלה
 שנאסרה כבר זה הוי כצליעת טעם של
 שאר איסורין דלכ"ס לחו דאורייתא
 דרובא צמר בחלב הוי חידוש ועיין במימון
 ש"ד בש"ך ס"ק ד' וכן תורה דקדוק לשון
 רש"י שכתב צמר שנפל לחלב ובפסחים
 פי' רש"י צמר שנפדשל בחלב וע"ס בס"ך
 וחלב על צמר רוחה שפונה בדרך' כוונתו
 שהצמר מונח חוץ לרובץ ואפי"כ אסור
 עד פ' הוהיל ואיכא בכל בקדשה כע"ס
 בס"ך ס' ז"ב ס"ק ל' (ח) ובפסחים
 שהצמר . עש"ך ס"ק מ' שהקטת תמח'
 והרבה פוסקים סתמו דבעינ' מ' עד
 הקליפה שנאסרה תחלה בצליהם וכרוב'

לאל מקום קנאסמחור פסמקניב דבאלב מוחר כול ווא ציעקס: 'גד קליפ'ס
וההגם מווא דעת ר'י כמו מרשס כאן וצאג'ה בשס ר'י שהג'וא צעלמו פוסק
פוסם דבני ס'י עד קליפ'ה וז'ה לו להקסות דב'ר ר'י אסד'ר'י וגר'ה ל'המסבר
לוק'ס ר'י ר'י דק'ס להו לחז'ל דהטעם הבלוע בקליפ'ה מעצט ה'ה ואינו יכול
לסעטעם רק כד' קליפ'ה ווא ויחר כה"ס ה'ט'ו דוק'ה ק'הס להו בשס ר'י ס'ק
י'י'נ ולכן כמ'המסס ויחר וד'אי כ'ר איז'ס א' ג'הטעל הטעם 'אלא ס'יך ל'חר
ג'ני קליפ'ה לא דיעין כ'ה פ'ק'המ'ר'ס דה'ני ק'סלהו לחז'ל דאינו יכול לסעטעם
יותר וצמ'ליחה כ'ר'כו ס'י עד קליפ'ה מ'טעם דקליפ'ה ג'הטעל צ'לה וטעם
עצמו סל קליפ'ה אוסר: 'סע'ליכ' ח'בל ד'כ'ה לח ב'לם: ד'וא א'תריץ צ'הס נעס'ה

ונכלה מתנחל צבי' ז"ל ואף שהס'ך שם ס'ק י"ד כחז דצ"ח: ואפילו בלא חזי' פסם בפ"ע והוא דבר המתערב גלגל היה מלך שום פעם האיסור בע"ע לא סייך חזי' ואכ"ס הכא בלא סתיבך נמערב האיסור בכל ההיחזר ועצים לפי ש"ס לעיל ולספוף לזן שהוא דבר המתערב על דבר רחוק כשהוא באופן: שלא ירחיק הכל וכל כדל' להפסיד אף שהתחלה רומח אלא דצדד לא המתערב לא סייך ביטול במה כשתבטל תקשה ספיר ולפי מ"ס נילל הס'ך עקושת הר"י צבר'ו שיקשה על ה' דלמה יגרע אם האיסור גופיה נמערב בהיחר מטעם שמתערב ע"ש ולפ"מ'ם לה שכל ההיחר מתערב עם האיסור ויכול הכל להצטרף ולבטל את האיסור משא"ל מצטרף והרי הרש"א מתקן בזה בן טעם היואל מחליכה שהיחר לא נמערב לטעם המדרכי שכתב דבמחלבה אמרין: סג"ל משום שהיבול המחלבה משא"ל בן יום לוחר בזה דבעינן ס' עד כל האיסור ביון שכבר נ"י תמחת חסיונות פתיכה מ' דעיון בסיון ז"ב ויעוד נראה דבבשר נמ"ל נעשה הקליפה נכלה בשעש עירוי אע"ל דאין קי"ל דעירוי שלא נפסק בקולמו מבטל מ"מ איט אומר ב"ס מראדור עכשיו נ"כ לא נעשה נכלה כיון שאינו מ"כ ומעורב בכל ההיחר: ב"ס לעיל ע

אמנם לענין נראה בטעם לכתוב דה"צ' מ' נגד הקליפה ולעמוד בל קושי
מרא דממעחא היא ה"ר דפסחים דף ע"ו וה"ר בצענז' ל' נגד
ממעחא ולענין הגעלה ע"ס רק דעיקר הטעם במ"ס לעיל דקים להו למו"ל דס"ס
דממעחא דסוברין דאמרינן בקליפה מ"נ זכעו
ר"ס מ"ל דלין דאמרינן בחלי מחיבס נעשה נגלה ופסחם הכי
בזה לומר אל"ל בס' מ"נ דהא נ"ק הכל לא נראה וצ"ל דק"ס בליעס ונגד הכי
ב"י טעם חלץ שפלה על מקום הירקין ע"ס ונעשה כל הכליעה שבקליפת סקדריה
הט"ז דדוקא אם עירם מאלל כשר לחוף קערה אסורה נאמא לז"ל בעוקר"ר
דעין מ' נגד קליפת הקערה כמו שכתב שם בס"ך בשי"ט מ"ט ס"ק מ"ד דמיתר
היא קליפת הקערה דה"ל דניג בלעז שבוכה ומ"ס דבעיקרם נגד הקליפה ואל"ל
מזעט הוא ואל"ל לטעמים ד"ל במ"ס לעיל דה"ל פירי דה"ר דב"ל דל"ל
בפסחים ע"ו דהא שכתב בתוספת ד"ס אל"ל למ"ד בטעם לז"ל דה"ר דרוב
בקליפה ע"ס ותחב הכ"ו ה"ל שם בקליפה אסורה במחמת פגמה וכו' ולי אמר
בדבר לה האתערב לא ע"ס שכתב בל פקלה מחנו ב"י קליפה כמו שהובא בתוספת
היסוד ואל"ל מטעם שמה שנזעל בשרם גאסר וסוף דמפילט לרובץ וצ"ל
המאלל לבלות בקליפת הכלל דמאלל ביון ש"ס לו טעם עלמנו ס"ך דאמר שכתב
שכתב הט"ו ס"מ ז"ל מ"ק י"ג ע"ס ואל"ל שוב לטעמים יתיר במ"ס לעיל אל"ל
נזכר בקופסא וכו' ואל"ל יכול לאסור אמ"ל גם דבר אחר ואל"ל אמילן כלליתא
שיעור קליפה מן המאלל דה"ל עירוי אלו יכול לטעם ד"ס : (ט) ואל"ל
כמו שחמה הפרישה דל"ל הכא ג"כ אסור ל"ר הנוסף מהבשר לטעם גאסר ואל"ל
רוחא אלו יכול לאסור הגביש דהתוספות בחולין דף ק"א ד"ה ורובו הקשו
כל איסורין וסורנו דעיקר קרא לזיון אינטריך דועה בעלמא הוא וגבי דגים
סולין דף ז"ט דלמא יאמר ע"ס ואל"ל בבב"ס דבעממא תלי רחמנא דה"ל דלין
מאל"ל פ"י גבליש של הטמאים אסור מקרא דטמאים במ"ס ב"י פ"א ע"ס מע
מ"ר של פרה בקבל יי"ה אסור ממ"ס בב"ס ביון דבטבחים אסורין ס"ד ב"ר

8

המלח פשוט מליטה אפי' בשפה שיעור כדים צייר היואל לאחר שיעור מליחה
 מספר כספ' במזוהר צב' ס' ע"ט : יב עליון : דלענך כ"ק ודאי דלין
 חילוק לכ"ע אפי' בשהחזון חפל ש"ד ועיוני ס' ק' דלרדון אין דלוק בליטה
 אפי' לאסור הכל ולא שייך לומר באן איידי דטריד לפלוטול בלע א"ל ככ"פ

דווקא נבי דס אמרין הכי ולא בשאר
איסורים ש"ך: יג וסנייה כחב ה"ח
דהיינו אס בשע' מליה לבדו חבל אס כחלב
לבדו מלח כחלב מותר וס"ך מסקנ' זל"ע
וניל לאסור אפילו כשהחלב לבדו מלח
וסלכ רך שאט מכוז' לא מקרי דבר זלול
ועיין ביאורים דכשהבשר לבדו מלח וסל
למלך דאין בשאר נאסר דק כדי קליפה
ודווקא להרצה מלך דהוי כעין הדסה
לבשר: יד לגמרי פ' אפילו מלוח הכל
מותר ש"ך ועיין ביאורים דרק בלח מותר
אבל היבש אסור דבולע מכלה המלוח כמו
מלוח וסל שמעליע בהחמץ: טו אחד

ואם נפל על כל הכני ורואה לטרומ לקלוק
כל הכני ג"כ יכול לקלוק בין שלא נבלע בו
רק כ"ק ובסמיון קכ"א דלא מהני קליפה
בשם נבלע בכולו ע"י חמין משא"כ הכא
במליחה ועיין בלי"י שכתב דלא מהני
הגועלה ע"י עירוי לכלי שחומר במליחה
כדי קליפה ע"ס : טז שמינה . או הבשר
או הכביסה : יז וע"ל . דשם נחבאר
דלדידן איין מילוק בין כחוש לסמן וכל
מליחה אלו משערינן בם : יח מלחו ואף
אם לא נמלח כלל נמי בעי קליפה כדין חם
לזון ואף שהכלי שוקע לתוך החלב והחלב
ק"ף עליו דכל שהוא במקומו גובר ומקורר
ובקליפה סני : יט דקעים וכו' לא
מהני ס' ואף דליכא ס' אסור ועיין
ביאורים ס"ס ט"ו :

[illegible]

חידושים יורה דעה הלכות בשר בחלב סי' צא ביאורים יב

כאשר יבאר בס' שאלת ד' אס לא יערר לפי שהאריכו בלא האקרוניס אכתוב ליואל מדבריהם לריוא בקיור והוא כך : א במחיצה שכולה מן לרועץ ונפל עליה חלב או שאר איסור ללול בעיניו' בכל המחיצה' וסרועץ שנקדרה נגד האיסור ללול מטעם דלא בקיאיין בין כשיש לשמן דאפי' במליטה ולליה בעיניו' בכל המחיצות נגד האיסור ואותה מחיצה אסורה כולה כשליין בגופה' נגד האיסור דמשום הכל הקדרה והוא דבר ללול מצליע בכל המחיצה אפילו באיסור כהו' ואם יערר בסוף בעיניו' נגד כל המחיצה' וזהו דוק' באיסור ללול : ב ובאיסור גוש שנפל על מחיצה שכולה מן לרועץ בעיניו' בכל

פקדרה נגד האיסור ואז המחיצה שנפל עליה איסור א"ל רק כדי נטילה כמו בפליטה ולליה זהו בין ב"ח בין בשאר איסורין ואם יערר בסוף אז יש חילוק דבב"ח בעיניו' נגד כל המחיצה ואותה המחיצה כולה אסורה דהנטיילה הוי באיסור דבוק ובשאר איסורין לא בעיניו' רק הנטיילה ומאותה מחיצה ג"כ אינו אסור רק כדי נטילה כמ"ש הש"ך סי' צ"ו : ג ואם נפל חלב על מחיצה שמקצתה ברוטב יש לחוש לדעת הט"ז בס' ז' ולפ"ד' ש' בקדרה נגד כל המחיצה ולאסור אותה מחיצה אף בדאיכא' וזהו שנפל חלב שהוא דבר ללול : ד אכל נפל גביה שהוא דבר גוש על מחיצה שמקצתה ברוטב בעיניו' בכל הקדרה נגד הנטייה ומאותה מחיצה אין אסור רק כדי נטילה ואי ליכא' ש' בכל הקדרה נגד הנטייה הכל אסור דאין לא בקיאיין בין כחוש לשמן וזהו אס' איכא' שיעור כדי נטילה כמחלק שמן לרועץ ואם יערר אח"כ בעיניו' נגד המחיצה ואותה מחיצה אסורה דהנטיילה הוי איסור דבוק בב"ח : ה ואם הראוב נוגע בחוץ הכדי נטילת של המחיצה בעיניו' נגד כל המחיצה דהרועץ מוליד הטעם מהכדי נטילה לחלק התחתון ונאסר וחוזר ונאסר השאר ואותה מחיצה אסורה דבב"ח הנטיילה הוי איסור דבוק : ו בשאר איסורין כשעסקת המחיצה מן לרועץ מלטרף הכל לנטול האיסור ולא בעיניו' רק נגד האיסור וס' בעיניו' נגד האיסור בכל הקדרה אפי' כשהאיסור גוש אבל לענין איסור אותה מחיצה יש חילוק דבשאיסור ללול אסורה המחיצה כולה ובאיסור גוש אינו אסור רק כדי נטילה אבל לפולס לא אמר' ככה' ג' שיהא ס"ל לענין אס' יערר אח"כ או בשיטה עם אחרות אפילו באיסור ללול וכן באיסור גוש והרועץ מגיע עד הכדי נטילה א"ס' רק נגד האיסור ולא נגד הכדי נטילה דבשאר איסורין הואיל ומינין הוא מדרבנן סמכיין בזה ארי' דס"ל דשקטתו ברוטב הוי ככולו בחוץ ברוטב נחפשת לכל הקדרה בשום וברי איכא' ב' בין הכל רק דאסריין המחיצה משום חומרא אבל לומר שחיהי' ח"ל לא מחמירין : ז ואם יערר מחמלה ועד סוף היות הטעם על הצער לעולם לא בעיניו' רק ס' נגד האיסור ואז אותה מחיצה ג"כ מותרת : ח ואם נפל חלב לחוץ ברוטב מלטרף אף אותה מחיצה שמקצתה מן לרועץ לס' ואותו שכולו מן לרועץ אין מלטרפין לס' ואי ליכא' ב' בין הכל אף בן נאסרין מטעם דשמה הוא שמן ואם כשנלטרף אומן יהיה ס' וכלא ירוען אין ס' אז העליונות שמן לרועץ מותרין ממ"כ דאפי' בשמן מלטרפין כל המחיצות בללי ואותן שבתוך ברוטב אסורין משום ספק כחוש דאין אין העליונות מלטרפות ואם יערר אח"כ כולן נאסרות : ט ואם נגעו מחיצות אחרות מן לרועץ במחיצה שנפל עליה האיסור אס' נגעו בהכדי נטילה כהמון לנפילת האיסור נאסרין גם הם בכ"ז ויריבין לנטול שכל מחיצה כי' נאסר נגעו למטה מהכדי נטילה אין נאסרין כלל דבבלות בקיאיין ועד לאסור אחרות אוקפוא ארינא' ומחצית החלב לכחוש ואמריין לא נחפשת החלב כלל רק עד כ"ז ולא יותר ס' ק"ה ס' ק"ה ס' ק"ה ויעיין ביאורים כאן וכ"ז כשהבשר כחוש אבל אם הבשר שמן כיון דס"ל מהבשר נעשה טף האיסור וטעם בשר של הכ"ז אסור אף בלא הפלג כמ"ש הש"ך שם בעיניו' ס' בכל הקדרה אף נגד כל המחיצה דהנטיילה הוי איסור דבוק בב"ח ומ"מ נריך לטול כ"כ מהמחיצות שנגעו מן לרועץ בהכ"ז כמו בכל' ללי דבעיניו' ס' בכל המחיצות בלירוף נגד האיסור וגם נטילה כמ"ש המ"י כלל ל"ז ואי ליכא' פ' בין בכל נגד המחיצה כולם נאסרין כיון דכ"כ נאסרה וזי טעם שלה ד"כ אסור אפילו בלא החלב והוא איסור דבוק במחיצה ובהנ"ה דלא הנריך ס' רק נגד הטעם מיירי בבשר כחוש אבל בשמן נריך ס' נגד כל המחיצה ובהנ"ה יש לסכל ולומר דהכ"ז לא הוי איסור מחמת עצמו דהוי כלליה ביון שהוא ביטול בלא רוטב ולא הוי דרך ביטול ויעיין ביאורים : יא בשאר איסורין אפילו נגעו בכדי נטילה אינו אסור כלל וכן כשהבשר שמן א"ס' כנגד הנטיילה דבשאר איסורין בעיניו' דוקא' שיהיה האיסור עצמו יכול לנאח : יב וכן הדין כשכלוף שמן כגון חמאה או שאר איסור שמן דאז לא מחלקין בין שמן לכחוש ואפילו בשמן גמור מלטרפין כל הקדר' לס' נגד האיסור כמ"ש הש"ך כלל ל"ז ע"ש :

פ מוער

כל המחיצה כמבואר בס' ק"ה : (ד) וכן אס לא יערר פיי' ס"ד ס' ק"ו סחירין דמספקא ליה להרצ אס כר' או כרס' דהקדרה מותרת פ"ג ולפ"ד נראה ליישב בפשיטות דהא פסק כרמ"א בס' ק"ה סעיף י"ח דאפי' במליטה מלטרפין כל המחיצות לפסים ופ"מ קליפס בעי מטעם דלא בקיאיין

בין כחוש לשמן ע"ש ועיין בס' במ"ח כלל ל"ז דין ז' דבנלי ג"כ הדין כן מלטרפין כל המחיצות לס' ומ"מ נטיל' בעיניו' מכח ספק דבין כחוש לשמן וא"כ כאן דאף בכחוש הדין לאסור כל המחיצה משום ללול והכל הקדרה כמ"ש הש"ך ס' ק"ג הדין פשיט דבעיניו' ס' בלירוף כל המחיצות משום ספק שמן ואותה מחיצה אסורה

כולה משום ספק כחוש כמו בללי שמן לקדרה דבעיניו' ס' ונטיל' כאן בקדרה דאיכא' בכל הקדרה בעיניו' ס' ואותה מחיצה אסורה ואפי' כולה מן לרועץ הדין כן ואין חילוק בין כולה מן לרועץ ובין מקצתה ברוטב דפסק כרס"י דמקצתה ברוטב הוי ככולה מן לרועץ ומש"ה סחם הרב ולמירון פ"ד קשה דהיה לו לפרס דמיירי במקצתה ברוטב דאפילו חומרא נריך לפרס דבריו והאידן יסחוס דין כזה אפי' הוא כמ"ש לקמן ס' ד' דפוסק במקצתה ברוטב דחנ"ג מיירי כשיערר אח"כ וכמ"ש הש"ך שם וסחם אכתוב ג"כ חירין אחר לחרץ דברי הרב דלס' : (ה) ושאר הקדרה מותר : עיין ס' ק"ה ס' ק"ה ס' ק"ה נטילה בעיניו' לשאר המחיצות ולכאורה פמחין מלוד דבריו דפ"מ אי לריי אף אותה מחיצה מותרת דהא נחפשת הטעם בשום ואי לרס"י הלא אין טעם בבלות יולא כלל אף נטילה לא בעי וליישב זה נקדים פ"מ הש"ך בס' ק"ה ס' ק"ה ס' ק"ה ל"ז לכאורה ג"כ תמוהין ונבאדרס ומעילא' יבואר דבריו שכתב ג"כ על נכון דו"ל שם שספקס כיון דבב"ח הוא איסור מחמת עצמו וטעם הצער לבד ג"כ אסור א"כ בס' ל"ז אפילו בלא יערר כלל יאסר שאר הקדרה דהא טעם הצער עצמו שהולך בלא רוטב אסור כל הקדרה : ומירין דאף דס"ל להרב דסחם בלא רוטב אסור הכל מטעם שאין בקיאיין בין כחוש לשמן פ"מ בבלות לא חמיר כ"כ ואוקפוא ארינא' ואינו אסור כשאינו מפעפע וחלב אינו מפעפע וכמ"ש הרשב"א עכ"ל בשנינו לשון : והנה לכאורה נראה שם דרובה לומר דאף דבב"ח משום איסור מגופו וטעם בשר בלנד אף בלא חלב אסור הכל מ"מ כיון דאין הצער נאסר רק מטעם בלול בקיאיין בין כחוש וע"כ ל"ל דמיירי ג"כ כשהבשר כחוש דאי הצער שמן מה בכך שחלב כחוש הא טעם הצער הולך שהוא שמן ויכול לאסור בלא החלב כיון דלשביי איסור מחמת עצמו אלא ע"כ דמיירי דהבשר כחוש ואינו אסור רק כדי נטילה והוא תמוה מלוד דלמה לו להש"ך לומר דהחלב אינו מפעפע הא בלא"ה הדין סחם בס' ל"ז ס' נגד החלב כמבואר שם בהנ"ה ולא היה נריך לומר רק דמיירי פשהבשר כחוש ואין טעם הצער הולך יותר מכ"ז ואז אף דחלב שמן והולך יותר הא נחבטל בס' כיון דאיכא' ס' נגד החלב ועוד דעיקר חסר דהיה לו להש"ך לכתוב דמיירי בכחוש ועוד דהרצ היה לו לכתוב ולחלק בכך ולומר דווקא כשהבשר כחוש ועוד חמשה דב"ח דהא הש"ך כאן בס' ק"ה ו' כתב דמיירי במקצתה מן ברוטב ואז דאי דטעם עצמו של הבשר ה"ל דווקא טעם בבלות אינו הולך בשקטתה ברוטב אבל טעם עצמו של הבשר דהוי דיואל דאסור אס' יכול נכלה מן הקדרה ויהיה מקצתה מן לרועץ לא תאסר ועוד דכחוש מחמיר זה דכי לא תכלל ברוטב טעם מהבשר כשהוא מקצתה מן לרועץ ונראה כוונת דבריו דהנה לעיל בס' ק"ה הביא בשם ד"מ לחרץ אהא דמאסר כל המחיצה ובס' ק"ה מבואר דאינו אסור רק כדי נטילה וכמ"ש הטעם משום דהחלב שמן פ"מ וסובר הש"ך דה"ל לא חירין כן רק לדע"ה הטור וסוף בעלמ' ס' ל' דחלב כחוש והא דלא הגיה בס' ל"ז דלדין לא נאסר כל המחיצה רק כ"ז הוא פשו' דלא בקיאיין בין כחוש לשמן ודייניין כל מילי לשמן וזהו כוונת הש"ך דהא לא נאסר כל המחיצה רק משום ספק שמן : ונגד לאסור אחרות אוקפוא ארינא' ובקיאיין ומחצית החלב לכחוש ולא בא בבלות של חלב לחוץ ברוטב כלל שהחלב נגעו של המחיצה דהיינו שלא נחפשת בבשר רק עד כ"ז ומיירי שהכדי נטילה מן לרועץ ואף דנגד המחיצה שסביבין להחלב לשמן עד לאסור אחרות דאסור כ"ז מיירי בבשר שנחבטל בחלב והבשר כחוש דאס' היה הצער גוף האיסור היה אסור עד ס' משום דלא בקיאיין וכן אס' היה החלב שמן היה ג"כ אסור עד ס' כנגדו רק דאוקפוא ארינא' ומחצית החלב והבשר לכחוש ומש"ה אינו אסור רק כדי נטילה וכן הוא כוונת דבריו שכתבן שאותן המחיצות שנגעו מן לרועץ באותה המחיצה כשהדי נטילה שמון למקום נפילת הטעם דאז אסורם האחרת ג"כ כ"ז אבל אם הבשר שמן בעיניו' ס' נגד הנטיילה אבל אם נגעו למטה מהכדי נטילה אינו אסור כלל אפילו בכדי נטילה מהמחיצה האחרת דהא אפילו בחוץ ברוטב אין המחיצות האחרות בלעין אפילו בכ"ז דאי היו בלעין כ"ז היה נריך ברוטב ס' נגד הכ"ז של המחיצה המגעין באות' מן לרועץ בהכדי נטילה של נפילת הטעם שאז הן נאסרין בכ"ז דאף דהחלב אינו יולא מ"מ טעם הבשר אסור כיון דאיסור מחמת עצמו הוא ויותר מכ"ז אין אסור כיון דבקיאיין ומחצית החלב לכחוש וזה כתב הש"ך נריך לפרס דבריו פ"ד אכל העיקר נראה לפענ"ד למרן קוסית הש"ך בס' ק"ה ה"ל דמראה דע"כ לא אמריין דבב"ח משיב איסור מחמת עצמו לאסור אחרות : ב"עמיה אלא דווקא בבשר שנחבטל בסלג אבל בשר בחלב האסור ע"י כחוש ומליטה שלא כדרך ביטול דאי דלא חשיב איסור מפמת עצמו כמ"ש הש"ך בס' פ"ז ס' ק"ל' והכל כיון דמיירי בבלות מן לרועץ או במקצתה לר"ש דהוי ככולה מן לרועץ ולא נאסרה המחיצה רק כדי נטילה כמו בללי רק [משום שהוא שמן או משום הכל הקדרה כמ"ש הש"ך ס' ק"ג' וכל מבוסל בלא רוטב דמ' כללי כמבואר בס' ק"ה ובב"ח ללי ועגון לאו דרך ביטול הוא כמ"ש רש"י ותוס' סנהדרין (דף ד') וכל שאינן דרך ביטול לאו איסור מחמת עצמו הוא ככ"ל ברור ור"ה לא דהא החופפות מולין (דף ל"ו) סקסו דכל קליפה ליסר קליפה כסאכנה ומירנו דאין האסור יכול לאסור

1

[illegible]

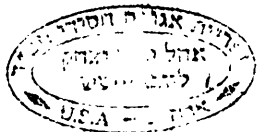

א' חס"כ רוב נגד כל הסתערוכות רש
בניסול הכל יכ' טורי וזכ' כחז' עוד יד
ולכן פסק דלא אמרינקורי משהו וחסריה
רש עד ה' ולא במשהו אם לא בלש בלש
השני וכן אם נפ' הלש שנתערב ליבש
אומר במשהו והס"ך חולק עליו דהקא
במקום שאין משהו אומר רש במינו
אין אומר חרי משהו אפילו אם נפ' חס"כ
גי' למינו דמשהו פשיב כאינו מינו אבל
במקום שמהו אומר אפילו בזילי מינו
כגון סאך בפסקא אומר אפילו כהם משהו
וכן המנהג ולפעמי' אי אמרינן במליחה
חס"כ פסק דבפס"מ חס"כ בשאנ"ל אמרינן
חס"כ ופעמי' בס"כ חס"כ אי אמרינן בקליפה
דקליפה נעשה ובלש ופעמי' בסיון קליף
מדין חס"כ : יג נגד הספה : אבל הקדרה
אסורה אפילו אי איכא ס' ויפירה מיד
התבטל לזר האחר : ט"ז : יד נאמר
אחרו מקום פ"ש בליפה של בשר באחרו

גמלה נבלה : טו חקנמו • ולא מהי שינקוב הכלי לגמלה או שיערה מל
 דחיישין שאז יצא הרומב בדופן שאלמר ע"י יעמוצ ואם יש ס' פעמים
 חר בדועבר אל צירה בצעם אחת דלא הספא לא היה יכול לאסור רק
 גמלה • הס"ך כחז בדעבין ס' פעמים ס"א פחות מעט דלא הספא
 עד ס' פחות מעט גמלה • וארי עם הספא יש ס"א ובעבין ס' פעמים
 גמין ביאורים במא שאלמו עליו בזה ואפילו בקדרה חדש אסור לצרות
 ה דלא אינו מעצצ אלף באקלת הכלי ומכשו כשיערה דרך סס הוי
 איסור : טו קדש • ואף רעכשו מבט! בה בשר מ"א כיון שאני באין
 דופן הקדרה ע"כ ל"ל דביטול אינו מעצצ בכל הכלי אי"ל לא מעצצ
 ובטול למעלה וטו דרין בטיפת איסור נאי דונא הכי וישינה שאינה כ"י
 דינה כקדש כיון שט"ל
 וכלקמן

ועתה נבאר דברי הס' ו' ס' ו' הנה מ"ט דעת הר"מ דאף בגל כנגד הרוטב צעין ספ"ס היא מש"ס ל"א ס' ס' כנגד דמקור שכתבתי לעיל ומ"ס בש"ס הסמ"ק דגם הקדרה מותרת לאם מפעפע ל"ס היו כנפ"ס לחבש"ל ואם אינו מפעפע לא יאמר גם החבש"ל שישלם זה אח"כ דמ"ס מן הראשון וכ' הוא חמ"ס מאור דהא הסורה הפירה על כ"י חרס שא"י מירי דפ"ו לעולם ופולט מעט מעט ולדברי הס' ו' יהיה מופלג הנעלה לכלי חרס והוא חמ"ס מאור וגם הל"סון חמ"ס שכתב שא"ס זה מוקדמה כלל ולא הגדיל עד היכן מוקדמה ולחרס דבריו נראה דס"י מדמה כלי חרס לחמ"ס דהא בחמ"ס קי"ל ג"כ דאפשר למוקדמו אסור ופולט מעט מעט ג"כ כמו בכ"ח וגם יוחר חז"ן דמירד"ת בחמ"ס יוחר מ"כ"ח ולהכי מדמה כלי חרס מעט לחמ"ס וכמו שכתבתי יס סילוק בין כשנכלם זה בלי"ס קודם ביטול זה ובין שגל עליה איסור כשהיא ברוטב בשעת ביטול דכשנכלם זה בלי"ס מוקדם והבלי"ס נסחרך ונדבק גם שוב אינו יוצא אפי' ביטלה א' פ"עמים אח"כ אמרין דפולט מעט מעט אבל אם נשעת ביטול נפל טעם על חמ"ס ששקלחה ברוטב לדעת ר"י בס"י ק"ס או בשמ"ס ברוטב רק שפיה מניין אפי' לדעת רש"י כמ"ס הב"י הכל מלמדך לביטול ואמרין שנתפסט הכל בשום עי"כ ל"ל דבשעת ביטול כיון דעדיין לא נסחרך ונדבק גם הכלי"ס גם כביטול מור"ס ומתקנס השם וסובר הס' ו' דכלי חרס ג"כ הדין כן

וי"ט   זי"ג   וי"ט

ב

(טו) יאסוד החכשיל - עש"ך מ"ק' דבעינן מ' פעמים מ"א פסות מעט ולא כמ"א הפוסקים מ' פעמים מ' ע"ש ולפענ"ד דברי כל הפוסקים נכונים ודברי
הש"ך חמיון מאוד לדבריו שסובר כשם' טיפין דבשר פסות מעט בלבו טעם אסח חלב - בעינן מ' א"א פעמים מ' ה"א אם כוונת דבר בלע כוונת חלב ונפל
לחכשיל בעינן מ' פעמים מ' לטבל השני ותים דבשר וקלז וזהו דבר מבוחר כבי' זה מ"א גבי כוונת דבר שנתל לחלב ונה הורה מרתקה דלא מהני טעמה משום
דחלב שנתולה ל"ג ונפל לחכשיל והרי יש כלא כוונת דבר שנתל לחכשיל ואפי"ה אין לר"ך רק פעם א' מ' כמבואר שם ואפי"ה מ' א"א ותים חלב לא
בעינן רק מ' ולא אמרינן הלא כוונת אחד מהנה מ' ותים ל"ג ולא נקאר רק ל"ט של היחר ואין כלא אלא ל"ט ותים של חלב סיחר ואפי"ה מותר וע"כ הוא מטעם
דהבשר וקלז כיון שאין טעמן שזה מבטלין זא"ו כמ"ש הכר"י שם ויהי' אוך ש"י ע"כ מבוחר שם דכוונת דבר שנתל כוונת חלב דא"ל אלא פעם אחת מ' ה"א
הכל כשהם' טיפין פ' מעט בלבו ופ"ה אסח חלב שח"ל רק מ' פעמים נגד ה"א טיפין וזה ברור ובהם אף שפא"ה כלל כ"ד משמע דשני איסורין שהם משם אחד
אפי"ה אין טעמן שזה מלכדפין לאסור היינו משום דא"ו בכלל כ"ג דין א' פס' כדעת הרמב"ן בטור מ' ל"ח דכשהמש נסערב אפי"ה טעמי' קפילא ואמר דליכא
טעם בעינן מ' ומש"ה שני איסורין משם אחד מלכדפין משא"כ לדיון דם' ל' דלפי כשהמש נסערב אי טעמי' קפילא ואמר דליכא טעם מותר וא"כ כשנפלו שני
איסורין אפילו משם א' כיון שאין טעמן שזה ודאי דאין איסורין דהא אם יטעמנו קפילא ויהי' דא"ג ליה בי' טעם שוב לא בעינן מ' מותר ולא קשה ג"כ קשויות
במ"י כלל פ"ה מ"ק מ"א שהקשה על דין זה דאיסורין מבטלין מהא דפסק הרמב"ם דאיסורין אין מבטלין זא"ו ולא קשה מידו דהרמב"ם מיייר לענין ביטול דבשר
דאיסור אינו מבטל אבל הכא דכלל"ה איכא רוב היחר רק משום טעם דאיסור וכשהטעם אינו נרנש לקפילא יהי' מליוה טעם שיהי' מותר והוא פשוט
מאוד : (טז) א"ל מ' רק נגד הטעם אבל נגד הטעם לר"ך ואף דכבי' ל"ד א"ל מ' רק נגד הכך שבתוך החכשיל אבל נגד מה שלמעלה מן החכשיל א"ל מ' וא"כ
באן כיון שהטעם למעלה מן החכשיל לא מבינ' ה' נגדה זה אינו דהא הפוס' דזכרין דף ל"ו ד"ס ביטול כחבו דהדיא דקוא כשהקדרה הם כולה אמרי' דמספיק
בכל הקדרה אבל כשמקלח הקדרה קר אינו מספיק ככולה' והוא מטעם דהם מקלחו לא הם כולו וא"כ כבי' ל"ד דמייירי במקלח הכלי קר לא אמרינן דהם
כולו משא"כ הכא דמייירי בכלי כולו הם וזה פשוט והמ"א בסלכות פסח מ' חילא הקשה אהא דמ"י ל"ד דא"ל מ' רק נגד מה שנחמד מהכא דמספיקין אי ביטול
מספיק בכל הכלי ומחלק דאף דביטול מספיק בכל הכלי היינו דמכלית בכל הכלי אלא מהא דמ"י ל"ד דא"ל מ' רק נגד מה שנחמד מהכא דמספיקין אי ביטול
הם מקלחו ונהי' מלכד שמוחר דברי הרמ"א וכל הפוסקים דמ"י קכ"א דלמרי' דכ"ס הוא חמוה מהא דלמרי' סוף ע"ו דף ע"ו צ"ו הורה גרולה כשם שבלעו
צניצות כך טולנו צניצות ולדברי המ"א הא הצליעה היא ע"י הביטול בכל מקום והצליעה אינו רק ע"י צניצות ונה צניצות נופי' אין הצליעה והפליטה
שוין להצליעה הן מצליעין אף שלא כנגדן כמו בשפה חלב דהכא ולהפליטין אין מפליטין רק כנגדן ונה ראים מהא דזבחים ל"ו גבי חרומה דביטול במקלח כלי
דאין לר"ך מ"י כל הכלי רק נגד מקום הביטול וע"כ ל"ל דהא מטעם כ"ס וא"ל דחרומה שאני דהוי הצליעה בלע כמ"ש הכר"י דהא המ"א כחב' דא למנין קמין
פסקה דהוא ג' בהיחרה בלע אלא ודאי דפליטה וצליעה שוין דכ' פ' כמבואר בס' קכ"א רק דבמילוק

מן

וְדַלְפִּי וְאֶסְנֵפֶס עַל כִּידְשָׁל כְּלִי
בְּמִקְוֵה שְׂאִין הֵיטָב אוֹ כְּלִי גֹפִי לְמַעַל
מִן הַרוֹטֵב בְּמִקְוֵה שְׂעָדִין לֹא הוֹסֵס עַד
שֶׁהֵיטָב צִין אִיסוֹר כִּלְלֵי דִלְא נִתְחַשֵּׁט
מִתְקַוֵּה כִּלְלֵי וְאֶסְנֵפֶס אִיסוֹר מִדֵּי הַטֶּפֶל
דִּמְקֻסֵּי זֶוֹן אִיסוֹר תִּתְחַשֵּׁט כִּלְלֵי בְּהַלְלֵי
דִּק עַד כִּדִּי קִלְפֵּה כִּדִּי בֶס לִחוֹךְ זֶוֹן
כִּסְהֵטֶפֶה מִסֵּ וּבִסְהֵטֶפֶה קִר אִיסוֹר נִבְלֵס
כִּלְלֵי וּבִסְהֵטֶפֶה סִי וּבִסְהֵטֶפֶה מִסֵּן מִגֵּ' אִיסוֹר
ה' וּבִסְהֵטֶפֶה סִי טִי סִי עִלְחֵט דִּמְבַחֵן אִיסוֹ
מִזִּיק עִיכֵי בִיטֵי מִמֶּה שֶׁלְמַעַל מִתְקֻסֵּי
קִבּוֹלֵי שֶׁל כִּלְלֵי אִלֵּל מִהַ שְׂבִיבֵי דִדִּילֵי שֶׁל

קליפה

בזה בשר והקדרה חדשה או חנינה צ"י
 ובתוך מל"ע בישל בה בשר חפי לא היה
 פ' כנגד הטפה לא בהמים ולא בבישול
 הבשר השני מותר הבשר ממ"ד לא
 עברה כלל הטפה לתוך הקדרה גם בפעם
 השני לא תעבור ואם עברה במים תחלה
 מ"מ אין בקדרה מהשלב רק שיעור
 המדומע ב"מ דביתמר לא חשנן כל
 המתיכה בבישול' ע"מ' וגד דבר הפועט
 ההוא מסממ' י"ס' וזה בשפלה מתחלה
 כנגד המים אבל אם נפלה מתחלה שלא
 כנגד המים ואחר כך בבישול הבשר הוא
 כנגד הרוטב בעין ס' בבשר נגד הטפה
 יסודם לא עברה לפנים מחמת שהיה

'P

[illegible]

ביאורים יורה דעה הלכות בשר בחלב סי' צב חידושים

כ"ר ואינו מבשל וגם בשבת אינו אסור לערות בשר בחלב רק על החלבין אבל
בזירין לא וכן פסק הש"ך בסי' צ"ב וכן פסק עוד בסי' צ"ב
סי' צ"ב שכתב שכבר נלמנו המים שפלו על החרגולת קודם ששניע אל הכלי
ע"ש לכן נראה דה"ל ודבר לא קאמרי רק שאינו יכול להסלק מהחמץ

בין קליפה אבל אם הקדירה היא חמה והיא כלי ראשון וכ"ש עומד אלל
קא"ש אפילו הקילוה הוא לזון (כ"ר) הכל אסור (כ"ר) דהחמץ נכנס והוא נלזון
לחוד חס דכ"ל אסור (כ"ר) כח שחמץ נכנס לנעיל סימן ז"א עשה
הניפלה ע"ג כיסוי קדירה דינא כפלה על גבי קדירה נגד הרוטב והוא
שהחמץ (כ"ר) הקדירה (כ"ר) להרחיק דלא פולה הוינא חמיר ומניע אל
הכיסוי ויורד חמץ אל הרוטב (אח"כ כ"ר) (ל"א וס"ד) :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

(הגה) אם היה חלב במחבת בעין ס' בחבטיל שבקדירה נגד (כ"ר) החלב
שבמחבת וכל זה מירי שהמחבת מגולה והוינא עולה מן המחבת
עלמא לקדירה שפליה (אח"כ) וגם מירי שהיא בקרוב כל כך שהיא סולדת
סיעה בחמץ שניגע בקדירה אבל אם אין היר סולדת בוינא (כ"ר) הכל שרי
ולכן חולין בשר לייבש על קדירות שן חלב ולא חיישינן לזיעה שעולה (פסק
מהר"א סי' כ"ג) וכן אם המחבת כבדה בכל שרי מירי דהוי אשתי קדירות
לא נוגעות וזו דלא אסורין וזו חס ונניעה כל שכן בוינא (מדרש
פ' כ"ה) איננו להחמלה יש לומר בכל זה (הגה ס"ד) :

ג' גר של חלב עשוי כד של שיעור שנתן מסנו טפה על כלי
אין צריך כי אם גרידה (כ"ר) אבל חלב

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

מחבת של חלב שנתנו בכירה החת קדירה של בשר הוינא
עולה ונבלע בקדירה ואיננה :

חידושים יורה דעה הלכות בשר בחלב צב צג באורים טז

לב מכות: פי' מהפחיתות של חלב במקום שהיה דולקת שהוא רותח מחמת האור אבל אם נטף מיד אחר וכן חלב מכות רותח שנתחם בקדרה די בגרירה דלא חשיב עירוי כיון שנפסק הקילוח ט"ו וס"ד וכחז עוד הט"ז דכלי ששאל מן הכלי ראשון והולאו עם משקין מן הכלי ראשון דין כלי ראשון ים לו ויכול להגעיל בכלי זה אבל כשהולאו ריקן דין כלי שני ים לו וכן קדירה שהוריקוהו מהבשיל דין כלי שני ים לו ועיין ביאורים דים להחמיר בזה :

צג א הקדרה : ואין חילוק בין כ"מ חו כלי חרס וזמ"מ לפעמים שרוחב שבכלי לבטל הכלי מ"מ לפעמים שרוחב הקדרה גדול והחומה דק ודוקא בקדרה שאינו יודע כמה נשתמש בו חוץ מעל"ע אבל כשיוודע כמה נשתמש בו חוץ מעל"ע א"ל לשער רק נגד הבטול בו חוץ המעל"ע דמה שנשתמש בו קודם מעל"ע הוא נטלים : ואם נשתמש בו כלית בשר עם מים א"ל לשער נגד כל הכוונות רק לפי סיפור המדומע במים : ב לבשל מ"הו אם ביטול בו בשר חוץ מעל"ע לביטול חלב הבשיל אסור ואם ביטול בו חלב פשיטא דמותר דיעבד ס"ד : ג שאר דברים : זהו מדינא אבל לפי המנה"ש שכתב רמ"א בס' ז"ר שטובגין לאסור הכלי שאינו ב"מ מ"ש דאסור בכלל אפי' לבשל בו שאר דברים ס"ד : ר בכווי : הטעם שהכסוי הוא קצר למעלה וא"ל לקנח אותו מן הדת"ה שעלה למס' ואם ים' נגד כל מקום הקצר מותר ט"ו . והס"ד החמיר וכיון שהוא רק מנהיג ים' להקל כהט"ו וכחז עוד הט"ז בשם הרשב"א דאם ביטול בשר בכלי מחנות ואפי' ביטול בו מים והי' ס' במים ואפי' ביטול בו חלב דמותר דנקלש בלע הבשר מכה ביטול המים סה"י בכן ס' והט"ו כתב בשם הרשב"א דלא קיל' כוונתו' והס"ד בזה"ל מסכים עם הרשב"א וכן עיקר . ועיין ביאורים ס"ק ב' דאפילו אם ביטול בו חלב והי' בחלב ס' דג"כ נקלש טעם הבשר : ה להזיע : דהיינו שתהא היס' בזהזיעה : ו הכל מרי' אפי' הקדרה ואף שהכסוי הי' למה מ"מ טפה א' כח חשימת' מוסק והס"ד אסור כשהכסוי לח אבל

לב מהותך חם שנפל ממנו טפה על כלי (כח) צריך הגעלה :

צג קצתה שבשלו בה בשר לא יבשל בה חלב ובו סעיף אחד א קדרה שבשלו בה בשר לא יבשל בה חלב ואם ביטול בה בשר מעת לעת אסור בנוהג טעם : (וצריך לשער נגד כל א' הקדירה (ב"י) (א) אבל אם שהה מעת לעת קודם שבשול בה הוה ליה נותן טעם לפגם ומותר התבשיל אבל הקדירה אסור ב לבשל בה לא בשר ולא חלב .

(הג"ה) אבל ג' שאר דברים מותר (ריב"ש כימן קכ"ו ובהג"ה מיימוני פי"ט) ודין ככוי קדירה כדן קדירה עגמה וים ממתינים דכיסוי' לומר דאפי' שאינו בן יומן דינו כאילו היה בן יומן (בהג"ה ש"ר בשם קובץ) (ב) והוא חומרא בלא טעם (ד"ע) ומ"מ במקום שיש שום נד להחיר בלא הכי או שהוא לנורך שבת או הפסד ים' להחיר אם אין הכסוי בן יומן כמו בקדירה עגמה ואם לקחו כסוי ודוחק הקדירה של בשר ונחנו אותו על קדירה של חלב אם שניהם ממים שניהם אסורים אם ים' מאכל בקדירה של בשר וחלב ואם הכסוי און והקדירה חמה נמי שניהם אסורים אם התחיל להזיע חמה הכסוי ודחא' נבר אם הכסוי חם והקדירה זנוחה הכל שרי רק התאכל לרין קליפה אם

באור משא"כ כלי שני שיש לו דפנות המקררות וכו' ולכאורה הדיוקים שכתבם סמרי אהרדי דגבי כ"ר כתבו דוקא משום שיש לו דפנות שהתחמו באור מבשל משמע דדבר שאין לו דפנות המסתמ' אף שאין לו ג"כ דפנות המקררות אינו מבשל וכי"כ במ"מ דבר דדבר גוש אינו מבשל מטעם שאין לו דפנות המסתמ' אף שג"כ אין לו דפנו' המקררות וגבי כלי שני כתבו הטעם דאינו מבשל משום שיש לו דפנות המקררות משמע כל שאין לו דפנות המקררות מבשל והנראה בכוונת' דה"ה ע"כ לא קאי קושייתם לשמאל דאמר תהא גבר דלשמואל החילוק מבואר דכלי שני בשר נחקר מהתחא רק קושייתם הוא אליבא דרב הקושיא בחרי אפי' על כלי ראשון קשה דלמה מבשל הניחן לתוכו הא העליון סיניחן לתוכו הוא און ולרב עילאה גבר ועל כלי שני קשה למה אינו מבשל כשמקלם מכלי שני על און כיון דלא נחקר לרב לא כשניחן מעיקרא לחוד כ"ש ולא עכשיו כשמקלם על און מן הכלי שני כיון דלרב עילאה גבר ולזה הוצרכו התוספות לשיט' הטעמים בכלי ראשון ונתנו טעם דמבשל אפי' עילא' האון לרב משום שיש לו דפנו' במחמתות אינו מתקן לא מהעילאה לרב לא מהתחא לשמאל כשהעמיד על און וכמ"ש בס' ז"א ע"ש ובכלי שני כתבו

הטעם דאינו מבשל אף להתחא לרב משום שיש לו דפנות המקררות ודבר שיש בו חילוק בין כשהעליון און או התחתון און הוא ע"כ דבר שאין לו לא דפנות המסתמ' ולא המקררות כגון עירוי שנפסק הקילוח על און דמבשל לרב או דבר גוש וכיוצא בו דאין ים' חילוק לרב דכשהעילאה רותח מבשל וכשהעילאה און אינו מבשל ואי"כ ס"ל לדידן דקיי"ל כשמואל דתהא גבר ים' לומר דבר שאין לו לא דפנות המסתמ' ולא המקררות כגון כלי שהולאו עם מים כשהוא התחא ודבר אחר ניתן לתוכו מבשל כיון דלא נחקר בשום פעם משא"כ כשמערה מאן על און שהתחתון און אינו מבשל כדן שאר עירוי שנפסק הקילוח והא דעירוי שלא נפסק הקילוח מבשל כדי קליפה היא מטעם שהקילוח מקושר בדפנות שהתחמו באור כמ"ש הפוסקים אבל כשאין לו שום קיסור עם דופן שהתחמו באור ודאי דאינו מבשל כלל ולפ"ו הי' אפשר לומר

המסתמ' ולא המקררות כמו לרב וכיון שהכסוי הפוסקים דאפי' לעילאה אינו מבשל אלא דס"ל להעיקר בטעם דמבשל חלוי דוקא ביש לו דפנות המסתמ' א"ל ודאי דהך גזירה דט"ז ג"כ אינו מבשל עכ"פ ואסור להגעיל מאנו ואפי' דינו מן המרי' חמוה לי שכתב דאם משהא אותו בתוך כלי ראשון דמותר להגעיל מאנו דל' דגם זה אינו מבשל ככלל על חמתו און דהוי כנפסק הקילוח כיון שאינו מקושר בדופן שהתחמו באור כמו שאר דבר המבשל בכלי ראשון שנפסק הקילוח שמתקרב מהתחא ואם העמיד כלי'ו על קרקע או שאר דבר און ונפל דבר לתוכו חלוי בפלגותא דדבר גוש הי' מבשל דהמים כיון שהוא בתוך כלי דמאי לרב ג"כ כ"ל : כח צריך הגעלה . עיין שפתי כהן ס"ק ל"ח שכתב דחלב מהותך מקדרה שנתחם על האם די בגרירה דלא חשיב עירוי כיון שנפסק הקילוח כדלעיל סעיף ז' וסימן ס"ח ס"ו וכו' ולשונו אינו מדויק דהא בהדיא כתב בסימן ז"א ס"ק ז' דאפילו עירוי שנפסק הקילוח בעי קליפה ולעיל בס"י שאני דמיייר שהלך על כירה זנוחת שנעשה כלי שני שננטק בעצרו על הכירה ונראה כוונתו דדוקא בעירוי שלא נפסק הקילוח מדינא להכי אם א"ל לקחו אסור אבל בעירוי שנפסק הקילוח הקליפה מתחא ומ"ש בכלי שא"ל בקליפה דהיינו שיטתו כולו כאחת די בגרירה במקום קליפה אף שהגרירה אינו געיל כאחת :

צג א (א) אבל . עט"ז ס"ק א' במ"ש ליישב דעת בעה"ע וחזון כוונתו דהא דכלי חרס לא מהני הגעלה וכן הא דאסור לבשל אחר מעל"ע חרווייו מהרב"ן הוא דדוקא בכלי אסור היאלי וקרא ס' אסור על הכלי אבל מבשר לחלב אפי' שניהם און אסירין רק לבתחא והכא אם באלו לקי' לחקנת חז"ל שלא ליהני הגעלה לכ"מ וכן לאסיר אחר מעל"ע שיאסר הכלי לגמרי דיעבד דמי משום הכי מותר לבשל איזה מין שירצה והוא דחוק . וכו"י והפ"מ והכ"ז כתבו בטעם העיסור דס"ל דכלי חרס אף שאינו יולא מיד דופי מ"מ לא נשאר רק טעם קלש דבאסורא אסור ובהתירא כמו מבשר לחלב מותר : (ב) והוא חומרא' ע"ז ס"ק ב' דאם ים' נגד הקצר מותר ואף דלעיל בס' ז"ב ס"ק ב' אסור אסור בנפלה על הכסוי היינו משום שהוא ספק דאורייתא משא"כ הכא שאינו אלא ח' א' עוד כתב הט"ז בשם הרשב"א שאם ביטול מים בכלי מחנות שניש בשר ואחר ביטול המים ביטול חלב דמותר דס"ל ביטול המים הוקלש טעמו ומותר ב' תירא ובב"י הקשה מהא דס"ל ז"ר שכתב הטור דאין מוין מעל"ע מביטול המים רק מביטול הבשר משמע דאין מעל"ע לביטול הבשר אסור . ולפענ"ד נראה דדוקא כשביטול בס' נגדו או אחריו דנקלש הטעם דאף דאינו יולא מ"מ נקלש בתוכו אבל כשביטול בתוכו בפחות מ"מ בודאי לא הוקלש ועדיין נשאר טעם גמור ובסימן ז"ר מיייר בפחות מ"מ ע"ש :

עור הקשה הב"י דהא לפי מה שחירא החס' דבכלי מקדש אוקמוהו אדאורייתא און שום הוכחה להרשב"א מה"ש ע"ש : והס"ד בזה"ל השג' עליו דלא כתבו החס' זה אלא אקושיא דקא ממעט באכילה שעדיין לא נאסר אבל אחר שכבר נאסר לא חוק' וכו' אדאורייתא וכו' : ותמוהין דבריו דהא החס' הקשו אחריכיהם זה מריקס שנגע ברקיק ושם אחר שכבר נאסר מיייר ע"ש ועוד דהא החס' זכרים ז"ל ד"ה ואם טש תירא זה ג"כ אקושיא דיוצא יכוונת' בהקושיא הי' ע"כ דהאין מבטלין שלמים בכל העיר בקדרה שביטול חטאת הא הבטול נפסל ביוצא הרי מוכח דאפילו אחר שנאסר אוקמוהו אדאורייתא דאין לומר דהקושיא הי' דה"ל מבטלין שלמים במקדש דהא ממעט באכילה בסביל אסור יולא דז"ל דקודם שנעשה יולא הוי נ"ט בר נ"ט דהתירא במו קודם שנעשה מותר אבל לפענ"ד נראה לתרץ קושיית הב"י דהא הא דכתיב רחמנא מריקס ושטיפה בכ"מ ושצירה בכ"מ אינו משום שלא יאסר המבשל אלא דאפי' אם אינו רואה לבשל בו כלל צריך שצירה ועוד דהא החס' אוקמוהו אדאורייתא משמע דהביטול מותר אדאורייתא . ועוד דלעבד בכו במינו או אחר מעל"ע דמותר אדאורייתא ועוד דא"כ לילך מהכא בפסחים דף פ"ד טעם כעיקר בקדשים אלא ודאי דשצירה בכ"מ ומריקס בכלי מחנות שיא גזירת הכתיב דהקפיד רחמנא אבליעת מותר שיש בכלים כמו דבעינן שריפה בנותר ומהא דהחמיר בכ"מ יותר מבכ"מ להצריכו שצירה מוכיח ה"ש דאפי' אחר המריקס ים' בו עדיין בליעת נותר שאינו יולא מדופיו כמו שכתבו החס' ס' וכיון דמבואר בש"ס סוף ע"ז דמהני הגעלה לכלי הנצרך ליבין מחמת שכל יום נעשה גיעול מוכס דלא נשאר רק טעם קלש דמותר בהתירא כמ"ש הרשב"א ולא הקפידה תורה אטעם בזה דאי נשאר בו טעם גמור ואינו יולא ע"י מריקס ודאי דהי' צריך ליבון דהא קפיד רחמנא אבליעת נותר כמו שצריך שצירה בכ"מ מחמת שאינו יולא ע"י מריקס אפי' אינו רואה לבשל בו אפי' כ"כ הי' צריך ליבון אבל ודאי . לין לאסור המבשל אחריו אף אחר שכבר נאסר אוקמוהו אדאורייתא רק דמאות שצירה ומריקס אינו מלי באסור המבשל אחריו רק משום מלות בולאח בליעת נותר והוא פשוט והשתא ל"ק סוב קושיא הב"י למעין דוק . ובה"ה ליישב דבר' הרמב"ם שפסק דל"ל שצירה בכ"מ רק כשהוא ולא בשאר קדשים ותמכו עליו דהא כ"מ אינו יולא מדפיו לעולם ע"ש . ולפ"מ א"ש דהא המבשל אחריו אינו נאסר אדאורייתא דמין במיט הוא ועוד אפשר דאין גיעולי כלים אסור בקדשים משום טעם כעיקר אף דיש קרא לטעם כעיקר

באר

(ד) שני פעמים עש"ך ס"ק ד' שכתב ראשי' סתב בו כמה פעמים' דל"ר רק צ"ב' ס' מסתם דכיון דכבר נאמר הבשר הוי כשאר איסורין דלא אמרינן ביה סתב' ומה מאד פשוטין דבריו ונריך בר גר דפרקי' למשתע מדבריו אף שנשאר חלק גדול סתב כבך ויכול להטעים הכלום בשר שנבלע בחובו ויהיה לו טעם בשר כהלכ לא אמרינן ב' חנ"כ כיון שהכלב כבר נאמר וזה חמ' גדולה דא"כ אם יבשל בשר בחלב ויוסיק עליו בשר בבישול לא הי' חנ"כ בבשר שמיסוקף אח"כ וקילב"ג' טעם חלב ושתקע הדבר דהא עיקר הטעם דבצ"ח חנ"כ הוא משום דזהו עיקר האיסור ולנוקה על חני' זית בשר וחני' זית סתב ואטו אם יאכל חני' זית מצדד הניחוסק אח"כ וחני' זית מהסתב לא ילקה אפי' בר ב' רב דהא יומא לא לימא הכי ועוד דדוקא בבשר טמאם מיפט דחשאת משמע בבשר טריפס עם חלב הוי צב"ס דלוייחא ולק' על ח"ו מבשר וח"ו מחלב וא"כ ודאי דהוי חנ"כ . ולכן גרסא כוונת דברי הס"ך דהנה הרשב"א פסק והוציא צט"ו למען צ"ל ס"ק ב' דאם ביטל מים בקדרה בשר דהוקלם טעם הבשר ואינו אוסר הסתב שאל"כ לטעם קלוש דהחירא' מותר והס"ך בנס"ך עם מסכים עמו ע"ש ועי' ס"ל' הא דנקט מים ולא נקט דלפי' ביטל בו סתב והיה בו ס' דהוקלם הטעם בשר ואינו אוסר כשיבטל בו אח"כ חלב אפי' בפחות פה' כעין שכתב הסור בשם בעל העיפור דריס מ' צ"ו וט"כ צ"ל דהרשב"א ס"ל דהיכאכסבולע דהוק' הקדרה בשר נאמר החלב הכלום בו ואז אף שהסגל' הטעם אח"כ הוי טעם קלוש דלוייחא' האסור לעולם וכ"כ הכר"ו ס"ס ה' ע"ג והא"ס דברי הס"ך שכל הטעם בשר שנבלע בפעם הב' אינו יכול לחול עליו עם צב"ח כיון שכבר הוקלם טעם החלב בחמיבה הראשונה כע"ש הרשב"א וטעם קלוש אינו יכול לחול עליו איסור חדש של עם צב"ח רק כיון שכבר נאמר החלב ואוסר כמו שאר איסורין בטעם קלוש של איסור ואינו דינו כשאר איסורין דלא אמרינן חנ"כ חדע דאם הי' חולל חני' זית של הטעם קלוש של בשר וחני' זית סתב ודאי' דלא הי' לוקה פשוט צב"ח דהא אי אפשר לחול על טעם קלוש איסור חדש של צב"ח וממילא לא הוי חנ"כ : (ה) אבל הכך אסור עש"ך ס"ס ק' שכתב דלדעת הרב אפי' לא היה בקדרה אלא מים הכך אסור משמע דלפי' יש ס' במים הכך אסור דהא כלן מייירי ניש ס' והנה הרב בהג"ה לקמן סעיף ה' כתב צדדי' דאם יש ס' הכל מרי ולק"מ דלפי' המנהג שכתב שם רמ"א דנוהגין לאסור הכלן שאל"כ גם ביש ס' אסור כמו שכתב שם : (ו) ל"ו שהוא צ"י עש"ך ס"ס ק' שהני' על הביס במ"ש דבעיקר שיהיה צ"י משעה שביטל בה החלב ולפע"ד נראה דהדיו עם הביס דהא סתב"ה צ"י קפ"ו כתב הטעם הא ללא צמינן צ"ב ס' בנתסב צ"פ מסוס דהחלב שכתב לא נ"כ דבעודו בחבטיל הוא מקושר וכשהוא יורין כלן שניע לו והלכות פסוקות הן דהא דמקושר מוכס מסי' צ"ג דמהי טעמיה ואילו לא היה מקושר לא הי' מהני טעמיה דהנה חיישינן שבלוע ממה שבקדרה ונ"כ והדר פליט ומה מין צמינו כמו בחמיבה דריס ס' צ"ב וכ"כ המדרי' פג"ה והא דנעשה כלן שני פסק כן ה"ז צמ"י צ"ב ס"ק ל' וכיון דהחלב לא נ"כ כיון דמייירי ניש ס' כתב מאין יאמר כען דהבשר פגוס וגם הס"ך אומר דברי עמלנו שכתב צמ"ק ב' פאס שימשו בקף איסור מים והיה

13

ק' לנגדגם ברישא לרד ק' יחם כלומר דבוק ונסתדק יותר כמ"ס סרפדי
 יד קטפה עליו דוקא לא ע"ה ג' בל עלי סמך דל' דלגז דוסקא מתפשט בם
 סמך ע"ה ס' יד פתח ע"ה לר"ה דרבר ג' מכלל ואמר דגלגל בנב"ם ו
 בנב"ם רס"ל סמך הכף ב"י משר ודמן בלוע מחלב דלאמר הכף ונשאר אישור
 בנב"ם אחרי אשר הכף הא חין לרבר בלוע תח' בלא רוטב ונ"ל דסובר דכל
 ס' מ"ג אף כסמטעם נשר סוף בלא חלב כיון סבבטם ואמר כמ"ס הס"ך בם
 מו בלוע ג' בלאמר מ"ה האמר הכף ע"ה ל' נשאר אישורין דלח טעם ע"ה
 יכול ללחם בלא רוטב אך קטע בין לבצוע בשרתין

גם (טו) וכי' בבשר רוחם בכלי ראשון ואז אס' הסכין ט"ו ואז אס' בבשר
נגד הסכין הכל אסור ואף הסכין לריק **כה** הגעלה אבל אס' הוא
כלי שני הבשר לריק קלופה והסכין נעילה בקרקע (ארוך כלל ל"ו)
מן הנהיג ואח"כ אין הסכין ב"י יש לקלוע הבשר מעט חשוב שתגורית הסכין
(ב"י בשם סת"ק) אס'

שבתו הלבד אף אחר שפגם אסור כדון
 קדרה שאינו ב"י משא"כ הקדרה לא בלע
 טעם חלב רק אחר שנפגם : יב בין עם
 בשר • ומלד המנהג שזכר בסעיף ה'
 אסור אפי' לשאר דבר' ייג דיעבד דוקא
 שחבב בזמן שחבב בפעם הראשון דאלו
 חזר ומצבה בזמן שהיתה בלוע ממנה
 בחוד מעל"ע מהחמיצה פשטא שאוסרת
 וכ"ס אם חבב לשאר דבר' דמותר אפי'
 שוך מעל"ע ממחיבה : יד אסור •
 והס"ך הניח במימה דזה אפילו לרדן
 מותר כיון דליבא ג' נ"ט להיתר ויקבע
 בו תשמיש של מחיבת כף האחרון ודוקא
 במדשה אבל בקדרה שבלוע מבשר בעין
 ומסב בו כף ואחד ח'ו ב"י מצוור בהג"ה
 האיד המנהג לרדן : טו ששים • אפילו
 שניהם ב"י והקשה צט"ז דהא לפי טעם
 הא' דס' ל"ה ס"ג חיישינן שמא נגע הכף
 בקדרה וא"כ יש לאסור הכף ולי' דס' ל'
 כטעם הנ' דהתם דחיישינן שמא נאסרו
 הפנים וכאן אין חשש כיון שיש ס'
 טז כמין • ז"ל בזמן פכלי דהיינו שאין
 לאוכלו לא עם בשר • ולא עם חלב רק
 לערות בזמן הכלי שהוא ב"י • יז ולאסור
 הכלי • ה"ה ב"ש ס' דהקדרה נאסר הכף
 לפי המנהג וכן לאסור אפי' בשאר דבר'
 ועיין ביאורים : יח חומרא אבל אם ביטל
 פנים ככלי בשר ונאסרו בו כף חולבת ב"י
 פמים אסורים : יט מבשר פי' מבשר
 עלמו או שחזקן בסכין של בשר
 דק דק אבל אם חתך במקום אחד מכן
 א"ל רק ס' מד הטעילה אם היא פחותה
 מהסכין : כ מה שבלע • וכשיש ס' אפילו

Front - 1

צישול הוא : ואס תחב כף צגראפין או דרוחן במקום דליכא רוטב בעין ס' וכדי נטילאסאפלו צכ"ס כ"ז שהי"ב ושהי"ב ב"י והכלים אינן נאשרין זה מזה בשאר איסורין כשהבולע כחוש דבבולע בקיאין בין כחוש לשמן ובשמן נאשרין ובבשר בחלב אפי' בכחוש נאשרין זה מזה : כו גביה פ' שנפל על

ח אס (טז) נפל להנור פנד"ש **כז** (יז) גבינה אפילו לחה וכן
גבינה חמה בקערת בן יומא אינו אוסר אלא כרי **כח** קליפה :
מ (יח) בישלו דבש בקיורת בשר בת יומא והריקוהו חם בקערה
חלב ב"י מותרת משום דהוי נ"ט בר נ"ט **כט** דהתירא :

ציה דגים וביצה שנחבשלו בקדירה של בשר אם מותר לאכלן עם גבינה ובו' סעיפים :

א הנים שנתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר **ח** רחוצה יפה שאין שום שומן דבוק בה מותר לאכלם בכוחה משום (א) דהוי ב'נ"ט בר נ"ט דהתיירא ואם לא היתה רחיצה יפה **א**ם יש בממש שעל פי הקדירה יותר מאחר בששים בדגים אסור לאכלם בכוחה:

ב ג ביצה שנתבשלה במים בקדירה הולבת. מותר לתת אותה בתוך התרנגולת אפי' לכתחלה אבל אם נתבשלה בקדירה עם בשר (ב) ואפילו **ד** בקליפה אסור לאכלה בנותח :

הגם (ג) ויש אמתירין כללים וביטול לאכסר כ"ט ברי ג'ט (ריו"ן) בסס רש"י וארוך כלל ל"ד הביא המרדכי וא"י) והמנהג לאכסר לכחלה (ד) ו

ה ובריעבד מותר בכל ענין (סת"ק וארוך) ודוקא לאכול עם חלב ובשר עזמו אבל ליתן בכלי שלהם מותר לכחלה (בא"י הארוך) וכן נהגו וכן אמר לא נחשלו או נללו חמילי? רק עלו בכלי של בשר מותר לאכלן עם חלב עזמו וכן להיפך (סברת עזמו) וכן אמר היה כלי שנחשלו או נללו בו לפגם שלא היה ב"י טהגין היחר לכחלה לאכלן עם המין פשני(שם ברארוך) וכל זה כשהמאכל אינו דבר חריף אבל אם היה דבר חריף כגון ששלו דברים חריפים בכלי של בשר **ה** אפי' אינו כן יומנו או שדכו חבלין בתדוך של בשר אם אכלו בחלב אוסר אפילו בדיעבד' עד דל"כא ס' נגד הכשר **ז** הכלוע בהן (בארוך כלל כ"ד) וכן משמע מחשבת סרשנ"א

חור פנאדס חמה גבינה : (כח) קליפה
ולא דמי לסי' ק"ה באיסור שני: על הימר
לזריך נטילה דאין דרך גבינה ליני כל
כך ואצ"ל אסור כ"י . ולדין כדי שלא
נחלק בין כחוש אף לשמן גבינה אסור עד
ס' ועיין ביאורים : וגד טעם פיולא מן
הכלי אף לדין אינו אסור רק כ"ס בדבר
נזב לגמרי אכל בדבר טעם צו רטיונות
קאת אסור עד כדי נטילה להמחזר ולדין
עד ס' וכן בצלוע שמן אף בדבר נזב
לגמרי אסור עד ס' ש"ך סי' ק"ה : דבר נזב
כש דהיורא . וסרי אפילו הקערה אפי'
בעירו שלא נפסק הקיטוח ואף דבסי' צ"ה
ס"ג בהג"ה כתב דאם עירה מעלי ראשון
שלבשר על כלי חלב דאסורה שאני הכא
כיון דיש פוסקים סוברים דשמוניות בדבש
נטולפ מש"ס מחיר כאן ובמסקה מע"ד
הנעשה מדבש אפי' בדבר בעין מותר
לעשות טעם לפנים :

צה א רחיצה יפה • כלומר לאפוקי
אם ידוע שלא הייתה רחיצה

יפה דבסתם אמרין גבי ציטול דהוא
נקיה ורחושה אבל גבי דסתם כלים אמרי'
מסתם טלא היתה רחיצה כיון שמדיחה
עכשיו: ט"ז: ב ג' ל"ט בר נ"ט: ודוקא
כשטיגס א' בכלי וטעם א' באוכל אבל
ל"ט בר נ"ט ע"י אוכלין הרבה חשיב
כטעם א': וכן בשעת ציטול כגון סנפל
על קדרה שמתבשלו בו דגים כנגד
הרוטב אלב בפחות מס' אסורין הדגים

הקולות שהקליפה הוא מדינה ובעיריו כזו פיירי בשם לכן אם א"ל לקולו
בעיניו כ' כשהקליפה מוכרת אבל בעיריו שפסח הקולות לא חסיד עיריו
והקליפה הוא רק משום חוצה לכן אם א"ל בקליפה כגון הך דדבש וכן הכלי
אף דא"ל לקולו מותר ועיין במ"ש בסי' ל"ב ס"ק ל"ט בזהב רותם ע"ס :

צ"ה (א) דהוי נ"ט בר נ"ט • עיין ש"ד סי' ס' דדוקא כשהטעם א' בכלי
וטעם ב' באוכל הוי נ"ט בר נ"ט אבל באוכלין אפילו אלף

טעג'ס חשוונים כחד ע"ס ועוד כ"ל דלה הוי נ"ט בר נ"ט בשעת צישול כגון
אס נפל חלב על הקדרה שמבשלין בה דגים כנגד הרוטב ואח"כ צישלו הדגים
עס צשר אפי' דיעבד אסור אס ל"א היה ס' צבשר נגד סחלב שגפל בראשונה
על הקדרה ול"א אמרין כיון שנפל על הקדרה ודרך הקדרה נכנס להדגים הוי
נ"ט בר נ"ט דהיינו לקדרה, ומהקדרה להדגים דכיון דנפל בשעת הבישול
ובישול מפעפע בכל הכלי לחומרה והבולע פקחור הוא עס התבשיל ומשנין
כאלו נפל לתבשיל והוי טעם ראשון ודאיה לזה מאז"ס הביאזו הט"ז סימן ז"ב
ס"ק כ"ד דאס נפל על קדרה עס המים כנגד הרוטב וחזר ובישלו בו צשר סכ'
דמותר ממ"ז דאס עוברת לפנים מ"מ אין צקדרה אלא לפי שיעור המדומע
צמים ונגד הדבר המועט ההוא מסתמא יס ס' צבשר משמע דאס אפילו נגד
הדבר המועט לא היה ס' דהיה אסור אף דהשתא קיימינן בצבירה לעבר כבר
לתוך התבשיל וחזר דכל מה' שלא עבר בצעם הראשון גס עתה לא תעבור
במ"ס סס ואח"כ כ"י בר נ"ט הוא ולמה לו למימר דאיכא ס' נגד הדבר מועט

אף דיעבד עם בשר ועיין ביאורים ולענין סבתא דאם עם בשר אין חשש משום
פליטת כלים ט"ז. ג. בזה אפי' היא קליפה וכן בקדירה רחוקה יפה : ד
בקליפה : דקליפת הביצה בזירור מנוקבת הוא ט"ז בשם רשב"א ועיין ביאורים :
ה ודיעבד מותר : ודוקא נחשלו שיש ג' ג' שניקרה הטעם הולך באמצעות
המים אבל ללא אסור ט"ך . ודוקא שללו הגים בשפוד שללו בו בשר או שמחך
דגים רותחין בשבין שמחךנו בשר אבל ללא דגים בקדירה ששכל בו בשר מותר .
וכן אם ביטל הגים בקדירה שללו בו בשר אף דהגים מותרים בחלב מ"מ
הרוטב של הגים אסור בחלב דברוטב ליכא רק טעם ב' והוי כמו ניצלו אבל
ביטל הגים בקדירה שביטל בה בשר אף הרוטב מותר בחלב כיון שהטעם בשר
נבלע בכלי ע"י ביטול ועיין ביאורים : ו בכלי יוכפלי פנחן בחבוב ע"י עירוי
נאסר כמ"ש הרב בהגיה : בשע"ף ג' דאם עירה מכ"ר של בשר לכלי של חלב
דנאסר ועיין שם בס' ג' ט"ך : ורק עלוי יאכל אסור לכתחלה להעלותו בכלי של
בשר כדי לאוכלו בחלב ט"ז ודוקא כשאסר מהן זון הוי עלו אבל בשניהם חמץ
הוי כנצלו דאסור ליעט הש"ך : ח אשילו אינו ב"י . דמורפי' דחבצלין משוי
ליה כאלו הוא בעין ומשווי ליה לשבם ודוקא המאכל משוי לשבם אבל לא
הבלוע שבקדירה ועיין ס' ז"ל וס' ק"ג ס' ו' : ט הבלוע בזה : ואף דחבצלין
לטעמא עבדי פ"ע אין איסורין מחמת עצמן ולא ממירי מהאסור ואם א"י
כמה

והשנין לקדשה בחלק מהאכל כמ"ש הט"ו חס"ס ק"י ט"ו טעם אחד הוא
ונתפסט בשורה ולאו ל"ט דר"ט הוא ועיין עוד מזה בס"י ל"ו מה שכתבתי שם:
דור מתקבת היא ולכן אסרו חכמים ב"ש אפרוח והפירו ב"ש אסור וכל א"ץ
הקליפה לבינה ל"ט דר"ט הוא והקליפה הוי כמו כלי ד"א"י דהא כתב ולכן
א"י הוי ל"ט דר"ט כמ"ס בס"ק א' רק בויתא הרשב"א לומר דלא חקשה דהא
לכל דרך הקליפה ל"א ד"ס א"א"י לומר דהא בדידור מתקבת היא ובודאי פלוג
עם בזה שסאסו ב"ש אפרוח והפירו ב"ש נבילה מטעם שזו פולטת זר אפרוח
ור דרך הקליפה: (ג) ויש מחזיקין • עט"ס ז"ק"ג עד וז"ע לפי מה שכתבתי כאן
י"ט וסוים אבל ממה שאמרתי למדוד וכו' וי"ט דעיקר ג' ימוד הוא חמה
אפשר דל"ה לסייעו שמתיר גם בבישול ל"ה י"ט ומהו בישול לע"ל וכו' וכו'
ובכרי דבבישול חשיב טעם לענין איסור י"ט דהא אפשר דה"ל לענין סכנה
והוא מטעם שכתבו החס"ד וזכ"ס ל"ו ד"ה אם טעם דבבישול חשיב קלמ"ב ל"ט
ל"ה דגים לקבל הטעם במגיעו בקדשה שלא באמצעות רותב מ"מ עיקר הטעם
ס' חלב דהא בדרותב טעם שני הוא דהרובט ודאי מקבל טעם מהקדשה שלא
בשר אבל אם ל"ו דגים בקדשה שבישל בו בשר אינו אוסר לקבל אחר כך ביון
הבשר למי וכן הדין לקדשה וכן בקדשה ל"ה דכמו שהחזיקה מקבלת
טעם וראיה לזה מצדדים ל"ו

(ב) ואילו בקליפת עט"ז ק"ב הסביא לשון הרשב"א שקליפת הבינה בלומר שכוונת הרשב"א היתה קשה לו דהא הטעם של בשר שנוכח דרך

אסרו בינת אפרוח וגבי אפרוח נ"ט בר נ"ט דאסור הוא ועוד דבשעת ציפור
התירו בינת אסורה אלמא דאזי פלג כלל דרך הקליפה ח"כ ה"כאנו בולע
ובולע שפיר דרך הקליפה וסיים ולכן אסרו בינת אפרוח וכו' כלומר דעיקר ה
וזה פולגת מיה בעלמא אלמא דטעם בשר יכול לבלוט זה"י יכול לבלוט טעם ב
כוונתו דהא ליכא הוכחה במ"ש לפי דל אפי"ר דל אפי"ר דל אפי"ר דל אפי"ר
דמזי"ר סהרה אכלו דגים שעלו עקרה אלמא דאף סכנה אין צו אבל קשה לי
דגש בביסול לא חשיב טעם פ"ס"ה מחיר גיב לעין סכנה אבל להמחמיר בביש
חשיב טעם : (7) וביעבד פוטר ע"ש פ"ס"ה דבנא אסור דיעבד וכו
דהיינו לקדרה ומקדרה למים וממים לבשר ואף דמכלי יואל בלא רוטב וא"כ
נחפסט יותר ברוטב כן כתב הרשב"א בזה"ל ע"ש וא"כ הרוטב ענמו אסור
באמצעים ד"א וי"ל דהא דאמרינן בנאלו דוקא שללו דגים בשפוד או בכלי שלול
דמעיקרא הקדרה קיבלה הטעם ע"י רוטב חשיב מעיקרא כ"י נ"ט דהיינו
מקדרה ע"י הרוטב ה"ל הקדרה כשקבלת פתחיה מקבלת ע"י הרוטב

בִּיאֻרִים. יוֹרָה דְעָה הַלְכוֹת בֶּשֶׁר בַּחֲלָב ס"י צה צו חִירוּשִׁים

ביאורים: בא אפר • ולפי' אש נכל בורית העשוי מאפר וקלב ג'כ מותר
דנטיל הוי' • והש"ך הוסיף בל"ע למעשה'ס דין המאפר וכן אין להחזיר דייס
הכל' רק בהפ"ט: כב מלח • הטעם בדמלח הכוחה הווסל עליו אי' בעין ולא
בטל וקיישין אמר ימלח בו בשר • משא"כ בקומץ ליחא לאמורים בעיניה
ובטיל בס': כג חיבס' • דמיוכר זהירי

והרמ"א מכללם מתירין לגמרי בעירוי על שם כלים ולפ"ו יש להתיר בעירוי אפילו בספק א' רק בידוע שסודרו כליו ראשון או יש לאסור לפי דעת הט"ז ב"ק א' אמנם הא"י כחז"ם עוד טעם להחזיק איסור ולפי' כמו שגמלא' פכשו בידר כ' הו' בידר בשעת הדחה כמו מקום למקום דלא מתקילין איסורא וא"כ לפ"ו אפילו הודקו בכלי

(א) אֶחָד בַּיּוֹם הָיוּ שְׁנֵי מִלִּידָיו שֶׁבִּיּוֹרָה קוֹרֵם
 שֶׁהָשׁוּמֵן דְּבוֹק בָּהֶן מוֹתֵר דַּעֲי
 יוֹן כָּלִי שִׁישׁ כּוֹתֵה אֶצֶל כָּלִי שִׁישׁ
 הוּא אֶצֶל כָּלִי שִׁישׁ בּו חוּמֵן:
 חֲסִיפָה אֵם עֵבֶר וְנִחַן בִּיפֶד מוֹתֵר וְלֹא
 (הֵנֶה שֶׁר' וְאֶחָד):
 כִּדְּשֵׁי בָשָׂר אֶצֶל כִּדְשֵׁי הַלֵּב:
 חֲסִיפָה (אֲשִׁירִי בֶסֶס אִי) וְעוֹב לִיחֹר
 יֵחָד:
 יֵחָד לִיחֹר בְּהַלֵּב:
 בִּיה שְׁמֵא יִפּוֹל מִזֶּה לֹא מִשְׁאִיִּם בְּסִמָּן
 כ' לֹא מִסִּים אֲרַעֲתִים שֶׁלֹּא יִפּוֹל מִן
 הַכּוֹתֵחַ לְהַמְלֵחַ: כִּד לְכַתְּמֵה - הֵיט
 דּוֹקֵא בְּמַגּוּלִים כְּמוֹ בֶסֶס: כִּד בְּחֻלָּב:
 הַטֵּעֵם דְּלִיֵּן כֹּחַ לְמַלֵּחַ לְהַפְלִיט מִכְּלִי
 וְלִפִּי זֶה אֲפִילוֹ בְּקַעֲרָה שֶׁל אִיסוֹר מוֹתֵר
 מִמֶּה מִנְהֵב מִיב לִיחֹד שְׁנֵי כִלִּים אִי לְכַשֵּׁר
 וְאֶחָד לְחֻלָּב לְהַפְלִיט מִכְּלִי לְכַשֵּׁר
 שִׁידוּ מְלוּכֻלֶכֶת מִבְּשָׂר וְלִקּוֹחַ מִלֵּחַ וְאֶחָד
 יִקַּח לְחֻלָּב וְכֵן אִיסַּכָּא שֶׁר' :

צו"א סילגז"י חרדין • אש"פ
שסבסין נקי לא הוי ג"ס כל
כ"ט ראב"ד דחוקק דסבינא ומורק"י דלמון
פ"ט סבסין יוף הטעם והוי כמל' איבור
יין של בשר ובו ה סעיפים :

בסכין של בשר בן ימו או שאינו
עוד שיטול ממקום ההתך כדי
או **ב** שיטעמנו ולא יהיה בו טעם
הלאינו ב"י והוא **ב** מקנה ואם
נזכר בו שלם בחלב (א) צריך
כין בהם וה"ה לחתכם בסכין של

כאמור ממט ירחו במקום הקליפה
מספ' כ' כאן דאנו בולט רק עד כדי
ובילה ט"ז: ב שיטעמנו וואס' לדיק
מועיל דיבעד' דשטעמו ישראל ואשר
לזית ביה טעם ואס' כ' בישול בחלב דרס
על סעימה קפילא אין פומלין לדיד
אבל לכתחילה אין בומאין אטעימה אפי'
למחבר ש"ך: א מקום דמ"ל דכל
דבר חריץ מחליא לשבת כמו חלתי וגם
לא שייך בד"ת במקום דאיכא דוחא
דכינא נ"ב ברנ"ט כמ"ס בש"ס א'
אבל בד"ת במקום דליכא דוחא דכינא
כנו קרין שמאלל לחוד קשרה של גשר
הגה

מוחר לאוכלו בקבל. ט"ז. והמנהג כה"ל. ש"ך. ד. שגשג. וינו נשידוע
בדירור עד כמה נגע אלל סן בהם דרך לחסוך בכל הסכין ובעיני ס' נגד
כל הלבב דמילחא דלא רמיא עליה דליגש לאו אדעתיה. ובה דלא בני נגד
נגד הכסלה דמיידי שהכין הוא פסוח מהכ"ל. ה. הלון. היינו דוקא בכין
של איסור או צריך ס' נגד כל הלון כשהחזק דק דק משום דנעשה ויכלה ומי
בקהק רק בשבועה או די צמ' נגד מקום הכנייה ולא אמרין דכ"ל כיו איסור
דכוס וינטרד ס' נגד כל הלון כיון דלין הכנייה אכור מהמח עצמו וגם
אינו איסור כיכר ומוזל לא אמרין ביה איסור דנאק אלל בכין של צמ' נגד
לחלב לעולם אל' ס' רק נגד הכין אף אם הוא פסוח מהכ"ל ט"ז. וכחב
עוד דבכין של צמ' כש"כ אל' להסיר הכלים ובכין של איסור צריך
להסירן אף בדליחא ס' וקודם בבישול אין פילות כלל בין סכין של צמ' לבין
של איסור כשהחזק במקום אחד די צמ' ואם חזק דק דק אכור כולו להסיר
בכלל לכתחילה וכוונת אכור. דכ"ל דע' דוחקא וקור' מהפשט האיסור
בכולו והיינו לכתחלה כמו שמהיק ודיעבד לא כיו רק כשהחזק : והרס
וס' ה' זכות של שומים וכללים וכל' אין קריטי' ולא צמ' רק כ"ס. ש"ך. ה.
זנבוהין. והיינו עד גלי הלון אלל למעלה מזה לא תלינן במרא וחלי' ובידוע
שהכין צ"י ולא' אם חזק בן הלון אכור הלון אלל בשאר דברי' חריפים אף
בכס' מוחר כיון דכר' פוסקי' מקילין אפי' בלגון באכ"י : ט. חזו"ל. ובמקו'
הפסד שרי' ט"ז. ובארש"ט כשאין יכילין לשחוחו הי די' ד' כללן וכשיכולין
לשחוחו מי בוי בפירו' המוליס דשרי במקו' הכסד ולאם הוא ככר מלובן צמ' נגד
שוב לא בוי ד"ס : ואם עמד בכלי איסור עד שנתחמץ הרי מקבל טעם
מכלי וגם אחר שימול שזכר נעשה חריף ונאכר ואם הורס לכלי אחר קודם
שנתחמץ כיון דהיה לגמס בטעם שני והיה ג"ט בר ג"ט צמ' שהיה לפגם
פוי ככ"ט צמ' דהחידא דמוחר אף שכשנעשה חריף מושגה בטעם אחי' כ
ועיין ביאורים ס' ד' : מלוחים. היינו שבה מלוחים ביוחר אלל משום
משנ' מלח לא מקרי חריף ואם היה איסור צמ' על הכין אף במליקס
עופעת

מִן הַמֵּוֹת הַזֵּה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי דִלְגָּתוֹ וְחִמְצָתוֹ אֵת כִּי מוֹחַר פֶּסַח כִּי מוֹרִיר בְּהַרְיוֹן לִכְלֵי-
יִשְׂרָאֵל אֵף שְׁמֵשָׁה אֵת כִּי חָרִיף לִיחַ לֹן זֶה דַּעֲקָר הַסֶּמֶס דְּדַבָּר חָרִיף לֹא הָיוּ
אֲנִי שֶׁהוֹלִיא הַטֶּעַם לֹא הָיוּ חָרִיף מִרְיוֹן וְלֹא הוֹלִיא כָּל הַטֶּעַם וְסוּי גִּיט בְּרִי
טִי בְּרִיט דִּיקִירָה דַּחֲסָן שְׁמוֹ פִּלְיוֹ כַּמְבֹּאֵר בְּאִיָּה פִּימֹן חֵט' וְחֵט' אֵל
קִיט

ד' יראה לי שאם נתנו **כא** (וג' אפר במים המין שביורה קודם
'שהינחם הקדירות בתוכה אעפ"י שהשומן דבוק בהן מותר דר"י
האפר נתן טעם לפגם: ה' אין מניחין כלי שיש כותה אצל כלי שיש
בו **בר** מלח אבל מותר להניחו אצל כלי שיש בו חומץ:

(ס"ה) ודוקא א"ס הכלים מגובלים וא"ס"ה א"ס עבר ונתתן ביפד מוחר ולא חיישינן שמא נפל על התלת (הגה ס"ר וארור) :

ו מותר ליהנות בתוך כנף תיבה כדי שלבשר אצל כל של חלב ויש מחמירין בזה לכהמילה (אשירי בשם ר' ז) ועוד ליחבר לכהמילה במסוס שאינו צריך :

וְמֶלֶךְ הַתְּחִינָה בְּקֶעֱרָה שֶׁל בָּשָׂר מוֹתֵר לִיתְנוּ **כֹּה** בַּחֲלָב :
(הַגִּיט) וְהַחֲמִיר גַּם כֹּה חֲבָא עֲלֵינוּ בְּרַכָּה כִּי שׁ מַחֲמִירִין לַחֲמִילָה (חֹם)
וּמִמָּוֶלָן (ס) :

צו דין מאכל חריף שנחתך במכין של בשריבו ה סעיפים :

א צנון או **א** סילקא שחתכן בסכין של בשר בן יומא או שאינו מקונה אסור לאכלן בחלב ער שיטול ממקום ההתך כדי נטילה מקום שהוא כעובי אצבע או **ב** שיטעמון ולא יהיה בו טעם בשר שאז מותר בהדקה ו"ד רה"ה לאינו ב"ה והוא **ג** מקונה ואם לא נטל מהם כדי נטילה וגם לא טעמם ובי שלם בחלב (א) צריך ששים כנגד מה **ד** שנגע מהסכין בהם והיה לחתכם בסכין של איסור :

(בגדה) ואם חתובין דק דק ליריך לשער' נגד (ב) כל ה' האנון (צ"י נסח)
 כח"ק וי"א ש"ס חתך לזון בסקין של איסורין כילו אסור (רש"י ז"ל)
 ור"ן וכ"מ בחזרוני כ' ל"ה) וכן אם חתובין בסקין של פער אסור בולו בחבל
 וכן נוהגין לכהמלה אבל בד"עבד אין לאסור רח כרי נטילה (צ"י ווא"ה)
 וכל זה אם חתך האנון עמלו אבל אם חתך ה' הירק שעל האנון אין למוש ואם
 י"ס (ג) ספק אם נחתך בסקין של איסורין אזלינן לקולא (ש"ס) לכן קושיא
 לגמרי' שיש בזה החובין ללד ה' וזכוריהו' כי חת"ן כע"ס בחר' וז"ל
 (ש"ס) בכ"ה ומהר"י כ"ה"ס (ש"ד) וצמח"ס שאינו מלא לקטור דק בחתובין
 בסקין נוהגין לקטור ולהחיר ע"י נטילה חת"ס :

אם התך בו שומין ובלצילם וכרשין (והמכא שקורין קרין)
וכיוצא בהם מדברים הרופים (ד) ופירות המוצאים ודגים
מלוחים דינם שזה להתך בו צנון : הגה

חודש ופ"ב תר"ך לומר דלא חייסין שבלע מקודש שחוקלש
ונאמר וטעם של איבוד לפולס אמור לעילו אחר שחוקלש
הטעם שכתבו החת"ם חולין דף ק' ד"ה שקס' וסילקו דכל מה
ללאה דינו כאלא והסוד דפ"ג שם אצל המיטור כול מטעם
דבכלי חרס לא הוקלש הפעם. ונשאר טעם נצור אף אחר הביטול
וא"כ הלא נסתירה חף דק"ל אפשר לכוטבו אמור מ"מ לא נשאה
בדלתי רק טעם קל"ט כעין שפי"ר ד"ן נבי פלוגתא דנ"ט בר נ"כ
בחולין ע"ט וטעם קלוש בהחירא מותר כמו וכלי חרס
דבעה"ט הנ"ל וכ"ה המ"א בא"ח סימון הע"ז ס"ס ל"ח בהדיא
שב"ע חזן ונחשבו אפי"כ קודם פסק דמותר מטעם דאפשר לכוטבו
דהחירא מותר וה"נ דבוותיה ופ"ן להקשות מ"ש מכך שבלע בשר ונהסז לנסב
דנאמ"ה הכך ולא חמרינן דהוי אפשר לכוטבו דחחירא דז"ה דדוקא ע'
ביטול נסחט ולא בתחילה בעלמא אך מכלי מרכות שבלע בשר שביטל בחוכס
ללב שנאמר הכלי אף ביש ס' בהח"ב דנאמר הכלי קשה דנמקיס שפ"ן ס'
בכלי לא קשה דנפחות מים' לא הוקלש הסעסכמ"ט בביטול ז"ג אך ביש ס'
קשה ונראה דכלי גרע מחתיכ' ד"ה נסחט כ"כ האיבוד מכלי כמו מחתיכה
דבחתיה הביטול מפעפע ושולט בכל החתיכה משא"כ בכלי מספקינן אפי'
ביטול מפעפע בכל הכלי אפי' בעובי הסדרה כנגד הרוסב כדמוכח בסי' ל"ב
גבי טיפת חלב לפי פ' הס"ז שם (ג) כל הלזון 'עט"ז ס"ק' עד דליו
אומרינן בחלי חתיכה נ"ג וכו'. כוונתו כלומר כיון דק"ל כד' חירולא שבתו'
דליו אומרים בחלי ס"ה ופ"ה בעינן ס' נגר כל הנטילה משום חמרא שוב
לא מחמרינן כ"כ לומר גבי איסור דבוק ראיסור דבוק ג"כ סומרא גדולס
הוא לא מחמרינן כ"כ : (ג) ספס' פש"ן ב"ס י"ב עד וכן יש פוסקים'
פ"י דבאב"י מ"ר מפעם דהרבה פוסקים מחירין באב"י וכן זידע סחא
ב"י מותר בקר"ן מטעם דהרבה פוסקים חיונ' אוכרים אלא בלזון ולפ"ו
בלזון ידוע סחא ב"י אמר : (ד) ופירות חמוצים 'עט"ז פ"ס ט' שכבד
דבארש"ט הוי דבר חריף ואם עמד בכלי איסור קודם שנחתמן ואס"כ
ונחתמן בבכלי של איסור נאכר דהא אחר החימוץ מקבל ג"כ טעם מהכלי

כשמונה שיעור בבישה אחר שנתחמץ והוא פשוט: ואף שהם יעקב ב"א
אחר קודם שנתחמץ דהיינו ג"ט בר ג"ס קודם שנתחמץ לכיון דשמד צביהר צ
ג"ט בר ג"ס משום דר"ח מוה"ל כל הטעם מהכלי והיו כתיבם ראשון אבל כ
ג"ט פ"י אחר שנעשה חריף ואף דשם נכנין חמץ מידי ונחמץ ו"ל ללא שייך

חדו

מכתב דהי כמכונן מיסוד נכתבנה: (א) כה
רק בביתו של כל צמחם הפת מרובם לך

ביאורים יורה דעה הלכות בשר בחלב ס"ז צז חידושים

דאורחים לא יכירו צדיקו. ואף על כן הודיעה אסתר ודיישין שמה יסכת
מלפניהם כמו ודיישין כהאינו עשה שנינו שמה יסכת ויאכל בצפר כן מוכח
במהרי"ם * וגם השינוי אינו מועיל רק כשישינה בשעת אפי' דלא הים עליו
איסור כלל אבל לעשות שינוי אחר שכבר נאמר אינו מועיל וכן לקלפן להרדם

ז"א חייגים לכ"א דבר מוטס אמור כיון
מכבר נאמר ונ"י: (ד) עמא יוזב יעט"ו
מ"ק ג' וס"ד מ"ק ז' רבדליי זב אפילו
דקוק מהפח אמור דליכ' אלא מד ספקא
דשמא ביטול מפפח בכל הכלי וכו'
ולכאור' תמוה דמא דכ"ש שאלך הסימפח
בכל הכלי הא החוט' הקשו אהא דחמור
הוי ג"ס דר ג"ס וחירוי רא"א להחנקת
יפה וא"כ במקום דליכא שומקס דקיישי'
לטעם שמתפחט בכל הכלי שוב הוי ג"ס
דר נ"ט וכן הקשו בכר"ו ועוד תמוה דאם
חייגין להכלות שפפחט בכל הכלי א"כ
אפי' ז"א זב ג"כ ואמר דהא דרך העיסה
ג"כ יחיב טעמא דהא שזן הוא ומפפח
מהחסיכה לכלי והכלי' הולכת בכל הכלי
וכי אסיפול חטטיר' על מדר' על קלב' לא

ואמר המאכל שבחוכה יאכל אחר מעיון ולק"ע דבר כחצוי לעיל בזמנו ז"ל
דשעת ביטול לא שייך כ"ו בר נ"ו דמזן שיש קילוח בחוכה כשגל עליה
אימור קורה ביטול הטעם נמרץ בחוכה ואמורה אפילו ביטול אח"כ ב'ה'
וכשגל עליה אימור צמורה כרוטב הביטול מחלף בשוה וכן הדיון בכלי חרה
לדעת הט"ז בזמנו ז"ל ב"ה' ק"י דלף ללא מחלף שגל לכלי חרה היינו
כפכבר נמרץ הטעם בחוכ' אבל בשעת ביטול כשגל כנגד פרוטב דעת הט"ז
שם להקדירה מותרת דשחינו הקדירה כחלק מן האכל ומתפשט בשוה ע"י
ואפי' שלא כנגד הפרוטב ה' הקדירה מותרת אם היה אמר' דב שול מעטפת בכל

כִּלְיָי רַק דְּרִישׁוֹת קֵן שֶׁאֵל אִינוּ מִפְּעַמַּע בְּכָל הַכֵּל וְאִיכָּמֹכָה נִגְדַּר אִימִר דִּישׁ לֵב
מִן הַמַּאֲכָל וְהָא סוּר נִתְחַלֵּק בְּשׁוֹם וְלֹא הוּי גִּיט בִּר גִּיט דְּרוּקָא שֶׁהַלְוֹת נִתְחַדֵּק
בְּשַׁעֲת בִּשְׁוֹל נִתְחַלֵּק בְּשׁוֹם וְזֶה דְּרוּקָא כְּשׁוֹב דְּהוּי כְּבִישׁוֹל מִמַּשִּׁישׁ לִפְסֵק וְלוֹמַר
הַסֵּטֶם מִפְּעַמַּע דֶּרֶךְ הַעֵינִים לְכִי וּמִפְּעַמַּע בְּכָל הַכֵּל וְאִין לִתְרֵץ בֹּה דְּרוּקָא
ע"ס ד' ו"א דְּרֵטֶם הַמִּי"א הֵא הֵא חֵין לְכִי אִינוּ אוֹכֵר בְּכ"מ רַק כִּג אִינוּ מִתְפַּשֵּׁט
ע"ס וְהַכָּה בְּשֵׁמֶן מִיירי לֵבן נִרְאֶה דְּהִיעִיר כַּמִּישׁ לִקְמֹן בְּסו"י קִי"ה דְּרֵטֶם ה'
לְכִי בְּלֵא רֹמֵב אִפִּילוּ בְּשֶׁהַלְוֹת שֶׁאֵין כֵּן אִין הַלְוֹת אֵינֶן מִתְחִיבִים לְכִי בְּלֹא
בַמְבֹאֵר בְּסו"י קִי"ה וְאִפִּי"ה אִין הַכֵּל מִקְבֵּל טַעַם מְכִי וְאִפִּילוּ בְּשֵׁמֶן ע"כ הַסֵּט
מְכִישׁ שְׁאִין הַכֵּל מִקְבֵּל טַעַם בְּלֹשׁ מִתְחִיבִים אִפִּילוּ בְּשֵׁמֶן וְעַס"ה בְּעִינֵן ז' ו' ז'
בְּשִׁפּוֹר וְכִינן שֶׁהַסֵּט נִפְסָה מִתְחַרְגֵּנוּלֹת וְהוּי כְּאִילוּ הוּא שֶׁאֵין מִפְּעַמַּע בְּכָל ה'
אוֹכֵר רַק מֵלֹת הַטֹּעֲנוֹת בְּמִקּוֹם שֶׁנִּתְחַפְּשֶׁה מִיירי שִׁילָה נִגְשֶׁה בְּחִנּוֹר דְּרַשְׁמֵי
שְׁאִין מִנְעוֹת מִחֲמַת שֶׁנִּתְחַפְּשֶׁה מִתְחַפְּשֶׁה בְּכָל הַכֵּל וְה' נִתְחַפְּשֶׁה מִתְחַפְּשֶׁה
הַפִּשְׁטִידִיל וְדוּקָא כְּשֶׁהָא בְּכִי שְׁאִין טַעַם לְפִשְׁטִידִיל רַק מִשּׁוֹם רִיחָא אֲבָל
דְּרוּסָה וְה' יִשְׁתֵּן שֶׁאֵל הַלְוֹת מִפְּעַמַּע בְּכָל הַכֵּל כְּמִישׁ הַשִּׁי"ךְ בְּסו"י
ח' ו' רִפִּילוּ בְּפִחוֹת מְכִי גִיט אִמִּיר כֵּאֵן ע"ס בְּטַעַם הַדְּבַר וְכֵן מִוִּכָּה
דְּאִיכָּמֹכָה מִקְשֶׁה מְכִי"תָה הֵא אִסּוּס מְכִישִׁים שִׁישׁ בִּו טַעַם וְכֵן הָיִן בְּנֵפֶל ח'
בְּלֹנִן כְּשׁוֹבָר בְּסוֹף ח' ז"ל סִיעִיף ו' וְעִינֵן בְּמִישׁ שֶׁם רִפִּילוּ ח' לֹא מִהֵי ע'
ע"ס ח' מ' ק' וְאִשְׁמַע מְדַבְּרִיו לֹאם הַעֲמִיד הַקְדֵּרָה בְּמִקּוֹם שֶׁהִים ז' לְאִסּוּר
נִגְדַּר הַעֲמִין סִתְחָה הַקְדֵּרָה כַּמִּישׁ הַמִּי"א בְּסו"י ז"כ מ' כ"ה וְנִדְוָלִי מִה שֶׁאֵל
וְהֵא לְאִסּוּר בְּתַת דְּבַתָּה אִפִּילוּ פִּסּוֹם מְכִי

זה שייך להלכות שחיטה כימן א'

סעיף ד' (ב) אם רוב גנבי ישראל עיין פליתי שהקשה דלפי' רוב גנבי עכו"ם
 מימ' כיון שרוב המלווין ישראל ע"כ מהם נפל • ולפסיד' ל"ס נא'
 דהא בשר שנחלעם מהעין אסור רחייטין לעורב וכלב ולא אזלינן בשר רוב
 ישראל מצוהר בכו" מ"ג בש"ך ס"ק ח' ללא חייטין רק לעורבים דמזוכהייה
 שקלו ולא מעלמא וא"כ כיון דרוב גנבי עכו"ם וכוזריא בל' ליד עכו"ם מה
 בכך שרוב המלווין ישראל מ"ג אימר עורב וכלב טבילאן מגוב' המכו"ם והיו
 בדבר שנחלעם מהעין :

טעיק יא (ג) אים סטילן אקסל קארס : עט"ו וס"ך : ואפער לומר טעס
סאטארין מעסל דאמער רבא (תאורס ר') דכל מידי דאמער
דחאנא לא תבידור אי תבידור לא מעמי וקסא מעסל דשוטס בשבט דקשיתו
בשרים ועבד"ל דלא אמרין דלא מעמי רק במאס סמאקין האכור בצאי דלא
מעמי כון במאס ש"ר טעירש דאס נאמער דלא מעמי ואין גוט נט נחשיום מה
דאמערס דחאנא לא יוכל לזאס ונתאן האכור וכן הוא בכל היד דמיידיה סהס
מעס"כ דשוטס בשבט דהאכור א"ר דאס גאס גאס נאס נאס ואס"ל אס נאס
דלא מעמי ואין קשיתו שחיס : איטורל דטיילט נאס דעבר מעד בוס לא
אמרין כלל דלא אצט מעס"כ אצט על סאקן גאסו סס סחוס' שפיר
דאס אין איצור רק בשחוס ולא בחור ומאקר וטייך שפיר לומר דלא אצט
ואין קשיתו שחיס ונתאן האכור ונר"ל דוא ג"כ טעס סר"ן שפיר סס"ן
בס"ר ס"ק' דאטל לע"ו דאס דאין ארס איצור דבר סאיו סלו דמ"ג
אסורס ולמס"א ס"ן דבצ"ו אינו אכור רק שחיס כעין פנים טייך לומר
דלא מעמי ס"ן בירוק דידן סוי כוזבז ש"ל אצור ועבר ואכר דאטס מכירה
לכרס פוסקים כצ"ש סא"ע כצ"ש ס"ר ר"ס וס"נ אי כנסת ש"ל לזאס
ושחט דעיקר האכור א"ל דאטל אמרין דלא מעמי כדי לתקאאכור וס"ל :

(הגה) ולכן נוהגין ללוש פה עם מלך בנהג הסבוכות גם בשבת לכבוד שבת
כי כל זה מחשב כדבר מועט גם כי עירחן משונה משאר פה וכו"ס
פלגרי'ן או פשטרי'א דמוחר (הגה ס"ד) איין לאפות פה עם פלגרי'ן או
פשטרי'א בחרור שישניין ב' (ד) פה יובח מן השומן אל הפה ? ואם זה
חמחי דינו כאלו ללוש עמו (כ"י) בשם הבג ס"ד ונוהגין לשום (ה) הטפלה
בפי החרור (כ"י) בשם הבג ס"ד ואפילו הוא בנחמ' ונוהגין להחמיר לכתחלה
בחרור (ו) פה ששחו באליה איין אופ'ן בפת עד שייסקנו (ז)
מ מבפנים עד שיתלבן ואפילו אם הוא של בוכיא איין לו
היתירא ע"י היסק מברוין :

פת שאמא'ם הצלי ורגים שצלאן בתנור אחד עם הבשר אסו
לאוכלו, בחלב והני מילי בתנור קטן אבל בתנור גדול המחזיק
שנים עשר יא עשרונים ופיו פתוח מותר ואם הצלי' ממכסה וכן
פשמיד"א שמכסה הנקב שבזו מותר אפילו בתנור צר (ועל סימן
ק"מ כילד מוכנין) :

לרצונה ב"א שגיגה לכל אחד דבר מועט אמור כיון שכבר נאמר וגם אינו מושל
שינוי רק בבית אבל למכור בשוק אינו מושל שינוי דחיישין שמא ישכס
מלהודיע : ו שמא יוזב • אבל בדעבד אם אין התמור משופע או שפסח
למעלה מהפסחיד"ל לא מתקוין איכור : ו אם זב • אפילו רחוק מהפסח
פשוטו • שמא פתחם דר' ר'נן ולא הוו

ה'ס' נומר דשא לא הלכה הפסע בכל
הכלי ואת'ל' שפיעסע בכל הכלי שא לא
יאלכלנו עס הבשר דז לא חסיב ספא
דדרכו לאכלו פת עס כל דבר פ'ו וכתב
מוד בשה שאפחה פלאד'ן על החמור
בלא כלי ואס'כ הסאידע עזיו כלי דמוסר
דהוי כסני קדרות מונעין והקדרות כסנף
חולק דהוי כאיבור בעין ונאסר הקדרה
וענין ביאורים : ח סטון : ואפ'לו
בפחות מ'וכן כסנף חלב על פח מרוב'
נאסר : וענין ביאורים : ט עכפנים :
ולא כני קצות : מפני שא'ל לתנור
להתקת יפה : וא'ל מזה על מ'ס לעיל
דקרקע של חמור הוי בכלוע בקדרה וכלז
משאע דהוי כאיבור בעין דשאני כלז

פסחו בשומן צמין ואליהו מתקנת מנאלי כפלאדריין ללעיל שאין סס שומן
צמין כלל בחמור רק בלוע מספלאדריין ללא נקחים סקוס סרואין אקספוזיציה
בחמור ומ"ס צבסטיק א' דייטשן שאז יונג היינו מהסס : מ"ו ומשקל ראס
סממיר הקדרה בצקוס סהיס זב אטורה הקדרה ועיין ביאורים : ב' בחלב
ואע"פ דנכסר כשרה עם מריצה מאמר בס' ק"ח דמותר דייטשער הכא כיון
דאסאר לאוכלו בלא חלב הוי כלתתאליס וע"פ צבס" ק"ח וצבס" קי"ו מדינסכס
יא עשרותים יאטיור עשרון הו"א צ"ג ביזיס ומוזש כשימורקלס :

דבשעת צישול כשפול איבור על הקדרה עם מאכל דים לשחזן הקדרה כחלק
זכר בקדרה כשפולט אח"כ אינו יולא כל הטעם והיו ג"ט בר כ"ט משא"כ
מפסעת בכל הכלי • ולענין קישיא דב' שהקשיתי דלפי' בלא זכ' ואשר דהא
דבישול מפסעת בכל הכלי חבל לא בלפי' כמ"ש הא"ל בלפי' מי' חס"ו ס"ק ל"ו
אף בכלי יותר מכ"כ אבל בשמן מבייש הא"ל שם בענין דמתפשט בכל הכלי
לבות בזהכחה אינו מפליט ומבלע בכלי שהוא קשה וכמו שאין הכלוע פולך מכלי
טוב אף כשהליות שזן דיותר יולא טעם הבורג מכלי מתאם שיואל מהחיתום
דליון מפליט ומבלע בכלי שהוא קשה כעין שכתב הש"ך בס"י ל"ה ס"ק ד' ע"פ
דא' ושא דלרס הא"ל שם בביאן חס"ו ס"ק ל"ו ע"כ מיייר שנגע גוף כחטה
ליו • ולפי' מ"ש הא"ל בס"י חס"ו ס"ק ב' נבי מלוח המסוחים בשמן דאינו
בחסור נאכרו אפילו אותן שאינן נוגעות כמו שאובר כל המרגלות אפילו אותן
י כיון שנתפשט הכלוע בכל החסור כח"ל • (ה) הטפלה • היינו
ולא כלי דליכא חששג"כ לשמא יזנב אפי' בפי החסור אבוד דהא חסור כולו
ב' וכ"כ הא"י כ"ל ל"ו : (ו) שסחו בלני' : עיין מהרי"ט
דא"ל דאסר רבס הפס שם ולא צוה לטעמו דזה חין לומר שטעמו והיה זה טעם
על פס מרובה אפילו חלב לזון דדברר האתוויש בו בקשים כפת אבוד אפילו
זאפסר דהיינו נמי טעמא דכא דליון מוטל ב' ע"ס : (ז) מדפנים •
אמנם נראה דוקא הקדרה אבודה אבל האכל שבתוכה מותר דהא חל"ס' רב
החקנה הוא דבר מועט הרבה ובודאי איכא ב' נערו כמ"ש של בסימן ל"ה ע"ס
ט אסור כמ"ס לעיל בשם המסרי"ט ע"ס :

סימן ב' סעיף ד' (א) מומחה שהם לי • פט"ו וש"ך דמירי בלומר מומחה
פלוגי ומשום דמירחא • וקשה לי דמ"מ נישא לשא
אכלו או צריך לאוכלו ומוחל לו אחר שהם בעצמו דהא אפי' בשלל בשר צריך
צריך קצ"מ כמבואר בסי' קי"ט ולא אמרינן דמירחא משום דשם ילך עם
הבשר לאותו פלוגי ויכירו וס"ג דלוחי' וז"ע • ויש ליישב :

סעיף (ב) החזיק ככול • עט' ו' פ"ק י"ד שכתב דהא דלמחר רב הונא דלדא
אומר שאינו שלו ע"י מעשה דבעינן מעשה נכילה דוקא והא"כ
חמה עליו מכוונא דרבויה דאוקי ההם שמים חלי קנה פגום והוסקו פליו כ"ס
משמע דבעינן קמא דקנה אומר ע"ס ולפענ"ד נראה ליישב דב"ל"ס קשה
להט' ו' ע"י ד' דקאמר דלפי' יוסף בין קרנים דהוי מעשה ועכ"ל ד' דברית
הס"י הוא דבעינן מעשה שאומר ע"י אוחו מעשה בנזקכאם ואס"י
כע"י סם דמייירי קצופה הכאם לפ"י שצובר לבטא דמעשה האוסרה ה"ל
כשנאמר ד' או זורק מש"ה כשאמר או זורק ביהמה אומרם מש"ה כ"ס
דמייירי שמוסס בזה לע"י כנח לצר קולים דל"ל נאמר רק בשיטתם בעין פנים
כ' הס"י שצ"ר דכאם דל"ל עשה בזה מעשה נכילה לא החזיק בזה עדין מעשה
השחיטה ולא נקרא מעשה האוסרה ור"ל: לדברי הס"י דב"ל"ס מעשה נכילה לא
נקרא מעשה שחיטה כלל מהא דה"ל דרבה ת"ר דמוס' ל"ק חלי' בציטוט בתרא
משום דה"ל שחיטה עליו ובעינן קמא דקנה לא פשו' וכן לפ"י ד"ח ל'ל' שחיטה
מקלה ועד סוף גבי שחוט מוזן בחולין ד"ט קאמר דה"ל שחיט מימין
סימנין בזון שאנע דמיע' קמא דקנה לא יחשוב התחלת שחיט כלל וכן מבוא'
דבריו הס"י שצ"ל ל'ל' למעין דבריו: אך דמקשה מכוונא דרבויה ה"ל דה"ל
ג"כ מייירי בשום בזה ע"י: ונראה דזה ג"כ לא קשה דב"ק דקע"ל חבמו
המיידי' חלי' אומרם ה"ל דקושות הס"י בחולין הוא מטע' דשחוט מוזן בעין
ראוין לפתח אהל מועד ע"י ימבואר בכזה דוכסו דמוק' ש"ה קמא לחיובות
עכו"ס

ציה א חלב : ציורי הדות חרבא אכל הרמב"ן כתב דחלב וצפר : עמון שום
 ז"ל דציורי צפר : שמן : ב יטעמני עט"ז דלחוד בלשון מותר
 באיסור במקום ספק כגון צאי"א חם גלות או צפרה לעיל אכל הכא דבעינן
 לטעמיה ממס ליהן לחוד פיו הסור ובעינן קפילא : ג עכו"ם : עמ"ך
 דבעכו"ם דלאן הפילא צנינ

צח דין איסור שנתערב בהיתר ואופן ביטולו ובו ט' סעיפים :

כגון כדודי ועיין ביהורי דכסנוף האיסור
 נעורב לא סמכין אפי' הטעמים ישראל
 ואפי' במקום דליכא דק בעטס נלמוד
 נראה דלא מהני טעמיה אלא ומה"ס
 בשני האיסור' שטעין בשמאל סוף פוין
 נטעמן אין מבטלין זא' וזבעין ס' נגד
 שניהן ועיין ביהורים סוף ס"מ ח'
 ה נודע . כטעם כיון דמנ"מ גדל'
 ברובא נטל רק מדרבנן . הפריבוס' ס"ל
 ספיקא דרבנן משא"כ כשל נודע אס' כיו
 רובו הימר ס"ל ס"ד ולסומרא וכן
 במנא"מ כיו ספיקא דאורוימא : ו' שמא
 נכס"ד

להאמר כלל דהא ביצמות פ"ח אמרין סברא הוה מידי דלוחא אחתי' ספק חלו
 דוכל משל ממזרו וכו' ודמי הכס לא אימתחא איסורא דכלל דכלל אימתחא א'
 לעדות חשק לא מפעט שאר איסורין וה"ל במסלפ"ה דבחדל לישנא קאמר דליה
 מידי דבעי עדות דוקא כמ"ס ה"ז ופרושן של דברים דכלל הכ' דמייתי הכה
 דוקא דבעי עד מפי' עד כפול בכן כמבואר בש"ע בא"ס סי' ו' ע"פ והוא מטעם
 חשק גופיה חף דעד כפי עד כשר דמסוס עינוגא חקינו מ"מ בעינן שיעיר
 עדים קרי לה הכה יססת שלא ברשות דידוכן בשבוי' לצלח דמכשיר עד פסח
 דאכשר רחמנא ע"ל כגון לשבועה ובסוטה וכן עדות חשק לסיורטלי' דמסי'
 לא חס עד ע"ז כמבואר בש"מ לענין ע"ל לשבועה ומסמחא בכל מקום דהייחא
 דכלל ב"ד לא חס עד עליו וכן בכל מקום דמיימין ע"ל מדרבנן כעין דאוריימא דמסי'
 ובעדות חשק דהמנוכו אפי' חזן לב"ד משום חשק דייקא ומסוס עינוגא מ'
 דמיימין עד אחר הן מכא סברת רש"י ביצמות סה וכן מכא סברת החסום מ'
 בגמ' בנ"ד כלל וזכו כוונת ה"ז דלא חמי' לאפקוק רק מידי דבעי עדות מ'
 עדות כלל רק הוכחה דכא ע"ל מיימין אפי' בלא ב"ד וזכו א"ש דברי הר"א
 סמס להשביח מקחו משמע דכללו כאי טעמא מהימן מסלפ"ה משום דזה הוה
 עד נאמן אפי' במרומה דרבנן ואפי' מסלפ"ה מהימן שכי' בלאסורין דעד מ'
 דאין מסלפ"ה מיימין דבאימתחא איסורא דבב' דלעזר דידו בעינן שני עדים ד'
 דבעי שני עדים וסברא דידו לא שייך גבי מסלפ"ה דסברא דידו הוה שפיר
 שייך סברא זו כלל אבל בלא אימתחא איסורא כי כהה שסיח לו מוקח היחד ד'
 במסלפ"ה כנ"ל: (ב) ואין טובגין ע"ש ס"ק ה' דאטעימא ישראל סומכין
 אלא טעמו אבל בשטף האיסור מעורב אין טובגין לסמוך אטעימא כלל כדמוב'
 דהא דאפי' בטעם חין לסמוך אטעימא כמו שיחבאר בס"ק שאלח' :
 מדאורייתא הוה משום דטעם כעיקר וא"כ הכל חליל בטעמא ולא בשמא אפי'
 שוין בשמא וודאי דהוה דאורייתא דהא גבי יבש ביבש בזמן בא"מ מביח כרב'
 סי' ק"ט ס"ק ה' ע"ש ודעת מהר"א דבעינן ס' מדאורייתא והיובין זה מדבר'
 וכו' חלמא דכלל בלא במבא"פ אפי' במקום דליכא טעמא כגון קמח בקמח ש'
 לומר דזה שחובל המירא הוה וכן מוכח מהר"א שסבי' הס"ה מכסמים ש'
 דכותא לוח בזה טעם ע"ש ואפי' קאמר החס מ"ט דרבנן דפלגי עלי' דר'
 כפי' כותא בא"ס וכן בסק הטור שם וזו ראי' שאין עלי' משוכה ואין להקט'
 מראש דהס"ה סובר כיון שהסוס מור' ל"ו ב"ד"ס כותא בא"פ כחבדו דאפ'
 פיה ע"ס ורש"י בפסחים כחב דהוה כלל מ"ט ועי' ג"ל לפמ"ש הסוס שם דא'
 ביטל ברוב לענין מלקות גבי כותא בא"פ ועי' ג"ל דהלמ"פ סי' דלא נלמד
 מצרוע בשילה וגר"ה דס"ט דסרמב"ן שהביא הטור סי' נ"ח דמבא"פ במהסמ'
 לי קרא דמשרת לשרה פחו ביין לטעם בעיקר סא אפי' בלא כיעס אסור כשה'
 בכזית בבא"פ דלמס לי קרא דמשרת סא כותא בא"פ אפי' ליכא כיעס אסור מ'
 דאימטבד ל' פת גופי' איסור מפמח הטעם כמ"ס רש"י פסחים מ"ד דיה מפי'
 ובעינן סתכל ביום משהאיסור בא"פ כדמוכח שם וכיון שהוכחנו דכלל בלא אפי'

ערכים אסור לגבול ומלאך בתמורה ד'ט דבעין במקום שיעשה מעשה כ' דכא סייגו מלכה מעט וכיוצא בו ופרין כשים ספיר אשכנזי הו' לא ליהי' כיון דנמעשה כ'ט ואסר לגבול. פסוס מוקף ולא בעינן מעשה שחיטה כל שוב אין מסקנל בפנים ולפ' יט' ט' טוקים . דאם עבד לבהמה ועשה בהמה מופ' לנ"ז אפי' ניסך חרקבין קרני' נאסרה . ואם סמני בהמה לנ"ז בעי' דוקא מעשה גבילה ולגבול נאסרה אפי' נמעשה כל דכא ויש לי מ"ל בזה עור כרבה דברים ואין כאן מקומו .

לנסעיה ד' (א) לכל אדם יש לנפש חניכה ע"י קוץ חריפה • סע"י
צמ"י ס"ע • ס"ק' ב' חסד ד' ע"י ש' עמסם עמם בל

באורים הלכות תערוכות צה יורה דעה ביאורים

לדברא בעיל וע"כ החילוק שיש בין מבית לא"ת בדין זה אוליין בחר שמה דהא
בלחמא כרבא דאזיל בחר שמה רק שמה"ך כחב דמתקום שמה"ס טעם אוליין
בחר שמה אכל הכא דמיירי דליכא טעם ודאי דאוליין בחר שמה ופשוט וכו'
בבב"ס ש"ד פ"י ל"ט בבב"ס ד"בס מבב"ס דאורייתא היינו כשהלוקין בשמה
ולפ"ז דהקו דברי הרמ"א גם לענין אי שווין בשמה ואין שווין בטעמן דהוא רק
מדרבנן דהנה רש"י חולין ל"ח ד"ס לעטס כעיקר כחב דמחן דס"ל דע"כ דרבנן
מקרא דאורייתא רביס וע"כ הא דלא כחב דגוף טעם הנפלט מדרבנן ע"כ דהא א"ל
דהא ילפינן מהתמחין לאסור לין וכל סיוולא מהן כמ"ש לעיל בס"פ א"ח והמ"ת
יפי' טעם הנפלט גרע משאר כל סיוולא ומש"פ הוכרח דס"ל לו' דמטעם ביטול הוא
מדרבנן וא"ת הא במבב"ס לא שייך ביטול ברוב והבב"ס לקח ולפ"ז מחן דס"ל
דבבב"ס לא שייך ביטול ברוב ואסור עד ס' אפי' בלא טעם ולא יליף מהשחרה רק
שיחביר ההירא בפי' אסור וללקוח אכזיח תפח ומחין וא"כ האין אפשר למילף כלל
לטעם כעיקר בחין במינו בשמה כיון דבבב"ס שייך ביטול ברוב מקרא דאורייתא רביס
וקרא דמשרה לא חיייר רק בשמה פחו ביון לו עכנסי במיס דלא שייך ביטול ברוב
בבב"ס כמ"ש לעיל ולא גילה דמחמא כלל דטעם לא יחבטל ברוב רק דמחמא גילה
דבבב"ס דכלל הטעם ב"כ א"ס בטל ברוב בזה גילה דמחמא כמ"ש ג"כ טעם
שיחביר ההירא בפי' אסור ככלל אכל במבב"ס בשמה דשייך ביטול ברוב מקרא
דאורייתא רביס לו' דהטע' הנכר' הוא חמור מהעיקר ולא בטל זו מחין לנו כיון דקרא
דמשרה לא חיייר מזה כלל רק מבב"ס דבבב"ס לא שייך ביטול והדבר מוכרח וא"ס
דברי הרב רמ"א דבבב"ס בשמה לא בטל אפי' ליכא טעמא ובבב"ס בשמה בטל
אפי' ליכא טעם כנ"ל וקשהא אביא ראיות הש"ס דלפ"ז נחיישו כל קושיות הנה
ספקו מהר"א דמחמא דקלכא כוונתו בכל מקו' ומשמע מדבריהם דס"ל דטעם
כעיקר מדרבנן חרף הא דאמר רבא בחולין ל"ט רבא אחר לא נזכר לטעם כעיקר
דבבב"ס אסור ובבב"ס שרי ולפ"ז נחייש דבבב"ס דליפין לטעם כעיקר מכל
אשר יגע בבשרה שם פסולת הוא הפסול מוכח דטעם כעיקר אפי' במבב"ס בשמה רק
שחלוקין בטעם דכל הקדשים מבב"ס בשמה הן כדמחמא מהו' ונחייש ל"ז דהוא טעם
וכן כחב הרשב"א בחמ' לחולין תפס דכולן שווין בשמה שנקרא בשם ואף דבבב"ס
שרי כמ"ש לעיל בקדשים אסור וזהו שאמר רבא דהא דתנא בבב"ס דזהו הוחר
בבב"ס דכמ"ס דמבב"ס י"ל דסוג' דהס' כמבב"ס ע"כ אולי דס"ל דבב"ס בשמה
בבב"ס כמ"ס דבבב"ס אסור דבבב"ס אסור טעם עיקר' אפי' במבב"ס לעיל
מקרא דלא שרי יגע ובבב"ס שרי במבב"ס בשמה מקרא דאורייתא רביס ואי תקשה הא
דאמר בשבב"ס מ"ה דנזיר ומשכח ב' כחב"ס ולפ"ז לא הוי ב"כ דנזיר מיידי רק
בבב"ס ומחמא חיייר במבב"ס י"ל דסוג' דהס' כמבב"ס ע"כ אולי דס"ל דבב"ס בשמה
אוליין לענין מבב"ס וכוונתו שני כחב"ס וזהו מושב נמי קושי' הנה' פוזב"ס דף ע"ח
ד"ס הא דרבי' שנקרא דמחמא לא חתירין באיסור והיחר בבין במינו דאין ולפ"ז
א"ס דדוקא בקדשי' דהטעם אסור אפי' בחין במינו בשמה רק במקום שלינו נרגש
הטעם מותר מלך שאין מרגישין הטעם אחרין רואין כמו גבי מוחה מוסס דלא הוה
יכיר מהוהא הוי דאורייתא תפס"כ בחולין דאפי' במקו' שניכר טעם' כגון בחין
במינו בשמה ולא בטעמ' אינו מדאורייתא היאך שייך לו' דאין חס"פ אינו מיט' ה'
ומרגישין הטעם דהא אפי' במקו' שמרגישין הטעם מותר מדאורייתא • אמנם נראה
דבבב"ס ומחמא דהיינו בכח"ס הוי דאורייתא מהלמ"ת אפי' בחין במינו בשמה
וחלוק בטעם ומכר טעם א' בחבירו וראי' מהא דאמר ר"ע ע"א דף ס"ז כל שטעמו
ומחמא אסור ולוקין עליו וזהו כוונת בבב"ס ע"כ ברפ"י דסוף הלמ"ת וע"כ פ"ל
דמיירי בחין במינו בשמה רק שחלוק בטעם דאי במבב"ס אפי' בשמה הא אפי' במחמא
ולא טעמו לוקין בכני' בבב"ס כחב"ס דמבב"ס דף מ"ד מהא דתקשה מ"ע דרבנן
דפליגי עלי' דר"א בכותה והוכרח לטעמי דליח' ב' כוונת בבב"ס אף דבבב"ס ליכא
טעמא וכמ"ס א"ל ודאי דאין חילוק בין מינו בשמה לא"ת בשמה רק לענין טעמו
ולא מחמא או מחמא ולא טעמו אכל בטעמו ומחמא אין חילוק בין מינו לא"ת כל
שנרגש הטעם ויש צו מחמא בכח"ס אסור ולוקין עליו • ונחייש קושי' פה' סס
בר"ס אחר ר"י שנקרא דהא ר"י א"ח ל"י טעם כעיקר • ולפ"ז לא קשה שר' יוחנן
דוקא בחין במינו בשמה אפי' לו' טעם כעיקר דמחמא ומשרה אכל כחב"ס דפ"כ
חיייר בחין במינו בשמה דמחמא טעמו ומחמא לוקין דאלו בחין במבב"ס בשמה אפי'
במחמא ולא טעמו לוקין כמ"ס ובחין במינו שפיר קאמר דטעמו ולא מחמא דרבנן
דליכא למילף מהקד' דאורייתא דבבב"ס לטעם כעיקר • ומיחב נמי קושי' פה' סס
זכחים ע"כ בר"ס מהר"ב רבא שחמא דלא תקשה ליה מכל כחב"ס דקיי"ל טעם כעיקר
ולפ"ז לא קשה דודאי ידע מזה דטעם כעיקר אינו רק בבב"ס משי' לא תקשה ליה
דק בשב"ס עיקר דהס' נמי מבב"ס הוא כמ"ס הכח' ביבב"ס דף פ"ד ד"ס ר' יהודה
קמחא דמי' וקמחא דסערי מבב"ס הוא למחן דאמר בחר שמה וא"כ היכף שכלל
הקמחא נחבטל וע"ז מחרץ אלא מבב"ס בטעמא דהיינו כ"ז שטעם נרגש ואיכא נמי
מחמא דהוה ככלל טעמו ומחמא דאמר ר"י דהוי דאורייתא אפי' בחין במינו בשמה
במקום שאין נרגש הטעם וליכא רק מחמא ולא לא הוי דאורייתא ב"כ בחין במבב"ס
בבב"ס •

והשתא

החין דברי הרב כהנא דכל שזו בשמה אף אי חיה צוה טעם לא
הוי רק מדרבנן כיון דלא חיינו למילף מהשחרה ובמ"ס לעיל ועוד
נראה דאפילו מחן דס"ל דטעם כעיקר דאורייתא אפי' חן במינו בשמה מ"ת וזה
דוקא כשהאיסור ניכר ולא נחבטל לו אף טעם שלו ואכר אכל כהטף האיסור נחטרב
קודם נחיתו הטעם ואינו ניכר דלא ודאי נחבטל קודם נחיתו הטעם אז ודאי אין
טעם שלו אכר מדאורייתא דהא לרש"י בע"ז דף ע"ב אחרין דלא מחמא כלל
בשחבטל אפי' נוח טעם לבסוף ואפילו להב"ס דפליגי בהס' דר"ס כי אחא אפשר
דאינו אלא מדרבנן וע"כ א"ס כמיוא הש"ך ב"כ ק זה דאמר שחבטל אין אסור כמ"ס
ואף דא"ס מחמא ב"ן נודע ללא נודע נראה דהיינו מדרבנן דמחמא חרף נראה ודאי
דאין חילוק וא"ס שווין בטעם ואין שווין בשמה ב"כ אכר עד כ' מדאורייתא כמו
מחמא דאף דליכא טעם אסור מדאורייתא אף דשם אינו נזכר רק מחמא בבב"ס מ"ת

פא תבב"ס הביא ס"ך סתן ק"ט ס"ה י' דאסור עד ס' מדאורייתא ואפילו ס"ך
לא פליגי שם רק ביבס ביבס אכל בלא חודה וע"ס • אף ברמ"א בזה לא דקדק שלל
כחב דעכ"פ לריך שירע שיסיה יוחר מבב"ס בלכ"ס דשעמו ומחמא ודאי דאורייתא
אפילו במבב"ס וכמ"ס ל' ולפי מ"ס יש להשוה כל הפוסקים דפולס נקטו בלשונם טעם
כעיקר במבב"ס י' לומר דלא אחרו טעם כעיקר רק במבב"ס בשמה עיין בכל
הפוסקים שכתבו הש"ך שכלל לפרס כן ומחלוקים כל סרואים שכתבו הש"ך • גם מח
שכתבו הפ"מ רמ"א חיון דקרא שחמא כחב אחר רביס לטעמו ודאי ריכא הפ"ס
בין מבב"ס לא"ת בשמה ומ"ס ע"ס • הא קמח דליחא לכ"ס אפי' חוכיח במקום דניכח
טעמא דאסור בא"ת ומותר במינו כדמחמא בפסח"ס מ"ד וכמ"ס ל' • וכנה ככר' ו' סביל'
עוד ראיה נהרמ"א מע"ז דף ס"ו דפריץ לרבא מחמא דג' שחמא ונ' מיניס מלערפין
לאסו' הקדירה כחולין וכו' מיניס מחמא וראוין למחמא וטעמן שחמא ופריץ דהא אין שחמא
שחמא וקסם מאי קושיא הא הא דאסור נחבטל • כינוי דמרגש הטעם ואסור הש"ס
טעם כעיקר אלא ודאי דבבב"ס דמחמא שחמא שחמא יחן טעם ולא שני מיניס וטעם
סייעהא לרמ"א דמבב"ס דוקא בבינן כמו במשרה עכ"ד בקור • אכל בלחמא כחב
דחוק בחבליה • וע"ד דהא קיי"ל בס"פ ל"ט דדוקא שני איסורין שאין טעמן פוסק
מבב"ס וא"ז משמע דבטעמן שחמא אין מבב"ס שייך בזה טעם כעיקר • והעיקר מראה
ביבס"ס דהא בלא"ה הש"ס חלוח מלחור ולחין כר נגר לייכנו דמקשה לרבא לחמא
יטרפו אפי' באיסור אחר כיון שחמא שחמא ומחמא הא ר"מ הוא דאמר כל איסורין
שנחמור מלערפין וכו' ודבר זה א"א להולמו כלל דהא אפי' לרבנן עכ"פ באיסור
אחר ודאי דמלערפין למלקוח אפי' ששליש שחמא דהא אחר חן בחי' של פרה וגמל וכו'
נכילה פרה וגמל לת"ד איסור חל על איסור למחמא בזה' מחמא דף ט"ז וא"ס
פריץ הש"ס בלא יטרף לאסור הקדירה כיון שחמא שחמא ומחמא שחמא ר"מ הוא
דאיסור כלל איסורין מלערפין למלקוח רמא ענין לירוף למלקוח לירוף איסור הקדירה
וכא חמור גדול ומה ש"ל בזה דהנה בזכרים דף ע"ח אחר ר' ל' הפיגול וכוונתו
והטעם שכללן זה בזה ואכלן פטור לו' וכחב"ס דהאוסוסו בר"ס הפיגול וז"ל וע"כ
למה לי שירצו מין על חבירו הא ודאי יש כאן שנים מבב"ס אף האסור ואמלכ
ליפטור דכל אחר אינו בטל ומבטל וחיינו דמיירי של שירץ רק שני איסורין דלא ליכא
ביטול נגר כל מ' • וזהו אפי' שירי הכי דהנה בשטריס שלש מיני חבב"ס משלש
איסורין בטל כל אחד באיכור דכל אחד בטל ומבטל ואולי ליה האיסור חב"ס א' דאיסור
של ערלה נחבטל בהשנים בהשנים כמ"ס שחבטל בשנים של היחר וכן כל איסור בשנים
האחרים ואולי ליה האיסור של כ"א כמו שכתבו בהוס' בני פיגול ומחמא שחמא
מכל איסור דהיינו שחבטל כ"א שחב"ס בהשנים וטריא דאולי ליה האיסור מכל וכל
ודמה כאלו כל אחד נחבטל ברוב היחר דאי לא נחבטל מילקא נמי לילקא דהוה אין
פברא כלל שחבטל לענין מלקוח ולא לענין איסור דאיסור ומלקוח מחמא קרא דלא
יחבטל נקרא חב"ס אחריו ואסור לקדירה וכן ממי אפילו באיסור אחר נחבטל כל מין
בשנים בהשנים דהא אלא"ת בטל דהא איסורין מבב"ס וא"ז וזהו דשני חב"ס של
איסור אחר מלערפין הינו בלכ"ס דף ע"ח מיניס כ"א נחבטל בב' האחרים שחב"ס
סכל בחין מהרובה ועיין בחי' שם אכל דג' מיניס כ"א נחבטל בב' האחרים שחב"ס
נגדו כמ"ס בחי' שם וזה קשה לרבא דלד"ה ג' מיניס הן חבטל לאבד דסכל מין א'
של איסור ודאי דאין מין אחד של איסור בטל קמחו בקמחו ועוד י' לומר לאבד דר'
יחבטל הוי דסובר רמין במינו לא בטל ואפי' בשלש איסורין לא קשה דאף דר"ל
בזכר בזכרים גבי פיגול נזוהר דמבב"ס היינו למחן דסובר דמבב"ס בטל ע"ס ומחמא
דמ"ס הוא דאמר כל איסורין שנחמור מלערפין וע"כ לאו מחמא ללא חבטל
כל חוהבא דהא לאו שכללות הוא כדמחמא בפסחים דף ק"ד ק' דהוה שום אינו גילוי מילק'
דאין איסורין מבב"ס זה אלא זה וכו' נחבטל ע"ס וס"ה דהוי מלי למיחר ר"א הוא
דס"ל איסורין אין מבב"ס וא"ז א' חמיס דמחמא ליה ג' כ' דהא מלערפין למלקוח
ג"כ חיייר כמ"ס הכוס' פסח"ס ע"ס ע"ס והולך לומר ר"מ הוא :

והשתא

א"ס ג' דברי הרשב"ס דפסק בפ"ו א"ס מ"א הלכה ט' ככר
מחמא חין לחבלין פלש' שחמא שחמא עליו הכ"מ ולדרי' א"ס דהס'
הרשב"ס פסק כר"א דא' איסורין מבב"ס וא"ז משי' מלערפין וסכל נכון בעל"פ •
אף עיין חל עליו לפרס שאר דברי הרשב"ס בלכ"ס וז' החמורין שפסק בהן הש"ס
דחבלין ח' ל' ב"ר שאור של חטין ושאור של שערין האיל וסס שאור אחר הוא חטין
בחין וא"ת אלא הרי הן למחן אחר ומלערפין לשער בהן כד' למחן בעיסה של חטין
אפי' טעם שניהם טעם חטין וכו' וחסה הלמ"ת דלמה לי שיה' הטעם שזה הא'
קיי"ל דבב"ס דבחר שמה אוליין נראה מדבריו שפירש בדברי הרשב"ס דבעינן שיסיה
טעם שני השאור' • שזהו א"א לו' כלל חרף דלפין לשער' משמע דכשני א"א
למשמא' אכל לפירוש' הא אפשר ליתעמתי' גם עכ"ז חס נחמח ועוד כיאך אשאר
שיסיה טעם שניהם שזה הא' ב"ס אחר גבי חמור' דמיט' ודערי' הא טעמ' לאור
ואח טעמא לחור לכן נראה כוונת הרשב"ס ליישג גל קושיא דהרמב"ם ס"ל
דמחמא ומחבטל אינו רק במינו כמ"ס פפי' בהשנה בפ"ב דערלה וצ"ס פלגה ב'
זכפי' בהשנה ערלה בפ"ב השנה א' פירש הא דמחמא' לאיסור וזהו וז"ל ולכיתור
שיסיה חלק א' חבולס נופל בר' חלקי' ויטיו לחמ' הר' חלקי' מין פערלה לבר ולא
חמין בלחמ' ולולי חלק פערלה היינו משערין ב"כ לפי שחמא מבב"ס וא"ס חיס
נוח חלק בלחמ' טעם ב' חלקי' יפי' נאסר סכל מחמא טעמי' אכל מחמא פערלה
שנחטרב לבלחמ' וערלה הוא חב"ס נחבטל סכל בחב"ס ויעלה בל' ומחמא עכ"ל
ומ"ס לאיסור בן גמל וזהו כו' נחו' לאן דאם נפל שאור של חטין ופלאר של שערין
ובבב"ס של שערין דרך חסל א"ז למחן אחר חב"ס רמ' כוונת שאור ובבב"ס של
חטין לריך שני כוחי' למחן אחר חב"ס שפסעורין מחמא יחור ונפל כוונת שאור
חטין וחמי' כוונת שערין וחמא' שניס' אינו לשערין חמא' דהא בשערין לאור
לא היה איסורין בעיסה של חטין שחמא יפי' מבב"ס רק חמיס שגלעטו לשערין
חטין חס"ב כלא סכל אין אחר כמ"ס ב' שחמא כ"א דהא חמא' כמ"ס שערין
הוא בעינן שני כוחי' לאסור דאשערין כלא הוי סכל פיען ומפערין כמ"ס

חדושים

כך ונתערבו

24.

דראַי סמעטא דאָיסנרין עריצה עליהן

דראַי סמעטא דאָיסנרין עריצה עליהן

כֹּהֵן ר' יוֹסֵף בִּירוּשְׁלַי הַכּוֹזֵב בִּט'וֹ סִי' וְכֹהֵן סִי' טַעֲמוֹ וְלֹא עֲמָסוֹ דִּרְבֵּן דַּעֲיוֹ דָּף סִי' אֲבָל בִּמְקוֹס דַּעֲבִיד אִיסוּרִי דְאֹרִייתָא אִפִּי' בְּשׁוּגַנְי אִיסוּר דִּקְנִסִי שׁוּגַנְי

אָטוּ מויד : (ה) צווגענוער • עפ"י
 ס'ס'ק'ס' ב'ס' ססירן אקס'ס' ב'ס' מ'ס'א
 ד'ס'ס'ס' ק'י ל'ס'ס'ר צ'ס'ס'ל צווגע ל'ס' :
 אקס'ס' ד'ס'ס'ס' ס'יך ס'ס' ס'ס' ס'ס'ס'ס'ס'
 צווגע אָטו מויד • • • צוועטן-צ'ס'ס' ד'ס'א
 ע'ס'ס'ק'ר ס'ס'ס'ס'ס' ל'ר'ס' ס'ס'ס'ס' ל'ס'ס'ר מ'ס'ס'ס'
 צ'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס' ל'ר' מ'ס'ס'ס' ד'ס'ס'ס' ל'ס'ס'ס'ס'

דעם צו דאס זיין וואס ער האט געזאגט
צו אים אז ער וועט נישט קומען
צום שבת. און ער האט געזאגט
זיין פאטער אז ער וועט נישט
קומען צום שבת.

סגפול מעמול לים פ"פ לא חשיב כ"כ כמו
ד'ר' צעי סתק דלימר לא פסיק אדעמיה
למלק ב'ן כל מעמול להפיל בסוג - ורזיה
לדבריו דהא חיוני דלפילו למאן דלא קים
סוג אטו מיד פ"מ אפרין בשבת דף
ל"ח ג' פסח חסיה קדרה ע"ג כירה
בשבת מעט אדתי לאיערופי ע"ס אלמא
דא' דאיסור דרבנן אסור בסוג בשבת

הדמיסיון האמין לאתרוני וע"כ נ"ל דהא
האסורין קריבין עליהן מותר פוה
ממטעם דאית ליה מנו: (ו) ואם במזיד
עט"ס ס"ק ט' הלאה מותר הי גם כן
מוטעם והוכיח מתוספ' בורות דק"כ ד"ה
סבד דאפילו למ"ד קנסו מוטעם אטו מזיד
הלאה מותר מותר: והוא תשובה בלעז כס

אומר מוסר ג'כ מוסר : אכן הצ'ל צהל

הנה צליע מהא חספס כרעבים צפיה
הוא כחזיר ואין חרומחו מרמסיה
בסוג דהס בין לא ידע מעולם
לחזיר לחזיר אין חלק בין השוגג וגם כל
מקשה בניין סם מכסה מסמיות
קודם המסמיות הללו דמחק ג"כ בין שוגג
לחלוא ח"ל דרוקא במקום דמזיד הוה מעט
לחזיר ממזיד אבל כדורס טעמא על הכסורא
לחזיר ב"ח הכוס' חס ב"ח חזיר

[illegible]

החמ"כ להעריכות חסר ח"ל"ס נדד כל החער
ההיסטור הראשון אבל לא נדד כל הכותר כיו
עשה בידים רק ענפל מענפל לפחות מס' נ"ל
מרים דהן מחניתין ע"כ כר"י ורבי שמעון
דבריו שם וקט' ופשוט: (ח) מרבה
יק מטיעמם טעמא דליסורא וכיון דבבבול
מנו שאסור לפטם בבמה בליסור הנאה דליין
מיינב בזה וס"ל אף לך הנאה גדולה מזו שם
לסורפו במבואר בל"ק שם: (ט) יבש' עש
פר"ם מעטלה מפורשם בתרומת דלס נחמ

(א) בריה: ואם יטעל אבר מן הכזרי'
מ'א דלא נסרא בריה עד ללכות

כג

הוי צריק דצרי' לאַ הוי רס אַס הויא כל

(ד) לאמנותי קטנה - בנה לדעת החוק

וְיָבִיב בְּרִיָּה וְשׂוֹד דָּא"כ גְּבִילָא ג"כ לִיהוֹי בְּרִיָּה

7טאג פאר שבת

17/02/2001 10:00

(כנס) ושיחר גיד כנסה איט אלף על כנס בלבד ופאז צרוכט **ר' ר'**

קדירה של סרס שגפז שם בריה ונאבדה אסיר **ה** הכל :

הא דין תסיבה הראויה להסכך וכו' מ' משפטים :

[Handwritten signature]

(לכא) ואפילו אינה תפורה (ב) רה מדרבנא אינה צניעה (ג"י בשם

ר. איז לה דיין חסידיש. בראשונה לבתכבוד. א"כ איסורה מחמת

הרנגולה בנציהה שנתערבה באהרות בטילה שדרי אינו ראוי

TABLE 1

ה'תש"ל כ"ט שבט ה'תש"ל

א'ס דלעם נאכט ווערן אונזער פארשטיינדיגער און גוטער
פארוואנדלט אין אונזער פארשטיינדיגער און גוטער

ה'תשנ"ב

11. **התקנת דבר ציבורי** – חתום בחתימה דו-גורמת

Figure 6

הוא לא יוכל להימנע מלהתעורר, ויחזור ויבצע את המשימה.

א'ר"ב לענין ברכות כפ"ט: ופ"ז צ"ל דמי דמי' הכי או הדרה בריא ולא נחבטל
 ע"ה פרי מ"ח' כלל או דילמא כיון דלא ש' יום בים אוירא לא סדרה בריא וממילא
 מסול משום דלא נקרא פירא . והא דמדמה לרישא נראה דהנך הא דבריהם
 שטריהם כנשפך בקיטון ולא קיימי סימניהא לאו מטע' נקיבה הסמפון הוא דהא
 לא ידעם דם סלח מעור הסמפון ולא נקב טריפה דהא אפי' איכא דם
 הריק קיורי טריפה אף שדכו לסמפונות ולא מקבו . וגם א"ל לומר קטא

בִּיאֻרִים יוֹרָה רַעָה הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת ס"י קג

המחבר: ורא' להמרוכז כ"ב בפ"ב שלוסר בנ"ס אפי' למאן דפוסק דמסרו
מבפנים לא שמים מסרו נראה לרא' בס"נ ספרה י"א רס מטעם שסופו לינקב
העור דאלת"ס מאי מקשה הכס בחולין דף מ"ו מאי סברה לילימא בק"ז סייע
ליקבה מאי קושיא סא לימסריך למיחמי סברה דבא סתת סוג ספרס דל"א
מסני סתימא מש"כ בתיקבה א"ו דמאי דבזר דסרן בנמים לא פנ"ס
ספרן ל"ן ספרן פוקל בריאס כלל

כה

(ז) וייל דערס . מע'ס ק"י י"ד טעכטער דעסען כ"פ לעבט . וועט דעם
 טאטן שולן אפדעט דערמ' דעטל'ס רק דעסען שולן דעטו דעטל'ס כמו טעט
 כס' דעם הרב דעסען וועט ליכט ראה גמור . דערי פוסקים לויכ
 כמ'ס הרב דעסען וועט דעסען . דערי פוסקים לויכ
 נישט לויכ דעטל'ס ולא דעטל'ס נישט

נזק אל ע"י דבר אחר שמשיעו
בה מלח או תבלין מדוכין **א**
לא היה פח באיסור לפגום אפ"ה
: ר
פשהם מבושלים מותרים מפני
: וכן מסריהו וכן לרבש :
בשם עלתו רק תשקה הנעשה מדבש
תפסד גדול ש להמקד כשר או (ח)
נאות אשרי פ"ב דע"י :
שיבה טעמה לפגם ואינה אוסרת
לא שהיה מעל"ע אחד שנתבשל
ע' אחר שנתבשל בה האיסור
בה פשאינה בת יומא התבשיל
דחת שלא יהיה שומן על פניה
היא כחתיכת איסור שלא נפגמה
ול בה קורם שהדיחה
: ע' שרי תאמר דהקדרה אינה נח
ומתר שאל (ט) שמו פלמין **חז**
: אסר דמורפיה משויא ליה לשבח
בשלו בה ביחד או בזה אחר זה וקודם
משיכה נח יומא עד שחשאה מעל"ע
: ובה כהנים :
ה מותר וכן אם עברה לילה בין ביטול
תו **י** המים מיר נמי דינא הכי
כל האיסורים מחיבה נעשה נבילה
קום **י** תפסד יש להחיר בכה"ג
א מעל"ע מומן ביטול האיסור :

מקודם דאס איז פונם רוק לעהנצטיל וואל
לעבוע נאכער העלע זעקדערע טעטע
טאטע נעעו זונק הקדירה וטעטע שני
לאיז' דאס אונזר העלע אלול וואו דאס
העלע לול נאכער זעטע סעמנציל פונם
מענציל זעכט: (ט) סמו פלעלין עיין
ס'י' זסימן קכ"ב ס'ק' ז' דאס זיט
דבר מריק זקדירה זער סאז' וואס"כ
זיסול חלב דמותר ע"ס לעבארה קעט
זיון דעזבר מריק העזיט העטע זער
הי' אונזר לעלז וואן לומר דענעס פונם
איז נעכט מעד"ה יכול לעסזיט
אח"כ דברים אחרים רק טעמזיט
לעמריק כמו עכצרא זעכטא טאזי
מעזיט רק לעסכר וואו איז נעכט
דו"ה דא"כ זללים פנחטנו זעכין זער
אמאי אונזרין לעלז כעזואל זסי' ז'יה
חנ"ה דה"ה ודחיוי ז'יה רח"ה

על הכשר הפנים ופיה לא נשבע והאין יאסור להחליט. לכן נראה הטעם
ר"ס'ל דבר חריף אינו משבית רק העצם שנפלט מדופני בקדרה ולא הטעם
הנלוות עדיין בדופני הקדרה ומס'ה מחיר צבישל דבר חריף בקדרה של צמר
חז"ל ואח"כ תלב דהטעם שלא נפלט בטעם ביטול כדים ועדיין הוא בנלוות לא
שבעה והטעם הנפלט אף שנשבע וחזר ונבלע בקדרה טוב הוי' נ"ט בר נ"ט
אף שבד"ח לא ט"ז נ"ט בר נ"ט היינו נשבעים דהחריף מקבל כל טעם הנלוות
בכר הוא טעם קלום ומוחר ועיין במ"ס בשר נ"ט א' משא"כ בנללים שנחמכו
עט"ז ס"ק י"ח דכל המים נ"ט וכו' פ"ט : ואף דבסימן קל"ד סעיף י"ב דאם
מפא"ר פ"ט גבי תבלין בנלוותין מיי"ג בטעף י"ב בכה"ה דאם היין נטל"פ
ד מעולם לחבשיל זה שנפל לחיכו דכיון דליון ה'אסור תמור מהאסור ומשערין
חבשיל זה משא"כ הכא דאחמול היה החלב זה מושבעה ועשה המים ג"כ כח"ב
חלב וכיון שבכר היה על המים סם חלב אף שענשו וטעם חלב בנלוות למים
נגד מה שלא נפסם : (יא) לילה ע"ד ס"ק י"ח דמחלק בין אם היה בלינה
הספיקות וולדים בב"א אדבר אחד וכשהמים היה אחר לילה נולד על
מ"ד את ה"א אבל כשהלינה לילה היה אחר המים נולד מקודם הספק על
עומתם ובזר אסורו הספק הראשון קידם שולד השני וכן בשפיה בלינה לילה
אח"כ על המים נולד ספק ב' אם נעשו נבילה כ"ל :

וְדַע־הֵטֵעַ מִסּוֹם סִמְכָר בְּאִיּוֹר רַק מֵאֵל לְבָרֵךְ אֶת־כָּל בְּטוּל וּלְבָלָהּ בְּאִיּוֹר בְּלֹא הִסְתָּר אֲבָל הֵבֵא תִּישִׁינָן שִׁבָּה לְפַעֲמִים הַאִיּוֹר יִינָן לוֹ מִרְסֵּם מִסֵּם : וְגַם דּוֹחַ לְיֹאֵר מִרְכֵּי מִכְבֵּשׁ תִּבְעֵם דְּעַדְשָׁה הוּא רִין מִתּוֹרֵה אֵין הִיֹּר מִזְטָרָךְ לְאִיּוֹר וּכְמֵן מִמְקַדָּה מֵל מוֹלִין וְהַסּוֹם וְהַסְמָן אֵמֵחַ מִפְּלוֹ בֹּא בְּעָלֵי לֶכֶן מְבַלֵּן בְּרֹבָא וְאַדְרַךְ רִבְבִּנֵּי בֹחֵלִי וּר לֹקֶה עֵינֵן

יָמָא בְּהַיָּט הַאִיסוֹר לֶקַח וְהַכֵּן בְּחֻשִּׁיל וּמַחֲבֹשִׁיל לְקַדְרָה וְכוּלָּהּ הֵימָר כִּיּוֹן
שָׂחָא פְּנוּם וְהִיָּאֵם הִיָּה הַכֵּן בְּלוֹל מֵאִיסוֹר בְּעִין מְשׁוּבָה וּמַחֲבֹשִׁיל לְקַדְרָה עִם
חֻבִּשִׁיל מְשֻׁטִּיל בּוֹ וְאִתְ"כּ בִּישָׁל בְּקַדְרָה וְזוּ מִפִּי שְׂרִי דְהוּי לִיט בְּרִיט גִּבִּי כִיּוֹן
שֶׁטֶטֶס שְׂרִי הִיָּה בְּהֵימָר וְכוּלָּם בִּישָׁל חֻבִּשִׁיל בְּקַדְרָה שְׂאֵלִי מֵל אִיסוֹר וְנִתָּן
הַחֻבִּשִׁיל לְחִין דְּבֵר מִרְיָן גַּם כֵּן מוֹחֵר

מטעם ה"ל : יא ואלמלא כהנא •
וה"ה איפכא שהוא פוגם מפני שאין שם
פגם ואילו היה מלא היה משבית ג"כ
מותר ואם נפל איסור פגו' לתבטל ואסור
כדנפל מאותו תבטיל לתבטיל אחר ששם
האיסור לשבט איצ"ק ס' נגד האיסור
דהא לא ג"כ מקודם דהא משרא שרי :
יב פוגם ואף דבאל"ה כהנא כלי' אינן
בייבי מ"מ כח זה לימוד ממנו דבשר
פגם שמן ודבש וחלב שפוגם היינו חלב
בצירי ועיני ביאורים ס"ק מ' : יג

הפסד • והס'ז חסר אפילו במקום
הפסד וגם בסען פוסק הש"ך דמצניח
בין בסמן חי בין סלוק : יי הדיחה •
ובסמם חמירין להוי פודמת : טו ויס
מחירין • דפ"ל דאפילו טימת האיסור
ג"כ נפסד ודעיקר כדעיה ראשונה :
טז בקדרה • צביטול ודוקא רובו דבר
מקריף ואם ביטל דבר מקריף בקדרה צטר
שאינו צ"י ואס"כ ביטל חלב מותר ועיין
ביאורים ס"ק י' : יו לילב • דוקא כל
הלילה גורם להפסי טעם : יח המים
דחמיר דים פוסקים ס"ל דאחר לילה א'
בפול"פ וחף דלא קי"ל כן מ"מ מביי לזה
שלא יהיו נשפים כגבלה להפריך מעת
לעת מהימאם דמים ודוקא סעבר לילה
בין ביטול האיסור לחיפוס אבל כשחיסם

קד

קד דין עכבר שנמצא ביון או בשכר וכו' ג' סעיפים :

עכברא נ דברא נותן מעס לשבח הוא שהרי עולה על שלחן מלכים אבל עכברא דמתא מספקא לאי משביח בשכר והומין או אם הוא פוגם ולפיכך אם נפל לשכר או לחומץ בעינו והסירו שלם אם לא שהה בתוכו מעת לעת מותר אבל אם היה רוחח או אפילו בעינו ושהה בתוכו מעת לעת בין שהסירו שלם בין שנחתך להתיכות דקות ויכול לסגנו במסננת בענין שלא ישאר מסגנו בתוכו כלום בין שנימוח בתוכו לגמרי ונעשה כולו משקה ולא נשתתיר ממנו ממשות גיתר על ידי שהיה ששים בהיתר כנגד העכבר ואם נחתך להתיכות דקות והוא בענין שאינו יכול לסגנו כגון שנתערב השכר או החומץ בממאכל עב הכל אסור ואין שם ביטול דהיישין שמה יפגע בממאשו של איסור ולא ירגיש :

בשאר (א) בשך ים לחוש אם נשאר שם שלא יוכל להוציאו אבל
בשאר (ב) איסורין אין לחוש (כך חשמוע בארוך כלל ל"ב) :

רק בתערובות הישר פותח אף שמיכר האיפור כיוון שאי אפשר לבררו ועיי
ביתורים ס"א' שכתבתי להעיקר דכל שיש שיעור למלקות כגון בכעס
שערן או בכוח כח"פ ויכר האיפור אף שאי אפשר לבררו אסור אבל בדליה
שיעור למלקות פותח כל שאי אפשר לבררו אף שמיכר האיפור :

ג פוגם

ואינו נותן כל טעם וכשהדבר מר״ף מקבל ג״ט בר נ״ט ואחור ונבלע בדבר אחר
בסבין דהטעם הנפלט לנפלים ששנבה מוחן טעם שני לאיסור בחלב : (ו) הוה
בין האיסור פסוק אף דמה שזעשה נבילה נטל״ט מותר משום דאין האסור חשו
אף דהתבלין נטל״ט דא״ל אפי׳ ס' ליד להכא דהתם לא היה על התבלין סם או
להתבלין בחלי כן ״ו״ז חייב סם סימך עליו נגד תבשיל זה כיון שהיין לעולם פוגם
דאם היה נפל אחתול להתבשיל היה גם התבלין אסור והיה גם הציץ אסורין מש
מ״מ כיון שכבר נקרא גם על המים סם חלב הוי כחלב שמקנהו נפסם דבעין
לילה בין האיסור למים וכו׳ : ושעם הדבר מראה דמ״ל דבעין דוקא שהיו
המים ב׳ הספיקות צבה אחת דלמא פלגה כמ״ד לינה לילה פוגמת ושמה חלב
המים אי נעשה נבילה מעט ח״ו ואם כ׳ כשתבשל בו מולד ספק ש״י אי לינה לילה
בין צער לחלב מולד מקורם הספק על התבלין אי פיסם

קד (א) ודוקא בשרץ • עיין ט"ז ס"ק א' ספארין לחסום על הרמ"א וז' דברט"א מבוחר דגם בכה"ג בטל היינו דוקא במקום שא"ל כ' נכד לחוד פיו עכ"ל הט"ז בקורר • והוא דמוק מאוד דמנא לו לחלק בספרות גלא חקא • לכן נראה דמנא דרין הוא מפסחים מ"ד דהכי אימא הכא וכל א' על תרומה ונעט ט"י בעקבות לא פסיל אלא מקום תפשו וכיון דה מקום

ביאורים יורה דעה הלכות תערוכות סי' קד קה חידושים

ג. פונם • שאלו דברים לריכוך להיות מנושמים • ויש לשמור בכל האפשר
חוץ מיינ שמן ודבש • רש"ל • ד' לבעק • ואף דזה נ"כ בעפא אי נפל'ס או לשבא
וספק כבוש לא הוי כ"ס דבעק אם מעבית הוי מפיא דש"ס לא הוי ספק או
אפשר דדמי לבעק קטרון וידוע: • ה' יס' • דכל מה שמערה ונגע נכבד

משיקין **ג** פוגם בודאי ואינצריך
הכי ויש תחמירין בשומן ואפילו אם
די יום יום שומן בקדרה ויש **ד** לפק
ז רוחה (ב) הכל אסור אפילו **ה**
עירו עליו או שעירו עליו וידוע שלא
אלא לפניו כשהוא קשה (תשוב' הרא"ש
ובן נמצא העכבר עליו סני ליה **ו**
ואם היה השומן רך כשגל שם וכגוש
מפיקא ספק גפיל שם כשהיה קשה ואם
דמ שיצור **ז** כבישה ובמקום שהשומן
כ משום הקריבהו גאל לפתח (ר"ן
דול ושל למחוק אדברי מקילין :
אדם קצה בהם בזמלים וזבובים
ם למיאוץ ואפי' נתערבו בתבשיל
רבה עליו מותרים ובגל מקום
ר במסנות בודק וניסן :
בעכבר) (ב' לרעה הרשב"א) :

קה א איסור ודוקא כמס' ש"האיסור
 בחומש בזהו ממקום לעקום
 נקרא כנוש אבל במים קרושים או בשומן
 וחמאה לא מקרי כנוש : במע"ע •
 ודוקא משה לכת בלא הספק אבל פל יד
 לירוק לא הוי כנוש • תשובה ש"י :
 גוגאמר

הרובו י"ד סעיפים :
ב מעת לעת בציון מקרי
 היות בושל נגואמר

ושיעור פסוק כחצ'צו"ת חכם לבי כ' י' משום דאחשדו לאכילה כשאכל חזי
ה להאיבור לאכילה הרי מוכח מכלל דנמקום שניכר האיבור וא"ל לברר אז
משמעות שרנים דא"ל מלקוח ככדשה ואיכא סייעורא כיון שניכר
אל שיעור היו חזי שיעור ע"י תערובות דעורר * ולפ"ו נמקום שניכר
והשיעור שהקשה ס"ז כ"ל : (ב) הכל איבור * ואף דהרמ"א פסק דהכל
זולו מטעם שהירצ'סכ"ז על פסוקא דהא גבי לח בלח לא אמרינן חזי וחירץ
די דיוני שבעה שפול על הכבד נקדש והיה אפשר בקליפה ונאמר וכן כל
כר"ו שהקשה דלפלו בספק חקר יש להתיר דיש להעמיד ששמן בחזקת היחיד
שומאח מזמן לזמן הוא דקא בקדשים ולא בחולין וכמו ביכס"מ פ"א גבי חלב
קשיא מידי דהא דלם מחזיקין איבור מומן לזמן בחולין היינו דקא בדבר דלא
בכמה ולא בחלב וכענין ששמרו בחולין דף י"א סכ"ן איחריי בכמה לא
לא רק בקופה ולא בטירות ורמ"א מנש לחלב שכלו מכמה ונמלא סריפס
הרשב"א בזה"ל דף פ"ז כחצ'צו"ת כחצ'צו"ת כחצ'צו"ת כחצ'צו"ת כחצ'צו"ת
מורה והכל מותר ע"ש אלמא דבגוף הכמה מחמת שיתאלה הריפותא בנוסח
דוכתי דכ"מ דאיכא ריעותא בנוסח לא אזינן בחר חזקס להחיר לקלקל

וְכִינּוּן דְּרַשְׁתָּה שְׁמַעְתָּה כִּבְשׁ דְּפִינּוּ אַחֵר מִלְּפָנֶיךָ הוּא נִטְלָה וְהַשִּׁיב עַל הַסֵּה"ר
 כְּשֶׁהוֹרֵק הָאִיִּם ר' דָּאָדוֹר דִּבְלִיגָה וְהַפְּנִימָה בְּאֵין כָּא' : וְהַסֵּה"ר בְּחֻשְׁבֵּשׁ
 וְרַק בְּהַשְׁדָּה מִלְּפָנֶיךָ בּוֹלֵט מִמֶּנּוּ מִעַט וְכַבֵּשׁ הִכְרָו בְּכוֹנְחוֹ דִּהִינּוּ כִּינּוּן שְׁרֹב
 מִלְּפָנֶיךָ אֵין בְּיָדוֹ שִׁיעוֹר כְּדִי כִּינּוּ וְזֶה שְׁמַעְתָּ לְכִינּוּ כִּי הוּא בָּא בְּנִמְרָה מִלְּפָנֶיךָ
 אֵין בְּהַשְׁדָּה מִלְּפָנֶיךָ וְעַשְׂתָּה נִבְלָה בְּחֹדֶר דּוֹשֵׁן הַכֵּל וְסִיל דְּלֵא שִׁיד בְּסִדְרָה
 שׁוֹל שִׁיד לֹאֵר מִמּוֹשֵׁר גַּל בְּכַבֵּשׁ וְעוֹד דְּמַקְסוֹס לְיִכָּא ס' בָּמָה שְׂבָחוּ לֵא
 אֵין שְׂבָלָה וְכִי שְׂעִידִין לֵא נִפְגַּם וְנִמְלָטָה לְפָלִיגָה בְּיָד הַאיִבּוֹר וְלֵא שִׁיד לֹאֵר
 וְעַמְּתָה סָה"ר דְּשִׁין אִיסוּרִין מַשֵּׁה א' מִלְּטָרְפִין בְּמַשֵּׁה הַסָּה"ר כִּינּוּן כִּינּוּן
 דִּלְגָּה קָשָׁה דֵּאִי בְּבִזְמַ"מ לְרִי דְּלֹאֵר בְּמַשֵּׁה וְכִן כָּל אִיסוּרֵי מַשֵּׁה וְאִסְרָה
 מִשְׁחָמָה הַסֵּה"ר עַל הַסֵּה"ר דֵּהָא שְׂהַקְשָׁה מַחְבִּיטָה יִינֵן דְּמֹוּהָ לַחֵם בּוֹ שְׂכָר
 אֵין דְּלִינּוּ בּוֹלֵט כְּכִינּוּ ע' בְּכַבֵּשׁ רַק מַשֵּׁה דֵּאִי בּוֹלֵט בְּכֹל אֵין אִמְאִיל מֹוֹחֵר
 מַשֵּׁה אִתִּי שְׁפִיר כִּינּוּן כִּינּוּן רַשְׁכִּיָּה בִּסָּה"ר לֵיט אֲחֵל כְּשִׁבְלָה בְּכֹל הֵי
 וְכִינּוּ מִשְׁחָמָה וְכֹכִיב מִפְּרַשְׁכִּיָּה דְּלִינּוּ בּוֹלֵט רַק כִּינּוּן לֵא קָשָׁה לִפִּי מַשֵּׁה
 דְּכִינּוּן כִּינּוּן לֵא אֵין רַק מַכִּיל שְׂמַכְנִיסוּ לְקִיס וְלֵא הֵי בְּיָדֵי שִׁיעוֹר כְּכִינּוּ
 שְׂמַכְנִיסוּ וְלִפִּי הִכְרָאָה דְּכִינּוּן בְּלַחֲבִשָׁל שְׂרִי מִטְעָם שׂוֹכְרִין בְּסָה"ר לֵא דְּלִינּוּ בּוֹ
 וְאֵין כָּלֵן שׂוֹם הִכְרָאָה לִפִּי מַשֵּׁה בְּפִיסְקֵי הַסָּה"ר כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן
 חִקָּא כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן כִּינּוּן
 הַקָּשָׁה אִמְתִּיחִין דְּכָל הַכְּכִינִים וְעַ"ז מֹוֹחֵרִין דֵּהָא בְּכַבֵּשׁ כְּמִשְׁכָּל וְכִינּוּן
 דֵּהָא דְּמִרְוֹת מַשֵּׁה ח' דְּמִרְוֹת קָל מַכִּיל אִיסוּרִין דֵּהָאֵלֵן בְּכִינּוּן מַשֵּׁה מֹוֹחֵר
 בִּישׁוֹל

מריפות סימן ל"ו
מס' טומאה דבר'י דוקא למולא סא בם' הסקול כ"ע מודו וברם'י אפי' בם'
הסקול טמא ואכ"ע חסה ועוד חימא כיון דהב'ם מדמם' דרוסה לם' נעם
טומאה ומשי דבלבכא גמירי מסמם דליסור ללא נצירי הלכא מוחר בם'
הסקול בם' נעם ליסור בהסר בעליסם או בדשול או בם' נעל ליסור ליסור
ולמולא אפילו בשכח לאיסור מוחר: וזה מבואר הסיפוך בש"ס וכו' לכן: לפע"ד
שכחו' סובבים על דברי רשב"א סולין מ"ו וז"ל וליד' לם' ד' וקן בישט דהבם
אחיליד ריפוחא שבוכל בה מעשה המטריף רק שפוסק בגמר מעשה דשכח
דדריב רק שם' אם דרם דרוסה האיסרת וכן בקוץ הם' אם נמר הקול'ינקב
בושט ועוד כחצו הרשב"א והר"ן הביא קלמ' הפר"ס דכל שיש דבר הטורף
כגון שיש נקב וא"י אם קורם שחיטה היו ריפוחא כשאין צמח לחלות: וזהו
ג"כ כיון דלטי ס"א דמעיסקא ללא אכסו אדעתייהו דדריסה שכח ולא סיי
ריפוחא מקשו דלא נשטטה בזהרם ומתרי' דדריסה שכח ואין כלום דק' אם
דרם דריסה האוסרת אי ספק בגמר המעשה דהוי ריפוחא וליא

עליהן בדרת י"ד לאו משום דהיחר מלטרף לליימור לא מאי כוין דליימא כוין בכ"ץ ומקשה הוסיפת דהא משמע ששום ויהאמן בעין מדקחני נגד במקלחן ולא בעקתה ועוד דקחי: כיפא אימחי בזמן שכול גוש בקערה אבל אם הוא מפורז טיור ואי פסול מקום מנעו משום מדומע דררבה כי מפורז ים

לו להיות מדומע יותר ועוד אחרי פסול
 מקום מגורו והוא לא כיון דחשיב כמו כולה
 חרות פ"י דימוע יפסל הכל אף לא יפסל
 הכל כמו בטיסא מדומעת דמאן דפסל
 פוסל לגארי ומאן דמכשיר מכשיר לגמרי
 פכ"ז • גלייב חמיוס' אלן נראה דמייירי
 שהסודסחשן בעיווי כריון דק א"ל לברך
 השמן מהמקפה כדרך כל שגן הניחן
 במקפה ואף אין האיסור נהסך להיתר פ"י
 ביטול כרוב כפ"ה הט"ז ומשום הכי זר
 לוקה עליהן בדכבא פ"ל ד' לעיבה
 המדמעת דשם כיון שאין האיסור ניכר
 אם טעם בעיקר דאורייתא ההיתר
 נהסך לאיסור והוא כאלו כולה ארומה
 ומאן דמכשיר ס"ל טעם לעיקר לאו
 דאורייתא ולא האיסור נהסך להיתר הי
 כולו מולין משא"כ כאן דלאיסור נהסך
 לאיסור ולא האיסור להיתר כיון שניכר
 וא"ל לבררו מש"כ אינו פוסל דם מקום
 מגורו דהיתר מפסיק ציון כל אחד כיון

דלא נחמל וגם החרמה לא נחמל כיון
שמכר ומשום הכי נסכל מקום חגמו
ומעיקרא כ"ד דמירי דליכא כבאכ"ס
וסלי שימור הוא וכיון שא"ל לנדרו וא"ל
לאכול האיסור בלא היתר רק על ידי
חשדושת מש"ס מקשה וסא בטלי תכלין
ברובא דסלי שימור מי ידרי חשדושת

מותר כמ"ס המאריך"ס ח"ב ד"ה לענין קמץ וגם מכבד כד הוא דרשנו שם
 שיעור וכיון דלכל שיעור שלם הלימוד עם חמרו ובהיתר הרי לא אקטש
 בדליכא שיעור למלקות לא שייך ביטול ובדליכא שיעורא בסל דבזבא ומש"כ
 הלימוד אף דל"א לדבריו לא בסל משא"כ בשאר איבורים בצפון מזרח דל
 הלימוד וד"ה דבזבא בשיעור למלקות ואז אינו בסל ולא קשה שוב כל
 מותר בזה בסימן י"ב והבא נמי הרי אין הקליפה ליכנס * מ"ס אסור הבא
 דשמן ח"כ נקט והוי כאפשר לבחטו דנאסר * וזה קשיא נמי קושיל
 הקליפות ואפשר דאין רוב נדר כל הקליפות הנאמרים : (ג) מכאן מ"ס *
 ולומר עכשיו הוא דנפל העכבר דהא בחזו הקוספות בניה דהא דמקוקין
 שחלבו מצדמה ונמלא מריסה דלמרינן השחא הוא, דנדרס * ולפני"ד
 אחילי ריעותא בנזק הדבר כגון גבי חלב מצדמה דלא נמלא הריעותא דס
 אחרתי וכן בקופה ששחמפו בי מדרות ונמלא בו שרץ אח"כ דלא נמלא הרי
 משא"כ בדבר דאחילי ריעותא בנזק מקוקין מזמן לזמן וראים לדבר דה
 דמותר סתב דמיירי שיש לספק בהקב שנתה לאסר השחיטה ולא בהכמה
 אסורה משא"כ בהסלוב שחלבו ממנו דלא נמלא זה ריעותא וכן מוכח בזה
 הריעותא

קה (א) איסור • עט"ו ס"א ק"א שכח בכושר מע' לפ' בכלי איסור דמי
ועיין בת"א סימן תש"ו ס"א ט"ו דקשחן הסותר לחוד הכלי חיי
בכח לחרץ קושיה בט"ו דכושר מעלי' לא בא הבליעה והסליטה בכ"ף מעל'
הבליעות בא קודם גזר המעל' אסור • ואין זה נכון כיוון דבזכות פקודם
שאר לפנים ומס' יאסר • וסותר נראה בכוונתו דהטעם שזכר הכלי מהס' יאסר
דמקושר שכח בת"א סימן קפ"ג הביאותיו לעיל • סימן ז"ב בכושר דקושר צד
שי"ך מקושר כג' ס' בסימן ז"ד ע"ש ואשר מעת לעת פולטת הכלי בליעתה הו'
כיון דנוק האיסור פגום אין הנאסר אסור כדמוכח בסיומ ק"ג בש"ד ס"א י"א
ומ"מ נראה דלענין כהט"ו והט"ז והט"ח דמיסר דקידם מעל' לא בלע כל'
אף בלונ בלחות מעל' לא אלא ודאי דאין בולע כלל קודם מעל' • ולפי
והתא הט"ו לאט הסעם הוא ממש לפנים לא הבינוי דכוונת הא"ה להוכיח מ'
לכחול' כל טעם לפנים אסור לכחלה דלעיל' אי אערינ' דאין צו בלוע ר'
לו לבית אסור עכ"פ לכחלה וע"ז מדרך דביו"ה הקילו ולעולם שזכר בכו'
הט"ז בסי' קל"ה ס"א ז"ג ע"ס • וא"ג"כ מה שחמה על הר"מ מהש"ס דר'
כג"ש הש"ך סס ועיין בהנאות בט"ו בדף אחרון סגוה בדבריו בס"א זה במ'
בלוע רק משה • ומכ"ו ססוכיט משאן של מכ"ס ראסור בכושר בכלי ע"ס
זית עז יחריקו בלע בלונ ע"ס ועוד דייכת הויקס ודאי דבולע דהש"ך חריקו'
משוי לשבח רק מולחית : (ב) וס"ה בדבול' • בחי"ט פ"ו דתרומות משה
הקשה קושא זו אמחיתין דעיוטי חולין ע"ס • ותאז' ארי דכריא לכח הר"ס
תדע דהא ר"י מחיר סס כל הסלמין וכו' ופלו' אכל מוס שמזכר

זה שייד להלבו
כלל מטעם חסרון רא מטעם שמופד לינקב המור כמ"ס החב"ס בכל טריפ'ו
הריאגהיה גה"ט ולפ"ו לא קשה"ו ג"כ קושיה הס"ו יס"ק"ו י"ג קשה"ו לוישה
הס"ס דמיירי בחסרון דרביעית או כ"כ כפי"ה ולסמ"ס לא קשה דכל לקוחת
שוא מטעם שמופד לינקב המור לא חשיב במחיתן דכלל מקרה הוא כמו
דלא חשיב חותמא וגיטתא ואטום ויבשה ולפ"ו לא קשה ג"כ דישני דמברה
היינו שחברה אונא דמברה אונא הוא ג"כ מטעם שמופד לינקב המור כמ"ס
הפ"ס ובכלל נקיבה הוא ומוכח כמ"ס ספיר דחסרון מבטנים שמים חסרון
ומשיב ליה במחיתן מטעם חסרון חתם סיג חברה :

סימן נ סע"ה א בהג"ס כ"מ שאין יכולין לחלות וכו' מש"ד ס"ס
ג' שמביק להחיר בספס השקל בספ"מ דלא
בהרב ולפענ"ד נראה כהרב ודברי האחרונים חמוסין לפני סגנת' דדברי
במות' דספס דרוסה וקוצ בוקט מרפה מטעם דשכח לאיבור ועולא אפילו
סגנת' פליג ולפ"ו בספס השקל ר"מ מולד למותר ח"כ אמאי מרד בש"ס

הידושים יורה דעה הלכות תערובות סי' קה ביאורים כו

ג ואלוהו כולו • וכו"ו פסק דליתו בלוע רק ב"ק • ודעת הס"ך דאף בכלי
מאכר כולו עיין במ"ק ק"ה ס"ב כ"ב • וכן עיקר • איכן בכלי מחכות יש להחזיר
כדעת א"ה וכו"ו מלש בלוע מיד • אם לא שפבר שבע מבלוע ט"ו סימן ז"ב
ואתנבעה היתר בכלי אלוהו מותר דבעה • מעטפה כבוש היו נטל"פ אם לא
בדבר סריף או פתחון הכיתור בדרך פכלי
מיבץ כשהורק האלוהו • דלזו הפנימה
ואתנבעה בל"ן בלשך אלוהו • מ"א בל"ה
ס"ח חצ"ו וכו"ו כעס הלז בכלי וחמ"כ בישל
נז בער ית להחזיר כדעת כט"ז כיון דהוא
ג"כ הימירא בלע • ועיין ביאורים ס"ק
ב' ובגוש אלוהו ככל עד ס' וכו"ו ס"א"ל

קליפה וטעם כבעט מפעפע גמתיכה למתיכה ע"י כבוס אפילו בנמשך דרוי
כבישול ממש: ה' במה שנה' וכן כלבה • כ"ז וס' אכן בכבוס בליר אסור
מה שלמעלה דמליה מרחיק למעלה וכולע לירדן דלא בקיאיין בין כמס
לסמן אבל כשהחמון אסור משום דם מותר מה שלמעלה רק כ"כ אסור
מפסק שלמעלה מהליר דדם אינו מפעפע למעלה מלך מליהם וכניסה ג"כ
איט מעיל למען שלמעלה מהמסקה אבל אם שני הסמיכות בחוץ הליר אף
סהממנה אסורה משום דם נאסרה פעלינה דע"י כביסה ובישול דם
מפעפע למעלה ועיין ביאורים ס' קג': ה' וספק כבוס דוקא שעמד כל
מעילע במקום אחד אבל טעליהו בקוד מעילע למקום אחר מותר דלא
מחזקין איסור במקום למקום בנפל מעלנו אבל ע"י אדם מחזקין ואם נבדק
במאכל בלוחו מקום קודם מעיל' וסמי' נפלא בלוחו מקום וקודם שנפלא
השרץ נזלו ממנו מלפני מותר אוחו מקום שניטל משם וסמאל סמאל צו
אסור ועיין ביאורים ס' קד': מלבד

נישול צליסורין בש"ס לאיסור אלא ודאי דהרמב"ם קל בכל איסורין . אכן
 אמתנין דענינים עמאים דס"ס יש להקשות קוש"א ז' אכן נראה דס"ס רש"י
 כתב במו"ל נ"ט ד"ה לטעם כעיקר בטעם דמאן דס"ל טעם כעיקר דרבנן
 דהוא פתום דבטל ברוב וס"ל דלא מ' מסום דטעם גופיה לא אסור מדאוריית'
 ע"כ מסום דסבירא ליה כיון ודרשינן
 מהממלאים לאסור צ"רן ורובנן בענין
 טריפה בפבורא במו"ל קי"ב ע"ה
 ומהממלאים נלמד ג"כ לכל היותא מסן
 מה"ס יביה הטעם מותר וכן מוכח
 דלא רש"י פסח דמו"ח בפירא דרבנן
 חת מכאן בהרחה מ"ו
 ושל אמ' מה פתון לכביש אסור
 למעלה (ג) ויש מקילין ד' בזה
 (ד) וספק כבוד אסור
 מלבד

פסוק דב"מ אסור כרבי יהודה אפילו
בקדש וסילוק כחיסוד ואלו כים הטעם גופיה מדרבנן לאו הוי בתסבו דמוכח
בטולין דף ל"ט גבי ציד ועוד דכל מב"מ לר"י כייט ע"י ביטול דוקא שקיבל טעם
זה מזה כמ"ס התו' בכמה דוכתי ואי טעם גופיה מדרבנן לאו משכחת זב"מ
לר"י מדאורייתא אלא ודאי דטעם גופיה ודאי מדאורייתא מקרא דהטעמא
ולפ"ז בתרומה דלא נלמד מקרא דשריט כחצוואר בצולין דק"כ ואפי' מיהא נופן
למסקן מותר וכן בדנים ואגבין טמאין דלית לן קרא דהטעמאין גבייה ובל
היולא מהפומר מדאורייתא גם טעמן מותר דה"מ יסיה טעמן עדיף מחייה
נופן למסקה דמותר : וזוה מיתב קוש' 'הו' חולין דף ק"כ ד"ה ורשב"ן
סהקשו דל"ל קרא הא טעם כעיקר וזוה מיתב דלית לן למילק ממשרת דף
דדבר סידעין מקרא דנוף הפוחל וטעם היולא אסור ילפין דלא ליבטיל
ברובא דבנייר בהדיא אסור רחמנא כל היולא פוגם היין וילפינן מיהי כל מקום
דאסור רחמנא כל היולא דלא ליבטיל ברובא ממשרת משא"כ הכן דעומד כל
היולא מכן ליכא למילק מנייר והא דאסור התם דילק ג"כ ערלה מנייר נראה
דלר"א פאסר דאסור בצולין פ"ד דאף ערלה אסור כל היולא .

הא' מעט כעיקר דים' לומר דלר"י באמת בערלה טעם כעיקר לאו' דלדוריא
 סגיא דפסחים דמסיק דטעמא דר"י דמסיר משום דזיעה בעלמא הוא דמסיר
 ולפמ"ס דתרווייהו נריבי אהדי ומסקנא דפסחים אסוגיא דמולין סמוך דמה
 הא' ניר פריס' ג' וזיעה בעלמא כמ"ס התוספות במולין דף ק"ב ד"ס דרובין
 ליו' מסר'ס גמר כמבואר במולין דף ק"ן וזהו ש"ן עממא דלמדין הכס'
 זי לא נימא דהוי זיעה רק מתייז טף הפרי וזהו דלא מיתסר מטעם אכילה כיון
 כמ"ס הכוס' במולין דף ק"ך ד"ס הא' חזן הוא ומרוביהו נריבי והשאלא הא'
 שרת דכל טעם בעולם אסור בכבש מאס' כ בתרומה דהייס והגזים דלא אסור
 סם בתרומות וזכה בכבש בהדירא בלע כחב דהמ"א בל"ס סימן תמ"ז ס"ס ט"ו
 פירק' ז' מסנה' ז' דקחני ורד חדש סכבש בשמן יסן ליקט כורד ומפרש
 הא' מ"מ שאר הטעם בשמן ולפי בג' ל"ק דקודם זמן הכיעור פוי הכיחא בלע
 ממיר כבש בתרומה דמירומה הוי כח החירש בלע כמ"ס הרשב"א במס' א"ל דף
 פסול' ע"י ביטול דטעם כעיקר בכו דרבנן כמס' נס ספקסס המ"א אמאי לא
 מורס דכבש כ"ה כרומס דל"ו : ולענין הלכה נראה דיש להקל בלע עמד חלב
 בכל ענין ביטול בכלי סכבש בן איסור כ"ל : ואמ"כ בל' ליר ססר טרע
 חלוי בשני מירוצים סל התוספות במולין דף ק"ב דלמיר דתוספות סס דסל
 מיר דכונת התוס' סס דרובין מותר כיון שסכבשם ובלע בשפסס ומטעם אכילה
 חתה לה טעם כעיקר דלסר רחמנא : וכן מ"ס דכל סכבשין מיירי דוקא בירקוס
 דכיל כל סכבשין כיל נמי כסר : (ג) ויס מקילין : עש"ך ס"ס א' עד ועד
 מ"מ הש"ך סובר דהא דלמסרין בשמן מה סמוך לזיר הוא פטעס כבש כמבוסל
 ש"ן בשמן מה סמוך לזיר הוא מטעם מליחה דמליחה מביע חף למפל ומפ"ס אף
 א"כ בשאר כבש דודאי אין חתיכה כבשה יכולה להביע בחתיכה סלל נכבשה
 יס יכול להביע בחוט : וסוב לא קשה כלל קושייתו כיון דמלד מליסס אין דס
 הוא ז"ל דכילי הוי לא נסמיר חסוכ מלד דכדיא מס'ר רפיא בסיון ק"ס לאסר
 חס'ס לו והרי היסור העלות למטה ודאי דיכול לאסור למע' מלמעלה אפי' בכבש
 ספקסס דלוקי אחזקס דמעיקר' ונימא השתא נפל וצבר כחבתי למרן זה בס'
 גל'א הסרן וניסולו בירכבסיל לא הוי נאסר ועיין ס' חס'ס בל"ס דמחזיקין
 דמפקוס למקוס לא מחזיקין איסורא כמבואר סס בל"ס ס"כ פ"כ בל"ס טלטלס
 ס נדה נמי נימא הכי דלס טלטלה למקוס אסר וממלא סמוך דלא מחזיקין ממקוס
 דלא סלין האיסר במקוס רק במירי דלחירע מטפס כמו גני יין או כספה סטרפה
 יוקן ממקוס למקוס משל"כ במירי דלחירע מטפס כמו גני יין או כספה סטרפה
 "ס הסוס' בנדה דף ב' ד"ה ממה לעז כו' גבי אשה דלא סייך כה לומר
 לא סייך לומר לא מחזיקין איסור ממקוס למקוס ופסוס הכי גני מועין דפקליל
 מול הפוכר ולוקח כרשות טרס למלך : ולזה ר"ל דדבר שיש להחלות במקוס
 סתא ממקוס למקוס אפילו לפ"ד דס'ל חזקה דכשתא עדיפא מחזקה דמעיקר'
 אלא מחזיקין ממקוס למקוס דדבר דלית ליה להחלות במקוס כן נמי לא מחזיקין
 סלל'א הוי בלוחו מטעם כסבדק במקוס אסר כן לא הוי במקוס זה עד עכשיו
 לה אסרינן מחזקה דמעיקר' כמו סהיכס במולה כשנולדס הכי נמי היפס עד עכשיו
 זול ללוחו דבר סתמא כו ריעושתא לא מהני חזקה ולדבר סיטיל ממנס קודם
 רחוס' ופוסקס בל"ס ס' סס' : וצדנר סתא הספס פ"י ארס לא סייך לומר
 סריפות סימן ג'

כ"ה בזה : וכל דבריו תמוהין לי דמ"ש למ"ק בין דרוסה וקין בזהו מוסו ד"ס
 לכן תוקה מבוררת דלא לא תולדו בקין ודרוסה משא"כ בספק מ"ס במוס
 דליכא תוקה מבוררת דאימר תולדה כך וגם רוב בזהו כפירות ליכא למימר
 כיון דאיתרע לה רובא כדאמרין בכתובות כל הנישואין בחולה יש לה קול וזו
 הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא וה"נ יש לומר כן דרוב בזהו כפירות
 אין להם מ"ס במוס וזו הואיל ויש להן מ"ס במוס איתרע לה רובא עכ"ל ואין
 כנדיקדומה לראיה דגבי בחולה הרוב דנחמ' יש לה קול מוכיח דלמנה נישואין
 מדליה לה קלא וזו גר להוכיח שהוא מהרוב דבחולה נישואין משא"כ כאן דאטו
 רוב טריפות יש לקנאים במוס טריפה מנגד לרוב כשרות ויהיה הוכחה דטריפה
 ובי אין לומר רוב דבהמות שיש להן מ"ס במוס כן טריפה כמ"ס צעמנו סס
 ע"ס ואין כאן רוב מנגד לרוב רק שהבהמה יש לה חרי רובא רוב בזהו כשרו'
 כן ורוב בזהו אין להם מ"ס במוס וכי מוססילא מרוב אחד תחת שיש לה
 מ"ס במוס מוליא ג"כ מרוב השני י"ג דא"כ

[illegible]

ביאורים יורה דעה הלכות תעובות סי' קה חידושים

בשנת נ"ט סימן מ"ג: (ה) בנשר במלך. ובשנן אסור דנגד לשנן הוי ספק דאורייתא ונדס ג"כ הוי ספק דכבוד מותר דכבוד דגם ג"כ הוי ספק מדרבנן כמ"ס בסימן ס"ט מאו"ה כלל ו' דין ק' ע"ס: (ו) חומץ. עש"ך ס"ק ב' דמותר במאן ונראה לי ראי' לדבריו מ"ס ס"ז ספיק' ב' בנשר סכנא

בחומץ דאפילו נתאדם הכשר מותר לל' ואלו בכבוד בניי אסור אפי' לל' בסימן ס"ט סג"ף י"ח וכן בכבוד במים בסימן ס"ט סג"ף ט"ו אלמא דאין דין כב' ב' בחומץ והא דאסור טעם לאוכלו מי הוא טעם כיון שנתאדם הרי עינו ראוהו שדמם שבהו פירש ממקום למקום וכן הרי"ם מותר במליחה טעם אכן ה"מ צ"ח ס' חמ"ז מחמיר בחומץ חזק: (ז) דיעבד מותר. עט"ז ס"ק ד' ויש טעם ס"ס ו"ל וכל עין בעירוי דרס"ל סובר דכ"ס ועירוי אסור כולו. ועיין ב"ש"ס שכתב דהא דאמרינן בנפסא ע"ז דאסור לחוד לזון קולא עיניו בחתיכות חבל בדבר לל' שמתערב עליו מכלל דולע בכולו ע"ס. ובעירוי מופט ודאי דגם דרס"ל מודה כדרכיה בנפסא ע"ז גבי נטף מרובו. ועיין בסימן ל"א שהארכתי לחוד דע"ז האסורין בנ"ס מהא דפסקים ה"ל בטעמים דבריו. העיקר דמתחלה אן בלע שום חום אפילו כלי ראשון ממנו שזעזעו על דבר זון אינו בולע מתחלה ה"ל כמאמר בסימן ל"ב סג"ף ז' בנ"ה רק אס' נפל דבר לחוד. אם שהיה למטה אפילו הוא חום כ"ס הוא בולע שפיר ומה שכתב בשם רס"ל שאינו מפליט ומצליע כאחד כוונתו דדוק דאסור לל' בול' אכל מנוס לזון דלר"ך להפליט ולהצליע אין כח בנפסא כ"ס: ועש"ך ס"ק ס' ויש טעם ט"ס אל' וגם י"ס פסקים כו' וכל' דאע"ג דכ"ס אינו מבשל מ"מ מצליע. וכן הוא בספר הארוך ל"ס"ך. ע"ס: (ח) אם שנייה חמים. עיין ש"ך דדבר גוש לעולם דין כ"ר י"ס. ועיין בסימן ל"א שהארכתי שאליו דבר גוש אינו יכול לבלוע מתחלה רק שאינו מאחד קומו לעיניו שאם נפל איסור עליו נאסר ע"ס: (ט) בכלי הימרי עיין בנ"ה שלא כתב זה רק לענין אסנתן איסור רוח לחוד קערה ונוגה שחמורה הקערה רק כדי קליפה אכל בע"ה נראה דלא פסקת לה דבקערה נוגה על מאלל רוחם לא שייך בזה נוצר מתחלה גדר להר"ך ס' נגד כל הכלי וליאסר כל הכלי דהא אפי' מחב כף למבשל חם לא צעין ס' רק נגד מה שנתחב אלמא דאין

מה שלמעלה מהתבטול אסור להכבשיל מדלא צעין ס' נגדו משא"כ בחתיכה נוגה של איסור שחמור למבשל דנעין ס' נגד כל החתיכה והא מטעם דלא אמרינן בכלי קס מקצתו חם כולו כמאמר דר"ס סימן ל"ד ופ"ס כללי שכוונת על חתיכה רוחמת דליכא רוטב דלא נאסרה כל החתיכה רק מקום שנגע וכן לא נאסר כל הכלי כמאמר בסימן קכ"א נש"ך ס"ק ו' וכן אם הכלי רוחמת והמכלל זון לא משכחת לה דאם הכלי רוחמת מחמת שחמור זה חמין ותיכף כשהורק ממנה נעשה כ"ס כמאמר ב"ס י"ב צ"ז ואלו הוסכנו לחבן באור נראה דאפילו אם המתאם זון אסור דמה שנהלגן באור אינו מתקרב מתאם חמין ויכול אפילו לבלע מתאם זון דאלמ' חס"ה חס"ה לר"ב דאמר עילאה גדר משנת דק"ס מהא דנגלל בינה בחולדות אור דחייב אלמא דדבר השתלגן באור יכול לבלע עילאה לר"ב ה"מ מתאם למחולל וגם המוש יעיד זה שאם יתחב און או שאר דבר מלבן על חתיכה בשר שילל ולפעמים יתחב המוש

חזק כ"כ עד שישק: (י) כדי נטילה. צ"ח ס"ה ס"ז חס"ז פסק דאסור הכל משום דע"י היפוך השפוד נחפשו הטעם בכל וכן פסק שם דטעם בלוע יולא מתחילה לחתיכה בלא רוטב: והקשה המ"א שם ס"ק ל"ז דאמאי לא כתב כן בשאר איסורין ומיין דאין יולא ע"י היפוך השפוד רק משום ע"ש. ולכאורה המושין דבריו דהא החום כחבו צח ל"ג ד"ה אפילו הטעם בזה דאין הכדי נטילה שנתעשה נטילה ואסורות חזירותם הסכוכה משום דאין האסר איסור אלא בחמין שהאיסור ענינו הולך שם ואיך קשה כיון דע"י היפוך השפוד מתפשט משום דכל החתיכה הדרא קושיא ה"מ לרובתים דכל נטילה ה"ל נאסר הסכוכה כיון דהאיסור הולך עמו וכן אם נלל בשפוד הרבה חתיכות ונפל איסור על אחד מהן יאסר כולן דכל חתיכה ה"ל יאסר הסכוכה הנוגעת כיון דהאיסור ג"כ הולך עמו. ונראה דאין הנאסר אסור רק בחמין שכולן עמו איסור שיכול להטעים עכ"פ שום דבר אפילו אם היה מעט דמיטוטא אכל הכל שאין נאסר היולא כח להטעים כלל אפי' מעט דמיטוטא ופסק ממנו כח המטעים לגמרי אינו מסייע לאסור משא"כ שאיסור משא אפילו במשכו שאין בו כח להטעים שום דבר דהא אפילו טעם לפגם אסור זה:

זה שייך להלכות טריפות סימן לו דא"כ צהמה שכול מולד ויולד לה ספק טריפות ג"כ ימא הכי רוב צהמות כשרות בריאות הן וזו הויא חתיכה חתיכה לה רוצה דכשרות הא ודאי ליאח ועוד דנשי ללא מולד בקון מ"ג. לית לה חזקת כשרות מפוררת ודאי

מלבד (ה) בבשר עם חלב דאוליין לקולא דמן התורה אינו אסור רק בבישול ממש (ג' ו' שם) ואם הוא כבוש בתוך ציר או בתוך ק (ו) חומץ אם שהה כדי שיתנגנו על האור וירתיח ויתחיל להתבשל הרי הוא כמבושל ובפחות משיעור זה לא נאסר אלא ק כדי קליפה (וע"ל ס' ע') מדין בשר שנפל לציר:

חום של כלי ראשון שהיד סולדת בו מבשל ואסור כולו אבל חום של כלי שני אינו מבשל וי"א שג"כ אינו מפליט ולא מבליע וי"א דמכל מקום הוא מפליט ומבליע ואסור כדי קליפה וראוי לחוש לזוהר בדבר להתחלה אבל (ז) בדיעבד מותר בלא קליפה ובהדרגה בעלמא מני: (וע"ל סימן ס"ח וצ"ב וצ"ח נתבאר דיעו כלי שני ועירוי):

נפל איסור חם לתוך הימרי חם וכלי ראשון או אפילו איסור צונן לתוך הימרי חם הכל אסור דמתחלה גבר על העליון ומחממו עד שמפליט בחתחתו ואין צריך לומר הימרי צונן לתוך איסור חם שהכל אסור אבל אם העליון חם והחתחת צונן אינו אסור אלא יא כדי קליפה אפי' אם העליון חם איסור:

כגם וכל זה לא מיידי חלל בחום כלי ראשון כגון מיד שסמרו מן האש מניחו עם ההימרי אכל חם ככל מונח בכלי שני ואח"כ מניחו ההימרי אליו או עליו אינו אסור כלל דכלי שני אינו אסור כנו שנתבאר (כך משמע מלשון הר"ך) ואם הניחה זה אל זה (ח) אם שניהם חמים מחום כלי ראשון בכל אסור י"ב ואם האחד זון והימרי נריך קליפה בחמין שנגע (ארוך כלל ל"ח ל"ב וה"ה ש"ד) איסור שפליט י"ג (ט) בכלי הימרי או להפיק אחריו כו' נגד כן דין מתאם גבר כמו בנ"ה חתיכה (שם כלל ל"ז) ועיין לעיל סימן ל' דאם חתך בשר בסמין חולבת אסור י"ד לעונת מכלי שיש בו שיהן כשר לגד דלק שיש בו חלב או שמן איסור (ג"ז שם ומרדכי פ' כ"ה ועיין בחסות מהר"ל ונפסקי מהר"ל ס' ק"ב) ובדיעבד אין לחוש (ארוך): במה דברים אמורים כשנפל לתוך התבשיל מפני שהרובט מוליך פליטה האיסור ומערבו בכל התבשיל אבל איסור בין חם בין קר שנפל על הצלי שאכל האש אינו אסור אלא (י) כדי נטילה שהוא בעובי רוחב אצבע לפיכך ירך שצלאו בגידו או חתיכה איסור שצלאה עם חתיכה הימרי ונוגע זה בזה צריך להסיר כדי נטילה סביב הגיד וכן מן החתיכה מקום שנגעה בחתיכות איסור וכן אם נפל איסור על החתיכה שבקדרה שהיה חוץ לרוטב ולא ניער הקדרה ולא כסה אותה אינו אסור אלא כדי נטילה אבל אם היא ברוטב לרש"י כולה ולר"י אפילו מקצתה או אפילו כולה חוץ לרוטב וניער או כסה הקדרה הרוטב מפעפע השעם ומערבו ונגמם בכולו: במה דברים אמורים שאין הצלי אסור אלא כדי נטילה בירך מן עם גידו וכיוצא בו דבר כחוש שאין בו כח לפעפע בכל החתיכה אבל גדי שמן שצלאו בחלבו אם אין בכל הגדי ששיפכנו: כל החלב שבו אסור לאכול אפילו מראש אונו שכיון שהוא שמן מפעפע בכולו אבל אם הוא כחוש אע"פ שאין ששים כנגד כל החלב שבו אינו אסור אלא כדי נטיל' שהחלב של בהמ' כחוש כחוש הוא בטבעו ואינו מפעפע ואפילו חתיכה האיסור כחוש וחתיכה הימרי שניצלת עמה

רוחח א"ל ס' רק נגד מה שנגע דדבר לח לא חשיב מיבור עיין במ"א לפי ס' צ"ב: יג' בכלי הימרי דוקא לענין אס הקערה נוגה והימרי בחובו איסור רוחח אמרי' מתאם גדר שאינו אסור רק כ"ק אכל אם נתן קערה חולבות נוגה על בשר רוחח לא נאסר מהקערה כ"ק וגם לא צעין ס' בנשר רק כנגד קליפה ואם הקערה רוחמת ונתן עליו בשר אז אם הקערה הוא רוחמת מחמ' שחמם זה חמין אז תיכף כשהורק ממנה החמין דין כלי שני לה ואם הוחם באור אז אפילו הכלי עילאה אסור הכשר שמתחמין ועיין ביאורים ס' ק"ט: יד לערום. משום דההכל עולה מהגר למעלה ומחברו צעוק. ט"ו. וכתב דמ"מ דהמערב שומן איסור חם על שומן הימרי קר שאסר הכל לפי שרמם כל השומן מתוך החמניות: טו עם גידו. היינו ששום שומן הכיך דאין בגידין צ"ב ט:

ו מלבד צ"ח. ואסור לבלע דזה הוי ספק דאורייתא ונדס גם כן ספק כבוד מותר. ועיין ביאורים ס"ק ה' ב' חומץ. וכס"ך מותר בחומץ ובחומץ חזק יש להחמיר. מ"א צ"ח ס"ה סימן מ"ז ס"ק ל"ח. וספק כבוד צ"ח יש להקל דיש סוברין דכבוד צ"ח הוי מדרבנן ובכלי דהוי דאין מפליט צ"ח בשיעור כביסה וכן אין מצליע בחובו רק כ"ק ובכבוד צ"ח צעין ס' וקליפה דאליה אסור מיד כדי קליפה. ואפשר לסופקו חסור: ח כדי קליפה. ובחומץ מותר בפחות משיעור פ"ח. ובציר לדון דלא בקיאות צינכחוס לשמן אסור מ"ה צעין חום מ' דאסלא האיסור ל' צ' דרררר דשומן וכו' איסור דרבנן חף שכהיתר שחן לא אמרינן שיעום צמליה. ועיין סג"ף ט' ש"ך: ט ויש ליחזר. היינו אפי' דבר שדרכו בהדרגה דבר שאין דרכו בהדרגה אפילו זון אסור לכתחלה: י' דיעבד מותר. והט"ז אסור צ"ב ס' כשהי"ב וי"טו כשאין הסד מרובה ופאיסור לל' אכל באיסור ומהר"ם גוסיס ואמר כלי שני אינו צריך להפליט מנוס ולהצליע לגוש. אין כח צ"ב להפליט ולהצליע וכמ"ס ד"ח כ"ע מורה דמכלי כמבואר בסימן ס"ט סג"ף ט' חף דש צריך להפליט מנוס ולהצליע לבשר: יא כדי קליפה. ובעירה דבר לל' הרבה עד שמתבטל מכל צ"ח אסור כשהי"ב ועיין ביאורים דאפילו מאן דאסור צ"ב היינו לעיניו חם נפל דבר לסוכו אכל אינו יכול לבלוע מתחלה וכן בעירוי לעולם אינו בולע מתחלה וכן דבר גוש שהכריעו מדין כלי ראשון יש לו היינו שיכול לבלוע פסח שלמעלה אכל אינו בולע מתחלה וגם אינו מפליט ומצליע כאחד וכן כלי ראשון ממנו שזעזעו על איסור זון אינו בולע מתחלה חף שלא נקשר ואסור חם נפל דבר למחבו דוקא דבר גוש כמו צמר אכל אורז ודוקא שכולו לל' ונשקף אין לו דין דבר גוש חם לא שאין לל' ונשקף ונשקף אפילו בנ"ס אסור מלאויה ונשקף הקילות הוא רק דרבנן ואם מהל על דבר זון וצעת שכל אל היתר עדין לא נפסק הקילות מכלי ראשון יש לו דין כ"ר רק שאינו מבשל ולא מפליט ומצליע כאחד: יב ואם הא' ונשקף צ"ל אסור כשהי"ב חם חף שכהיתר זון כמו צמליה צמליה מליט ומהר"ם חפל ואסור אפילו בננוגים חם לא כפס"פ ואם דבר לל' נוגע בנשר

רוחח א"ל ס' רק נגד מה שנגע דדבר לח לא חשיב מיבור עיין במ"א לפי ס' צ"ב: יג' בכלי הימרי דוקא לענין אס הקערה נוגה והימרי בחובו איסור רוחח אמרי' מתאם גדר שאינו אסור רק כ"ק אכל אם נתן קערה חולבות נוגה על בשר רוחח לא נאסר מהקערה כ"ק וגם לא צעין ס' בנשר רק כנגד קליפה ואם הקערה רוחמת ונתן עליו בשר אז אם הקערה הוא רוחמת מחמ' שחמם זה חמין אז תיכף כשהורק ממנה החמין דין כלי שני לה ואם הוחם באור אז אפילו הכלי עילאה אסור הכשר שמתחמין ועיין ביאורים ס' ק"ט: יד לערום. משום דההכל עולה מהגר למעלה ומחברו צעוק. ט"ו. וכתב דמ"מ דהמערב שומן איסור חם על שומן הימרי קר שאסר הכל לפי שרמם כל השומן מתוך החמניות: טו עם גידו. היינו ששום שומן הכיך דאין בגידין צ"ב ט:

אין על הקין משאין אין על הנקב משאין ואימ' טלר' בנקב: עוד כתב בנשבר הבק ציד השומן וא"ל אם קודם שחממה דא"ל העמידה על חזקה וצמה נשברה כיון דכפא במוק' ש"חיה וצופה ואינה שבורה

חרושים יורה דעה הלכות תעריבות קה ביאורים

כו

זו כיחור שמינה משום דאילו הכיחור נאסר וזכרון שנתנו הכיחור
במחיצה כ"ח מחיצות הכיחור השמן ומולו בכוונתו לאסור בלע כחוס
בסעיף ו' חפיו הכחיצה שמינה לא חמירין פטום והינו יולא כלל ס"ך

וכן כשהכלו שמן והמחיצה כחוסה אין צריך ס' רק נגד הכלו וכן אם נגע
היסור זה שנתפס כבר עוד לא: המחיצה
כחוסה ס' חינו חוסר רק כדי נטילה ולא
חמירין שנתפס כבר ונעשה שמן ונ"ע
לדון באיסור דרבנן דלא שייך בו
שמנוניות דמותר אפי' לדון כמבואר
לקמן: י' נטילת מקס: וז"ל לא נטל
ובישלו כך צריך ס' נגד הנטילה ולא היו

חמירין דביקור רק כשהחיסר מחמת בשר
בחלב כמבואר בס' י"ב וס' י"ז ע"ס:
י' דייקנו: היינו באיסור דרבנן אבל
באיסור דאורייתא אפילו כמים נגמרי
אוסר עד ס' כמבואר לקמן בסעיף ט'
באליהם ס"ך: י' ס' נגד האיסור: וכל
המחיצות מותרות כדלקמן ס' במלח:
ב' בשר נטל היינו בשר ס' סגנו
בגבינה המה חלב בשר שנאסר מהלב
סגנו בשר אחר אינו אוסר דאין בלע
יולא בלא רוטב ט"ו: ס"ך כחב דאוסר
והינו דוקא כשהחלב נטל ומי' אינו
אוסר אחרות בנגע ס' רק כדי נטילה
כשהבשר כחוס דבדבר שאין אוסר רק
מחמת בלע ע"כ צ"ל בין כחוס לשמן אבל
כשהבשר שמן אוסר הכל חלב אם נפל
על המחיצה שמקצתה ברוטב אף שאוסרין
כל המחיצה משום דלא בקי' בין כחוס
לשמן אבל נגד החמיר לא מחמירין כי
ואומירין דהכלב כחוס ולא פיעפע
להמקצת שבחוד הרוטב כלל: ועיין פרטי
דינים בס' י"ב ומכ"ס כשנגע אוסר
מחיצה ס' במחיצות אחרות הן לקדירה
שאין אוסרת כלל כשהנגע פלג במקום
הכדי נטילה: כא נטלו יסר: ואפילו
קליפה א"ל ואפי' המחיצה שמינה
דבבולע לא חמירין פטום והחמיר שאין
זה דפ של עננה ובלעה דם ממקום אחר
ג"כ אין אוסר אחרת בלא רוטב: ועיין
ביאורים ד"ס להחמיר ומדבר לה ג"כ אין
י' לא בלע בלא רוטב: ועיין ביאורים
ס"ך י"ג: כב הדברים יתחב אינו מפעפע
ס"ך: כג בחמירה חמה: ובחמירה
זונות אפילו קליפה לא צ"ל דוקא
הדמיקר ליה בלע חמירי אבל להפליט
טפס הכלו ולהכליע לא חמירי ס' וצ"ע
ביאורים דבאין כפ"מ יש להחמיר טיין

זו כיחור שמינה משום דאילו הכיחור נאסר וזכרון שנתנו הכיחור
במחיצה כ"ח מחיצות הכיחור השמן ומולו בכוונתו לאסור בלע כחוס
בסעיף ו' חפיו הכחיצה שמינה לא חמירין פטום והינו יולא כלל ס"ך
וכן כשהכלו שמן והמחיצה כחוסה אין צריך ס' רק נגד הכלו וכן אם נגע
היסור זה שנתפס כבר עוד לא: המחיצה
כחוסה ס' חינו חוסר רק כדי נטילה ולא
חמירין שנתפס כבר ונעשה שמן ונ"ע
לדון באיסור דרבנן דלא שייך בו
שמנוניות דמותר אפי' לדון כמבואר
לקמן: י' נטילת מקס: וז"ל לא נטל
ובישלו כך צריך ס' נגד הנטילה ולא היו

חמירין דביקור רק כשהחיסר מחמת בשר
בחלב כמבואר בס' י"ב וס' י"ז ע"ס:
י' דייקנו: היינו באיסור דרבנן אבל
באיסור דאורייתא אפילו כמים נגמרי
אוסר עד ס' כמבואר לקמן בסעיף ט'
באליהם ס"ך: י' ס' נגד האיסור: וכל
המחיצות מותרות כדלקמן ס' במלח:

ב' בשר נטל היינו בשר ס' סגנו
בגבינה המה חלב בשר שנאסר מהלב
סגנו בשר אחר אינו אוסר דאין בלע
יולא בלא רוטב ט"ו: ס"ך כחב דאוסר
והינו דוקא כשהחלב נטל ומי' אינו
אוסר אחרות בנגע ס' רק כדי נטילה
כשהבשר כחוס דבדבר שאין אוסר רק
מחמת בלע ע"כ צ"ל בין כחוס לשמן אבל
כשהבשר שמן אוסר הכל חלב אם נפל
על המחיצה שמקצתה ברוטב אף שאוסרין
כל המחיצה משום דלא בקי' בין כחוס
לשמן אבל נגד החמיר לא מחמירין כי
ואומירין דהכלב כחוס ולא פיעפע
להמקצת שבחוד הרוטב כלל: ועיין פרטי
דינים בס' י"ב ומכ"ס כשנגע אוסר
מחיצה ס' במחיצות אחרות הן לקדירה
שאין אוסרת כלל כשהנגע פלג במקום
הכדי נטילה: כא נטלו יסר: ואפילו
קליפה א"ל ואפי' המחיצה שמינה
דבבולע לא חמירין פטום והחמיר שאין
זה דפ של עננה ובלעה דם ממקום אחר
ג"כ אין אוסר אחרת בלא רוטב: ועיין
ביאורים ד"ס להחמיר ומדבר לה ג"כ אין
י' לא בלע בלא רוטב: ועיין ביאורים
ס"ך י"ג: כב הדברים יתחב אינו מפעפע
ס"ך: כג בחמירה חמה: ובחמירה
זונות אפילו קליפה לא צ"ל דוקא
הדמיקר ליה בלע חמירי אבל להפליט
טפס הכלו ולהכליע לא חמירי ס' וצ"ע
ביאורים דבאין כפ"מ יש להחמיר טיין

זו כיחור שמינה משום דאילו הכיחור נאסר וזכרון שנתנו הכיחור
במחיצה כ"ח מחיצות הכיחור השמן ומולו בכוונתו לאסור בלע כחוס
בסעיף ו' חפיו הכחיצה שמינה לא חמירין פטום והינו יולא כלל ס"ך
וכן כשהכלו שמן והמחיצה כחוסה אין צריך ס' רק נגד הכלו וכן אם נגע
היסור זה שנתפס כבר עוד לא: המחיצה
כחוסה ס' חינו חוסר רק כדי נטילה ולא
חמירין שנתפס כבר ונעשה שמן ונ"ע
לדון באיסור דרבנן דלא שייך בו
שמנוניות דמותר אפי' לדון כמבואר
לקמן: י' נטילת מקס: וז"ל לא נטל
ובישלו כך צריך ס' נגד הנטילה ולא היו

חמירין דביקור רק כשהחיסר מחמת בשר
בחלב כמבואר בס' י"ב וס' י"ז ע"ס:
י' דייקנו: היינו באיסור דרבנן אבל
באיסור דאורייתא אפילו כמים נגמרי
אוסר עד ס' כמבואר לקמן בסעיף ט'
באליהם ס"ך: י' ס' נגד האיסור: וכל
המחיצות מותרות כדלקמן ס' במלח:
ב' בשר נטל היינו בשר ס' סגנו
בגבינה המה חלב בשר שנאסר מהלב
סגנו בשר אחר אינו אוסר דאין בלע
יולא בלא רוטב ט"ו: ס"ך כחב דאוסר
והינו דוקא כשהחלב נטל ומי' אינו
אוסר אחרות בנגע ס' רק כדי נטילה
כשהבשר כחוס דבדבר שאין אוסר רק
מחמת בלע ע"כ צ"ל בין כחוס לשמן אבל
כשהבשר שמן אוסר הכל חלב אם נפל
על המחיצה שמקצתה ברוטב אף שאוסרין
כל המחיצה משום דלא בקי' בין כחוס
לשמן אבל נגד החמיר לא מחמירין כי
ואומירין דהכלב כחוס ולא פיעפע
להמקצת שבחוד הרוטב כלל: ועיין פרטי
דינים בס' י"ב ומכ"ס כשנגע אוסר
מחיצה ס' במחיצות אחרות הן לקדירה
שאין אוסרת כלל כשהנגע פלג במקום
הכדי נטילה: כא נטלו יסר: ואפילו
קליפה א"ל ואפי' המחיצה שמינה
דבבולע לא חמירין פטום והחמיר שאין
זה דפ של עננה ובלעה דם ממקום אחר
ג"כ אין אוסר אחרת בלא רוטב: ועיין
ביאורים ד"ס להחמיר ומדבר לה ג"כ אין
י' לא בלע בלא רוטב: ועיין ביאורים
ס"ך י"ג: כב הדברים יתחב אינו מפעפע
ס"ך: כג בחמירה חמה: ובחמירה
זונות אפילו קליפה לא צ"ל דוקא
הדמיקר ליה בלע חמירי אבל להפליט
טפס הכלו ולהכליע לא חמירי ס' וצ"ע
ביאורים דבאין כפ"מ יש להחמיר טיין

זו כיחור שמינה משום דאילו הכיחור נאסר וזכרון שנתנו הכיחור
במחיצה כ"ח מחיצות הכיחור השמן ומולו בכוונתו לאסור בלע כחוס
בסעיף ו' חפיו הכחיצה שמינה לא חמירין פטום והינו יולא כלל ס"ך
וכן כשהכלו שמן והמחיצה כחוסה אין צריך ס' רק נגד הכלו וכן אם נגע
היסור זה שנתפס כבר עוד לא: המחיצה
כחוסה ס' חינו חוסר רק כדי נטילה ולא
חמירין שנתפס כבר ונעשה שמן ונ"ע
לדון באיסור דרבנן דלא שייך בו
שמנוניות דמותר אפי' לדון כמבואר
לקמן: י' נטילת מקס: וז"ל לא נטל
ובישלו כך צריך ס' נגד הנטילה ולא היו

חמירין דביקור רק כשהחיסר מחמת בשר
בחלב כמבואר בס' י"ב וס' י"ז ע"ס:
י' דייקנו: היינו באיסור דרבנן אבל
באיסור דאורייתא אפילו כמים נגמרי
אוסר עד ס' כמבואר לקמן בסעיף ט'
באליהם ס"ך: י' ס' נגד האיסור: וכל
המחיצות מותרות כדלקמן ס' במלח:
ב' בשר נטל היינו בשר ס' סגנו
בגבינה המה חלב בשר שנאסר מהלב
סגנו בשר אחר אינו אוסר דאין בלע
יולא בלא רוטב ט"ו: ס"ך כחב דאוסר
והינו דוקא כשהחלב נטל ומי' אינו
אוסר אחרות בנגע ס' רק כדי נטילה
כשהבשר כחוס דבדבר שאין אוסר רק
מחמת בלע ע"כ צ"ל בין כחוס לשמן אבל
כשהבשר שמן אוסר הכל חלב אם נפל
על המחיצה שמקצתה ברוטב אף שאוסרין
כל המחיצה משום דלא בקי' בין כחוס
לשמן אבל נגד החמיר לא מחמירין כי
ואומירין דהכלב כחוס ולא פיעפע
להמקצת שבחוד הרוטב כלל: ועיין פרטי
דינים בס' י"ב ומכ"ס כשנגע אוסר
מחיצה ס' במחיצות אחרות הן לקדירה
שאין אוסרת כלל כשהנגע פלג במקום
הכדי נטילה: כא נטלו יסר: ואפילו
קליפה א"ל ואפי' המחיצה שמינה
דבבולע לא חמירין פטום והחמיר שאין
זה דפ של עננה ובלעה דם ממקום אחר
ג"כ אין אוסר אחרת בלא רוטב: ועיין
ביאורים ד"ס להחמיר ומדבר לה ג"כ אין
י' לא בלע בלא רוטב: ועיין ביאורים
ס"ך י"ג: כב הדברים יתחב אינו מפעפע
ס"ך: כג בחמירה חמה: ובחמירה
זונות אפילו קליפה לא צ"ל דוקא
הדמיקר ליה בלע חמירי אבל להפליט
טפס הכלו ולהכליע לא חמירי ס' וצ"ע
ביאורים דבאין כפ"מ יש להחמיר טיין

זה שייך להלכות מריפות סימן ג

אפי' מוספין בזמן האירוסין ג"כ דינא כפי אלא ודאי דעל כספק שאנו דנין
אמרי' חוקי' חזקה: עוד כחב גבי הא דמריפות שבי' דא"ל חוקי' חזקה
שלא יתנה פשיטת חזק' הסדרה

עבורה עומדת מאי חזית דאמרת עתה נשבר' אחר שנשחטת איתא איפכא
ענה נשחטת אחר שנשבר' משום דא"ל במשארשתי לאסרתי דמוקמין
חזקה כחוקי' נפא ג"כ הכי אנה וז' בחזקה שאין ארוסה ואינה בעולה עומדת
מאי חזית דאמרת נבעלה אחר שנשחטת איתא חזקה אחר שנבעלה ודאי

ביאורים הלכות הערובות קז קח יורה דעה חידושים

להצילים מכן מוז' לרוטב אין מאנרפין : ב' עיפר' יונצלים חסור רעיקר' בעם' הסימך פשוט איסורא ברובא אימא ונצינים ליכא רוב ואפי' דגנים אס' הוציא כל א' בנפ' א' אסורין כולם דמישיקין סהוצא' האיסור בראשון ונאסר הכף ואוסר הכל ודוק' באיסור מדאוריית' דס' ל דם צינים מדאוריית'

(ז') ויחזור ויאמר פס"ז ס"ק ז' עד לכן אסורים כולם • אמנם זהו לדעת יריב'ם ודבר השיג עליו ר"ב והוא דעת הי"מ שכתבא הרב מטעם דלפי טעם הצלוע יולא צלח רעוב : (ח) ויש פתחדין • עט"ז ס"ק ד' שכתב נכס רש"ל עד לפי שכלל בקמרה צ"ס וכו' ולבאורה קשק דהא פירווי אינו אוסר יותר

אבל באיסור דרבנן יש לסלק ובדושים שיש
רוב כנגד האסורי' מותר ומ"מ לריבין
קליפה שנאסרו עממת העירוי' שיעור
עליהם אח"כ • ועיין ב"תאורי' דים לכתב :
ג הכלי • היינו אחר מעל'ע • ש"ך : ד
זבוב • ובס"י פ"ד סעיף ט' כחב דלר"ך
ס' נגד החולע שבפרי • ור"ך לחלק בין
זבוב לחולע שבפרי : ה להמזיר • אף שיש
בכלי ס' נגד האיסור חזין משערין בכלים
בס' ש"ך : ו • כלי • ודוקא חזין שחזין
בתיבן בלוע וגם עכשו לא חזב סכך
לחבשיל חזל לקח האיסור שפיה למעלה
החבשיל חזל ביין או שחמכו עכשו
לחבשיל שיש בו בלוע של עכשו בלוע
ניצ ור"ך ס' נגד כל סכך ש"ך ועפ"י ז"ל
ס"ה : ז נביה • כיון שכוניחו עם חבשיל
דין כ"ר עניו ומ"מ אע"ל"י ס' רק נגד
לחבשיל שחמכו ולא נגד סכך וקשה כיון
שחמכו לחבשיל ה"י שיש בלוע ובר"י גם
בלוע ל"ז ור"ך ס' נגד סכך וז"ע ש"ך :

ס'ס' ב'קדרה לבטל ונאסר מה ש'קדרה (ב') וחזר ואסר כל מה ש'קדרה
(ב' ב'ס'ס' ו'ב'אור) וכן ב'ר'ס' ק'ט'ס' ש'מ'ל' ד'ב' ע'מ'ל' ב'ק'ר'ה ו'ל'
ע'יר'ה כ'ול'ס' ב'פ'ע'ס' א'ח'ד' א'ל' ת'ו'ך' ה'ק'ע'ר'ה' ר'א'ו' י'ע'ל'ו'ש' ש'מ'ל' נ'ש'א'ר' ה'א'י'ס'ו'ר'
ל'ב'ס'ו'ך' (ג') ו'י'ש' מ'ח'י'ר'י'ן' כ'כ'ל' מ'ג'י'ן' (ע'ו'ר' ב'ס'ס' י'א'') (ד') ד'ל'א' מ'ח'ז'ק'י'ן' א'י'ס'ו'ר'
ל'ז'מ'ר' ד'נ'ש'א'ר' ה'א'י'ס'ו'ר' ב'ל'א' ס' (ב' ב'ס'ס' ר'ס') ו'כ'ן' ע'י'ק'ו'ר' ו'א'פ'י'לו' ל'ר'ע'ה'
ה'א'ו'ס'ר'י'ן' א'י'ן' ל'א'ס'ו'ר' ה'כ'ל'י'ס' ש'נ'ח'ב'ש'לו' ב'ו' ד'מ'ע'מ'י'ד'י'ן' ה'כ'ל'י' ע'ל' ח'ו'ק'ת'ו' (ב' ב'
ב'ס'ס' ס'מ'ל' ו'ב'ב'ה'ו'ת' מ'י'ת'ו'ני') :

ב ד זָבֹב וְכִיּוֹצֵא כּוּ מִדְּרָבִּים הַמֵּאוּסִים שֶׁנִּפְשׁוּ שֶׁל אֶדָם קֶצֶה בָּהֶם שֶׁנִּמְצָא בַּחֲבִשְׁלִי זֹרֶקֶן וְהַתְּבִשּׁוּל מִתּוֹת שֶׁאֵין פְּלִיטָה דְּבָרִים אֵלּוּ הַנְּגֻסִים אוֹסֶרֶת :

כִּבְיָהּ וְכֵן הִתְנַחֵם פִּשְׁעוֹ אַע"ג שֶׁשׁ מַחֲמִירִין דְּבָרֵי הַתְּקִלִּין עֵינֶקְר (ב"י פֶּסֶק כֶּרֶס ט"ז וְרוֹקֵחַ וְעוֹר מ' ק"ד) וְזִין לִשְׁנוֹת הַמִּתְנַחֵם וְאֵם לָקַח עִם הַכֶּף וְזֶה שֶׁמֵּת מִן הַקִּדְרִים אִלּוּ שֶׁאֵל דָּבָר שֶׁאִינוּ פּוֹנֵם אִסּוּר דָּן לְהַחזִיר הַכֶּף לְקִדְרָה וְאֵם הַחֲזִירוֹ לִירֵךְ מ' מִן הַקִּדְרִים נִגְדָה הָאִסּוּר וְלֹא נִגְדָה לֵל הַכֶּף (ר"ע) דִּלֹּא אֲמַרִי גִבִּי ׀ כְּלֵי חֲתִיכָה נִעְשִׂים נְבִילִים) אֲבָל אֵם הִיָּה מַעַט מִן הַחֲזִשִּׁיל עִם הָאִסּוּר בְּגָן וְאַחֲזֵר לְקִדְרָה לִירֵךְ מ' נִגְדָה מַעַט הַחֲזִשִּׁיל דִּהְיָ נִעְשָׂה ׀ וְכֵלָה בִּכְף (אֲרוֹךְ כֻּלָּל כ"ו) :

מכ"כ כמו שהקשה הס"ך : ונראה
 שהרש"ל לשיטתו דפ"ל דדבר גוש הוא
 בלי ראשון כמ"ס בשמו הס"ך בס"ק
 ומס"ה אחר בס' דיוקא במערה על זוג
 דתמא גבר ומקרה לעליון ולא בלע רק
 אדמיקר ליה מס"ה אלו בולע רק כ"ס
 אבל מער' על דבר גוש שהוא בכלי ראשון
 דאין שם דבר שמקרו מזלע עד ס'
 עוד הקשה על הח"ס במ"ס שהכל מנטרף
 ח"ל לא ידעתי מה סיד זה לכאן דהא
 צ"ב לומר אמרין דאין רגילות לבשל כ"כ
 ברוב צ"ב ס"ה רוב צ"ב כל ואין
 הכנס לדבריו ואפשר שכוונתו דיוקא
 בשם ספק השקול אם נפל לכאן או לכאן
 מנטרפין ס"ה אבל הכל כיון שדחי
 ה"ר רוב צ"ב בשמאמט הרוצב לפחות
 מס' כיון שאין רגילות לבשל הרבה חשוב
 כדח"ה ה"ה האיסור שם מעט דאשר'
 איסורא ברובא איחא דהא אפי' להחיר
 סמכין אטעם זה מכ"ס להחמיר וכיון
 דודאי נאסרין ונתערבו במועט
 נאסרו בולן : (ד) דלא מחזיקין כו' יע"ט
 ס"ק ה' דים להם שמה הולית האיסור
 וכו' עד איסורא ברובא איחא ע"ס
 והא דלא אמר הטעם מבחמ"ל דלא
 הוציא בראשונה הרי נאסר הכף והא
 באחרונה הרי נאסרו הרוב בקדורה זה
 הינו דהא השמא קאי בסדרה דמבשל
 ברוב צ"ב דכאן סר בפחות מס'
 מקדש דה"י יסרוב ומס"ה כחז טעם
 זה דהיינו כיון דאמרין איסורא ברובא
 איחא ואם היה ד"ס ק' צ"ב ח"כ
 בסבולא הרוב דהיינו ל"ה אמרין איסור'
 ברובא איחא וז"ה דה"י טרפכ"ה צ"ב
 ומס' סבולא אפי' נאסרו כולם וז"ה אין
 כחן רוב היסור :

קח (א) לשפוח צ' קדרות • מין צם
ק'י'ס דאס' וכחז סס הט"ז כטעם
צסס במדרכי משוס טלא יתמלו זה נזע
וילק' לכ מפרק כילד זולין דקמלי הסס
דאין זולין צ' פססים צמור א' מפני
הערבות גופין וכו' ע"ס ופעולס אין
נזכרין צום ופ"ר היא אסור מדיו' דס"ס
ונלע"ר סמדברי במדרכי מוכס להי' דז"ל
במדרכי על הס"ס דפ' א"מ לא הלכת
לצור פייסודותי ישראל ועכו"ס שסמחו
צ' קדרות זא"ז ולא ססו חכמים בדבר
וכחז סס וז"ל מ"כ דיש אסורין ומפרשין
לא ססו סכמים לילמול מחדר ישראל אפי'
משמע דאי מחדר אפי' אסור ורז"ל פכס
דאין זולין צ' פססים מפני הערבות גופי'
וכו' וא"כ לפי פה ססבינו סס מדברי
במדרכי מה סלי זה צמורת פלים הא
גבי צ' פססים לא שייך זה ואפי"ה אסור

ואפי' בישראל גוי' אסור לשפוט איסור ו
בדבר . לכן נראה דודאי יש לסלק בין ש
שמתקן דין גבי העלאת על השלחן בין בש
צדקה כד לענין ללנות זה אלל זה והשחא
לא היטיב לאיחלופי דמיאזר וזהר ב' כיון
דגבי דלא קיימינן שיטתא דכיון להכחיל היש
פסמים אף דישראל ודאי מירפת טלא ויגש
לא אסור רק בישראל ואכרי מבשלין איסור
הפסדכי סמיים דאסור ללנות אורי וזאי
ואכרי וצדמהדר אפי' אלל כשלא מהדר אפי'
אפי' מוכרתה מהא דשני פסמים משום דהי

זה שייך להלכות

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

קח א צמור • ודוקא בשא' שכן משום
דסהיתר מפסס לאיסור אבל
צמיסס כחוסים מותר לכתחלה ע"ז וס"ד
צבד שלח נמלס אינו אסור לריס אבל
בשר שלא נתיח אסור לכתחלה ע"ז
ובדיעבד סכל סרי : ב מותר • וס"ד
סחפאו עס הנלי כיון דאספר לאוכלו בלא
סלב ה' לכתחלה ואסור למציאר לעיל
ס' (צ"ז) : ג ופיו • סרתי בעין גדול ופיו
פסחוס ודוקא פסחוס ממש אבל פסחוס מעב
למעלה אסור לכתחלה ובס"ז צ"ז דמציאר
צמור גדול מיירג"ב בפסחוס ע"ז : ד
קטן פי אש' סס"ס ע"ז : ה צמר כלומר
סלא לאפות צמר עס סלב צמור א' :
ו לאוכלו • אפילו צמור גדול ופסחוס
למעלה : ז לקטת' והסנכנז לקטת'
מעכוס דברים סנכנסלו בליליס מוסס
סחס כלס אינן צ"ז אף דנע"ל אסור
לכתחלה לא חשבין סקני' לכתחלה :
ח סריף • או שנעסס לריס ונאפס אפי'
עס פת ובצמור גדול ופסחוס מילוד אסור
אפי' בדיעבד והדבר סחינו סריף פ"ס ג"כ
צמור אינו נאסר ואינו מצטרף לה' :
ט מותר • ולכתחלה טוב לספסר :
י צמלז • היינו צפס פועט או פ"ס פ"כר
צפס אבל צפס מרובכ אסור אפי' לאוכלו
לצדו גורס ספס איכלנו צמלז : יא הי"צ
אפי' נעסס לריס אין לחוש צז"ו אס אין
המחב' מויע' סחס סניס : יב ספסד
הינו ספ"מ ואף דלין איסור צלע יונק
צלא רוטב מ"מ צרימא יס להקל מעטס
דכל סנכנס צססס מסייע לצטל :

א. אין צולין בשך כשרה עם בשר גבילה או של בהמה טמאה
 ב. בתנור אחד וע"פ שאין נוגעין זה בזה ואם צלאן הרי זה
 מותר ואפי' היחה האסור שמענה הריב' והמותלת רזה ואם התנור
 גדול שמחזיק י"ב עשרונים . ופיו פתוח מותר לצלותם בו ובלבד
 שלא יגעו זה בזה ואם אחד מהן מכוסה בקערה או בבצק וכיוצא
 בו מותר לצלותם אפילו בתנור קטן ופיו סתום :

כחמץ אפילו בחנוור גדול ובדעבד להקל אפילו בחנוור **ד** קטן
(ארוך כלל ל'ט ובחשוב ר"י מייך) ובהג"ה (ש"ד) ואם אפ"ה פ"ה ע"ה בשר
אסור ל'אכלו ע"ה חלב א"י ש"ה פ"ה אחר וכן א"ה ע"ה א"ה פ"ה ע"ה חסור
אסור לקטת אורו פ"ה א"י ש"ה פ"ה אחר דכ"ה מיקרי לכתחלה אכל א"י ל'ו
פ"ה אחר בריות מותר בשניס ד"ה מקרי לענין ז' דיעבד (אגור בש"ר ר"י
מולין) ו"ה רחין מחירין ריחא אפילו בדעבד. א"ל"ל החנוור פ"ה ק"ה מ"ן
פ"ה מ"ו לעולם בתקום צ"הע"ן יול"ה (ש"ה ב"ה"ר) ובתקום הפסד אין
לסחמיר בדעבד אפ"ה חסור לגמרי וא"ה חסור דב"ר **ה** חר"ף וכו"ה א"ה
ביחור דב"ר חר"ף ריחא מלתא הוא ואפ"ה בדעבד אסור א"ה שניס מוגיל"ה
אכל א"ה אחד מהן מכוסה אפ"ה בל"ה בעלתא **ו** מותר (ת"רדכי פ"ה) א"ה
א"ה ל'ו ל'יפור וביחור חמץ חמץ מוגיל"ה אסור אפילו בדעבד (ש"ה
ב"ה"ר) וכו"ה א"ה חסור צ"ה פ"ה ע"ה בשר אסור לאכלן **ז** בחלב
אבל בזה אחר זה אין לחוש אא"כ **י** הו"ע המהב
משניהם דא"ה אסור אפילו בזה אחד זה א"ה הו"ה שניהם מוגיל"ה
ד"הו ככיו"ה של קדרה (ד"ע סמ"ש ס"ה ה"ה) כר"לע"ה מ"ו
צ"ה יש אסורים דכל מקום דאסורין ריחא מלתא ואסור בדעבד היינו
דוקא דליכא ס' מן ההיתר נגד האיסור אבל באיסור ששים מן
ההיתר אפילו בכל מה שבתנו מבטל האיסור (ש"ה בארוד) ולצ"ה
יב הפסד יש לנהוג כן י"ה דאיסור האסור כמשהו כנון חס"ך בפסח
רוחה מל"ה ואסור אפ"ה בדעבד א"ה דחנוור קטנוהו סחוס והאיסור
והיתר מוגיל"ה תוך החנוור (ה"ה ס"ה) וי"ה שאין להקל (תוס'
ד"ע) ובמקום הפסד יש לסמוך אדברי מקילין וע"ה סוף ס' ק"ה
א"ה יש להחמיר לכתחלה (א) לשפות ב' קדרות ואחת מהן של
איסור על הכירה או לצלות איסור אצל היתר :

בבריא

ק"ח דים ליוצר הוא חסוד כיון שכוף אסור מדינא דס"ס מלי והירות איכא
באל למחס לאחלופי ובין איסור וסחר דדילי מיני לא חייסין לאחלופי כסו
עכס"ד ס' פ"ס ס"ק ב' ועין צר"ן סכילא כב"י בטור ס' ל"ז סמחלק"ב
יים לרילמא פסדר ישראל אפי' דלי פסדר אפי' אסור כוונתו דנאי דלגבי ישראל
נאן לטעות הכרי ויחליף האיסור בתיאר כיון דלדודי' חרוביהו להיסירא נונא
מ לטעות חייסין וגם סכרל דליחסח לא שייך דהא חייסין בישראל גבי שרי
יון דלא דילי מיני' מכ"ס בנכרי ומס"ס אסור כל סהסרל פסדר אפי' וא"כ
ר אפי' אבל ישראל חקודא מחר לבשל איסור והסר זה אלל זה וגם סיוס דבדי
זה ופ' צריך לפרש כ ונת דבדי רס"א בסי' קי"ח דלויסר לללות זג"ל בישראל
לא הלכת לנר וכו' ונא דכתב ברמ"א בלשון ויס ליוצר אפשר דלא מסיב ליי
אל פאיוסור ולא פייסין גבי' לטעות ומ"ס כבד בלשון ויס ליוצר כ"ל :

זה שייך להלכות פריפות סימן

יורה דעה הלכות ניש

כג סעיף א (א) אחר כרוב • בהנחלת סוד הקטת אומי לל
חילק כלל כתיב בסי' א' נני גדי סמיט דבאשג:
ואסור ולקדמז'ס אפי' בשוק אסור • ולא קטת מידו דבאלין ל"ו סלקת דבדיא
בין אנריס לחמילות ופי' רס"י בעצמ' לשם דלן דרך

צִיּוֹן אֲנֵרִים לְמַתִּיצוֹת וּפִי רֶם י

חידושים יורה דעה הלכות הערובות קח קט ביאורים כמ

יג קטן ע"ש סמקתא מחספות דעכו"ס והניח ז"ע : יד מגולגל שחורין רשע חסדלים אור דקדורה מפסקת וה"ל כלל חסד כ"ל דקדורה : ואם החומר פתוח קצת אפילו לכתחלה מותר וזה חילוק בין ביטול לגלי : טו אפשר : פי' סמקתא לא יסמך לעשות מדרג חדשה בכל פעם ע"כ הותר גם ליטול לכתחלה זה לכתחלה ואם הוא ב"י אסור הפתח הראשון שחלף אחר כפסטי"ל משום שמנונית האיסור שעל המדרג : ואם אינו מכירו חד בחרי בטל אע"ג דהוא חסר"ל כיון דאין איסורו מחמת עצמו : טז קליפה : ולא הגעלם דמדרג דינה ככלי שחשמישה ע"י האור דלר"ך לכוין : יז יין אפילו פתח פתוח דכנאה משום דרית כי האי חשיב אובל : יח חסד : ט"ה חביות פתוח ופתח חסד : יט אפילו באיסורי חסד : כ כנאה : ז"ע דלקמן פי' ק"ג אסור חסד ינס לכתחלה דכנאה ויש ליישב בדוקק : ס"ד : כא לכתחלה : משמע דפלטין מותר לסבול ט"ז : כב לקרית ו"ל לסעיף ס' משום דמוחב בין נכנס במוטטו ומילין אכל כשאר איסורין אסור :

ה מותר לשאוף בפיו רית יין נסך דרך נקב שבתחבית לידע אם הוא טוב : כג' אכל אסור : לטעמו אע"פ שאינו בולעו (ריב"ש ס' רפ"ח) ואסור לזלף יין נסך שאסור בכנאה (בשערים נכנס כנאה חסר"ל) אכל מותר לזלף סתם יום דמחר : כהנאה (ארוך כלל ל"ט) :

ו שק של פלגין וזונגול שמשמין בקנקניין נסך מותר להרית בהם אבל לבשמים כא להברלה אסור : ז בשמים של עכו"ם וכלאי הברם ועלה אסור כב להרית בהם :

קיצור דינים מסי זה

א חנוך גדול ופתוח ממש שרי לכתחלה והיה חנוך קטן וא' מכוסה ושניהם כחשים שאין בהם סרך שמנונית נמי מותר והמחמיר בזה חסיד : ב חנוך גדול ופתוח קצת או חנוך קטן אפי' פתוח ממש אסור לכתחלה ומותר בדיוקבד : ג חנוך סתום לגמרי אסור בדיוקבד אפי' בחנוך גדול ובהפ"ם מותר אפי' בחנוך קטן : ד איסור חריף אפי' חנוך גדול ופתוח ואפי' ב' כחשים אסור בדיוקבד וה"ה בהיתר חריף : ה ביטול או צלי קדר שביא בקדירה בפ"ע אפי' חנוך קטן וסתום לגמרי מותר כשהטעין לצורך שעה : ו הטמין לצורך שבת ששהה כל הלילה בסתום לגמרי דינו כצלי ממש ואינו מותר רק בהפ"ם ובשניהם כחשים שאין בהן סרך שמנונית אפי' בלא הפ"ם מותר בכל גוונא : ז חמץ בחנוך קטן וסתום לגמרי אסור אפי' בהפ"ם לשניהם מגולין אבל חנוך קטן ופתוח קצת או חנוך גדול אפי' סתום לגמרי מותר בהפ"ם וח"ג ופתוח קצת אפי' בלא הפ"ם מותר : ח דנים שצלו עם בשר אפי' בחנוך קטן וסתום לגמרי ואפי' בדבר חריף מבואר בס"י ק"ו דאין בהם סכנה : והש"ך שם מחמיר : ט פת שאפוא עם בשר לענין אם לאוכלו בחלב הוי ככתחלה אפי' לו פת אחר וכן לקנות מעכו"ם פת שנאפה עם איסור : חנוך גדול היינו ששהי' י"ב עשרונים בקרקעות החנוך שכל פת יהי' עביו טפה ויהי' מלחם מצה וחגורים של אופה מסתמא הן גדולים : א כשיש חשש שמא יזוב מבשר לחלב עיין בס"י צ"ז : חמו ונשלמו דינים העולים מסי זה

חידושים יורה דעה הלכות הערובות קט ביאורים

קט א ביבש : וקמח בקמח כיון דנבול מקרי ל"ג זל"ג : ב עומד בעצמו אע"פ שפוסל ג"כ במים או במסקין אחרים ויש ס' כלל הקדירה נגד האיסור מ"ל החמירה מקרי יבש ביבש ובעיני רוב דבר צ"ל חס"י כפחיות הן מצינו עיין ביאורים ס"ק ז' : ב בחרי ה"ה אפילו משהו יותר סג' : ד שלל נבול : כגון שפירך למחיות דקות א"ל שנאמר א' מכן וא"ל איזו : ואלס נפל א' מהערובות ל"ס או צ"ב מערובות וכן צפירם עיין בפ"מ ק"י ס"ז ובמ"ס ס"ה לר"ך פס"ס כסוד' לזולין ביהר אסור מדאורייתא וזהו אחר זה צע"ס מדרבנן מטעם שז"ס יבשל יחן טעם ועיין ביאורים ס"ק ז' : ומדרבנן : והש"ך כתב דביאור דרבנן יוצר ולאכלן וחד אפילו ביאור דרבנן אסור : עיין ביאורים ס"ק ז' : להרבה : ואלס צע"ס דב' קדור' קודם שזעזע הערובות אסור להדיע דוקא ג"ס הביאור ואלס קודם שזעזע הרי אחר אחר וכו' צע"ס יורה דעה אחר זה נהד : ח מנבל : כיון שפ"א מותר בפ"ע : צפ"ו

קט ב דין יבש ביבש שנתערב וכו' ב' סעיפים : יא חתיכה שאינה ראויה להתכבד שנתערבה באהרות מין במינו יבש א' ביבש דהני (א) שאין נבלל והאיסור ב' (ב) עומד בעצמו אלא שנתערב ואינו מכירו (ב"י בשם תשובת הרשב"א והרמב"ן וס"ה) חד ג' בחרי בטל ומותר לאכלן אדם אחד כל אחת בפני עצמה אבל לא יאכל (ג) שלשון יחד רש"י שאסור לאכלן אדם אחד אפילו זה אחר זה : (הג"ה) וכן יס לכתחלה ויס תחמירין להסליך אחר או ליתן לארמים (הג"ה ש"ד בשם מה"מ) ואינו אלא חומר צע"ס וכל זה כשהערב צמיט אכלך (ד) שלל במינו ואין מכירו אפילו יבש ביבש (ה) לר"ך שס"ס (טור ז"ס כס"ה) ואין חילוק כלל זה בין אם האיסור ג' מדרבנן או מדאורייתא (ב"י) וע"ל ס' קכ"ב אם נהגענו כל"ס ביהר : ב יבש ביבש שנתבטל חד בחרי אם בשלן בולן כאחד ואפילו כל אחד בפני עצמו אסור אם אין שם ששים מפני שהרובט בנוחן טעם ונבלע בחתיכות ואם רוצה לבשלן יחד ואין שם מותר להרבות עליהם כדי שיעור ס' ובשלן ואין בו כשום חסד אסור :

קט ב' וי"א דאם נודע ההערובות קודם שנתבטלו ביהר סכל שרי דאין חזרין ונאכלין תחת שנתבטל ביבש (טור בשם הרא"ש) ובמקום הפסד יס לסתור חרברי המקילין להחיר מדברי הקוס' (פסחים מ"ד) דכ"ה חסיד' שחי קיפות דמוקי לה בא דשחי קופות צמח"א מוכח דאם ס"ה יחד מכוין בלא"פ דחולין ואפשר דנפל גר"ל : (ה) לר"ך ס' : עש"ך ס"ק י' דמוקים מדברי האוספות פירק אלו עוברין דהוי מדאורייתא ומתיר דמירי בלא בלא : וק' ל"י דאם שם צמח"א צמח"א מירי דאין מקבל טעם ממכירו ולא שייך בזה לומר טעם בעיקר מה"מ יס"ה מדאורייתא עדים' ומע' ענין שיעור ס' לז' ועוד דבש"ס משמע ס' דוקא כולל דכ"ה דאורייתא וחד משיעור זה הוי דרבנן : לכן נראה לי דודאי אס אוכל כל ההערובות ביהר הוי דאורייתא : ל"ע ור"ה ברור יזכרים דף ע"ח דפ"ז האם פסול וסתור וסתמא שכלן זה נז' ואללן דפטור וצקסה ס' ש"מ נוחן טעם ברוב לאו דאורייתא ומשני מצ"מ ברובא צמח"א צמח"א ע"ס שש"ע דאם צלל פסול וחד מצי"ע דלקי וכן מוכח במנחות דף כ"ה אלא למ"ד דמקשה אלא ללכ"ך מ"ס וברור דלא ליתיה סד ויבטל הכר וצקשו :

זה שייך להלכות בשר שנתעלם מן העין סימן כג

דרך לחתוך נבילה לחתיכות וע"כ להרמז' ס' מירי כשוק חס"ה כאן דמירי בחתיכות מותר בכל מקום שמתא' מטעם דאין דרך לחתוך נבילה לחתיכות משא"כ בס"י א' דמירי בשלימה דהוא גרוע מאיבדים דיותר דרך להשליך נבילה שלימה מה'ה' שפיר :

שם (ב) רוב האוונות : עש"ך ס' א' ס"ה י"ז : ועשר"מ ובמירוס' לביב כסויא דניסול הארכלי : ומ"ס הפ"מ דאם הן עין חסד עכו"ם ומתה' שראל ונחל קרוב לבית יבראל דמותר דחולין בחר קורבא במקו' דליכא דובא נגדו ומציא דליה :

ביאורים

מחלוקת. במין. במינוי. אסור מדרבנן
ומס' נמי נקמה נקמה דיש צילע וכו'
דין ספק מדיפות שאירע ב

א. דבר חשוב אומר א. במינו ב. (א) ככל שהוא

(כ"ה) ויח' דכל דבר שמתקין להניחו שדרכו למנוחו ׀ חמיר ליתו בטל (שור
בשם ר"י וכו') וכן יזהגין הא דרבר חשוב אינו בטל אלא מדרבנן
ואוליגין ׀ בסמיקו לקולא (ארוך כלל כ"ה והרשב"ם ע"י מסמ"א) ׀
ב בעלי היים שנמערבו באחרות ונשחטו בטל השיבותו ונשלין
והוא שנשחטו ׀ בשונג ודוקא ׀ בעלי היים קטנים שאינן
ראוים להתלבד לאחר שחיטתן (ארוך כלל כ"ה) ׀

וְעַל הַיָּמִים הַלְלוּ אֶת ה' וְהָאֱלֹהִים רַחֲמֵינוּ כֹּל דְּרָפִים מְרֻבָּא פְרִים הֵינּוּ שְׂלֵא פִירָא
מִזֶּן לְפִנֵּינוּ אֲבָל אִם פִּירָא לְפִנֵּינוּ אִזְּ שְׂרֹאֲהָ כְּשֶׁהֵעִכוּם לְקַחוּ הוּי
 כְּאֵלּוּ לְקַחוּ מִשֶּׁם בִּידוּ (טור) ^א

על הקדרה שלא כנגד הרועץ והיה ס' נמ'
הטפה שאינו נאמר הקדרה רק מחמת
הדלות וכן נאמר בדמיון הדמיון :

הן בכל מקום וה"ה בכל כיוצא גדולות אבל קטנות בעלין ואם הן
פתיחות תפילו גדולות בעלין חלוקה גיל
קומות :

בשר שהושגה ואחרי מוכרות בשר
עמאיה מהן לקח הרי זה אסור
צוה דמי אכל בשר הנמצא בשוק
ב החנינו מוכרות בשר שהושגה
יורה אכל חכמים יד אפרוהו
המוכר ישראל.

ואחריה רק במלך בין שאין אוכלין אחת רק ע"י מלוו בל : ח בשוב
דוקא בשמחטו אחר שמחטב אבל נשמטו ק' דם שמחטב אפילו בשוב בל :

א"י מאיזה מהן היו כמע"מ ולא חסור אלא תשום שפיקא ולא אמרי' דבוב

וְיָנֵחַ נִקְרָא קְבוֹעַ רֶגֶל כְּשֶׁלִּיסִיר וְהַלֵּיחַר יִדְוֹעִין זְמַקְוֹתֵי בָּרִין כִּכְרֵי חֶפֶץ
זַעֲמֵרוּצָה חַיּוֹת כְּגוֹן סִיס עוֹבִ"ס מוֹכְרִי זֶסֶר וְט' חַיּוֹת מוֹכְרִי זֶסֶר כֶּסֶר
וְט' מוֹכְרֵי זֶסֶר וְיִבְרָחָה וְשִׁבְחָה וְט' חַיּוֹת מְכֻלֵּין מוֹכְרֵי טְרִיפָה כִּי מְכֻלֵּי

בכצווע אסור ולא היום "ס" ולא אזלינן לא בחדר הזכר ולא בחדר הנקבה ובהיות :

ד. אפרוכו. וחסד נשר מנחלם מהעין :

טו צפילה

מניות אפ"ס כסר דאזלי' צהר רוב פאזכרין כיון דכספק הוא מאיזו מוכר נלקח אזלינן צהר רוב פאזכרין ולא צהר רוב צהר וזעור צהר מניות מיירי' בנזונות
דכי ידוע שהנותן אלה מוכר חמיד צהר טריפה וכו' מניות מוכרין צהר כסר וכל כסמיות הן של עכו"ם פאזכרין צהר ושבת איה מאות מוכר צהר צהר ואיזה
פאזכר צהר טריפס דאז אס היינו הולכין צהר רובא היינו הולכין צהר רוב פאזכרין ואפי' כיה צמקוט אסא צהר נגד כל כס' מניות לא היינו פאזכרין על רוב צהר
דק ארוב פאזכרין כיון דצחוב פאזכרין מלי לא סייך ביה ציטול צחוב וסייד צו דין קצוע כמו פאזכרין דהרשב"א והרשב"א גבי האומר לסלוחו לא וקדש לי אשה
דאסור בכל כסמיות מצעולם כיון דכספק הוא בין נכסים לא סייך ציטול וס"ל קצוע ואכור גדאורייתא ערם וס"ל כיון דכספק בין פאזכרין
לא

也

חידושים יורה דעה הלכות הערובות סי' קי' ביאורים כט

ט. במילים: **ואסור לאוכלן בצה אחת דלז ליכא כ"ה חדס סתקא**: י. **בכ"ה נ**
וה"ה בירש או לקחו עב"ס במינו ובפ"ע מותר בירש לפנינו דיש פוסקים
 סוכרים ד"י לפנינו הא רק מדרבנן מיהו אסור לאוכלן בכ"ה דלז ליכא כ"ה
 חדס סתקא וזה דוקא כשנודע הספס אחר סת"י לפנינו קוד' שנערב בהם
 אחר דנאטר כגד הסערובות אבל אם

אחד דואלר כנר הסערבות אכל אס
סיכפ נפל בשעת פרישו למערבות חולין
ססיתר נפל וצפין ביאורים ס"ק ר' :
ח קסיכס הסריפס וסיינו ספירס ממקום
סמולר הסערבות קודס שטרפס הספס
כזן שנסערט הריאות במקום א' ואס"כ
סירשו מלואתו מקום למקום אחד אכל אס
נפסו שלס בהמות בבים אסר ואס"כ
פירס אחד מלן ואס"כ נסערטו הריאות
ונמלל אחת מלן סריפס אף מל ספירס
אסור דלל ססיז פירס מה שנפירס קודס
סמולר הסערבות ואסר סמולר הסערבות
אפי' שרס שלסו בהסרונ' ג"כ מותרין

וְאִם יִירָשׁוּ רֹבֵן לְמָקוֹם א' אֲבוֹר וְעֵינִי בַּמְּאֹרִים ס"ס ח' וְלָכֵן אִם נִחְסָמוּ שְׁלֹשׁ בְּהֵמֹת בָּבֵית אֲנִיבְּרִיָּה וְעִירְבוּ שֵׁם הַרְיָאוֹת וְעִירְשׁוּ בֹזֵז אֶתֶר זֶה קוֹדֵם לִידֵת הַכֶּסֶף אֶתֶר פְּנוּלָה הַתְּעִרְבוּתָהּ לְמַקְוִינ' אִתִּי בָּלוּ לְמַקְוִינ' אֶחָת הִתְעִרְבוּ בֹּזֵז מִכֶּסֶף כָּל דְּפִירִים דְּלֹא אִמְרִינ' הִרְדָּה לְקַבִּיעוּתִי כִּמְעָה הִסְפִּיק ס' וְכֵן אִף שְׁמִים הַתְּעִרְבוּתָהּ מִמֶּרְיָן בְּמָעַל לְעֵיל מִשְׁאֵל כ' בְּהִסְפִּיק ז' שְׁמִים אֲמִרְבוּס אֲמִרְיָן לֵלֵךְ אִם בָּלוּ כֹּלֵם לְמָקוֹם א' אִתִּי בֹזֵז א' אֲבוֹר וְאִם נִלְחָמוּ רֹבֵן בִּיחַד לְמָקוֹם אֶחָד אֲבוֹר אִתִּי בְּדִין דְּהִסְפִּיק ז' דִּלְעִירְיָן אִיבִירָה בְּרִבּוּא אִיתָּהּ וְעָמְדָה אֹתוֹת קִנְסָאֵר בְּמָקוֹם קַבִּיעוּת כ' אֲבוֹר דְּלֹא אִמְרִינ' אִיבִירָה בְּרִבּוּא כְּדִי לִהְיוֹת וְאִם יִירָשׁוּ קָנִי בְּהֵמָה וְחָזִי נִשְׁאֵר בְּמָקוֹם הַקַּבִּיעוּת הַכָּל אֲבוֹר דְּלֹא שִׁיד לִיֹּמֶר בְּהֵמָה אֶחָת חָזִי מִחוּלִים

ד רוב תניח מוכר' בשכר שחוטא ומיעוט מוכרת בשר נבלה לקח מאחת מהן וא"י מאיזה מהן לקח ונתערב באחרת ואינו ניכרת **חזק (ד) ככלה ברוב משום ספק מפיא .**

(צנה) ויש לזכור כי כפי' מ'ס' כל מקום ראיור במקומו הוי כחלם על חלם וכו' וכל ספק הרשון אחר הן התורם ואין כן שר ספק לזכור רק חרובת לא מקור ספק ספק (אור' כלל כ"ה) ואפי' נהו: מי שלקח בשר מהקולין (פ') בית המטבחיים) ואפי' התיבה הראי' להתכבד ונמצאת טריפה במקולין ולא גורעו י"ה חתיכו' הטריפה ואינו יודע מאיזה לקח כל מה שלקחו מהמקולין (ה) דורם שנמצאת הטריפה מותר שלא נפל הספק בקבוע אלא (ו) לאחר שפירש

לא שייך ביטול וכו"ל קבוע ראורייתא אבל בנוונא שכתב הס"ד בנתפטר ריאה
מדינא בדיקריעות דבכס"ג מלרפין לרוב אפילו אם היה שני נהמות נהמות
אחא ולא אזלינן בחד האנשים דק בחד בהסמות אם כי רוב נהרות מה הפרס
יש בין גולד מערבות בין שלש נהרות בחד בהסמות אם כי רוב נהרות מה הפרס
77 מעמר בהמרבות הוא בדיקמות וכו"ל

הסבחים בעלמא ירלו לאוכלן מותרין הן
לאכול מסמט בטול ברוב ושא"ס לא יהיו
יכולין ליטא מיה פסוקא לא"ס
מדרווייתא ולפסג"ל לא שייך בזה קבוס
דאורייתא . ולריק לומר דה"ל קבוס
כיון דהספ' בין מוכרין ה"ל קבוס אמאי
מסברא לא דמי לנכרי ועכשיו נכלל לנכר
רווחת הס"ך דהר"א' סובר בזה מנחם
לנו כל ה"י כבשרות ולקח וא"י מאיזה לקח
ואת"כ נודע ש"י מהמיות טריית כיון
דפיקר הספס הוא מלך ברירת הקניות
שא"י מאי' חנות לקח וספק זה בטמולי

שהוא מקום הקביעות מולד והבירור שמתח מכן טריפס הוא רק גילוי מילה אחת למפרע מהות של הספק שמי' במקום הקביעות לכן אסור דאוס כמולד הספק במקום הקביעות ונראה דאף אם אש"כ נשכח מקולן' מוכר טריפס ואש"כ אף אש"כ היה לו ספק מה זה מקום נלקח נ"כ סיה הספק והספק אחר שפיר מולד מ"מ כיון דהספק הראשון שנוול במקום הקביעות היה מהשב לפסוקיהו כמע"מ לעמין אם ס' סמקס מבורר אח"כ מע"ה אף אם לא נחזרר המקום אח"כ אסור כנ"ל ומ"ס כש"ך וו"ל והרשב"א מורה לו בזה נו' עד אפי' ודא' טריפס וכו' היינו בזה אחר שלקח שהיה טריפס במקולין אחת והוא יורד מאיזה מקולין לקח רק שאי' באיזה מקולין היה הטרפס עליו אין הספק מזה ברית הסנינו' והספק זה לאו במקום הקביעות מולד ופולדות הספק מזה עלמסס הוא ומולד כשפירש מותר כיון שלקח מקום שנוול הספק אבל אם היה מולד

[illegible]

הקדוה נפל כיון דלאן רוב מעד לסקורבא משא"כ האן צעמל קרוב לבית ישר
דא"ל לומר פחמה קורבא רמזים זה נפל דהא כל העיר הוא רוב נגד בית
ורבא עדיף מקורבא ואמרינן דהסם נפל : חרע דהא ממעם זה אין מקומו
לבית זה בכשר וכיון דמאין דמאנשי העיר נפל דהר דינא למפלה

דעמיתות דעפוזיט בנקאס
דאס זעלבס בון די שוואכע פ'ע' וואס פאר דינא נאט'ס האט
צווייגן ר'ס פ'ע' - וואס דאס האט זיין דעמאל בון די שוואכע וואס
נאט'ס דעפוזיט בנקאס דאס זעלבס שוואכע פ'ע' וואס פאר דינא נאט'ס האט
צווייגן ר'ס פ'ע' - וואס דאס האט זיין דעמאל בון די שוואכע וואס

באחדים

לֹא בָטָל דִּהְיָ קְבוֹעַ מִכָּהֳנוֹ הַקָּדוֹם לֹא בָטָל וְדוֹק : (ו') לִיקָח מִכָּהֳנוֹ
וּמִלֵּךְ אֲחֵר : עִי' ו' שִׁמְרָם כְּנוֹן שֶׁנֶּסֶךְ מִמְּחִיבֵה אֶחָד וּמִקְרָא ר"ל וּמִקְרָא
אֵין ר"ל דִּהְיָ אֲחֵר מִנֶּסֶךְ דִּהְיָ לֹא עַל הַמְּחִיבֵה אֶחָד שִׁי' הֵאֵר אֲחֵר
וְהֵאֵר מִתּוֹ . וְלִכְאוּרֵה קִשָּׁה דִּהְיָ שֶׁיֵּנוּ בְּזִבְחֵיהֶם דִּהְיָ לֹא מִתּוֹ אֶם קָרַב רִאשֹׁן

אמר דיקרבו כל הראשין ומשעם דכל
 סכסמות אסורין רק סהלאשין מוחיין
 וארי מלויקין בסמא אסא הראש להיתר
 והבסמא לאסור . ודלא דעוקר טעמו
 סמא משום דליכא למימר ממ"נ אם היא
 של איסור הרי הכל היתר כיון דיש ממנה
 פדיון מהר"ל ודוק כנ"ל . (ה) והא
 לאסור : עט"ו ט"ז פ' דתו קשה .
 פונת דבריו שמעיקרא הקשה אהא דמח'
 להסתלק בס' ג' צנור ובס' ט"ו צנור
 וש"ס בחקש דנכשינסו דנייד מכס"ס
 אמנס שיאסר בדיעבד לא מוכח משם
 כמ"ס סט"ך לכן מקשה ותו דמוכח לאפי'
 בדיעבד אסור . ומט"ך ס"פ ל"ז שכח
 ליישר דעת הרב דלפ"ס מסורו וכלו יסד
 למקום אחד כל הראשין שוב לא מסור
 קניי . וללאורס שנהפזרו קטלס כולן
 ונעקשו . מקביעות מלויקין דבריו דלא
 יתיישב דזה כלל הקושיות שהקשה . ועוד
 דהא מוכח מהש"ס שם דמחזיז ממא

יבואו עשרה כספים בב"א ויקחו עשר צרשי' למוכח דלפי' בלאו רב ריבן למקום אחד ולחסידין וינייח בה נראה דכנה מקודם משני הש"ס אקוסי' לריבטול ברובא דב"ס קשיבו ולא בטלי ותקשה ע"כ דיקח וגימא כל דפריש מרוב פריש פי' דהיינו דלא בטיל מטעם קשיבות דב"ס ואסור לאכול כלום ביהל מ"מ נימא כל דפריש וסלי ודלי דהמיר' הוא ופשי' דה"ל קבוע פי' דהו"ל נהנו כל דברים שסופים דין קבוע ופריך דנכשיניהו דלויי וזכרם שבו מיד לא שייך דין קבוע כדמלך בזור דף י"ב ובכמה דוכתי ומ"מ אף שבתל דין קבוע כל זמן דנייד וכן אפי' אם בלאו למקום אחד שבתל ג"כ דין קבוע להש"ך מ"מ דין ב"ס לא בטיל ק"י בדוכתי ואסור לאכול כלום ופי' משני שפיר שם יבואו עשרה כספים בב"א פירש' דהיינו כשיהיה הרוב בב"א אף דבשל דין קבוע כיון דזכר' גדו ממקום קביעתו וכמ"ס הס"ך מ"מ פיון דלאסור כאלו מעורב לא בכל

מטעם חשיבות בע"ס וכיון שמקריב כולם היו כאוכל בידך האכור והא' דל
 כתב רש"י שאל יקחו כולם היינו משום דכללים אמור ליקח כולם דהא שנים
 כולם או רובן בידך למקום אחד אחר פירו ממקום הראשון רק לאכול חולן בד
 פתירם לפיכך אחד אחד מותר כל אחד לכל שאין באיסור רק מטעם חשיב
 פעיקרא אחירא דבע"ס לא כחילו מקשה הש"ס ויקח ויטא כל דפריש ומש
 לא בטל מותר אפילו ליקח או מה שפירש לגיטו מטעם כל דפריש מרובא פ
 דפריש שנים האחרונים אסורין והשאר מותרין כל שפירשו שלא ממקום קביע
 קבוע לא גזרינן שאל יקח משנים האחרונים ולפי' אם בלא כולם בידך למקום
 אפילו פירש בפניו מותר כיון דליכא שוב קבוע ולא שייך גזר דש"ס והא' דל
 סוד וגמור ומוחר לסקריב תפי' בידך היינו משום דשם לא בלא כולם בידך ר
 לא בסיל אבל כשכולן בלא למקום אחד לאיסור ודאי' בסוכן אין מותר רק איתו'ן
 קודם שחלד הספק דספיק' ה' דא' סדין דאפילו שנים האחרונים מותרין לכן
 ואפלי' אסורין שנים האחרונים לא קשיא כלל וכמ"ס לעיל דנסי דליכא דין קבוע
 האחרונים לא שייך זה : גם מה שהקשה דמכ"ל דפירשו כולן עדיף לא קשיא דר
 ואיכא למיזר פא' יקח מקבוע : ומקום מולא פסילו' מהש"ס דסובר כר"מ
 שם וע"כ נריך למל' שם דרוקא בקדשים גזרינן אפילו במקום דכושן להיות מיי
 פסול' מבוחר הש"ס גבי טבעת של פ"א שאסור אלמא דאפילו בחול לין גזרינן כ
 וש"ך מ"ס מ' שהקשו דהא איכא למיזר פא' ואיכא בהויד לכלב או לעכו"ם וכ
 חזיר אף דביטול בשבת איסור דאורייתא ופיין זמ"ס לעיל בסיוען ל"ט ב"ס ה'
 וטעם דלמיריק בניסין דף נ"ד דאף ר"י דסבירא ליה דלא קיים דברבנן אום
 חזי וטבעת ריש פרק כורא קי"ל ג' כבד ופיסס קידרה ע"ג כירא דאסור מט
 ד"י ויסימתי' פנעלו ויחלמנו אף דלפנין סיחוי קידרה קי"ל דאסור הטעם כמ"ס
 כיון דלמ"ד האיסור קאכיל כמ"ס סת"ס : ונשתלקו בזה כל הקושיות הנ"ל : מה
 מ"ל' מהם כו' ובכנל כבד תקו' דהפליא אמור וא"כ אפלי' מתיר בקירב דעוס
 שבר'ו שכחב דלם ביכל דקדשה ליון דהקדשה קיימח ויש לרן על הקירב אמסו
 מאיזה כהנס נאלל האבר ונשאר דין פדיון על איברים ונכנסה זו שהאבר מוס
 למירין אם קירב סראש של אחד יקרי' כל הארשים כולן אף להפלות נשאר
 סיח דמות' ומ"ס יש לתקן דשם פכ"ס על הראשים יש לספק שאל אין בתקדושה נשאר
 נשאר מלוח סת"ס כעלמסות' מ"ס ל"ט להק' בניכר : (א) מה : מש"ך מ'
 מוסס הקושיות דאל בקל'א אומר הרמב"ם דה' תרומות וואו חזום דל"כ סיס
 למיריק דין טבעת לחביות ולפי דעת סכ"מ סוקין סן דכטבעת בעינן שמש ובה
 גריכותא ואמר דאי חל חרומס ה' אדוקא חרומה שיש לו מתירין וכו' פ"ס אל
 שסוקל גם לפי' דלמ"ס ואדרבה מוכח דעודה בע"ז מרלא קאמר אבל טבעת ל
 כיון דלא עליה מ' סוקל' שליו בוס ונחרומס פרבה וכוון בעיני :

לְבַיִת הַיְיִם בְּבִלְיוֹרִים מִ'ק': כּוּ נָלֵךְ • וְקוֹדֶם שֶׁנִּדְעֶה סִּמְכוּנוֹת מִזֵּדֶה
 מִ'מִּי' בְּפִינֵה שׁוֹנֵה וְרוֹקֵא נֵלֵךְ אִלְּכָל קוֹדֶם שֶׁפִּי' אֲכָל אִם פִּי' מִ' מִהֲשִׁמְכוּת
 בֵּין שֶׁפִּי' מִמִּזֵּל אִם שִׁפְרֵשׁ לִפְנֵינוּ וְהִכֵּיכ נֵאֲכָל אִם נֵלֵךְ אֲסוֹר שֶׁ'ך' כִּי לֹאִם •
 וְהִיא לְשֹׁאֵר דְּבַר אֲבוֹד אֲכָל נִמְקוֹס שֶׁאִפְשֵׁר לְסַמְּאֵל וְאִפְשֵׁר לְרִיד לְרוֹן מִלֵּוֹן וְעַל

פֶּסַח מִצֵּי מֵה נִאֲמַר שׁוֹן הִלָּחַת אֲסוּרִים
 פֶּסַח יֵשׁ לִנְטֵר מִסּוּרָה כְּרֹבֵת אִיחָה
 וְסִכּוֹל אֲסוּר וְכֹה שְׁתֵּי שָׁמַיִם דָּלוּ
 אֲמִירָן לִיח דָּסֵד וְדָלִי סִיחֵר מִדֵּלֵה
 דִּהִסְרָה לִיחֵר וְנִי דִהִסְרָה וְאִם נִסְעֵרֵב
 פֶּסֶם לִרִי לֵאכּוֹל אֲרִבֵּעֵה אֲרִבֵּעֵה וְאִם
 אֲרִי לֵאכּוֹל שֶׁ שְׁנִיחָה' אֲרִי' אֲרִי' פֶּסֶם
 לִאֲסוּר לֵאכּוֹל אֲתוֹן הַשָּׁמַיִם פֶּי בִּישׁוֹל
 וְעִיִּין בִּישׁוֹרִים סִי' לִדְרָה לִיחֵה
 אֲפִילוּ פֶּי בִּישׁוֹלֵה הִסְרָה הַבְּנִיחָה
 כֵּאֵן כֵּנֵן נִסְלֵה וְכִשְׁנֵי תִפְרֹכּוֹת שִׁיךְ גִּיל
 לִיבֵס בִּיבֵס שִׁנְטֵרֵב שֵׁלֵה בִּישׁוֹן נִסְחָה
 מִס' וְעִיִּין בִּישׁוֹרִים לִיחֵה לִסְפֶּסֶס כּוֹה וְ
 בִּשׁ לִדֵּס לִיחָה מִיחָה הַשָּׁמַי' עַד שִׁנְטֵה
 לֵק אֵן בִּרְבֵּר קִטּוֹב כִּסֵּל חֲסִינִיחֹן כִּפְשִׁיחֵה
 וְנִסְחָה וְאִם מִיחָה בִּישׁוֹל לִיחֵה אִין הִסְרָה
 רִק מִכָּה מִסֵּל וְלֵה אִיחֵה מִנְחָה רִק

למכול חרות חרותי וכשנשט' לק רוס צילם
דכשלוכל מעט ממנו אוכל ודאי איסור וליכא ס'ם אסור : וכן סדין בדבר
וכש שחפצו של צמי' בספות מע' דנ"כ מותר כשנל כשנשט לק אסור
ועיין ביאורים : ל אהר' יואל כול רוב מהשערובות לים מותר אפי' לאדם א'
ועיין ביאורים ס' קי"ד : לא צ"י במי אדם כלומר כשאירע כן לשמי בני אדם
לרדך להריות לכל א' שיאכל חסרובות שלו בואו' דוקא ולא שיאכל כל אחד
בב' א' למצוד אס' וליומר דמא' אין כלל איסור' ואח"ל ש"ס איסור בהשערובות
מימר האיסור אכל אחר ועיין ביאורים ס' קס"ו : לב מהשערובות ובכפ"ז
מותר בהשערובות הב' כשאין אוכל כולו כהמא' : לז ודאי איסור' דלורייטא
כלל ודאי איסור דרבנן הרי הוא כהפס איסור דלורייטא : וט"ו
ופ"ך עסקו דהשערובות הב' מותר כשאין אוכל כולו כהמא' אפי' איסור
דלורייטא וסערוב' סנ' מותר אפי' לאכול כל אחד ובספס איסור' דלורייטא מותר
אפי'.

[illegible]

ומה טעקעס פאס לעסנדיג בכתובות שכתבו האומ' לא דמי כלל דעס
העשר ליכט בנחמדיה היום אסורס י"ז כיון דהוי כדא לשאל ביה
מה' ירע אי אחרני כן ל"ב כני ארס נ"כ מירא כל אחד לאכל בוא' ועוד
דל"א אס דס ע"י ב"א ואס טעקעס זע"ו דל"א שלא יאנו כולם ב"א לא קסאי
נאס אחר זא אפ דלח"כ יעא ביטל מוח' : (טו) כולן אסורים : פש"ד ס"ק י'
פ"ל סכר' דהעצבים דוקא בל"ח מ' דברים : כנו ראוני בך ודחית מחינות
עצוב וטני ב' חסרונות כת"ס האומ' בובאים וקיעאחיה בעז"ל עטברא דנט
שפערנבות נ' כוודא אומ' דאסיר לאכל כולו כאחד מחערונות הב' בשפער
חערונות אפ דכלל חסורא בש"ל ספיקות מוסר פשים ס"ס ע"ל הט'

זו שייך להלכות בשר

ב'אורים

כלם מתקומם למקום אחר שוב לא
 קבוץ ופ"ם בדבריו מכ"ס חפרוב' הפני
 שהם במקום אחר ללל היו קבוץ ומס"ס
 כשי' מור חפרוב' ג' מחר מוטס מס"ס
 וכיון ללל מלסרפין לס"ס רק ב'ספרוב'
 הפלסרוב'ס פסור לללול כולו כלסר כמו
 ב'ב' חפרובות לללס ר"י מס"ס ב'ספס
 איסור חורס סנפסרוב לללול מר ב'סר
 פלסרין לס"ס ולומר ב'ספס פני סמל
 פניס סריפס כפסור ב'ס"ך כללני ס"ס
 דין ל' פ"ס מס"ס בספרובות כשי' ג"כ
 שרי לללול כולו כלס'סל דמססו דמל'ס
 מוכס ללספך ע"ס נללס לסרוב מוכס
 מסל'ס כיון לללס סל'ס דסני ב'ב'
 חפרובות פסור לללול חפרובות סב'
 כולו כלסר ס"כ לסרסב'ס דלסרין ג'

דובר שיש לו **לך** מתירק אין להתיר מלך **לה** ספק סביקא (שם
כלל"ה) ושוב להחמיר אם לא לצורך מאחר שיש לו היתר
כלאו הכי :

מ ספק טריפה שנתערב באחרות כולן אסורות עד שיהא בהיתר כדי לבטל האיסור אם הוא מדברים המהבטלין כיון שספק הראשון היה בגופו אין להתירו מספק ספיקא

בזה וי"א העט' דאסור הויזיל ודסעק הוא איסור מדאורייתא ולא נובל לומר
עוד סעק שאין כאן איסור רק עטענערב באחרים לא מקריים ס"ס ואסור
(סס) אכל אס היו ב' ספיקות אס הים כאן איסור כלל ונורעו ב' הספיקות

ביחד מחירין ס"ם בכל מקום תפילו בציפור דאוריית' וגופו של ציפור ואפי' היה לו חזקת ציפור כגון עוף שחזקה ציפור עולת ונשבר או נשמת גפס ספ נקבה הריאה יש להחיר מכה ספק ספקא ח"ע שיש לברר ע"י בדי

ריאה טריפה שנמצאת בין ריאות כשרות ואמר הבוד' שהיה' ריאה טריפה בין הכשרות ולא היתה בכבשים ערב

תערוכות ולא מלרפינן תערוכות הא' לם

וזה נבאר ענין הספק שנהלקו בו קרממאי ובתראי אי דאורייתא אי ספקו אסרמנ"ס רמנור פסיקא דכיון דכספ רמנמנא קלירכס דרש רז"ל ממשס ופרבנוס בחוליו דרש

ובמאמר דאלטליך יקורא גראס
דער בשר כוון ז' ומאזרח שנת
לפנעם כי האי דאיכצא איבורא
שחירלו הפוסקים דאלטרייך להי

יִסָּךְ וְלִהְרַמְבֵּס קָשָׁה הָיָה מֵיֶשֶׁת לְמִלֵּךְ לִרְדּוֹ
בְּלִפְתֵּי כָל סֶפֶק מִמֶּנּוּ אֲשֶׁר לִיכָא רִיבֵיכָּ וְ
לְהִתִּיר סֶפֶק וְשֶׁאֵל כָּלל הַסּוּרָה סֶפֶק מִמֶּנּוּ
יֵאָדָּב הֵאָדָּר הַסֵּם מֵהֵיכָן הִקְדִּיבֻ מִנּוֹ
אֲמָרָה קִיָּרְכֵם בִּי וְלִהְרַמְבֵּס קָשָׁה אֲמַי
וְעוֹד מִיָּן לִי לִהְרַמְבֵּס דִּין זֶה וְלִמְעַלֵּי
פְּרוּכָה בְּמֵסֶה מִטֵּה דֵף כִּיט וְצִוָּה יִתְיִישׁ
רַמִּי כְּחִיב וְסִבֵּךְ אֲשֶׁר יִנֵּץ כָּלל מִצֵּל לֵאמֹר
סֶפֶק יֵאָכֵל וְכָתִיב כָּל סוֹר יֵאָכֵל בִּשְׂרָר
כֹּו וְשֶׁאֵל לִיכָא יִתִּירָה אֲמַלָּה דָּכֵל לִישְׁנָה
עַל הַסֶּפֶק: וְעוֹד אֲזַכֵּךְ אֲשֶׁר דִּשְׁנֵי בֵּין הֵיכָּ
הַגֵּשֶׁה בֵּין כָּלל הַלֵּאווִי וְכָתִיב דִּשְׁנָאֵל אֲשֶׁר
חִוִּיר וְדִלִּי וְחִלָּב וְזִי לֵאמֹר חִלָּב: אֲשֶׁר הַסֶּפֶק
סֶפֶק לֵאמֹר יֵאָכֵל דִּשְׁנָה יֵאָכֵל וְכָתִיב דִּשְׁנָה
יִסָּךְ אֲשֶׁר וְכֵן לְקוּשָׁה אֲחֵרִים וְאֲכִילֵת אֲמַי
בִּסְפֵּק כְּמוֹ דִּרְשִׁיט מֵאֵר וְדִלִּי וְלֵאמֹר סֶפֶק יִנֵּץ
מִסָּךְ לִינִיק מִצֵּלָה וְכָרְבִּנֹת דִּבְרָרְכִּנֹת
וְלֵאמֹר סֶפֶק הֵיכָּ דִּרְשִׁיט חֲסִים וְדִלִּי וְלֵאמֹר
בִּסְפֵּק דֵף כִּיט עַכְלָ אֲשֶׁר יִתְיִישׁ פֶּרֶם
יִתְיִישׁ וְדִלִּי וְלֵאמֹר סֶפֶק אֲמַי הֵיכָּ כְּחִיב כָּל
בְּהִימָה אֵינֶה מְצֻרָה וְדִלִּי לֵאמֹר יֵאָכֵל
יִתְיִישׁ יֵאָדָּב קוּדֶשׁ דִּרְשִׁיט אֲשֶׁר יִתְיִישׁ וְדִלִּי

ומה תהיה סעודה ראשית
 סעודת וקאזאר האדריב
 חלי סעודת וכו' אלמא דכוין כי
 אליעזר הוה ראש בכולין סר
 נוהג מקום דשור וסא אסר רמס
 דסעודת ו

[illegible]

אבן בזה דמאצט מפרמב
כח"ס הפוסקים ומא
קרא דמבשר אשר ינת ככל טמא
הנוק בכהן לאו ראי' הוא דמפס
דברה' טמא דלא' ובר"ס טהור

ומה עשינו מהרי"ם ראי' משה
למה טרסק וכסי ולי מדאורייתא
ולא קסא כלל דמאוד אמה דאם
מינה סודאלי דוקא עבא כו' וט'
ועיין עוד במהרי"ם שכתב דפס'
הוא נשאר להלכות דבר ידועים מן הדין מימן.

ק' מיטום דעווסטן שאין מומטין
 מומטין לא עכין ואלילו ר"מ עזר
 קסא ברימי דאפי' הן רק טפי קד
 וים לחוסא שאינס וזכא ועל"ל
 א מורא לא חייטין להעמיטם ולא
 המיעוט מכ"ס למיעוט אחר דלא
 ים מוכא לסיפך דאס צדרכות ובי
 רוב ישרא' עשום דמלרפין איעום
 אר צפא' טוט דמלרפין מיעום
 דמ"ל דמברך דלא חייט למיעוט
 "ס א"י דמיעוט עכ"ס כיון דאח
 וות ג"כ מיירי מרובא לריתא קאן
 רשע"א בתא"ל דק' ד' בע"ס דלא
 ע בטעם הדבר * וסא אס נאמא
 ער מותא כלן מכא' ימים * גרא
 וים למסא צדכא סמאלא ואלוין
 וי' א"ס דעזאר בשמאס באעות
 ולין בחר רוב' דת' ו"ל דכחתי'
 ואל' אפוכר' טוב"ס ים צאר ויתר
 ע"אל אס לית' בחר רוב המוכרים
 ון ע"ס דקא' א' חרות מוכרות
 "ס וסוסים שכתבו רפ"י משא
 וולס"ו השאוכרין ין ע"צ אסיר
 בורין של מלא' ו' ש' סאן בפסח'
 סאגים ויתר מל' ס' כיון דסמ'
 ע"צ ג"כ לא משגיחין דנול' סליבו'
 א ביון עגלים לרובא מותו הרע"ב
 ו' ג' מים קא' עש' דא מועת

ועתה נבוא לבאר דיני ס' סלעל סדר

ועתה נבוא לבאר דיני ס' על סדר
בפ"ק א' למסקנ' בנזק וטעם בתערובות לא מהני : ועבר'ו שסב'א קוסי'א
בסס'ר'א וכו' וכל ג' צב'ים מאלגות עי'א דהיינו סטטמע ב'ה ספק
מל' לר' וכו'ע' ה'ה ספק ח' בנזק וספק א' בתערובות ע"ס . וכל צב' ל'ז
קס'ה מל'י דה' מבוחר בנזק דף י"ב גבי ה'אומר לסלוח ל'ז וקדש לי אשה
ד'אסור בכל הכ'ים וכו' : בו הכ'ים' ס'ס צב'ה' אסור דכ"ע מושרין מ'ס'ס ד'אלין
בזר רוב'א ל'ד'י אסור מ'ס'ס ק'ס : ע"ס ואל' כ'ב'א גבי א'לגות עי'א ד'לי'א
ק'ס מותר אפי' מדרבנ' וע"ס א'לי'ס'ר א'סור ק'ס מ'ס'ס מ'על'ס ע'ס'ו צ'וח'ס
ומ'ס'ה מותר אפי' ב'ס'ס כי ה'ז' וע"ס צב'ים ד'מ'כ'ים ד'מקילין ב'אלגות עי'א
אפי' ב'ס'ס ד'א' ס'יד ב'ס'ס ד'וכ'י :

במ"ק ב ס"ם בתי גופים לא חתריק כגון בית מספן טריפה ויש ספק
אם נגזרה קודם שנתעב טריפה דמסק אחד בתרנגולת ומסק א'
בבית ע"ס ועברו טקסיה מאלמנת עיסה לפי פרט"י דלא כד ספק בזה
ומסק בבת כגון מסגרתה האם ספק קרוב לה ומה דבעל ונשאה בצדק ג'
חדשים ומסק ב"ט לראשין ואיכא מאן דמזיר אפילו בבית כמבואר בח"ה סי'
ב' אלמא דהוי ס"ס אפילו בב' גופים ולי' ידעמי דהא מאן דמזיר בבית עיסה
מפרט דעיסה היינו שנטמע בה ספק חלולא כפרס"י ובוה מומר מטעם
סכתבתי בס"ק א' ואפשר דבתי' במונח ספירס רס"י באמת הבת אסור
אפילו בדיעבד ותי' האו"ה הטעם דלא הוי ס"ס ואף דבגל"ה בבית אפילו
נגזרה מ"מ אסורה מדרבנן מ"מ כתב הטעם דלא הוי ס"ס משום מה שחיים
אח"כ אפי' בספק דליכא מאסר איסור דרבנן דמסק דרבנן מותר אס"ה אסור
דלא הוי ס"ס כמו סטי"ם :

בס"ק ד ה דבריו ז"ל קשה להולמן כמו שפירש"י והכריז ועוד דכין
 דלפ"ד ספק טריפה ע"י מערבות מה בדבר טוב לא הוי ספק
 דלאורייתא א"כ בספק טריפה שנתערב מה צד יהיה מערבות דאז מותר
 דהא מוכח להחמיר ולומר שמה חזק בן איסור כלל במערובות וכפ"ה יתבאר
 ונחמיר ולומר שמה האיסור מהם בנזק הראשון נפל לכל זלזולת עושה לסתמי
 צ"נ נופס אני הותר ב"ז אינה טריפה כמו שחיים בסוף דבריו בס"ק זה
 ולדבריו מה בדבר בספק ג"כ לא הוי ספק הראשון מן התורה וזה מבורר הביטול
 דהא אפי' מה טריפה בעין ג' מערבות דוקא במבורר לעיל . וגם בלה"ה
 אי אפשר לכוון דבריו בשכלי הדל . ולכן נראה העיקר בדעת הפ"ה כמ"ס
 הרמ"א בכת"י בגילוף ה"ה שהביא הפ"ך בשעט הדבר וז"ל כי לא טולד
 הספק הראשון רק עם השני מש"כ אם היה האיסור בספק אחד לבד דהו
 מקרי סא"ד וכו' וכוונתו נראה לי דאף שהספק טולד במערבות מעיקרא
 ולאמרנו מ"מ הבינה שגברא מחדש חזק בשגברא: טולד עליו צ' ספיקות
 ביחד ודוקא בדבר שהספק הא' טולד קוד' ונאחר ואז"ל טולד הספק הב' לא הוי
 ס"ס כגון ספק טריפה שנתערב מה"כ בביצה טולד נוספק טריפה ובשירה
 חזקא כשטולד בתורה צ' הספיקות ביחד ולא איזנאן כלל איסור בספק א' רק
 צ"ב הספיקות ביחד מש"כ מותר והא' דברואי טריפה ובשרה שנתערבה ויש
 ספק אם נגמרה אכור אף ג"כ נולדו שני הספיקות ביחד כשגולה הבינה המס
 היינו נעמא דאף אם נגמרה קודם מ"ג אכורה מדרבנן איסור ודאי כמו ביצת
 ביצה במבורר בס"י פ"ו ואיסור דרבנן צדד צדד אכור כן נראה לי . ונראה
 דמייורי דוקא שלא ראינו בשעה שהתלה הבינה וא"י מי הטילה אבל כשראינו
 המרגלות בשעה שהטילה אפי' בספק טריפה שנתערב' אכורה הבינה כיון
 שאנו אוסרין המרגלות הלך שייך להחמיר הבינה הפורשת ממנה בפנינו וכמ"ס
 הרמ"א בכת"י פ' מ"ט :

בס"ק : א"ל יס ב' מניות א' יס ב' כסירה וא' יס ב' ספק טריפה ומתערבו
המניות ויס כאן מחזיקה אחת ואינו ידע מאיזה הוא פוחרת מטע'
ס"ס וכו' ע"ש מחזיקה אחת אקרא דלא מבוחר בהג"ה דדוקא בספק טריפה
מתערבה באלף ואח"כ חזר מן התערבות ומתערב ברוב פוחר אבל אם לא
חזר ומתערב רק סמיר ונזמרת בעצמה ואפילו פ' ט"א בפנינו אסורה וכן
אפילו מתערב חד בחד אסור ודוקא ברוב ונזמרת וא"כ בבאן בהתערבו המנו'
חד בחד היאך יעלה על דעת שחז"ל הפירשת מתערבות חד בחד מחזיקה
מזמרת : ועוד דמ"י סיד כלל פריש לכאן בסלמא באקוס דאיכא רוב רממא
דבי"י לומר כל דפריש מרובא פריש אכל התערבו' חד בחד לא סיד כלל סבר
פ"י"ס דפ"ה בפרש א"ל חזקת במקומהו מפרש במקומו כיון דכבר נאסרו כל
בשר מניות מה סיד להחיר אחר טנא' מחמת שומרם בהלמא דבי"י סב'
הלוא"ה הוא דבר טלח איחזק איסור מעולם דתיקב כשנלדה טולד עלי' ב'
המספיקות מהא"כ בתחית שכבר נאסרה התערבות חד בחד לא נימא להאמר
כלל סת"ה מנזמרת כשנפרש . ועוד דלא איכא למימר מהא יקם מהקבוע
היינו מהמניות המתערבה דאמ' בפרש מרוב גזרין כ"ס בפרש מתערבות
חד בחד : סוף דבר דברים אלו מרפאן אינרי וכוונתו לזל נעלמה קשכלי דל
ואף להורות כן רק למי ששכלו שלם ליישב דבר :

במ"ק י' עיין במ"ש צדס האגור וקשן להולמן : ונראה דמיררש' שדיר
החמיכה דמי לא הסירה א"כ מפ"א י"ט רוב חתיכות נגדה ודאי
שומר במבוא' בסעיף זה דשק טריפה מותר צמתי מערנות ואי ליכא רוב
דאי ראשונים החתיכות דכ' כאלא הסירה הדיון על החתיכות ולא שייך חצר'
במ"ד רק דמיררש' בשהדיר חתיכה ואח"כ ספר דברי האגור דהא ע"כ מיידי
אין כשהחתיכות ראיות להכחיד כמ"ס הפר"ט דבאר"ל בלא"ה בטלוקהטע'
וגפרש בקדרה טוב אינו ר"ל וזה כנחמד דמותר במבואר צמ' קי"א רק
האסור הוא כ"ן שנסאר עדין ממנו חתיכה הר"ל כמ"ס הט"ז צמ"ק כ"ה
י"מ כיון דאפי"ן נוק החתיכה אם היא נחעררה בחעררות השני ה"א מותר
שלא ה"א יכול להגדירו מהתערבות השני וה"א יכול לאוכלו כולו ביחד אף
ודאי א"א ל"א האסור ואפי"ה מותר מטעם שכתב הש"ך במ"ק ד' כיון שיכול
ומר עליו ס"ס ע"ה ג' על חערבות הטע' וטעין לומר ס"ס כזו ואם נחערב
ונא"מ יבס ציבס ונפל אחת לקדירה ג"כ הדיון קן אף דהא"ה גלגל"ו דמאז

בית הספק

כלל חוזה כחבורה בסי' ק"ח דחמ"ב דין א' לכן וכן חותן ומוריס אכזרין בלא חוזה אפי' צ"ש שחמ"ב יינם דאין אסור אלא משום גזירה ע"ש ב"ש :

ב"ס ב' בספק איסור דרבנן שיש לו חזקה איסור הוכיח ב"ש דאכזר יוסבר' דולם להוכיח דמותר מכלל הוכחות ואין צדל דבריו והוכחותיו כדאי לסתור דברי ב"ש :

ומתקן שמיא ראי' לכחור דברי ב"ש חס מוכח להספך דמ"ש על ב"ש שמיא ראי' מעירובין דף ל"ה דאסור במקום חזקה איסור והקשה בוא דהא דמ"ב סוכה כח"ק דר"י דמחיר אפי' בחזקה איסור וכן הקשה הפ"ח ע"ש ומשם ראי' להספך דהא אפי' ח"ק אינו מטהר רק בנטמא בולד הטומאה דרבנן אבל בנטמא בלא הטומאה דרבנן אפי' ח"ק מותר דמחיר כחבורה בראב"ד פ"י מה' מקוראוח הלכה ו' ובתשנה למלך ס' והעטס דבולד הטומאה דרבנן איכא חרי דרבנן דהטומאה דרבנן ונס הארס אינו מקבל טומאה אפי' מולד הטומאה דאורייתא רק מדרבנן משא"כ בלא הטומאה דרבנן :

ובא למדמה ב"ש ספק עירוב לולד הטומאה לר"מ ע"כ היינו משום דבעירוב הילול הכרה יותר משאר ספיקה דרבנן ונראה לו להס"מ לדמות ספק עירוב לולד הטומאה דרבנן :

גם מה נחמה הכריז על המ"מ בעירי' בהדומה שהוא בספק טומאה לא הביטוי דכיון דגדא אכילה אכורה מספק שוב לא הו' טעור הרואי ביה"ש משא"כ בספק מצע"י נטמא ח' מתמיכה הספק אינו אלא נגד העירוב וכ"כ הת"ל בל"ס הלכות שנה גס מה שביא ראי' מהא דההרוב אינו ניעל בצי"ס ד"ביוני שכתב הר"ן הטעם משום דהו' ספק דרבנן אף דליחזוק בר מיונא ואין משם ראי' כלל דהתם היינו טעמא כיון דנעיל לולד הו' איסור דרבנן לא דחיין איסור דרבנן מקמי' ספיקא כח"ס הרשב"א והר"ן בטעם מה שאינו ניעל לולד בה' מספק מטעם דלא דחיין טלטול דרבנן מקמי' ספיקא ע"ש :

והדע דאלמ"ה ודאי דהי' לר"ך ליעול בלא ברכה פרו חס נכספה לו בשאר ימי' חס נעל לולד וכו' בחספוק בספיקה דסופר בלא ברכה וחק דבספק קרא ק"ש אינו חוזר וקורא למ"ד ק"ש דרבנן בברכו דף כ"א ע"ש הו' מטעם דק"ש אדעתא דהו' איסורא אית בי' כמו בספק החפלה אינו חוזר ומחפלה וק"ב הר"ה ע"ש :

הטעם אף דמחפלה אדם כל היום כולו בחורה נדבה מ"מ בספק החפלה אינו חוזר ומחפלה דבפ"ה אדעתא דהו' איסורא אית בי' וכן הו' בק"ש אף דמותר לקרות ק"ש כל היום בחורה נדבה מ"מ בספק אסור כמו בספק החפלה וכן הו' בכל הכרכות דאדעתא דהדבה מיה' לברך ולהודות אפי' בהוכחה שמו"ח כהו' שמוחר ביה' ברכות להחפלה בחורה נדבה ואדעתא דהו' איסור אפי' בלא הוכחה שמו"ח דהא חס בירך על הפס בריך רחמנא מלכא דעלמא ינו' יאל ובספק אסור לברך אפי' בנכ"ג ומטעם זה נ"ל לדון זכות כל האומרים במעמד הזה ובקשה ברוך אחס' דדוקא דרך מוב אסור דהא חזין דמריה פי"ע וממירא נ"י ויטודו ונקטו בלשון ברכה ודודאם בהוכחות שמו"ח מה הפס"ש בין בריך' ו' וכן בריך' חס' וכן הדין בלחן דמותר בעטח לחן שלא לברך ואמן מוב אסור בלחן יחומה * אבל בכל החלוצות ודאי חס נכספק חוזר ועושה בלא ברכה וע"כ בלולב הטעם מהא דספיקא אסורה ע"ש מטעם כפ"ק :

גם מה שהוכיח מהא דריש בילה דמקשה מהא דספיקא אסורה ע"ש דליכא כגון שטלר ביה"ש דאסיר מטעם דליחזוק איסור דביה"ש הו' כליחזוק איסורא אלא ודאי דאפי' ליחזוק איסורא מותר הדי' לי דא"כ לדבריו מותר לעשות מלמא דרבנן ביה"ש והא ודאי ליחא כחבורה בשבת ל"ו דאין מעשרין ואין מטבילין וכן מוקף אסור ביה"ש והחילוק מבור דדוקא לעשות איסור ביה"ש אסור כיון דיש שנה ויום חול לפניו הו' כחתיכה מ' מחיכות דליקבע איסורא כח"ס דפרי"ח משא"כ בדבר הטלר ביה"ש ולא ידעינן חס הו' איסור כחתיכה ספק מלב דמי וגדולה מו' כהו' מהר"ט דכשחוקי ענמה אפי' אולא הו' לגבייהו כחתיכה ס' חלב דמי ונס מה שיקשה דהא איכא חזקה מעוברת והשאלה הו' דילדה לאו קושיא הו' דקיימא לן ברב בקידושין דחזקה העשוי' להשחנה לאו חזקה הו' * ומה שהוכיח מהא דמגווח דף ס"ח דפרי"ח אכלי חרש באורחא דמיסור נגדי שיבסרי קסברי חרש כח"ס דרבנן ולספיקא לא חיישינן ואף דליחזוק איסורא דחרש ואין מכלא ראי' כלל וגדולה מו' הו' לו להקשות דהא חרש דיל"מ הו' וברש"י : אסור אפי' בספק דרבנן אלא ודאי דשם טעמא אחריו הו' דשם לאו ביה"ש הו' דאין בקיאיין בקביעה דירמא דק שחשו לכתא יחזיר לקילקולו וכל היכא דהו' לאיסור דאורייתא חששו והיכא דלא חלי לאיסורא דאורייתא לא חששו * ומתאי טעמא נישא הא דלא תיקנו בכל מילי דרבנן שני ימים כגון צפורים ומנוכה והעניתי' וכן לולב אינו ניעל בשמיני' מה"ע :

ב"ס ק' כו' בענין ס"ס נגד חזקה איסור באיסור דאורייתא הפס"ה ופ"ה דבמק"ה דבספק מנגד לחזקה ממש כגון בכתב בשמיני' אסור : והכריזו הפוסקים בהרשב"א להחיר מכה אכחה הרשב"א דהא חוכ' בכתוב פ"ק גבי חלמנת עיטס דפ"ס אלים מו"ב וכו' דרוב מהני נגד חזק' איסור מ"ש דס"ס מהני וכן מוכיח מהא דפוסקים בהוצאותיהם כמכו ענמה בהחרת עיגונה לשמש ב"ס אף דאיהבוק איסור דא"ל ונס הוציח מספק דרוסה שנחברב שחירי ברשב"א אף דאפי' ספק שח"ר דרס צמינים דהו' ספק בשמיני' וס"מ דאפי' ספק בשמיני' דהו' מזהה איסור אפי' מזהה ב"ס * וכו' לפ"ד קשה קושיות הרשב"א מהא דבשנחט בסכין ונתלמא פנמה דאוכרין אפי' בהרבה ס"ס * ומה שחירי' הרשב"א שם מוסר דאזיל לטעמי' דס"ל דבכתב בחיי' בחזקה איסור עומדת עד שידע לך במה נשחט' ואפי' שבר בו ענמנו וכו' ע"ש הדברים המובים לכאורה עד שכת"ך כהו' דמשנשחטא הו' ע"ש ולפענ"ד נראה דלאו משנשחטא הו' דהא לכתורה קשה לפי מה שהסכימו כל הפוסקים דבספק חס הו' פדיון אינה צומח בגון * בספק חס בשמיני' אינו מועיל שייך לומר אוקמי' לחזקה דבכתב בחיי' בחזקה שאינה צומח עומדת ונא שייך לומר כשחטא בחרה משא"כ בשאר ספיקי טריפות שייך לומר נכחטה בחרה א"כ קשה דהא צמחין דף מ"ג ג"כ הא דיש לו קוץ בוועט מקשה פ"ס מ"ש משלי החיכות ומשני מ"ה דליחזוק איסורא ומאי משני הא נקיבה הוועט נכילה בויובין דיש ספק אי ניקב כוונת חיי' ג"כ ליחזוק איסורא וכן ציבמוה ל"ה דמההו' הוועט ב"ה אשה זו דנימא נשחטא בחרה ומאי קושיא הא כל שיש ספק בנקיבת הוועט דאין שמיטה מועיל לא שייך לומר נשחטא בחרה וע"כ ל"ל דהו' מטעם שכתב הרשב"א ציבמוה

זה שייך להלכות בשר
בשר טמא מותר מ"מ אסור ברוב טבחי עינ'ם משום דלעורבים דסקלי
דחוכמיהו מיטעין כמבואר בס"ך ס"ק מ' ע"פ וזו כיונה דברי הח' טביעת
עין עט"ל ס"ק א' ודבריו מוסקין דשמי באכילה דבעטס פוא ולא מהימן
לאפוקי ממח דבריו :

ישראל מן העין סימן ט
סימן קיג סעיף ג פה"ה שאפ"ה עכו"ם וכו' וזוהי תמוה דהא פסק הס"ד
בסוף קי"ב ס"ר"ג דעש"ט בטל ברוב ומל"ה צומצ
יעקב שהקשה זה וקירן דפנה"ה כשומן ניכר בעין ולא בטיל וכו' גירסא
מכתב המזכיר דמיירי שהשומן ניכר אבל כשאינו ניכר מותר :
ס' קיט עי' א' הסוד

חדושים

שתי קדרות אחת של היתר ואחת של איסור ולפניו שתי התיבות
 אחת של היתר ואחת של איסור אם החתיכה אחת היא מאיסור
 דרבנן א כגון שומנו של גיד ונפלו אליו לתוך אלו מותרים שאנו
 תולין לומר האיסור נפל לתוך איסור וההיתר לתוך של היתר ואפילו
 אם ההיתר עכבירה אינה ב רבה על שלפני הכין אם לא ה'
 כגון אלא קדרה אחת של בשר שחטשה וכל בה אחת (א) מאלו
 השתי ב החתיכות ואין ידוע איזה הוא אנו תולין דשל היתר נפלה
 אפילו אין ההיתר רבה על האיסור או אם לא היה כגון אלא חתיכה
 אחת מאיסור ד דרבנן ויש שתי קדרות אחת של היתר ואחת של
 איסור ואין ידוע לאיזה נפלה גם בזה תולין להקל :

בד"א

במקומה דאזתה תגיבך התארת אסורה והשנייה שנחשדו כשרים וטעם לזה

זה שייך להלכות בשור שנתעדם מן העין סימן קיט

מעין ז' ונשל אחרים נאמן. עשר ס"ק י"ח עד אצל במזמר וכו'. תמיד
דבחי מיירי לי לחיובין אפי' מותר נאמן כיון דליכא היצובין במה
שמעיד לאחרים ומילת לחיובין נאמן במקום דליכא תיאובין כדשוכה בש"ס
ולעיל בסי' ג' ע"ש וחי מיירי בחשוד שלא לחיובין ושלא להכשיר בגו. כ"א שכ'
הר"ב ריש חולין קפה דמכ"מ יהיה נאמן בשל בהירוסה הוי דינא נלאד מהא
דקיי"ל כרשב"ג בבכורות וכהנים בתומי בכור חסיד לתיאובין ה' ויחל להקל
בחשוד שלא לחיובין וכן הוא כהניא בחסות הר"ן ס"י כ"ה דדוקא חשוד
לתיאובין מהימן בשל אחרים. לכך גרסה דרד"ז חשוד שלא לחיובין אינו נאמן
אף בשל אחרים דהוי בגוי כמ"ש הט"ז ס"ק ג'. ועוד דהכשלת אחרים ודאי
קיל ליה מאכיל ענינו כמ"ש הרשב"א בזה"ל וכוון דלחול האים. שלא לחיובין
ודאי דאינו נאמן רק דמיירי בחשוד לתיאובין קש"ל דנאמן בשל אחרים דכלכה
כרשב"ג דפליג הפ"ק דהתם בבכורות ל"ה דס"ל לה"ק סס דאינו נאמן במקום
דמישיבין לנגיפת וגומלין וע"ז פליג רשב"ג וכו'. דנאמן בשל אחרים דלא נחמד
רק בבכור של עזמו שהוא תיאובין גדול אצל לנגיפת וגומלין שהוא תיאובין
קטן לא משדיק ליה ע"ש. וזהו כוונת המחבר כאן דאף בחשוד לתיאובין בשל

היו כאן שהי קדרות של היתר ונפל איסור לתוך אחת מהן ואין ידוע ל
האסור ויש בשתייהן כדי לבטלו שתייהן **יא** (ו) מצ

זה שייך להלכות בשר שנתעלם מן העין סימן קיט פי"ד

למקור הדמים היו שבעת המכירה לא היה אכורה בודאי. אצחח הכ' לא
היו מקם ספרה משו' דמכר' • וה' מיי' שכתבם הריאח שהייתה זה
המקם אחר המכירה ושבעת המכירה לא היה על הבמה שם
מיסור

היה אפשר כלל פיהם להיחלף היו מקח טעות כיון דמ' ע אבורה היא ואלו
 היה יודע בשעת מכירה שהיא אבירה מכפ' ואין לה שום היחלף כל' ה' קוני'
 מש' ה' היו מקח טעות אבל ודאי אם הם' נולד אחר המכיר' כגון שסנה בשכר
 קודם שנברקה הריאה ואמ' כ' נאבד' הריאה ונאסר הבשר שסנה דא' 5

ביאורים יורה דעה הלכות העריבות קיא

בשמי כדי לבטל כיון דספק בין כולם איזו חתיכה אסורה אמרי' דחד בחדרי בטל דהא בידיה בידיה חד בחדרי בטל אפי' יד בדיח ואחד בעלי' כמבואר ברש"י וראה דעת הש"ך דדוקא כשהספק נולד בין החתיכות ואיכא רוב כשירו' כשר משא"כ כשהספק נולד בין המקומות לאיזה מקום נפל בעינן שיהיה רוב המקומות נד לידת הספק ואי ליכא רוב הוי כחד בחד ומסתקינן. לגמילה במקום המושג דאסור אי' לאו משום דין לירוף דבמעינן דאסור דרובן ואם יש בחד לבטל לא מלטרקינן מקום הסודי. (ח) עתיד להחמיר: ט"ז ס' ק' מה שחמה מסי' ק"ט ואף דשם איירי בשבט"א וכדאורייקא לא אמרי' לירוף דבד' הטי' בעמנו

בְּמִיָּה' מִ'מֶּה הָאֵל כָּחַד כִּסְדִּי בְּמִיָּה' ק"ס
 בְּמִיָּה' ל' דְּפִיקָר הָאֵיחֹד מִשְׁמֵחַ הַבֶּשֶׁר
 מִנְבֵּלֶת וְנִשְׁמָה נְבִילָה וְחֹזֵר וּפְלֵט עֵשׂ
 וְזֶה מִזְבֵּחַ הָאֵל וְסִפִּיר מִקְשָׁה : (ש) שֶׁל
 ב' כ"ב יֵשׁ עִדִּי בְּמִיָּה' י' דְּמִסִּיחֵר מִבְּנִי
 דְּמִדְמֵס לִיחֵ לְב' שְׂבִילִין . וְלִפְעִידִי לְדִקֹּן
 דְּבִרִי סִרְשִׁיבִי . דִּלֵּא מִבְּוֹר בְּרִמְכִּי
 פִּי' מִה' שֶׁלֵּאֵחֵט בְּמִיָּה' שֶׁסֶּ דְּבִאֲוִר רִאֲחִי
 סוּמָאָה שְׂמֹרֵק בְּיִצִּיכֵס דְּמִמֵּאִין בְּרִי' אִפִּי
 בִּזֵּס אֲחֵר וְזֶה וְהַטְמַס כִּיּוֹ דְּהַסְס מִלֵּד

אלא אפילו אחת בבית ואחת בעליה מצטרפת והוא הדין אפי' למא' בד"א בששתיהן של אדם א' לפי שכל שהן על אדם אחר יב' (ח) עתיד להתערב אבל אם הם (ט) של שני בני אדם אין מצטרפות :

אָנא וויס מ'פארמירן דאספילן צאדס אונד איין להקל וולאנד הספסר יס להחיר
צאדס אונד וויסו איין לאכלו אלא לאחר י' שיערבנו דאז כדר נאצט
האויסור (צאדוך כלל כיו צאס משרי"א) :

חידושים
 יב פתיר וואס' באלס א' אס ירו' צירוי'
 שאינס עחידים להעצב כנון פא' סל
 צשר ווא'סל הלכ או שבא' יס מחוק' ונשע
 קוהא אינ' מאטריסין * יג שיערנו *
 הס' ו' מחיר בלא הערצות ודון לירוק
 דעפיק זה אינו רק באיבור דרכנו או
 כינס כינס ס"ך :

עמיהם נולד ואי לא היה השני לא היה ספק דהא ולאי בדרם א' נגע ואם לא היה ה' הרי היה נודע הספ' משא"כ בשני שבילין בפיסין של זה אימא משום וס נלצו מבין שניהם נולד פ"ט במ"ל . וא"כ הלא באינו יודע לאיזה קדרה נפל דמו ממנו לראיתו טומאה שנוקטת ביניהם דטמא אפילו בזה"ז והא דבפסחים דף ו' מדמה שני צמים בדוקים לשני שבילין אף דבספק מבין שניהם נולד נראה דשם אפילו נודעו על רצף הש"ס להסיר מטמא אימא אכלתיה דהוי ספק הרגיל במ"ש החוט' שס"ק דאסור מסמם דאין ספק מוליד נאדי ודאי משא"כ כשבאו בזה"ז הוי לכ"ל כספק מוליד מידי ספק ואף שכתבו הסו"ס דמייירי בזה"ל נולד לליכא למימר אכלתיו מ"מ הא הטי' בזה"ל מי' חנ"ט ס"ק ב' השיג פ"ו ואפילו הסו"ס לא כתבו זה רק להוציא דלא הוי כספק הרגיל דנחשב כולדא במ"ש החוט' שם אכל מידי ספקי' לא נפקא דלימא קראו לסבירא ואכלו גמ"ס הטי' שם . וכן הכ"ז אוסר ג"כ מטעם אחר פ"ט וקיימתינו ג"כ מהכרח דנפשי' בעוה"י וכן עיקר דהרב דאפי' בזה"ל אסור :

ביאורים

יורה דעה הלכות ריבית סי' קנט

חידושים

קנא (א) דבר תורה • פט"ז ט"ק
הסותר בעכו"ם מציסדלויץ מל
להסיתו מותר משום קרא דאל תקח מל
והידורו דקוח • ולפענ"ד נראה דוראי"ב
להסיתו נ"כ מותר משום קרא דמלכו
דמשמע מאחיד דווקא אבל כמות"ה שמה
הטור בב"י זה לא נחמטט מקרה דמלכו
דמומר ישראל מעליה הוא וכלל אחיד
הוא וא"ל למעט מומר רק מציס דלוי
מלכו להסיתו ולקד כחב"ה הטור טעסדלויץ
מלכו להסיתו גם בעת"ס משום שר"ה
לכיים גם במומר שמומר מטעם זה נ"כ
וכחז מטעם אחד לשיהיו" (ב) לסלוות
לעכו"ם • ולעבד כעמי אכור דכלל
אחיד הוא דמור לה לה מאשה וגם מלכו
להסיתו כמבואר ברמב"ם ה"לכות עבדי'
פ"ט הלכה ו' ע"ש : (ג) וסוב להסמיר :
עש"ך ס"ק ד' סבב דמומר שלא ילא
מן הכלל יש להסמיר טפי ע"ש יואף דכלל
מקום מומר להכעיס ומומר שיאל מהכלל
שווין מ"מ הכל יש להסמיר טפי דהרבה
שוסקים כחזו פושט הסר הלוואת רבית

קנט א אסרויה מסוס גזירה
להכי ס'ך ובעד כעני אסור
שא"ל לנא להסכר בשוס מ"מ
מ"מ טור : ג' להסמיר

קצת שמונת להלוות לעכו"ם ולמומר ברבית ובו ג סעיפים :

א (א) דבר תורה מותר (ב) להלוות לעכו"ם ברבית והנכמים אסורוהו אם לא כדי היינו או לת"ח או ברבית דרבנן והאינה מותר ב (בכל ענין) (חסורי) :

ב מותר מותר להלוותו ברבית ואסור ללוות ממנו ברבית : (כגס) ויש מחמירין אף במותר להלוותו (המדרבי והגה"ת בעסר רבני"ה הורשי" וסג וזמברי"ג) ושיב ג להחמיר אם אפשר להשטת מתנו :

ג (ד) כותיים יש להן דין מומר לעכו"ם (ה) הקראים אין להם דין מומרים ואסור להלוותם ברבית ואין צורך לומר ה שאסור ללוות מהם ברבית :

הנה ועל מי קני' וקכ"ד דין אלוהים חינוך שנשבע לבין העכו"ם ואין ידע מחזורה ישראל כלל דינו בקראים ואסור להטות לו ברביה (כך משמע מצ"י לדעת הרמב"ם) ולכן תומרה שיש לה בן מהעכו"ם שהבן הרי הוא כמות ונקרא תומרף אסור להטות לו ברביה (תורד"פ' המולך) והוא כחינוך שנשבע לבין העכו"ם

גורל

מא לימוד ממעשהו • ובתחת לילא למיחש
ענין ביאורים ב"ק ז' ב כלל ענין • משום
רק פטורם וליכא למיגזור כוז טעו משאר
יין שפתי כהן דכמומר להכעיסם שלא ילא מן
הכלל יש להסתייר טפי • וענין הטעם
ביאורים ב"ק ז' ד • מומר • משמע
דאסור ללות מן דריבית ול"ע דהא
ק"ל דמשאום כעכו"ם גמורים ומשמע
אפי' לקולא משעום כעכו"ם ואל"כ מותר
אפי' ללות עכו"ם ש"ך • וענין דאסור
ד' ואם לקח רבית ועשה סוה מומר אס
חייב להסתייר ענין ב' קס"א • ה אסורי
פס"ך דהראים שבו"ז דין עכו"ם יס לכן
סקילקו מעשהיהן ומכל מקום ללות מן
יס לאסור וענין ביאורים ב"ק ס' ו אסור
אפי' למאן דמחיר להלוות למומר סיני
דוקא בצומר שידע רבונו ומחכוין למרור
כו אכל זה שחננדל ביזאעכו"ם הוי כשונו
והס"ך מביק דמותר כמו בקראים יומא
סיח לו בן מהעכו"ם כמוס ודינו כעכו"ם
ש"ך • והעדים

למנו' משו' דמותר לאבד ממנו והמדרש' פ' אלוהי נדך כחב בשם ר"י דדוקא במומר שילא מהכלל מותר לאבד ממנו ולא שייך לומר דלמא דקום מיני' ורעא מפליא כיון שחמירב בין העכו"ם משא"כ במומר להכעיס שלא ילא מהכלל ועט"ו ס' ק' ג' בשם סה"ת והן הן דברי הסו"ם מליעא דף פ' ב' דיהי' ממוח יחומים דלין הלוא עובר במקום שאין המלוה מוכר אך קשה לי על הטור שכתב בטעמ' דמומר משום דלין מלוה להסיתו ואינו ככלל וחי חסיד עמד א"כ אפי' מומר לחיבתו נמי דהא פסק בנ"י רנ"ו דגם מומר לחיבתו אין מלוה להסיתו ואינו ככלל וחי חסיד : אך שם גופא קשה דהא מבורר בחי' ס' רס"ו דלענין הכשרת אביהם הוא בכלל חסיד : ובהלכות דקדש יהי' אפי' : (ה) כותיים • עש"ך ס"ה' עד שניטו נשים פסולין בזה' • לכאורה חמורין דבריו דהא אף המחבר דמורה דכחתיים דין מומרי' יש להם דהא מחיר לכלוהו דברית רק שאומר ללוה מהן כדין מומרין דשפי' ב' והש"ך ר"ח להוכיח דדין פבו"ם יש להן וגרעני ממומרים • וא"כ קשה מאי מוכיח מהא דפסלי' בנ"י שדין פבו"ם יש להן וגרעני ממומרים • הא בנ"י אפילו בחתימת מומרים פסול ומנא לי' להוכיח דיש להם דין פבו"ם • אבל בהלכות דבריו פשוטין דהא אפי' קודם גזירה דיינו בזמן הגשמה הוה על הכותיים דין מומרים דהא כפרו בדבריו חז"ל ואפיקורסיה' הן וכדין לדוקים בומיניו במבואר בס' רס"ו סמ"י מ"ו סה"דוקים בזמן סוף כמותים קודם גזירה וס"דוקי' בזמן סוף דהא כותי' אפיקורסיה' הן וכדין במשנה דלין מורים בעירוב ובכל מקום אמרין דלא מהימני רק בכתוב ואחזיקו והאכלו פה כותי' כאוכל בשר חזיק וכל נט שיש פליו' עד כותי' פסול ואפילו להקטוף לא מהימני רק בנ"י אפי' כותי' חזר פסול פ"כ דשאלום בעכו"ם נמורים דלי' רק דין מומרים עליהם לחומרא ה' לו להיות מגורשת לחומר' בכותי' חזר כמ' בקודם גזר' דג"כ ה' עליהן דין מומרים ואפי' מהני בכתי' חזר אלא ודאי דאפי' לקולא אפיקורסיה' מדין מומר ושעאלום בעכו"ם ולא כמ' בקבלת דבריו סברות ובמיני' גירות דוקא ולא מהני חזר • אמנם מ"מ קשה לי דברי הס"ך כיון דמדלורייטא יש להן דין מומרים וישראל' מתגליא הוא וקידושו קידושין וכן לכל מיני מומר דין ישראל' יש לו א"כ אף דכחמים עשאלום בעכו"ם מ"מ וכי' כח בידם לעקור דבר מן ההורה • בחסם ומשה במבואר בבשם דוכתי דלין כח ביד קכתי' לעקור דבר מן ההורה בחסם ומשה דף כשכ' ולא חפשה אלא ודאי דרק מדרבנן הם בעכו"ם ולא לחומרא ולא לקולא • ובה דמקשה מנא שחחם מליו פ"כ לסי' דהא לא נזכר שם שהוא אינו גמ' או נט בטל דליהוי' משמע שיהא מדלורייטא במבואר ברמב"ם ואפשר דבאמת אינו פסול רק מדרבנן וכן משמע בחולין דף ו' דקאמר מאי פבו"ם גמורין לבטל רשות ואי' בדברי הס"ך הוה לו לומר רבוחא גדולה דאפילו נגר מילי דלורייטא • הן כעכו"ם גמורין כגון לקדש ולהוסיט לו איסורין ובני' גירות אלא ודאי דרק מדרבנן עשאלום בעכו"ם • ולכ' מקשה מאי מרבה פוד במה דקאמר גמורי' וקאמר לבטל רשות אבל נגר מילי דלורייטא ודאי לא : (ה) בקראים • עש"ך ס' ו' עד שם בעכו"ם גמורים ומ"מ מראה דאסור ללוה מהן כיון דמומר אף עד אלף דור דין מומר יש לו ואסור להוסיט לו איסורים ומנא פקר מהן דין מומרים ונקט עליהו דין פבו"ם נכי' דכחתיים מותר משום דכחמים עשאלום בעכו"ם • הם הוה כח בידם לעקור דבר מן ההורה אבל לא אפי' אין לו כח בודאי לעקור אפי' אות אמת מסתורה וגם בכחתיים כחנתי' לעיל דיש לפקסם מכ"ס בקראי' ולכן נראה דאסור ללוה מהן דברית :

א ריזיק

חדושים

קס (א) ברביה דרבנא אינו עובר אלא משום לפ"ע : עיין במש"ל למלך
פ"ד מהלכות מלוה הלכה ב' עהכז דף קע"ד רמ"ם אינו עובר על
למנו עור כל שהיה מלוה בלא הס כמ"ס התוס' פ"ג איזה נסך ב"ה הערב
ע"ס ע"מ הלוה עובר תמיד אף
בן צריך להיזהר ממנו ובו כ"ג
וויין נאמרו בו ואפילו הלוה
וברבים :
גסיר (הגה"מ פ"ד מהלכות מלוה
בית דאורייתא ב) אבל (א) ברבית
וגו' (ר"ן מפרק ב' בונג'י פסק ח"ג
וחסני' ח) :
טשים וכאלו כפר ביציאת מצרים
ל עמים ומלוה אותם ברבית
מדעתו בשעת הפירעון שלא
לו ויזהר (ב) בשביל רבית
ות בידו דרך הלוואה רק דר' מבר
למדידו רש"א א' ובנימוקים) :
קתה הרבית אני נוהגין לך במתנה
ם לקח ממנו רבית וצריך להחזירו
גול (מתנה ע"מ להחזיר ברבית
ב קידושין) :
ר אותו כיצד נהג עינו ללות ממנו
פירשן בשביל שילוחו או שהוא
יו כאלו פירש לו) בשביל שילוחו
החזיר לו מעותיו והיה משגך לו
אצלן זו היא רבית מאוחרת ואם
זה אבק רבית :
נות מהלוה שאם מדעתו כל זמן
היה עושה לו אף אם לא הלוינה
כן לדור בחצירו ולהשתמש
יו :
להלוות ברבית אע"פ שאינו
להם במתנה :
מ שאבירו יעשה עמו אחר כך
אפילו לעשות עמו אותה מלאכה
ותר כבידה כגון שזה מוכש (פ'
נים) עמו בגריר (לשון יובש
ידיו וזה מוכש עמו ברביעה :
ל זמן מה כריסחור וילוינה פעם
ר (מרדכי ס"פ ח' וחסוכה הרא"ש
ומותר וענשה עמו דנבי הלוואה שר
ס אינו מלוה לו זמן ארוך ויתר ממה
ועיין לקחן ס' קע"ז) :
ל יאח בנז מקרא או גמרא כל זמן
ל בזה מקודם :
ו שלום אסור לתקדים לו :
רבית דברים בעלמא אסור (טור)
אלא מלוה כגון שהיא חייבת לו ומריות
ואם שלא יחזור ויקחנו יב מהלוה
בשבילי

[illegible]

ס' ע"ט • ובע"ד נראה דבשביעות דאין צו משום רביע מיירי אפי' במערס דאין ריבית כלל בשבועות ומיין סם דחסי' (ג) ופירש בשביל שילוי' לזכורה חמור דין זה כיון דפירש שאינו נוחן לו המחנה רק בשביל שילוי' א"כ אם לא ילויכו ילטרך לזכור לו המחנה לא נקנס לו המחנה רק כשילוי' ורביע קליא הוא ודומיא דאחזק דר"פ' הסוכר את הפועל דכשנקה לס הטה בשעת בואו דהוי אחזק וה"ל דכתי' • לכן נראה לי דמיירי שאינו מתנה כן במנאלי במור רק שאומר לו הריני נוחן לדמנה ואם תראה הלוינו לכשאלטרך ודומיא דמתנה מרובה שכח דהוי כפירש לו ובמתנה מרובה בשל פירש ודאי דאף אם לא ילוס מוחלט לו המחנה וה"ל בפירש מיירי בכה"ל אבל באמת כשנחתן לו ומערס שאינו נוחן לו רק בשביל שילוי' ורביע קליא הוא וכדכתיבנא בנל"ר • ומי' השיך בם ק"י דלפניו אחר הפירעון כשנחתון הלוו לשם רביע אפילו בסתם אכור חמור • דנראה לדרש את ה"ל דפליג אהרמב"ם וס"ל דכתיבנא פירש צ"ל שילוי' דוקא מותר בלכתא אפילו במחתון (ד) או את בנוי תגס לפי מ"ס הרשב"א במשובה ס' תשל"ט דמותר ללוו לפרוע חוב של המלוו כיון דמותר במורר הנאה מטעם דפריעת חוב לא חשיב הנאה ולדרבנן מותר ללמוד בנו דהא זהב"כ מותר במורר הנאה במבואר לקמן ס' רכ"א • וזריבין לומר דהנך פוסקי' פליגי אהרשב"א • וטעם מחלוקתן נראה דרשב"א ס"ל דלאוי אכור רביע דמותר ברבנן כ"ל במקום דאיכא נדך ותרביע ופירש חובו דדמי למבית ארי ללא חשיב הנאה דהא מותר במורר הנאה לא חשיב תרביע ואף דהלוו נחתמך בשביל ההלוואה הוי כנשך בלא תרביע דמותר • וסופוסקים סבירא לוי דכל דאיכא נשך בשביל ההלוואה אף בלא תרביע אכור צריכין מש"ה אם פורע חובו ומבית ארי אכור כל שהלוו מחסר מלכו בשביל ההלוואה אכור משום נדך וסא ללא משכמת לה צרי' אינו נשך בכה"ל יינו משום דשם מסר לאשכוחי ברביע דלרבייחא ומדלורייתא צמיח קליא דוקא וקנץ ואמר פ"מ שספרת חובי איכא נדך ותרביע דבאומר פרע חובי או תבית ארי אפילו במורר הנאה אכור במבואר ס' רכ"א יע"ס • (ה) הילך זה עמ"ו וסא •

ביאורים יורה דעה

יפייסנו • וסס"ד מ"ק י"ח ממנו
ו"ד מהנ' מלוה דה"ס לומר פלוני
ומביא בשם הריב"א דמתיר אפי'
אמר ליתן לי במתנה מטעם דכיו

אם לא יצאנו מזה המצב, נשאל: כיצד נמנע
מפגיעה בכושר השליטה של הממשלה?

שום כסף. משום רבית מוקדמת
יום שום כסף הוא להציל ולחיות

פיוס בשביל העלווה חסור ואף
אוקדמא חינו חסור רק עדרבון

וְלֹא חֹדֶר רֵוַח חָלָא. בְּרֵאשִׁי חֹדֶר

ד פוסקים כמאן דמ"ל נס"מ
ד סמיך ו' דלפ פלוג מובל

א"ה מחירין אפילו בפנים אבל

יִקְחָה מֵהַיּוֹם אֶמֶת אֶת־לֵבָהּ לְהַשִּׁיב
לֵבָהּ דְּלִיטוֹת אֶמֶת רַק כְּשִׁלּוֹקֶם

השכר שנתן נטלו מש"ה אשור
חמודי רבי'ואה ואח"כ חמודי

רצונו לאי שנתן וראה דמות
ועתה הולאה לא ה' סרך רבית

הנהגתם הנהגתם שוב אין סמלים
הנהגתם שוב אין סמלים

עור וכו' וכתן לא שייך לפ"ע .

הוא על הנהגתו. אם לא ילמד ילד

חלום השכר לסאטנרל אין ווא שטער
דרי' בקדושין דף י' בתום ד"ס דער

מקבל • נראה דוקא בכה"ג משום ד
לפני מור כו' והכא הא' אינו י

והיה סילק וזו צעד שסתכלותך
שילוח דסוי כמותן מצות עלמו

[illegible]

שליחות לפכו"ם מאין שלר"ע ו
של"א יהי' לו עסק עם הלוח כלל ו

והידיעו שהם שלים דעצקת קיים
והם שלים לזה לצורך מצאו ולום

"טעם פון דער וועלט צו שטעלן אים
צו זיין מיר ליד שיינ' מותר כמעט

וא"כ ה"ל עם מי שאינו בן שליחוס

רמזין לזמנא דחילוןא דהם זש מוסר
אזי דפליקס פילוס א"ב פאפא

ה' לי דודאי כשמוזכיר השליט שסהל
ו' וכמ"ש אכן כשמוזכיר השליט שס

וזה ואני אתן הרבית נראה דמותר
כו"ס לזו לי מפלוגי ישראל ברבית

ו"ס ואל"כ תפי' בלא משכון יהי' מזון

למחרת"ם בלוח שניבד אויטומוביליון דער

לזה ברבי' כיון דשליחו כמותו אף ש
נזק להעבד'ם והעבד'ם יזכו לזכר

הרבים דעינו בזה שם אמר לחבירי
ילך וזהו וזהו לפי דמיון דמיון דמיון

ת כמו בשליו של אהודים שפ המס
ועכו"ם דכמו בעכו"ם כיון דלמין ש

א"ה חורבן ראשון. האלוהים

הוא וליכא איסורא כלל ואח"כ כשנוה

י"ה שח"ש, כופס להעכו"ם ליתן קרן

עושה שליח אבל כשהמלו' עושה שליח לאלוה' מפותיו בדבית רבית קנזזה הוא
ומ"ט הרב עשה שטר לאו דוקא אלא כל שמוכיר שם הלזה על הקרן והרבית
אסור: ועיין ביאורים ס"ק ט': יח פומש ימלגו דהיינו ק' בק"ך ודוק' דשני' א'
ח"ט: יש רבית דרבנן מותר במעוה של יתומים • עיין במשנה למלך פ"ד
מהלכות מלוה הלכה י"ד שהאר"י רב
דקין זה: והעולה דרבנן עס דדוקא
בדבית רבית הכנאי הוא א"ר אבל רבית
מאוסת וכו' ומה שאלו היה מתנה מחלה
על רבית זה ה"ב רבית קנזזה אף לגבי
יתומים' אלא מותר כיון שאסור לב"ד להחמ'
על רבית כוזב ולא דוקא יתומים כ"ס
מעוה מי ששחט' והריוה שעלה אחר
שהגדילו היחזיקים והשחפה בשוטה אף
שהיא רבית דרבנן אסור' לקבל ואפטרופוס
שהלוה מעוה יתומים ולא החמך דרבית
בלל דאפ"ה חייב ליתן מן הריוה שהריוה
בזמן דאמני בר"ק לקפוד"ד אביב' ודיחמי
וכאלו הותנו דמי: ואם אביב' של היחוס
הלזה דרבית דרבנן באיסור ואח"כ מת
היחוס בל"ע אם יתן מן הריוה להיחוס

אפילו שאביו הלוה ג"כ בקרוב לשכר . וגזנר שהלוה מעות הקדש עניים
בברית קלוה ג"כ איב הלוה ליתן מן הריזו שהריזו כמו במעות יתומים ואם
לקח הגזנר רבית קלוה ועדיין ביד הגזנר מחלוקת בין הפוסקים אם חייב
להחזיר : כ במעות של יתומים יב"י מס' דמעות אלמנה אין לה דין יתומים
בזה כיון שהיא מתעסקת בזה כשאר נשים : כא של הקדש עניים . הרבה
פוסקים מתירין אפי' ברבית קלוה לכן אם כבר קיבל הגזנר הרבית יכולין
העניים לומר קים לי בהמתירין ואין חייב להחזירו במעות שהקדש לעניים
שיהיה הקרן קיים לעולם רק הפירות יתן לעניים ג"כ אסור ברבית קלוה :
במס' הקדש מעות מהיו' לאחר מיתה דיינו שיהיה הקרן לאחר מותו לעניים
בלי ימי חייו יהיה הפירו' שלו אסור להלוות אפי' באבק רבית ואם המנה
שיחן לו הגזנר מהפירות ששה למאה או יותר כל ימי חייו מותר להלוות ברבי'
רבנן אבל אם המנה שיהיה הפירות למאה או שלשים אסור ועיין ביאורים
ש"ק י' : כב ונהגין . והס' העיד שהמנהג להלוות אף מעות יתומים ע"ד
כיתר דוקא :

ס'ר כיון דהוה אפשר בדריקא ואף שנאמרה אח"כ ונטרפה יכול הלה לומר ואייתי' יו' דהמע' ול"ד לשאר ספק טריפה שהיה אכמה בודלי' בשעת המכירה ממח' ס' ולא היה אפשר כלל שהיה מוחזק • כנ"ל ברור שהעיקר כהעמ' :

י"א. טו. (ו) ומ"מ פטור מלשלם דמי בהכנסה • עמ"ל ס"ק ל"ב ער

באורים

כג לעסוק צעמעותו • וז"ל לגדול שמה אציו ואינו יכ ל להעשק בשל מסוב
 כיחוס אבל מי שאין אציו רוצה לפרנסו לעסוק בצרכיו אין לו דין יחוס ואם
 טען המקבל לא קבלתי רק פלגא באגר ופלגא בהפסד ולא רמז' מהפסד וז"ל
 הפסד המקבל נאמן כשים לו מגו אבל כשים ליחוס מסבין טעמין ליתמי' שהיה
 רמז' מהפסד: כד נאמן בלא שבוט'

ר"ת מקומות שנהגים שאלטרופו' טעמו הו' ואין לילך אחריו (מהר"ל יין בחושן המשפט סי' ל"ד אם נפסל • הגדיל היחוס **כג** לעסוק בזהענין י"ג ט"ה הואיל ולא הגיע לכלל דעת הדברי ב"י גופי') מי שחיב ליתומים וזהו לנכות מחובו והיחוס טוען שלא לא שבעה (ב"י בסי' קע"י) :
 יום ברביה קצוצה (יג) אם הלזה כמו שהתנה לתת להם (יד) חייב
 ח"י יתומים ברביה קצוצה והאכיל לשלם אפי' לכשיגדלו :
 ו' (השוכה הרשע'א) וה"ה מעות של י' בשם השוכה הרשע"א) ומיהו אין סמלוח

ואשר אין לעינת היסודים דהם כאלו
הנה בקרוב לשכר ורוק להפסד ולרעת הט' סוד כאלו הנה פלגא רוחא
ולעולם מהן לו חלי רוח בין שהוא יותר ספקניא בין פחות והט' דבס
מזה"ל שט"ן יתב דהוי כאלו החזו סתן לו סך הקצ זה מהירות סירות
והמותר יהיה עלו ולעולם מהן לו סך הקציה מהירות בין שהוא יותר מהמני
רוח און פחות ודוקא שזודיע להלוי בשעת הלוואה שמעו יתומין הן אבל
כשלא הדיע בשעת הלוואה שהיא מעוט יתומים אין צריך להאמין לו ואין צריך
לימן לו ואם נחזר בעדים שהוא מעוט יתומים סייב לימן לו ועיין ביאורם
ס"ק י"ג כי פטורין מלמסם וכנענים כח דיוואה בדויים וס"ה שליטתא
מהן לו במלכת רשות לקצן

ארס רק יסתחם בעלמו צפירותיו לעולם דודאי בוי קני הגוף ממע להמקבל
 י הוא כחומר אליון מנה ע"מ שהחן נח לזדקק דהוי ר"ק ואם בוי כמעט
 עניים עוד קצת המשל"מ בשם מוהר"ט בשמות שהוקדש שיהיה הפירות שלו
 קני הגוף דמי כמו דקריין ב'י' האדמה אשר נתתה לי ה"נ קורין ב'י' את כספך
 האדמה אותו לביכורים דא"כ לפי דבריו מותר לקבל לאן ברזל מאותו שקיבל
 ובודאי לענין צבורים כה"ג כגון שקיבל קרקע צ"ב מחבירו ודאי דלויט מצינו
 אל שקיבל לאן ברזל מן העבוס"ס כיון דלא קריין צ"ב כספך ליתן אוחן האלון
 מ כיון דהק"פ מה כסף הוא קריין בהקנין פירות גופים כספך כיון שהוא סוה
 מן דבר ר"ק ה"א וינאף בדינין ושאינו ביכורי' דבעינן קנין גוף הקרקע : לכן
 ר"ק ה"א וינאף בדינין דאף בפירות גופיים שייך רבית : ואפשר דהמחרי"ט
 הגמבר יסתבר בא"ה ח"ט או בהלואה יתן לו מחסבר שעה למאה או יותר
 לו ליתן לו דבר קצוב לשנה מותר כצבאר בש' קע"ז סעיף י"ג מכ"ט כשאומר
 אל בכל ענין וספקדש מחסבר מחייב ליתן לו אבל אסיה שותפו' עם הקדש למח"ט
 יתן קצילה דלויט חייב להחזיר כיון דחייב שאל ליד הגמבר וכו' כגון עניים והוי
 ה"א שוב אחרין דאין סל"ע וכ"כ ב"י בשם הגה"מ והבעה"מ דשייב להסויר
 ר"ק אפשר דהדן עמו כיון דהרבה פוסקים ס"ל דמותר ר"ק בהקדש עניים :
 באגד ופלגא בהפסד כו' ולא דמי להא דסעיף י"ט דאמרין דהוי כאלו התנה
 מה כלל ולא היה כאן טובה יחמי בשעת נתינת המעות ואסור לו ליטול כלל
 ופוס' עשה כן במה שהתנה פלגא באגד לטובה יתמי' שלא היה מולא מי' שיקט
 ומסיה הוי חלוא חלוא : עוד כתב דאי ליתא קמא חין טענין ליחמי' ואף
 במסכון רק שיעבוד וכו' דוקא בשמספיקין בהלואה' אבל כשמאוסקין בפירעון
 כמאוסקין בפירעון דמיא : (יב) היתוס נאמן ע"ז ס"ק ט"ו וש"ך ס"ק ל'
 וט דהא היתוס הדן מבואר בסעיף י"ט דאף שהתנה צדכית קצוזה בוי באלו
 ד' וא"כ אף שידוע היתוס שקיבל ינטרד הלוה לישבע שלא הרויח משה' חין
 וצ"ל ס"ק כ"ו ע"ס וצפרט דהיב ל'י' לשם רווחא והיתוס יש לו שטר
 ד' בת"ס פ"א ור"ה צדכית לה בש' קט"ז בש"ך ס"ק כ"ג לפי הגמרא
 עד רק שיענה לו שכר טרחו : תמוה לי כיון דהוי באלו סב"ד התנו צדכית
 דהא במעות יחמי' מותר להחנות צדכית לשכר אף בלא שכר טירחא דהא
 של יחמי' ולענין מ"ט ה"ט דנותן ליחמי' חני הרויח אף שהו' יותר מהקציל'
 הלוואה שהוא מעות יחמי'ם אבל כשלא הודיע ללה"ה בשעת הלוואה שהוא
 צדכית שהוא מעות יחמי'ם חייב ליתן דאף שאפטרופ'ם עשה כל המעות
 ליתן דהקצק קיים א"כ ה"נ יאמר הלוה שנקנה לו כל המעות בהלוואה כיון
 מן להם : עשי' ס"ק ל"א שהצי' בשם מוקר"א שזון שאפי' לא יעול הוא שום
 מ' שיריח סך הקצילה והמותר יהי' שלו דצדכית ג"כ שרי להחנות בשל יחמי'
 מיהיה לו סיפוק לאורכו ושם ק"ך על הסיפוק וה"ה בכל קצוזה וסולק אהט"ז
 מהקצילה א"ל ליתן לו רק הקצוזה משא"כ להט"ז צריך ליתן חני הרויח דוק'
 ד ליתן רק החני ריוח ולהר"א שזון יש מעלה להיתומים שצריך ליתן הקצוזה
 שוט:(טו) פטורין מלמס' : ע"ז ס"ק י"ס הטע' דהוי כגול ומאכיל את בניו
 ין סימן קיט

בכח ה' ה' הטעם משום דבכורות טס מסיק דהלכתא כלשנא קמא דא"ר
וומר פלוני והא דדמאי ר'ר' לומר פ' הוא משום דטובל מדאורייתא משא"כ
בכור אף שהטל בו מים בצמיד הוא רק מדרבנן א"כ גבינו עכו"ם דאינו ג"כ
ק' מדרבנן דמי מים לכור רק דע"מ ר'ר' לומר פ' משום דא' לא אמר פ'
מ"י

שיהיה בשעת קבלת השמירה בעל ידוע אבל מגזל וצווק לא מיעטי' רחמנא :
ונראה דה"ה בהרומה אם זיכר אומר ע"י אחר לכהנים דסוב היו ממון כהנים
והגזל ומזיק חייב לשלם והא דמשמע מדברי ה"ה צ"ל ארנקי דמיון שבוים
בהגזל ומאכל דאפי' מזיק פטור עס מיערי' שלא מסרו לו להיום גזר רק
הפקידו בידו לפחזיר לו ולא זכו בו עניים

ואינו חייב נגד העמים כיון דלא זכו בהן
עדיין ונגד המפקיד ג"כ פטור מקרא
דלשומר ועוד דשם גבי ארנקי דפ"ט בלוג'
מירי ומבואר במסל"מ פ"ב דשכירו' ה"כ'
ג' דמזיק בשיגג הוי דינו כפושע בשומרים
וגראה דה"ס בלוג' אבל במזיק במזון
שכבר זכור עניינא נראה דסייב - ולפ"ז
נראה דה"ס לענין רבית קרינן ביה את
כספך ואח"כ ואסור כדעת הרא"ם וה"ל
אדעתא הרא"ם הא מדאוריית' בעיקוקצ'ז'
בשעת מחן מעו"ט המלחמה ע"ס שלוחו
וכאן לא היה קציה מהגולה דהא עניינא
לימנחמו בשעת הלואה זה אינו דאף לייבא
קציה מצעל המזון הוי ר"ק כמו בזוזי
דימאי דהוי ר"ק אף דקטנים לאו בני
אסוריי שלים הם גדולה מזו נראה דלפילו

ביום שלקם מעות סלא בפני המלך וקלץ
 בפני אחרים דאסור למלוה לטול זה הקנינה מדאורייתא ועוד בלאו ואין דיט
 כלל כדבית מאוסרת רק דין ר"ק ממס הוא כיון דהניח הלוה רק בשביל הקני'
 ודאיה לזה מסעיף י"ט דאפוטרופוס סהלו מעות יתומים ב"ק דמי להחזיר
 ולא אמרינן כיון דהוי כאלו לא התכחשם כ"ט ז"ס ק"י ע"ס א"כ ליהוי ברבית
 מאוסרת אלף ודאי דקנינה הלוה מהשביב ר"ק וכן מוכח מהא דמעותיו של
 ישראל ביד עכוס והאחריו' על הישראל דהוי ר"ק במבואר ב"ס"ק קס"ט אף
 שהישראל לא עשאו קנינה כלל לקנן אלא ודאי דע"י קנינה הלוה הוי ר"ק כגיל
 כחז המרי"ט צמי שהקדים ע"מ שיהיה הקרקעים לעולם והפירויות
 לעניים דלכ"ע מותר להלוות ב"ק כיון דהעניי' אינם צעלי גוף ממון

זכות לבעל המחון לעולם לא הוּי רק נחלתו עם מקבל המחנה שלא ימכרו לש
ועוד דמתי"א אם נוף המזון הוא של בעל המחון והנזכר שליו להלוותן ברבית
עניים ודאי אסור דהא הוי ברבית הא מלוה למלוה למאן דאוסר רבית בהקדש
כל ימי חייו אי כרי להלוותן ברבית וע"ש דמתי"א זה לביטורים דאם קנין פירות
ולמאן דלא ס"ל ק"פ כה"ג דמי לא קרינ ביה אה כספך : ולעד"נ תמוה דין זה
ואתאם הכ"ז מן העט"ס דהא המקבל ז"ל אין לו בנזק הכ"ז כלום רק אחריותו עליו
לביטורים דלא קרינ ביה האדמה אשר נחתה ליה"ג נבי רבית יהיה מותר לקיים
ברבית לחבירו ישחקע הדבר דשאי הכא דהקנין פירות גופיה אסור להלות וברב
כסף וזהו כסף בכסף ומרבינ ליה מכל דבר אשר יסך וכל דבר ששיה כסף ומלוא
גמרא דככה"ג כשהמלוה הדבר שיש לו בה ק"פ ומלוה אותו בעצמו או ע"י המזכ
מייירי נזון להקדש הקרן ולא שיער לעצמו רשע כלל להלוותן רק שהסכ' ששאל
והמותר להקדש נכסה"ג אפילו לחבירו מותר כיון שגמלו ג' המעות במחנה דה
שיתלו מהפירו' ואף שהנזכר מל' אותן ברב' למאן דמתי"א הקדש ברבית מה לי בכך
בהפירות אסור לקבל רבית מחלקו : עוד כתב המשל"מ דאם כבר קיבל הנזכר
בכניע לידן : לא הבינוהו הא זכיה מטעם שליחות וכיון דהרבית איסורא אית
דקמכה מה שכתב דהעניינים יכולין לומר קים לי בהרשב"א דהקדש עינים מותר
(יא) ברבית דרבנן שרי : עט"ס ס"ק כ"א אם טוען המקבל לא קבלתי אלא פלג
בקרוב לשכר ע"ש בט"ז ס"ק י"ז : שאני האם דברבית קליה הוי כאלו לא היה
דשות כ"ד ודעת ז' דמן הסתם על קר"ב לשכר משא"כ הכא דאמרין דהפוט
בקרוב לשכר ונזון בפלגא בזה"ג לטובת יומי כיהיב דלא נפלו ז"י דהמתי
במ"מ ס' ע"ב ס"ק כס"ג כתב הס"ך דלא טענין ליחמ' במשכון כיון דלית לה
דלי דטענינן להו והכא דמייירי שהיה הפסד והלוה רוצה לנכות מחזון והנזכר ידוע
שהסתמכו ע"ז דה"ה יהיה היתום נאמן יותר משאר בני אדם : ולפענ"ד הדבר פ
ההנהגה שיתן לו ה' צלמן הריוח שירויח : ועיין בש"ר ס"ק ל"א וכמ"ס שם ס"ק י
משביעין את היתום דהוי כשבושה על כשבושה כמ"ס הס"ך בנ"מ ס' ע"ה ס"ק מ
נאמן לומר שלא קיבל במנו שה' אומר שנתן לו לשם רווחא שה' נאמן כמזון
בנקודת הכסף שם ע"ש ודוק : (יג) אם הלוה נטל לחלקו כ"כ ריוח : עט"ס ס"ק י
שכר ורחוק להפסד כמו שמש"ב הט"ז בשם בי"א איך אף שבר טירתו ח"ל לנכות
אין לר"ך ליתן שכר טירתו רק מדרבנן כמבואר בסי' קע"ז ורבית דרבנן מותר
עט"ס ס"ק ל"א ונ"מ שם בסי' ק"א שאסור זה : וכל זה דוקא כשהודיע להלוה בשעת
הנכות יתומים ח"ל להאמין לו שהוא מעות יתומים וא"ל ליתן לו אמנם אם נחבר
עלו שהרי לא התנה בפלגא פקדון ומבואר בנ"מ ס' קפ"ב דבלא הודיע שהוא
ולא הודיעו וא"ל ליתן השכר ממנו א"ל כמ"ס בחי' לפי"מ שם ע"ש : (יד) חייב לי
ריוח סינון הכל ליתומים וכו' ע"ש וטעמו דס"ל דהוי כאלו התנה שהיה לו מהרי
בן משמע במדכי הדין הט"ז ס"ק י"ג וז"ל דהוי כאלו התנה שיתן לו מן הריוח
ק"י דס"ל דהוי כאלו התנה בפלגא בזה"ג ולפי"ד הס"ך אם כתבי ריוח הוא יותם
אם כשהפלי ריוח הוא פחות מהקליה להט"ז הוא גרועותא ליתומים שאין צ
בשקול' הוא פחות הוא להיפך שלהט"ז הוא מעל' להיתומי' ולהט"א שסול' להיפך ו
זה שייך להלכות בשר שנתעלס מן ה

עיקר ימ (ז) מאים פלוני מנאסח. עש"ך ס"ק ל"ה עד ואלו איפ"ל לא הזכיר לו
המשלח וכו'. לכאורה איך כאל"ס דהא הך דיינס מקורן ממסכת
מאלי ובכורות ל"ו דמס' עש"ס להא דדמאי זכאן שארז בכוז זה נמן לי
וראל צומו. ובס"י ע"ד פסקה עש"ך ס"ק ס' דהעיקר דל"ז לומר כלל פלוני

חידושים . יורה דעה . הלכות ריבית סי' קס קסא ביאורים לה

דפערורין מלשם וכו' - ואל כיון דהוי באלו לא החמיר כלל בדבית קטורה כג' כ"ט
הט"ז בס"ק י"ז א"כ הרבנים שנתן הלוח לא היו רק ברבית מאוחרת דהא
הקטורה שלו לאו כלום הוא ובלא"ה אינו חייב להחזיר זה אינו כמ"ס לעיל בס"ק
י' דכל שקצ' הלה בשעת הלחאה וכן אדעתא דקטורה רבית קטורה הוא ומהאי
טעמא נראה דה"ס בשליח שורה לו המסלי

קדש היו (טו) אלא בראיה (ריב"ט)
 מותר ללוח מעומים לנזר יחומים
 ק' ברגא ולבסוף ק"כ **כה** אסור
 מאה ואייקר אסור מדרבנן :
מ פקוח נפש :
 אסור ללוח ברכות לנזר קהל ואפי'
 ית קלואה דאסור ולא כמו אנו שנהנו
 לנזר קהל ברכות קלואה ואין להס על
 לנזר קהל לפקוח נפש או לנזר מאה
 לסמוך ע"ז כ"א לנזר גדול (רוב
 יט) :
ל מלאכה שתבא לידו יתן
 :
 י מתון מקרי רבות קלואה (כך דקדק
 שסחבו מהחלה בו כך ואפי' לא הסבו
 אסור וכן כל טובה הנאה אבל אם כל
 מה למלוא ופעמים להיפך שרי (הנחה
 מיתומי פ"ה דה"מ) :

א רבית דאורייתא וכו' יא סעיפים :
 חסמות (ואפילו) (עור בשם רמ"ה)
 בפרות
 מנו להלכה אם אף כשכבר קיבל האצטגו ואכל מנו להחזירה נראה דלאו מנו הוא
 דמאן יימר דמחייב? ליה רבנן וכמו בלמעלה למ"ד ב"ב דף ק' ע"ס : (יו) שכל
 מלאכה : עיין ט"ז ס"ק כ"ב שהקשה מהא דמי' קע"ב דמותר לומר לכשתמכור
 לא ממכור אלא לי בשווי' ומי' דמות' גם כאן יולפנר"ג עיקר הכרז והמסבר
 ולא דמי כלל להא דמי' קע"ב דשם מיירי שנחת לו הדמים בתנאי מכירה שהם
 ירצה למכורם יהיה השדה שלו במכירה . ועיין ברמב"ם פ"ו מהלכ' מלוה
 ובראב"ד שם שנכתב דמיירי במעבשו וכן כחז. המ"ם שם וכן מוכח מדברי
 הנימוקים דה"ל והכ"י שכתב במכרה לאחר דקנה קמא ואפי' אי ניתא דלא
 מיירי במעבשו ע"כ מיירי בלאחר ליה לכשתמכור יהיה שלך בשוין ונחן לו
 המעות בתנאי מכירה כדמוכח בחוס' ב"מ דף ס"ה ב"ד לא תמכרם דמקסו
 מהא דתנאס' אי אחת נותן לי מתאן ועד ג' שנים ושם פסקא ריחן בתנאי
 מכירה אף לס"ד דלא מיירי במעבשו דהא פליגי התם באסמכתא אי קניא
 אלא דקנין גמור איכא כמו בכל מכירה על חנאי בלא מעבשו וצ"ס מותר
 ביו דבשעה שמקיים חנאי ומוכר לו לא היה כאן הלואה מעולם רק מכירה
 אבל הכא דליכא ד' מכיר' ומחנה עמו חנאי בשכר הלוא' שאותו חנאי הוא שוב
 מעשרות או חנאי שכל מלאכה שהחב ליו דהכא שבחתי בעלוי היה נואך
 והל"מ שהוא ממון היו רבית קלוה כן נראה לפסוט :

ומה שהקשה לרא' סי' ב' זה לשון ס' זה דה' שאומר שלא יחזירו בעין הוי מירה
 אינו אסור כ"א בהלואה ולא בהכירה וזה שסיים בדבר שמועד להוציא כמו
 מילא במעות הוי הלוואה ואסור ובקרקע כשנותן לו רשות להי' לו הוי מכירה
 ה' הלו' עבד ואחזור לך שנים ג"כ הוי כמכר ומותר אפי' אי לא מיעטיה קרא
 להכירה דמה נשתנה כשמועבד עבד אחד בשנים מס'א בשאמ' דהוי ר"ק וכן
 ו שאר מטלטלין להי' לו דהוי כמכר ומותר . גם מה ש' ר' על העור דמ' מ
 שטר דכשמועבד לו השטר מלוה לו בעצ'יו קשה כיון שהמועבד אינו ערב לו בסך
 לו מס' ת' יהיה להלוואת ממון ואדרבה חשוב טפי כאכירה כמו בעבדים שכתב
 לו שאר מטלטלין דאינו אסור מדאורייתא רק כשאומר לשון הלוואה אבל
 ד' לזמן פלוני בשני מטלטלין כמכור דמותר מדאורייתא כמו שמוחר מדאורייתא
 יולק ענין דין שיטת הדבר מאיסור להי' מ' נראה דיש ג"כ חילוק דין גדול
 לו דבהלוואה מחייב לשלם תמיד בעין שהלוהו אם ח' טעין מיטין וכן כשהלוהו
 לו ספק זה או מיטין אלו ה' שאומר לשלם לו בחצ' או בחיטין ויש לו בשעת
 ספק פ' עליו בספק דיכול ליתן דמיין להוצ' ולא משך לא קשה . אכן מדברי
 ב' מכירה דחייב ליתן לו המטלטלין דהזכר מחייב הכסף וע' ש' בחידושי
 לי ס'א ח'טין ואחזור לך שאמ' י'טין דחייב להחזיר לו הס'א ח'טין דוקא
 הלוהו רבית כי ה'י אסור רשמיא מש' א"כ באומר לשון מכירה מכור לי ס'א
 לתומר במעות לזמן פירעון דה' אי' ס'ס חייב כלל על החיטין רק על מע'ת
 ה'ט' אפי' אם אומר לזה לי ס'א ח'ט' או ספק פלוני להי' לו ואס' לו כך וכך
 נקרא ל'א נקרא הלוואה רק כשמתחייב לשלם לו בעין שהלוהו ועוד יותר דמיכר
 ס'פ באוכל בין אוכל בספק מיירי למע'ס כסף לכל'ס כסף ולימן אוכל דרבית' או
 סימן קוש' סעיף י"י

מפורשת ברמתי פרק ד' ע"ט • ואפשר דמיירי שאין חשודין אחרים בעיר ואז לוקחין
אפי' מחסם ב"א כחבואר כסעיק א' ואין לחוש רק לשמא שלה לו עכו"ם וכיון דאמר
ותומחה שלה לך לא מלי לאיסחזושי משם תוחר כחבואר בבכורות דף ל"ו ולקחן בס"י
ע"ד אכל בשם ג' כ' חשודי' בעיר נראה דלריך להכ"י שסתומת' ושכיריו שבוה ממח':
בהג"ה (ט) וכ"י אינו מוגד בחשוד על איסור דאורייתא עט"ז ס"ק י"ז שסחר דברי
הרב • ולמענ' נראה דהרב לישטעי' שכח כסעיק ב' דלתיבון מיקרי
חשוד וע"כ מיירי בשאל לתיבון ל"ק שח מהרשב"א ואורבה י' רא"ל לרבינו שבהיה

לְקַח רֶקֶת לַעֲלֹתוֹן בְּעֶסְקָא וְהַסִּילִים כִּגֹּן שֶׁלֹא מֵרֶגֶת הַמֵּלֶכֶת חַיִּיב לִהְיוֹת "הַרְבֵּית
שֶׁקֶצֶל וְעֵינִין בִּיזְרוּרִים סִ"ק ט"ו": בִּזְמַנּוֹ לִמּוֹר אֲפִילוּ כְּבֵר גִּבֵּה וְחַיִּיב לִהְיוֹת
אִם הָיָה ר' קִירוֹקָא בִּשְׁמִי שֶׁהָיָה אֲפֻסְרוּפּוֹם אֲבָל כְּשֶׁדִּוּעַ שֶׁהָיָה אֲפֻסְרוּפּוֹם
עַל יְחֻמִּים נִחְמוּ וְהָיָה לְדַעֲוִי נִחְמוֹן כֹּאֵן מֵעַם חֻקָּה לֹא שָׂבִיק הַיְתִירָא כְּלַקְמֹן
ס' הַסִּטָּה סִי' יִכְכֵּה שֶׁאֵינִי הִבָּא מִתְחַבֵּר

החלום **כז** נחמן לומר דמעשה של
ועיין לקמן סי' קס"ט אם אפטרופוס
אי אויף ק' בק"ך מעיקרא
מדאורייתא ואי אויף ק'
מותר ללות ברבית מפני
כח (הנה) ועל כיון קס"ט וסבי' קע"א
אינו רביח קצוה כל שכן
להקל בקצת מקומות להלוות וללות
מה שימכרו אם לא שנאמר שחשבו
כמו שיחבאר לקמן סי' קע"ב אזל אי
כ"ה הס

כג חמלוה מעות על מנת (י) אותה למלוה לעשותה אם (כנה) ולתאן דאמר טיבות הנאה פ הב"י תלשון הרא"ש) מחמלה אם אינו גייל לעשות בלא"ה אחד מחזיק טובה לחבירו לפעמים מרדכי דא"נ ובהנהגהו

קסא דין אבק רביה ואינו נקח

א (א) כל יבר א אסור ללוות

כיון דקצנן לכת לו ומכ"ס לדין דקיימא לן אפילו בצמר דהוי ר"ק
 ס"י - והט"ז חולק אדון שכחם המהמר וכחב דהיתר גמור הוא ומציא ראיא
 מהא דמי' קע"ב סעיף ד' דאם אומר לכשתמכור לא תמכור אלא לי בסויהן
 דמומר - ועיין ביאורים ס"ק י"ז שהעיקר כהרב :

קסא א אסור ללוח בחום' ו'היינו דוקא מין אחד כגון סאס חטיין בסאמ' אכל אחד לו הלייני סאס חטיין וסאס לך כד וכך מעות לזמן פירעון או סאמס דהולנזאס לא הוי רביע קאנא וכן אשילו חטיין בחטיין כשאמר לו לסון מכירה לא הוי ר"ק' ובקרקע מסקנת הסאקס דהוי ר"ק' והיינו ככללות פירות המחוברים בקרקע' גפרים ב"א ובעבדים לא מסכתא רביע קאנא • וכן בכל דבר שאין מינו ושמותו שיה וידוע וז"ך שומא בשעת הלואה ובשעת פירעון דהוי מכירה' ודעת רוב הפוסקים דהכל חלוי בל' וכשאומר בל' הלוא' דהי ר"ק ובלשון מכירה הוי א"ר' ובשטרות כשעלה לו שטר אחד שיסלם לו ב' אז כשאין כ"א מקבל אחריות על שטריו לא הוי רק ר"ק דכחליפין דמי וכשמקבל כ"א אחריות וכן בשעלה לו

כסף עבוראי היה נותן פרוטה למי שיחייב לו בתנאי כזה כמו תנאי דתרומות
פרוטה בעד התחייבות כזה והוא מחנה עמו בשכר ההלו

קסא (ח) כל דבר - עט"ז ס"ק א' וללאורה דבריו תמוזין מרישא לסופא וכו' וע"כ ביומא דכסא ג"ה א"ל מיעוט כלל ביון דהוי מכירה ורביי
מעות אין נופל בו לשון סאלה ע"כ טוונתו דבעומד להאשא אין נופל לשון סאלה
ומותר אפי' חי לא מיעטיה קרא כנ"ל בכונתו ועכ"ל לדבריו דאפי' באומר לי
דאלת ה' לא מקשה כלום דהא אינערדיך למעטי באומר לשון הלאה - והוא חמו
הדין בכל שאר מטלטלין דהוי ר"ק ולדבריו גם בזה נאשר כסנואלי הסאה חייטין
מדרבנן אסור קסא דאיכ' צריך מיעוט סאל יהיה אסור מדאורייתא - גם מ"ס
הכתוב קשטר וגם הלוה כשפורג' לו השטר אינו ערב למלוה בסך השטר שפורג
טע"ז דהוי באכירה : ונראה לי ביישוב דבריו דהנה נראה בסאה בסאת
כשאומר בלשין מכירה כגון
באומר אשלים לך במעות למ"פ ואף דאין שום סברא לומר דהלסן ש' שאין בו ס"ס
בין הלשונות דכשאומר הלוה לי סאה בסאתים מחייב לשלם כעין שהלויכו כשיש
מעות מחייב לשלם מלמח כעין שהלויכו כשיש לי מעות משא"כ כשאומר מחות
הפרעין א"ל לשלם לו רק שוויין כמבואר בחי' ס' סליד סעיף ד' בזה"ל גבי מי
הנימוקים בבי' פ' הובב גבי חי אחר ליה מארנטי ישיה משאל דפסיק מטלטל
שהארכתי בזה והעליתי שאין זה ברור ומש"ה באומר לו לשון הלאה דסיינו כל
בעד קרנו ועוד סאה יותר פסוס רביית דמיכר הרביית לעין כל מטלטל יותר ממח
חייטין ואשליח לך סאתים חייטין לזמן פרעון דא"ל לשלם לו רק שוויין דומה ממח
והמורה לא אסרה רק כשצריך לשלם לו כעין שהלויכו ועוד יותר וסובר סט"ז ד
מעות לזמן פלוני אף שהן יותר משוויין בזמן זה ג"כ מותר מדאורייתא דזה מכר
הרביית לעין כל מטלטל יותר ממח שהלויכו והא סכתב הטור דין כסף בכסף דין
אוכל באוכל
זה שייך להרכות בשר שנתעלם מן הד

מאי לאשחמתי ונותר לירידיהוּתן לי כתבואר בבכורות ובס' ש"ד ש ומבואר שם
בבכורות דקיי"ל דאפי' לית ליה חובע שרי : ונראה דרבי פ' מומחה אפילו הוא חשוד
לסחליף תוחר וא"ל שמה קנה בלחמא מפ' מומחה והסחליף בשלו דלמרינן דוראי לא ה'י
לו גבינה כלל דאי היה לו לא היה קונה כלל והיום נוחן משלו וכן משמע מהפוסקים :
שם (ח) הביא לו תמחה בשם ח' המתמחין וכו' : ע"ש ס"ק ל"ו שכתב דאפילו לא
הוכיז שם המתמחה דמוחר • וקשה לו דהא אפילו הוא בעצמו רוצה לקטנה וזה
החשוד לאמר לו איש פלוני תומחה אינו נאמן כג"ש הבד"ם בתה"א דף ר' וראה השנה

ביאורים יורה דעה הלכות ריבית סי' קסא חידושים

מטרה של ק"מ ששלסלו ק"ה היו ריקים ועייני ביאורים ס"ק ח' מואר הכל בחירות
ב מולין . אפי' בידי רוצין להורק חין מולין ואפי' ביה הרבית מעיקר
פרוטו והחזיר פחות ממ"פ חין מולין אותו ועיין ביאורים ס"ק ב' ג' חס
ובעקום שיש ממלוקה הפוסקים אי' היו ר"ק או אבק רבית אין מולין אס חס
ד חזרו דא"ר . כתב הבי דא"ר דבטור

מזכין ליה ולא מגזין ליה דשטר העומד לגבות לאו כגזיו דמי : ה בדיון ישראל סטעה . היינו בדבר משה לכל בשיקול הדעת מה שעש' עשוי כמ"ס צביאורים ס"ק ג' ע"ם ; ויולא בדיונין ולזה

בְּסֵם תְּשׁוּבָת הַרְשָׁנָה (א) :
מְלוּה מַעֲקִינִן מִיָּנִיה :
בְּדִינִים אֵלָּא כְּשֶׁאֵל הַמְּלוּה מִדַּעַת הַלּוּה אֲבָל אִם קִדְּם שֶׁאֵכָל טַעַן עָלָיו
לְרַחֲו בְּדִינֵי הַנִּכְרִים (ג) אִי הָ בְּדִין יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶטְהָ וְהַכְרִיחוּ לְשֵׁלֶם יוֹצֵא

בדיינים

בפחות משנה פרוטה יש איסור רבית (ב) אבל אין ב' מוציאין אותו:
(הנה) כלל דרבית דכל שהוא חגר נטר חסור בין שהוא דרך מקח
בן שהוא דרך כלואה אלא שבדרך מקח אינו רק חסר רבית
שהוא מדרבנן (לשון הטור) :

ב' אבק רבית אינה יוצא בדיונים ואם בא לצאת ידי שמים חייב להחזיר : (מלבד רבית מוקדמת ומאוחרת אפי' לצאת ידי שמים אינו חייב להחזיר) (ב"י בטס חסונות הרשנ"א) :

אבק רבית אם **ג** תפס לוח משל מלוח מקיץ מינה :
ד לא א-רו דא"ר אינה יוצאה בדיינים אלא כשאכל המלוח מדי
 שלא יאכל והוא הוציא ממנו על כרחו בדייני הנכרים (ג) או **ה**
 בדיינים :

ה (ד) רבית דאורייתא שהוא בדרך הלואה בדבר קצב (ה) יוצאה

וְלִיתָן כֶּסֶף בְּרִבִּית אֲבָל לִהְיוֹת אוֹכֵל לֶאֱסֹף
בְּכָךְ שֶׁאִמָּר לִשְׁוֹן הַלוּאֶה וְלִיד לֵהֱאָרְסוּ
בְּדָמִים הָאֵלֶּה דְחָסוֹר מִסּוֹסְדֵהוּ יֵלֵא בְּרִבִּית
דְחָסוֹר דְּהִי דְאִוְרִייתָא יֵזֵא דֶשֶׁם הֵךְ הַלוּוֹ
דֶּאֶם לֹא יִזְכּוֹר הַשְׂדֵה צְרִיךְ לִשְׁלֹם כֶּסֶף
דְּהֻקָּא מִשָּׂא"כ הֵכָא דְרִינ' כֵּאֵן הַלוּאֶה כְּלָל
וְזֶה אִם לֹא לֹא לֹא סָאֵה חִטִּין בְּסִאֲחִיסְדוֹן
אוֹ בְּשֶׁאֵר שְׁנֵי מִינֵיג"כ מוֹתֵר מְדִאִוְרִייתָא
וְכֵן לְדֵנִי דְנִשְׁכּוֹב כָּל גֵּרֵעִין וְגֵרֵעִין שֶׁל
דוֹחַן כִּזְבֵּה הֵא אֶפְּלוֹ אִם הִתְחַיֵּיב לִיתָן
לוֹ כ"כ זְכוּבִים כֶּסֶף הַגֵּרֵעִין שֶׁל דוֹחַלֹוֹן
פִּרְעוֹן מוֹתֵר מְדִאִוְרִייתָא וְמִשָּׂא"כ יֵהִי
דוֹחַן גֵּרֵעַ מִזְכוּב' וְכָלל' דְּרִיבִית' שְׁאִינִי אִסוֹר
רַק כְּשֶׁמְחַיֵּיב לִיתָן כְּעִין שֶׁהָיִינוּ וְעוֹד יוֹתֵר
וְכֵא שְׂכֵמֵךְ הַש"ךְ ס' קע"ג ס' ט"ז דֶּאֶם
אִמָּר הַלוֹה לִי דִלְפִּילֹו פִּירוֹת שֶׁל ב' מִינֵין
אִסוֹר הֵיטָּן מְדִרְבָּן וּמְדִרְבָּן וְדִאִי אִסוֹר
דִלְפִּילֹו בְּלֵן מְכִירָה אִסוֹר לִפְסוֹק עַל

[illegible]

זה שייך להלכות בשר שנתעלה מן העין כימן קיט סעיף מז

מִירְתָּה כִּמְ"ס הַחֹסֶם הוֹלִין ג' הוּנָא בִשְׁ"ד סִי' ז' ס' כ"ד לְשׁוּמֵר לֹא מִירְתָּה
כ"ב דְּסִבּוֹר שֶׁלֹא יִדְקוּ אַחֲרָיו שֶׁמֶחֱזִיקִין אוֹתוֹ בְּכֶסֶד * וְעוֹד דְּזָבִי זֵבִים מִמִּירְתָּה
יוֹתֵר דְּשִׁמְאֵל הַיִּשְׂרָאֵל הִלּוּקָא מְכִיר בְּעֵלְמוֹ הַבָּצִים שֶׁמֶעוֹף פ' וַיִּחַסֵּם חִיכָף בְּשֶׁקֶר
וְעַשׂ"ךְ ס' ל' ס' ל' לְתַרְזוּ"ל דִּהְיֵם לִיבָא לְמִישַׁר רַק לְשִׁמְאֵל שֶׁמֶט הוּא וְכו' עַד
פֶּשַׁא"כ הֵכָּא : וְאִין לוֹ הַבְּנֵה כָּלל * וְנִרְאֵה לְפָרֶשׁ דְּבָרָיו דְּעִיקֵר הַבְּנֵים דְּלֹא מִיךְ
מִירְתָּה בִּיִּשְׂרָאֵל הוּא מַעֲטָם מִכְּמֵדוֹ הַחוּסְפוֹ * חוֹלִין ג' דְּסַפִּיךְ עֵלְמוֹ שֶׁלֹא יִדְקוּ
אַחֲרָיו דְּמַחְזִיקִין אֹתוֹ

כחצ צה"א דף ר' במשמרת הבית לאין רחיה מהא דלאמך בדמאי כשאומר פ' דעם הוא רק דרבנן ואין רחיה לאיסר דאורייתא רק דעיקר רחיה מחמתן של עוברי עבירה דמוחר אפי' לר"י שהוא אוסר דאורייתא מפני שהן מסליפין דכל כמה דאפשר לן למיעבד ביהתר אפי' ע"י טורח עבדי וכיון דמיידי כלן בחשוד שלא לתיאבין אסור אבל ודאי כבשחשוד לתיאבוןויש מוסיפין בעיר דאפש' לאסרי ביהתר אפי' ע"י טורח מותר דדמי ממש להא דסי' צ' כ"ל • ומה שהקשה מצנים של עוף פלוני דמסימן אפילו עכו"ם ל"ק דבעכו"ם טיין יותר

הירושים יורה דעה הלכות ריבית סי קמא קמב ביאורים לו

ולזה אם המלוה מוצע מעומיו שיחזיר לו חוץ זמנו מחמת שיהיה אסור לו לקם
רבינו מייב להחזיר לו ואם נעשה הלוה מומר אסר שקיבל המלוה הרבים חין
מייב להחזיר לו ועיין ביאורים ס"ק ה' : ז סכופין ומכין : דוקא אם חבצו ולזה
אם הלוה מייב להחזיר והג' שה' שלו בא לקחת הר"ק מהמלוה חין כופין להמלוה
ליחן ט"ז : ח לנכסיו : ואם כבר ה' :

רבינו ואמ"כ חזר ופסק מהלכות בעד
רבינו יורדין לנכסיו דה"ל גול וכן אם
לקח ר"ק בע"כ של הלוה : מ על הנזיר
עיין ס' קס"ו ועמ"ס ביאורים ס"ק ז'
י סנניס : דאמר קרא אל תקם מאתו
לדידאי אסר רחמנא ולא לבריי : יא חפזס
סלז מייב' להחזיר משום כבוד אביהם :
יב מקבלין : ת"מ ל"ג ס' חייבים
להחזיר רק שחין מקבלין ואם עומד במירו
מוציאין ממנו בעל כרחו : יג לר"ך להחזיר
לו : הכל דוקא דלא לימרו גלית' דמיכסי
ז' דריביתא הוא ואם נחרס הלוה ליקם
הדיר רשאי וכן הדין אם קנן לו בסתם
ליחן חפן פלוגי בעד רבינו שאם הוה דבר
מכוסים מ' בלהחזיר לו הספן ואם אינו
מכוסים מוסיף שיווי הספן שהיה שוה
בשעת נתינתו ואפילו הוה א"כ מחוייב
להחזיר מה שהיה שוה בשעת נתינתו ולא
כפי בהסדרת הספן ועיין ביאורים ס"ק י'
יד כל הדינר : ולא יכול לומר סכרתי
צוקר שהייתי סבור שצנני צריח מכח
הרביח ועכשיו שצריך אני להחזיר כדאגר
כ"ע הוא דאגרנא דיוכל לומר סכרתי
וקבלתי והיה אם קנה ממנו ספן או קרקע
בסכרתי : ט"ז ויכתב צ"י ואם אופר אמן
לך י"ב דינרים רבינו ע"פ שחזרי שחינה
וכברת אלא צ"י מסכר אולי צ"י דני
עפיקמני' לא מפיקמנא לא דהא בעיקר
החזני לא היה יכול לקבל זה ב"א דמי
סכירו' הביית שחינה נסכרתי אלא בעשר'
ש"ך : או יביר ימיירי שכתב הקרן בפ"ע
והרבינו בפ"ע וגבי אפילו ממעבדי

והעדים לא נפסלו דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע לכו מ"ך : טז יקרא
ואפילו מפורסם דו ר"ק חיישינן לז' טועין שיגנו הרביית וזה קאי ארישא אבל
כסלא נכתב בשטר רק הקרן פשיטא דלא יקרענו : ט"ך : יו הקרן דגורין
שמה יגבה הרביית בחמה קרן והיבא דהלוה מודה י"א דנוכח והלוה א"ל ליחן
שום דבר פהריום אלא שרתי לכוניסו ליחן מהסירות לעניי העיר : י"ד ודברי
הט"ז ס"ק ז' ח' עיין ביאורים ס"ק י"א :

קמב א סאה בסאה : ואינו אלא מדרבנן ואם הוא דרך מקח שמוכר לו
סאה לשלם לו ליחן פרעון סאה אחרת תמניה דהא קרוב
לשכר ולהפסד

א"ל להחזיר רק דמים בעלמא שיווי הגזילה ורבינו בודאי קנה קנין גמור לקדם
עשה דומי אחיך ודאי דמכר' השבת דמיהן כמי בהשבת גזילה שיש נ"כ פיע עליו להשיב ומה' השבת דמים אחר שהגלו ביאוש ופ' נראה דלא נחן לו הפסד שקנן
רבינו ואמ"כ הוה הספן קודם שהחזיר דלא סגי בהשבת הכסף רק בהשבת הדמים כשעת הנתינה כמו בגול דלר"ך להשיב כשנות הגזילה בשקנאה ביאוש קודם
ההשבת : (יא) רק הקרן : ע"ז ס"ק ז' ח' שאין להם הכנסה ודף האחרון ביאר דבריו וקיימתיא בעז"ל מסבראי אך גם שם קינר ולא ביאר דבריו על הכנסו
וכוננו דבריו דסובר דהא סכרתי החוס' דעדים לא נפסלו בשטר שיש בו רביית מטעם דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע לכו מ"מ כשכלל הקרן עם הרביית
נפסלו כיון שאפשר לנזיל ליד חקלה שהב"ד לא ידעו ויגבו ג"כ הרביית והיו כמו בחמתו על שטר מוקד' שנפסלו משא"כ בשטר שמפורש הקרן והרביית ולא עברו
כ"א אלא דלא חשימון ולא משמע לאינשי איסורא כהכי כמ"ס החוס' וע"ז פירש דברי הרב צה"ג דמיירי שמפורש הקרן בפ"ע והרביית בפ"ע דלא לא נפסלו
העדים כנ"ל : ומ"ס עוד הרב שלא כתיב בשטר רק הקרן פירש הט"ז בס"ק ח' דמיירי שהכל כלול בחומר קרן דהיינו שכלל הקרן עם הרביית רק שיעירי השטר
לא ידעו שג"כ לא נפסלו אע"פ ועדים אחרים מעידן שיש רביית בחזק השטר ולא נחא ל' לפרש כמ"ס הס"ך דארישא קאי : ומ"ס הט"ז בס"ק ז' דאליכ ר"ל
דאם לא צפק גונא שנייר הרב שכלל הקרן עם הרביית ועיירי השטר ידעו מזה וגבולא שסיים המהמר העדים פסולין מטעם הנ"ל דיוכל לנזיל ליד חקלה שיגבו
הביד הרביית שבשטר וע"ז באמת סיים המהמר דאינו גובה אפילו הקרן וע"ז ט' צטורי זהב :

קמב (א) סאה בסאה : ע"ז ס"ק א' דדרך מקח מותר דהיינו אם מוכר לו סאה חטין שישלם לו ליחן פרעון סאה אחרת תמניה דמותר וכו' ע"ז :
ולכאורה קשה דממ"א ח' י"א השטר אפי' דרך הלוואה מותר כדלקמן ס"ג ואי לא י"א השטר אפי' במעות מוזמן אסור לפסוק על מוטין כדלקמן
ס' קע"ה : ונאמח לק"מ דכיון שמוכרין לו חטין ופוסק בדמיהן על חטין שנים הרי יש לו דאם יש לו סאה שמכר לו כמו בסעיף ז' דהכי כשיחן לו מעט
אכן לפי זה דברי מינין כגון בעובר סאה חטין ופוסק בדמיהן : סאה סעורים אסור כשלא י"א השער אף שברוב פעמים דמיהן שוה כיון דאין לו שטורין וגם
לא י"א השער כמו בפוסק במעות דאסור' אמנם לפע"ד נראה דגם בשני מינין מותר כשווין ברוב פעמים דהא ק"ל דלוקח בהקדמת מעות דאסור כשלא י"א
השער כדלקמן בס' קע"ה אבל כלוקח בהקדמת מעות פירות ליחן מותר בלא י"א השער אפילו צוקר כל שאינו מעלה הרבה במבואר בס' קע"ג סעיף א' וזה
פסוק מסברא דכל שאינו מעלה הרב' כגון שמוכר לו דבר שש' י"ב ובעד ועד על ס' דמותר לקבל י"ב אף שבעת הפירעון יכר שמעלה
כרבי' פ"פ כיון שבעת הפסיק' לא היה יכר שמעלה הרבה מותר מטעם כיון דבעת פסיק' אינו יכר שבשכיל המסנה לוקם סך זה ואמרין שאם היה
לוקמ

זה שייך להלכות בשר שנחלם מן העין סימן ק"ט סעיף יט

הלכות יין נסך סימן קכו

סעיף א (א) אם הוא בירו עש"ך ס"ק א' דמי שאמר לחבירו על מן מבישל
על שנתנך קודם הבישול א"נ גבו' משמע מדבריו לדעת הטור
והרא"ש

יט

בריינים ? שכופין ומכין אותו עד שתצא נפשו (ו) אבל אין ביד
יורדין לנכסיו וכן בהלווה (ז) על חצירו ואמר ליה על מנת
שידור בו חנם או שישכרה לו בפתות וכיוצא בו :

ו לקח רביית קצוצה ומת אין ? הבנים צריכים להחזיר אא"כ היה
(ח) דבר פסוים כגון פרה ושלית ועשה אביהם י"א תשובה ולא
הספיק להחזיר עד שמת :

ז אם בא לעשות תשובה מעצמו להחזיר הרביית אם הוא דבר
מסויים מקבלים ממנו ואם אינו דבר מסויים אם רוב עסקו ומחיתו
ברביית אין י"ב מקבלים ממנו כדי לפתוח לו דרך לתשובה וכל
המקבל ממנו אין דוח חכמים נוחה הימנו :

ח מי שהיה נושה בחבירו דינר של רביית ונתן בשבילו (ט) ה'
מדות של חטים והיו נמכרים ד' דינר צריך להחזיר לו ה' מדות
ואם רוצה להחזיר לו דמיהם דינר ורביע רשאי שהמקח קיים מע"פ
שנעשה באיסור (ועיין לקמן ס' קע"ה) :

ט היה חייב לו דינר של רביית ונתן לו בו (י) גליסא או כלי י'
צריך להחזיר לו (ואילו ואם דבר מכוויס) (עור) :

י אם המלוה שכר מהלוה חפץ באותו דינר של רביית ולא היה ראוי
לשכרו אלא בחצי דינר מוציאין ממנו י"ד כל הדינר :

יא שטר שיש בו רביית בין של תורה בין של דבריהם גובה את
הקרן לברו והוא שהוא מ"ן ניכר שהוא רביית :

(הג"ס) כגון שה"א מפורש בשטר הקרן בפני עמלו (הרא"ש והמורכבי
והנ"מ וכו' דלא כהרמב"ן) או שלא היה נכתב בשטר (יא) רק
הקרן ועדיה מעידים על הרביית וכל מי שאל לירו מ"ן יקרא השטר דחיישינן
שמה יגבה בו הרביית (הנ"מ פרק ד')

אבל אם אינו מפירש אלא שכולל הקרן עם הרביית אינו גובה בו
אפי' י"ן הקרן (ועיין בחושן המשפט ס' נ"ב) :

קמב שלא להלוות סאה בסאה וכו' ה"עפיים :

א אסור להלוות א' (א) סאה בסאה אפילו לא קצב לו זמן לפרעון
וכן

והעדים לא נפסלו דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע לכו מ"ך : טז יקרא
ואפילו מפורסם דו ר"ק חיישינן לז' טועין שיגנו הרביית וזה קאי ארישא אבל
כסלא נכתב בשטר רק הקרן פשיטא דלא יקרענו : ט"ך : יו הקרן דגורין
שמה יגבה הרביית בחמה קרן והיבא דהלוה מודה י"א דנוכח והלוה א"ל ליחן
שום דבר פהריום אלא שרתי לכוניסו ליחן מהסירות לעניי העיר : י"ד ודברי
הט"ז ס"ק ז' ח' עיין ביאורים ס"ק י"א :

קמב א סאה בסאה : ואינו אלא מדרבנן ואם הוא דרך מקח שמוכר לו

סאה לשלם לו ליחן פרעון סאה אחרת תמניה דהא קרוב
לשכר ולהפסד

א"ל להחזיר רק דמים בעלמא שיווי הגזילה ורבינו בודאי קנה קנין גמור לקדם
עשה דומי אחיך ודאי דמכר' השבת דמיהן כמי בהשבת גזילה שיש נ"כ פיע עליו להשיב ומה' השבת דמים אחר שהגלו ביאוש ופ' נראה דלא נחן לו הפסד שקנן
רבינו ואמ"כ הוה הספן קודם שהחזיר דלא סגי בהשבת הכסף רק בהשבת הדמים כשעת הנתינה כמו בגול דלר"ך להשיב כשנות הגזילה בשקנאה ביאוש קודם
ההשבת : (יא) רק הקרן : ע"ז ס"ק ז' ח' שאין להם הכנסה ודף האחרון ביאר דבריו וקיימתיא בעז"ל מסבראי אך גם שם קינר ולא ביאר דבריו על הכנסו
וכוננו דבריו דסובר דהא סכרתי החוס' דעדים לא נפסלו בשטר שיש בו רביית מטעם דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע לכו מ"מ כשכלל הקרן עם הרביית
נפסלו כיון שאפשר לנזיל ליד חקלה שהב"ד לא ידעו ויגבו ג"כ הרביית והיו כמו בחמתו על שטר מוקד' שנפסלו משא"כ בשטר שמפורש הקרן והרביית ולא עברו
כ"א אלא דלא חשימון ולא משמע לאינשי איסורא כהכי כמ"ס החוס' וע"ז פירש דברי הרב צה"ג דמיירי שמפורש הקרן בפ"ע והרביית בפ"ע דלא לא נפסלו
העדים כנ"ל : ומ"ס עוד הרב שלא כתיב בשטר רק הקרן פירש הט"ז בס"ק ח' דמיירי שהכל כלול בחומר קרן דהיינו שכלל הקרן עם הרביית רק שיעירי השטר
לא ידעו שג"כ לא נפסלו אע"פ ועדים אחרים מעידן שיש רביית בחזק השטר ולא נחא ל' לפרש כמ"ס הס"ך דארישא קאי : ומ"ס הט"ז בס"ק ז' דאליכ ר"ל
דאם לא צפק גונא שנייר הרב שכלל הקרן עם הרביית ועיירי השטר ידעו מזה וגבולא שסיים המהמר העדים פסולין מטעם הנ"ל דיוכל לנזיל ליד חקלה שיגבו
הביד הרביית שבשטר וע"ז באמת סיים המהמר דאינו גובה אפילו הקרן וע"ז ט' צטורי זהב :

קמב (א) סאה בסאה : ע"ז ס"ק א' דדרך מקח מותר דהיינו אם מוכר לו סאה חטין שישלם לו ליחן פרעון סאה אחרת תמניה דמותר וכו' ע"ז :

ולכאורה קשה דממ"א ח' י"א השטר אפי' דרך הלוואה מותר כדלקמן ס"ג ואי לא י"א השטר אפי' במעות מוזמן אסור לפסוק על מוטין כדלקמן
ס' קע"ה : ונאמח לק"מ דכיון שמוכרין לו חטין ופוסק בדמיהן על חטין שנים הרי יש לו דאם יש לו סאה שמכר לו כמו בסעיף ז' דהכי כשיחן לו מעט
אכן לפי זה דברי מינין כגון בעובר סאה חטין ופוסק בדמיהן : סאה סעורים אסור כשלא י"א השער אף שברוב פעמים דמיהן שוה כיון דאין לו שטורין וגם
לא י"א השער כמו בפוסק במעות דאסור' אמנם לפע"ד נראה דגם בשני מינין מותר כשווין ברוב פעמים דהא ק"ל דלוקח בהקדמת מעות דאסור כשלא י"א
השער כדלקמן בס' קע"ה אבל כלוקח בהקדמת מעות פירות ליחן מותר בלא י"א השער אפילו צוקר כל שאינו מעלה הרבה במבואר בס' קע"ג סעיף א' וזה
פסוק מסברא דכל שאינו מעלה הרב' כגון שמוכר לו דבר שש' י"ב ובעד ועד על ס' דמותר לקבל י"ב אף שבעת הפירעון יכר שמעלה
כרבי' פ"פ כיון שבעת הפסיק' לא היה יכר שמעלה הרבה מותר מטעם כיון דבעת פסיק' אינו יכר שבשכיל המסנה לוקם סך זה ואמרין שאם היה
לוקמ

זה שייך להלכות בשר שנחלם מן העין סימן ק"ט סעיף יט

הלכות וכו' וא"כ כסימנ' ליכא למיחש לז' דאי שחט בעלמא וסובר שחזיקין

אוחו בכשר ולא יבדקו אחריו א"כ היה לו לומר שהוא בעלמא שחט דהא יאכלו ג"כ
משחיטתו כיון שחזיקין אותו בכשר ואי סובר דאין מחזיקין אותו בכשר א"כ בודאי
פירחה דחיים שחט יבדקו אחריו משא"כ הכא דיל' דלא מירחה דסובר שחזיקין אותו
בכשר ולא יבדקו אחריו והא שחט מותר מותרת קניתי משום דהמשלם אחר לו
פירחה מהמותרת :

ביאורים יורה דעה הלכות ריבית סי' קסב הירושאים

לוקחין במזומן לא היה מוכרו לו ג' כ' רק צעד כך זה יוראם לזה דאלת"ה היה
לסור למכור בהמחנה כשלא ילא הסער מחשש שמא יזול הרב' כמו דחיישי'
במכור בהקדמת מעות לשמא יתיקר אלא ודאי דהעיקר חלוי בשעת פסיקה
אם יכר שמעלה הרבה או לא ומש"ס בנידון דידן דהיינו למכור סאה מינין

ולפסוק בדמיהן על שיעורין ג' כ' מותר כיון
דרוב פעמים דמיהן פוין דהיינו בעשרה
זכובים לא חסדין אוחו לקום הסעורין
קודם שינא הסער רק חסדין אוחו למכור
הסעורין בהמחנה לזמ"פ צעד הסעורין
דמותר דלמאי נחוש לה לשמא יתיקר
הסעורין ויעמדו על י"ב הא מותר לפסוק'
על החיטין בהמחנה על י"ב ואין לחוש
דילמא יתיקרו הרבה והיו כמעלה הרבה
דז"א דכל סכמת פסיקה אינו ניכר
שמעלה הרבה מותר וכמסיל ועבמ"ס
הנימוק' פ' הובב גבי אי אמר לי' מארנקי
ישינה דאם הבטיח לו מיטין צעד מכירת
מטלטלין דנחמייב ליתן לו החיטין אבל
במכור מיטין ופוסק בדמיהן על דומן
דידוע לכל שדומן יקרים הרבה מדמי
המיטין דאסור דהוי כמעלה הרבה כיון
שניכר בשעת הפסיק' שמעלה הרבה
ומכ"ט אסור צנכס עמי והעדר עמך
דידוע הוא דעידור הוא הרבה יותר
מניכוס והוי כמעלה הרב' עיין צ"ב בסי'
קע"ג ובביאורים שם דהעיקר חלוי
במעלה הרבה לפי רוב השיעור' ע"ס :
(3) שיעשו דמים ואזאפי' הוולו יתן
דמיהן דהוי כמאן דאזוזי כמבואר רס"י
צבא מניעא דף ע"ה ד"ה וכו' קנן וכו'
ע"ס : (ג) דצוה"מ מטבע של זהב י"ט
ס"ק ב' הטעם אמנם מצא דבסמך
מכרתי דזה הטעם הוא למאן דמחיר ללות
כשיש לו מעות אבל בס"ק שכתב בס"ק ה'
לאסור צנכס לו מעות הוולו לנכס אחר
כמ"ס בס"ק ד' ולפי כל הטעמים אסור
בנחושט בנחושט אכן המנהג להחזיר ואפשר
דחשדין להמטבעות לדין כי לא הסע'
דאף במטבעו' שיש לכן שער מחוד מותר
כמ"ס בסי' בסי' זה ע"ס : (ד) או ליהו

לו ע"ס ד' ס"ק ח' ופ"ז ס"ק ד' שכתביו שאסור בהלווא' : ועיין בש"כ
מקובל לז"מ דף ע"ה ד"ה לזה עלי שכתב הטעם דלא שייך לומר נעשה כאומר
חלויני עד שיצא בני דבצר שהוא צעין רק בדצר שהוא לגמרי שלו או שניתן לו
במחנה דהוי כסלו לא פלוג רבין צין שהוא צעין או לא אבל הכא דלוי לו עכשיו
מוכחא מי חל ולא שייך לומר נעשה ומש"ה אסור : (ה) מחנה שאם יתיקרו נראה דבא דרך הלוואה אסור להיות קרוב לשכר ורמקו להפסד ואפשר
דצב"ג אפילו איס' רא דאורייתא אית ציה דבא ודאי בשמחנ' המלוה טס הלוה סיקבל עליו דבר שיש הנאה ש"פ להמלוה שאלה היה מחקדשם בהלא' כוז בנח
דבר עליו לשלשון ודאי דרבי' קאנא פיה וס"ה אס' אומר המלוה ללוה שצב"ג הלוואה יקבל עליו אחריות וזלא או שאר אחריות מטלטלין של המלוה נראה דר"ק
היה כיון דודאי ה' המלוה יתן פרוטה צעד קבלת אחריות כזה וכלה עושה זה צב"ג הלוואה ר"ק היה וכן אשה נראה דמחקדשם כשעקדשה בהנא' כוז ב"ד
לחלוצי מן האונם המבואר בסי' קע"ג ס"ד דשם לא הוי רק בהקדמת מעות וכמכירה דמי כמבואר צ"ז ס"ק ו' אבל בהלוואה גמורה ודאי דר"ק היה כשואמר
צב"ג כל ואף חלילי מן האונם דאפי' הברתת ארי אסור מדאורייתא כשואמר לו כצרי' ארי צב"ג הלוואה ועיין במלכות מלוה הלכה יד' אבל
במכירה נראה דהיתר גמור הוא לומר כריני מ בר לך מיטין צשוויין ופוסק בדמיהן על יין או על היטין אחר' ומקבל עליו כשיקרו יתן לו מיטין ואם יזולו יתן
דמיהן דאף כתב הנימוק' בזה דאמר צש"ס מה לי דמיהן מה לי כן דהיינו דאשפעינן כשנאן לו היטין צשוויין וזא לכסוק צלוהן היטין יין מותר באלו נאן לו דמי
המיטין שכן במעוה וליח כי שרי לכסוק על שער שצבוק ס"ה כצבא צמעות דמי' למיזן צבו צבוקא אכל צמירות לא דלילא לא מוציאו לכו הני פירי קמ"ל דכי
היכא דפוסקין על שער שצבוק צמעות ס"ה כוסקין צמירות ככ"ל הנימוק' ועיין צ"ב שכלה פס קה הוא וגיין דכ"ל צ"ב ס"ה ס"ה ו' דיכול למסור צמעות
אפי' בשער הגבוה דהיינו שאם יזולו שיה' לו כשער כוזל ס"ה ודאי דאם צא צמירות מותר דמה לי דמיין מה לי הן כמ"ס הנימוק' ואיל' דמיטין צבוקין גרע כיון
דמיטין יכר ומיטין שאל' ז"א דהא מבואר בס"ה דאפי' מעות מותר לקבל אף דזוי יכר וזוי בקל ואף דצרי' צ"ש שם מרא דרך דיא מיירי צמכיר' ע"ס בס' מיירי
סהמנה שאם יתיקרו שיהיה הלוואה ולא צא צמיטין דרך מכירה לכסוק וכיון שיש צא הלוואה אסור צקרו צב"ג אכל צמקוב שאין ציב צא הלוואה רק מכיר' מותר
צקרו צב"ג ורמ' מהפס' צמ"ס כנמוק' גבי אי חקפה צרמחך דדוקא כים צא הלוואה אסור צקרו צב"ג אכל צמכיר' גמורה מותר צקרו צב"ג וס"ה וס"ה
דכוותיה : (ו) עד שעת היכר' ע"ס ס"ק י"א ואף צב"ג ס"ק י"א מסיק דאפי' צב"ג יכול לכופו לקבל קודם הוצ' מ"מ קודם סענר כחשש
שורה דאי' לכופו וכיון דצמעות הלוואה ה' החשש הוי כמחנה בלא יקבל עד שיצבור החשש וכל שיש קציעוה זמן בהלוואה אסור דלא הוי כופ' כאומר עד שיצא
צ"י : (ז) סאה צמאה לזרע ע"ס ס"ק ז' עד דהוי בלא בהנה שיטול המקבל סאה ראשונה משלו : לכאורה ששחט צדציו דאם מהחייב עצמו לבלס לו הסאה
אף אם לא יעשה הסדה שיש פירות דאסור אכל צמאה אף צב"ג מותר דהא מוכר ג"כ מקבל ע"ט כך קל צאפי' אין פירות צב"ג וס"ה צב"ג דג"כ יכול למכור
ולומר כך צב"ג אכן לך דבר קנאן והמותר מקבל מכסדה שלם או רביע וא"כ ה"ל אמרין דהוי בלא ההנה בהנא' כוז וס"ה כהי"ס מקובלת : (8) צב"ג המלוה
ע"ס ס"ק ז' וצ"ד ס"ק ב' קס"ט ס"ק פ' בהקסו מכלן להא דס' קס"ט : ומיראס דחוק דמה שה' ה"ל דפס הרבה היחורים מלויים וכלן כיון דאין היתר רק
צ"ס לו או בשער ומלוי היא ששניהם אונם וכו' חמוס דהא מוצי' ג"כ שיה' לו המלוה דבר מוטע כלעיל סעיף צ' וגם אינו מצי' שלא יהיה להמלוה ולא להלוה
אפילו הטח אחת' וגם מה שז' ה"ל ע"ס ס"ק פ' דהכל לא שייך הסגרה דחוקה לא שכן הימירה משום דלא ס"ה שתיקרו החיטין ג"כ חמוס דא"כ כשמפורס
צשטר אף אם יתיקר דצמעות כחיצה עבדי' לי' שומא ופילו צריצ' דרצק עובר משעה כתיבה : ועיין צמ"ס פ"ד מהלכות מלוה ס"ה א"כ שייך ג"כ החוקה
דלא צדיק הימירה ועוד דהא חוקה דלא צדיק הימירה לא מהני

דאפילו בהלוואה אינו אלא מדרבנן ממילא דדרך מקח מותר לגמרי : ט"ז צב"ג
מינין למכור לו סאה הי"ד לשלם לו סאה דומן או שעורים או בלוהן צ' מיניס
ססוין דמינין צמעות פסיקה מותר ובאוחן שאין דמיין שוין חסור ועיין
ביאורים ס"ק ח' ועיין ביאורים ס"ק ה' דבדרך מקח אפי' מחנה שאם יתיקרו
שיטן לו מיטין או יין שפסק עליו ואם

יזולו יתן מעות כשער של עכשיו דמותר :
ב הוולו לאפוקי מצ"ב סנפס : ג שיעשו
דמים : וזא חשילו קמל נח' דמיין :
ד מטבע : עיין ביאורי' ס"ק ג' שכתבתי
דמנהג להחזיר חשילו בנחושט : ה כזה
סחין דצב"ג כל סאה אפי' רואין סאה שלו
כאלו נחמט מיד למלוה וכמ"ס ס"ז
והס"ך דלכחלה צעין סידעו שניה' שיש
לו אבל צב"ג אפי' לא ידעו מותר כיון
שיש לו דקטו לו הוול' משא"כ צו' כשער
דסעיף ג' לא שייך לו' שנקטו לו דהא של
אחרים הן מש"ס צעין ידיעה דוקא אבל
כשלא ידעו חסור ליתן אס' נתיקרו :
ו ללוה וס"ז כתב דוקא אס' לזה לו צב"ג
בדרך הימר יכול להלוות עליו כמה שאין
כיון שיש לו צב"ג אכל להלוות לו עכשיו
אין הימר שיה' לו במחנה ועיין הטעם
בביאורי' ס"ק ד' : ז שער צבוק וחף
שאין לו מעות דיכול למקח צאשרתי ואף
שבמקומות סבציוציו לא ילא הסער
ובומכין על מקום סילא הסער : ח וידוע
לשניהם דעת חכ"ז דצעין ידיעה וס"ך
כתב דצדועבד אפי' לא ידע מותר כיון
סילא כשער ולא נעשה היסור בהלווא' זו :
ט אימח סירא חפ' קצב לו זמן מיכו
באומר לא חקבל הפירעון קודם הוצ' אסור'
כדמכור אכל בים לו אפי' צבא חוללסו' :

י טעם היקרי' וס"ה צמחם שלא אמר רק
לא חקבל עד הזמן ואפי' לא ידע שיתיק'
אסור דמי להלווי עד הוצ' וס"ה
כשקצב חולל מסמח חשס וזלא או שאר
חכמים דאז דיון מבואר צ"מ ס"ז ע"ד
דא"י לכופו לקבל הפירעון קודם הוצ' אפי'
צמחם הוי כאלו אמר לא חקבל פירעון
קודם הוצ' לאסור : יא צב"ג ידע דהעיקר ההיתר צארים הוא פסוק דה"ל
כאלו ה' כ' שיטול בה"ב סאה ראש' צב"ג שיה' שלו וזה שייך דוקא צמחל' הימירה
דוכל לומר אדעמא דכתינחם אכל אס' צב"ג פוהוק צה ומלוה לצורכו הוי
כאמר ואסור ובמקום שכתבם שהא"ים נוסן הורע וכשלא יתן יכול
הצב"ג צב"ג בלסוק

וכן כל דבר חוץ מטבע כסף היוצא (א) בהוצאה דשמא יתיקרו
ונמצא שנותן לו יותר ממה שהלוהו אם לא (ב) שיעשו דמים
שאם יתיקרו יתן לו אותם הדמים ואם לא עשאוהו דמים ונתיקרו
נותן לו הדמים שהיו שוים בשעת הלוואה ואם הוולו נותן לו הסאה
שהלוהו :
הג"ה יש מי שכתב (ג) דצוה"מ מטבע של זהב דינו ככסף ולוין זהב
בזהב וכן נוהגין להקל ואין לחמות בידם כי יש להם על מה שימטלו
(פסקי מהרא"י סי' כ"ד) יש מי שאומר דמותר ללוות בכר להם בככר להם
כמטבע של כסף דמאחר דדבר מוטע הוא לא קפדי בזה ארס לסדרי צוה
(הטור) וכן נוהגין להקל :
ב אם יש לו מעט מאותו המין אפי' אין ההפחת בידו לזה עליו ה'
כמה שאין לצרוע סאה בסאה ואם אין לו כלום מאותו המין יתן
לו המלוה מעט מאותו המין (ד) או י' ליהו לו ואח"כ ילוה לו כמה
סאין :
הג"ה ה' ה' ללוה טעם מאותו המין פקדון ציד אחר הרי זה כאלו היה צידו
אכל אס' אחרים חייבים לו לא מקרי' לו (צ"י וכן משמע בגמ'
דא"י) וכן אם יש לו במקום אחר ואין למלוה דרך לשכ (הגהות מרדכי) לזה
שאמר שיש לו מעט מזה המין יוכל המלוה להלוות לו ואינו צריך ראה לדבריו
(ס) הא דמותר להלוות לו כשים לו מאותו המין היינו כסא אבל אם המלוה
(ה) מחנה שאם יתיקרו חטים יסל לו חטים ואם יזולו יתן לו מעות דמי
שוין כשער של עכשיו אסור דהוי קרוב לשכר ורמח להפסד (ריב"ש סי' י"ה) :
ג היה לאותו מין שער צבוק קבוע וידוע לשניהם מותר ללוות
סאה בסאה :
הג"ה וע"ל סי' קע"ה אהה מקרי שער קבוע והא דיכול ללוות על שער
שצבוק היינו דהלוה יכול לפרוע לו ח' אימח סירא אכל אס' חמנה
שלא יקבל פירעון (ו) עד י' שעת היקרי' אסור (הרא"ש בהשגחתו ובת"מ וכלכו)
ד מלוה אדם את אריסיו :
(פ' ארים הנוטע או זורע שדה חצירו ויש לו חלו או שלם צפירות) (ז) סאה
בסאה לזרע בין קודם שידר הארים לשדה בין אחר שידר בר א
במקום שצב"ג שיה' הארים הוצ' אבל במקום שדרך בעל הקרקע
ליתן הוצ' אס' כ"ב ידר הארים לשדה אסור :
ה הלוה לו סאתים חטין ועשה לו שער עליהם אם לא (ח) יברר
המלוה שיצא השער בשעת הלוואה או שהיה ללוה טעם מאותו
המין

קודם הוצ' לאסור : יא צב"ג ידע דהעיקר ההיתר צארים הוא פסוק דה"ל
כאלו ה' כ' שיטול בה"ב סאה ראש' צב"ג שיה' שלו וזה שייך דוקא צמחל' הימירה
דוכל לומר אדעמא דכתינחם אכל אס' צב"ג פוהוק צה ומלוה לצורכו הוי
כאמר ואסור ובמקום שכתבם שהא"ים נוסן הורע וכשלא יתן יכול
הצב"ג צב"ג בלסוק
מוכחא מי חל ולא שייך לומר נעשה ומש"ה אסור : (ה) מחנה שאם יתיקרו נראה דבא דרך הלוואה אסור להיות קרוב לשכר ורמקו להפסד ואפשר
דצב"ג אפילו איס' רא דאורייתא אית ציה דבא ודאי בשמחנ' המלוה טס הלוה סיקבל עליו דבר שיש הנאה ש"פ להמלוה שאלה היה מחקדשם בהלא' כוז בנח
דבר עליו לשלשון ודאי דרבי' קאנא פיה וס"ה אס' אומר המלוה ללוה שצב"ג הלוואה יקבל עליו אחריות וזלא או שאר אחריות מטלטלין של המלוה נראה דר"ק
היה כיון דודאי ה' המלוה יתן פרוטה צעד קבלת אחריות כזה וכלה עושה זה צב"ג הלוואה ר"ק היה וכן אשה נראה דמחקדשם כשעקדשה בהנא' כוז ב"ד
לחלוצי מן האונם המבואר בסי' קע"ג ס"ד דשם לא הוי רק בהקדמת מעות וכמכירה דמי כמבואר צ"ז ס"ק ו' אבל בהלוואה גמורה ודאי דר"ק היה כשואמר
צב"ג כל ואף חלילי מן האונם דאפי' הברתת ארי אסור מדאורייתא כשואמר לו כצרי' ארי צב"ג הלוואה ועיין במלכות מלוה הלכה יד' אבל
במכירה נראה דהיתר גמור הוא לומר כריני מ בר לך מיטין צשוויין ופוסק בדמיהן על יין או על היטין אחר' ומקבל עליו כשיקרו יתן לו מיטין ואם יזולו יתן
דמיהן דאף כתב הנימוק' בזה דאמר צש"ס מה לי דמיהן מה לי כן דהיינו דאשפעינן כשנאן לו היטין צשוויין וזא לכסוק צלוהן היטין יין מותר באלו נאן לו דמי
המיטין שכן במעוה וליח כי שרי לכסוק על שער שצבוק ס"ה כצבא צמעות דמי' למיזן צבו צבוקא אכל צמירות לא דלילא לא מוציאו לכו הני פירי קמ"ל דכי
היכא דפוסקין על שער שצבוק צמעות ס"ה כוסקין צמירות ככ"ל הנימוק' ועיין צ"ב שכלה פס קה הוא וגיין דכ"ל צ"ב ס"ה ס"ה ו' דיכול למסור צמעות
אפי' בשער הגבוה דהיינו שאם יזולו שיה' לו כשער כוזל ס"ה ודאי דאם צא צמירות מותר דמה לי דמיין מה לי הן כמ"ס הנימוק' ואיל' דמיטין צבוקין גרע כיון
דמיטין יכר ומיטין שאל' ז"א דהא מבואר בס"ה דאפי' מעות מותר לקבל אף דזוי יכר וזוי בקל ואף דצרי' צ"ש שם מרא דרך דיא מיירי צמכיר' ע"ס בס' מיירי
סהמנה שאם יתיקרו שיהיה הלוואה ולא צא צמיטין דרך מכירה לכסוק וכיון שיש צא הלוואה אסור צקרו צב"ג אכל צמקוב שאין ציב צא הלוואה רק מכיר' מותר
צקרו צב"ג ורמ' מהפס' צמ"ס כנמוק' גבי אי חקפה צרמחך דדוקא כים צא הלוואה אסור צקרו צב"ג אכל צמכיר' גמורה מותר צקרו צב"ג וס"ה וס"ה
דכוותיה : (ו) עד שעת היכר' ע"ס ס"ק י"א ואף צב"ג ס"ק י"א מסיק דאפי' צב"ג יכול לכופו לקבל קודם הוצ' מ"מ קודם סענר כחשש
שורה דאי' לכופו וכיון דצמעות הלוואה ה' החשש הוי כמחנה בלא יקבל עד שיצבור החשש וכל שיש קציעוה זמן בהלוואה אסור דלא הוי כופ' כאומר עד שיצא
צ"י : (ז) סאה צמאה לזרע ע"ס ס"ק ז' עד דהוי בלא בהנה שיטול המקבל סאה ראשונה משלו : לכאורה ששחט צדציו דאם מהחייב עצמו לבלס לו הסאה
אף אם לא יעשה הסדה שיש פירות דאסור אכל צמאה אף צב"ג מותר דהא מוכר ג"כ מקבל ע"ט כך קל צאפי' אין פירות צב"ג וס"ה צב"ג דג"כ יכול למכור
ולומר כך צב"ג אכן לך דבר קנאן והמותר מקבל מכסדה שלם או רביע וא"כ ה"ל אמרין דהוי בלא ההנה בהנא' כוז וס"ה כהי"ס מקובלת : (8) צב"ג המלוה
ע"ס ס"ק ז' וצ"ד ס"ק ב' קס"ט ס"ק פ' בהקסו מכלן להא דס' קס"ט : ומיראס דחוק דמה שה' ה"ל דפס הרבה היחורים מלויים וכלן כיון דאין היתר רק
צ"ס לו או בשער ומלוי היא ששניהם אונם וכו' חמוס דהא מוצי' ג"כ שיה' לו המלוה דבר מוטע כלעיל סעיף צ' וגם אינו מצי' שלא יהיה להמלוה ולא להלוה
אפילו הטח אחת' וגם מה שז' ה"ל ע"ס ס"ק פ' דהכל לא שייך הסגרה דחוקה לא שכן הימירה משום דלא ס"ה שתיקרו החיטין ג"כ חמוס דא"כ כשמפורס
צשטר אף אם יתיקר דצמעות כחיצה עבדי' לי' שומא ופילו צריצ' דרצק עובר משעה כתיבה : ועיין צמ"ס פ"ד מהלכות מלוה ס"ה א"כ שייך ג"כ החוקה
דלא צדיק הימירה ועוד דהא חוקה דלא צדיק הימירה לא מהני

זה שייך להלכות יין נספך
וכרא"ש דצידו היינו צידו לשמרו ומטעם דהוי כבעלים אפי' נחן לו לשמור יין מבוסל
שלא היה צידו לנסך מעולם ואומר שחננך קודם שנמסר לידו דלא חנן מטעם דצידו הוי
כבעלי ובעלים ודאי דלא חננין אפי' כשואמרים על יין מבוסל שנחנך קודם שצא לידם
וה"ל השומר הוי כבעלי ומש"כ ה"ל צב"ג ס"ה ע"ה ע"ה ולכ"ז לא קיודמה דהא
גבי להחזיר צב"ג כחצ ג"כ ה"ל ע"ה הטעם משום דהוי כבעלי ונצי' להחזיר מוכח
בסדורו מ"ס ופוסקים דבעינן שיהיה צידו לעשו' כמו שאומר וכן גבי איס' אסמח' ככל

סימן קבו סעיף א
הפוסקים דבעינן שיהיה צידו לעשות כמו שאומר : לכן נ"ל דבעינן דוקא שיהיה צידו
לעשות כמו שאומר והא שכתב הטור דצידו לשמרו צא למעט דחשילו אס' צידו לעשות
ולנסך כל שלא מסרוהו הבעלים צידו אינו נאמך דעיקר הטעם דצידו הוי כבעלי הוא
מטעם שכתב הפ"י בציטין דף ל"ד דציון שהבעלים מסרוהו ציד מי שיכול לאסורו פרי
הבעלים הימננה על שלכן שיהיה כמו שיאמר כמו בשליש צמ"ס סי' נ"ו ע"ה מש"ס
בעינן תריוויה דכשלא מסרוהו הבעלים צידו אף שצידו לנסך צרי' לא הימננה הבעלים וכן
כאמרו

חדושים יורה דעה הלכות ריבית סי קכב קכג ביאורים לו

והי בחלחלה ירידה אצל במקום שהצט"ב נזון הזרע רק שהארים נזון מן שלו ועל הקרקע ומותר שיתקבצו זה חסכוה קודם שירד הרי הדמיון דהכי נמיא אבל חס כזר ירד כשאר חירוסין ותח"כ נחלצה לשנות שיתן הוא הזרע ח"י ללוח כיון שאין הצט"ב יכול לסקו אף כשלא יתן שהרי ירד צמחם והם הארים נחמייב צחיז גמור שהם לא יתן

יסתלק אף ע"פ שכזר ירד נמנע דעכשיו הוי נחמייב ממדע ומותר ט"ז . ועיין ביאורים ס"ק ו' דנמקום שמוחר ראפילו אם ממנה מישלם לו הסאה אפילו אם לא יעסק השדה שום פירות דג"כ מותר : יב ישבע הלוח . ודוקא שידוע שהלוח לו צומח הזול או שזכר בשטר זמן ההלואה דיכר הרביית בשטר נריך לזרר הסיתר דהמט"ה אצל אם המלוה טוען עתה הלויח"ך או שלא נזכר בשטר רק פ' מייב לפ' מהא מחין לשלם לזמ"פ וכוונת המלוה שאין זה ע"י הלואה רק שקניתי ממנו נאמן וכן אם כתב נאמנע בשטר על כל ענייני החוב נאמן המלוה ועיין ביאורים ס"ק ח' ישיב על קושית הס"ך והט"ז מס' קס"ט סעיף כ"ה . יג הקניתי . הט"ז הקשה מ"ס מפרוזבול דמהי בלא ידיעת הלוח . ועיין ביאורים ס"ק י' : יד בסאה דומן . וה"ל לשאר צ' מינים ואע"ג דסאה בסאה מותר בשטר ששק

המין יב (ט) ישבע הלוח שלא יצא השער ושלם היה לו כלום מאוהו הבין ולא יפרע אלא דמים שהיו עוים בשעת ההלואה (ו) ואין המלוה יכול לומר יב . הקניתי לו מעט משלי ע"י אחר (י) דלא מהני בלא דעת הלוח : ואם נתייב לו הטיס וההלואה היהיה במקום אחר וההביעה במקום אחר וההטיס יקרים יותר במקום ההביעה לא ישלם לו אלא כשווין במקום ההלואה : (הגה) לא החירו ללוח כשיש לו חלח סאה הטיס בסאה חטיס אצל סאה חטיס יד (יא) בסאה דומן אסור אע"פ שכן בשטר אחר ויש לו דומן (טור בשם הראב"ד) :

קכג ר"ן הפוסק היטין לחייבו בשער של עכשיו וכו' ג' סעיפים : א מי שהיה נושה בהבירו מעות ואמר לו חן לי מעותי שאני רוצה ליתן בהם הטעם א"ל צא וקנה אותם עלי כשער של עכשיו ויהיה לך אצלו הימים בהלואה (א) אם א יש לו חטיס כשיעור מעותיו (ב) מותר אפילו לא יצא השער (ג) ואם לאו אסור אפילו יצא השער (ו) ואמן המוכר לומר שיש לו ואין צריך ראיה לדבריו (סגתה מרדכי דה"ל כדלעיל סימן קס"ב) : ב הרי

בסעיף ג' בנתי מניס אסור והא דמותר בסימן קפ"ג סעיף ב' לשמיק בדמי מיטין על יין דהסם מכירה היא ודבר למכור כדי להרויט משא"כ הכא בהלואה שאסור להרויט בפירעון הלוואה :

קכג * יפ לו מיטין . דזכי בזה הוי מהשחא וברשותו נחייקר ולא סגי ב"ס לו מ ט כמו בסאה דסימן קס"ב דהסם אלו חושבין הטיפה כאלו נחלטה למלוה ולאחר שזכר יפ לו שני גיפות מלוה עליה ב' טיבות וכן לעולם משא"כ כאן במכירה דלין שייך לומר כן ודוקא יפ לו מיטין אצל מעות לא מהני ש"ך . ועיין ביאורים ס"ק א' דשלא במעמד א' יכול ללוח על מעט שיש לו כמה פעמים אפי' מאיס אחד . וגם מבואר שם דכשקונה בהנחת מחילת מלוה דמהי אפילו יפ לו מעות משלו ואם לא קנה בהנחת מחילת מלוה שניהם יכולין לחזור בהם ועיין ביאורים ס"ק ב' : ב אסור . אצל כשנזון לו מעות על מיטין ליתן לו כשער של עכשיו מותר . וע"ל סי' קע"ה . ודוקא ב"י השער ולא בזל ויפ"ר ש"ך . ולפי שצט"ה רוב

מעוט ולקנות בזול כשיש לו במבואר בס' קע"ז ואפשר דש"ה דלא שייך קיין בפועל קודם החלחלה מלאכה כמבואר בס' ס"ג סעיף א' ונכנס עמי ואיכס עמך מותר כיון דא"י בהלואה סאה בסאה מותר במין אחד . ולאולי דברי הראב"ד ז"ל ה"ל נראה לי לומר דלא חשיב כשיש לו והא דמותר ב"כש עמי ואיכס עמך הוא מטעם דודאי מותר נכס עמי ביוקר בהמחנה מעות . כל שאין שומע הכיכוש ידוע כמו צמ כר פירות צטרשא דלקמן סי' קע"ג סעיף א' ומס' ב"כש עמי ונכנס עמך דנשבעת הספיקה לא הוי כמעלהו הרבה מותר אף אם יתייקר . אחר כך כיון דברוב השנים הן בשער אחד כמ"ש בס' ב"י קע"ג בס' הרשב"א מש"כ ב"כש עמי ונכנס עמך דאסור כדלקמן סי' קע"ג כ"ל . יומ"ס הראב"ד ב"כש עמי ונכנס עמך דאסור אפי' כשכן בשער אחד . נראה דדוקא כשברוב השנים העיזור ביוקר רק עכשיו הם בשער אחד אצל אם ברוב השנים הן בשער אחד נראה דמותר דהוי כמכיר עמו ביוקר צטרשא דשרי כשאין מעלהו הרבה לפי רוב השנים כמ"ש בס' ב"י קע"ג ע"ס :

קכג (א) אם יש לו מיטין . עט"ז ס"ק ב' עד משא"כ במכירה ואין לו הכנה לכיון שכתב דכשלוה טפה יש לו ב' טיפין אלא דמארג"כ הטפה שלוח עליה פעם אחת ללוח עליה כמה פעמים וכמ"ס רש"י בדף ע"ה ד"ה כמה כורין וז"ל דכל חדא וחדא אמרין זו חסאה החסיה שהרי אינה קנויה למלוה ובידו ללוחלה וללוחרה ונמלא חסאה שלוח נזקקה על פירו' שצ"ק וזו פנויה ללוח עליה וכו' וא"כ צ"כ סק על הפירות נמי לימא הכי דהא כתבו החוספין בדף ס"ג ד"ה כשמשך ובדף ס"ד ד"ה הוי קרוב לשכר דכשפוסק על מיטין שיש לו סיכול נס כן לאכול ולמכור . דלא הוי רק לענין היתר פוסק גאל לקנות מהש וכו' אכל זהב וזהב שניתן יכולין לומר דזו הסאה שיש לו חסיה חסמיה וזהב אחד נזקק על פירות שצדוק וזו פנויה לפסוק עליה פעם אחרת וז"ל דדוקא בהלואה סאה בסאה שאינו מקנה לו מדעתו דהא בהלואה מקבלה רק שחכמים שצדוקו כאלו היא נחלטה למלוה לומר שצדוקו נתי קר מה"ה יכול ללוח עליה כמה פעמים משא"כ כשמקנה לו בלשון קיין נחשבת כאלו יפ"ר מרשותו ע"י קנין וא"ל לפסוק עליה . ולמכרה צממנד אחד כמה פעמים אצל סלח במעמד א' ודאי דכל לפסוק עניה כמה פעמים כמו סיכול לפסוק על סאה אחת לכמה ינשים בזה אחר זה כמו כן יכול לפסוק לאיש אחד כמה פעמים סלח במעמד א' . ונראה ג"כ דכחן לא מהני יפ לו בלא ידיעת הפוסק כמו שמהני בסאה בסאה שכתב הט"ז בס' קס"ב ס"ק ג' דס"ה דמכירה הוא וצ"ע דע"כ קנה משא"כ הסם דחכמים הקנו לו ולא בעיין דעתו : (ב) מותר . עט"ז ס"ק ג' ס"ה הטעם משום דקני ליה למי שפרע וכו' . כתב זה לדעת המחבר שכתב בס' מ"ס קל"ז ור"ד דהלוח קונה ולדעת החולקים ס"ס ז"ל הטעם שכתב הראב"ד פ"ז מה' מכירה והח"ט דלענין רביית הקילו ועשו שחינו ז"כ כזוכה ע"ס וכן נראה עיקר מה שחמו הפוסקים ולא כתבו דמיירי בהנחת מחילת מלוה דוקא . ועוד ראיה דלי הדבר חלוו אס קנאו למי שפרע היה להו להפסיקם להביא ג"כ הא דאמר בס' ש"ס דף ס"ג הוי מאן דהיב וזו אחרתא מרישא דלריך לחיסוויי אפי' דרי דמיירי לענין קנין מי שפרע אלא ודאי דלא הוי רביית אפי' במק"ס דלא קני למי שפרע . ועוד נראה לי להביא ראיה לדברי הראב"ד מהש"ס בזה דמקשה ארצא דאמר מה לי דמיין מה לי כן נמי אמרין ופוסקין אשער שצדוק מהא דלין לו אסור היה לו לר"פ להקשות אמהני ד"נא השער דהא מהך דרייתא דלין לו וכו' מוכח ג"כ דאפילו בשער גדול נמי אסור למאי דלא ס"ד לחלק בין הלוואה לזבני מוכח כן כמו שפילפל מקודם לכן בכל הדף שאמר צבא להוב דמיהס עסקינן והא לא שח לזבני לוח . וגם קשה דבזה ור"ב יוסף דאמרו מ"ט אמרו רבנן וכו' ולא קנעו דבריהם אמתיחין ד"נא השער . וגם קשה אחוספות דף ס"ב ד"ה אע"פ שאין לזה כתבו הטעם משום דקני ליה למי שפרע ולא כתבו טעם הש"ס וכזר עמד ע"י הפני כושע ע"ס . ולהראב"ד א"ש הכל דמעיכרא היה ס"ד דעיקר החילוק הוא בין מליס לזבא צא"סרו הוא מטעם דמט"ס קני למי שפרע בשער גדול וברשותו נחייקר ואלו אינו קונה ואפי' למאן דס"ל מלוה קונה מ"מ לעיין יצאה השער לא נתייב מידי כיון שאין בידו צמח יקנה מיהסב כאלו ברשותו וכן מוכח ג"כ דבכל הסוגיא סם היה הסברא מטעם קיין מהא דמ כהמר' ינאי וכו' אפי' לו ופי' היה סבור . יטעם סם סקן על שער שצדוק משום דרבה ור"י דמאי אהני לא היה צריך להוכיח דבעיין יש לו במלוה מהא דר' ינאי בודאי לא שייך סברא דמאי אהני ליה במלוה . כיון שלא היה יכול לקנות צה"י וסילי כמ"ס הפ"י ולהכי כתבו החוס' סם הטעם בזה דפוסקין על שער שצדוק משום קנין דמי שפרע ולהכי לא

נחייקר מעולם דנאמן . והטעם נראה לי דלזולין בכל מקום צמח השחא דומה קלח להא דמבואר בזה"מ סי' מ"ב סי"ד כשנזון מהשכנע היה פהז דנאמן המלוה : (י) דלא מהני . עט"ז ס"ק ח' שהקשה מפרוזבול ועיין בנקודת הכסף סחי' דסם תקנו כן מכוס נעילת דלת דאם יודיע להלוח לא ירצה מהא"כ הכא למח היה להס לחמן שיהיה מועיל בלא דעת הלוח היפירדקין ויחר טוב לה דיע לו ואם לא יפ"ר הלוח לא ליה ואם יטטרך ללוח יקבל הממנה ואין כאן נעילת דלת . וקייממיה מסברא : (יא) בסאה דומן . עט"ז ס"ק ט"ז דלמד זה מהא דלא יאמר נכוס עמי ואעדור עמך וכו' . מוכח מזה דלינו רק מדרבנן דומיא דניכוס ועידור ומהא דה"ל למ"ס בס' קס"א ס"ק ח' על דברי הט"ז שם ס"ק א' דכל שני מיני דמי למכירה ואינו רק מדרבנן דמי לאומר הלוני חטיס ואחן לך מעות ועבמ"ס סם בארץ יאך הא קשה לי כיון דמדמה ניכוס ועידור לים לו ועו"כ הטעם כיון דשכיר גופו להיות פועל וגופו ברשותו א"כ אמאי אסור צמ"קע"ז להקדישכר לפועל ולהחיל בשכירותו ובפירות מותר להקדים

להוליא דא"כ אפי' במלוה ע"פיהם נאמן . ולפענ"ד נראה דלמ"מ דס"ה בס' קס"ט שכתב בשטר סהם שחייב ק"ך זהו רק שמלוה מודע שכלל בחובו ק"ך של רביית רק שנעשה בזה המלוא נאמן דשטר ועדים מסייעין ליה בחייב לו ק"ך כיון שכתוב בשטר סהם שחייב לו ק"ך ועוד דהוקה על העדים שעשו ככהן דנכלול קרן . גם הרביית העדים פסולין כמ"ס ב"י סימן קס"א ס"ק ז' ה' ועמ"ס סם ס"ק י"א משא"כ הכא דמיירי שכתב הרביית בפירוש בשטר ס"כ שהלוח לו סאה של חטיין והחנה לשלם לו סאה חטיין דככתוב בו סהם שחייב לו כך חטיין צאמת המלוה נאמן כמ"ס הש"ך ס"ק י"ג וכיון שכתב בזה"ל הרביית בשטר הוי כמ"ס בשטר הקרן צמ"ע וברביית צמ"ע דודאי לא מהימן המלוה לומר על הרביית שצמח נעשה כיון דלין השטר והעדים מסייעין ע"ז וס"ל דכוותיה וגם איהו צדדים נפסולין כשמכרש בשטר הרביית דאסור' לעדים לא משמע לכו כמבואר ב"י סי' קס"א ס"ק ז' ח' וכת"ס סם ס"ק י"א ע"ס ועוד דסם נאמן המלוה צמנו דהיה לומר אינאן רביית כלל בשטר רק דשצו"מ מ"פ צע משום דמנו לאשטורי משבועה לא אמרי' משא"כ הכא ליכא מנו כנ"ל בס"ד : (ט) ישבע הלוח . עט"ז ס"ק י"ג שכתב דאם טו"ן המלוה עמא הלויח"ך או שלא

דכיון שכתבו ליגדל הוי כדבר שצידו וכולי . שהוא חמור ולמ"ס א"ש דסיפוי ליגדל הוי ג"כ חזקה עשויה להשחכות . ודע דדבר שצידו חלק דינו מדבר דלא איחמיה דברבר דלא איחמיה כשהביד ע"ה שהוא אסור וזה אחר ואלכלו ליקין . ע"י כת"ס הרמב"ם בפט"ז מה' סנהדרין וכשמעיד נגד החזקה דברר שצידו אין ליהן . דאפי' אכ שחאמן לאסור בזה מן ההורה אין סוקלין ע"י כיון שמעיד נגד החזקה וכת"ס הפ"י בהו"א בקידושין ס"ג ע"ס ועמ"ס לקחן סי' קפ"ה : שם אם הצעל מחמישו . עט"ז ס"ק י' דמותר לכל העולם וכו' . מה מאוד חמור לי . ת"ס המחבר לעיל סי' ל"ט סעיף י"ז הקונה ריאה ואמר שגאל בה סורכא במקום

באורים

לנו ללמוד זה לא היה מתבסס בהפלת פקדון ומשום לרכו הוא מקבלו וכיון דמאחריות בכל עיסקא סהוא פלגא פקדון וכן בכל מקום שיש לומר בקבלת המעט גם מקבל אחריות נעשה מלוה וההפלה שמקבל המלוה הוי רב' פ' ד' כ' ה"ט ו' משמע מדבריו שקור' הוי דהבא קרינא והוא חמוס בעיני דבת"ה מבואר דוקא משום דהמלוה מקבל עליו כל האחריות וכלתקון בסי' קפ"ז או לא מהני תנאי' ריבון יקח ונראה דמוטיל תנאי' כמו בכל עיסקא אף שנתפטר עמו על דבר קל' דבזול ואם יבבור פ"ז פ' ד' ר"ח ודסיני פ' ד' ובה"ד יישב השגחה ומ"מ ל"ל חמוסות ר"ס ואפי' אם רק הסמכה הוא להפזיר פ"ט ומכ"ס אם מוכר לו ואומר לכשיהיו עלי קיום האקת רק על הרבית ר"ס היא ונ"ל לסי' קע"ז סעיף י"ח ואומר להחזיקו פ"י ב"י סעיף ט' משא"כ הלא דפיקר במונחם רק על הרבית דע דהא לפעמא ש"י לכונו נראה ודאי דלמי לסי' קע"ז דהוי ר"ס והל"ל בפשו' סי' י' כחב פ"ט ו"ל כיון ופי' דאדרבא כיון דא"י לכונו בקיום סמכה דמי לסא דמי' קפ"ד כ"ד שכתב בהדיא כן ונהגתי מאוד : (ב) ואם סתמה עמו : סמוס לי דין זה ופוסק בשל ושל חברו בידד ואמרינן בש"ס גביל לתור' אבל ודאי דאסור לזנוג בתלמידי דהוי ר"ס כמבואר בסי' קס"ו ואפי' בפכירות בפסוח ר"ס היא כשאומר כ"ט דמאן דס"ל דא"ר הוי הוא מטעם דס"ל לר' א' ברביית דרבנן משמע דמאן וכו' דשכירות קרקע בפסוח ר"ס היא ה"ה שכירות נופו בפסוח וא"כ נר' דלאומא קרינא הוי רבית מוקדמת ומאומר' בתנאי' ר"ס היא כמ"ס בסי' ק"ס סעי' ו' בשכר הלאהך' ומס' שהזכירו זה מטרשא ורב קמא לכאורה לא קרב זה אל זה דסמארינן מעלין במקום היוקר כמקום סוול הוי דרך מכירה כמו בפוסק על זה ור"ס מנין להקל ועוד דהם סליקא טורח במכירת הסחורה כדי להמציא לעצמם הלא שעובס זמן רב בשביל ההלוואה ר"ס היא . לכן נראה כיון דסתם עיסק' פ"ה' המבסס מד זמן פ' סריוס וססינן שלך ואס"כ הריוח וההוצא שלי' כי מה הפסד פקח לי דהא מבואר בס"מ בסי' קע"ז סעי' א' דמי שהלוה ואמר א"כ

חידושים יורה דעה הלכות ריבית קפח קמט

י ולא פשה בשליחות כלומר או לא פשה : ועיין ביאורי ס' ק' ו' יא ומדעת
 ישראל : דיש שליחות למכר'ם לקומרא : והי' מקילין ס'ל דאפילו לקומרא אין
 שליחות למכר'ם • והטור הביא בהאמ' : שכלומר דמ' צדיקן שסיים לו משכון
 כמו בסעיף ס' ב'ג' ו' ואם הישראל שב' קמל שבע שליחות הא' מקבלם אסור

וְשֵׁשֶׁת שָׁנִים שָׁנָה וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ וְרוּחַ הַיְּהוָה
 הִרְפָּאָהוּ וַעֲשָׂאוּ שָׁלוֹם לְיִשְׂרָאֵל כִּי אָמְרוּ נִמְצָא
 שָׁלוֹם כִּלְכֵּל מִדְּמָתוֹ שֶׁ"ךְ וַעֲמִין בְּיִשְׂרָאֵל
 כִּי"ז דָּחִין הֵיחָד רַק אִם הִעֲבִיט עֲלֵה
 קִינָה אֲבָל אֵם הַיִּשְׂרָאֵל הִיא עֲשֵׂה קִינָה
 עִם הָב' כִּי שִׂמְרָה לְהַעֲבִיט שִׁתּוֹן לֹא דָמִי
 מִכֹּחַ וְכֹפֶסֶת וְהַעֲבִיט נִמְצָא לֹא עַ"פ אֲחֵת
 יב הַגְּלוּיָה מִחוּץ לִקְצֵת סֶרֶבִי וְהִתְלִי מִבֵּית
 עֲדִים מִחוּץ הַעֲבִיט עֲמָן שִׁתּוֹן מִיִּשְׂרָאֵל
 מִמֶּדֶד נָתַן לָהּ וְהִתְלִי לֹא הָיָה לֹא מִשְׁכּוֹן
 הַעֲבִיט לְיִשְׂרָאֵל לְכֹחַ הַיִּשְׂרָאֵל וְעִינֵי בִּינְאוֹרִי
 כ' ט' מ' : יד וְשֶׁם מִתְּלֵין מִשְׁכּוֹן : אֲפִילוּ הָיָה
 יד וְרוּחַ הַיְּהוָה הָיוּ עֲמִין לֹא מִחוּץ לָהּ
 כְּדִלְעִיל מִתְּלֵין מ' : דְּמִי שֶׁ הָיוּ הַעֲבִיט
 מִשְׁכּוֹן מִיִּשְׂרָאֵל : שֶׁ"ךְ : וְהִתְלִי מִחוּץ
 הַעֲבִיט הַעֲבִיט לְיִשְׂרָאֵל הַעֲבִיט אֲבָל
 כְּשֶׁמֶדֶד יִבְרָר אִי הַעֲבִיט מ' וְהִתְלִי נִמְצָא
 הַעֲבִיט הַעֲבִיט הַעֲבִיט מִחוּץ אֲבָל כְּשֶׁמֶדֶד
 לֹא מִיִּשְׂרָאֵל מ' : מִחוּץ לְלוּלָה מִחוּץ רִבִּית קִינָה
 הִיא וְעִינֵי בִּינְאוֹרִי מ' : יד וְלוֹה מִיִּשְׂרָאֵל
 כְּרִבִּית מִחוּץ מִחוּץ לְלוּלָה מ' : יד כְּשֶׁבִיבִי
 וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ לְכִיּוֹן לְשִׁי שְׁלִיחוֹתִים לֹא הָיוּ
 לִיד הַיִּשְׂרָאֵל הָיוּ לְשֹׁד מִלִּית הַרְבִּית וְ
 י"א : מו לֹא יִתְלִי וְהִתְלִי לִקְצֵת קִינָה
 מִחוּץ וְהִתְלִי מִחוּץ לֹא אֲפִי

ישראל הוא לכיוון רשמי שליוותים לא היו עליה ואם נאמרו המעט קודם שהיה
 ניד הישראל היום פסור מלידת הרבית ואפי' יש לו מסכון ועיין ביאורים ס' כ'
 י"א: או לא יאמרו ונותר ליקס קרן וריבית ואישראל הואיל ולא ידע האלו
 מהם ואף שזרע לו אק"כ

(ו) ולא עשה בשליחות (עין ב'אורים מ'ק"ו) של ישראל ראשון לכ"ע שרי
(ב'י בשם מרדכי והגהות פ"ה מה"מ) כמו שיחבאר בסוף *

עֲבוּרֵי שְׁלוֹת מַעוֹת מִיִּשְׂרָאֵל בְּרִבּוּת וּבִיקֻשׁ לַהַחְיִירָם לֹא וּמִצָּאוֹ
יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לוֹ תִּנֶּנּוּ לִי וְאֲנִי אֶעֱלֶה לָךְ כְּדָרְךְ שֶׁאַתָּה מַעֲלֶה לִּי מוֹת'
וְאֶפְּלוֹ אֶ"ל אֲנִי אֶעֱלֶה לֹא כְּדָרְךְ שֶׁאַתָּה מַעֲלֶה לִּי מוֹת' שֶׁבִּשְׁבִּי'הֶעֱכוּם
נִתְּנָם לִי וְאִם הֶעֱמִידוּ אֶצֶל יִשְׂרָאֵל אֶעֱ"פִי שְׁנֵתָן הֶעֱכוּם הַמַּעוֹת בִּידוֹ
הָוֵאל וְיִמְדַּעַת יִשְׂרָאֵל נָתַן אֶסוּר :

(אנה) (ח) ויש תקינן ואפילו אם העמידו אלנו (טור בשם ר"ם ורא"ש) והעיקר כסדרא פראשונה (כ"י בשם ניווקי' שכ"כ בשם ר"ן) אבל במקום שמהנו להקל אין לתמוח בידם.

ישראל שאמרו לעכו"ם ליה לי מעות ברבוי' מישראל בשמך והמלך
לא ידע שבשביל ישראל הם יב (ט) הסמלה מותר והלוה עושה
איסור: (י) י' ויש מקולין משום דאין שליחות לעכו"ם וכבר נתבאר
דאין להקל רק במקום שנהג להקל:

ח ישראל שאמר לעכו"ם לזה לי מן העכו"ם ברבית והלך העכו"ם
יד (יא) ולזה מישראל ברבית מותר
ט עכו"ם שלוח מישראל מעות ברבית על משכון ובשפות פדיות
המשכון בא ישראל ואמר שלו הוא המשכון **מן** לא יאמינו
המלוה (יב) ועדים לא יוכל להביא כי לא יוכלו להעיד שאלו המעות
עצמם

[illegible]

מעבד'ס המעמד לזרורו עשאו שליו להלוותו לישראל לכל אס בשעת נסיונת המעמד נתן לו בשליו להלוותו לישראל ר"ק יסא כמבואר במכ"ר פ"ט ופסוק: (ו) ולא עשה בשליחותי עש"ן ס"ט י"ב ופ"ק י"ד ולדבריו ל"ל ריש ט"ט במ"ט וכ"ל מסבין מעבד'ס שא"ל לבוקמות ואס לא עשה בשליחות לכ"פ שרי דאס לא עשה בשליחות אסליו הישראל כופיו

מוחר כז' כ"ט כ"ט י"ב וי"ט כ"ט י"ד
 דוק קל' לפרש: (ח) ויש מקילין' עש"ד
 מ"ק מ"ז. הטעם דלון שלימות למכ"ס
 סמ"ס לי דמס' שיד' לז' אין שלימות למכ"ס
 דמ"ס סמ"ס ודל' דנפטר מחובו כשאמר
 לו הישראל' סן פלוואתי לפלוני דדוק' כלום'
 ודוק ע"ג קרקע ל"ל והפטר אבל בחול'סל'
 אל"ל והפטר כמכ"ס' כמ"ס מ"ק דלפ"י
 באומר שלק' לי חובי ע"י מכ"ס' ומס"י דלז'
 בני שליח' ניחא נפטר מחובו כמכ"ס' כמ"ס
 מ" קכ"ט וכיון דע"י הישראל' פטרו
 למכ"ס' ה"י הישראל' ה"י כערב בשעת
 מחן מעות כמו בפטרו ע"ס ובודל' אם
 אחר אחר לפטרו פטור' ללו' שלק' והאחייב
 אני לך ובפר' מה שמחזין לי אהו לך ככל
 שנו' כך וכך דר"ס הו' וה"י אינו ממס'
 דכוותי' כיון שע"י קלימ' הרבית שקן פס'
 הישראל' פטור' להעב"ס' ליתן לו דמי חובו
 ומחמת ז' נפטר הפטור' הוי כערב כיון
 לפטרו ע"ס ונמחייב ליתן לו כפרו ורבי'

ואמר גור הוא ואף שיש להלן ולומר לאדם נפטר הפכו"ם אין לא זכה הישראל בהצעות כיון שהעכו"ם לא יכול לזכות בהצעותיו הישראל ע"י הישראל כי כמ"ס התוס' בב"מ דף ע"א יכול הפכו"ם לחזור ולפטר כיון שלא זכה בו המלוה וכמו באומר המסע ע"י קרקע והפטר לאף שאלו נפטר כמ"סנו מזור ונעלה

[illegible][illegible]

סך סימן קכו סעף א
אין מלמדיו אותן לומר איני מאמיך ושרדבם הבר' מכריזין שהוא טריפה ומ'ל'
לראש שהוא מסעם שכתבתי ומ'מ נראה דאין סבור ר'ר' להחזיר הדמים
ע"פ ע"ל דהכי דלמאן להאכור מ"מ אינו נאמן וגד להי"א ממון כמ"ס הרא"ש
נבי פלוגי חכם טייהר לי אה הכחם טובה זמ"ז ב' קפ"ו ס"ק ג'
שם (ג) מע"פ שאלתיו אחר וכו' ע"ד מ"ס י"ב על דא וא' פלי' בל"א קי"ל
וכו' תמ' לי הא שם לא אמרינן רק ללא אלא אבל לכתחל' ודאי דאכורה מדינא
לכתחלה

זה שייך להלכות יין
 לנאל שם טריפס על סם לה חוקם מזכרת לספיר כמ"ס פתים' סולין
 דף י"א למחן פד אחד דמי כעפיד בדבר דלס אימסוק התירס וסל' הסעלים
 מכדישין אמור לשאר אנשים שאינן מכדישין בדבי כיון והאימור לאו מניס
 בורחם בעלים הארץ מטעם נאמנות אסר מצאנו אמתן דאחי להכיר מקורם
 ואין סכסלים נאמין בזה יותר משאר ב"ס' ובהי' יקרא מה דמעשים בכל יום
 כשכל אחד ואומר שמתל כחך דרסין או סאר טריפוס ואומרי' אסר לכל הסני'

חורשים יורה דעה הלכות רבית קסח קסמ ביאורים מא

אחרון פסוקא חקי ליה המשכון לעבדים וללנות לעצמו ולחזור ולהלנות לו
אבל אם יודע מחלה אסור דיש לחוס שמא לא תקנה המשכון לעבדים ומייר
בזמן ג' שאל הזכיר העבדים קס המעלה רק לזה בשם עצמו וכלעיל ס"ק י"ג
מ' ופסקים ש' שחמס' ב' או ימכרם ויתקייצ להחזירם בן או דמיהן :

י' הרשות בידו ודוקא שהישראל נחמו
מחלה להפסיקם אבל אם השאיל כליו
לעבדים או נפשו לו להשכירם לפי שעה
תקוים לו כיו העבדים פסקינים לישראל
לזמן גזון ולרדק הישראל הב' להחזירם
בזמן לרשון ועיין בסעיף י"א בזה"ל
והלמוד משם לנאן : יח אם הישראל
פודיו : אבל אם העבדים פודיו מותר
ליקח הרבית אפי' אם הישראל החי' יתן
הרבית ואם העבדים הבטיח רבית הרבית
יותר מפרדיו אין יכול לנכות רבית
מהמשכון רק מה שאמרין מה שדרך ליה
הרבית ולא יותר מפרדיו ואם הישראל
לפדות המשכון יכול המלוה לומר לא אחז
לרעד טיבה העבדים לפדותו ואם העבדים
אנם מחויב ליתן להישראל לפדותו ופטור
מליהן הרבית ולדעת המקילין דלעיל
מותר : ס"ד : ועיין ביאורים ס"ק י"ד :
יט לא ידע : שהרי אין כאן נד שליחות :
כ לקבל מיד פראשון : ואם כבר סייב
לעבדים קדווינות יתן לקבל מיד הישראל
הרב' רק דמיירי שלא נחמיו עדיין בכל
הרבית בלוחו שעה שהקנה ואם הקנה
במלך נמ' לישראל אחר אסור מדינה
וכיו אבן רבית והכל מיירי מסקנה לו
במחור בטחון למשכון דלא אית אסור
אלא פשוט מותר הרבית ט"ז ואפילו
הקנה לו במכר גמור אית רק רבית דרבנן
דלא קנין שטרות דרבנן : כא מותר
לישראל להלוות אפילו ידע המלוה דש
ישראל הוא דקניא בפשיטה :

עצמם שנחן המלוה לעבדים חיד גנה לישראל כי יוכל לומר עכבם
לעצמו וממעותיו הלוה לוואם הוא יודע שהמשכון של ישראל
אסור להלוות עליו ואף אם אינו יודע בודאי אם יודע שהוא של
ישראל כגון שהוא מלבוש שאין העבדים רגילין בו מכוער הדבר
ליקח רבית :

(אבל איסורא ליכא דשא' הנוי סוף עליו או קנאו או גנבו) :
(הנה) וכל זה אינו אלא לתאן דלית ליה שליחות לעבדים לחזרה אלא
לתאן דלית ליה מותר בכל ענין (ב"י) ולכן כחזו בשם ר"ח (יג)
דמותר ליתן נכחמה משכונת לעבדים אפילו לעבדו ושפחהו לתשכנס אלא
ישראל אחר אפי' הם ספרים והמלוה מכילין ואפי' אם מור המלוה (יז)
ותפיקים אלא הלוה שרי הואיל ויד עבדים בלחמם אין שליחות לעבדים (ב"י)
בשם מרדכי פרק א"ג ובה"א ב"ס אביאסף) וכבר נכתב דאין למחוח ביד
הנוהגים להקל ולחמולו אלא הולך העבדים והישראל מורה המשכון שרי מיהו
אם המלוה אינו רוצה ליתן המשכון לישראל ששאל העבדים י' הרשות בידו
שהרי אין לו שם רק עם העבדים ולכן לרדק ג' בזה"ל שיהא המשכון שום
גדר מעותיו כדי שלא יתן לו עסק עם הלוה כלל אם ירצה (כן משמע שם) :
ע"כ שמשכון לישראל בחבירו ומשכון העבדים אותו משכון
לישראל ברבית י"ח (יז) אם הישראל פודיו או אסור ליקח ממנו
רבית ואם אחריות החוב והרבית אינו על המשכון לבד אלא גם על
העבדים מותר וכן אם הישראל הממושכן י' לא ידע שהעבדים
המושכן רוצה למשכנו ביד ישראל מותר לקבל הקרן והרבית מיד
הישראל :

הנה יתירא מחייב לעבדים מוב על רבית והעבדים פקנה אחזר מוב לישראל
אחר אם העבדים מקבל הרבית ונחמו לישראל השני מותר אבל אסור
לישראל הבני לקבל מיד הישראל הראשון משום מותר רבית (השוכח)
השכ"ח ס' חס"ד :

א' אם ישראל השאיל משכנו לעבדים ללות עליו ברבית לעצמו
ומשכנו לעבדים ב"א מותר לישראל להלוות לעבדים עליו
ברבית ואפילו הלך לו העבדים ופירע ישראל בעל המשכון קרן
ורבית מותר :

עדים שאסור ליקח הרבית ולכס' מותר מטעם דמסתמא חקי לעבדים
המשכון : ולכן נראה דודאי אם העבדים לזה צלימות ישראל בלא
משכון ולא הזכיר העבדים שם המעלה : ולזה בשם עצמו דודאי מותר ליקח
רבית כיון דאחריות המעות על העבדים ודמי לסעיף כ"א וכו' וכמס'ל גס"ק

ס' רק דעיקר האיסור הכל מקום שהיה
י' משכון וכשנחמו העבדים בשעת
ההלוואה משכונת של ישראל אף שהעבדים
בשם עצמו לזה מ"מ כיון דמשכון של
ישראל הוא לישראל ע"כ פאסור ליקח
הרבית מהע"כ וה"ל אסור ליקח הרבית
מהמשכון של ישראל ואין לזה חזקה רק
מטעם שכתב הס"ק ב"ס ק"ך דאקני ליה
הישראל להעבדים המשכון והיו כמשכנו
של עבדים והשתחא איש הכל דאי איכא
עדים שאותן המעות בעצמם נפ' להפלוס
אף דהישראל פסחמא היה במשכנתו
להקנות לעבדים מ"מ כנכרי ודאי לא
נחבין לקנותו ואדעתא דשליחות עבדי
הזכיר פשוט על מחילתו דשא' מסר
המעות לישראל הא' ואף שלא הזכיר שם
המשכנת כמו כל שליח ששעה שליחותו אף
שלא הזכיר שם המשכנת דבוי פליס וכיון
שהנכרי לא נחבין לקנות המשכון לפשו
משכנו של ישראל הוא ואסור ליקח הרבית
מהמשכון אבל כשהעבדים קיבל המעות
לעצמו הרי נחבין להלוות המעות נעצמו
של משכנו ומחבין לשעבד המשכון צביל
עצמו והישראל ג' מהשכנו כיו להקנות
לעבדים כדי ללות המעות ללורך עצמו
כמ"ס הרא"ש והעבדים נמכרין ג' לקנו'
המשכון לעצמו ויכול לקבל הרב' מהמשכון
ואף דנכרי לא ידע שהק' לו הישראל
המשכון מ"מ אין כאן גזל כיון דהישראל
היה נחבין להקנות לעבדים והעבדים כ"ב
נחבין לקנותו וללות עליו ללורך עצמו :

(יג) דמותר ליתן לכתפילה : היינו שהעבדים ליה המעות בשם עצמו דכפוזכיר
לא יקנה ליה אסור ליקח הרבית מהמשכון דהמשכון הוא פשוט הלוה דמלוה ודאי לא עבד איסורא
כיון דאחריותו של העבדים משמח שוה בשם עצמו וכמו בסעיף כ"א וכו' : ועמ' ל' ל' כימ' ק"ס ביאורים ס"ק ח' : (יז) אם הישראל פודיו מותר דהק
מס' אישיר אסור אבל מדינה יכול למכור הרבית מהישראל ומס' ס' ס' ח' : (יז) אם הישראל פודיו מותר דהק
דשא' מותר בזה כמזכיר שם בס"ט בזה"ל העבדים ששכרן קרקע לישראל ומכרם בפחות משווי ע"ש וא"כ מה"ס יתחייב לישראל ליתן יותר מדמי שבו וגם
מס' חס' אית מחייב ליתן הרבית כמזכיר בח"מ ס' ס' ח' דלא עשו חס' הרבית : וא"כ דכאן מיירי שהישראל היה חייב להעבדים ג' ברבית דמהר"ק
והביא ראיה מה"ס דריס מכות דלואדקן כמה אדם רוצה ליתן ויהיה בידו מכאן ועד עשר שנים וכו' והסיג עליו כ"ב מטעם דבשכירות חייב ליתן מה שהיה יכול להרוויח
ב"י וא"כ בעבדים רבית מותר בזה ובגזל ומיירי דהישראל לא ידע שהעבדים חייב ליתן לו מדינה מה שאומרים כמו בישראל
כמשכנ' דבר הרבית מותר ב' וא"כ כרי ישראל חייב רבית לעבדים מדינה מש"ס הישראל שחלוס עומד במקומו לקבל הרבית כמ"ס הטור בשם הרא"ש ג'י
משכנו של ישראל ביד גוי וכן מוכח מדברי הטור שהביא ראיה לדן זה : מהם שהחזיר הרא"ש משכנו של ישראל ביד גוי ושם כתב הרא"ש הטעם מש"ס דהישראל
חייב רבית לעבדים והישראל הב' עומד במקומו לקבל הרבית משמע דגם הכא יש חוב על הישראל ליתן רבית לעבדים : אלא"ה אין ראיה משם אלא הישראל
לזה מעבדים והעבדים לא לזה הישראל והעבדים חובע בעצמו לישראל לדיניו בעד מה שעבד בפעו' בידו יותר מפרדיו אחרת משכנו של ישראל לישראל אחר
כמזכיר ביורמלני בעבדים וישראל שאלו לדין שאם אהיה יכול לזכותו בדמייהם אומרים לו כך דיניהם אבל כשהעבדים משכנו של ישראל לישראל אחר
מחייב לישראל ליתן הרבית פס שהעבדים יזק על ידו דגם דמייהם כך הוא ולפי"ן א"ל הישראל ליתן רק מה שאומרים הרבית מה שדרך הטוב ליתן כמ"ס
כה"מ ה"ל ואם העבדים הבטיח רבית הרבית על המשכון יותר מהאומר א"ל הישראל להחזיר המותר ואם הישראל רוצה לפדות דאסור לקבל ממנו הרבית
יכול המלוה לומר לא אחז לך לפדות המשכון עד שיצא העבדים כמו בסעיף י"ג וכן משמע בס"ק כ"ב : שכתב דאם העבדים פודיו אפי' שהישראל החייב
נחמן הרבית שרי ובודאי לאו בשפטי עסקין דלמה לו להישראל להכניס העבדים לפדותו וידע הוא בעצמו ופאסור אלא ודאי דאין הישראל יכול לכוף : אמנם
אם העבדים אינו רוצה לפדותו הרי כאנ' ורדק ליתן לישראל לפדותו כמזכיר בסעיף י"א בזה"ל ואין הישראל לרדק ליתן הרבית : אמנם דברי הגה"מ שהביא
ב"י במ"ס באעבד מעות שכירות חייב ליתן הריוס תמוהים דבריו ומ"ס מהבטל כיסו של מצירו דפניור וכבר הריש בזה המשל"מ בפ"ז מה' מלוה הלכה
י"א ולפי"ד מרא' דל"ק כלל דדוקא במבטל כיסו שלא כשחמס' ב' או נכנס ממנו פטור דהא דין המבטל כיסו נלמד מהא דהמבטל שדה והזכירם ומה' למדו ג'כ
לפגם מצירו בצינו וסגרו בזה דוקא כשלא השחמס' ב' או נכנס ממנו פטור דהא דין המבטל כיסו נלמד מהא דהמבטל שדה והזכירם ומה' למדו ג'כ
בסדר דקייאל לאגרא חייב ליתן מה שהיה שוה לשכר דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן דלא עבד ליתן
והחזיקו זמן שמעידין דלא היו פשלמן דודאי אם היו מעדיין על חזר דלא קיימא לאגרא שמוכר לאחז אדם שאינו משלמן כיון שלא זמנו וכיוצא באשר זמס
אמר רחמנא אלא ע"כ דמעות כקיימי לאגרא חייבי וכיון שזה נשחמס' בהענות הוי כד' כמלך דקיימא לאגרא חייב לשלם הקרנו אף שלא הרייה כמו בנצרה
דלא עבד למיגר והא' דלא חייב בה"מ ליתן רק הריוס הוא מטעם דמזכיר בח"מ ס' ח' שם"ג בתוסף ספיקו של מצירו ועשה ב' מלאכה דא"ל מלך שר דדוקא
בקרע ש"ה נגזל חייב לשלם כשד' ב' אבל בפטלולין פטור וא"כ במעות דמטלטלין כן אפי' חייבי כקיימי לאגרא היה לו להיות פטור רק משום דפסק שם
דדוקא בנחית אדעתא דגולתא פטור אבל בסחם תלין דמית אדעתא לאגרא ופ"ס פסק באגרא ב"י ר"צ סעיף ו' בזה"ל דאם אחר צפירוס ממחמס' ב' או נכנס ממנו פטור דהא דין המבטל כיסו
לורך עצמו שא"ל ליתן הריוס והוא מטעם דהוי כנחית אדעתא דגולתא אבל בסחם לא חפצין ליה דנחית אדעתא דגולתא ומ"מ אית חייב ליתן כסלף
הריוס דא"ל לומר דנחית אדעתא דאגרא דהא אסור לישראל ליתן אחר נטר פטור כמו במעבד דמי שכירות לרעת הנה"מ או במעות עבדים ודאי
יהי' כנחית אדעתא דגולתא ומ"ס אית חייב ליתן רק כשהריוס אבל במקום שאגר נטר פטור כמו במעבד דמי שכירות לרעת הנה"מ או במעות עבדים ודאי
דפסצין ליה לנחית אדעתא דאגרא ומחייב ליתן שר אפי' לא הריש כמ' שמואדקן כמה אדם רוצה ליתן ויהיה בידו ככ"ל :

עו אבל

(ד) מה"מ : עמ"ס ס' ק"יג : ועיין בזה"ל שמיירי לענין שמואדקן לכל
העולם אבל כשאין מכפישו אחר אסור מטעם דמאכא כשיצאו בעלים יורו
לדערו עכ"ל וקיימתי מסבירא :

כא

סס

לנחמל ואין ב"ד מרמין אחר רק שאין מוילין אותם מבטל כשיחמס' כמו
מחרי ומרי שם וא"כ ה"ל דאסור וכלחמלה אפי' להאמר ברי' ופ"ס שמים
ג' דנדיענד אין להחזיר לשעבד עצמו לא ידעתי מה פקדי דיעבד :

ביאורים . יורה דעה הלכות ריבית קסח קסט הידושים

כב. יוכל לזכות . ואם העבדים השואל אמר להשאלתו תנאי לה' פריש
שילוח לו מהשאלה בריבית וכחמסותו בידו מיד אני חייב להחזיר המסכן
מותר . ש"ך . ועיין ביאורים פ"ק ע"ז מה שכתבתי פ"ט : ואם אמר
בלשון הודאה שמורה שהוא של עכו"ם הש"ך בנה"ך מקיל והט"ז כתב דגל
מהני הודאה פקד להפקיע האיסור וכן
פיקד . עוד כתב הט"ז היתר לומר פריש
והוא לך משכון זה במסנה על תנאי שאל
יתן לך עכו"ם סקן וריבית מקור לי דמות
ועיין ביאורים דוקא להחזיר המסכן רק
בעכו"ם אבל אם אמר שאל שאל
בעלמו יתן סקן וריבית שיחזיר לו דאמרי
פ"ג אבל אם אינו . ואם השאל לך שאל
והוא משכון לזמן ארוך הוי כגזל . וה"ס
אם השאל לזמן ידוע וכלשון הזמן נכ"פ
מיידי שהשאל לזמן חסם אז יש חילוק בין
אם לאינו חסם : (כ"ז) בלא רבית . היינו
דגם מעיקר הדין חסם חסם חסם
בשחלקקל אפי"ן חייב ליתן לו רבית על
הכסף שחל : (כ"ח) למלוה קרן וריבית .
אפילו שסע השאל לפרוע לר"ך ליתן לו
כל הרבית לפי שער שער שער המלוה
מעותיו הרי הוא כמכירה לו . (כ"ט) יכופ
אח ראובן . פ"י המסכן לא היה שוק יכול
ליקח גם רבית שער שער אחר המכירה
ול"ד למ"ק פ"ט שכת' רמ"א אבל לא הרבית
מה שיעלם עליו מלאוהוילך דהשאלה
משלם לו הרבית בעד העכו"ם והכ"ז

(טו) אבל לא יוכל לזכות . פ"ק פ"ד שחזק על הכ"ז דמה מוטל
שיחזק השאלה כו' ואני חסם על חמיתו דכיון שהיה שם המסכן שהעכו"ם
פ' לזה ממנו נפטר השליח כמ"ס הש"ך בס"ק ל"ד ומ"ס הט"ז דמיידי שחזק
הני מוכה שיהיה ש"ך עד שיחזק הניכר קרן וריבית חסם לי דלפ"ז ל"ל
שהחזק עמו דכל זמן שלא יתן לו סכום
דוקא ואף אם ירצה הוא בעלמו ליתן לא
יהיה עליו חוב להחזיר דמי חסם ג"כ
שיחזק הוא בעלמו ג"כ יחזק בעדו בקרן
ורבית דמי לאומר להשליח לי דמי
לך ועכ"ל שחזק המלוה דוקא בפריש
סכום וא"כ קשה מה שפייס המרדכי
שם שחייב ליתן לפרועו לבעליו לא נחזק
לו במתנה גמורה ולא נחזק מהשאל
לכן נראה דמפיק רמ"א ס"ד דר"מ
דמ"ל דיע וכו' לעכו"ם : (מ"ו) פ"י
אחר . פ"ק פ"ד כ"ס פ"ד מיד אני חייב
להחזיר המסכן מותר פמנה לי כיון דלא
קסע העכו"ם המסכן והמסכן שאל
הוי השאל כערב קבלן להחזיר וראוי לו
דלא כמנהג השאל להעכו"ם בעלמו
לאו דווקא נחזק העכו"ם חייב להחזיר
בהקדמת המסכן . ואפ"ה הולכין לטעם
משום דוראי הקדמה לו משמע דלא
סקנה לו אכסור וגם כלשון חסם . ונראה
כוונתו שאומר העכו"ם לראובן הן
המשכון ש"ך לעכו"ם פלוני והקנה
אותו לאומר עכו"ם בעלמו והוא יקנה את

המשכון בריבית על משכון ואח"כ א"י ר"ך
המשכון לראובן והוא יתן לך מעותיך וכן עשה נחן המשכון
לראובן למכור וראובן ע"כ המעות בידו אחר מכירת המשכון והמלוה
חובע רבית עד שיבא מעותיו לידו וכו' פ"א יבין רוצה ליתן יו"ה מע"ד
שעה הכירה בענין שראובן ליתן המותר יכול המלוה ליטול
כל הרבית מהעכו"ם (י"ח) ואם העכו"ם . יכופ את ראובן לפרוע
הרבית בשביל שע"כב מאי נפקא ליה מינה :

י"ג עכו"ם שאמר לישראל לזה לי מעות מישראל . בריבית
(י"ט) על משכנו מותר למלוה לוקח הרבית מיד ישראל השליח
והוא שיאמר המלוה לשליח (כ) אתה תהיה שליחי להביא לי
המשכון מיד

המשכון בתשיכה בשביל עלמו כדי שילוח ללכדו מעות מישראל וכחמסותו
בידו אני חייב להחזיר לך המשכון מטעם ערב מותר ואפי' אמר לו כחמסותיך
דרעתיים אסירתא ומסתמא מקנה להעכו"ם המקבל בעלמו והעכו"ם הא'
מקבל רק לערב : (י"י) לאו בע"ד דירי את . לכאורה קשה דהא משוכר לו
מדינא דר"נ כיון דהעכו"ם חייב להחזיר לישראל והישראל להעכו"ם . ואפשר
כיון דביטל לו ובמקום פסידא כ"פ מודו . דלא שייך שיעבדא דר"נ כמ"ס הש"ך
ב"מ סימן פ"ו ס"ק וסוד נראה דלא שייך פלן שיעבדא דר"נ דכ"ז שאינו נותן
העכו"ם במעות כל המשכון קני לו לרביע שיעלה עליו מכלאון הבא לישראל
שייב כלל לעכו"ם : אך הא קשה לי דממ"ז במ"י מיידי אם השאל לו ישראל
להשכירו לזמן וכלשון המן אפילו אם אינו חסם יכול לכוף מן הדין דלא אפילו
בישראל כמ"ז אם ראובן השאל ספד לשמרון להשחמם בו או להשכירו לזמן
ידוע ושמרון השאלו או ששכרו לזמן וכלשון המן ודאי פל ראובן להוציאו או
לפרוע מליו ואין לוי יכול לומר לאו בע"ד דירי את דכיון שכלשון המן מה שמחית
שמרון הפך אחר המן פ"י לוי הוי כגזל וכו' שהגיה בענין חייב להחזיר רק
במשכון חייב להחזיר דבין מכלי קס"ס ואי מיידי שנת' לו רשות להשכירו אף
למלוה אם ירצה אפי' בלשון מה"ס יב"י יוכל לכוף דהא אקני להעכו"ם
לממ"ז אף אם ירצה לרביע נגד כל דמי שיוו המסכן . לכן נראה דודאי אם
השאל לזמן יכול הישראל להוציאו בכלל' המן כמ"ס הש"ך בס"ק ל"א
בהשאלו לפי שעה דמי לי השאלו לפי שעה או השאלו לזמן דאחר המן הוי
כגזל רק דמיידי בהשאלו להשכירו חסם ולא פריש זמן דמי להא דמבואר
במ"ס פ"י ס"ק פ"ג בהג"ה בקיבל עליו לזמן חסם דכל זמן שר"ך משמע
וממ"ז באינו חסם חסם דמסתמא לר"ך ליה ולא מחזיקין ל"י בגזל אבל בלשון
מחזיקין ליה בגזל . (י"ח) ואם העכו"ם יכופ . נראה דדוקא שהישראל כופס
לעכו"ם לחזק לו רבית ונחן לו גמלו אז אם העכו"ם יכופ את ראובן אפי"ן
למלק לזמן לו להישראל בכך . אבל אם העכו"ם כופס את ראובן שיחזק רבית
לשמרון נראה דיר"ך שמרון להחזיר לראובן כיון דהעכו"ם כגזל ונחן ראובן מה
בכך שהעכו"ם חייב לשמרון וכי אם עכו"ם אחד יהיה בע"ס לישראל ויגזל מהישראל להחזיר לישראל האחר
כיון שהגיה בענין ח"י דהוי כגזל ופרע חובו דחייב להחזיר בלא דמים כמבואר בחזקת משכנו כ"י שני ומכ"ס שכופה לישראל כ"ז ליתן מיד לישראל הא'
ודאי דאסור לו לקבלם ואם נחל חייב להחזיר וכו' דכונתם לא מביעא . אם כפס העכו"ם לישראל ליתן הרבית מיד ליד לישראל הא' דאסור לקבלם ואם נחל
חייב להחזיר רק אפי' אם נחל העכו"ם בידו מלאוהוילך דהשאלה משלם לו הרבית בעד העכו"ם והכ"ז

(י"ט) על משכנו . פ"ק פ"ד כ"ס פ"ד מיד אני חייב
להחזיר המסכן מותר פמנה לי כיון דלא
קסע העכו"ם המסכן והמסכן שאל
הוי השאל כערב קבלן להחזיר וראוי לו
דלא כמנהג השאל להעכו"ם בעלמו
לאו דווקא נחזק העכו"ם חייב להחזיר
בהקדמת המסכן . ואפ"ה הולכין לטעם
משום דוראי הקדמה לו משמע דלא
סקנה לו אכסור וגם כלשון חסם . ונראה
כוונתו שאומר העכו"ם לראובן הן
המשכון ש"ך לעכו"ם פלוני והקנה
אותו לאומר עכו"ם בעלמו והוא יקנה את

המשכון בריבית על משכון ואח"כ א"י ר"ך
המשכון לראובן והוא יתן לך מעותיך וכן עשה נחן המשכון
לראובן למכור וראובן ע"כ המעות בידו אחר מכירת המשכון והמלוה
חובע רבית עד שיבא מעותיו לידו וכו' פ"א יבין רוצה ליתן יו"ה מע"ד
שעה הכירה בענין שראובן ליתן המותר יכול המלוה ליטול
כל הרבית מהעכו"ם (י"ח) ואם העכו"ם . יכופ את ראובן לפרוע
הרבית בשביל שע"כב מאי נפקא ליה מינה :

י"ג עכו"ם שאמר לישראל לזה לי מעות מישראל . בריבית
(י"ט) על משכנו מותר למלוה לוקח הרבית מיד ישראל השליח
והוא שיאמר המלוה לשליח (כ) אתה תהיה שליחי להביא לי
המשכון מיד

זה שייך להלכות יין נספך סימן קכ"ז סעיף א'
סוף ראיה דשכחאסא אונתה דרי שלא נחלקתה ואלוה נקפיהוילענין קושיא
נראה דדיעה זו סובר דרעה כראובן כמ"ס מה שגזר דמיידי שער אחר ממיר
על חתיכה מב' חתיכות שאלה וסבי' חלב וא' אומר סבי' שותן דאפי' מסלקין
דברי העדים מביא על ספק שלו אפי' : ומ"ס בבא זכ"ז ונפסק דה"פ פ'
פרותו כמ"ס לקמן וכו' : אפי' לי דלקמן כתב בעלמו דוקא במה וכו' משמע
דנאסור

שם (ה) ויש מי שכתב דמיא בכחשם וכו' : פ"ק פ"ד כ"ס פ"ד מיד אני חייב
להחזיר המסכן מותר פמנה לי כיון דלא
קסע העכו"ם המסכן והמסכן שאל
הוי השאל כערב קבלן להחזיר וראוי לו
דלא כמנהג השאל להעכו"ם בעלמו
לאו דווקא נחזק העכו"ם חייב להחזיר
בהקדמת המסכן . ואפ"ה הולכין לטעם
משום דוראי הקדמה לו משמע דלא
סקנה לו אכסור וגם כלשון חסם . ונראה
כוונתו שאומר העכו"ם לראובן הן
המשכון ש"ך לעכו"ם פלוני והקנה
אותו לאומר עכו"ם בעלמו והוא יקנה את

חידושים יורה דעה הלכות ריבית קסח קסט ביאורים עב

בשאלות אחרות יורה דעה הלכות ריבית קסח קסט ביאורים עב
של ש"ס הוא ש"ס ושל ש"ס הוא ש"ס מותר ועיין ביאורים ס"ק כ"א
ל ואם נחן העכו"ם כלומר דוקא כשמוסר המלוה בעצמו להלוות
המעות לעכו"ם ולהביא משכונן דעשה שנתן של ישראל לר"ך המלוה לקבל

העכו"ם (כא) באחריותו ולהל"ך לו המעות על אחריותו :
(כג) ואם נחן העכו"ם המשכונן לישראל קודם שיהיה ישראל השני
אפי' היה אחריות המשכונן על השליח מותר (סנהדרין דל"א
כ"ז) רק שיהיה אחריות המעות על המלוה :
וכן בשעת פדיוהו חלואי להביא לי מעות מן העכו"ם ויהיה
באחריותו מיד כשיצאו מיד העכו"ם. וכן לא תהיה שלוה
להחזיר לו המשכונן ואם אינו מאמינו יאמר כך בלבו ואינו צריך
להודיע או יתנה עמו שלא יהא נאמן לומר נאנס או נאבד אלא בעד
ואם עשה כן ובשעת פדיוהו אומר השליח לא אמרתי לך אמח תחלה
אלא שלי הוא יאמר המלוה איך לא מאמינך אלא לדברך הראשון
אני מאמין אבל חושש אני לדברך ואני רוצה לקבל ממך המעות
וכשיבא העכו"ם ויתן לי המעות אתן לו משכוננו ואפי' לא אסירצה
לישבע אינו נאמן (כ"ז) ואפי' עדים מעידים שהוא של ישראל (כב)
לא מהני כיון שהודה תחלה שאינו שלו :
(כג) וכ"ש דשנעט לזה לא מהני (כ"ז) בשם חסונה אשכנזי לחנם אם
לדעת רוב הדברים שכן הוא האמת חסונה אשכנזי וחמוריים
לעשות כן נקרא רשע (כ"ז) בשם הרשב"א (וכ"ז) לא מיירי (כב) אלא במלוה
על המשכונן אבל אם נחן (כ"ז) בשם ריב"א (כ"ז) לא מהני להלוות להעכו"ם על
רבות ואם כן אחר הלוקח לא הלייתי לעכו"ם אבל לקחתי לזרע עמי הלוקח
נאמן שלזורע עמו ואם חסונה אשכנזי עליו שדבריו
כן

ש"ס ל"ד בהדיא דמזכיר פס"העכו"ם דמותר רק דכ"ז מיירי שלא הזכיר השליח
שם העכו"ם המסלם דל"ז כיון שלא רצה להזכיר השליח שם הלוה ודאי הכתוב
עצמו שכל המצוות שיהיה להמלוה שיהיה עמו דלא אין המלוה מכיר שום
אדם ולא יכול להיות לו עסק רק עמו וע"כ היתה כוונתו שיהיה העסק ביניהם
ואפשר דלכך כתב המסדר בחסון משפט ס' קס"ז ו"ל אבל אם לא הודיעו
סכום שלוחו של פלוני דבפי' דוקא סידיעו שם המסלם למען דעת עם מי
שיהיה לו עסק וטענות ואף אם סלחו דוקא ובהודיעו ס'ו' של"ח לנד סג' פ"ט הכא בהלואה נראה דכשאינו מזכיר שם
המסלם דל"ז דעת שיהיה השליח בעד"ל דל"ז הכי מעותיו על קרן הכסף דאם מיתבע דבשלמא במצרים נסתלק העסק מביניהם אחר המצרים
משא"כ בהלואה ובכתיבת המשכונן והמעות חמת יד השליח אף שחייב אחריות מדינה על כלום המסלם מ"מ למיתבע כיון שלא הזכירו וכן התראה שצריך
בעל המשכונן לעשות קודם מכירת המשכונן ושאר מצוות ודאי היה לעתים שיהיה השליח בעד"ל וכן בישראל השליח כה"ג השליח יס' לו דין בעד"ל
כשלא הזכיר שם המסלם וכן מבוחר בהג"ה סעיף י"ד דיש חילוק בין הזכיר שם העכו"ם או לא וכן מוכח בש"ך ס"ק ל"ד דדוקא כשזכיר שם העכו"ם נפטר
משמע דכשאינו מזכיר שם העכו"ם נחמייב הוא והשליח בעד"ל הוא וזה שכתב הראש"ל בשעם האיסור משום שאין שליחות לעכו"ם הוא מעט דא"ס היה
שליחות אף שהשליח נסתמך עליו להיות בעד"ל מ"מ כיון דיש שליחות ונעשה המסלם הלוה והשליח אף שיכול לחזונו ג"כ אין לו רק
דין ערב ומותר לישראל להיות ערב כשנתן המשכונן כמ"ש בש"ך בה"ק מ"ט משא"כ כשאין שליחות דלא נעשה המסלם לזה כלל והשליח לזה מעט משה' כתב
דכ"ז ר"ק ומה"ה הנריך לומר היה שלוחו כדי שיהיה העכו"ם ללוה והשליח אף שיכול לחזונו כיון שלא הזכירו משום אינו אלא ערב וז"ל לו ג"כ בפירוש שיהיה באחריותו
דאם לא אמר כך אסור אף דאמר הוה שלוחו אחריו דלא היה צוונתו רק שיעשה העכו"ם לזה כשיקבל המעות משלוחו ומ"מ כיון שלא הזכיר שם המסלם נכנס
השליח להיות בעד"ל משעה שקבל המעות עד הפירעון וכיון דאין על העכו"ם שום חוב רק משעה שקבל המלוה עד שעה שמסר המשכונן להעכו"ם ג"כ
דעמו כך כשאינו מצוה להשליח להזכיר שם שיהיה השליח בעד"ל ביניהם ותיכף כשמוסר להשליח המשכונן הוה כפוסרו ליד המלוה נגד העכו"ם וכשלא נאבד המשכונן
מהשליח הוה בגאבד מהמלוה וכן תיכף כשמוסר הפירעון להשליח הוה כמוסר פירעון למלוה וכשהשליח מתחייב עמו במקום שאין חוב על העכו"ם אין על
השליח דין ערב רק דין לזה דכשיש על השליח חוב קודם שנעשה העכו"ם לזה הרי נעשה לזה קודם העכו"ם וקנה המעות לעצמו וכן בשעת הפירעון כשנעשה
פירעון מהעכו"ם כשהגיע ליד השליח ולהמלוה לא נחשב פירעון הוה השליח כלום מישאל ומלוה לעכו"ם מש"ס צעקן שלא יהיה על השליח שום חוב יותר ממח
ס'ם על לו העכו"ם סלחו אף על השליח רק דיערב אבל כשיש על השליח חוב במקום שאין חוב על העכו"ם הוה כערב ואסור ומה שסי' שצריך לומר לו ומהא שלוחי
להחזיר לו המשכונן הוה רק להודיעו בשעת הלוואה שכשימסור לו המשכונן בשעת פירעון שאינו מוסר לו המשכונן כדרך מלוה ללוה בשעת הפירעון ואילו רק שלוחו ונראה
דכאן א"ל לומר לו אחריותו כיון שהוא אחר הפירעון ואין על השליח חוב אחריותו דמיא להעכו"ם אף שנתראה שיהיה השליח בעד"ל ביניהם כיון דאפילו נאבד
מהמלוה אחר הפירעון אין על המלוה רק דין ש"ס ואחריותו של ש"ס מותר השליח לקבל כמו שאבאר לקמן : (כא) באחריותו ודוקא אחריותו יותר מדינו אסור
לקבל אבל אחריותו של ש"ס הוא ש"ס ואחריותו של שומר ש"ס הוא ש"ס מותר לקבל וראיה מדברי הטור שאמר שהביא דברי הרא"ש הללו בחד ומדברי
הרמ"ה יראה שצריך שלא יהיה המעות באחריותו השליח אבל על המשכונן אין לאוס וכו' משמע דלא פליגי הרא"ש והרמ"ה רק באחריותו המשכונן אבל באחריותו
המעות לא פליגי מדברי הרמ"ה שם כתב להדיא דאחריותו של ש"ס וש"ס בש"ס מותר : (כב) לא מפני עש"ך ס"ק מ' שכתב בשם מהר"ל דמבדל
בעדים שאסור ע"ס' וברש"ל הביא מקד"ס דברי הרא"ש בעצם דלא מהני עדים כיון שא"ל לברר דאפי' יצא עדים שהמשכונן שלו אימרו מכרו קודם ואפי' נטלו
מביטו לפני העדים דאימרו העכו"ם נתנו לו להשכירו זה וזה רב ואפי' כתב הרש"ל שאפשר שיהיה בירור כגון שאמר בשעת הלוואה לפני עדים זה המשכונן שלי
ואפי' משקר בכיון לפני כמלוה לומר שהוא של עכו"ם כדי להלוות דבריו לזר"ה א"ל משכונן לה שמתביא עדים שהפך זה שאלו מפלוגי ישראל ע"ס' ולזה נדון הכ"ז
הוא שטוס כשאומו פלוגי יכול להוציא דין הכפך כגון שהוא באופן המבוחר בש"ס ס'ו' פנ"ו אבל בנידון כא' שכתב חסונה לי דאין זה בירור ואפשר אחר סקר
לפני העדים כדי ליקח לעצמו הרבית ולענין ליקח רבית מיד כלה אסור כשמצדד שהכלוה היתה לזכרו ומשכונן לה בפשיטות כגון שמצדד בעדים שקיבל
המעות הלוואה חייב לעצמו ונשא ונתן עם המעות לזכרו כגון עמון אוחן המעות לכעדי' בחורח שחפפות לעשות שחפפות עמם או שהלך עם המעות למד"ה
עם העדים ועסק בהמעות לזכרו דל"ז צוודאי אסור לקבל הרבית מישאל כיון דהשליח צריך להיות שליח לכלכלה של ישראל כמ"ש ברי"ם הסעיף וקודם שכתב
המעות להעכו"ם לא קנה העכו"ם וכן ברשות ישראל הא' ובשטול השליח לזכרו הרי הוא כגזול מישאל ונעשה לזה של ישראל וכו' ברבית כהא מיד לזה
למלוה חסונה יכול ישראל הא' לומר איני מקבל ממך הרבית אבל איני מחזיר לך המשכונן כי חושש אני לדברך שהמשכונן של עכו"ם הוא רק אחר גזול המעות
ועל המשכונן א"ל לברר שהוא שלו כמ"ס הרא"ש וכן כן דברי הרא"ש עור כמ"ס בש"ך בשם מהר"ל דאשכנזי דלא מהני כוונתה דלא מהני כוונתה והוא חסונה דהא
הוא אחר בחסון משפט ס'ו' ג"ו סעיף ה' ובא"ה ס'ו' קפ"ה דאשכנזי הוה נאמנת לומר על הפך שצידה שהוא של אחרים ואפי' לדעת הס"ך דפליגי שם בח"מ נראה
דדוקא כשהפך ח"ו ומסוס חוקה כל מה שח"י הוא של בעל אבל אם כבר החזירה לפלוני לא מהני החוק' דכל מה שח"י של בעל להוציא ואם האשכנזי מברר הספק
בשם אחר ומסר ליד הלוקח ודאי דלא היה בעל יכול להוציא ה"ה בהשכירו : ופ"ט הס"ך כשבעל מצדד ג"כ קשה לסבין דהיא אפשר לברר אימרו כבר פסק
הספק לעכו"ם כמ"ס הרא"ש או היה בעצמה מכרה דהא נ"י יש לה רשות למכור : גם מ"מ דעמנו בשא"ל לברר חסונה דאין סבדי שהמלוה א"ל מחשש דאימרו
פסדו או פסדו כנ"ל : (כג) אלא במלוה על המשכונן עש"ך ס"ק מ"ג ויש
זה שייך להלכות יין נסך סימן קכ"ו סעיף א'

ש"ס ל"ד בהדיא דמזכיר פס"העכו"ם דמותר רק דכ"ז מיירי שלא הזכיר השליח
שם העכו"ם המסלם דל"ז כיון שלא רצה להזכיר השליח שם הלוה ודאי הכתוב
עצמו שכל המצוות שיהיה להמלוה שיהיה עמו דלא אין המלוה מכיר שום
אדם ולא יכול להיות לו עסק רק עמו וע"כ היתה כוונתו שיהיה העסק ביניהם
ואפשר דלכך כתב המסדר בחסון משפט ס' קס"ז ו"ל אבל אם לא הודיעו
סכום שלוחו של פלוני דבפי' דוקא סידיעו שם המסלם למען דעת עם מי
שיהיה לו עסק וטענות ואף אם סלחו דוקא ובהודיעו ס'ו' של"ח לנד סג' פ"ט הכא בהלואה נראה דכשאינו מזכיר שם
המסלם דל"ז דעת שיהיה השליח בעד"ל דל"ז הכי מעותיו על קרן הכסף דאם מיתבע דבשלמא במצרים נסתלק העסק מביניהם אחר המצרים
משא"כ בהלואה ובכתיבת המשכונן והמעות חמת יד השליח אף שחייב אחריות מדינה על כלום המסלם מ"מ למיתבע כיון שלא הזכירו וכן התראה שצריך
בעל המשכונן לעשות קודם מכירת המשכונן ושאר מצוות ודאי היה לעתים שיהיה השליח בעד"ל וכן בישראל השליח כה"ג השליח יס' לו דין בעד"ל
כשלא הזכיר שם המסלם וכן מבוחר בהג"ה סעיף י"ד דיש חילוק בין הזכיר שם העכו"ם או לא וכן מוכח בש"ך ס"ק ל"ד דדוקא כשזכיר שם העכו"ם נפטר
משמע דכשאינו מזכיר שם העכו"ם נחמייב הוא והשליח בעד"ל הוא וזה שכתב הראש"ל בשעם האיסור משום שאין שליחות לעכו"ם הוא מעט דא"ס היה
שליחות אף שהשליח נסתמך עליו להיות בעד"ל מ"מ כיון דיש שליחות ונעשה המסלם הלוה והשליח אף שיכול לחזונו ג"כ אין לו רק
דין ערב ומותר לישראל להיות ערב כשנתן המשכונן כמ"ש בש"ך בה"ק מ"ט משא"כ כשאין שליחות דלא נעשה המסלם לזה כלל והשליח לזה מעט משה' כתב
דכ"ז ר"ק ומה"ה הנריך לומר היה שלוחו כדי שיהיה העכו"ם ללוה והשליח אף שיכול לחזונו כיון שלא הזכירו משום אינו אלא ערב וז"ל לו ג"כ בפירוש שיהיה באחריותו
דאם לא אמר כך אסור אף דאמר הוה שלוחו אחריו דלא היה צוונתו רק שיעשה העכו"ם לזה כשיקבל המעות משלוחו ומ"מ כיון שלא הזכיר שם המסלם נכנס
השליח להיות בעד"ל משעה שקבל המעות עד הפירעון וכיון דאין על העכו"ם שום חוב רק משעה שקבל המלוה עד שעה שמסר המשכונן להעכו"ם ג"כ
דעמו כך כשאינו מצוה להשליח להזכיר שם שיהיה השליח בעד"ל ביניהם ותיכף כשמוסר להשליח המשכונן הוה כפוסרו ליד המלוה נגד העכו"ם וכשלא נאבד המשכונן
מהשליח הוה בגאבד מהמלוה וכן תיכף כשמוסר הפירעון להשליח הוה כמוסר פירעון למלוה וכשהשליח מתחייב עמו במקום שאין חוב על העכו"ם אין על
השליח דין ערב רק דין לזה דכשיש על השליח חוב קודם שנעשה העכו"ם לזה הרי נעשה לזה קודם העכו"ם וקנה המעות לעצמו וכן בשעת הפירעון כשנעשה
פירעון מהעכו"ם כשהגיע ליד השליח ולהמלוה לא נחשב פירעון הוה השליח כלום מישאל ומלוה לעכו"ם מש"ס צעקן שלא יהיה על השליח שום חוב יותר ממח
ס'ם על לו העכו"ם סלחו אף על השליח רק דיערב אבל כשיש על השליח חוב במקום שאין חוב על העכו"ם הוה כערב ואסור ומה שסי' שצריך לומר לו ומהא שלוחי
להחזיר לו המשכונן הוה רק להודיעו בשעת הלוואה שכשימסור לו המשכונן בשעת פירעון שאינו מוסר לו המשכונן כדרך מלוה ללוה בשעת הפירעון ואילו רק שלוחו ונראה
דכאן א"ל לומר לו אחריותו כיון שהוא אחר הפירעון ואין על השליח חוב אחריותו דמיא להעכו"ם אף שנתראה שיהיה השליח בעד"ל ביניהם כיון דאפילו נאבד
מהמלוה אחר הפירעון אין על המלוה רק דין ש"ס ואחריותו של ש"ס מותר השליח לקבל כמו שאבאר לקמן : (כא) באחריותו ודוקא אחריותו יותר מדינו אסור
לקבל אבל אחריותו של ש"ס הוא ש"ס ואחריותו של שומר ש"ס הוא ש"ס מותר לקבל וראיה מדברי הטור שאמר שהביא דברי הרא"ש הללו בחד ומדברי
הרמ"ה יראה שצריך שלא יהיה המעות באחריותו השליח אבל על המשכונן אין לאוס וכו' משמע דלא פליגי הרא"ש והרמ"ה רק באחריותו המשכונן אבל באחריותו
המעות לא פליגי מדברי הרמ"ה שם כתב להדיא דאחריותו של ש"ס וש"ס בש"ס מותר : (כב) לא מפני עש"ך ס"ק מ' שכתב בשם מהר"ל דמבדל
בעדים שאסור ע"ס' וברש"ל הביא מקד"ס דברי הרא"ש בעצם דלא מהני עדים כיון שא"ל לברר דאפי' יצא עדים שהמשכונן שלו אימרו מכרו קודם ואפי' נטלו
מביטו לפני העדים דאימרו העכו"ם נתנו לו להשכירו זה וזה רב ואפי' כתב הרש"ל שאפשר שיהיה בירור כגון שאמר בשעת הלוואה לפני עדים זה המשכונן שלי
ואפי' משקר בכיון לפני כמלוה לומר שהוא של עכו"ם כדי להלוות דבריו לזר"ה א"ל משכונן לה שמתביא עדים שהפך זה שאלו מפלוגי ישראל ע"ס' ולזה נדון הכ"ז
הוא שטוס כשאומו פלוגי יכול להוציא דין הכפך כגון שהוא באופן המבוחר בש"ס ס'ו' פנ"ו אבל בנידון כא' שכתב חסונה לי דאין זה בירור ואפשר אחר סקר
לפני העדים כדי ליקח לעצמו הרבית ולענין ליקח רבית מיד כלה אסור כשמצדד שהכלוה היתה לזכרו ומשכונן לה בפשיטות כגון שמצדד בעדים שקיבל
המעות הלוואה חייב לעצמו ונשא ונתן עם המעות לזכרו כגון עמון אוחן המעות לכעדי' בחורח שחפפות לעשות שחפפות עמם או שהלך עם המעות למד"ה
עם העדים ועסק בהמעות לזכרו דל"ז צוודאי אסור לקבל הרבית מישאל כיון דהשליח צריך להיות שליח לכלכלה של ישראל כמ"ש ברי"ם הסעיף וקודם שכתב
המעות להעכו"ם לא קנה העכו"ם וכן ברשות ישראל הא' ובשטול השליח לזכרו הרי הוא כגזול מישאל ונעשה לזה של ישראל וכו' ברבית כהא מיד לזה
למלוה חסונה יכול ישראל הא' לומר איני מקבל ממך הרבית אבל איני מחזיר לך המשכונן כי חושש אני לדברך שהמשכונן של עכו"ם הוא רק אחר גזול המעות
ועל המשכונן א"ל לברר שהוא שלו כמ"ס הרא"ש וכן כן דברי הרא"ש עור כמ"ס בש"ך בשם מהר"ל דאשכנזי דלא מהני כוונתה דלא מהני כוונתה והוא חסונה דהא
הוא אחר בחסון משפט ס'ו' ג"ו סעיף ה' ובא"ה ס'ו' קפ"ה דאשכנזי הוה נאמנת לומר על הפך שצידה שהוא של אחרים ואפי' לדעת הס"ך דפליגי שם בח"מ נראה
דדוקא כשהפך ח"ו ומסוס חוקה כל מה שח"י הוא של בעל אבל אם כבר החזירה לפלוני לא מהני החוק' דכל מה שח"י של בעל להוציא ואם האשכנזי מברר הספק
בשם אחר ומסר ליד הלוקח ודאי דלא היה בעל יכול להוציא ה"ה בהשכירו : ופ"ט הס"ך כשבעל מצדד ג"כ קשה לסבין דהיא אפשר לברר אימרו כבר פסק
הספק לעכו"ם כמ"ס הרא"ש או היה בעצמה מכרה דהא נ"י יש לה רשות למכור : גם מ"מ דעמנו בשא"ל לברר חסונה דאין סבדי שהמלוה א"ל מחשש דאימרו
פסדו או פסדו כנ"ל : (כג) אלא במלוה על המשכונן עש"ך ס"ק מ"ג ויש
זה שייך להלכות יין נסך סימן קכ"ו סעיף א'

הוא כיון שהגיע ליד עכו"ם הוה באחריותו המסלם משמע שם בעי"ל דאפי'
בשליח שעשה צדדים מהני אפי' בני שאינו בר שליחות ש"ס שם בעי"ל וי'
אפי' לא אמר לשליח אסור לפלוני שישלם ע"י וכו' משמע דאשליח דסעיף א'
קאי דמיירי אפי' בעכו"ם וכן כתבו רמ"ה וכו' דק"ך דכ"ה רבה וז"ל דמה
לי אשכנזי בפניו של ע"י או אחר לו שלל

בפניו ואף שהס'ו' מחלקין שם בפניו של ע"י
דל"ס'ל שליח שעשה צדדים א"ל אבל לר"ך
דקיימא לן דהוה שליח משמע דהוה כאלו
אמר בפניו של ע"י דמהני אפילו בעכו"ם
וקטן ושלל דהלואה ושלל דפירעון חד
דינא חיה לכו כמבואר בח"מ דף ק"ט וכן
הוא בח"מ דף כ"ז ס"ק מ"ז ובס"מ ע'
ס"ק ל"ג ועוד קשה דכיון שאמר לו כו'
שלוה להלוות לעכו"ם לפי כוונתו שוב
לומר שיהיה על אחריותו דכשאומו לו כו'
שלוה ממילא אין לו רק אחריותו של שליח
דאחריו כי הוה מותר כמו שאבאר לק"כ
ועוד קשה לפי הכריזו שיקבל אחריות
מהמשכונן ויותר קשה לפי הכריזו אחריות
בשעת פדיוהו כיון שכבר פלגו הרבית על
העכו"ם אפי' אינו שוב בקבל"ה האסור
של ישראל לכן נראה דודאי אם מוכיר
השליח שם העכו"ם שטוב"ס פלוגי לזה
ממנו ודאי אין על השליח שום חוב אף
שאין שליחות לעכו"ם כיון שלא רצה
ליכנס בחיוב ומעשה קוף וז"ל טעם עבד
לאמטוי המעות מזה לזה וכו' ש"ך

ש"ס ל"ד בהדיא דמזכיר פס"העכו"ם דמותר רק דכ"ז מיירי שלא הזכיר השליח
שם העכו"ם המסלם דל"ז כיון שלא רצה להזכיר השליח שם הלוה ודאי הכתוב
עצמו שכל המצוות שיהיה להמלוה שיהיה עמו דלא אין המלוה מכיר שום
אדם ולא יכול להיות לו עסק רק עמו וע"כ היתה כוונתו שיהיה העסק ביניהם
ואפשר דלכך כתב המסדר בחסון משפט ס' קס"ז ו"ל אבל אם לא הודיעו
סכום שלוחו של פלוני דבפי' דוקא סידיעו שם המסלם למען דעת עם מי
שיהיה לו עסק וטענות ואף אם סלחו דוקא ובהודיעו ס'ו' של"ח לנד סג' פ"ט הכא בהלואה נראה דכשאינו מזכיר שם
המסלם דל"ז דעת שיהיה השליח בעד"ל דל"ז הכי מעותיו על קרן הכסף דאם מיתבע דבשלמא במצרים נסתלק העסק מביניהם אחר המצרים
משא"כ בהלואה ובכתיבת המשכונן והמעות חמת יד השליח אף שחייב אחריות מדינה על כלום המסלם מ"מ למיתבע כיון שלא הזכירו וכן התראה שצריך
בעל המשכונן לעשות קודם מכירת המשכונן ושאר מצוות ודאי היה לעתים שיהיה השליח בעד"ל וכן בישראל השליח כה"ג השליח יס' לו דין בעד"ל
כשלא הזכיר שם המסלם וכן מבוחר בהג"ה סעיף י"ד דיש חילוק בין הזכיר שם העכו"ם או לא וכן מוכח בש"ך ס"ק ל"ד דדוקא כשזכיר שם העכו"ם נפטר
משמע דכשאינו מזכיר שם העכו"ם נחמייב הוא והשליח בעד"ל הוא וזה שכתב הראש"ל בשעם האיסור משום שאין שליחות לעכו"ם הוא מעט דא"ס היה
שליחות אף שהשליח נסתמך עליו להיות בעד"ל מ"מ כיון דיש שליחות ונעשה המסלם הלוה והשליח אף שיכול לחזונו ג"כ אין לו רק
דין ערב ומותר לישראל להיות ערב כשנתן המשכונן כמ"ש בש"ך בה"ק מ"ט משא"כ כשאין שליחות דלא נעשה המסלם לזה כלל והשליח לזה מעט משה' כתב
דכ"ז ר"ק ומה"ה הנריך לומר היה שלוחו כדי שיהיה העכו"ם ללוה והשליח אף שיכול לחזונו כיון שלא הזכירו משום אינו אלא ערב וז"ל לו ג"כ בפירוש שיהיה באחריותו
דאם לא אמר כך אסור אף דאמר הוה שלוחו אחריו דלא היה צוונתו רק שיעשה העכו"ם לזה כשיקבל המעות משלוחו ומ"מ כיון שלא הזכיר שם המסלם נכנס
השליח להיות בעד"ל משעה שקבל המעות עד הפירעון וכיון דאין על העכו"ם שום חוב רק משעה שקבל המלוה עד שעה שמסר המשכונן להעכו"ם ג"כ
דעמו כך כשאינו מצוה להשליח להזכיר שם שיהיה השליח בעד"ל ביניהם ותיכף כשמוסר להשליח המשכונן הוה כפוסרו ליד המלוה נגד העכו"ם וכשלא נאבד המשכונן
מהשליח הוה בגאבד מהמלוה וכן תיכף כשמוסר הפירעון להשליח הוה כמוסר פירעון למלוה וכשהשליח מתחייב עמו במקום שאין חוב על העכו"ם אין על
השליח דין ערב רק דין לזה דכשיש על השליח חוב קודם שנעשה העכו"ם לזה הרי נעשה לזה קודם העכו"ם וקנה המעות לעצמו וכן בשעת הפירעון כשנעשה
פירעון מהעכו"ם כשהגיע ליד השליח ולהמלוה לא נחשב פירעון הוה השליח כלום מישאל ומלוה לעכו"ם מש"ס צעקן שלא יהיה על השליח שום חוב יותר ממח
ס'ם על לו העכו"ם סלחו אף על השליח רק דיערב אבל כשיש על השליח חוב במקום שאין חוב על העכו"ם הוה כערב ואסור ומה שסי' שצריך לומר לו ומהא שלוחי
להחזיר לו המשכונן הוה רק להודיעו בשעת הלוואה שכשימסור לו המשכונן בשעת פירעון שאינו מוסר לו המשכונן כדרך מלוה ללוה בשעת הפירעון ואילו רק שלוחו ונראה
דכאן א"ל לומר לו אחריותו כיון שהוא אחר הפירעון ואין על השליח חוב אחריותו דמיא להעכו"ם אף שנתראה שיהיה השליח בעד"ל ביניהם כיון דאפילו נאבד
מהמלוה אחר הפירעון אין על המלוה רק דין ש"ס ואחריותו של ש"ס מותר השליח לקבל כמו שאבאר לקמן : (כא) באחריותו ודוקא אחריותו יותר מדינו אסור
לקבל אבל אחריותו של ש"ס הוא ש"ס ואחריותו של שומר ש"ס הוא ש"ס מותר לקבל וראיה מדברי הטור שאמר שהביא דברי הרא"ש הללו בחד ומדברי
הרמ"ה יראה שצריך שלא יהיה המעות באחריותו השליח אבל על המשכונן אין לאוס וכו' משמע דלא פליגי הרא"ש והרמ"ה רק באחריותו המשכונן אבל באחריותו
המעות לא פליגי מדברי הרמ"ה שם כתב להדיא דאחריותו של ש"ס וש"ס בש"ס מותר : (כב) לא מפני עש"ך ס"ק מ' שכתב בשם מהר"ל דמבדל
בעדים שאסור ע"ס' וברש"ל הביא מקד"ס דברי הרא"ש בעצם דלא מהני עדים כיון שא"ל לברר דאפי' יצא עדים שהמשכונן שלו אימרו מכרו קודם ואפי' נטלו
מביטו לפני העדים דאימרו העכו"ם נתנו לו להשכירו זה וזה רב ואפי' כתב הרש"ל שאפשר שיהיה בירור כגון שאמר בשעת הלוואה לפני עדים זה המשכונן שלי
ואפי' משקר בכיון לפני כמלוה לומר שהוא של עכו"ם כדי להלוות דבריו לזר"ה א"ל משכונן לה שמתביא עדים שהפך זה שאלו מפלוגי ישראל ע"ס' ולזה נדון הכ"ז
הוא שטוס כשאומו פלוגי יכול להוציא דין הכפך כגון שהוא באופן המבוחר בש"ס ס'ו' פנ"ו אבל בנידון כא' שכתב חסונה לי דאין זה בירור ואפשר אחר סקר
לפני העדים כדי ליקח לעצמו הרבית ולענין ליקח רבית מיד כלה אסור כשמצדד שהכלוה היתה לזכרו ומשכונן לה בפשיטות כגון שמצדד בעדים שקיבל
המעות הלוואה חייב לעצמו ונשא ונתן עם המעות לזכרו כגון עמון אוחן המעות לכעדי' בחורח שחפפות לעשות שחפפות עמם או שהלך עם המעות למד"ה
עם העדים ועסק בהמעות לזכרו דל"ז צוודאי אסור לקבל הרבית מישאל כיון דהשליח צריך להיות שליח לכלכלה של ישראל כמ"ש ברי"ם הסעיף וקודם שכתב
המעות להעכו"ם לא קנה העכו"ם וכן ברשות ישראל הא' ובשטול השליח לזכרו הרי הוא כגזול מישאל ונעשה לזה של ישראל וכו' ברבית כהא מיד לזה
למלוה חסונה יכול ישראל הא' לומר איני מקבל ממך הרבית אבל איני מחזיר לך המשכונן כי חושש אני לדברך שהמשכונן של עכו"ם הוא רק אחר גזול המעות
ועל המשכונן א"ל לברר שהוא שלו כמ"ס הרא"ש וכן כן דברי הרא"ש עור כמ"ס בש"ך בשם מהר"ל דאשכנזי דלא מהני כוונתה דלא מהני כוונתה והוא חסונה דהא
הוא אחר בחסון משפט ס'ו' ג"ו סעיף ה' ובא"ה ס'ו' קפ"ה דאשכנזי הוה נאמנת לומר על הפך שצידה שהוא של אחרים ואפי' לדעת הס"ך דפליגי שם בח"מ נראה
דדוקא כשהפך ח"ו ומסוס חוקה כל מה שח"י הוא של בעל אבל אם כבר החזירה לפלוני לא מהני החוק' דכל מה שח"י של בעל להוציא ואם האשכנזי מברר הספק
בשם אחר ומסר ליד הלוקח ודאי דלא היה בעל יכול להוציא ה"ה בהשכירו : ופ"ט הס"ך כשבעל מצדד ג"כ קשה לסבין דהיא אפשר לברר אימרו כבר פסק
הספק לעכו"ם כמ"ס הרא"ש או היה בעצמה מכרה דהא נ"י יש לה רשות למכור : גם מ"מ דעמנו בשא"ל לברר חסונה דאין סבדי שהמלוה א"ל מחשש דאימרו
פסדו או פסדו כנ"ל : (כג) אלא במלוה על המשכונן עש"ך ס"ק מ"ג ויש
זה שייך להלכות יין נסך סימן קכ"ו סעיף א'

שלא פ"פ ז"ל חל"ו וכו' : חסונה מאד דהרדבא דהדי' מבוחר באה"ע סימן יין
סעיף כ"ט דאפי' יסתם שלא ברשות ז"ד ואפי' בא ע"א אפי' ואמר לא מה לא
חל"ו ע"ס'ולת יבולתי לבלום דבריו כלל אלא ש"ס הוא וכו' דוקא כשאומו
בפני

ביאורים יורה דעה הלכות ריבית סי קסח קסח חידושים

לו רשע והס"ך כחז' דלא נקרא רשע ופי' ב'אורים' שהוא מ'אור' דהו' א'ה'ל
גז'ן : לו זכה הלוה במה שק'ב' . דוקא בשלל הנכיר שם הע'ב'ים אכל הנכיר
שם הע'ב'ים ונפטר השלים כמ"ש ה"ט ס"ך ל"ד אזי המוהר להמשלח ופי'ן
ב'אורים ס"ך כ"ה : לח לא יפרע הלוה . ואם מושהו שק'ב'ל יושר מע'ב'ים
ימרים עליו כיון שמינו טעמו ודאי . ואם

חַסֵּם מֵי וְלֹא חֲמִי אֵלֶּה לְאִפְקֵי וּכְוֹנֶנֶתוֹ לֹא חֲמִי אֵלֶּה סֶהֱרֵב בָּהּ לִמְעַט דְּרוֹק
בַּמִּשְׁכָּן יֵשׁ הֵיחָד דְּרֹאֲלָה דְּלִפְלִי בָּלָא מִשְׁכָּן יֵשׁ הֵיחָד כַּמֶּסֶס בְּמִיָּה לִיד רֶק סֶהֱרֵב
לֹא חֲמִי רֶק לְאִפְקֵי בָּלָא מִשְׁכָּן כְּשֹׁאמֵר לֹא הַלְיוּמִי וְכֹא לֹאמֵר לֹא פִּסְחִי בְּמִקְוֶה
שְׁאֹמֵר לֹא הַלְיוּמִי לַעֲכוּמִי רֶק בַּמִּשְׁכָּן : (כֵּד) נִקְרָא רַשָּׁע . עַשְׂרָה מִקְמֵי
עַד לֹא נִקְרָא רַשָּׁע חֲמִי לִי דְּלִפְלִי גִזְלָן

עוד דלא נקרא רשע חמיה לי דאפילו גזלן
 הוא כיון שהמלוה לא רצה לסלוות לו רק
 עשאו שליח להלוואן לעכו"ם ברבים
 וכשנטלן השליח ומולאין. לזרכו הוי שואל
 שלא מדעת דהוי גזלן : (כה) וזה הלוה
 במה שקצב עם העכו"ם ביותר . קשה לי
 כיון דאין יותר רק שיהיה שליח של המלוה
 במבואר בסעי' י"ג ובשלים מבואר בח"מ
 סי' קפ"ג דהריוח לבעל המעות וכן בס'
 קפ"ה שם מבואר דדוקא שאמר לו המומת
 יבא שלך אבל כשלא אמר לו כך המומת
 לבעל החפץ ובודאי הדין ג"כ אפי' בשכיר
 השליח מחילה כגון שצא ואמר פלוני רוצה
 ליתן לך בשכר חפץ זה כך ונתן לו למוכרו
 ואמר כך נחבדר שנתן לו יותר מהשומר
 למשלח כשלא אמר לו המומת שלך ונראה
 דהכא שאני כיון שהוא הלוואה ולא הזכיר
 שמו ודאי נתן לו בחופז זה שיהיה הוא
 הבע"ד ואמירתו את חמיה שלומי שיהיה
 העכו"ם לזה כמ"ס לעיל בס"ק ד' וכל
 המציעות הוא על השליח להכי נחשב
 השליח הלוה מ ישראל ומלוה נגד העכו"ם
 להכי וזה השליח במומת ולפ"ז בשתמלי'
 עשאו שליח מעיקרין . לזה לעכו"ם פלוני
 המומת להמלס : (כו) לא ירע הלוה
 מכיסו . היינו דהעכו"ם אלם תבזז את
 פסע השליח ונתן להעכו"ם המשכון קודם
 שקיבל המעות ומהמם זה אינו נותן לו
 ברבים סיב השליח להמור לו ברבים :
 (כז) וי"א דלריך הלוה לפרוע מכיסו .

עט'ס'ק' צ' שכתב הטעם בחיוב הרביע פטעס גרמא בניזקן - והוא חמוס
דאי'כ' אפי' הוילא הנזכר בלא רביע באלפזו יתסייב השליט פטעס גרמא
בניזקן ועוד דאין זה גרמא במה שלא הודיע לו דשא' אין הסיק נעספ' מיד ולא
צרי' הוצא' וגם אין הסיק צנא' הדבר רק בזהו' יית' ועוד בלא ידע שכי'ת יתסייב

המלכות כשלא ידע השליט שהוא אלם להחזיר לו המסכוכ כשהעבוי"ם אלם וכי אכל
 ביד הישראל יעלה המכרים על השליט ויכופו שיחזר לו המסכוכ או הדמים ודל"פ
 המסכוכ במכירה דמי לבן נראה דהעיקר במעו"ת המבואר בהג"ה הביאו הש"ך ש
 סלי בדיעות המלוה שהוא אלם וכשלא ידע המלוה אף שהסוכה ג"כ לא ידע סיב
 זיל: (כא) אם הוכיר לו שם העבוי"ם • עמ"ך ס"ק מ"ז דמסק דהעיקר סלי בלא
 מביא סלומי או לא שהתחיל בריש דבריו דב"ר שהוא אלם אפי' לא אמר אהיה
 אמר אינו חייב להחזיר בלא רבית דמ"ה לו למלוה בעלילה השליט כמ"ס לעיל כס'
 ושכחל"ה יעשה עצמו בע"ד נגד העבוי"ם ודל"ה דסיב המלוה להחזיר המסכוכ בלא
 אפילו בעלילה ששמה העבוי"ם מטעם דעבוי"ם דרכו להעליל וה"ו דכוותיב ביו
 בן דבדרי המסכוכ דהעיקר מאר מן סספר דהיה לו להמסכוכ להחזיר דבעין דוק
 המסכוכ בלא רבית יש חילוק בין הופיר לו שם העבוי"ם או לא דבלא הוכיר שם
 מ"ה דיכול לומר בפירוש אני אמרע קרן ורבית ודין לזה • ממע יש לו על השליט
 מוצא להעבוי"ם דינינו אפי' נשיהי נאנש המסכוכ שלא פתחמו היה העבוי"ם ס
 הפביעות שיש לו על העבוי"ם פס"ה חייב השליט ומשום רבית ליכא בערבות הש
 עבוי"ם דשרי במבואר בס' ק"ע וליכא איסור רבית רק כשהשליט חייב עצמו ב
 חסריות כזה לר"ך המלוה לקבל על עצמו במבואר בסעיף י"ג • מדע דכ"ה מבואר
 סלומי כל החסריות על השליט ולזה ממע הוא וכמ"ס לעיל בס"ך ק' אלם לא שהוכ
 המסכוכ שיהיה בחסריותו רק בהולכה ובסובאה דל"ה אין חייב על העבוי"ם חסרה
 בוא על השליט כשלא הוכיר שם העבוי"ם היה באומין שיהיה במסכוכ דמסע סלי
 גמורא שיהיה כל החסריות על המסכוכ לבד ואין על השליט שם לזה רק כשהע
 ס"ל דכשלא הוכיר שם העבוי"ם הוי השליט בע"ד וערב על כל החסריות שיהיה לו
 כמ"ס לעיל ס"ק ק' אל"ה משאר החסריות שא"ל לטוטרו שאין בו איסור רבית לא
 יערב גמור הוא השליט כשאינו רואה להוכיר שם העבוי"ם מה שאין כן כשהוכיר
 חסריות הלוואה • עמ"ך ס"ק מ"ט שכתב ח"ל ואע"ג דמותר לישראל להיות ע"ס
 בקרן ורבית דאיסור אפי' כשיש פסכין כתבתי שם ס"ק מ': (ל) לר"ך למוש • עמ'
 דוקא כשנייה המלוה להשליט שלא להוכיר שמו להעבוי"ם רק שיעשה השליט עצמו
 כמ"ס לעיל בס"ך כ"ה אל"ה כשזוה להשליט להוכיר שם המלוה ח"ל למוש דכ"ה
 משלח חייב במוקדוב"ש בס"ך כ"ז ואם השליט לא רצה להוכיר שם העבוי"ם יסוד
 מריות השעות על השליט בהולכה • עיין בבית יוסף שכתב הטעם משום דפתחמו
 הדבה דבריו חזק דגמין לנו דמחמת עצמה בחסריות יותר מדיט שיהיה עומ
 מהישראל ה"ה מה"ה

מדינת ישראל, תש"ח

צפני צ"ד ואלכך כל כמה וכו' וכוונתו דעכ"ז י"ק לכתחלה לרשות צ"ד
ובעיקר הדין נראה דכתובה ס' מלב או דנמנעך י"ק והלכך שותק כ"ע מהדו
דכראשון נאמן כשבאו זא"ז דהא פסק הרמב"ם בצרם ט"ו מסנהדרין
דאיסר סכומה ט"פ ע"א לוקן עליו וכיון דכבר נעשה חזקה אלימא לאתקו
ומתא צ"ד דדיבורו טוב אידיכר ה"ל נאמן לפיכך חזקה לא יתקו כוונ' דהא

כֵּן הוּא וְהַעֲשֶׂה כֵּן (כד) נִקְרָא לֵן רָשָׁע (תְּשׁוּבַת רִשְׁבִּי"א סִימָן
תרצ"ג):

יד ישראל שלוח מחבירו לצורך העכו"ם וקצב עם העכו"ם על הדבית ביוקר ועם הישראל המלוה קצב בפחות **לז** (כה) זכה הלוה במה שקצב עם העכו"ם ביותר ממה שקצב עם הישראל המלוה אבל אם קצב עם המלוה ביוקר והעכו"ם אלם ואינו רוצה לפדועם **לח** (כו) לא יפרע הלוה מכיסו :

סנה (כ) וי"א **למ** דרנרד הלוה למדעו לו מניסו אלא (כח) אשהזכיר
 לו שם העבו"ם החלה אז פטור מלפסל לו מניסו (טור בשם אביי) ו
 ות"מ לבחילה אסור ללווה על המשכון עבו"ם ולומר שהוא יפטר קרן ורביה
 דסו! כלום תישאל והחר וזהו לעבו"ם אלא (כט) החלה הלוואה לריבא
 לביח **ל** לזרז עבו"ם אם השליח בא לפדות המשכון ממעותיו מותר לקבל
 פתנו קרן ורביה (כ"י בשם רשב"א) מייב דוקא שהחלה נוח לו לפדותו
 מרצו אבל אם פודה השליח משלו הוי רמאות שמהחלה ע"מ כן להיותו שיהא
 המשכון בידו עד שיפדנו העבו"ם (הנ"ל וב"י בשם חסונה הרא"ם) ואם אין
 השליח רוצה לפדותו והלוה רוצה שיפדותו לא יוכל לכופו כמו שיחבאר ס"ם
 וס (כ"י) :

מז ישראל שלוח מִיִּשְׂרָאֵל בְּרִבִּית לְצֹרֶךְ עֲבוֹיִם עַל מִשְׁכּוֹנוֹ שֶׁל עֲבוֹיִם וְאַחֲרָיוֹן רֹצֵה הַמְלוּה לִמְכְּרוֹ וְהַשְׁלִיח אֹמֵר אֶל תַּמְכְּרִיהוּ כִּי הָעֲבוֹיִם אֵלֶם **מא** אֵין הַמְלוּה (ל) צֹרֶיךְ לַחוּשׁ לְדִבְרֵי כִּי אֵין לַמְלוּה עִם הָעֲבוֹיִם כְּלוֹם וְאֵם הַשְׁלִיח יֵרָא מִמֶּנּוּ וְיִצִּיל עַצְמוֹ וְיִפְדֶּה הַמִּשְׁכָּן אוֹ יוֹסִיף מִשְׁכּוֹן לָלוֹה כִּי שְׁלֹא יִפְסִיד בְּהַמָּתָנָה :

מז יִשְׂרָאֵל שֶׁאֵפֶר לַחֲבִירוֹ מִל מַעֲוֹת הִלְלוּ וְהִלְלוּ אוֹתָם לַעֲבוֹיִם בְּרִבִּית (לֹא) אִם אַחֲרִיּוֹת הַמַּעֲוֹת עַל הַשְׁלִיח **מב** בְּהוֹלָכָה אוֹ בְּהוֹבָאָה אִפֶּר לַמְלוּה לִיקָא רִבִּית מִיִּד הַשְׁלִיח אוֹ מִיִּד שְׁלוּחוֹ שֶׁל שְׁלִיח וְאִפְּלוּ עַד מָאָה וְאֵם אֵין הָאֲחֲרִיּוֹת עֲלָיו אֵלֹא כְּשֶׁאֵר שְׁלוּחִים אִם שׁוֹמֵר חֲנֻם שׁ"ח אִם שׁוֹמֵר שְׁכָר שׁ"ש מוֹתֵר 6 יִשְׂרָאֵל .

ממשכון אָלץ בממשכון מוותר כעמסוּר לוֹ הממשכון ואפילו בלא ממשכון אס המנס
עמו סלא יסיה להסלים רסוּת בהעמעות להוסיף מוּתר ועיין ביאורים ס"ק ל"א :
פג על

אחד יהיה עליה בן ישראל לעבדים לקנות או לפקוד ואחר שיהיה החפץ כחפץ
 בן ישראל חייב להחזיר לו דאין המעלה חייב להחזיר השליש מפעליליו ושיעבוד
 מ' פסוק דידע ומחיל והיו כנענא להלוות בלא רבית ולפי טעם זה המעקר
 וכן לו הרבית וכן עיקר שאין לנו להמציא מלכנו סדרות שלא שיערו קדמנים
 הכיר המלוה שהוא אלס ומטעם דידע ומחיל ופ' אין חילוק בין אמר לו אחת
 יהיה שלומי חייב להסגור בלא רבית דהא ידע ומחיל ובלא הכיר שהוא אלס אפי'
 בהקדום אמנם אם נהרצה המלוה וזוהי להסלים שלא להזכיר שסכמולו להעבדים
 רבית כדי להזיל השלים כמבואר בס' ס' קל"א גבי אמר ליה ערביני דחייב
 נ'פ' לזיו המלוה עשה השלים עמנו בע'ד . אמנם נראה לי דבריהם דוחק לפרש
 כמ' השלים הוא בע'ד . ואילו דבריהם היה כ"ל דמייירי בשבזר הוסיף העבדים
 ששהויה העבדים הפשטון באלמותו הוי כנענא הפשטון מיד המלוה ואם היה
 לפלס סקרן והרבית והשלים בשלא הזכיר שם העבדים אפי' הוא בערב על כל
 כמערב בעד מה שירצה איזה אונס במשכון דהוי בערב ונותן לו משכון של
 ה'ה שאין חייב על המשכון כגון קודם שקיבל העבדים המעוה או אחר הפירעון
 סמס ודבריו כל הפוסקים דאם לא אמר לו שיהיה בזהמירות אף שאמר לו תהיה
 לו שם העבדים וכמ' הס' בס' ל"ד וכיון שאינו מוזכר בעסיף יי' בדברי
 השלים להחמיצו בזה משמע דגם כל החביעות שיש על העבדים כשהמשכון מ'י
 נטרו מסי' נפטר ובזה פליגי האחר והרב דהמחבר ש"ל דנשקבל המשכון
 יהיה המשכון מ'י דהיינו בכולה והובאה ובשפוטרו מזה נפטר מכלל והרב
 גל העבדים וא"כ אף שפוטרו מאחריות של הולכה והובאה דמזה נריך לפטרו
 ונורו ומסי' חייב השלים כשאנאם המשכון ומכ"ס בלואם בלא מחמת העבדים
 העבדים נפטר השלים מערבות ומאחריות כמ' הס' בס' ס' ק' : (כט)
 יש משכון וכו' . מה שקשה מזה על מ'ס בפי' ק'ע ס' ס' דנשקבל לו בעד
 ס' כ' דאם אמר תהיה שלומי ליכול השלים לומר אל תשכרבו וכו' . ונראה
 בע'ד נגד העבדים דמי' להא דמבואר בח' ס' קל"א דחייב אפילו בעלילה
 אחר שם בס' קפ"ס סעיף ו' דמי שפגע לו היוק מהאם שלימות שולחו דאין
 דא"ל לחוס דהשלים נעשה ערב וכמ' לעיל בס' ק' וס' ס' כ"ז : (לא) אם
 בלית אמירות יופר מדינו פותר לו להוסיף ונעשה לו ומסי' אסור וחמוסין
 להוסיף ועוד דפ' כשלא הוסיף ונעשה לעבדים בשלימותו ודאי דנפטר
 ד' הכו' סעיף א'

יחסי

י' צע'א האומר מח צעלה כ'רש'י בינמוס ר"פ באזה רבס דאין העד כב' וצאמוסדכבר יא'א מוסקסע ע"פ הע"א מנ"ס גר חוסק אלימחא כווארפ' עת הסובר' סע'א נאמנאביאמריאפ'י להויל'א מחוסק פ'מ בחוסק אלימחא וסלוקו ופוסקעל ידודאי דאיןעולה על הדע' סע'א יכ' אמנאמר מסקר א'א ובלל סעלקוט ומיחא ב'ד ע"ס ע"א וכן צעלה סעקא דסא פטעס בודא'א כצעלים ודאי דאיןאחר יכול לשכחש הצעלים וסא'י

חידושים יורה דעה הלכות ריבית קסח קסט ביאורים מד

בן על המסבון בלד - בייט סלא יחזע להסליח מדין לזה ולדעת הר"ן אף
מד"ן ע"ק נר"ד בלא יתבענו ס"ך : מר מוחר לשליח ול"ד לדעילס"ע א'
דהם ישראל לנרד ענינו לזה פתחלה : ועוד דכחא באו"ך העבו"ם על
פתשכון לזד : מה דמנטיה הקהל : עיין ביאורים ס"ק ל"ג : מו הרבי
פי אומא הרבית שפורעין מרובים הוא
מל על האחרים להשלימו"ט ט"ז : מו הרבי
מוכר : ולקבל ממנו יומר ממה שבעבו"ם
סייב לו רבית קצונה הוא ט"ז : ועיין
ביאורים ס"ק ל"ד : מה להחזיר ואם
אפ"כ יאמר הא' שלי הוא ויחזר לו בזמן
יסבע הב' שכן אמר לו הראשון ואינו
מחזיר לו המסבון לעולם ס"ך : משכמו
כט"ז סולק הזה משעם דכוי כאומר
לבטיהו לו ימים אחזיר לך דאך כאן מכר
וכוי רבית : וכס"ך כחז דמכבו עגמם
אפ"ש הרא"ש דמשכנו של עכו"ם ביד
ישראל דמוחר למכבו לישראל אחר כיון
דלא קניא ליה אס לא סאמר לו העבו"ם
עכשיו דלזו הוי דעמי' לסקועי דלזו איך
כיחר : כי אם דרך מכירה ואז אסור
להמנות ג ירו' : וזכר ל"ל בפי' דרך
מכירה : ס"ך : ואסור לקבל אחריות
ממכוב ועיין ביאורים ס"ק ל"ז :
(ג) (א) אשתי

ישראל שאמר לחבירו לזה לי מעות מהעכו"ם ברבית אם נתן לו משכון ללות עליו אם אחרית העכו"ם **מן** (לכ) על המשכון בלבד ולא על השליח כלל **מד** מתוך לשליח ליקח היבית וליתנו לעכו"ם ואם לא נתן לו משכון אמר א"כ אמר לו לזה לי מעות ברבית מהעכו"ם על שמי והאמינו העכו"ם והוא סומך על הלוה ולא על השליח :

(בג"ב) ועיין לקמן סי' ק"ט א"ס מותר לשלוח לביתו ערבי י"ט אדומים **מה**
(לב) דמסבגי דקסל מוחרין ללוח מן פטבוס ברבית ללורך הקסל
אע"פ דכוו כשלוסי הקסל וואע"פ דאחריות עליהם וחוזקין ולוחמים מן הקסל
צרי דהוי כאסטרופוס על יתומים דצרי בכה"ג וכן נטל להקל אע"פ דליקן כחן
ביתר ברור (ב"י בשם השו"ע כרע"א) ות"מ אכור אח"כ ליקם מקלח ספרען
פתקל הקסל פילוי ללורך בקסל ולנכוח להם אח"כ יומר מזה שטלו כי **מן**
סביבת עולה על כאחרים וכו' בחלו לוח זה מזה ברבית (גס זה שט)
יח' משכנו של עכו"ם ביד ישראל והביאו לישראל חבירו שילוח
עליו וכשיבא העכו"ם לפדותו שיקח הוא הרבית שעלה עליו
עד אותו היום (לד) והי"נ וקח רבית שעלה עליו מא"ח היום והלאה
מותר ובלבר שיאמר לו **מן** הריני מוכר לך כל כח וזכות ושעבוד
שיש לי על משכנו זה ואין לי עסק עמך ולא לך עמי ואם לאחר זמן
רצה שני לחזור ולשול מדראשון קרן ורבית **מה** להתעיר לו
משכנו מותר :

(בגים) ויזא דרפי' אינו תוכרו לו ולא אשר לו אני מטולק ממך אלא חוזר ומשכנו אלנו סחתא שרי דדרי' מכוין להסחירו (לה) ונחמן דר"ל רמי (ב"י בשם תרדכי וחסדנה הרא"ש) ואם בא הכהן לפרות המשכון וואן השני דונה בתחזיר לו המשכון הרשע בידו (תרדכי פא"י) ורמי לגמרי בשלו דהוי כאלו אברו לו כהדיא עד שיבא העכו"ם (שם דחשבוהו הרא"ש) וכן התנבב פשט (לו) ואם התנו מחללה בדרך להאר וליתן לו כבשר לפדותו בכל כפי הנאים ויאסר דרפי' מחמתה הוי כאלו מ"ה התנו בך כואיל והמטא כך (סברת הרב) ומוחר ללוה לק"ו עם הישראל השני במחורו וא"ש ששטענ' פחן לו ויהר חו שיכל לומר אני אחס חלק ברגי' בבא מן העכו"ם כל שטע (ב"י וכ"מ בנתיב ס"א ש"ג) גם אם יאזן הלוה והמלוה שלא ליקח התלוה השני כתשבו' לידו רק יניחו ביד הלוה שטענ' עליו לעכו"ם שרי (ב"י וסברת הרב) וכלבר פיה' בתשבו' מנחמן ואילך בחרציות המלוה השני (ר"ע) ואם התנו זה עם זה מהתלוה הראשון לעכו"ם שהוא הלוה עכשיו מישראל השני יחייב באחריותו כרשות בידם דהא מתנה ש"ח לפימא כשואל (גם זה ר"ע) וי"א דרפי' להקטוף הלוה אלנו התשכונות למלוה השני א"ל אלל מיד בהמלוה השני נתן לו תשום ההלואה קנוי לו התשכון בכ"מ שהוא (לו) דדבר חורה משום קונוס ואף דמדרבנן בעי תשיכה מ"מ כפי"ט ים לסתוך על דבר חורה מיהו טוב שיקנה לו ע"י אחר ונאמן הלוה לומר שיש לו משכון מעכו"ם וא"ל לכביא דרפי' לדבריו ויכלל התלנה להלות

ע"ז טעף א' זגנ'ס דמותר אפי' קיבל
ל הממוזין ואין להקבל בו הנאה של כלום
אזיה עסק או על הלוואת עבדים בשלמה
דר שמיים שאל ולי' למחל' שיה' ליהוה
בשאל המוזכר סס זגנ'ס לכל אחריות
שטיין בגדר סמיות שאל דמי גמס להחם
ומה' יאמר . ויותר קשה מה שטאסור
ומה' לקבל עליו אחריות של סומר סכר
ומה' לא יוכל להקבל לומר הרניי כאלו
המקבלים שמי' . לכן נראה דמיירי שלא
הזכיר להטעם פכוס וגם השלים אינו רוצה
להזכיר לו שס העצמים ומקבל על עצמו
סכוא יהיה הצער בזהים ובעין מיירי
בסעי' יג דלא אסור וצמוטציהריי סס
בס' כ' וכן גמטע בטור דהך דינא ודך
דסעי' יג בחד טובא מיירי סכנת הרעיה
דהוא מרא דהך דינא פליג אהרא"ש דה'
מרא דסעי' יג בענין קבלת אחריות על
המטכין ע"ס גשמע' דבפד גוונא מיירי
דהיינו כס' הזכיר לו סס העכוס'
דבפד' לו סס העכוס' מתיר הרא"ש
אפי' בקבלת אחריות על המטעות כפ"ס
הס' דבס' ל' אך מיציא לחוק על
סכ' אכן פ"א חף לפי טעם סכ' סכנת
פסום דמותר לו להוציא המטעות לפ"א אם
קיבל על עצמו בפירוש שלא להוציא המטע'
ודאי דמותר וגם נראה דהקרא בלא משכון
אסור אבל במשכון חף לפי' הס' מותר
דהא קבאר בסעיף יח דמותר ליקם
מעו' על משכון של עכוס' שיש לו סקס
הרבי' שיעלה עליו ואפילו לקבל אחריות
המשכונאפילו בסתם ע"ס זגנ'ס ובס'ך
ס'ק נ"ז וא"כ בודאי ה"ס דמותר ג"כ
לסלק בע"מ שלו במשכון של עכוס' שלא
יהיה לו שום עסק עם העכוס' ושיקח
הרבי' שיעלה עליו ח"כ חף לסכנת הכבי'
מצומת להוציאם ומעשה ליה מ"ס סא
אפי' ליה גמס יכול לסלק מלוא שלו

במבואר שיש לו מעבדים וברכיהם ואלוהים בם. שאלו בם שאלו חורנו לו הרינו מוכר לך ונמכור את שם ד' ס"ק נ"ו : (לכ) על המבואר כלל ולא על השליש : ע"כ
ס"ק נ"ז דלדעת סר"ז אף מדין ע"ק צריך שלא יחזענו וכו' . ואף דהר"ן מחיר לישראל להיות ע"ק במבואר בסיון ק"ע היינו כשכלום בעלנו מקבל המעשה
מחל"כ הכל שבע"פ מקבל המעשה ובעין שמחלק הרב בהג"ה ס"ס . אמנם חתמה לי שלא מלאמי כד' ד' דאף דמכרים הר"ן ס"ס כשקבל עליו לדון בדני ייראל
 היינו דכשאלו שקבל עליו היו ערש שליו דון : (לג) דמנהיג הקבל' ע"כ ס"ק כ"ז ולטעמו אסור לממן דאוסר בסי' ק"ע להיות ע"ק : ולי' ליתן טעם אחר
 במבואר בח"מ סימן קס"ג בטי' שם דעניינה ומילום המבואר כפי האומא שיהיה מאוהן האנשים שיהיה בשעת הצדעון וכיון שאוהן אנשים סה' בשעת
 הלוואה לא מהנייבו כלל ואין עליהם דין לזה כלל דס' אס' יכיו ויודיע און חיוז עליהם . רק אח"כ בשעת המירעון מחמיל הסוב על האנשים שהן שם בשעת
 הפירעון ואין כאן אבר נטר כלל דלא הוהמל כחיוז מקודם עליהם כלל רק אח"כ נחמיוז ליתן כל כך קרן ורבים שפניע להענוס וכחוטל עליהם נתינה חדשה
 דמי וכרשבי' דאוסר אדל לשיטתיהם ס"ל . דסערכה השילום הכוונת הוא מהאנשים שהיו בשעת הלוואה וכלוין מעט הן מעט' כתב דר"ק הוא : (לד) והשני
 יקם ברבי' ע"כ ס"ק כ"ד שהשיג על הלבוש מהא' דמרטא דרב פפא וכו' ע"ס . ואין ראיה זו מוכרמת דס' איכא טפסד קרן שאס' סיכ לכן מעות וקיס
 לקחין עכסיו היין שיהיה עליהם אחריות אונסא חולא עד ניפן היה לקוחין בפחות כשער של עכסיו ומחמת האגר נטר מוסמין אף שמקבלין עליהן אונסא
 וחולא עד ניפן . אכן בלאש א"ר ראיה והדין פשוט דאס' זכות הרבי' שישנו על המבואר שזה למכור לאוסר ביותר דהיינו שאחר היה נותן לו יותר אס' לא היה
 מחזיר לו רק השתיו וזה לקוח בפחות משיו מחמת שהמלוה לו יותר מאלא באגר נטר של הסותר מוכור לו בפחות משיו ר"כ היא ודמיה להא דסי' קע"ב סעיף
 ד' בהא דלכשמוכר לא **מכור** אלא לי בדמים הללו וכאן דהר"ק היא דס' איכא רק ד' אחד ברבי' כיון שאחמ' לכשמכרה לפוצרם אכל אס' אחר ע"מ
מהמכר לי בדמים הללו כי הכא ר"ק היא ותוציאין מעט שויוזאס אינו שזה למכור ביותר לא הו"ר ק"כ כמו בזיובת פניא שכתב כר"ס' כונא בטי' סימן ק"ס
 ס"ק כ"ז ואיסורא ודאי איכא ולי' להא דסימן קע"ב שם דבשוין מותר דס' לוי' אחר רק לכשמכרה למוכרן אכל בשמחנה שיהיה מחוייב לפוצר בשער הלוואה
 אף בשווייהן אסור וכו' פשוט וליכא פחות מהכך שיש לו על העכו"ם וליה' לו כל הרבי' פשיטא דשרי : (לה) גבמאן דא"ל דמי . ואף דהר"א בח"מ בסי'
 רנ"ג פס' בפרק' במדכ' דא"י לפקנות קוב של עכו"ם היינו בשאלו מוסר לו המבואר אכל כשמוכר לו המבואר יכול להקנותו ביכ הכי' והר"ס : (לו) ואס'
 החנו . ע"כ ס"ק כ"ז עד סילק וכו' . כלומר וסיל' מועיל בדבשלב' שלא יזכר בו כת"ס בטי' בח"מ סי' רנ"ומכ"ס כאלדדפת עכו"ם להקנות המבואר
 לבעל המעשה שירצה להמחין לו והא' דהמחבר כתב שיהא לו הרינו מוכר היינו משום הקרן דכלא לשון מכירה לא נקמה לו הקרן והוי כהלוואה וכשמסל' ענפו
 מכרית הוי כאגר נטר של הקרן אכל בהרבי' א"ר רק לשל' עצמו כיון דהקרן לאו הלוואה גביה הוא ועיין ס"ך ס"ק ל"ז שמסל' ביו אחר לו מעכסיו ע"ס הכא
 כשאמר מעכסיו אף בלא לזקוק אסור דאף שלא נקמה לו הרבי' עדיין מ"מ כשיגיע הזמן ולא יפדה יונקס לו אף הרבי' מיטלה למפר' מש"כ צריך מליכ' נמאר
 בכל המבואר : (לז) דד"מ מעות קונות . ואף דהר"א פלך בח"מ סי' רנ"ג סעיף כ' דאין חוב של עכו"ם נחפ' בשום קמ' ובכ"כ הכי' וסד"מ דדוקא מסירת
 המבואר מהי ולא אחר קנינים . מראה דס"ל דדוקא חובן שעל המבואר אינו נחפ' בקנין אכל המבואר גופיה יכול להקנות כפי' הס"ך ס"ק ס' וסוף מוצר
 מטעם שכתב הר"ס דעכו"ם אלא מי שצוה המבואר הוא מדיחו וכאן אף שצוהו בדרשות הלום הוי כצוהו בדרשות המלוה כיון שהקנינו לו והוי כנפרד סלו
 ואס' מותר המוכר לקבל אחריו . מהחוב של עכו"ם שמכר הויא הכי' שני דיעות וסביו בסי' הר"ן דמותר . ואני בענינא איני מצין דברי הר"ן דהא אפי' אס'
 היה החוב של עכו"ם מעולם של שפוען ורואין היה מקבל עליו כל אחריות היה אסור במקבל לזן פרע המבואר בסי' קע"ו ולי' להא שכתב בסי' ס' דאס'
 אין למקבל ריוס כלל דמותר דס' ליכא הלוואה כלל להקבל משא"כ . הכא שמהקבל יש לו ריוס מהמעשה שמקבל ולי' ג"כ להא דסי' קע"ג סעי' י"ח דמותר למת
 כ' לטרוין למי שצניח ק' שיש לו בסיפיה דס' אפי' נאמר שטענה מה שבהסיפה מלוה עליו מחמת האחריות מ"מ הא' אינו עשן לצור פתולה דכשמוכר הקנ'

[illegible][illegible]

באורים הלכות ריבית קסח קסט יורה דעה חידושים

נא אשכחתי פ' שט"ז של עכו"ם או בע"פ: נב תכטור ואם הלואה חזרה ונכס
הכחב מעכו"ם חייב להחזיר להעלוה: ועיין באורים ס"פ ל"ז: נג תכטור
כיון שקצ' רבית בין יתן העכו"ם או לא ואין היסור ללות על משכון של עכו"ם
רק שהעכו"ם בעצמו יתן הרבית ודוקא כשלא חזר העכו"ם לישראל מעכו"ם
דלא קני' ליה חבל דדר' מכירה ונכסות

שאותר אפי' קס' העכו"ם חייב להחזיר
כא' ק' וכו' לזה עליו פירושא כב' י'
ג"כ מותר ט"ז: נד לסלוח עליו: ותע"ג
דבסעיף ז' כתב דוקא שכתוב לא ידע
שכסביל ישראל כו' הכא חלף סידוע
שהעכו"ם ללוד' עצמו לזה: נה מישאל
הראשון: ולי' דלעיל סעיף ז' דאם
ישראל פודיא חסור דהסם פיר שנותן לו
הישראל משכון ולזה עליו מצינו דלוח
ללוד' ישראל ח' נמי הסם שמשכנו בע"כ
ודאי לא קני' לו חבל הכס איכא נמי
הקני' לו: נז באמרי' פ' לענין שסם
יפס' השכר יפרע הוא לישראל חבל לא
סגי בקבלת אחריות סמיר' אפי' של סולח
הואיל ולא נעשה עליה' לזה מעשה וכסס
באמרי' ישראל ח' ר"ק: נז חסור לו י'
ג"כ ל"ל האמרי' דדר' חבל ואם חסר
לעכו"ם חלוה כעשות לישראל פליגי
ברבית ואם לא חסר לו נכס' ח' אפרע
לך מותר דין ערב ואם חסר חלוה חסר
לישראל ברבית ואם יפסדו החובות יכסס
לעצמך אך אם יארע בזה חקלה קודם
שחלטה אותן כרי' הן לעצמו מותר דאין זה
חלף שומר וכ"ז חסור משום מראית עין:

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

דקבלת אחריות מטעמו מלוא וזכריות שנותן
כלל להפקדון מותר וסכא יס' הנאה למקבל ועוד דאפי' במקום שאין הנאה
למקבל לא מצינו כה"ס שם רק משום דהוי כמחנה ש"ל להיות כשואל משא"כ
אחריות טוב חלו' בגדר סמירת שואל וכן בכל המכירות חסור לקבל אחריות

רק אחריות דאפי' מחמת' כמו מ' גול
ובע"ס חבל אחריות דלאו מחמת' כנ' נ'
נכ' לה וסריפה הוי השבחה רבית: ואח"כ
מלאה' במכרי' ס' שואר ג"כ וס' ש'
שם מהדי' דגם אחריות ממזויף ופרוע
חסור לקבל דין מבוחר במי' ס' ס'
סעיף ל"ד דהוי מקח טעות ואינו ממזיר
דק פדמים סקיל' אמנם יס' לסב' רא'י
לדברי כר' מהא דגיטין דף ע"ג דהא
דזבין ארשא' למכר' וקבל' עליו כל חונסא
דמחליד' אלאה' דמותר לקבל במכירה כל
אחריו' אף שלא מחמת הבטיחה: לא קלפ'
מפקפקין: הוא מהרי"ק ומהר"ם במדרי'
דס"ל דלא מהי' קני' במשכון של עכו"ם
וכינו חק' כשישראל חסור בו קוד' שגבה
הלוואה ברבית חבל כשכבד גבה מותר
במכירה כה"ס ס' ס' סעיף י"ז כה"ס
במכר לו עכו"ם בלא כו' דמהי' כעבד
ומסתמא אף שחלו' על זמן רב ולא אמרי'
כיון שלא קנה וזו הלואה נכיה חלו' ודאי
כל מעשה בענין מכירה אף שלא נחקק
דקני' ואין פלוקת רופא להיות ממכוסרי
אמנה ורובה לקיים המקח מותר וכן מוכח
מהא דמבוחר בבי' גבי סולח ע"ז
דמותר אף שכול' לחזור בו דהוי דלכל'ל
במ"ס השני' מקובלת שם וכן מוכח
במה דוכתי רק במקום שנחבטל המכ'
במו' בציור עדה ונפלאה' שחלו' שלו כה"ס
דף י"ד סייך רבית דאמרי' כיון שקרקע
אין לה חבל כמקיים המקח ליכא משום
רבית וזה דבטוח על סירות שכתבו
פוסק' בבי' דף ס"ג הטעם דקני' ליה למי
שפרע פסמ' דאי' לא הוי זיה קני' דהי'
חסור משום רבית אף שמקיים המקח
פינו' משום דסם עדיין אחריותו על
הפקדון ויש עליו חוב הנקלעטמיו דמיא
לכלוא' חבל במו' דבר ידוע ואין אחריותו
עליו ומקיים המקח מותר רק כשחזר בו
מפקד' המכרי' ומהר"ם כמבואר בבי':
לז' ובסובות של אחריו' עש"ך ס"ס ס'
פ' שט"ז שם לו על העכו"ם משמע
דשט"ז של עכו"ם אינו נקנה בכו"ם חבל
במקום משפט סימן ס' ס' סעיף ל"ז כה"ס
משמע דיכול להקמתו בכו"ם: בס"ך שם
סי' ק"ו משמע דמחלק בין מחנה ש"ס
דלא קנה בעט"ה של עכו"ם כו"ם פה"י
אלא משמע בן במדרי' וגם סותר דברי
עצמו שכתבן ואפשר דמיי' סמס כה"ס
כשחזר חסר העטור כמו כה"ס ולפי'
שוכח הספק שנסתפקו בבי' ס' מ' אה"ה

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

נח מראית העין: וזה כפקדון חסור
משום מראית עין אפי' שחלף באחריותו
ואם מפוסק לרבים שאומתם ככד פוסק
כא' לא' חסילו ודדיע ללו' ולעדי' שסם
של עכו"ם חסור: נז נכסיו' דוקא על
כל נכסיו' חבל אם לא נעשה אפטרופוס
רק לסלוח מעותיו חסור כמו כה"ק
שכד' ואם מפרס' לרבי' מותר וכשישראל
נעשה אפטרופוס' לעכו"ם סוי' ר"ק: פ'
עכו"ם: וס' פאר ביתר מטעם לא סגי
היתירא ואכל חסור' וזדוא' דדר' ביתר
עשה: סא שחלף יודע: וס' כשחלף
לד' נעשה הסם: סב כה"ק חייט
שפרס' סכס' סאד' פ' ור' דין למקור
אותו

חירושים יורה דעה הלכות ריבית סי' קכט קפ ביאורים מה

אָמַר וְאֵל יִרְאֵה שְׂמִינָה זָרוּר יִשְׁכְּבִינוּ עַל : כִּי שָׁמַר זֶדֶד הַגּוֹלֹם • וְדוֹקָא
שְׂמִינָה שֵׁם בּוֹ רִבִּית רַק שְׂמִינָה שְׂכִימָה נִשְׁכָּה וְנִשְׁכָּה וְנִשְׁכָּה אֵל שְׂמִינָה
פֶּנֶם זָכָר וְאִמָּה שְׂמִינָה בּוֹ רִבִּית כָּל אֶל לִשְׁכָּה קוֹדֶם הַפִּירָעוֹן רַק הִסֵּת
אֶחָד הַפִּירָעוֹן : מִדֶּקֶן וְרִבִּית מוֹתֵר • מִיִּירָה בְּפִשְׁתֵּי שִׁמְשׁוֹן עַל הַמַּשְׁכָּן לִכְדֹּ
שְׂמִינָה טוֹב כִּי שְׂמִינָה לְעִנְיָן אִינִי
שְׂמִינָה עַד כִּי בָלָל אֵלָּה יִהְיֶה אַחֲרֵינוּךְ עַל
הַמַּשְׁכָּן לִכְדֹּ כִּי בָלָלָה לֹא עֲדִיק • מִחֲלֵי
מִן הַמַּשְׁכָּן הַמַּשְׁכָּן אֵל עִנְיָן בְּרִיבִית
לְאִסּוֹר :

כגון (מה) שהיה לו חסכון או שכבר פרע לו חבל אם התלוה בזה להוית
מן הלוה הלוה (מו) נשבע וקטור ואם יש **סנ** שטר בזה התלוה נשבע ומוטל
(סכרת ב') ואחשמוות החרדכי ועל ס' קים ולקחן ס' קע"ז :
כו משכון שביד ישראל מישראל תביירו וא"ל הלוה לך יושבנו
לעכו"ם ברכית ועלי מפדוע **סב** קין ורביית מותר :
כז ראובן הרהיץ (פי' חסכון) משכנו של עכרם אצל שמעון
ולקיים חבע שמעון את ראובן שיפדה אורם משכנות אין
ראובן חייב לפדות המשכנות אבל חייב הוא להעמיד את שמעון
אצל חעכו"ם :

קע שלא יוכל ישראל להיות ערב לישראל שלה מן הכות
ברבית ובו ב' סעיפים :

א ישראל שלוח מעות מעכו"ם ברבית אסור לישראל אחר להיות לו ערב שכיון שברדיניהם הובע הערב תחלה נמצא הערב הובע את ישראל ברבית שהערב חייב בה לעכו"ם לציבך אם קבל עליו העכו"ם שלא **א** יתבע את הערב תחלה הרי זה מותר
פגם והאירנה מסתמא הוי כאלוקבל עליו הכי דחסס ערבוה כך הוא (טור) ודוקא במקום בהמנהג כך שחובטין הלוח חמלה • וי"א שאינו אסור אלא בערב שלוק דין (ס' ערב שנתקא לח הלוח מדין חמלה כשלוק דין שהוא מין עש שחובטין לחוה ורומזין בו לח הידים להעביר סוהמא) דהיינו שאין דין המלוה עם הלוח כלל שהוא יכול לדחותו אצל הערב :

אם עבר ונעשה ערב כעוד זריך לשלם כל המסד האגיע לו עלי
אכל (א) א"ל לחת רביה שלוחן בשבילו לזין אותרים לזין רביה
 (טור) וא"ל כבר פרע לו הדביח אין מוסיאין מידו דלא גרע מא"ר :
 (פסח רכז) :

ב ומן עכו"ם שלוח מישנאל ברביית אסור לישראל. **ד** להיות לו ערב :

הנה. אלא אם התנה עם העכו"ם שכל זמן שיש לו לפרוע (ב) לא ידיונו
אלל פערב אז שרי לקבל פקדון והרבות מ'שראל אם לא יפרע העכו"ם
(גור) ואם ישראל ערב לו (ג) בעד הקרן ולב' בעד הרבית אלא י
לו ליקח הרבית מן העכו"ם או לסיפק מערב לו (ד) בעד הרבית ולא בעד
הקרן מותר וזוה"ק

כִּי בְדִיבִיהֶם הָלוּ דוּחָהּ הַמְלוֹה לְסַעֲרָב וּבִיּוֹ בָּאֵלוּ הַעֲבוּזִים הָלוּ
לְסַעֲרָב וְהַעֲרָב לְהָלוֹה וְאִפִּי אִינוֹ עֲרָב שְׁלֹק דָּח אֲבוֹר דְּמִנְאָה שִׁמְמוֹה שֶׁל מְלוֹה
מַחֲרָבֵה אֵלֶּה הַקְּבָלָן וְיִשְׂרָאֵל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁקִיל רִבִּית אֲבָל בֶּסֶ"א בִּיִּשְׂרָאֵל הַכֹּהֵה
מַעֲטוֹסִ"א אֵעִ"פ שִׁמְמוֹה שֶׁל מְלוֹה מַחֲרָבֵה אֲבָל הַקְּבָלָן לֵית לָן בֶּה דֵּהָ הַעֲבוּזִים
שְׁקִיל הַרְבֵּית וְעַד לְדַמְתָּ הִ"א סֶס : ה בַּעַד הַקֶּרֶן . הַעֲיִז חוֹלָק עִ"ו וְזִמְנֵ"ד
הַסְסִים

דעכ'פּ לאַ פֿיך ערד מאָר דאָזיג קיינ
בײַט אַמריקן דהײַ עײַכוים דאָזיג אַלפֿור
צונון עשׂר ס״ק ע״ח זעקסעמס״ק כ״ה
אַמרון צעפֿטיגות דאָליי העם דעם בעצום
גם על גוף העשכון דהא כענצע א״ר

להחזיר המשכון לעולם כמבואר בסוגיא חייב
 שבוטע לפ"ד על גוף המשכון חלק שחוסה
 שבהיתר נעשה חלק אפשר עשו היתר
 במשכון שלו ולא אמר כלל שהוא משכון
 של עבדים וכיון שנתחייב שבוטע על גוף
 המשכון חייב ג"כ ליפגע שבהיתר נעשה
 חלק לגלול חלק ראיבא סוקה כמ"ס הש"ך
 במ"מ סימן ז"ד ס"ק מ"ע"ש ואפילו אם
 רוצה שוב להחזיר המשכון לא מהני לפטור
 ענינו מהגלול כמבואר בס' ז"ד פס :
 (מו) נקבע ופטור • עס"ך ס"ק ע"ט
 שהקשה מסימן קע"ו סעיף י"ב ודראה
 ליישב דשאני הכא כטובען שנתחייב לו
 רבית עיי עבדים שקביל בהלוואה פל
 ענינו או רבית משאר חיות היתר שאומר
 והלא אומר בטענות אלו להב"ם שנתחייב
 לו ר"ק פ"ט אחת מש"ס פטור דנ"י שאין
 מאמינין להלוה משום דאין משים עליו
 רשע מ"מ פה"י נאמין למלוה וכי אם
 מחזיק חסד לראובן בהלוואה והוא מכחש
 לוהיה ומוקדש שנתה יב לה מחמת חסד
 באופן שפ"ר מחמת קים ליה דדרב' או
 עניה אחרת כ"יאל בזה האם נאמר כיון
 דאין משים עליו רשע וטעמנו שקר
 טענה האשה בהלוואה אחת זה ודאי דבר
 שאין לאמרו וה"ל דכוותיב וע"ז נאפילו
 אם ידע בטענה אחרת שמהייב"ו דמי
 לטענו חטים והוא"ל בבעעורין משא"ל
 בהם שטרופן על מעות ידועין שכלה טוען
 בעיסקא נחפיה לו והפגלא שקדון הוא
 וספירות שלי והלא טוען שכולן הלוואה
 ניינה וכן שלי רק שבעטתי לימן לך רבית
 פולאה וטענה לימי הבעות כטוען לסוף

דן וכלה טוען לקולו הוא צדיק שמסתחיסור
 נשים עצמאיים ופילן נאמן בטענת
 קמא וכל הפירות שהיה על הפדן דכטונק
 ס'ל דבוותיה דכטונק הלואה בן
 ובטוען הלואה צאסור בוי
 צא' ר'צ' צא' דנכתאש צפקדן
 למר לעצמו עסקא וס'ל הר'מודס של

[illegible]

השטור • ונראה ש"מ ברמ"ג ורמ"ג אסור לכתחלה ואם פרע האסור הכל ח"ל כדכיר ליתן לו רצויה שפרע כדבאר הג"ה וכחב עוד לחלק במקבל עיסקא בין שהמקבל לוח לאורך השוטפות ובין ליה כמותן ולכאורה תמוהי דהא אף כשהמקבל לוח הוא כולם מקבל לשתופי דהא קריית וקביק מהמני הוא להנחות ונראה דמייירי שהמקבל לוח שלא בידיעת שותפו דהו לא נשתעבד הנותן לשלם מביתו • ומ"מ טוטל ריוט דאפילו נשא ונתן במעוה ענינו או במעוה אחרים מהחייב ליתן חלק למצירו כדבאר בס"מ קט"ז סעיף כ"ט ובאלו שלוח לנורך שותפות ונחמין לזכות לחיטפו בהריוה בכל גו' יא מטל מצירו חלקו ובה דממייב למלאות ההיקף עצמון השותפות סיניו משום דשותף המולא הולאח מיורד ברשים דמי • וטוטל הולאח שיעור שבה כדבאר בס"מ סימן קצ"ה וה"ל הרבית שנותן לנורך טובת השותפות כיוי כמולא האלוח דמי לי אם שוכר פועלים לנורך השותפות או שוכר מעוה לנורך השותפות וטוטל הולאח כשיעור השבס שהשכים המעוה ובין מול"ל לשלם לא נקרך השותפות ולא מצינו רק פהשבה שהשכים • לא נעשה ליה כלל משא"כ המקבל מחייב לשלם מביאו כל הסך מקבל מהנותן דודאי הנותן מודיעו שהמעוה כללו לזה ברבית לנורך השותפות דאם לא מודיעו ונמן סהס המעוה להחמסך דהא דח"ל המקבל ליתן ברבית ולפי זה כשהמקבל לוח בידיעת הנותן מולא חייב לשלם מצינו אסור • עוד נחב דלדעת רש"י נותר ליתן סכר להיות ע"מ וקמותה מאוד דאפי' נופר ליה ע"ק צדעי ואשלם אך מה שמפסיד בצדלי אסור כ"ס שרי ית ואל' הסכל שגזרוהו דללות ק' מהעכו"ם ולהכניע ליתן • עוד ג' להעכו"ם והישראל יקיה ע"ק אסור • וליהוה ה"ל ישראל יקיה מותר ומסבאל נראה דאסור כיון דהתנה עמו שיהיה קבלן לו • וקודם הותן אין הקבלן יכול למצוה ולכופו לפוטרו מהקבלנות עד הותן כדבאר בס"מ סי' קל"א סעיף ד' בהג"ה וכוין דקבלן הוא במלה לדעת רש"י אגר נער גזור הוא • וביותר חישב על הנקס"כ שמתקיר אפילו ליתן סטר ואפשר דמייירי שאמר ליתן סכל שישתדל לו הולואח בין שיעטרך להיות ע"ק צדעו בין שלא יעטרך היינו אפי' כשילוח לא צלע ע"ק מחייב • ליתן לו סכר טרחו בזה ממירין הט"ז והס"ך במ"ס בשיטס מקובצת למינעיה דף ס"ט גבי שרי נוסר סילך וזו ואחר לפלוני שילוח ע"ס • ובחב סס דדוקא כשמקדים לו הסכר מותר אבל ליתן לו אח"כ אסור • (ב) לא ידמו • אף שכחב הש"ך דאפי' ע"ק אסור וא"כ היה צריך להחמס שלא יחצטע מחלה כמו ברש"א • זה אינו דדוקא כשעכו"ם הוא האלוח דחוצע דיניהם בערב מחלה צריך להחמס עמו שלא יחצטע מחלה משא"כ כשישראל הוא העלוח צל"ה צריך להצוה הלוה מחלה דיניו כיון שלא נעשה רק ערב צעלח רק שמשכס הוא כיון שכלום עכו"ם בידאי ידמה להערב דיניהם והוי כמקבל להיות ערב שונק • דון ומשום כיו צריך להחמס עס העכו"ם שלא ידמו וממילא לא יסיה דיו רק בערב גרידא כיון שהישראל צריך לזון ענינו דדון ישראל להצוה להלוה מחלה • (ג) צעד בקרן עט"ז ס"ק ה' • ועיין לה"ך פה שהשיג עליו • (ד) צעד סרביה ולא צעד בקרן עט"ז ס"ק ו' • ועמ"ס לקמן בציאורים ס"ק ו' • (ה) הרבית ולא צעד בקרן עט"ז ס"ק ה' דמייירי צקט מידו דהוי בערב שלא צעט פ"מ וכו' ואף דאמר נטר כשכירות מטלטלין דמי ובדואי הערב צעד שכירות מטלטלין נחמייב צלל קני' ים לחלק דשכירות מטלטלין משותק צידו דמי דהא כדור מטל פי קנים צפרה מושכרת כדבאר בצמח"ד דף קכ"ד וה"מ סימן רע"ה משא"כ ברבית צלל חשיב מושק דהא אין הצכור נוכל פי קנים צבדים כדבאר בס"מ סס וה"ה אם נעשה ערב צעד ו"ש להלכות יי"ב סימן ק' צו סעיף א' בקרן

[illegible]

בְּאוּרִים יוֹרָה דַּעָה

איתו מרע לו סכר פעולה ואף אם בעל היין מכנישו בבדיו ואומר שלא נחנסך
יין ולא דליי שהיין כשר ואפי' פטור משלם סכר פעולה וסייך ספיר וומר
חמור ש'אמל' להפסיד סכרו ואמל' לאסור כיוול' להפסיד סכרו דליי ד'אמל' ושא"כ
נזקין חמור' דמי היין דאין מאמץ לו על היין והיין כשר לא משלם לו דמי
יין לא סייך וומר חמור ש'אמל' לשלם דמי היין דכא' אינו משלם רק כשהיין
סכר : שם מטעה הפועל • עט"ו סק"ד פד שאין לו חוקה מחילה להבדיל
בדור • כוונתו שאין לו חוקה מבוררת : אבל תשובה לי דכא' בש"ע כתב זה
בנספח י"ד פסיק' י' לו חוקה מבוררת להכשיר : ועיקר קושייתו לק"מ דש"ב
כיו' דבר שנתנה ובעני' גרוף דוקא רק כיו' אחרת מטעם שהיא אנוסה
ד' פא"כ דליי שאין דבוכה בעלמא מ' כמ"ס אט"ו נעלמו בסימן ס"ט

ישיבה

כג

באירום

קטג (א) מותר למכור ביוקר ויגדלם
נמר למד דהא דריכין ליסוס
שעיק ל"ב וליד לאי שומא ללא דריק מכוון
ההכא לריד גם כן שואל למטרות סבוב דהא
סמס"ח שהאגלה היה בעומם סבוב שאין צו
שואגלה ובסול מקס'כו' . ומש"ד ס'ק"ג שם
בכחו שיהיה הספר בשמם שחקק משמע דא
משמע כיון שאומר לו כך מיכר סבובת חבל
לאי חוזר ביו ואפי' אם חזן מיד אין רלוט
לאפי' אם מתכשיו קודם וגמר מקס ובכח"ל
קדוב הפנים חבל אם לפי רוב הפנים ראוי ל
מראוי לזיוח בלוחו וזמן כמו שפרש"י שה
ואפילו ולא השמר סליבו רגיל למשוך טובא
סריס למיר דפומר וסוד נראה דפחות מש
סהכ"ל ק"י שכתבו דקא במעליה בכפל
סיון לו שפ"ח שלו מסך ק"ד זה ורמב"ן
כמירב סט"ס בפחות . ומש"ד ס'ק"ח ש'
לא לקחם נצטיו מותר לביים הכסף ונ

ביאורים

[illegible]

חדושים יורה דעה הלכות ריבית סי' קעג באורים סח

בב ברשות המוכר ואין חיל' בין מוכר לרשון או לא ודוקא להננות ברכו' המוכר דיינו שיקור הדמים אבל להננות שיהיו מוכר טוב בעד כשקונה חביות ידוע ודא' דאב' לקבל זולת היינו לומר אי זוג' ברשותך שיקור הדמים אב' לומר אי זוג' כהער' הזוג מותר וכן ברי' ועיין ביאור' ס' ק' יח ואם קונה יין על סמך ענבים בלילות שיש לו ושיהיו לו רק מאותן ענבים שיש לו אכור לקבל רק אחריות קימוץ ולא שאר סלקול ופי' כ"ו ביאור' ס' ק' יח וכן אב' דאב' קרוב לשכר ודא' מהפסד' כד' של יין :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

בב ברשות המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות הוול כג' אסר אפילו מושכו לרשותו :

ביאורים יורה דעה הלכות ריבית כי קענ קער הירושאים

ופמ"ס לקמן ס"ק כ"ו : (כד) לזמן פלוני . פס"ד ס"ק ל"א פ"ד ונס לקבל פלוני דשרי וכו' נראה דדוקא כשאין לסתקבל שום הנא' מותר דמיא להא דר"י קע"ז סעי' א' כג"ה אבל כשיש להסתקבל הנא' כגון להסתראות בו או לגלו' חרעא וכו' הסודרת שלהן כמותן שפיר' פגור זה ושוכר אסור לקבל כל האחריו' כמבואר ס' קע"ו סעיף א' (כה) שיהי' באחריות . פס"ז ס"ק כ"ו דל"ל ליתן לו שער מירחא משום טעמא דגלו' חרעא : וכן מביא פלוגתא אם לרד' ליתן פער הסמרי' ונראה דזו כסמרים שלהן אבל אם לריבין לשכור סמרי' ודאי לרד' ליתן וכשאינו מחז' הוי ריבית קלוה' אמנם אם שוכרין הסמרי' בשביל סמור' שלהן כהלכ' הוי כסמרים שלהן כיון שצריכין ליתן בעד הפליטה לבד ג"כ כל השכר : (כו) ויש מחזירין פס"ז ס"ק כ"ח עד דשטאן גילוי' חרעא כמאן וכו' משע' מדכרידכסמרי' ט"ו אפילו מחז' לו שער טרחו וטורע מיד נשימכו' ואינו משמש במעות אפ"ס אסור' נראה דשינוי דוקא כשנחתן לו דבר מועט בעד שער טרחו אסור ומשעם סתמית' לעיל ס"ק כ"ג אבל כשנחתן לו כל השכר מותר כשפורע מיד דלא מותר לקליק בעד כשנחתן שיהי' כשאל' כמס' :

(כז) ויש מחזירין להלוות לאחר י"ב דינרין ושיקנס מהם סמורה (כח) על ביריד וזוהן למלוה בשוכם למהם שלשה עשר דינרין בלבד מיקבל המלוה בסמורה ויוליכנה לביה ויחיה אחריות הדרך על המלוה דכיון כמו שיש לו חלק בריוס בסמור' הו"ל ומקבל עליו אחריות וכן נהגו בימי רש"י להקל (בגיתין ואב סימן שכ"ד) :

יח להלוות דינר זהב השה עשרים דינרים על (כז) אחריות ספינה ההלכת מעבר ליום שיתן לו בשובה כ"ד דינר' אסור : כנ"ס ויש מחזירין להלוות לאחר י"ב דינרין ושיקנס מהם סמורה (כח) על ביריד וזוהן למלוה בשוכם למהם שלשה עשר דינרין בלבד מיקבל המלוה בסמורה ויוליכנה לביה ויחיה אחריות הדרך על המלוה דכיון כמו שיש לו חלק בריוס בסמור' הו"ל ומקבל עליו אחריות וכן נהגו בימי רש"י להקל (בגיתין ואב סימן שכ"ד) :

יח להלוות דינר זהב השה עשרים דינרים על (כז) אחריות ספינה ההלכת מעבר ליום שיתן לו בשובה כ"ד דינר' אסור : כנ"ס ויש מחזירין להלוות לאחר י"ב דינרין ושיקנס מהם סמורה (כח) על ביריד וזוהן למלוה בשוכם למהם שלשה עשר דינרין בלבד מיקבל המלוה בסמורה ויוליכנה לביה ויחיה אחריות הדרך על המלוה דכיון כמו שיש לו חלק בריוס בסמור' הו"ל ומקבל עליו אחריות וכן נהגו בימי רש"י להקל (בגיתין ואב סימן שכ"ד) :

קער

א' רבית רבית ה"ס הכא שייך . ואם אמר פ"מ שחזיו' כשיהיו לי דמיסמור ויעיין ביאור' ס"ק א' וע"ש כח' קבע זמן הדין ב איס' חלאי . ועיין בח"מ ס' ר"ז איס' חלאי מבטל המאס' ומשם חלמוד לכלן : (ג) מעכשיו . וזהו קוזה מס' והקצק וזווי נשא' מלוה אלל' הלוס' ש"ד (ד) שטר ע"ז בקרין . ודוקא דלא אחר מעכשיו רק שחי' קיוב בעלמא אבל אם אמר מעכשיו אסור פלוס' שחא מעכשיו המוכר לאכול הפירות עד שיחנה בכייתא ועיין ביאור' ס"ק ב' : (ה) ולרד' להסדיר' ככלן אף למאן דמ"ל משכנתא בלא נכיתא הוי אבין רבי' מ"מ מולין מנני הפירו' מאלל' מש' דהוי מחיל' בטעית : (ו) שגיס' אסור' מוכר' לא יאכל דשמא יס' להלוס' טעמו' וקנס' השדה למפרע ונמצא מה שאלל' הוא בשביל המעות שפאל' לו ביד הלוס' ולוקח לא יאכל שמא לא יסלי' המעות והשדה ש' מוכר ונמצא שמה שאלל' הוא בשביל המעות שחי' לו ביד המוכר : (ז) אשלים הינו שז' מסוייב לשלם חצו חסלה ואח"כ ישלם הפירות : ועיין ביאורים ס"ק ד' מולין

יח להלוות דינר זהב השה עשרים דינרים על (כז) אחריות ספינה ההלכת מעבר ליום שיתן לו בשובה כ"ד דינר' אסור : כנ"ס ויש מחזירין להלוות לאחר י"ב דינרין ושיקנס מהם סמורה (כח) על ביריד וזוהן למלוה בשוכם למהם שלשה עשר דינרין בלבד מיקבל המלוה בסמורה ויוליכנה לביה ויחיה אחריות הדרך על המלוה דכיון כמו שיש לו חלק בריוס בסמור' הו"ל ומקבל עליו אחריות וכן נהגו בימי רש"י להקל (בגיתין ואב סימן שכ"ד) :

יח להלוות דינר זהב השה עשרים דינרים על (כז) אחריות ספינה ההלכת מעבר ליום שיתן לו בשובה כ"ד דינר' אסור : כנ"ס ויש מחזירין להלוות לאחר י"ב דינרין ושיקנס מהם סמורה (כח) על ביריד וזוהן למלוה בשוכם למהם שלשה עשר דינרין בלבד מיקבל המלוה בסמורה ויוליכנה לביה ויחיה אחריות הדרך על המלוה דכיון כמו שיש לו חלק בריוס בסמור' הו"ל ומקבל עליו אחריות וכן נהגו בימי רש"י להקל (בגיתין ואב סימן שכ"ד) :

יח להלוות דינר זהב השה עשרים דינרים על (כז) אחריות ספינה ההלכת מעבר ליום שיתן לו בשובה כ"ד דינר' אסור : כנ"ס ויש מחזירין להלוות לאחר י"ב דינרין ושיקנס מהם סמורה (כח) על ביריד וזוהן למלוה בשוכם למהם שלשה עשר דינרין בלבד מיקבל המלוה בסמורה ויוליכנה לביה ויחיה אחריות הדרך על המלוה דכיון כמו שיש לו חלק בריוס בסמור' הו"ל ומקבל עליו אחריות וכן נהגו בימי רש"י להקל (בגיתין ואב סימן שכ"ד) :

קער

א' מוכר שדה להבירו ואמר לו (א) לכשיהיו לי מעות תחזיר לי קרקע לא קנה וכל הפירות שאכל א' רבית קצוצה הוא ומוציאין אותה בדיני' :

קער

א' מוכר שדה להבירו ואמר לו (א) לכשיהיו לי מעות תחזיר לי קרקע לא קנה וכל הפירות שאכל א' רבית קצוצה הוא ומוציאין אותה בדיני' :

(בגה) ואפי' לא חתנה כך אלא שנתנה כקבעי' שכל מי שקונה לרד' להחזיר' כשיהיו למוכר מעות דכל המוכר ארעא דמנהג מוכר ואסור' ללוקח לאכול הפירות (ב' ד' בטע' חסונה דרש"א) :

(בגה) ואפי' לא חתנה כך אלא שנתנה כקבעי' שכל מי שקונה לרד' להחזיר' כשיהיו למוכר מעות דכל המוכר ארעא דמנהג מוכר ואסור' ללוקח לאכול הפירות (ב' ד' בטע' חסונה דרש"א) :

אבל אמר לו הלוס' מדעתו כשיהיו לך מעות אהזיר לך הקרקע אינו תנאי והמקד קיימדי' לכיך הלוס' אוכל' פירות ואם כשאמר כן הלוס' חלש' ממנו המוכר וחזקו' הרי הוא תנאי אבל כל שעשאו הלוס' ואפילו בתוך המכר ושחק המוכר ולא חזקו' אין זה תנאי אלא כפשומו' מילי והמכר מבר' הואיל ולא עשאו המוכר שיהיה לו לעשייתו (בגה) וכן אם מכר לו קרקע מעכשיו והמחז' לו המעות הלוס' מותר לאכול הפירות והמוכר אסור דבעד המענה מעשהי' קא אכיל (טור) מכר לו שדה במנה ובאורו יום עשה לו שטר שאם יחזור לו מעותיו יחזור לו שטר המכר אם נעשה תנאי זה קודם המכר או בשעת המכר אין לו דין מכר אלא רק הלוואה והלוס' חייב להחזיר כל מה שאכל אבל אם נעשה לאחר המקד אפילו שעה אחת הרי זה מכר גמור ואפי' עשה לו שטר ע"ז בקרין ובכל מיני חזוקים חסד הוא שרוצה להחזיר עמו ולהחזיר לו מקחו :

אבל אמר לו הלוס' מדעתו כשיהיו לך מעות אהזיר לך הקרקע אינו תנאי והמקד קיימדי' לכיך הלוס' אוכל' פירות ואם כשאמר כן הלוס' חלש' ממנו המוכר וחזקו' הרי הוא תנאי אבל כל שעשאו הלוס' ואפילו בתוך המכר ושחק המוכר ולא חזקו' אין זה תנאי אלא כפשומו' מילי והמכר מבר' הואיל ולא עשאו המוכר שיהיה לו לעשייתו (בגה) וכן אם מכר לו קרקע מעכשיו והמחז' לו המעות הלוס' מותר לאכול הפירות והמוכר אסור דבעד המענה מעשהי' קא אכיל (טור) מכר לו שדה במנה ובאורו יום עשה לו שטר שאם יחזור לו מעותיו יחזור לו שטר המכר אם נעשה תנאי זה קודם המכר או בשעת המכר אין לו דין מכר אלא רק הלוואה והלוס' חייב להחזיר כל מה שאכל אבל אם נעשה לאחר המקד אפילו שעה אחת הרי זה מכר גמור ואפי' עשה לו שטר ע"ז בקרין ובכל מיני חזוקים חסד הוא שרוצה להחזיר עמו ולהחזיר לו מקחו :

האומר לחבירו קנה לי שדה מפלוני ואמר המוכר לשליח אני מוכר לך על הנאי שתחזירני כשיהיו לי מעות והשיב השליח אתה והלוס' חבירי' בטוב תחפשו אינו מוכר אלא ע"ז התנאי ד' וצריך להחזירה ומוציאין ממנו (ג) פירות שאכל' (ועיין בח"מ ס' ר"ז ח"ה תנאי חטול מקח) :

האומר לחבירו קנה לי שדה מפלוני ואמר המוכר לשליח אני מוכר לך על הנאי שתחזירני כשיהיו לי מעות והשיב השליח אתה והלוס' חבירי' בטוב תחפשו אינו מוכר אלא ע"ז התנאי ד' וצריך להחזירה ומוציאין ממנו (ג) פירות שאכל' (ועיין בח"מ ס' ר"ז ח"ה תנאי חטול מקח) :

מכר לו שדה ונחתן לו מקצת דמים אם אמר ליה מוכר ללוקח קנה כשיעור מעותיך כל א' מהם אוכל' פירות כשיעור מעותיו :

מכר לו שדה ונחתן לו מקצת דמים אם אמר ליה מוכר ללוקח קנה כשיעור מעותיך כל א' מהם אוכל' פירות כשיעור מעותיו :

אם אמר המוכר ללוקח לכשהביא שאר המעות תקנה מעכשיו שני' הם אסורים לאכול הפירות אלא מניחים אותם ביד שלישי אם יביא שאר המעות יתנם ללוקח ואם לא יביא יחזירם למוכר והוא יחזיר מעות שקבל ואם אמר הלוס' אוכל' ואם לא יגמרו המקד כשיבא המוכר להחזיר לי מעותי' אגבה דמי הפירות מותר והיה אם המוכר אומר כן :

אם אמר המוכר ללוקח לכשהביא שאר המעות תקנה מעכשיו שני' הם אסורים לאכול הפירות אלא מניחים אותם ביד שלישי אם יביא שאר המעות יתנם ללוקח ואם לא יביא יחזירם למוכר והוא יחזיר מעות שקבל ואם אמר הלוס' אוכל' ואם לא יגמרו המקד כשיבא המוכר להחזיר לי מעותי' אגבה דמי הפירות מותר והיה אם המוכר אומר כן :

בגה ודוקא שאומר אגבה לך מהדמים אבל אם אמר ד' (ד) אשלים לך הפירות שאכלתי אסור דאפי' סוף רבית קא טעל אלא שחזר ומשלם לו (טור) :

בגה ודוקא שאומר אגבה לך מהדמים אבל אם אמר ד' (ד) אשלים לך הפירות שאכלתי אסור דאפי' סוף רבית קא טעל אלא שחזר ומשלם לו (טור) :

פלוני וכו' פ"ס : ולדבריו מותר לאכול הפירות בטוב זמן : ולפי פנ"ד הדברים סמוכין דאי דמי למנהיג' מ"ל להחזיר אפילו לא קבע זמן נמי כמבואר שם בס' רמ"א סעי' ו' דמחנה פ"מ להחזיר בין מיד בין לזמן קצוב דהוי מחנה . ומוד דהכא הוי כקביעת זמן דמה לי אם חלה ציריות נשמים או בהיות דמי' וסכא פלס' החל' לכשיהיו לי דמים והוי כחלה ציריות נשמים : לכן נראה לפנ"ד לט' באותו אחר דהר"א ש' בטובה מ"א והרשב"א בחידושי' שם ודף ע"ז כחב דמחנה פ"מ להחזיר מחל' חלוט' היא רק שאל' המסבל חייב לקיים הסתמי' מ"ס כשמחזיר לו לרד' להקנות בקנין ולמכור' מחנה ומ"ס לא מהני ליתן אחרון לחינו' כיון דהני' לא מהני להקנו' בחזר' ולקמן כה"ס סעיף ח' כג"ה מבורר דיש חילוק בין אמר פ"מ להחזיר' ובין אמר מחזיר' לי דלא הוי מחנה פ"מ וס' נראה כאל' דיש חילוק בין אמר פ"מ שחזיר' כמיה' לי ממנו דהוי כמכירה על תנאי ולרד' לקזור ולהקנות לו כקנין כשמחזיר לו ולמכור' מחנה פ"מ כשמחזיר הוי כמכור' מחנה ומכירה הראשוני' מפרה נמורה היא רק שאל' הלוס' הוי קיוב קיום הסתמי' ואם מוחל הסתמי' א"ל קנין קדש פס"ס כה"ס ה' שם באומר' כלשון ע"מ שחזק' קיים ומוח' לאכול הפירות אבל כה"ס ו' שם וכאן דאמר סתם לכשיהיו לי מעות חזיר' לי דמי לאומר' וחסד' סלי' דלא הוי מקח כלל וסמכות' הלווא' ואסור' לאכול הפירות ואין להקשות דמ"מ יהיה כמו מכירה לזמן דמותר לאכול הפירות כמבואר בס' מ' סימן ר"ב דמה לי אם אומר קרקע זו מכור לך עד שירדו נשמים או עד שאלך למסוכפלונ' או עד שיהיו לי דמי' דזה אינו דמכר' לזמן אינו מותר רק כשנחתן מעו' דמי המכר' פ"סו' כמעות למוכר לחלוטין אבל כשמחזיר' המוכר' חזיר' כל סדמי' שקיבל' הרי המעות בהלוואה אלל' אבל באומר' פ"מ אף דמחזיר' כל הדמי' מ"מ כיון שצרי' להקנות בקנין מחנה חזר' כחז' ומוכר' לו דמי דע"מ קנין גמור הוא וכ"כ בחסונה לחס' רב סימן ר"ב דדוקא במח' לכשיהיו לי דמי' ויכסל' המכר' למפרע הוי רבי' ע"ש וכ"כ כמ"ו ס' ק"ה ותחל' דע"מ ארבי' כשמחזיר' נחסי' וסכני' למפר' במבואר בל"ח סימן מרנ"ה גבי אחרון ואל' כאל' דמנינה פ' בני העיר כאל' דאין מוכרין ביה"כ אלא פ"ס ולמא' לר' אחד דרבי' :

פלוני וכו' פ"ס : ולדבריו מותר לאכול הפירות בטוב זמן : ולפי פנ"ד הדברים סמוכין דאי דמי למנהיג' מ"ל להחזיר אפילו לא קבע זמן נמי כמבואר שם בס' רמ"א סעי' ו' דמחנה פ"מ להחזיר בין מיד בין לזמן קצוב דהוי מחנה . ומוד דהכא הוי כקביעת זמן דמה לי אם חלה ציריות נשמים או בהיות דמי' וסכא פלס' החל' לכשיהיו לי דמים והוי כחלה ציריות נשמים : לכן נראה לפנ"ד לט' באותו אחר דהר"א ש' בטובה מ"א והרשב"א בחידושי' שם ודף ע"ז כחב דמחנה פ"מ להחזיר מחל' חלוט' היא רק שאל' המסבל חייב לקיים הסתמי' מ"ס כשמחזיר לו לרד' להקנות בקנין ולמכור' מחנה ומ"ס לא מהני ליתן אחרון לחינו' כיון דהני' לא מהני להקנו' בחזר' ולקמן כה"ס סעיף ח' כג"ה מבורר דיש חילוק בין אמר פ"מ להחזיר' ובין אמר מחזיר' לי דלא הוי מחנה פ"מ וס' נראה כאל' דיש חילוק בין אמר פ"מ שחזיר' כמיה' לי ממנו דהוי כמכירה על תנאי ולרד' לקזור ולהקנות לו כקנין כשמחזיר לו ולמכור' מחנה פ"מ כשמחזיר הוי כמכור' מחנה ומכירה הראשוני' מפרה נמורה היא רק שאל' הלוס' הוי קיוב קיום הסתמי' ואם מוחל הסתמי' א"ל קנין קדש פס"ס כה"ס ה' שם באומר' כלשון ע"מ שחזק' קיים ומוח' לאכול הפירות אבל כה"ס ו' שם וכאן דאמר סתם לכשיהיו לי מעות חזיר' לי דמי לאומר' וחסד' סלי' דלא הוי מקח כלל וסמכות' הלווא' ואסור' לאכול הפירות ואין להקשות דמ"מ יהיה כמו מכירה לזמן דמותר לאכול הפירות כמבואר בס' מ' סימן ר"ב דמה לי אם אומר קרקע זו מכור לך עד שירדו נשמים או עד שאלך למסוכפלונ' או עד שיהיו לי דמי' דזה אינו דמכר' לזמן אינו מותר רק כשנחתן מעו' דמי המכר' פ"סו' כמעות למוכר לחלוטין אבל כשמחזיר' המוכר' חזיר' כל סדמי' שקיבל' הרי המעות בהלוואה אלל' אבל באומר' פ"מ אף דמחזיר' כל הדמי' מ"מ כיון שצרי' להקנות בקנין מחנה חזר' כחז' ומוכר' לו דמי דע"מ קנין גמור הוא וכ"כ בחסונה לחס' רב סימן ר"ב דדוקא במח' לכשיהיו לי דמי' ויכסל' המכר' למפרע הוי רבי' ע"ש וכ"כ כמ"ו ס' ק"ה ותחל' דע"מ ארבי' כשמחזיר' נחסי' וסכני' למפר' במבואר בל"ח סימן מרנ"ה גבי אחרון ואל' כאל' דמנינה פ' בני העיר כאל' דאין מוכרין ביה"כ אלא פ"ס ולמא' לר' אחד דרבי' :

אסור' למכור פ"מ א"ל דמי' ויכסל' המכר' למפרע הוי רבי' ע"ש וכ"כ כמ"ו ס' ק"ה ותחל' דע"מ ארבי' כשמחזיר' נחסי' וסכני' למפר' במבואר בל"ח סימן מרנ"ה גבי אחרון ואל' כאל' דמנינה פ' בני העיר כאל' דאין מוכרין ביה"כ אלא פ"ס ולמא' לר' אחד דרבי' :

אסור' למכור פ"מ א"ל דמי' ויכסל' המכר' למפרע הוי רבי' ע"ש וכ"כ כמ"ו ס' ק"ה ותחל' דע"מ ארבי' כשמחזיר' נחסי' וסכני' למפר' במבואר בל"ח סימן מרנ"ה גבי אחרון ואל' כאל' דמנינה פ' בני העיר כאל' דאין מוכרין ביה"כ אלא פ"ס ולמא' לר' אחד דרבי' :

22

(ה) מוֹלֵיִתִּים מִמֶּנּוּ • וְלִבְיָדָא חֵין מוֹלֵיִתִּין וְסִינן בִּימֹרִים ב' ק"ה : (ט) לְמִכַּל פִּירוֹת • יֵינן מַשְׁעָה שְׂמֹולד הַכֶּסֶף • וְעַ"פ חֲסִי' בְּתַגְלִי יֵינן בְּחִנְלִי דֶאֱשֵׁל' וְלֹא בְּתַגְלִי דֶאֱכֹכ : (י) מוֹחֵר • יֵהֲטַעַם שֶׁלֹא הִי' כֹּאן הַלֹּאֵם מַעֲשֹׂל וְל' ד' לְמוֹכֵר וְלִמְחֵר • לִכְסִיּוֹן לִי מַעוֹת סְחָוִיר לִי הַאֲבוֹד דֶּהֲסֵם נִתְכַּטֵּל הַמְכִירָה לְמַעַר 'מַשְׁתִּי' כֹּאן דִּלָּה בְּטֵל שֶׁס שְׂכִירוֹת עַל אוֹחֵן יֵמִים סְדֵר בֶּהֱן בְּחֹמֶת שְׂכִירוֹת דְּכָל בִּנְיָן הִיא שְׂכִירוֹת בְּסָנִי עֲלֵמָה ט"ז : (יא) וְבִדְרָךְ זֶה מַשְׁאֵל' בְּמַשְׁכָּה' דִּלְעִיל הִי' קַע"ב כֶּסֶף' וְגַ"פ' וְסִינן בִּימֹרִים ב' ק"ז :

קניית (א) שבמדינה פי' פיר גדולה
ובטעם דא"ל אילו בים

מסות ב"ד הייתי לוקה בזה ולחשבוניאמות
כאלו כבר קמה ללוקה וכיון דהוי קצין למי
שפרע אה שחמיקר ברע' לוקה נהייר' :
(ב) ומצ' לא ואם ילא הסער בכרפוסקין
כל הפייר' הסמוכו' שמשחקין פאנה
ואם משהפסין בזמא פיירוס סמוכות
כו:דיןאחר פיר היותר גדולס שמשחקין

ממנו: (ג) דרבנן. דרדך מו"מ
דרבנן. (ד) ולישן שכיזש חילוק בשער
בין דרש לישן לא נקרא שער קבוש שעתיד
נשות שוין או באל' משכרים אליו או פחות
או יותר: (ה) ה'קבוש' וליד לקח' וישן
לע"ל שכן מין א' משה"כ כאל' דלקוביח
יש לכן חמיד שער אחר מ"כ פוסק פסכל
אחד בשער שלו: (ו) לבי"ה. אף שיחן

לו משל לקיטוח ד' בכלע דמסמחא ב"ה
 חסידי שפרי יהיב אבל מותר לסמוך פס
 ז"ה שיהיו לו ג' בסלע ט"ז ש"ך : (ז)
 הסינו' דקוקא במאה במא' הקילו דהני
 לפי' באפט משא"כ כאן בעימשיח' לו כל
 כשיעור : (ח) אקת אוב' זאפי' איזידו
 לגמור דס' בידי סגיסומחוסר ג'אפי' בידי

לנומרו אינו פליג' זמ' אס קור דבר ידות
אפס'ה'ה'ג' ונדיד' שמי'לא' חת' 'דרס' ל'ב'ב'
ועיין ביאורים ס' א' : (ט) כד וכד הן
דמי כ' ודוקא שהמלך 'אומר כד אב' אס
פלוס 'אום' ברי סיטיד' עשויות עלי בשלש'
דוכר ודרי לך אללני בהן 'יון מומר ועיין
ביאורים ס' ב' : (י) אסור' אפי' יא
השער אס' כ' יס לו יוחד'עיל ס' ה'ג' :
(יא) מי שערע ואפי' בשאר קנינים אינו
מועיל רק למ' ועיין ביאורים ס' ק' ד'
דלא קשה דהא הוי קרוב' לשכר ורסו'
להסגר ע"ס :

בקעו (א) צעין • ואם הוציא המעות
אע"פ שצ' לידו אותן המעות

אסור ואפילו השכר מעלה קודם שהגיאון
אסור ועיין: יאורים כ"ב א' ודוקא בשכר
להחלמא אבל שגרון להגיאון אפילו לא
הגיאון אסור דעלוי לכוואש יתנה :

ויש

ח מקח שנעשה באיסור כגון שהיוסף
רבי' והוא שנתקיים המקח באהו

העו
איזה השכרה מותרת ואיזה אסור.
אסור לאדם להשכיר מעותיו שיאמרו
אבל אם שוכרן כדי (א) להתלמד

הכנה (א) מחובר שלשה: ואין ללמוד
למנוי פורבם מל פורבם לרב

לו ואסור לסמוך לכל בקוים דברי ידוע בה
מהי ועוד ראי' מדברי החסידים דף ס"ד
אף שמוסרין הרבה מלאכו' ובידי' שמים
ס' קל"ו שכתב בדריש' כן והנאמי' (ב
בדלותו דהיינו שזקק מלאכו' ובמהני' ק
ללא הליך רק במלואו ולא בלו' מה' כאן כח
עשויות עלי בל' דירך לא חשיב וזיפה שאין
קע"ג ס"ק י"ח בשם ה"מקו"פ ה"י' דהיינו
הוא קנין או כעשר של עכשו או כעשר הזו
לו כעשר סוף רק כשומר כן בשעה שהו
למרי' ומוסר דברי מלמן שכתב ב

וְכֹה' סְעִיפִים :
לוֹאֲשִׁכּוֹר לֶךְ י' דִּנְרֵין בְּדִינָר לְחֹדֶשׁ . וְהֵנִי מְלִי כֶשְׁשׁוֹכֵר לְהוֹצִיאָם
הֵם אֹל לִירָאוֹת וּמְחִירֵם לוֹ אֶ בְּעֵין מוֹתָר :
כֹּה' :

כן כבר נבדקו בס' קט"ב פט"ז פט"ז דמוכח מהש"ס שם במשכנ"ה
 מבוא לקונה דבר ידוע מחוסר ג' מלאכות לומר דהוי דבר שלא
 תהייב עליו זמן לפי' מן השוק כיון לאוחז פירות שיש לו לא דמי לז' פ'
 מברון ג' מלאכות באופן שהמוכר מקוייב לעשות אותן ה' מלאכה לא
 דיה מה שפ"ז דדוקא בפר' שלא ילא עדיין הפרע לא קנס אבל בשל' בל' י'
 נה ואפי' לשמואל דר"ל מחוסר בידו שמים אינו פוסק אלא ודאי י'
 ד וכך הן דמי החיטין • הפני יהושע בחידושי חמה דהא האי דירגא
 ג' בסד' הרי קויד עשויות עלי בל' דינר וברי ג' כללי בדין וין אלמא
 הרב פהאלי' אומר כך וכך הן דמי החיטין ח' לי בדין וין חשיב זקסס'
 ידיר הל' לזקוק במלוא : (ז) כשער הכול פט"ס ס"ט עד שמכית ידו
 זקא כשאוחר מי חקפס ברושך דהיינו שהי' ביטול מהח וזווי לבוי ה'
 במו"מ לא אסרו קרוב לשכר ועיין שם שכתבתי באריכות ועיין בחומס'
 ונ' לא כשאוחר מן כשבורר אחר שהולך : (ד) מקבל מי שפרע :

יְצַחְיָא בִּנְיָמִין רַב־פֶּקֶד וְיֵשׁוּעָה קֹדֶם

DATE WHEN THIS REPORT WAS PREPARED

לא קני בתיבוק על השפעה רק למי כהרע ע"ס: ובעיקר: הקושיא סב נראה
לפסג"ד הלא קשה כלל הפוכה על השפד לא קני רק בתיבוק על יין בהס חבל
בין זה ואינו ברשטון לא קנס דמי ימר דמזבני ל' יוכל' כמו שחזקת זכ"מ
דף ע"ג וזכה"ג מירי בח"מ ה' ר"ס בעי"ה וזכה"ו מירי שפוקה על יין

הנה ודוקא שלא קיבל עליו רק אחריות ג' י"ה ואבירה אבל אם חקבל עליו
כל אחריות אסור (ב"י ב"כ בעל כתר מוח) ואם קיבל עליו התשכיר
כל אחריות בין נגנבה ואבירה בין אחריות דאונסין (ב"י י"ט תהרי"ק א"י)
השכיר לו להנזיל (ה"פ ס' ע"ג) בלדקחן סימין קע"י ומיחו ואם לא אכל קיבל
עליו רק גניבה והשכיר ולא אונסין או אונסין ולא גניבה ואבירה אסור
להנזיל בסקרן (ב"י בשם החו"ס וה"פ וי"ט וס"ח) ור"ע ס' ט"ז ושי"ח
וה"פ שם וע"פ יתנו לא הוי אלא כמכר רבוי אבל אם לא קיבל המכשיר
אחריות כלל הוי רבוי קטנה (ר"ב ס' טס) *

ב"י (ג) בדים מותר להשכירם אפילו גזוף לו רשות לטוכם
ולעשות בה כל חפצו רק שלבסוף יחזיר לו כלי אחר בזה
(רמב"ם ט"ס ק"מ ב"ה) :

ה'יכול לפסו' אבס' שנשו' ולא קסה טוב
קושי' אבס' ע' בס' דס' כ'ג' ע' ש' ודו' ק' :
קעו (א) לכהלמד בן : עש' ד' ס' ס'
ה' דאס' אולי' דאבד' וכו' :

ולא מצבי' השכר שנתקיי' אחר שהוליון
דאבור ואף דנחסיב דכף כלל הטרירות
דבא אפילו אם הו' רוצה לבהור בלאמע
בשבות ה' מחוייב בכל השכר מי' אסור
כיון דקיי' ל' רישנה לשכר' מחתלה ועד
כופאום' מליקוהש' שעלם כזמןשעם'
הלואה רק אפילו הפטרות שעלה קודם
שהוליון גרף' דאבור כיון שגם' שעה
אחת מלוה מיקוי במהכל שכר הלואה וכן
משמע מלשון הפסוקי' שלא תילקו' (ב)
יש מחיריןאפילו כו' : הנה דריב'ש הביאו
בכ' משמע דאפילו לא היכל המסלה

אמרו ר' קדוש ויזיל דלא הוה ר' אר' וכן' הנימוק' בפי' דברי החס' דקס"ט דמיירי של קיבל רק עד שזיל' ומסמס דל' הסכר שמקב' א' רק על אוחו שמה פ"ס זלפ"ו היה נר' לנאור' דקסב' כל באקריות דמוחר אפי' לא קיבל באקריות

רק קודם שיזליח דלע' כדל דברי
 התוס' ב"נ' והימקו' פ' דבריו, דמירי
 בקודם שיזליח: מל' מהוסרנא מדרבי
 ה' שכח שמקבל אחריות כשקבל
 מול' אומ' דהס' אה' האחריו' עליו ונס
 הסבר' שכח הנימו' קי' שאקבל השכר על
 אותו שח' קשה להבין דל' דל' דנזון
 פיקר השכר פ' ש' שמתן רשות להזליח
 ושכר מל' הוא וכן מובאר לעיל בפי'

קפ"ג סעי' י"ג דבטען ש' קבל אחריו' כל
משך מהלך הכספה ונראה מדבריו שם
דאסאל קיבל אחריו' כל משך הסלוא' דר"ק
היה וכן מהבאר דלא הוה' רבי' דק' כס''
ונתפס המעו' לעול' סלוא' דהיינו שחמיר
כל אחריו' עליו ומיין עוד כמ"ס לקמן
סעי' קפ"ו בדבורים ס"ק ס' ו' (ג) כלים
מס' מ"ו ס"ק ו' דרין בכלי כחובות
ששון שזינו מדוקדק כה' דבטענות אכור' אס'
הבוליא' כמ"ס הש"ד ס"א וכלים מוסר

זכרם לך חיים. מראש פ' חמור
זכרם לך חיים. מראש פ' חמור

אבדור צומסן לורשום להוליאן כדמכ'
 מדברי חסד' סס : וכלל' שיש לכן פסח
 אף שהסוכר מקבל עליו אחריות כדון
 וואל מוסר רס שאחריות פסח מקמת

וְלֹאֲכִי הָיָה עַל הַמַּשְׁכִּיר כַּמְצוּאָה בְּכַסִּיף
(וְכֵן הָיָה בְּכִי בְּכַסִּיף מ"ח : (7)

יִסּוֹל שְׂכָרָם וְאִם נִשְׁכָּרָה : ט"ז
 י"ז' ע"ד צ"י אֲחֻזַּת הַשְּׂמֵרָה : וְדִבְרֵי שְׂמֵרָה

אם על המשקל ואם "בחסידות" במסור ואם "פ"ס שנה

ה"י. דל"ו. מקווי"ב לפלס רק כשי"ו נשמת ש
מחת כפי מכ שפוט נשמת שזורה כמ"ה שפוט

נ' דכוותי' שמסלקין בקלנה שמשה על האחר
בור לאכול הפירות משא' כ' בלא אף שביבול

זר מכן לית ביה איכורא ומש"ה אס' רוצה לזון
וכר ברמח בידו: (ה) מותר לשכור פרה • פ

ר • מט"ז ס"ט ח' דזה בוי ר"ק וכו' • כחמו

ה'רמ"א עפסק צבי' קע"ג בע"פ ו' דודר
 " בע"פ ה' עמוח צה"ן שומח ידוע ונער

מאונאס כמנואר במידכ"ז בעיקל"ג: וכן קס
בירות קרקע והוי כדבר שאין שומתו ידוע דמו

גופו יש לומר דפועל דמי לחוב מל גופו : ונח
כמקבל חוב מל גופו שאכור : קעז (א)

ה' מקדויות דזולא על המוכר תפ"ה אם כל הא

נעם

בדמיון אין כאל מחלוקת לנס המהדר מזה לזה . והיה אימכא שנותן
פירות ומקבל מעות : כה רבית גמור . פי' ר"ק ובשאר היתירים וכו' לכל
שנותן ה"ל אומר והס' ד' בנה"ך מתיר : כו וקנו' בפנין דלא הו' אשכחא
ואפי' אם אומר שאם לא יתן למי שנה יתן בכלות השנה ק' זהו"ו מותר ט"ו
ס"ד : כו היתר לו : נגד כל המע' כדלעיל
ס"ה קס"ג : כה הפקיד ואם הלוה לחבירו
ואח"כ אמר י"י בידך למחלוקת סבר חייב
באונסין כמו בתמלה והריות שלו ואם
נתן מעצמו מותר ליקח ועיין ב"א ר"ד
לקמק בזה : כש רבית . כיון דלא נתנו
לו "צמור" מלוה ולא שייך קרוב לשכר
ורחוק להסדר רשע רק כשהסנה בכך :
ל בכלל הקרן פי' והמותר ע"ז הוא הרויח
ופולטין . וכחצ' ב"י אם היתה העסקה
באיסור שמכר לו משיין בפחות מהשער
כדי שיתן לו מ' וזו וגם לא נתן לו שכרו
כפועל בטל לא יטול ריוח כלל דלא הו'
נתן בדיחור רק שלח בנתיב לו שכרו הו'
נתן לו שכרו אח"כ ואם בנתיב ליתן לו
שכרו רק שהסנה באיסור ה' נוטל מצי
הריוח ממנו שהיה ריוח ביותר מהשער
דלא המקח קיים בשער של היתר אף
מנעשה באיסור : לא שקנא' דזה מיקרי
הפסד מכיסו כיון שיכול למכור' ביוקר :
לב מעכב הטע' דבשנה ראשונה יש טיפול
מרוכב לפי שהוא דקס' ולריך להכניסה
ולא ימלאה ויש סברא להסך ששנה ס' י"ס
טיפול מרוכב שפריסם מזונות הרבה ע"כ
כל אחד מעכב על חבירו ט"ו וכחצ' עוד
במי שמקבל עיסק' מחבירו על זמנו והפסד
על רווחים ונאסך המעות בירו אחר הזמן
דהיתר ומשגגת אח"כ ומייב ליתרוסו'
כל זמן שהמע' בידו לא ילך שחידעו שאינו
רוצה לקבל עוד בעיסק' א"ל ליתן שוב
ועיין ביאורים ס"ק כ"ה ה"ה וקא' כודיעו
מלא' אבל אחר בפני ב"ר כל ענינו עסק
ואפי' חילוק בפניהם לא ילך עד שיהיה
וכחצ' עוד שא"ל ליתן ריוח' מן הרויח אם
לא יתן' בשער בה"ב"ל י"ס היתר מעוכב
ב"א אפילו מקלס' מלא' רשון קיבל עליו
להתעסק חייב ליתן ריוח' מן הרויח : לנ
לא יצרך ואפילו הנהגה שלא יתן רק אם
יהיה ריוח ואפי' כחצ' ב"שן עיסק' אסור
ואם היתה הסמ' צ"ל ליתן מ' ליתן
למידי ושרי ט"ד : לר' אהרן מלוה . אפילו
הקד' לבדו ואין מולין מעט ריוח בע"כ
אבל אם המקבל בעצמו רוזה ליתן שרי
לקבל ואם הנהגה בע"פ בפני עדי' חשבינ'
באילו מפורס בשטר ומולין ממנו בע"כ
ס"ד : לה דנין אותו היינו וי' של ובהפסד
יו מחלוקת הוא כמו לו בהפסד ולא מהני
ליתן שר' כפ"ב כיון דכחצ' בשטר מיוחי
טפי ברבית ובחילוק אחרונה ה' יס"ב קבר
מדעת' פלגא רוחא לא מפסיקמיני' דה"ל
אבק רבית אצל ב"א' גדול ה' נתן רווחא
מדעתו ועדיין קרנו בידו מוכינ' ליה ועיין
ביאורים ס"ק

דמיירי בהלואה וגם המחנך פסק בדבריו כפי' קפ"ג והר"ב כסנים עמו :
(י) ועשו קצבה . עט"ז ס"ק י"ד פי' הכל מלוה וכו' ר"ק לקח דיעות כפי'
קס"ו וכו' : ולכאורה תמוהין דבריו דא"כ הו' ר"ק לכל הדיעות דלא דמי כלל
לפי' קס"ו דכאן הו' בשעת מ"מ דה"ל עיסקא פלגא פקדון ודמי' למאן דלוא
ל' פקדון גבי חבירה ומלוה אותו דברית
דר"ק הו' וגם מנין לו להסיר מחמה
שמעיקרא : בהתירא אחי ליד' הא כיון
דקנאו לסו' הו' ולכחצ' ב"א פקדון דמי
לשניה ועש' לענינו המבואר בסעיף ה'
בהג"ה דאסור ליתן אפי' מהריוח : ונראה
דודאי בכל מיירי שאחריות מחלי הפקדון
הוא על הנותן רק שקיבל עמו השכר אף
אם לא הו' ריוח וכ"כ מהר"ק בש ר"ק י"ט
בהד"ו וז"ל מבואר לכל מציין דמיירי שחלי
אחריות על המלוה וכ"כ הש"ך בס"ק כ"ב
ע"ש ומס"ה חייב ליתן אם עולה סך
הקצבה כסך החלי ריוח דלא לא פטרו
מתחילי הראשון רק אחרים חייב ענינו
בחיוב יותר מתחילי הראשון ליתן אפי' לא
יהיה ריוח וה"ל חלוקה דלחצי באיסורא
בטל ואסור תחילי הראשון קיים ומ"מ אם
עולה החלי ריוח יותר מהסך שקבל עמו
פטור מליתן יותר דלא מחל לו המותר :
(י"א) אם חלי ריוח עש"ך ס"ק כ"ג דאין
מסביעין אותו ולכאורה קשה דלא כל
ממעם' בטל חבירו מסביעין אותו אפי'
בטענית ספק כמבואר בח"מ ס' ז"ג
ע"ש : ועל המדריכי לא קשה דאיהו ס"ל
הובא בח"מ שם דאין מסביעין למחטסס
אבל לדין קשה ונאסך דכיון שקיבל עמו
ונתן לו רשות אף להוציא ביואחזי' וזה
לעסוק בכך לטובת הסותפות לא נקרא
מתעסק בשל חבירו כלל : ובדברי הש"ך
ס"ק ס"ג יש ט"ס וכבר חייבן בענינו
בספרו נקט' שכנ"ל עכ"ל והיינו
כשהמלוה נותן את הלוה אצל כסלו' טוען
את המלוה על מה שכבר לקח ב"ל דאפי'
טוען ודאי הצלוה פטור וכו' : (י"ב) היתר'
חאמן עט"ז ס"ק י"ד . ועמ"ל ס"ק ס'
ס"ק י"ב : (יג) שמלוה דברית . עש"ך
ס"ק כ"ב ועמ"ל ס"ק ס' ט' : (יד) במחל'
גמור עמ"ל ס' קס"ו פ"ק ה' : (טו)
מעכשיו ולזמן העיכוב אמר' מדברי הסו'
ב"מ דף ס"ה ד"ה לא תמכרם מוכל'
דסבירא להו דאסור ואפילו ר"ק ה"א
שהקשו אה"ל דלכחצ' מכו' לא תמכר' אלא
לי דרמ' הללו דאסור ממחיתין דאם לא
תתן לי מלאן ועד שלש שנים יהיה שלי
ותירלו כיון שיכול למכור כשהגיע הזמן
לאחר מל המלוה ולפניהם לעצמו המותר
וכשהוא מניח לו כולה אינו עושה מעום
רבית אלא מילתא בעלמא עבר וכו' וזה
שייך במשכונא אבל בלא משכונ דמכור' הוא
לעשות כן לפעמים כגון שאין לו מעות
לזמן אסור לדבריהם כמו בתנאי' דלכשיהיו
לי דמיאגס הסבירא נותנו' כך דודאי אם
אומר ע"מ כן מלא' חלי אוחך שתמכייב
לי באיזה תנאי' סך כך וכך כגון לכשירדו
גשמים או אם תעשה כך והתנאי' ההוא
שוק פרושס והוא מתחייב ענינו בתנאי' זה
בא"גטר דר"ק הוא כמו בתנאי' דלכשיהיו
לי דמים דהו' ר"ק למאן דס"ל דאחד
דברית כו' ר"ק וכן הוא כוונת הסופרות
בקושייתם לפערי' ומה' חלי דאם יחי'
לי ממון לזמן פלוני או שאר תנאי' כיון שאין
שוק פרושס ויירי שלא הרויח לו זמן בשביל כך רק שעשו
כך בשביל סיבת דבר אחר אבל כשעושה כן בשע'
דלואה או בשע' שמרווח לו זמן בשביל האגר נטר מתחייב ענינו בתנאי' זה והתנאי' שוק פרוט' כו' אפשר
דלואה : (טז) על משכונ' מטלטלין וטעם לזה נראה כיון דהיה כדריס' בידו כשהגיע הזמן למכור לאמר מל חובו וליקח לעצמו
כמותר בע"פ החוס' ב"מ דף ס"ה ד"ה לא תמכר' וכשמניח אותו למלוה הו' כענין מתנה שמבואר בס"ק דאסור ומש"כ בקרקע דאין אונאה
לקרקע' לא מילאי כרבי' וכעין שמחל' הש"ך ס"ק קע"ג ס"ק ב' : (יז) בעבור ק' זהו"ו תמוה לי דה"ל מבואר בס"ק קע"ג ב"א אסור ליתן יותר
דאסור דלאו מבורה הוא וא"כ בודאי אם אומר לכשיהיו לי דמי' אחי' לך יותר ממנה שנתתי לך דלאו' וא"כ ה"ל מלוה לכוף על קיום המקח אפי'
אם נתקיים ועמד על מאחיס כיון שהנהגה רק על דמים הו' ממש כאומר לכשיהיו לי דמים וכ"כ מהר"ק י"ט ס"א ס"י כ"ד על היתר מכירת השכונ' דהוא ג"כ
כפ"ג דהו' ר"ק . ודאי דאמרינן ב"מ דעושין אמה' בדמי' אפשר דשם ביד הנותן לכוף על קיו' המקח ונראה דהכא נמי יכול לכוף על קיום המקח דהא מבואר'
ב"מ ס' י"ב סעיף ה' שאם רואה לשל' הקים לא לקיים הפס' שאין בדבריו כלום אלמלא דאין הקים מבטל הקנין ועוד אפשר לומר דהכא חזינן דעיקר' כוונתו על
קיום המקח והתנאי' של הקים הוא רק לקיים המקח שקני' ענינו למקד דבריו אבל במכירת משכונת שפ"ב מהר"ק וכו' וכן הוא דמיון דעיקר' כוונתו על ביטול
במקח ואין ברבית דמי' לזכריו' לי דמים וגם טעם ראשון בביטול המקח : (יח) ק' וז"ל ! עש"ך ס"ק ל"ז על דריבית גמור הוא . וכו' תמוה

(כה) איי להוויא עמיך ס"ק ניו דוקא שלא סינה דכ"ו שלא סינה אף אס' הל' ענינו בפ"ד ואמר שלמנמו עושה בחלק המלוה או שאמר מרובה לגזול ולעשות לענינו לאו כלום הוא ונטול סמוך סמוך בריהו והטעם דנזק צריך לגבות קנין ביה' מל וקנאן שנתן לו רשות להוויאן לא נקנה לו שיהיה סל' עד דעביד ביהו סיני וכו' שמבאר כ"ו בריף ע"ס: (כז) ויכול סמוך וס"ק פלה וס"ק שיערי עיסקא דידן מטעם דלא גזון לו רק לאעסוקי ב' ולי' לאתלה שסורטין מסתמשי' בה כל ימי שאלתה' מדרכי' ע' המקבל: (כח) מייד לשלם ע"ס' ע' עד אהשי קאי' ויש בדבריו ט"ס' וסיקנו בענינו בנה"כ סכנ' ולפענ"ד גם הפרישה סיבר כן ביכא סכות בעין ביד המקבל מתנה כז' שצריך להחזירו בנסת דמכוח בח"מ סי' שני' וזה שכת' דלוחו לוקח או מקבל מתנה ברשות לקחו וכו' אהשי קאי ומיירי סאינו בעולם ונסה מייד המקבל הא' לשלם להמקבל כז' דקן קנאו ט"ל בנה"ד וע"ס שסקס' דהא כיון דלא נמייאש בעל העס' יכול לנכות ממנו שירצא כמו שנתבאר בח"מ סי' שס"ה דגם זו למחירו ונחמו לאס' והלכו רפ"ג ורימ"ג א"ע"ס דלא ידע שהוא גזול וא"כ יכול לנכות מהמקבל כז' והמקבל הא' פטור לשלם להב' שאין בח"מ אחריו' ולפע"ד נראה דס' דח"מ ב' ס"ס' מיירי שבה' גזול מהא' דלא ידע שגזול וא"כ יכול לנכות מהמקבל כז' ולא ידע שהוא גזול וא"כ מיבעי' אס' הפסידו דודאי פטור ואפי' אכלו ח"ל לשל' ודאי יותר מדמי בשר בזל כמבאר בח"מ סי' שס"א בנכונתו והכלתו דאין משלמן רק דמי בשר בזול פטור דמי' חלו הוקן ודעי' לא כיו' אכלי' בישראל ומכ"ס כהפסידו לגמרי' וטור ז"ל דחפ' דמי בשר בזל לא משלמי' ביקבל מתנה שלא ידע שהוא גזול דהא דלאי אס' נשחטה ביד הסני ואס' כ"כ אכלו דפטור דהא כיון דא"ל לשלם רק דמי בשר בזול מטעם שנהנה מהל' חברו וכיון דנשחטה קודם שיהי' לא נכסה משל חברו כלים דכבר יאס' מרשותו והנחת אכילה מתחלת לעולם אחר עשינה כדחמור בנחוצות דק"ו מכיון דלעמי' קניא' וכיון דהוא ג"כ אינו מייד רק אהנאה חבילה קניא מקודם בלעיסה כמו בהס' וטור קטס' לי' דנענין להמקבל מתנה כז' לקוח' ואפשר דמיירי בעדים ודאס' : (כח) ועיין בח"מ סי' קפ"ג רימז דאס' י"ל דנענין סינה וכשסינה אז יכול לומר שסמור משלימוהו וקונה לענינו אבל בשלא סינה לא סהני מה שאומר בפני עדים שסמור משלימוהו וקונה לענינו כ"כ הש"ך לעיל ס"ק נ"ו וע"ס :

חידושים יורה דעה הלכות גרה קפג ביאורים

קפנ (א) אש"פ שלא יאל לחון • פט"ז ס"ס ז' וכדי לבאר דבריו נעמיק ל' כטור • יו"ל הטור משרבו הכליות משו שמה יבואו לטעות באיסור גרם שמה מראה אשה צימי מד' ו' ימים ויכה' הכל דם טהור וצו' מראה דם טמא וסודרה לצבול כליל מ' והיא לריכה עוד ו' ימים התצירו לטמא כל מראה אדום וכדי שלא יבואו לטעו' בין ימי זיבה הוסיפו חומרא אחר חומרא עד שחמרו שחטלו ראתה טיפת דם כחדל חשב ז' נקיים עכ"ל הטור וכחב הט"ז דם מגיבין ושם וכוונת דברי הטור לפי הג"ה זו כך הוא שמתקלה כחב ז' חששות חשב הא' ממת' שחין בקיבין במראה דסיבואו לטעות באיסור דם שטיעו לומר על דם טמא שזו טהור כחב ז' שם חסבול כליל מ' והיא לריכה עוד ו' ימים ואח"כ כחב הטור לחקן ב' החששות משם א' תיקנ' במה שטימאו כל מראה אדום ולחקן חשב הב' שלא יבואו לטעות בזו ימי מד' ימים

קפנ א בלונס • פי"י קפילה • ברוקן פי' כפי טבע האדם ט"ו ב שחרות
 עיין ביהודים בס' קפ"ו סק"י יא' סג' מיני הרגשות יס' ח' שנפחה
 מקור' ב' שנהגו גופה ל' כספרגשת שדבר לח וז' נפחה כפי' וסיינו מלאורית'
 חלל מדרבנן נפחה חפ' בלא הרגשה ולאס דם בנדיקה חפ' בלא הרגש'
 כול דלורית' ד' יאמר בעת' בהרגשת עד
 חלל בקינות חינו חלל מדרבנן בשלל
 בהרגשה ולאס קיננה עלמה בתוך שיטור
 וסח' נפחה בלאר שיערו לקחן בס' ק"ג
 סעי' לא סג' להטלה מירגלים חו
 נחמשים ודלחלל דם כול גס כן דלוריתחל
 ועיין ביהודים בס' ק"ג סק"כ' : ג
 כסדרל' וחפ' פסוק : ד נקיים • מדרבנן
 חלל מדלוריתחל ח' ז' נקיים חלל וזה
 גדולה : קפד מל'

וזה המירו לישב תמיד ו' נקיים וע"ז הקשה הט"ז והחלטת דברי הטור בחשש כ"ז הוא צ"ח מה גי' וימי ויזה מלך דבר שמי' ולזה הכי' הט"ז דכ"ל כנזכר
דמסוס שלא יבואו לטעות בלימוד כרת המצור לטמא כל מראה אדום וזמא תראה וכו' וכוונת הטור לפי הכ"ה זו דכחש א' טמן טעם לאומרת מה שטמאו כל
אדום ולחשש הכי' דשאל תראה ו' ימים דם טהור וכו' דם טמא תקנו חז"ל שיהא זריכה עוד ו' ימים דהיינו עם יום הראי' וזה נותן טעם לזה שחזן רבי מתחלה
בזה (דף סו) ואח"כ כתב חשש הכי' שלא יבואו לטעות בין ימי נדה לימי ויזה בזה נותן טעם לאומרת דר' זור' (נדה פס) שחזנו ו' קיים וז' זה הקשה הט"ז
ז"ל דל"ל חשש אמצעי ומירורו דהוק דהא פתחת שאין בקראין בשלשה דמים מצינא יש טעות בחשבון ימי נידו' וימי ויבות דלינא ידועת פתאיתא מחזיקן ימי
נדום : (ב) נקיים בש"ך סק"ד יש טעות סופר וכל"ל חז"ל העתיז ב"ה ימים שבין נדה לנדא ומורה ורואה בנ"י ולא רואה ברי"א וכו' ומדייק הס"ך דמזה
מוכח דלא ס"ל להרמב"ם דלהרמב"ם אין סילוק בין רואה ללא רואה לחשבון ימי נדות וויבות : אבל קשה לי על דבריו דודאי לענין קביעת וסא אף להרמב"ם
יש סילוק בין ימי ויזה הסמוכים לימי נדות שראתה בזה בין ימי נדות וויבות שכן רק לפי החשבון ולא רואה בזה וסעטעם כמ"ס הראב"ד וז"ל דקיים לכו לרבנן
דב' ימי נדה דמים מהמרקין ואין מוזנין עד ימי יום עכ"ל וכי"כ הרמב"ם בהד"ה לענין ימי נדה וז"ל (בפ' א' מה' א"י) אשה קובעת וסא בימי נדותה שאין רואה
בין ועיין במפרשי דבריו שהרמב"ם סובר דזה ממענין מסוס דקאמר בגמרא דקובעת וסא בימי נדות' ובהד"ה כתב הראב"ד בס' בעל הפנא והרמב"ם בחדושי'
לנדה דאף בימי ויזה קובעת וסא ממענין מסוס ע"כ ז"ל כך להרמב"ם דבזמן ימים שאין רק לפי החשבון קובעת וסא דלמ"ה לא משכחת וסא קבוע ל' יום
ולא לימי מודם בין בשוק ובין בדילוג דהא ראי' שמי' ע"כ בימי ויזה הוא ועיין בחי' לנדה (דף לו) ובעיקר דברי הרמב"ם שהשיג עליו הרמב"ם בחי' לנדה (דף
ל"ד) שהרבה סוגי' ומחשבי' לטוע' בדבר משנה ל"ל לישב דבריו דז"ל הרמב"ם (בפ' א' מה' א"י) הכי' חז"ל מיום שחזקתה לה וסא עד שחזקתה הוסת מבואר מדבריו
דדוק' אשה שאין לה וסא סופרת לעול' ו' וי"א אבל אשה שיש לה וסא מתחל' לספור מיום וסא ימי נדותה אף שאל יום וסא בלאע"י ימי ויזה מסוס דקאמנא אמר
גבי וזה בלא עת נדתה ויום הוסת עת נדתה הי' וכי"כ (פ"ס ס"י) וז"ל כינר חוששת לנדה ובפ"ס המ"מ שם וז"ל דמחשבת שאל' וסא היא וממנו ראוי' להשתיל
ימי נדות או ללא וסא הוא וימי ויזה כן וכן מבואר בהרבה מקומות ברמב"ם ובמ"ס וזה נכוח ליישב השטת הרמב"ם דזה שהקשה מערבין (דף ס') מה' א'
דאין פחה בטועה דאמר הכס דיום א' טמא ראיתי דפתח' י' יום ולסרמב"ם החשש לעולם עומד ולפ"ס לק"מ דבהד"ה כ' הרמב"ם בפ' במעשר' דערכין וז"ל
ומה שאמרו ב"י אין הכוונה וכו' עד שאמר זמן הקבוע לה וסא לנדה וכי"כ (בפ"ס מה' א"ב כ' יו') וכינר היה עושה לחקן וסא וכו' וכוונת הרמב"ם נראה
כיון דאין האשה קובעת בימי ויזה הסמוכים לימי נדות שראתה בזה ובימי נדות וויבות שהם בלא ראיות רק לפי חשבון קובעת וסא כמ"ס לעיל וז"ל אשה זאת
טועה כשעלה לקבוע לנדה וסא למצן חוכל להשתיל בספור ממנו ימי נדות וויבות לא הוכל לקבוע עד אחר שלא תראה י' יום מסוס ששם דשאל היה טמא
מתל' ימי נדה היחס ואין ראוי לקביעת וסא עד אחר י' יום שא' בודאי הוא מימי נדות וויבות שכן רק לפי החשבון הקובעת בזה וסא וכן בבי' ימים טמא
ראיתי דאמר סם דנ"כ פתחה י' חוששין שאל' יום האחרון החלתה ימי נדתה היה זריכה להשלים עוד י' ימים ואח"כ כשתראה הוכל סוד לקבוע וסא וכי"כ
בפי' המעניות ע"ש ומ"ס בפ"ה מה' א"ב הי' רואה יום א' או ב' משלמר עליהן הסבבה הכוונה אהשלמה דנקט בהס"י דהיינו דלפי' בבי' ימים ששלמה עוד ו'
ימים דבהד"ה קמני בדרישא דערכין (ס) ב' ימים פתחה י' יום שם ט"ס במ"מ שם וכל"ל שם ב' לויזה וז' לנדו' ועדיין חל עליו לפרש הטעם דבר' ימים
עומד דפתח' ט"ז ולא מיישנין שאל' ג' ימים הראשונים מימי ויזה הי' ויום א' אחרון מימי נדה זריכה עוד י' ימים לחקן הוסת : והנה בפי' המעניות כתב
הטעם חז"ל ד' ימים נאמר ג"כ שהוא ספק וקרובה אינה נאכל לפי שאפשר שב' ימים קודם היו ימי ויזה וב' ימים ימי נדה ולא תהיה ויזה וכשאלו מס גרין הספק
היה יהיה פתחה ט"ז יום לפי שאלו שאל' הכי' מאלו הד' מתחלה נדה הם יסארו מהתקופה ט"ז יום . דלפ"ה דבריו נראה דהנה בטועה אפי' ביום א' היה
ראוי' שחזקתה לה וסא מתחל' ס"ס דהא אפי' בימי ויזה הוא רק ספק נגד קביעת וסא כמ"ס הרמב"ם (א"ל ט"ו) שם וביון שי"ז עוד ספק דלמ"ה לא נא' מימי
ויזה הוא סוס ס"ס רק כיון דשתחלה הטעות כבר אסרינן להספק שחש' ו' ימי נדות לא הוס' ס"ס כמבואר בס' ק"י סעיף ט' אבל דר' ימים כיון שיש עליה
ספק קרנן ופוסקין בתחלה דין שזק שאינו נאכל לפיכך ב"ה שאל' שנגערך עוד ספק לענין קביעת וסא הי' ס"ס כיון שמתחלה עשינו ג"כ אותה ספק וכן בבי'
או ברי' כיון שדנין לקרבן שאינו נאכל ע"כ היה שיעור הספק . ע"כ ב' ימים הראשונים היו ימי ויזה והאחר מימי נדות ומזה הכי' כל פסוקי' בראיית הדם
נחשבת פתחה ולפי שיעור הספק ענין הקרבן בזה שאינו נאכל כן משערין פתחה מעוס ס"ס דוק שם בפי' המעניות :

תורת השלמים

[illegible]

קפנ א וואו שחרגים ביזאמט אע"ד דמחבאר לקטן כס' ק"ל דאע"ז רל א
 סרגישע רוק ככתם בעלמא על גיפה אז על חלוקה עמאס היינו כשיעור
 גדול כגרים ועוד כעבור לקטן והשחבר רבא לומר שזיב עמאס אפי' בעמא דס
 כמרדל ע"כ כחז כפסח וואו שחרגים וזה ג"כ לזכות העור שהוא כלשון המחבר: (ג)
 כמרדל ה"פ פסוח ש"כ: (ג) שבעה קנייס דעכשו לפי שאין אז בקיאלן כולם כזב
 גדולכ שיינב חמשים ולכן לא כ' המחבר החילוקים מ"זע מקרי נדה או זבא גדולכ
 וכלבוט העתיקם וכחז כלשון העור ח"ל אם ראתה בחור ה"א יוס ג' ימים רזופים
 ונעם זבא גדולכ-לרע מוזרז לימי שפדוה עד שייבו לה ז' קנייס ואז יתחילו ימי הנד'
 ואחריו ימי הסייצא וכן לעולטעכ"ל וואו כדעת הרמב"ן ורש"י ושלח כדעת הרמב"ם
 כעבור קצ"י באורך והפ"כ כס' ד' העתיק רק חמלה דברי בלבוש על כן כהין
 שדעתו כדעת הרמב"ם ופסיג עליי ובלאמח דבריו הנה כלשון העור תמש שהוא כדעת
 מ"י והרמב"ן וואו פסוע להעתיק: (ד) ואין חילוק בין מטיב לנשוא לעניי איסור

חידושים

גם מה שהקטף הרמז'ן ממנה (דף ל"ט) להאב ג"כ וכו' בימי יובש קאי ללא קטף מימי למפ"ס לעיל דבימי נדה ויובש סתבולא רחא' רק לפי השבועון קובע' וסוף ועוד דכיון דב"פ הראשונים לא היו בימי' ויבש אף דבפעם ג' היה בימי' איבה קובעת וסתא כמבואר בבבל הנפש שער וסחוח (מנדה דף ל"ט) מהא

קפר

קפד שצריך לפרוש מהאשה עונה קודם לוסתה ובו יב"ם :

רוב הנשים יש להם וסתות (פ') זמן קבוע ה' רמ' כנסים) לראות
בזמן ירוע כנן מעשרים לעשרים (א) או מ' לל' יום וכל
אשה שיש לה וסת קבוע (ה) בא עליה שלא בשעת וסתה ואינה
צריכה בדיקה לפני חשמיש :

(הנה) גס אין' לה להחמיר לברוך עמם לא לפני חשמים ולא לאחר חשמים שלא יהא לבו נקטן ופורה (עוד ומרדכי ריש הל' נדה ארז ספוסקים) אבל שלא בשעת חשמים כל ההדרבה לברוך הרי זו משובחת :

בשעת וסחה (ג) צריך לפרוש ממנה **ך** עונה אחת (ב) (ד) ולא **ך** משאר קורבות אלא מתשמיש לבד (ס) אם הוא כיום (ו) פורש ממנה **ך** (ג) אותו היום כולו אפי' אם הוסת בסופו ומותר מיד בלילה שלאחריו וכן אם הוא בתחלתו פורש כל היום (ז) ומותר

ביום שלפניו ולאחריו בין שקבעה וסת בג"פ (ח) או בפעם אחת :
(ט) וכל זה תיירי חלל בוסם כחלוי צימים לא בוסם כחלוי וסתר
בשניו הבורח וזשח (ד) שמשניו וסתר להקדום : או ג' ימים
או ארבעה ימים וסתר וסתר חורב : ג' ימים וסתר או ארבעה ימים

הנהגות
הנהגות

דאס מבורר צי' קפ"ו האשה שאין לה וסת דריכה בדיקה לעולם' . לכן נראה דדוקא אשה שנתחזקה שאין לה וסת
כזבא צי' צי' קפ"ו דכיון דאין לה וסת נראה מעניינה שמקריי גורמים לראייתה פקפיות ואכילות יש לחוש שלא
אוסר ר"מ אשה שאין לה וסת לגמרי אבל בנתחלת ראיית' שעדיין לא נתחזקה באין לה וסת וראתה פעם ראשונה
בשעברה וסתה ולא ראתה מותר לסמך עד ל' בלא בדיקה דאמרינן דהיא מרוב הנשים שיום המדוש או הפלגה ג'
אוסר אשה שאין לה וסת מה"ט כיון שעלול למקריי' עלילה למקרה ששמים ונתחלת ראייה וכן צעברה וסתה
דבוא מטמא דכתיבנא דאמרי' דהי' מרוב הנשים דהיום גורם ולא במקריי' רק שנתחזק כבר באין לה וסת כיון ש
לדין לענין בדיקה דר"פ דאסור לגמרי ור"ם דהנריך בדיקה בחד גוונא לייירי ועיין לקמן צי' ס"ק י"ג ופשוט : (ב)
אפי' בחיובק וניסוק ויש ט"ם צי' ט"ם ובל"ל ס' וכו' הכא דיש לו חשק טפי כיון שמוחר בשבולך לדרך ולושר זה
שיש לו היתר לפעמים בהכנסת המע לחדר קילא ליה ואחי לולולו צי' וכו' כיון דיש לפעמים היתר לדרך קילא ליה או
דדוקא בשום לה טעה קבוע לראייתה אז אינה אסורה רק אותה עונה כגון שרואה חמיד בנתחלת היום או בכופו או
בנתחלתו ולפעמים בטומו אסורה גם עונה לפני אותה עונה . ולבאורה הוא נגד הסבירא דאם היה רואה חמיד ב'
רואה לפעמים באתג' יום ג'כ' תאסור גם בלילה שלפני' ויכל מקום טראה ליתן טעם כיון דחכמים אסרו העונה הס'
קבוע או בנתחלת יום או בכופו או בשמוך לאותו ראייה מקרי עונה הסמוך לושת ואותה טעה שרואה מקרי שעת וס'
כל היום מקרי שעת וסתה דהא אפי' מקדמת לב' ג' ימים וקראים שעת וסתה במבורר בהג"כ וכו' ציוס ח' שיק'
בלילה שלפניו משום עונה הס' וכן לומר שאלו קול' ומ"ש שיש להוציא כן מהש"ס עיין צה"ר . וסבירא נראה דאפי'
קפ"ט סעיף י"ג דלמ"ס ללילה שחזיב שנינו וסת ומכ"ל למוטע שחשנה וסתה מכ"ס מלילה ליום שלפניו דשינוי וסת גפ'
(ד) שמשני' וסתה : הש"ך צי' קפ"ט ס"ק ל"ט הקשה דצרי הרמ"א להדדיר דס' פסק דלא אולין דק בחד בנתחלת
צ' או ג' ימים אין רצונו לומר שצריך לפרוש כל הג' ימים רק שר"ל שאם היה לה וסת ואח"כ שונתה להקדים ג' ימים
להקדים ע"ס ותאזכר דצרי דהא דין זה מפורש בש"ס וצבורא צי' קפ"ט ולא היה לו להרצ לכתוב זה בשם הגהות
בספר בעל הנפש (דף ל' ע"ג) וז"ל מפני שהיה רוב הפלוג' נשים לטנות וסתן צ' וג' ימים ופעמים מרחקת ופעמים
להזכיר כל ימי הוסת צעפילה לנתחלת הוסת כי שמה הימים שכן עתה בחון כוסת היה כבר נתחלת הוסת ואף על
הראשונה לפיכך לריכה עקירה ג' לכל ימי הוסת ע"ס . ומבורר מדצרי להקדי' דלריכה לפרוש כל הג' ימים דלא כי
(דף ח') דאי הוואי ראש חודש וריחא וריחא בירחא וריש ירחא אף דפטס בג' חון ימי נדמה הוא קוצעת לה וסת לריש
מעשיין סתום וכתב שם לרמב"ם כ"ה ג"כ קובעת וסת ויש לה שני וסתות ע"ס . אי"כ אם מסתני וסתה להקדים כי
וראתה ג' צ' לירחא וצ' לירחא ואזרה וראתה ג' צ' בריש ירחא וצ' לירחא וצ' לירחא דאן חוששת לשלשון דהיינו
וסת לא אצדו מעלתן . וכן מנכחת לה במאחרת וסת כגון שהיה לה וסת קבוע בריש ירחא ואח"כ ראתה צי' צי' צ'
דאין הוסת נעקר עד ג' צ' ובפעם בג' ראתה בריש ירחא וצ' לירחא וצ' לירחא דאן נקצנו שני הוסתות דצ' בירחא ג' צ' הוסת
במ"ש בעל ה"פס בדריא ואח"כ ראתה צ' צ' רק בג' בירחא ובפעם בג' ראתה בריש ירחא וצ' לירחא וצ' לירחא
פעמים מקדמת ופעמים מאחרת כיישינן שמה היא באופן ששלשון הוקצנו פ"ס חוששת לשלשון . וכו' הרב בעל ג'
קציעות וסתה שצנחן אלו בג' ג' ימים תראה ובגוף אלו שימים אין לה זמן קבוע אימת לפעמים בזה

ד'ר"ה ב'ר' שח' חציו' על צעלה אבל גביו צה' ודאי אף דלא שייך שטע זס לריכ' שבע' נקיים וא"כ עכשיו שכול' כוז' גדולה שוינאו חכמים ע"כ אין לחלק בין פטויה לנשוא' ולריכה' נקיי' ויטיל דר"מ בש"ר ש' אחרה דרדיש עמ' דקרא' כדאי' בב"ת דף קט"ו לענין משכן אלתו' ולי' הלכה כר"ם כמבוא' בעמ"מ בס' ל"ו ח"ב אף בפה ל"ה הלכה כר"מ לכן אין לחלק כלל:

קפ"א בא עליה שלא בשעת וסחה בטור כחז דבא עליה כמו שיראה וד"ל בין שבוט ערס בין ישנה פי' שזינה ישנה לבטרי דא"כ אסור לשמש עמ' כדאי' בנדרים אלא שזינה ערס כל כך שחולל להשיב אס' היא עבורה אס' לאו כ"כ הכו' בנדרה' י"ב ע"כ ל"ה ע"כ ופ"ה בס"ם וכפ"ג כחז הטור וב"י בסיו' להלכה גבי שבתם אחר הוסה שיעור שחפור והטובל שזינה התחבר בסמוך סעיף י"א והתחבר שסמם כאן ובסעיף י"א נרא' שסובר העיקר הסברה שמתקל הס"ם נדרה ד' י"ב בין ערה ליסנה היינו משו' דבישנה לא חזיא לעבורה משא"כ בערה דחזיא לשהרות על כן בעי' בדיקה יותר וכן פירש"י שם למד פירושה וא"כ לידון לזיכה טהרה א"כ חו' לא שייך לחלק בין ערה או ישנה וק"ל * (ב) וגם אין לה להחמיר לבדוק עממה בחרתי עליה מור"ם ע"ס דעה המחבר דתלשון המחבר משמע דאינה לריכה בדיקה אבל אס' דלכה להחמיר החמיר ולאחר השמים על כרחך לריכה בדיקה והוא דעה הרמב"ם שזינה המחבר ר"ס מ"ק פ"ו וכו"כ פ"ט ודעה מור"ם דכלל ענין אין להחמיר לבדוק כלל וכן חסי' מור"ם לקמן ר"ס קפ"ו וא"כ ה"ל לכתוב וי"א דברכו וי"ע: (ג) צריך לפרוש תינה ואס' עברה ושמשו הא"ס והאשה שניה לריכוין חשובה כ"כ ה"ש"ד בס' ז' זאע"ג דמשמע מדבריו שם דטובר דוסמו' דלוריי' ואנן קי"ל דוסמו' דרבנן וכמבוא' צ"י מ' זה מ"מ לריכוין חשובה כעובדי עבירה ורבנן והיכא דמלאכה דס' ודאי דהוי עבירה דלוריי' וכדאי' חא' בס"ם פ"ב דבשיעור וכו"כ הלבוש בס"ם קפ"ה ואע"ג דפסק מור"ם בסוף ס' קס"ה דבג"ה דאשה אינה לריכה כפרה שאני בתס' דלורס' ס' וגם

לדעתה צריע יראת וכו' בירא צריכא לזאת לשמיה' כיון שז' ביראא היה מקודם חמלק בוסת אף שהוא עמה. באמצע בוסת לא אבד פעלתו. וכן אם יצא' להיות מאחרת וסמה ועיין ביאורים ס' ק"ד ופס'ה כל שמשנית וסמה לפעמים תקדמה ולפעמים מאחרת שזאתו הימים שהן עכשיו בחוץ בוסת היו

[illegible]

זריר לפרוס ביום כשיעור הכמך דה"ה
 הכמך לאו דבר מועט ומסב מעין הוסת עלמו ודוקא בשופעת אלל בשופקו
 לריכה למים לכל הג' ימים • וכ"ז כשהמים שבחמל' ראייתה אין וסת והמים
 שראתה בהן בחור דמות נעשו וסת כגון שהת' ב' פעמי' ברה"י וכ"ה לאודס
 ובפע' הג' תאזי בה' זכרית לא תאזי או בפי סבת חישתה לה' בירמא מוסם וסת
 קבוע ובשופעת אינה מושעת אלל כשהמים שבחמלת ראייתה הן וסת טוב
 אינה מושעת לראיות שבחור נחתה וכן לשכריות שבחור נחתה לא לוקבע
 עדיין אינה מושעת כלל אף שלשאר וסת שאינה קבוע מושעת מ"מ פיוס שבחור
 נחתה כל שלא לוקבע אינה מושעת לזולת לעונה ביונית ממנה ופיין באוריס:
 זו עובדה • ואם ראתה פעם אחת בימי עיבורה מושעת רק לוסת הראשון
 חזת מושעת • זו משהולר עובדה • עיין במי' קפיט שיעור הכר' עובדה:
 יח כ"ד חדשים ואין חדש העיבור עולה למיין ט"ך • יט סמוך לוסתה • יא"ה
 בשעת וסתה במ"ט ט"ד • ב אינה מושעת הן לעיין שפותרת אפי' בשעת
 וסתה נסמך הן לעיין שאין לריכס בדיקה בשעת וסתה • בא לריכס בדיקה •

בנעם ט"ז ס"ק א' : (ו) עולם הראשון וקטל הטור פסק בסי' קפ"ט
ובין דם פבור לדם טמא וים לקוח טמא הראשון הו' מימי זיבה או דם טהור ו
בסי' ס"ק ע"א וי"ל דדוקא בשום מקום קיימא לן בן אהל בשופעת חין לחוש לזה
בסי' ס"ק ב' וילק' משוך פניה ולא ידעה והטור והמחבר לא חשו לזה כיון דחסות
היו ימי נדות לם טמא ואם כן בשום מקום ודוא' מושעת לכל הימים וכן נדון
מחל' ובדף קע"א פוסק בהרמב"ן וכן דברי הטור קשין אהדדי דבסי' זכ' פוס'
למק' בין שולעת לפוסקת כ"ל אף סוגיין לעלא קשה דרוב נשים דרבן לר'
בחלמ' ראיית' איהן בדרך קביעת וסת גלון שראש' ב' מעמים ברי' ירחא
קביעות וסת של ימי נדומה חוססת אולי וסת פון זרעיות הר"ם מצ"ס הראש'
צ"ה אהל כשימי חלמ' הראי' ה' ג"כ וסת קבוע כגון שראש' ג"פ גר"ם ובה
הראי' כן וסת קבוע לזילוג או אינ' מושעת להראיות שצריך ימי נדומה ולולי
הן והראי' שצריך נדומה לן ראי' מ לקביעת וסת ולעשות מכשיר טפל וסת
כבר נקבעו ג"כ אהל להראיות פעם אחת שצריך נדומה אינו מושעת כלל כמו ל'
ואף הרמב"ן דפ"ה נראה ולא משויין פלוגת' רחוקה כל כך ובימות שאין ק'
בעין ס"פ חל' דטמא בחלמ' הראי' ה' עיקר ואז חין פסח כלל להראיות
מכל מקום אימ' לא יבא ראי' זו לדי קביעת וסת כלל' והטור שכתב בסי'
ס' ימים סקן בחלמ' ראיית' הן וסת קבוע לזילוג נראה דס' י"א ליה כיון דיו'
שוים ועוד נראה כיון דשם מיירי שלא ראש' בזילוג ר"פ ג"כ ולחפזי פייסין
ט"ז ס"ק ב' משום הכי כתב דחוששת גם להימים שצריך נדומה להימ' הלכ'
בחור נדומה אהל כשימי חלמ' הראי' הן וסת טפל קבוע או ודאי לר'
ראי' אסת כמ"ס הראש' דבספר צל' הכנס אפילו כשימי בחלמ' ה'
ע"ז ס"ק י"א כתב לתרץ קוביא דה' שיקשה לא בסי' מדמס מעוברת נ'
סוחא דתרי' הרב ט"ז לא ידענא דמשתע שכל לתרץ כן דברי הרב שכתב דהר"ם

[illegible]

יורה דעה הלכות גדה קפר חידושים

פדיון לא ולא בספק מלכוד ובשעת תשמיש ולא פ"ב בדיקס דכ' דרמ"ה יא
לפניו אחר דאשט שים לסוס נריכ' דיק' בשעת ומסח' אפי' אייה רנל' לשט
מכונא' כ"מ' וגד זס פילוק של הרב בין מעבורת למסבא אימ מעלה אלוכה
וכס להמליך כ"ד הס"י ל"ל ולא בא לתרצק דברי הסוכ סכתב סת' קושט
ומפרש סת' דמיי' רק לפניו חסמ' אכן

ט שאר נשים **כב** (ט) צרים
הוספת (י') ולא בדיקה **כד** (י)
כו בדיקה וייא שאסורה **כז**
קבוע (יב) או שהוא יום ל' אע"פ
סי' ק'
י הרוצה לצאת לדרך (ית) צריך.
(כת"ג) ואש"י **כה** (יג) בחשמים שר
ורשב"א ר' ו' וכלל המחמיר
חבל כליו דרכו (כ"י) בשם כתיב')
מלבד חשמים ואם הולך לרוב מטה א'
לין לדרך ואשמו הטובל תוך טונת א'

והוא לא קא מבט' לים הים שעת וסמס בימי מבורה צפי בדוקס או לא
דזה אינו ד'ל' כמו שכתב סר'ן בקידושים שם פ"ט דר"ן : אבל מהא דמסכת
דמאזוכה ספיר דלא שייך שם מירוצ' הר"ן : וגם נראה דהא שכ' בסוד דמבורה
צפי דוקס דכחללא לאו מקדס (דף ט') יניף לה דשם לא נזכר רק לענין
ויצטרך רח' דהסוד למד וס' פלא שכתב בח"ה (דף קט"ט) וו'ל וכיון דד' שעת'
למלא רח' מקריית הול ואינה ראוייה לחוש לס' ומס' כחב אינה צריכ' בדוקס
משא"כ לענין מחבא דאף דמסלוקת דמים לא מצינו בנזח שחבא דים שעתה
מאדרכה קשוב במחמת' ד' נשים דרזין שעתן ולל' קסיד מחבא כהדייה ועוד
דמיני זיבה לכ"ט היל מכולקוט דמים ואינה ראוייה לקבוע וסח' ולענין שאר
דברים ואפילו הכי מסמא מעת לעת כמבואר (דף לט) פ"ט מ"ט במסכת
דק"ר מ' אמרש במחמ' סם מכל שכן ללא סוי מכולקוט דמים לענין דה
מעשה ודאי אס' נקשוב סה דמחבא מסלוקת דמים כמו בימי זיבה לענין שאר
לנזכר ראיות מחבא למצינא וכת' כמו שכתב סר'ן בקידושי' לגדה סם ואף

ממשעת שם ומקצת אפילו בדקה ומלאה טעמה טוהר ים לומר דהיינו ולא בדק
שעת וסחם אבל חוששת לראייתם להיות מטמא מעת לעת דבשאר נשים חושש
ענין דיעבר ולפ"ו וסחוח לאוריייתא וילוף במכל שכן מעוברת שמחבא ועין בלא
לריכות בדיקה נראה לה שם שמה קצות ביום סוכת ולוניה לריכות בדיקה
סמך שמוח וסחוח ומכרי כל היום כל פלגי שם דם לענין איסור פשעישא בדיקה
שם הוכח בש"ד מ"ק כ"ג דלא לא בדקש שיעור וכן סמך וסחוח וכו' ואם
כל היום משיעור וסחוח הכן סחמה * ועוד ראי' דלא כן אשה שיש לה
דקה ד' מ"ג דלפילו לטוהרות אטורה מוכה שלפני סוכת היינו לענין פרישה לכתח
דקש דבבבא עור ראי' לזה * אבנא אם אין לה שמה קצות ביום וסחוח וכן במשני
התקפתה אם עברה עליו * ו"ו יום סוכת ולא דריגשה אם נעקר סוכת בך * וכו'
סוכת ס' ורמזה אם ממשית אם יומא דהו כהפסס דין כו"פ כיון שלא בדקש
נגין עקירת סוכת או לא * ונראה דלא נעקר ולא נתקלסל סוכת דכנה בצוק ס' ד
אם סמך אבידור דהרגשה וקשו דלילמא דרמזה דלא דהרגשה ופול לארץ * ואם
ייקה כשעבר וסחוח דאמרינן בדיקס דחורין וסדקין למעלה אי נמי כוה דס בורמא
אם ממשעת וסחוח ולוניה סחוח כיוצא בה ופ"ו זה נראה דלא עבר שיעור וסח
היה דכדי הא' שיעור' הדס שוטה לבא כצנחור בנה ד' מ' פ"ב אבל לענין עק
סחוח סרמזה אפילו בלא דהרגשה חרע דהא למאן דאמר וסחוח לאוריייתא אפילו
דהרגשה * אמרינן ממשעת חוקס דוסחוח דרמזה אפילו לא ארגשה וסמחא
עלה מדרבנן טמא * וכוה ים לייבב קושיות החוס' בנה ד' מ' פ"ב דלא אלמא וכו'
ען הדרך דאיכא קשש דרמזה וארגשה סייב סמחא ממשעת חוקס דוסחוח מה
מלה ארגשה טוהר ור"ה פליג בסא ואמר דאמרינן ממשעת חוקס דוסחוח
א ארגשה ואף דקיימא לן דמותרת לבטלה נראה הטעם כיון דהו חרי דרבנן דוס
דלי שלא לקלסל חוקס טוהר דידה לא אמרינן סרמזה בנר ומחירין אומה ל
גישה ורמזה מבי' קפ"ט קמיי' כ"א סכח דוקא אם בדקש ולא רמזה אינה חוזה
בטור ס' קפ"ט גבי הפסיקה ולא רמזה דבעין דוקא בדיקה וכ"כ הרמב"ן
נראה דאין להסמיר כל כך בוסחוח דרבנן כיון דאף אם רמזה בלא ארגשה גם
ז לא דריגשה ואם כן אם בדקש מלמא בשט' ופחה ונאכלר העד דשוב ליכא ראי'
א אפסר דמא ול' * (וי) או טוהר מט"ו מ"ק י"ג שביבא קוש' דריגשה ס' פ
ו לריכות בדיקס לאור סר * וגם אין לריכות בדיקת חורין וסדקין כמו שכתב
סר דוקא כדדי פסדע אם היא טוהר * (וי) בשמיט' שרי * הכנה

וַיְהִי עִיבֹרָה וַיְהִי מִיָּקָח וַיִּחְדָּךְ לִקְחָן מִי' קפ"ט דְּמוֹסָה עכ"פ לֹסֶחַ שְׁלֵיפָה
וְכ"כ בְּהִנָּחוֹת דְּרִישָׁה וְכ"כ בְּש"כ מ"ק י"ט ע"ש: (ת) אִם יֵשׁ לָהּ וְסָח פִּי' שִׁקְבָּחָהּ
לְבָל אִי לֹא קָבָעָה נ"פ וְהוּא פְתוּחַ מֵעוֹנָה בִּיטוּיָה כְּגוֹן שְׂרָאָהּ מְכִיָּה לְכ"ס וְכוּי'ו'
אֵע"פ שֶׁלֹּא בָדָקָה כִּיּוֹן שֶׁלֹּא בְּרִישָׁה בְּרַם מְבֹרָה בְּלֹא בִּירָקָה כ"כ הַטּוֹר מ"ס ז'
בְּפִרְשָׁה וְכַז' מֵה שֶׁמֶחֱרָג' בּוֹה שֶׁלֹּא חָקַקָה חֲסִי' קפ"י . (יח) לִירֵךְ לִפְקוֹד אַח
בְּרַחֲבִים הַשְׁמִיעַ דִּין זֶה וְהִמָּה עָלָיו כְּכ"מ צפ"ר מִכָּל' אִמְרוּ בִּיא' וְלַע"ד נִרְאֶה
ב"ס אֲזוּל לִשְׁמֹעַ שֶׁכֹּה' כַּפ"ד מֵה' דְּמוֹת שֶׁלֹּא יִבְעוּל בִּיּוֹסִי'א' לִירֵךְ אִוּ בִּילָה מִן
חֲשׂו' פִּכְכָּה ע"ש וְהוּא וְהַמְחָב' שֶׁהִשְׁתַּיִּקוּ דְּבָרֵי בְּרַחֲבִים אֲלוּ בִּא"ח מִי' רַחֲמֵי
מִי' כ"כ אֲזוּל לִשְׁמִיעֻיָּהּ דְּחִסֵּי עֵינֵי קפ"ר ר' דִּפְקוֹד' וְאוֹ אִינֵה חֲשֵׁמִי' דֶּק דְּבָרֵי
בְּכַל' פִּשְׁעוֹ אֲכֻלְכְּלוּ בִּא"ח וְהָרַב בְּחֻשׁוֹ מִי' קל"ב מִחֲלָקִי' בְּעִנְיָן אַחֵר וְכִיכ בְּכ"מ
ע"ש בְּפִרְשָׁה וְלַע"ד נִרְאֶה כַּז' כִּי לִישָׁב בֹּס' נ"כ חֲמִיכָהּ סֵמֵמ' עַל בְּרַחֲבִים

לא שמת ובהמה: אבל או אם לא ומה קבוצ וקודם ל' א"י שישאלנו' למצא דריקה
ועיין לקמן סי' קפ"ו : לב עד שישאלנה . והפילו אם פרה ושוכבת אליו מכל
מקום לריד דוקא שישאלנה ומוליד ממנה שהיא טהורה ועיין ביאורי' : לג יבא
עליה והפילו היא נולדת שבושה לטבול : לד לשאלנה . הפי' ישינה רק מאינה
ישינה לגמרי דאסור' לבא על הישני' וע"ל

ישינה לגמרי ראשו' לבא על הישינ' ועל' פ'ס'ק ב': לה ולומת מוסתחם הנוג' היינו ששקבוע לה סיום שלם חפסק בלאותו היום ודאי תראה שנתחזקם שכל אימת שפסקה בלאותו יום פחדש ראתה אבל אין לה קבע שפסקה ותראה בלאותו יום הסתודר' אבל אם יש לה יוסקבוע שבלאותו יום הסתודר מפה' ורוראם היו כומת ימים לחוד שמושתת רק לגאוחו יום ולא לעונה בינומת : לו לא קפחם • ואין לריבם שישאלנה אפילו לא שבהם שיעור שמוכל לבסור ולמבול : לו אבל מושג' • ואסור' לבא עליה מר שישאלנ' או שבהם שיפיר שמוכל לבסור' ולמבול :

דין אשה שאמרה טמאה אני ואחר כך אמרה פהורה אני
ובו ד' סעיפים :

קפה א טבלתי ואטילו שוכבת אללי
לא מהני עד שתאמר לו צמי'
טבלתי כן מוכח מתוספות: ב שצברו י
ואם א"י תב צברו ג"כ סמוך עלי' ואפי'
אם היתה י נילה ללבוש ביום ו' לראייתה
ועכשיו ח"א כדך חלל שאל טבילה היתה
אריכה ללבוש לבנים ביום ה' והוא חציה
טבילה לאמנת כיון שאפשר כדך והאשה
בשקודה על יסוד' נדות אם זינתה בנדות

לא מקרי הקורה לגבי צמלה וגאמנת אפי' בשעת ובחסי' ואם הכפילה לצמלה
באיסור נדות טוב אינה נאמ' לומר בשעת ובחסי' הקורה איני עד ששעשה
סמוכה אל' של' בשעת ובחסי' וכן לומר שסבלה נאמנת אם לא בימות הקורף
ההפכילה מירקא ועיין ביאורים : ג. בודאי טעמה : ולא מהני
אמטל

קפה (*) **שעברו** • הנה אשם השחודה על איכור נדה לכאורה כיון
ג' ובאיכוריון קיימא לזלכל השודר על הדבר לא דנוולא מעידו
אי' שאחם היאסר לכל אדם דהא לא מימנא מלכות והנה שלא בשעת ובהם
לשארית דירה ודאי דמוסר ללא דמי לשודר המעיד שריכין לעדות יודיה
מסכלם כיון לדיניה השודה רק לתיאובן וכיון דמקור לפניה אינן זו תיאובן
דמי בדדיקא הכיין כבי' ב' פ"ט : אבל לומר טעורה אי היאך נאמנת ואפי'
באמירת' טעורה אי דהא השודה בדות דרוב המזונות אינן פובלות ולכן נראה
שלא בלא משום מים גנובי' ימתקו ומטע' וס' דהא לדינו דומה פיאובן דאי' א'
שהוא תיאובן גדול לא השודה אדרה נד בעל' ש"ס לא פיהר וסוי פת בעל'
פלוגי חכם מיהר לי חכם לאקשה דהשוד אררבנן לא השוד אדאורייתא א'
קי"ט ס"ג ג' דהשוד הוי כמוסוק לכך ועי' בסידורי' כבי' קי"ט א"ש • אבל
בשחודה לאיס' נרות לגבי בעלה דלאורייתא אינה נאמנת לומר טעורה אי
בי' פ"ט שכתב בשם השונה אשכנזית שהבי' ראיה על הא דהוחק כפרן דנטל
דמלאורייתא מיימנת וכיון דמשקלא הו לא מסימנ' ומפסדת כחובתה עכ"ל פ"ט
דהא עוברת עלדת ריכיה התראס אלמא דמוסרת לו ועוד דמכל השוד בא סו'
כחובה אלמא דהבעל יכול לטעון נגדה אי לא אלמאנד אף דמדינא מדיון יס'
זו מכל שכן בדבר שהוא עצמו נחן נאמנות שיכול לטעון כיון שהוחקת כפרן ש'
דאי' לא לבשה בגדי נדות רק שאמרה בפני רבים דטמאה גי' לא מהני אמחלה
מ"ס • עוד כתב הס"ז וסעי' על הרמ"א בתשובה במדון אשה שרצתה להסמ'
לס' אמחלה • וכתב הס"ז שלא היה צריך לכל הפ' לפולים כיון דאמרה באמחלה
באף דאשה וזנה שסיו בירושלים שכל עלי' וסקל'וס דהס בודלי אס גי'

[illegible]

חדושים

שהיא

הנדרת השלמים

נראה לרלו דוקא נקט לבעלה אלא שדיבר בכוון שאין תדרך ניעיה לנלות וטומאה וטעמה אלא לבעלה וכן שם ב' דכחוב' פ"ב לא היוצר לבעלה כלל וכן מוכח שם מאותו סיג'א דאמרה מקדשה אני ואח"כ אמרה פטום אני דמשמע שדאפי' החזיק' את עצמה נגד אחר' נמי דינ' כבי וכחבוב' ב"א ס' מ' ח' וכן משמעות הטור בתמיהחו על הרמב"ם אף שבאור עצמו כחב אמרה לבעלה אלא לרלו דוק' קאת' וכודעה הרשב"א כח"ס בבי' וכן משמע בחשובת הרב סי' ב' וכל זה נ"ל פשוט ודלא כת"ס בעי' בשם גדול ח' דדוק' לבעלה קאת' אבל אמרה כן לאמרי' אפי' בטענת אמת'א אינה נאמנת ובאמנה זה אינו ומ"ש בן כדי ליישב קושיה וחמיהות בסוד על הרמב"ם כבר חירנו השוקקים לענין אחר ועיין בסמוך ס' ק' וי' : (ד) רק שהיא בא ושיבחה אצלו וכחב הב"ח דמ"ת נרא' דהבעל חייב לשאול חוזה למח היא בא אצלו הרי אמרה אליו עתה' אני לרדך לסוף' באמת'א חפי' וכחב בס"כ שם דעת הרב בן הוא ובאמנה משמעות לשוט איש בן חן) א"פ ס' שנה' אמת'א לרברים אינה נאמנת' ואם גלת' מתחלה לבעלה

קפו א חין לה לברוך בפני בעלה בשעת השמים דהיינו לפני השמים או לאחריו

חדושים

אבל שלא בשעת חשמים אדרבה כל פיר המרגש לברוך בנשים משוכחה וכמבואר לעיל
ר"ם קפ"ד (ב) ג"פ הראשונים כן הבינו הפוסקים הרא"ש והרמב"ן והרשב"א והר"ן
ועיין בב"י דבריהם בלחוד חזן בשפר בעל הנפש והראב"ד דף ס"ב מבואר שיש לו פי'
אחר בבבבא כוונה דבריהם ואחריו נמשך הש"כ והאריך לפשטו על הפוסק' ה"ל ואין
דבריו מוכרחים וגם לשון הרי"ף אינו מובל פירושו כל כך ובפרט מה שסיים הש"כ
ובחב ח"ל כיון ודעה כל הפוסק' דאש שחין לה וסח לא בני בדיקה כלל לא לפני
חשמים ולא לאחר חשמים (תוס' מהרמב"ם) אלא שלא תלוא לבס להקל נגד דעת הרי"ף

קפ"ז אם בלל ג' רזופין • פי' עם כראשון אבל אסר טעור וז' וכן
לדעת הרמ"א שאוסר בסמך לחששים דוקא • סמך אבל אם
בשולל מחשבים מלאה דם אף שיש לוטר מראתה בשעת חסמים פוטרם וכן
אם בדקה עצמה מוכף ולא מלאה דם ואסר כך בנאה דם אפי' • במוך טעור

קפז ריני אשה הרוואה דם מ
אשה שראלה דם מחמת חש
ידה לתחת הכר או לתחת
עצמה (ב) משמש (ב) ג' פ'
(וכ"ס חס תלכח שלשה פעמים על
הרומח כדון וסמ"ג)

רמזותא פטס אחת ואס לית אחת פאין לל וחס לריכא ג'ס בדיק' סחמסד
בניו רחל תסמח לשמים וביס לל וחס בפסס אחת פלג רחמס פלמס
פספסס נחפוקה ואס בין כג'ס סימסס ואל בדיק ענמס ואסר כד סימסס פסס
אסס ובדיקס ובגלס לס פלג'ר' לנ' פלמסס ואסורס וכל ליכא דלס ביו רחלס
פסמח ספמיסס אפי' רחמס כמס פלמיסס מותרס : (ב) עד סלו
אפי'

[illegible]

ממסלוקת רעים כ"ע פוֹדוּ דלֵא יִבְרוּק אֵיז' כחממירין. בלשכ סאין לס וסס
עז"ל וע"ל ס' קפ"ט :

קפו (6) בלד' פשוט ידע לתתם הכר נן ה לית הספד בנ' מדרי
הרעב' ומסוג' דפ'ם חבל הסור ומס'ג ומס'ק כחבו בנדי
סחרד מן הפק' לטון המנה דפ' כל היו ובנ' באר' לתחמ' עליוס רח
נפ'ם חס מקס' על הלי פחמי' ולפי המסקנא חס סהס כסיעור סחרד מן
המט' לא מסוקין ברוח' פחמי' חסמ' ואין גומר דס סוברים סרז חסי
דחמ' לחס אידי וחידי חד טיעורא הי' דח' חסוקנא לרז חסי בןסוף עכ'ל
לכן לא כבס בנ' לטון סור' וסיעמו ח' סבנ' סחר' לס' דבריס פ'ס
סח' דבר דסוק בטימו לר' ובח' סריו חסור מואר לרעמי מד' פ'ס דלעת
ברע' סר' ססכס יומר סכ' סטול ער דסייב חס סלי זכ וחי' חית
דח' מואר סס בנ' ברוח' פ' ספס חכל דלינח י' חס סלי חלל למ'ן
לח' בנ' פסיכ' פחמי' סחיכו' וסרמ'ס ספס להדי' בנ'ס פ'ס סגוס דעיון
לחי' פחמי' פחיכ' דוכ' ח'ק דלסוק סרע'ס בנ' ספסיוח ב' כל י'ד

חורשים יורה דעה הלכות נדה קפו ביאורים

הוא שמך לוסתה וכן אם ראתה אחר כך שלשה פעמים בלוחו יום אחד
שראה מקודם בשעת חשיית ראתה עכשיו שלם מחמת חשיית חולה ראה
זו כיום כיון שנקבע אחר כך וכן ליום המדע ש"ך ועיין ביאורים : י בלוחו
מקום ודוקא כשירדע שהמכה במקור או פולה במכה אבל אם ספק ל
אם המכה במקור או בלדדיו אינה חולין
אפי' במכה שירדע שזו היא דם • אכן זה
דוקא במרגשת שהדם בא ממקורה אבל
בדואה שלא בהרגשה ואפי' עיי' בדיקה
תולה במכה שירדע שזו היא דם אפי' אם
המכה בלדדיו בלדדיו ועיין ביאורים :
יח חולין בדם מכה • ואפי' בדקה ענמה
בשופרת מנחה על ראש המוך חולין
במכה ואפי' אם היא בספירה ז' נקיים
חולין במכה רק בצופן שיהיה לה הפסק טהרה ויום אחד נקי בבדיקה על כל
פנים בעיניו ועיין ביאורים • ובכאב ודאי דאינה חולה עד שמתברר לה בודאי
שכאב זה בר דמים הוא פנים בסימן קנ"א ועיין ביאורים : יב משאכס כח
הנ"ל

הפוסקים והבית יחידי (אם פנימה נעזר וכלב בשעת חשיית לב"ע יש
לסמוך אצריקה בבעל הראשון (שם בהג"ה) :
(יג) אם שימשה מן סמוך לוסתה (יד) אנו חולין ראיתיה
משום וסתה ולא חשבינן לה רואה מחמה חשמיש :
ה (טו) אם יש מכה (ד) באותו מקום (טו) חולין בדם מכה
(ה) (ז) ואם דם מכה • משנה פדס ראיתיה
אינה

הס"ך וכשתהא א"ס הכל דאחר ג"פ אסורה לבעל ה"א אף דמולי המלאה
ונופלת איכא ספק לדרין כמ"ס הר"ן בתי' מ"ט איכא ס"ס להחמיר ספק וסת
ואת"ל מחמת חולי אימר ממקור ולבעלי שני מותרת משעם מכתב כבי' דאיכ'
ס"ס להקל וכוונתו דאימר מחמת חולי ומלדדיו היא ואת"ל ממקור אימר
מחמת וסת היה ונגד הבעל כב' לאו וסת
איך כלל דאין כל האצבעות סוות לגבי
וס' כמ"ל ואמר שנתחזק לכל האצבעות
וכחות דנעשה וסת לכל איכא ספק ספיק'
להחמיר דאימר מחמת וסת ואימר מחמת
חולי שבמקור וכעצדקה בשופרת ולא
מלאה דם או מלאה בלדדים איכא הוכחה
בדורס דאם היא מחמת חולי ודאי לאו
מהמקור פ"ה דאי מהמקור היה פחויב
הדם לנאח ע"י כל דבר שחכמים להחמיר וכת"ש לעיל ומחויב להיות על ראש
המוך דהא ממקור חמי הים אלא ודאי דאם היא מחמת חולי ודאי בלדדיו
איך ואף דלא נמצא כלל מ"מ אמרין בלדדיו היא ובה דלא הויתא בשופרת
לם הוא משום דלגבי לדרין שייך לומר אף כל האצבעות סוות כמ"ס ה"ה א"א
ואף שכבר חיתמוקה לכל האצבעות וכתות מ"מ אפשר שאין השופרת סוה
המך וסת נעקר נעקר כפעם אחת דאין וסת נעקר כפעם אחת אלא אפי' במכה פעמים חיל נעקר
ועתה כיון דליפא עיניו חלל בשמאל על ראש המוך כלי רוחין שדרכה של אשה
ונחמקה שראתה ג"פ מחמת חשיית מהמקור ומס"ס אף אם חזקו ענמו אפי' אף פעמים ולא חמלא דם אסורה דאף דילא מחמת חולי כמ"מ מהמקור כיון
ללא מלאה בשופרת וכת"ש לעיל מ"מ מייסגין לוסת של מקרה החשמיש ומייסגין סמל בפעם ה"א' היה קוה למקרה החשמיש וכוונתו של חשמיש ובדיקות של
אם"כ לא היה סווין להמקרה וסת החשמיש ואין לעדן משל מרת להקל כלל כי אינו בנגד אחד כלל בדוב פעמי' רק להחמיר כיון שרואין אשה זו ראתה בשופרת
מה שאין דרכה של אשה לראות כך ואם ראתה בחשמיש חולין פלגש ז' יש לה וסת למקרה החשמיש ואין פומכין על הבדיקות שפירסם שאיכא להקל ולעקור
לוסת מדע דאין מציאין ראיה מהשופרת להקל ולעקור לוסת דהא בסעיף י"א ברואה מחלי סנה לסני סנה שהוא מעט וסת בעיני עברה וסימנה ג"פ ובודאי
ללא מהני אפי' שחבדוק ענמה אף פעמים אלא דאין ראיה מהשופרת רק להויתא פחשם חולי המלאה ונופלת ולא נגד עקירת וסת ולפ"מ דהינה מותרת
במלאה הים בלדדיו בשופרת רק מעט דוסתות לדרין וממירין מעט ספק לדרין • אפי' לפ"ז לריבה נקיים דנגד נקיים היא ספק דאורייתא ואדרבה רוב דם
המקור ואף שמלאה הים בלדדיו בשופרת אין ראיה שם זה דם לדרין הוא דהא דם כמלא • צפרודור חייבין עליו דאימר הים זה היה צפרודור שירד מן
המקור כבר לצפרודור ומלאה אותו בשופרת ועוד היעלה על הדעת שאם חכמים אשה שופרת פעם אחת למקור ומלאה לם בלדדיו שלא חיחוש שוב לדם
שחמלא בחשמישין ובדיקות דהא הכנסת מ"ך ג"ל דמי לשופרת ועוד אפי' בחשם שירדעין בודאי סכיה לה מכה בלדדיו • ודאי דחוששת לדם שחמלא אס לא
שירדעם סעדין מכה זו בקרבה דאטו מכה אינה עשויה להחריף וכו' דבדוהי' ובודאי לריבה נקיים על כל דם שחמלא בחשמישין ובשופרת וספיר כיי'
הס"ס וקמי' לא נמצא נ"ל ראשו בידוע סכיה מהלדדיו פ"י דאם היא מחמת חולי ודאי דהיא מהלדדיו וכן כמלא בלדדיו אין ראיה רק ממה שלא נמצא על ראשו
בידוע שלא מחמת חולי במקור הוא דא"כ היה לאשתכחו בראשו וכוין דלאו חולי המלאה ונופלת היא מותרת לבעלה לעולם ושעטם שכתבתי אבל על הים
גופיה שמלאה בשופרת יש לומר דם של וסת הוא שירד מהמקור ונחשב כמלא בלדדיו ולפ"מ נראה דאם עברה וסימנה ג"פ ולא מלאה דם דילא ג"פ מחשם
וסת דנעקר וסתה ומותרת וכן נראה דאם בדקה ענמה חמת הבעל ה"א ומלאה על ראש המוך דבי' נאסרה לכל העולם כמ"ס הס"ך ס"ק י"ג מ"מ אף בדקה
אפי' עוד פ"ה בשופרת ולא מלאה למחשם חולי יא"ה כיון דלא מלאה עכשיו מותרת להינשא לבעל שני כיון לבעל ה"א אינה אסורה רק מחשם וסת כמ"ס לעיל
ולגבי בעל ז' לא נחשד זה לוסת ונגד וסת אמרין אין בלדדיו שוה ולא קשה ג"כ מה שהסכסמי בקושיא ה"א דיל' דהיה קוים להו לחול' דכל מה א מחשם חולי
אין סילוק בין ימי עיבור לשאר ימים דכל אימת שמכניסה למקור בסולי כג"ל מס וב לאחת דם ומי נראה דאין לה לבדוק ענמה דימי עיבור והנה דאין ראיה כ"כ
פעם ה"ה מחולקת דמים ואפי' בל' ליד ספר נולד ציהודא ונעה בהרבה דברים מדרבי וסמעיין יבחר • וזוה נסחר מה שהמלאה כגאון כג"ל הימר לרואה
מחמת חשיית כשלא היה לה וסת ואפי' נקבע לה וסת מחמת כהא שיש וסת קבוע אס לאסור אוהה מחמת רואה מחמת חשיית וסניא ראיה מסימן קפ"ט
סעיף י"ג ואפי' שם ס"ק מ' דאשה שיש לה וסת קבוע אינה חוששת לוסת שאינו קבוע ולפענ"ד חלילה לסמוך ע"ז נגד סחיות הס"ס והפוסקים מלא דבר
העליתי דלאו מטעם וסת להודיע נאסרה רק מטעם חשם חולי המלאה ונפלת דאפי' דימי עיבור • ונסקה שאינה חוששת לוסת חוששת ברואה מחמת חשיית
וגם כמ"ס דאשה שיש לה וסת קבוע א"ס לוסת שאינו קבוע כחצתי כמ"ס קפ"ט דליחא וע"ס ביאורים וממילא נסחר דין שלו • יס לסמך ע"ס ס"ק י"ד עד
דבכ"י יס ליישב מה שהניחו החו"ס בחימה בדף ס"ו ולכאורה אינו ענין זה לזה ונראה בכוונתו דיש לחמור בלדדיוס הוד דסיני' מלשון הס"ס דכ"ס קאמר
בביאה ראשונה דהיינו אחר ביאה ראשונה כמו שפירש"י סס והפוס' נקט' בלשונם ביאה שני' וגם יש לחמור על חמיהם דמזוהר ב"ק דף ל"ד דנגד שור חמור
גמל דנעשה מועד לכל כרי דבמפורסם שהוא מין שני אינו משלם ג"ס עד שיגמל חמור ג' אף דנגד כבד ג' שורים ובגמלים משלם ג"ס גמל שני ובס"ס מדמה וסתות
לשור החמור וא"כ מקשה הס"ס שפיר דביאה ראשונה של בעל ג' נאסרה כיון דהחזקה לג' אצבעות דאפי' אס לא היה רק ג' ביאות מג' אצבעים ג"כ החזקה
כמו דנגד שור חמור גמל מלאה בבעל שני ודאי דבעיין ג"פ נגדו כל צדועד למין ז' בעיין ג"פ וע"כ ל"ל דהא"ס מפרש' קוסית הס"ס דמקשה המדוק ענמה
בביאה ראשונה של בעל ג' דהיינו קורס ביאה ראשונה כיון שכבר חיתמוקה בל' אצבעות וכשתבדוק ענמה בשופרת דמיא ג"כ לאצבע ומלאה על ראשו יתברר
שהחזקה לכל האצבעות ועיקר טעם ההיתר בבעל כב' ובג' כחב כב' דהוא מציג ס"ס וכל ס"ס דאיכא לצרורי כמזוהר כמ"ס ק"י
ולוה מקשו החו"ס שפיר דבעל שני ג"כ קשה בביאה שניה שכבר היה לה ב' ביאות מב' אצבעות כמ"ס דמלאה ג"כ לאצבע מחבר ג"כ שהחזקה
כמו דשור חמור גמל וזהו לדברי החו"ס דמחוס שפופרת לאצבע דהא מציגין לבעל ה"א אבל לפירש"י דאסור דלא משום שפופרת לאצבע ובכ"י כחב דיומח' אגרי'
אין כל האצבעות סוות להקל מלהחמיר וכוין לרש"י אפי' להקל לא מיקרי בירור משופרת לאצבע כ"ס להחמיר : סמוך לוסתה • יטו"ו ס"ק ה' עד דאם ישמחה
להקל זה ופ"ה ובה אפי' בדיקה שפופרת לא מהני דשופרת לא הוי בירור רק נגד חשם חולי ולא נגד וסת וכמ"ס • וכן מציא דבסעיף י"א דבעיין עקירה ג"פ ז'
וסתה עש"ך כ"ק ט"ו עד להכא פיירי בקטנה וכו' וקשה דהא אפילו בגדולה משמחה לה בגין שראתה אפי' כ"פ בלוחו יום אחד משום חשיית בלוחו
יום המדע שראתה מעיקרה בשעת חשיית : (ד) בלוחו פקוס עש"ך ס"ק י"א אין חולין הים במכה וכו' והטעם דאיכא ס"ס להחמיר אימר ליכא מכה במקור
ואם"ל איכא אימר הים לאו ממכה חמי ואם אינה מרגשת שהדם בא מהמקור לראיה דמותר אפילו בספק אה המכה במקורה דהא איכא ס"ס כמ"ס

השלמים חודת
הבדיקה (ומה"ט מחזיקין לבעל שני ושלש' בלא בדיקה ולא מחזיקין לבדוק ענמה
לנאח מידי ספק דכל שאפשר להחידר ולא לבדוק עבדין • וכ"כ ב"י במתן קל"ו וגם
בס"ס וכל הפוסקים לא הוזכר בדיקה זו וגם אפשר שיפול המוך ממנו בחמימה בלוחו
תקום לו ודמור חש"כ בהכניסה חוך השפופרת לכן ג"ל דאין להוסיף על הבדיקה :
(ט) ואם לאו פ"י בין אם נמצא דם על לרדי שפופרת או שלא נמצא שום דם אפי' אם
מותר אפי' לבעל כ"כ • (י) ואף בזה הים יש למחך אצריקה וכחב בחשובת
ה"כ ס"י מ"ט שאין נריך להכניס רק עד תקום שיהי יכולה ומשערת ענמה לפי אותה
דעתה שהניעה עד מקום ששעם דם והאשה בענמה • ודאי דנאחמה על זה וא"ל כלל
לדמור בשפופרת למקום לו ודמור ואין לנו לחוש אלא להכניסה כשעור דישם דלא
גמנה חורס למלאכי שור • וכחב עוד דיש לעשות השפופרת כשעור אבר בינתי וכו' ל'
בחו"ס אמונה שחולל ס' ל"ז ח"ל כמדה אבר בינתי כי לא נחנה חורס למלאכי הסרת
אפי' אם יהיה עב או דק יחזר מהאבר עכ"ל : (יא) הרשות בידה וסת דלא קאמר
האנח בדיקה זו לאחר פעם ג' של ראשונה עובב קמ"ל דהשחא מותרת בלא בדיקה
לפני מטעם ספק ספיקא שחא לא בל כהם מן המקור • ואפשר דמטעם זה לא
מחזיקין

ביאור

[illegible]

ה'כ"ו ואף דמבאר מדברי הש"כ שם אפי' דלריסא לישב שבטא נקיים מ"א מ"א
 להקוים ברואם מחמת חשמיש פ"מ נראה בינו דוקא כשיש לה מכס אף פ"מ
 שאינה מוסיפה דם וכמו שביים הש"כ וכחב וגם דו"ב בשיש לה מכס וכו' וכן הו"א
 משמעות המבאר ורבר בה"ה וכו' כ' בחשבוה ל"כ ס' פ"ו ואפשר דגם הארדכ
 לא כתב להקל אלא א"כ שחאמר האשה שרם שהיא רואה טבור בוא דסמכי
 גמלי' בכה"ג וכאבאר בלשון שכתב יכולה היא שחאמר וכו' אבל אם אינה
 אומרת כדילדי דמזקינ' לה ברואם מחמת חשמיש אפי' היא שלא בשעת וסת
 וחדש שכן הוא דל"כ חקקה ממוניה דש"ס דשבוטק דקיי"א אלא בשאין סמויה
 לוסתה וכו' לכנים לאום הוא וכו' ולדעת הארדכי קשה הלא אינה נטמאת כלל
 דגם טבור הוא כיון שלא בחפת וסתה הוא אלא ודאי דמסתמא טמאה הו"א
 וכן מוכח בש"ס לנדס דף י"ד וכו' הארדכי כתב שם דאשה שיש לה וסת בע
 בדיקה אחר חשמיש ואי אמת דלנין דגם טבור בדיקה זו למה אלא ודאי
 כמ"ם דרוק ופיין כחשוכה לאונס סמואל ס"א וכו' וכי' שכתב שלפעמימיש
 זרע ולדל לכהן דהיא מדבריה מ"א (וט) אפי' מוכ' בלאונס מסוסאלי' אפי'

בְּחֹזֶק

באווה מקום שהם יוצא ממנו
רי לי (יב) שאין דם זה בא מן
(זכר פ"ט סי' כ"ה) :
ל ההורין והסדקים אינה מוצא
דדין (כו) יש לחלוט שממכה
ת בשעת בדיקה כשנוגעת בקד
טאר הורין וסדקים אינה מרגשת
שהיה קודם שהתחזק אבל לאחר
ש מתפקים אם מותר לכמוד על
מתיר אם אמר לה רופא ישראל

הדרת דם נתרפאת ומוחלת לבעלה ואם חזרה וראתה מחמת תשמיש אפילו פאת ובזמן הזה **כב** (כס) אין בחיורין ע"י רפואה זו וסוהו אין מוציאין לה אחר רפואה זו עד שתבעל ותחזור לקלקלה:

וְאֵלֶּה שְׁמֵי הַמַּקְוֵה לְמַעַן יִשְׁמְרוּ אֶת הַמַּקְוֵה
 בְּכָפֶת מַסָּח שֶׁלָּה חֲמַלָּה עַל סוּמָךְ מִמֶּנִּי
 בְּצֵמָה תִּדְרַע אֶסֶ"כ כִּשְׁחֲמַלָּה מוֹד דֵּס בְּמִי
 וְדוֹלִים שְׁלִין זֶה דֵּס הַמַּקְוֹר לֹא אֲמַר כִּי
 שְׂדִדָּה עַל מִסָּח אֶ"בֶּמָה כִּכְלָב וְנִחְבֵּר
 לֹא שְׁלִין זֶה דֵּס הַמַּקְוֹר דֵּס בֵּא חֲמַמָּה
 הַכִּכְלָב וְכוּן שְׁחֲבֵר שֶׁהַכִּכְבֵּר דֵּר דִּמִּי הוּא
 מְדִיָּקָמָמָה כִּי וְשִׁנְרָלָה בְּסוֹם שֶׁהַכִּכְבֵּר הוּא
 לְמַעַן כֹּל כְּדִמְד שְׁלֵמֶר זֶה דֵּר דִּמִּי הוּא אִין

וְנִמְנָת אֲשֶׁה לְמֹד מְכַהֵשׁ
 (כס) וְכֵן אִם אוֹמֶרֶת
 הַמַּקְוֹר נִמְנָת וְשִׁנְרָלָה
 אִם כֹּל זֶמֶן שְׁהִיא בִּידֻקָּת
 כְּתִמִּים כִּי אִם בְּמִקּוֹם אֶחָד
 שְׁבִאוֹתוֹ צִד בֵּא וְכִ"ש אִם מִר
 הַמַּקּוֹם הַהוּא כּוֹאֵב לֹא קִצָּת
 כֹּאֵב כֹּל

אניאלין מבין דבריו ו"ל דסיאך יעלם על הדעת רמ"א דאפי' נמלא דם בצדיקם

שלמים

תורת

חידושים

5

ביאורים יורה דעה הלכות נדה סי' קפח קפז חירושים

בזקוקת מעוברת: י לקלות דם: ולא דמי לרלגיל סעיף ב' דהם דהם בזקוקים
אבל הכל מיירי דהם על גביהם: יא וכלא בשעת ובתה: והס"ך מיקל אפילו
בשעת ובתה כיון דלא עיך ה"ב גם המזכר בס"קפ"ו שהרי תהיה טמאה
בשתראה דם גמור ועיין ביהודים ט"ז לפקפק בזה: יב וי"א שגם לזה והס"ך
פוסק כדעיה ראשונה:

לֵב בַּמַּעַי וכו' וְאִם אָמַי נִימוּסוֹ גִּבֵּי טַהוּרָה דִּלְאִי אִפִּי לֹס גַּמּוּרִים חוּלָה בַּמֶּכֶה
וְהַמַּעַר'ס מַלְבּוּלִין בַּחֲסוּדָה סִי קִיִּיא כ' לַמַּרְזֵה וְכַר הַסִּיגוֹ הַמֶּכֶּה בַּחֲסוּדוֹתָיו:
אֲמַנֶּס גַּם תִּירוּלֹ אִינוֹ מַחּוּר . לָכֵן לֵל לִישַׁב בַּשְּׁמִיעוֹת דֶּה הַ בְּרִישׁ הַמַּשְׁלָח
פְּלִיגִי בַּמַּשְׁלָח חַמִּיכָה דְרַבָּנָן סַבְרִי מַקּוּר מַגְרֵל חַמִּיכָה . וּרְיִי סַבֵּר דִּלִּין הַמַּקּוּר

מגדל החיבה. והנה לרצון דסצרי המקור
מגדל החיבה מ"מ צעיין להטיל החתיכה
במים ולבדוק אם יתמחה במחזור כאן
ובסעיף ג' דאס לא נתמחה אמריין דהס
נתקרה וועשה חתיכה אף דהים קים להו
למזל דהמקוב מגדל חתובה ולפ"ו נראה
במפתח כמין מערות הים קים להו לחז"ל
דאין המקור מגדל דברים כללו ולכן הים
רוץ' לטמאות אף שלא נתמחו כמו בחתיכ'
לרי' שאף שלא נתמחה טמאה מעט כיון
דס"ל דחין מקור מגדל חתיכה אמריין
דע"כ דס הוא מקרה כך וה"ל דכוותיה
ושאלו לרופאים ואמרו דאפשר להמכה
לגדל דברים כללו ולפ"ס הכי הסיירו ע"י
בדקה דאס לא ניווחו תלין בגידול המכה
כמו דתלין בחתיכה שלא ניווחה בגידול
המקור אליבא דרצנ' וכשנינווח לא תלין
בגידול המכה וכמו דלא תלין בחתיכה
שלא ניווחה בגידול המקור אפי' לרצנ' דק
אמריין דהס הוא ס' קרש והכא נמי
דכוותיה וכל עין הוא דהא אס אינו יודע
אס המכה מוטיאה דס לא תלין בהמכה
מכ"ס נזה דלא תלין במכה רק אמריין
דהס הוא ס' מקרה ופסוט : (ו) כוס
ליחלוט דס טמאה . קשה לי כיון דאין
השערות היום יכולין להחממות אפי' ע"כ
מכה יש לה במאמר הרופאים ואס כן נהי
דהוי במכה ס' איך יודע אס מוטי' דסעכ"פ
בזאס שיס'ס וסת ושלא בשעת וסתה
הים לגולט'סרס לפי דעת הרב' בכה"ה
צ"ס' קפ"ז סעיף ה' . ונראה דשאני'סרס
עכ"פ יש לה מכה מזוהרת חבל כאן אין
לה מכה מזוהרת' רק כיון שדרך המכה
לגדל דברים כללו ואין דרך דס להמקרה
לדברים כללו תלין במאי דהיינו במכה
נשום הכי כשנינווחו טמאה דהוי כעין

ה' כד"א שאם לא נמחה מהורה בזמן שהם יבישים גמורים שאין עממה דם כלל (יא) אבל אם יש עליהם (יג) שום י' להלכות דם טמאה :

(הנה) והוא הדין אם נחתעבו או ניתוחו קאמן וקאמן לא ניתוחו דמאמא
 (פסקי מהרא"י סי' ת"ז) מיחו נראה לי דאם צדקא ג"פ כל מה
 שראתה ולא נחתעבו כלל שוב אינה לריבא בדיקא לבדוק מה פה"א רואה אח"כ
 בדרך זה שהרי הוחזקה שדברים אלו אינן דם רק באים ממנה שבגופה (יב)
 ודוקא באשה שיש לה וכת' י"א (ז) וטלא בשעת וסת כמו מלחמא גבי מכה
 לעיל ביתן קפ"ז :

בד"א שצריך בדיקה בשרייה במפלת במין קליפות ושערות אבל
ההיכת דם אע"פ שקשה ואינו נמוח טמאה **יב** (יג) וי"א שגם
לזה צריך בדיקה בשרייה אם היא ההיכת קטנה כשיעור שפופרת
קנה דק שבדקים :

קפמ

קפט דיני אמה שיש לה וסת קבוע, ושאיין לה וסת קבוע ובו ל"ט ע"פ:

א כל אשה שאין לה וסת קבוע חוששת **א** ליום ל' לראייתה שהוא עונה בינונית לחתם נשים, ואם יש לה וסת קבוע לזמן מכ' לכ' או מכ"ה לכ"ה חוששת לזמן **ב** הירדע:

ב מיצד קובעתו כגון שחרא' ד'פ'וביניהב'ג' זמנים שניים כגון שחרא' חיים ולבסוף כ' יום פעם אחרת ועוד לסוף כ' יום ועוד לסוף כ"בית וזה נקרא וסת ההבלות ולכך צריכ' ד'ראית שראי' ראשונ' אינה מן המנין לפי שאינה בהבלגה ואפי' קודם שקבעתו ג'פ' הוששת שמיד אחר שראתה פעם אחת לסוף כ' הוששת מכאן ואילך כשיגיע כ' וכן בראית הימים שהיא לימים ידועים לתודש מיד אחר שראתה צ"א ליום ידוע לתודש כגון כ"א או כ"ה בו הוששת לפעם אחרת לזה היום ואמורה לשמש כל אותה העונה וה"ה לשאר מינוסות שצריכה לחוש להם כג'תוין מוסת הדילוג כמו שיתבאר בס' זה ולא אמרו שצריך לקובעה ג'פ' אלא לענין עקרה שכיון שקבעתו בג'פ' אינו נעקר בפחות מג'פ' שכל זמן שלא עדרתו ג'פ' צריכה לחוש לו אבל ליאסר **א** אפילו בפעם אחת הוששת לו בפעם שנית ומיהו אע"פ שחוששת לו נעקר בפעם אחת אפילו קובעתו ב'פ' שאם ראתה ב' ימים ליום ידוע ובשלישית לא ראתה אינה חוששת לה עוד :

2 (א) אַם קבען וועסטו דאָ לעצטע וואָל אַינע חוששת אלא שקעתה בלבד והוסת הזה נעקר בשעה אחת ואפילו בלא בדיקה :

ד עוד יש חילוק בין קובעתו ג"פ ללא קובעתו ג"פ שהקבוע אע"פ שעברה עונתה ולא הרגישה אסורה לשמש עד שתבדוק וחמצא טהורה ושלאל קובעתו ג"פ אם הגיע זמן הוסת ולא בדקה ולא ראתה (כ) כיון שעברה עונתה מותרת ועונה בינונית שהוא כל' יום דינה כוסת קבוע :

ה פעמים

ס'ם להחזיר אימר אין לה מכה ואח"כ יש לה מכה אימר האי דם לאו מינה קאחזי : (2) ושלח צעמח וסחח • הכה בס"ך חמה דאפי' צעמח וסחח יש לנו לעברה דהא לא שייך לומר דלעולם לא חסיה טמאה דהא חסיה טמאה בשתראה דם ע"ש • וסנה לפי דבריו גדולה מזו ה"ל לחמה דאשה שאין לה וסח חמאי חסיה טמאה דהא הרמ"א לא טייר דק באשה שיש לה וסח חמאי דבאין לה וסח טמאה • אכן נראה דהרמ"א לא סמך ענינו לומר מהמח דנבדק ג"פ ולא נחמחו ששוב לעולם לא יחמה דמביי תימלי לומר לך דאולי לפעמים יתקשר הדם לזרות כך וסחמח רק אצטעס הרמ"א הוא כיון דנבדק ג' פעמים ולא נחמחו הרי נחמחו אצטעס וזו מכה יש לה צמעים כחמחר הרופאים וחליני שכל זמן שמפלט כעין שערות אלו שערין מכה זו בפרצה וכעין שכתב צבי' קי"א להחיר ע"י דדיק' ג' פעמים קלא חסיה דריקה שוב לעולם וסכינמי דכוותיה • וכיון דחמרינן דיש לה מכה משום הכי חמרינן דאין דריקה דאף אם אולי יחמה לדם מ"מ הא הרמ"א ס"ל צבי' קפ"ו סעיף ה' דאצטעס שיש לה וסח חולה קלא צעמח וסחח • אף צמחה שאין ידוע אם מוציא דם וסומכת על זה לענין דלא חסיה דריקה דריקה וכל זמן שאינה מפלט שערות כאלו אינה חולה בדם באין לה דאיייה על המכה • וכן אפי' אם מפלט כעין שערות ויש עליהן לחלומות דם טמאה מהטעם שכתבתי צבי' קי"ו ולא סמך על זה רק לענין דריקה דהוי ס'ם לקולא אימר לא יחמחו כלל ואם חמלא לומר וסחחו אימר ממכה קאחי :

קפט (ח) אם קבעתם לטעות פ' כגון שראתה כמה פעמים בימים שאין שני מנח"א בניסן וד' אייר ומ' סיון לדקין שזאצט לאהרן שנסך דהיינו לג' תמוז עונה שלמה כמו שחשט לזכר שאלו קצוב כתובאר בסי' זה כמה פעמים וע"ז כתב המחבר דאם בכל פעם שראתה בימים אלו ראתה תמיד בשעה אחת כגון בשעה ו' מהיום דלא אינה מושטת לה' חמוז רק בשעה ו' ולא עונה שלמה דבכהאי גוונא אף ר' יודא דפליג עליה דר"י גרס ט"ו מורה דאחיה קביעותיה דשעה ועקרה ליה ליום שאינו קצוב ועיין בבע"ה להראב"ד שכתב בזה דאם בן ע"ש בבה"ג בשביל ראייה מה' היתומה דהוא בללא מטבילה מזה הוה הויא דמאדאמיר לה לבי והבעוליו על גבי הכהן אף דהוה לה וסת קצוב ליל טבילה אפי' הכי לא אחרה כל השנה וע"כ הדינא משום דטבילה בקפידה דמיא דהוה ביטח שאינו קצב ומשום הכי אינה מושטת אלא שעתה ולה הוה שעה קצובת לראות בשעה שבהא לעיר משום הכי התיירה קודם וזה כוונת הט"ו בס"ק ד' ג"כ שכתב כגון אחר טבילתה וכיוצא פ' דכל וסת שאינה קצוב אינה מושטת אלא שעתה כהשערה וקצב ג"פ ולזה שפיר מסיים המחבר דהוה הוה בעקר בשעה אחת אפי' בלא בדיקה דהיינו כיוון שעברה שעתה ולא בדקה ולא הרגישה מותרת כדין וסת שאינו קצוב ובטעם בפסוק דקח דהשעה קצוב דביום שחראה ודאי לא תראה רק בשעה זו מכל מקום היום אינו קצוב שחראה בשעה זו ביים זה דוקא והוי כשאר וסת שאינו קצוב דה דת בלא בדיקה ונעקר בפעם אחת כמו בסעיף ד' : (ב) כיון שעברה עונתה • הט"ו ס"ק ה' הקשה הא אשה שאין לה וסת לריבה בדיקה לעולם ולפנ"ם בסי' קפ"ו דבאין לה וסת אין לריבה בדיקה לאור הכר ולא בהריון וטדקין לא קשה מידי דכאן לריבה בדיקה לאור הכר וסדקין דוקא וגם י"ב תירץ דכאן מיירי ביטלה וסת ואינו קצוב נראה כוונתו מיירי בלוקן שנחבאר בסי' קפ"ו סעיף ג' פ"ט ומיירי שראתה פעם אחת קודם הי"ד יום ודוק : ולפי תירוץ הכ"ז ג"ל הא דאמר ושעה ביטולת ריבה כוונת מיירי גם כן שיש לה וסת רק שעברה וסתה

תורת השלמים

אם ראה ג'פ רופים וכתב הס"כ ונראה דדוקא ראה לאחר ל'ג לנכר וס"ו לנקבה אבל חזק וכן הנה כיוון דמן הדין דם טוהר הוא כדלקמן סימן קל"ד דף דהמירו האידנא שלא לבעול על דם טוהר היינו לענין אבל מ"מ אין מוליחין אשה מבעלה בסביל זה: (לה) אם עברה וסמ"א ממע דאפי' בפעם אחת ס"ז ב"כ הס"כ שכן עיקר ואע"ג דוסת הימים או וסת הגוף שלקבע ג'פ לר"ך ג'פ עקירה ג'פ מ"לא אחריון לה על בעלה כל שנעקר בפעם א' ועוד שאין דרך דם לזרע ע"י חמשים חמיר ועמ"ס לעיל בס"ק י"ב: (לה) מותרת לבעלה שהרי לא קבעה פ"י וסמ"א מותרת אפילו בימי הוסת כיון שלא נקבע ג'פ רק פעם אחת מוססת ואח"כ מותרת לשמש כ"כ הס"כ וכן מפורש מדברי הרשב"א ו' מחבר כא, סעיף י' ומ"ס הט"ז דזה בס"ק ט"ו אינם מובני' לי כי הם אך למותר: (לו) מיכו מוססת למחרתן פעם אחת וי' ס"כ ונראה ל'דס"ל לוסת

מב

שעה' כשים לה שעה קבוע לראייתו וכו' בושט הקפיות או אח' מביט' גס
 כן אינו אסורה רק שעה כשים לה שעה קבוע לראייתו כיון דושט שאינו
 קבוע הוא ועיין ביאורים : ה' ורביעית ולדיעה קמייחא בשעיף ז' בעינן
 שמרא' עוד מביטת לנ"א ולא מוססח לנ"א וכו' חס' דילגה למפרע כגון שניה

ה פעמים שתהיה ההפלה שש
שראתה היום וראתה שניתל
אל"ב קבעה וסת לדילוג של הפס
בין שלא הרחיקה אלא יום אחד כ
שתהא משהו דא

ב'ל ראתה בא' בשבת וכו' בפעם הב' ואם
כבר נקבע וסת להפלה בבינו שראתה
כבר ד"פ כך ואז נקבע זה' להפלות שוות
לכ"ז יום טוב אינה מושעת רק להפלה
ולא לימי השבוע ונ"מ אם הפסוק' או
ריחקה ראיית' ועיין ביאורים: ט קבעה

וּסְמָה וְלֹא דָמָה לָנוֹס׃ הִפְלִיגוּ דְבַעֲיוֹן דִּרְחִינִי׃
 דִּהְמָס אִי אִפְסֵר לִמְדַּךְ וְכִךְ יִהְיֶה׃ עַד
 שְׁתִּרְחֹק מִעַם צִי אֲבֹל הִכָּה׃ מִחֲלֵי בְיוֹם
 מְסֻרֹּס בְּרַחֲמֵי רַחֲמוֹתָיִם נִמִּי אִיכָּה קִבְּעִי׃
 זָמַן שִׁכְרִי אֲחֵה אֲמֹר כִּיכָה לְמֹדֵס רַחֲמֵיךָ׃
 י בִּיחִי בְחַמּוֹתֶיךָ׃ וְאִשְׁתַּחֲוֶיֶת לִפְנֵי אֵל וּלְךָ׃
 אֲבֹל וְאִפְלִיג׃ לֹא הִתְמַס בִּיחִי אֵל בְּמִשְׁמַח
 לֶךְ׃ אֲבֹל וְעֵינַי בִּיחֲזִירוֹס וְאִין מִדְקִדְקִין בִּין

ח ראתה ג'פ בג' הדשים כדים
עצמם אפ הנהה כן ג'פ דרי
ראתה בש' בניסן וט' באייר ו'
בתמוז וט' באב וי' באלול וע'
בחשוון יי' כמליו קבעה לה וכת'
ט' לחודש זה וט' ל'
ט ראתה באחד בניסן ובאחד

ומוסמת לעולם וז"ל ג"פ ב"ב מרדכי
 כגון ט"ו בניסן וט"ז באייר וט"ו בסיון וט"ז בתמוז וט"ו באב וט"ז בצלול
 קצעה לה וסת לדלוג חילול לב' מרדכי : יד קצעה כחז הע"ז דהו"ל לה"א
 דסעי"ז אבל ליעה ראשונה צריכה שתראה עוד אחד בהש"ר . והט"ך כחז
 דבאן כולי קלמא מודי דסעי"ב ר"ח"ח דהו"ל כוסת הסיווג דסעי"ב . וכן
 פיקר : טו עסירה' ואפי' חזרה וראתה ב"ט תמוז לא קצעה
 וסת לדלוג אבל קצעה וסת להפלה לב' יום דכיון שהיה לה ג'
 הפלות

וסכת דימי הסבוע שווין ואם וסכת מע' ימים' לש' ימים הרי וסכת דימי הש
 לי"א ימים הם בדילוג שלשה ימים ואם וסכת ל"ב ימים הם בדילוג שלשה ימים
 הם בדילוג וים אחד למספרע וממנו תקיף אל פשאר וא"כ לא מסכת כלל הדין
 צריכה לחוש לאותו יום מסוס וסח דימי הסבוע אי"ו כדאמין דכל שכבר נקב
 הפלגה לא נקבע או מוססת לוסת הסבוע : (ה) עד שחראת די"ח בחמון
 כמבואר בצ"ע להרשב"ד דף י' ע"ד גבי גניחות ע"ס : (ו) מוסת הסבוע ל
 קמא דף ל"ו ח"ב"ע' הוא אם נסת שבת שבת וסכת ח' בשבת וב' בשבת ע"ס' וא
 צ"כ בזה"ל בחז באתה לרביגס סס לא מנטרף אבל אי אפשר לומר כך
 אותו בפלוגתא ש"מ דשאב"י הוא אליבא דכ"ע' לכן הרא"ל דמי כלל דשא"י
 ודשננטרף ה"ט' ל"ו ו"ז הותר ה"ט' ונאסר יום הדילוג וסיף נטרף ע"ס דשר
 בשבת לא' בשבת אין רשיוני לקלקל אותו ממועד לשבתית מה דריכ' נקב' ו
 דס"ל דמנטרף אין ראי' דכאן בוסתום ממחמ"ב רחיות המחרונות נתחוס
 ראשונה שיבא מייביר דילוג משא"כ בניניסוס

והנה פירוש'ן דהמש' שיטות בתב דבראח' ד' פעמים לט"ו דלא מזרפנין דבהפלגה ג"כ סגי בג' ראיות ופלוגתא דרב ושמאל מיידי בוסתה שאין כן לרדיו דס"ל דבעינן ד' ראיות ולא זריכין רא"י ראשונה להסמיקה רק לה שנקבע ד"פ אחסן דעת הסוס' נראה דס"ל דבוסת הפלגה סגי מג' ראיות כדל ס"ד בר"ה א' חסר אין רא"י כ"כ ל'אף שבתחלה דבריה' משמע קצת כך שכתב שוות אין רא"י הא' מהסמין עדיין הוא מחלוקת דלרב סגי בד' ולשמאל דעיס הפלוגתא בוסת הפלגה דלרוב"ח מ"מקוטייתם שהקשו מהא דרש' שור' גמ' משם ט' ד"ס סיחמס שהקשו דהא לרב קבעה וסא' דלרוב וסירצו דדלילוג להפלג' כ"י כיוונה קבעה לה וסא' כן ממ"ג אי חשבינן רא"י ראשונה שלפני

תורת הש
הש"כ וי"א חינו נעקש אה"כ צבא המקרה והזמן כמבואר לקמנסי' קפ"ט וע"ש צש"כ
ס"ק נו"ן ולי"ד למ"ש בס"ק ל"ד והכא אינם נאמרים על צעלהו ק"ל : (לט) אה"כ
רוגה להשדוח ע"י שליש וכחז בשחמ"הר"ס פארוה"ס י"ד ראש לא קיים פרי"ורכיה
כופנו ארסו לפר"ח ונבצר חדיא רב"ש ב"ה ס"ח רב"ז חזו זה נהנו שלח לרסו דיוניו

הבונים אף למי שלא קיים (ת) אם אין לה לער כלל בשעת השמים חשכת דאם פסק
לראות קצת אחרת אפי' אינו לה לער בשעת השמים כ"ל רואה מתחת השמים חשכת
חלינין כח' וכ"כ בחשו' אמונה שמואל סי' ב"ג והעטס דהא דנאמנת אשה לוותר חכס
יש לה בחור בני תעשים היינו בחרתה לער וכאז בבטנ' אף שלא בשעת השמים עינין
בע"מ סי' קנ"א ש"ק ד' אבל לער וכאז שבעת השמים אינו מוכה שמתכח' בא' אף

באורים יורה דעה הלכות נדה קפט חידושים

איך דהפלה לריוג גיכ קבעה וסח לרז ולי לא מסבין ראווי ראשונה ועין
 נרשב'א נח'א שגלסל בזכ אף דהפלות סווח לא קבעה וסח ד'א בעין ד'
 ראיות גני הפלה אלא ודאי דהחם' ס'ל דהפלות סווח סני ג' וספלה
 דליוג בעין ד' ודעטס הוא כח'ס הרב'ן נחשם ס'טות דהפלות סווח פיד
 דהפלה סני נוכח וסח מסח'א
בראוי לריוג לא נוכח וסח עד ראוי
 ג' ודני ראוי לקבוע עניו וסח נחלחלו :
 (ו) לר'א דליוגים : עט'ז ס'ק' יא ועין
 ביאורים בס'ק פ' מה סכתח' סס :
 (ח) מן האני עט'ז ס'ק' יא סכתח' וז'ל
 דכחן סוס ר"ס ניסן מסענין אש' לרעס
 קמ'י'א דשע'ר ד' דהפלה דליוג וע'כ
 ע'ס יס דבריו דבשע'ר ד' ולא זכר מה
 וגם לא הביא כלל ב'ע' סני ליעוט לעין
 דליוג לספלות וגם לא מסקן בחירונו רק
 פוס' הפלות ולא מוסח דליוג וגם סוחר
 דברי עניו סכתח' בס'ק יא דל'ס
 מחצירן בעין סח'ר'א גיכ'א' בסע'ר
 וכמו סניס נבס'כ ע'ס' . לכן נראה
 דכל' חמ' לרעס סעק'ר דע'י' א'
 דהפלה סע'ר'כ ד' ראוי' וכו' ונח'ו בחירונו
 נח'א דש'א דהפלה ספלה מסח'א'
 סלפני' גורמח סר'איות סח'ר'י' מס'ס
 בעין ג' ראיות סח'ר' ג' סגורמי' דהייט
 סח'ר' ג' דהפלות סקן סן סגורמיס כמו

בא' בניסן ו בא' באיר ו בא'
לא קבעה לה וסת :
מסין לא קבעה וסת כיון מן
ה עד י"ח בו
ששת לדילון אעי"פ שחוששת
לוסת הדילון עד שתקבענו
(ז) מן הסנין (ט) לדבריו הכל
שלענין חשש וסתה בתחלה
מרי"ח לר"ח הסמוך לו כנון
מאיר ואם לא ראתה עד ר"ח

ב' וס' דניס מלא ואייר ספר : מן או סתים : פייר פיהס לפ
 קבצס וסח בשני דילוגים אפי' רבב : יו' ססירוג ואין וסח
 סתראה בנ' סירוגין דסינט שסס חדשים ועיין ביאורים וסס
 יעיסן סיון אב אינע מוססח לוסס דלוג רק לוסס בשני וסיס
 לספס סרססס יסס סיון אב אינע חדסי
 מוססח לוסס ססס ועיין ביאורים סרס
 יח מוססח לרס' . הינט לב' ימס דרס'
 ססס ססס ססס ססס ססס ססס ססס ססס
 יג' ססס' וסס' סס : יס ביטלס . וסו
 סיין בחדסי ססורק סלין כאן סססס ססס
 אכל בחדסי ססס סססס ססס ססס ססס
 וסס ססס וססססס ססס ססס ססס
 מוססח לוסס ססס' סס' יוס וסססס
 סלין ססס מוססח לסססס
 ססס ססס ססס ססס ססס ססס ססס

ל"ח תמוז אינה חוששת לר"ח אב אע"פ שהם הפלגה שני
בשלה ראית החודש הא' וראית החודש
החוששת לר"ח הסמוך ולא יותר *

בבליה ואחר זה אלא א"כ יהיו כולם בעונה אחת ביום או בלילה
בבליה והרביעית ביום חוששת ביום ובלילה ספני חשש
אחתה פעמים ביום ופעמים בלילה שלא על הסדר (ולא
ג' האחרונות בלילה או הראשונות בלילה ג' האחרונות
ה חוששת לאחרלה בלבד :

כ חושבנות

תג"ה (יב) האמה ארחה

נות מה שאין כן בוסת הסירוג שחופס' למדעים ויום הקודש הוא הגורם חף
 מפלגה ספראי' ה' השונה לא היה מסמך הגורם שנתמנה צו דהיינו הפלגה
 ששילקו בין עיפות לוסתות ות' למד מעם לכלן זה צוונם כפ'ע כמה שכתב
 סגני בג' ראיית' אי לא עיין ברתב"ן בה' שטיות והראי'ם בתי"א ועל זה כתב
 ד' דבוסת הסירוג סגי בג' מטעם הכ' אלל מאלן דסבירא ליה בנעיקו' דבוסת
 דהילוג ג'כ יום הקודש גורם ואפילו הכא בעינן ד' וס'ל להט'ו דלחק דיעה
 בעינן ד' ומאי לי כשמסגר לימים או למדעים משום הכי כתב הטי' צס"ק י"א
 דברי הכל והנה בוסת הסירוג שנקבע כגון שרחכה בנימין וצס"ו ונאל ואח"כ
 וא' דמי לוסת הפלגה שכתב הס'ך צס"ק מ"ה דחמירון דמנצטל ההפלגה מכל
 לו משלם כ"פ חף שסירג כמה ימים אם לא שפסחיהם ג' סירוגין או הדין כמו
 ה' תמי' כיון שנתצטל להפלגה נמצטל הגורם שפסחין כן בוסת הסירוג דחף
 ס' ע"י ההפסקות : (י) ואפי' שהרחיקה עש"ך ס'ק כ"ו שכתב דאם ראתה
 צביאורים ס'ק' ו' דלא דמי לאיבעיא דבבא קמח דף ל"ד וגרסי' דאפילו ראה
 רובין להחזיק' על ידי בוסת סב' ויחד מבושת הא' מכל מקום לא דמי לאיבעיא
 האיבעיא לקלקל' מה שנתן שור שור רק לקלקל שור חמור גמל והי' לא איבעיא
 מה שדרכיה נקט' ואחאי כנ"ל ואפילו אם היה מקודש ד' סירוגין ואח"כ חזרה
 סת הסירוג נלמד מהא דבוסת השבוע האמור צס"ס המצבור צבעיק' ל' דודא
 שהפסקת הח' דש השני ודוקא שלא היה הפלגות שוות בינתיים כגון סב' חדשים
 ששה ליום הקודש אלל חוששת ליום שאחריו מפני שהוא שזה להפלגה שראתה
 סוויין ודאי חוששת לר"ח הב' מפני ההפלגה ולפ"ז לא דק המחבר בלשונו שנקט
 מראתה חוששת לוסת הקודש עש"ך ס'ק' ל' שה' אריך דעונה בינונית יום הקודש
 צב' ראשים לומר דסתם נשים חזוין לעולה בינונית וסתם נשים חזוין ליום הקודש
 אלל

ורדקוק היטב כי בקל יכול להבחין כל זה לכן בכל ענין שיראה המכס יוכל לראו' כד' לטע' או לטעמא וכ"כ הראב"ד בהשג' בס"ה תפא"ב ע"ס : (ב) אלא מראה לכן ואפי' חינו לנכנסרי אלא כמראה בדר לכן שגל עליו חבק שסוכה לזנינותו שטורה ב"ו הסכמת האחרונים : (ג) וכן מראה ירוק כתב הכ"ח כשיבא מראה ירוק ולכלפני המור' בעורו לח לא יור' בו דבר עד שיחייב דלשמים אחר שיחייב יתא ק"ח ארוס בקלחיו עכ"ל והט"ו והש"כ השיגו עליו בלחרי' וכחבו דאין טהנין בן וכל' וראים אלא רח"ה ר"פ פ"ק דברכות אחר דוד לא חסיד אני וכו' יור' מלכות בדם ובש"י ובשליח כדי לעשר חסה לבעלם הרי להרוא' אלא כשוא' ערין לח יוכלין לראות כדי להטע' רביבש לא שייך ירי מלכותים וק" : (ד) השגשג או אחריו או חלמון בינה לשון פוסקים : (ה) אין סומכין עלי' לשון הרש"י דליתא כי סיכ' דלרירן לא איתבדר חיהי נמי לא קיס עלי' ולא יכלנה לחיגס עלי' וצבורה כזה היה ואינו עכ"ל וכוונתו כב"י ולפ"י נראה דהא השגשג מביא דם הראשון ואומרת זה שוא' כזה טיבר לי פלוגי חסד דנאמנות דרבי' את רואין שאינ' טע' בראינות אך תאנוי' דש"ס סוף פ' כל הדי תוכה דאקפ"ב חיהי נאמנות דה"ל אלא לא תתקדש"ס הלא אצבור' דלה' שני וגס' ל' רש"י שם משמע דכל היכי דהרש' לשינוי אין סומכין על נאמנות האשם ונ"ע : (ו) וכן אשה שבעק' מקור שלה עיין בב"ח שנינו דין זה ב"ע ובתב הס"כ דכשחזיתו טופלת ממנ' בלא דם שבורה חליבא דכ"ע ובע"ז מבוחר דאין להחמיר בכל בדיני' אלו וכלע"ד עיקר דאין לוות משגס השי"ע דכרתי הוא הר"ש והרא"ם והטור ור"ף לסמוך עלייהו : (ז) ותחתת חכה היא כ"כ הרב בר"ת לפרש דברי הטור והשיג על הכ"י שכתב דלא חליין בחכה שבתקור עלתו ועיין פוסק' תהר"ת מלובלין סי' ח"א שהלח"ץ לפרש דברי הכ"י ע"ס ועיין בלחם חתור' בס' המפל' שהש"י על הרב וכתב דעיקר הטעם של הטור אף דליבא חכה יס להכשיר כיון שאין דרך חס' לבא כדרך זה וככ"ס הט"ו וכתב הכ"ח דהוא שלא כשעת וסח' אבל בשעת וסח' טמאה ונ"ל פשוט דזה ג"כ רצת הרב דכיון שמתר' דין זה וכתב ותחתת חכה היא וכבר כתב הרב לעיל בס' קצ"ח טעוף ה' בצ"ע ובשעת וסח' זה מל' יס אינ' חל' מנא"ל ואל"ל לא תיטע' לפלס' עכ"ל הרי להרוא' דבשעת וסח' האנינה חו לם בלח' ו

קפ"ז (ה) מושבה לזיס ל' פיינט לאנדזיס פארדזש וברזיס לקמן ס"ק ל' וכן מושבת לזיס

לנסות

ס

כח

שִׁיחַ

מ"ס

מרוך

חלגה ט

461

ומאז

ביאורים יורה דעה הלכות נדה סי' קפ"ט חידושים

הפלגה שהיה לה מן עיר רמת א"י ס"ך : כג. פתקבט ודוקא בחשק
דוסת המורס וחשק דוסת הפלגה אז כשקבט וסח אחד ס ב איגה מוססת לשני
כיון דזי אפשר שיתקיימו סניהם וכן לשני וסחוח כל הפלגה א נה מוססת דזי
אפשר שיתקיימו סניהם אבל כשקבט הס חסחת דוסת המורס כיון דרמח
בר"ם ור"ם ור"ם לסוס ור"ם מוססת

קמייא ופנה הראב"ד בס' בעל הנפש כתב הטעם מאוס דבחר רובא קמא
 מדין לכו משמע דאם הפסיקה בהפלה באמצעות כגון רחמי' ב' ב' יתן
 וכן' בווצר' תאיר וצט' באירובכ'ט' ד' דם כן לא קבעה וסח' להפלת
 י' כיון דליכא רובא דמיא דשדין לכו בחר רובא ומדברי הרמ"א מוכח
 דהדיוט בפה' גונא' דבחר דמוס' לט'

עַר בַּן שִׁקְנָע וְכַח אֶחָד כִּדְיוֹ
שֶׁאֵחָד מֵהֶן נֶעְקַר אִלּוּ אִינֶה חוֹשֶׁה לוֹ
(וְאִינֶה חוֹשֶׁה לֹאמֶה הִדְלוּגִין עַר
לֵעָז' אִייר לֹא רִחֶה ע"ו אִייר אִינֶה
בְּסִיּוֹן וְאִינֶה חוֹשֶׁה לִיז' רִחֶה יִז'
לִי" בּוֹ רִחֶה י"ה בְּחִזּוֹן קִבְּעָה
ט בִּבֶּכֶּה (ג'ז מִשְׁמַעוֹת הַטּוֹר) וְכֵן
חִינּוֹת בְּנִיחֶק י"א כִּי בְּדִלּוּג חוֹרֶשׁ
רִחֶה ע"ו בְּנִיחֶן וּבְחִיכָה רִאִיחֶה
בְּכַס רִאִיחֶה ג' יִמִּים וְכִסִּיּוֹן הַחִיכָה
חַשׁ שׁוֹם שְׁכָרִי שִׁלְשָׁה לִלְלוֹת ג'פִּיז
זֶן וְכַח שׁוֹם כִּלְלֵי הַדּוֹלֶכֶן חֲזִיר אֶחָד
י בִּשְׁס הַרז' וְהַרְשָׁב' וְהַרְשָׁא')
יִם (וַיֵּשׁ לֵה בְּזָה וְכַח קִבְּעֵי)
רִים וְכִשְׁנִינֵי יוֹם ק' לִרִאִיחֵי ל'
זִרְאָה בּוֹ חוֹשֶׁשׁת לִיּוֹם ל' שִׁינֶה
ה' פַּעֲמִים לִיּוֹם ל' חוֹרֵר יוֹם כ'
ה' פַּעֲמִים אוֹ פַּעֲמִים לִיּוֹם ל' רִאֶה
כֵּן לִמְקוֹבוֹ (יט) וְהוֹחֵד ל'
כְּגוֹן שְׁשִׁינֵת פִּי'א לִיּוֹם ל' וְהַב'
שׁוֹן וְאִין לֵה וּפֶת כֶּה כִּלְלֵי זֶאם
הָרִאשׁוֹן חוֹרֵר לִקְבִיעֶתוֹ הָרִאשׁוֹן
ג' (כ') וְהוּא הִדִּין לִפְסָקָה
וְחֵ 7 בְּיֹם הַחֹסֶת הָרִאשׁוֹן :
כִּיּוּצָא

באיר אלמא דקובצת בבהאי גוואל דכל
שאנה קובצת בסיפי ודלי דלין חוששת
לו בהתלמו ויהיאל מזה עיין בחידושים :
(עו) עד שתקבצו וסת ח' דכינו . דחי'
לי דהא בהדיח כ' הטור הביאו הט"ו
בס"ק י"ח בראתה ג"פ בר"ם ובפעם ה'
ראתה בכ"ה בחודש זכר"ח המושעת גם
לכ"ה ובכ"ה בבה"ג לראת"ה חלאת דחפי'
נקבע ח' דכינו חוששת גם להסני ודברי
הרב כאן הן ג"כ דברי הטור ודברי
אסדדי . לכן ג"ל דדוקא כשייבוסת הן
מחמת גרמ' יום המדוע כגון ב"ח ובכ"ה
בחודש דלז אפשר שיהי' יום שני הוסחת
דהא אשה קובצת יום בחזק וסת כע' וא'
בסעי' ל"ב מש"ה חוששת אולי יחסי' יום
שני' משאיכ' ביס לה וסת קבוע להפלי'
אינה חוששת טוב ליוכת אחר שאינו קבוע
דהא חיל שיתקיימו שנים' דאם תראה
עוד בחלל הפג' בע"כ יחצט' הספ"ג
ואין חוששת לום' שאינו קבוע לו' אולי
יחצטל הקבוע ויחסי' מה שאינו קבוע
וכנזים להוסת בחודש קבוע אינה חושש'
ליום אחר שראתה בו רק משום וסת
החוד' ולא משום הפג' מני' הכלל שח"א
שיתקיימו שנים' ואצרי' דודאי ידמה מה
שאינו קבוע ודוקא הוסת לחודש להיות

א"ש על הש"ך: כה כלל. ולחמי דאמרו: לעיל ב"ז כרז לריכז לחוש לוסת
הדינא ואפילו לדעי' קשייחא חוששת מיהו ליום י"ד מחוס חשש דספג' אחרונה
בנגח חוששת לעונה ביוניח וליום המורש של הראי' האמצעית: כט הראשון .
נ"ל דמיירי טראה כשיעור כפלת. כוסת הראשון מיום ליד טראה
באחרונה : ל ציוס

רוח' במלג' יום ט' ו' אינ' לוק' כ' מושט מ'טעם ד'כיון ע'אלו רואין מ'שינה
זלא ר'חם ב' סת הקבוע ח'י'י' אולי ו'סת א'שר קובע' אכל בלא ס'ינ' ו'ר'חם
ג'סבי'ם הקבוע לא ח'י'י' ל'מ'ס' א'ינו קבוע ו'ל' אולי יתבטל הקבוע ו'ב'היות
כ'ן ח'ת'י'ק ד'ד'ר'י' כ'ט'ז ב'ס' י'ט' לענין סת ד'ל'יג' ד'מ'ש'מ'ע מ'ד'ב'ר'יו ד'א'ס ה'י'ה
ל'ה ד'ל' ג'ד'פ' כ'ג'ן ר'חם כ'ט'ז י'כ'ן ו'י'ז ח'י'יר ו'י'ז ס'יון ו'י'ס ת'מו ו'ג'ס ר'חם
ד'ר'י'ס ס'יון ו'ב'ר'י'ס ת'מו ד'א'י'נה מ'וש'טת ל'ר'י'ס א'ב כ'יון ס'כ'ב'ר נ'ק'ב'ע ו'סת ד'ל'י'ג'

וְסוֹקִים וְאֶפְסֵר שִׁחֲקֵיהֶם שֵׁנִיָּה וְדָוִד דְּהוֹשֵׁעַ' לְהִשָּׁי אֵף שָׁלַל נִקְבַּע כְּמוֹ בְּרִמָּה
וְלֹסֶת הַחֹדֶשׁ הֵינּוּ יוֹם הַחֹדֶשׁ שְׂרָחֶה בְּאֶמְרוֹת דְּהֵינּוּ בָּאֵם רִאשֶׁה ט"ו
לְחֹדֶשׁ וְלֹא לִי"ז חֲמֹז וְכִשְׁלָל נִקְבַּע חֹשֶׁשֶׁת לִי"ז חֲמֹז : (טו) וְכֵן עֵינֵק עֵשֶׂר
כ"ג ס"ל לְהֵיפֵךְ בְּדִשְׁפֹּעַת הַיָּיִט לְכָל יְמֵי הָרִאשִׁי וְיִרְדֵּן לִישֵׁב קוֹסִי ב"י בְּסוֹ
חֲבִדּוֹק עֲלֵמָה אֲוִלִי הֵיא שֹׁפֵט' וְרִאשֶׁה לִישֵׁב דְּחִנְיָה דְּכֹסֶת אֲלֵשֶׁה שִׁשׁ לֵה
חֲמֵה וּמִסֵּה אֵינֶה נְרִיכֶה בְּדָקָה דְּהַרְשֵׁב א' צִהֵה א' כ' הַטֵּעַס דֶּהֱא בְּדִשְׁפֹּעַת
יֵלֶה אֲוֵ עֵינֵק הֹסֶת בְּסוֹמוֹ וְחִמְל' הָרִאשִׁי עֵינֵלֶה מִשִּׁכִּי דְּמִיִּס יִחִירִיס לְחֹסְמֵן
אֵינֵן לֵה לְחֹסֶת לְכָל יְמֵי הָרִאשִׁי דְּדוֹלֵה־הַחֲמֵלֶה הֵיא עֵינֵק וְהַשָּׂאֵר חֲמִסְפָּח דְּמִיִּס
בְּטוֹר וּז'ל וּמִיִּירִי בְּחֵמֶלֶת נִדֶּה דֶּהֱא לֹא חֲמִלִי בֵּה מִיִּדִי אֲלֵא חֲמֵלֵא קִמְנִי מוֹךְ
הַגִּבֹּר לְרִיכֶה בְּדִיקָה מִשּׁוֹם סֶפֶס שֹׁפֵעַת אִי נִמִּי מִשּׁוֹם הַטֵּעַס שֶׁכ' הָרִאשִׁי
רִשִׁי דְּמִיִּירִי בְּחֵמֶלֶת נִדֶּה פִי' כִּיֹּם הֹסֶת הַקְּבֹעַ דְּמִיִּירִי מַעִיָּה חֲמִנִי ט"ב
וּפֻעַ' אֲוֵ מִסְקָת אֲוֵ בִין אֵם הֵימִ' שֶׁבְּנֵעֵהָ בְּאֶמְלֵעַ הֹסֶת וְהֵם הֵיא בְּחֵמֶלֶת
אֲמֵנֶס אֲנִי קִי"ל בְּהֵנֹ' וּבְמִסְקָת חִיטָּה לְכָל יְמֵי הָרִאשִׁיִּים וּבְשֹׁפֵעַת לֹא חִיטָּה
שֶׁבְּחֵמִלֵנוּ כִּיֹּם הֹסֶת הַקְּבֹעַ לֵה דְּדוֹלֵה־יֹם הֹסֶת הֵיא מִעֵינֵק נִדּוֹתֶה וְהַשָּׂאֵר
שֶׁכֵּן דְּבִירֵי הָרִ' וְהַרְמִזֵּן בְּהִי' : אֲמֵנֶס אֶפְסֵר לִישֵׁב שָׁלֵל יִהְיֶה ט"ס בְּרִשְׁבֵּה א'
וְרִאשֶׁה לְמִנֵּן הָרִאשִׁיִּים לְרִאשִׁיִּים אֶמְרוֹת לָךְ יוֹם הַזֶּה לֹסֶת' דְּרִנְגִּיס לְדֶבֶר
דְּסִק מ' וְכוֹנְנוֹתֶה שֶׁשֶׁךְ מִשְׁרֵשׁ דְּעֵינֵק הַרְבּוֹת שֶׁכִּשְׁמִיעֵנוּ הַחֲבֵר הֵיא מֵה
בְּחֵמֶלֶת שֶׁכִּשְׁמִיעֵנוּ הַחֲבֵר הֵיא בְּהַם שֶׁהֵם יוֹם לִי מִחֲמַת שְׁמֹרֶה הֹסֶת שֶׁלֹּךְ
חֲמֹז הַחֹמֶר שְׁלִיסִים וְכִמוֹ שֶׁהִקְשִׁה הַקִּישִׁי הַשְּׁנִי' עֵיִם . אֲמֵל' בִּצְחֵ' לֵל דְּבִירֵי
חֲמֵמֶה דִּלְפִי' רִאשֶׁה עוֹד אֲחֵר יוֹמִי אֲחֵר רִאשִׁי' ק' יוֹם צִטְלֵה הַפְּלִגֶת לִי כִיֹּן
אֲוֵ רִישֵׁי יִרְחָא וְך' בִּירְחָא וְרִישֵׁי יִרְחָא וְעֵינֵן בְּרִ'ן וּבְרִמְבִּין בְּהִי' דְּמִיִּירִי בֹּשֶׁ'
עֵינֶס דְּבִחֵ' רֹבֵץ קִמָּה מְדִינָה לֵה וְכֵן מוֹכֵה בְּנֵדֶה דֶּהֱא דְּמִשְׁעֵינֵן חֲסוֹר' בְּעִי
יִישֵׁי יִרְחָא כִיֹּן דִּיכּוֹל לִקְבֹּעַ וְכֵן בְּרִמָּה מִשּׁוֹם דְּהֵי מִשְׁעֵינֵן סִחֹס עֵיִם . גִּס
בְּעִי' וְכֵן בְּמֹךְ וְכֵן בְּחֹסֶת הַחֹדֶשׁ כְּמִשֶׁ הַט' ס' ס' יִישֵׁי בְּשָׂא עֵיִשׁ וְעֵינֵן
מִכְחֻבְתִּי בִּיאֻרִיס ס' ט' : (כ) וְהֵם לְפִסְקָה יַעֲזֹ' ס' קִי"ל וְכֵן הַשִּׁנִּי
מֵה שֶׁבִּצְחֵי רִאשִׁי מֵהֵם אֲרוֹךְ ד' קַע"ד אֵין רִאשִׁי דֶּהֱא לֹא נִקְבַּע נִסְקֵר לְנֶאֱרִי
חֲמֵה פִּילֵא בְּחֻזֹּר' וְרִאשֶׁה חֹשֶׁשֶׁת שׁוֹב לְיוֹם ק' הַקְּבֹעַ וְכִ' בְּרִמְבִּין שֶׁסִּינִ
רִי"ף בְּדֵה' לְהִיטֵךְ שֶׁכִּיב דִּלְפִי' אֵשֶׁה שִׁשֵׁ לֵה וְכֵן וְעֵבֶר וְסִחֵל וְלֹא רִאשֶׁה
יֵקֵה גִס מֵה שֶׁכִּחֻב בְּשֶׁס מֵהֵרֶשֶׁל דְּבִפְסִיכִי' עוֹנוֹת דִּלְפִיָּה חֹשֶׁשֶׁת לְשִׁעוֹר
שִׁינְחָה לְפִסְלֵה גְדוֹלָה דִּמֵּה אֵם הֵימִ' רִנִּיל לְרִאשִׁי לִט' יוֹם וְכֵן שִׁינֵה
חֹק' מִסִּילֶקֶת דְּמִיִּי רֵק בְּזִקִּי' כְּבִזְחֹרֶה בְּעֵינֵף כִּיִּת דֶּלֶא קִי"ל כְּרִמָּה נִדֶּה דֶּהֱ
עֵשֶׂה בְּחֹסֶת מְסֻלֶּה רִמִּי' כֵּךְ דְּחֻזֶּת

והוא חמו' מאד דהא' וסא' הדילוג הוא ג"כ משיס גרפ' יוס' הסודש כמבואר בנכ' ור"ת וכו' ור"ת' וכמבואר בסעיף י"ב' ואפשר כיוונת הט' ז' בזה שכתב דלא ניח' ניסן ויו"ן אייר ויו"ן סיון דלא' אס' ביה נקבע וסא' הדילוג לא ביחא מושעת רפ' ל"ה ס"ק ל"ט ופיין מה שכתבתי בציאור הדברים בסי' קפ"ד : אמנם הראב"ד ב' ק' ד' אלדבריו מהא' דגדה דף' א' דאמר הכס' דלר' ל' ניחא' ולדבריו אכתי מקש' ד' ססא קא' קדקצי הכס' אע"פ שאמר דיה' שעתה ומיירי דיוס' הוסת היא בזה הלח' חושבת לכל הימים הוא מטעם לפי שאין ידוע אס' עיקר היסח' בחללתו והשאר בזה מקד' הסח' לבוא' משא"כ אס' יש לה וסא' קבוצ' והגיע בחללת' הראייה ודא' ונראה שזהו כיוונת רש"י דנכ' ד' ואל' בדר' ממעיין קסח' לפי הגרסא' שמצינ' ב' מן הנדה ואף' שרש"ל' מתקן ולפי מ"ס' א"ש דהי' קשה לרש"י קושיא ב"י דהא' הנהיגו בסי' קפ"ד משום דלפ"מ' מקדמא' ולפעמים מתאחרת ע"ס' ולזה תיר' מיירי שהגיע בחללת' נדחה דלא' אין' סוס' חסד' דלא' בסתם נדח' היה לו לתקן בדר' הוסת וכו' בסי' קפ"ד אלא' ודאי' דמיירי' שיה' היסח' הקבוצ' הוא בחללת' נדחת' דק' בחללת' הראייה ונאסח' שיש' לה' וסא' אינה מושעת להראיות שבחוק' ימי נדחת' טפיל' וכמו שבארתי בסי' קפ"ד : (יו) ואס' לאחר ששינתה ענ"ז ס"ק כ"ד וכל' דאפשר דס"ל כפ"ס' הרמב"ן בנפיש' סיניט' וז"ל דאף' דנדלקת' מנינ' מ"מ אס' חז' ע"ס' ועיקר כמ"ס' הט' ז' שהוא' דעת' הר"ן והרמב"ן ע"ס' : (יח) חזר הוסת' ע' שמו' הוסת' של' למקורו : אמנם כמ"ס' ד"ל' וז"ל שהביא' הש"ך מפרש' דעיקר' לה' למקומו וע"ז' הייס' ספיר זה' ל"ע' לדעת' הש"ך בלא' הטעם דחזר' הוסת' של' לה' חמוה"ן למשמע' מדבריו דאס' ראשה' ב"ס' ביוס' ל' ושינתה לך' בטלפ' הפלגת' ל' שבהפלג' השלישי' הי' הספק' וזה' ודאי' אינו דמובח' נדכ' ד' מ"ט' גבי חזאי' ריש' יו' הפלג' ויכ' הראב"ד בכוזרי' ר"ח ור"ח' וכו' ב' בחודש' ור"ח' דקבע' לה' וסח' לר"ח' בדיקה' והיינו בכוזרי' ריש' י"הא' וריש' ירחא' וכו' ב' בירמא' וריש' ירחא' דבעי' בדיקה' מ"ס' דהרמב"ם מיירי בוסת' החודש' חמוה' דא"כ' אמאי' הומר' כ"ב' הא' יש' לחוש' בציאורים ס"ק ע"ז' : (יט) והואר' ל' ואין' חיששין לקביעת' וסא' בחוק' וסא' מטעם הש"ך בסי' מ"ה ופסק' בהרש"ל' וכ"כ' הרמב"ן בזהב' חמוה' פ"ו הלכה' ד' בזהא' ע"ס' ואפי' רחמא' אח"כ' אינה' מושעת' שוב' ליוס' ד' כיון' שכתער' משא"כ' כשנקבע' ולא' הלכה' ד' בזה' ומ"ס' בשם' רש"ל' דאף' לעונה' בינייח' אינה' מושעת' ומבואר ברין' מושעת' לעונה' בינויח' פ"ס' דוכי' לעולם' לא' תראה' ע"ס' וכן' תוכיח' מהב"ז' ע"ס' ב' בהפלגה' של' ג' עונות' שהינה' רגיל' לראות' הוא' חמיה' דמהיכי' מיחי' לא' מיחיס' דילול' למ"ס' יוס' וכי' ב"ס' ט"י' יוס' נעשה' בחוק' מכולק' דמי' ואפי' בפי' ל' יוס' לא' נעשה' דלא' ואל' אבל' ב' עונות' הסגות' בעיון' וסא' היתה' רגיל' לראות' אפי' ר"ח' חודש' דלא'

תורת השלמים

הוא ורש"י עונה ב"יני' שלח נקבע רק פעם אחת נעקר בפסח אחת וכן חתומות
 י"ט והעור והרש"ל וכל הפוסקים וכן משתמיה המחבר כאן דלא כע"ז בפסטיף
 נ כתב דעונה ב"יני' הוא כיסח קבוע מתה ואינו נעקר אלא ב' פעמים ולא רק
 הוכבר השיב ג"כ עליו הש"כ בשמח' זמ ס"ק ל' ע"ט : (ה) ומה לשמח' כגון
 אחר

לוטת ההפלגה עד שהקבע אחד דריו כדלקמן סעיף ב' וסעיף י"ב בהג"ה ע"כ
הסעיף וכן דוחקין לוטת ההפלגה דסייו בהאמה שני פעמים דל"כ לא שייך לומר
סח הפלגה וכ"כ הס"כ עלתו בסיומן זה כ"ה פעמים: (ב) חושבן לזמן ידוע ואשר
ישמש בהבואה לעיל בסיומן קס"ד: (ג) לבסוף ד' פ"י אחר ראש ראשונה (ד) בפעם

חרושים יורה רעה הלכות נרה סי' קפנ באורים סר

יוס' הוסח מתקלקל כשעבר עליה'ג' פ' יוס' וסמח' ולא ראתה עד שמזרה וראתה ביום' וסמח' ולספגה גדולה ודאי' דנריכה לחוש' ועיין בראב"ד' במס' בעל הבית • גם פ' ט' דבהפסיקה'ג' עונות וראתה שחיששת יוס' כ' מבואר ברמב"ן פיה הלכה ה' להיפך דבעינן דוקא ב' ראיות שתמזור לוסת דוקא ואין

ר'א"ה כלל ממעבורת דלף נתקלקל וסמך
 כי קסלף ס'י' ר'א"ה מ'ס'כ' בהפס'ק'
 ג' עונות שנתקלקל וסמך ג'יבס שחמור
 לוסמך דוקא וזה ברור: (בא) מור כוסם :
 ונר'א' דלפ' י'ס'ל' ב' וסמך קבוע'
 באופן המבואר בסעף ל"ב והפס'ק' וס'
 א"ג' עונות ומורה ור'א"ה ג'כ'ס'ר' ס'ס'
 למקומו : (ב ב) ומ'ג' חוססת לו' : ועיין
 בסעיף ג' מ'ס'ס' דלפ' י'ס'ל' שם קבוע'
 אשר הקפידה שתר'א' דלפ' חוססת רק'
 לאות' שם דלפ' ק'ב'עו' דסע' ועקר'
 לה לוס' ש'א'נו קבוע וע'ס' ועיין ס'ך ס'
 מ'ס' סכתב דל'ל' לחוס לוסת המורש בל'
 קפידה ולכארה קס'ה כיון דלדבריו וסמך
 המורש הוא מ'ט'ס' עונה בינונית כמ'ס'

בר"ה או בא' בשבת וראתה בו
חד בשבת קבעה לה וס' לך
באותו זמן ואם אח"כ הניע אחר
שבת אינה חוששת שהרי לא
של אחר בשבת :

שיארעו בנופה כגון שמפחת
זיו מחלית לומר או כאדם שיהח
קל דרך הירון וכן אם מעשית
שפולי מעיה או שאחזקה צירי
ע עליה בכל אחד מאלו אם יארע
לפעם שהיא חוששת מהאסור'
לפיכך אין הוסת נקבע אלא
הוא וואם אירע לה ג"פ שבכל
הוסת ובלא אלו היסותות שכתובה
שיקרה לה זה המוקדה היא וסת
הר"ה לר"ח או מך' יום לך' יום
הוסת

ה' הוברר הדבר • אמנם לרעת הדב שכח הע"ז שס דהי כי חזק • יניק
רק על ידי הרכב לא אחרין שוב פי"א חגלי מילתא דיומא קא גריכוועס •
ס"ק מ"ט שהביא ב"ס הרשב"א והט"ו שפסקו דאחרין קפילא דא מזק ק
גרים ויס שס ט"ס ב"ך יפ"ל ללסברת הרשב"ן דק בעת וסת לימים לחמוריה
אס לא ראתה וכו' ות"מ נראה דאס בל ה"ש רחמץ ביום הקפילא
דאינה מושגת ליום שלאחר הקפלה ולומר אולי קפילה דאחת לחמוריו
הראיה דלא יפ"א אלא שס לה עשה קצוב דאינה מושגת רק לאחר בע' ורפ"א
מס' קה"ו בראתה ליל טבילה דמותרת ליל שני של טבילת' ואס בל ה"ש קפילא
לא ביום שלאחר הקפילה ומותרת ביום הקפילה ועיין בזמנא יעקב ס' קפ"א
יפה זה פשוט ודוקא כשראתה ב"פ ביום הקפילה ובפעם ג' ראתה ביום שלאחרת
אלא כ"כ כשבל הג"פ היו ביום הקפילה או ביום שלאחריו אינה אסורה אלא בבעי
י"י קצבה וסת לימים לאחריו ולא תלין בקפילה דאחמול דדוקא באס ראתה
יומא דלא קפלה לא חזוי מסא"ז בשבל ה"פ לא ראתה ביום הקפילה תלין
וכו' ולא אחר בשיט שראתה ביום שלאחר הקפילה : (כד) קפלה ביום ידוע
לה הספלה ול"ד למ"ס הס"ך ס"ק מ' דכאן אחרין דדוקא הספלה מהדאי
ה שראתה דס מחמת חשאי מחי טקא לחי סנה אף שדוראי מפסקת בראיין
והספלה והוא פשוט : (כה) מושגת לכל פעם מחקמן • עד מחקמן ג"פ בזמנא
הוסח למקומו כמו במעיק ט"ו גבי הפסקה ג' עומת ומורה וראתה דחור כוס
שלמים

(יא) אע"פ שא' מלא וא' חסר דהיינו לפי קביעות דב"ד ושימורא צריכים ש' בשם הרשב"א: (יב) עד שמראה בי"ח למחז' ואז יש כאן שלשה דלוגים ומה' ליי"ט באב ולכ' באלול וכן לעולם: (ג) אצ"ה ואם היה לה וסת וכ' הב"מ אע"פ וסיכ דמירי שהסת' שזה דלוג כגון שוססתה היה קבוע צ"ד וקמ"ל דלא חייב מחבין ראיה ראשונה עם ראיות ששברו עליה ועדיין לא הוה אלא שלש ראיות קמ"ל דמ"מ יש כאן שלש ראיות בדלוג מחס"כ הפוסקים כר"ד דמיני בשלש ראיות אם היה לה מחללה וסת קבוע צט"ו לא סגי בבריאות בדלוג אח"כ כן מבואר להראי' בש"ס פ"ק דלדה דף ס"ד: (יד) ויש לקום לדרכים להחמיר וכ' הב"ה וטע"ו והס"י דהיינו לחוש למומר שני הדעות דהיינו שחוששת ל"ו ולח"מ בזה ואם נקבע בג"פ אינו נעקר אלא בג"פ וכ"כ הראב"ד בספר בעל היסוד סוף ל"ו דמספקא לן מילתא אי אחרין הלכתא כר"ד בביסורא או גמא כיון דלפ' גיב לענין דינא בזה אי"כ הלכתא כשגאול וצ"ע מהרא"ש והרשב"א הובא ג' צ"י כהנא שהראב"ד פסק כר"ד: (טו) וי"ז בסיון לפי דעה ראשונה שהב' המחבר בסעיף ו' א"כ על כרחיך צ"ל דכאן מירי שהיה לה וסת קבוע מחס"כ בדלוג וכ"כ הפרישה וזה כ"ל כוונת הטור והמחבר סב' ראש ג' פ' ג' מדם בדלוג משמע שכל הראיות צריכין להיות בדלוג ואם לא היה לה וסת קבוע עקר ראיה ראשונה בדלוג וכעבורא לעיל וא"כ גם בדיון זה יש לחוש למומר ש' הדעות

בזאת הראשון הכא דמיירי בזאת הפלגה מיירי ע"כ שראתה שני ראיות
שיהיה מינכר הפלגה' לך' יום ועיין בזהורים בכתבתי דמושתת להפלגה גדולה
שלג' עומות שהפסקה וגם לעולם בינויות ואם לא הפסיקה רק עונה אחת
מתה הפלגה' מיום שהיתה ראויה לראות עיניוהשך' מוזק וסובר דסוב דעלה

הפגנה עד שראה פנס' ר'זו כוב
הוססה לשיער הפגנה הראשונה עד
שחשבו עליה ג' עונות ואז ה'ה חוששת
עד שיחזור הוסת ולכן נוסת ההצלחה
לשפסוקה ג' עונות אינו חוזר הוסת

למקומו עד שגמלוהו ב'פ' כשיצור הפלגה הראשונה הקביע לה' ולא חזר הובט למקומו: לא למקומו וה' לא לסיגתה ראיית' לראיות סתני טווח וחוזה וראשה ברי' חזר הובט למקומו ואפי' לה טי' וסחף והפ'קה ובח' א' ג' עונות ומורה וראשה ביום הובט גיב חזר הובט למקומו: לב וט' חסד לו * כיון שראשה גיב אבל לובט המודם והפלגה זריכה למח' אף בפעם א' כגון שפלה וראשה ולסי' ק'

חזרה וראתה ע"י קפלה אחת כי חזרה
 ותקפוץ לסף ק"ף מיטתה וכן תש קפלה
 ברא"ה מוספת ברא"ה מי כשתקפוץ אל
 לוסת החזקת גרידא ז"ל לחוס אל מוסת
 עונה במונה צריכה לחוס דהיינו כשאין
 לה וסת ולא ראתה בנתיים וזס יס לה
 טעה קבועה אמר הקפיל לראות בו אינה
 סוגרת אלא סתמה וצוין ביאורם : ל
 יוס ח' בשבת ואם כל הריש ראתה ביום
 הקפלה רק בפעם ד' ראתה ביום של אחר
 הקפלה לרעת המחבר בסעיף ז"ט אמר
 ג"כ אגלגליתא דיומא קא גיח ולרעת
 הרב סלא קבעה רק להרכבה . וס"ך
 הכ"א בזה סודו דאזר ק"י קפלה דאחמול
 גרס וקבעה בהרכבה דוק ולא נעקר עד
 שמקפין אומן ג' זמנים ולא חראה ולא
 חזרה וראתה ביום הסת ע"י קפלה חזר
 הסת למקומו כדלעיל סעיף ט"ו ואם כל

הכי"ף או אפי' ביום מאותו היום. ומה שכתבנו שיש להקדים ביום הזה
לדאמול גרם רק יומא דהרמס כיון שהיה בהשלכות ש' או בימים שווין ואם
קצ' שלב בימיסודו'ס והוא ג' ביום שאחר הקפיצה אינה אסורה רק ביום
שאחר הקפיצה ומותרת ביום הקפיצה וכן להפך אם היה הראיו' ביום הקפיצה
אינה חוששת ביום שאחר הקפיצה לומר קצ' לדאמול גרם הראיו' בין שהיה
הקפיצה בימי' ידועים בין שלא היה בימים ידועים : לך והוספת לכל פעם
וביטת סגולה אפילו לראתה

ביום שקודם הראוי ולא היו הסגלות שוות קבעה להוסיף לכך ואזנה אחר
סעיף י' שהביא בשם הגה"מ באם הראה ג"פ בלול בשל טבילה דמותר בלול
הקפילה אז תלין בקפילה דאחזול כיון דב"פ הראשונים היו ביום הקפילה
שקבעו : ואם היו כל הג"פ הסגלות שוות ובכל הג"פ קפלה ביום שקודם
ב"פ ביום הקפילה תלין ראיה ג' בקפילה דאחזול כיון דבב"פ הראשונים
בימים לחודיהו . וראיה לה מזה י"א דדחיק ענינו לומר כגון דקפלה בשבת
ואם קבעה וסת' לסגלות ולקפילות אפילו אם הפסקה בראיה בינתיים לא נה
שביום הקפילה ערם הראיה שחלקיה . וראיה לזה מאימון קפ"ז סעיף י"א מה
בינתיים פ"מ תוספת לכל תלי סת' אחר ראיה דאחזול תמיש וכן הדיון בפ"ה
זמנים ותמלל נכור וכו' ש"ך ונראה דאם אח"כ חזרה וקפלה בר"ק וראתה דתרת

אחר טבילתו וכיוצא בזה עין כ"י: (י) דינה נוסת קצוה דהיינו לעמן דין
דוקא דמאורה לשמש עד שתדוק אבל לעמן מקרה מתעק' נפסס אחת כמו
וסת שאינו קצוה במבואר בסעיף ב'ועמ"ס בס"ק ד': (י) פעמים שהיה
ההפלה כ' ה"י שקוממנאר פתח הרשב"א וכ' הראב"ד בספר בעל הכסף
דף כ"ב ע"ב להדיא וכ' שם וזה"ל אם הלנה למפרע כגון לכ"ט ואח"כ לכ"ח
וכ"כ ה"כ בסת הסוס' ו' עוד הסיק דה"ה אשראתה מתחלה לכ"ט ואח"כ
לכ"ח ואח"כ לל"ז ואח"כ לל"ז חששת לל"ז וכן לעולכוה כוונת המחבר במ"ש
בין שהרמיקה דילוגה וכו': (ק) קצוה וסת דלוגו ומחשבת אח"כ ליום ל"ג
ואח"כ ליום ל"ד וכן לעולם עכ"ל ה"ש' וזה"ל שיוכל לקבו' הדלוג מליה בדרך
זה כעצמו' בסמוך סעיף ו'וע"ס וכל סעיף זה קאי אליבא ד"הא שסעיף ז'
דלוגה ראשונה בעין הכלל ה' ראית כ"כ ה"ש' וזה"י: (ט) וראתה ג"פ בל'
בשבת בגין אשראתה בל' בשבת וזה"ל וראתה אחר ג' שבועות בל' בשבת קצוה
לקבוע אחת בשבת לג' שבועות כ"כ אפרתה והג"ס וזה"ל ואין להקשות
דח"כ מה ה' נעדרתלשמעין בזה דהא ג"כ קצעות וסת להפלת שו"ס ממס' י'
דלי' פשוט וסת ההפלה לא היה נקבע אלף אסר ראיה רביעי' משום דראיה
ראשונה לא מקרי הפלה כלל משא"כ בקציעות ימי השבוע נקבע לאחר ג"פ
דנפסס ראשון מקרי אחד בשבת וזה"ל ס' וזה"ל בל' בשבת זה שאינם שוים

ביאורים

וסמך ליתים ולפיהוקין בלאו הכי אם רכ כל אותה העונה כמו שמסיק המחבר
 לפיהוק גרידא כרי חנה יודעת לאיזה יום שחפרוס לפני כוכב . ונראה דכוננו
 אשה שיש לה זמנה חוששת לעונה ביוניות מה שאין כשהראייה מתחלת קודם
 מובלע בתחלת הזמן לריב עונה ביוניות דמא חפזק בשעה שפנים וחראה
 כהרצ"ד ולא חש לה וכמו שנחבאר לקמן בט"ז ס"ק ל"ט ע"ש אמנם לפי ע"ש
 אפילו אם הראייה מובלע בתחלת הזמן : (לג) עד סוף . עש"ך ס"ק מ"ב
 הורח

הדעות וכמ"ס בסי' י"ד ובסי' הסיג על הפרישה וכתב דמשמעותו כדור
 והרשב"א דכחל בין לרב ובינאשמאל בני דג' ראייה עכ"ל ואין דבריו מוכרחים
 בכלל ואין סוף משמעות דדבריה בכלל דאפשר לפרש דבריה כע"ש וענין לנו להסקל
 בגד דעת ר"א שהוצא בחום' דנה דף ס"ד ד"ה אחר וכו' מבוחר להדיא
 להשתמאל אף בכה"ג בעיני ד' ראיות ובפרטות שדוקה ללמד מדברי ר"ח כמ"ס
 ההרשב"א בזה"א דף קע"ד ע"א : (טז) ומוסשת לעולם וכתב הב"ח סעיף י"א
 דה"ה צ"פ צ"ב חדשים ומוחר חלילה נמי הו' וסמך קבוע כגון שראתה ט"ו
 בנעמן וי"ז באייר וט"ו בסיון וי"ז בתמוז וט"ו באלול וי"ז בחלול מוסשת אחר כך
 ע"ש בתמרי וי"ז בתמוז וכן לעולם כ"כ בספר בעל הנפש להרצ"ד דף ל"ו
 ע"א והא דנקטו הפוסקים בחדשים ולא נקטו בחדשים (ועמ"ס הב"ח וכת"ו)

מה מכוונת : ועכ"פ מהנג' ראיות אף שאין תכוונות להמשיך בראות
דו"ס בדיו אשה שאין לה וס' וכוונת לא בטיין רק לערין קביעות וס' ט"ו :
מו ראי' ראשונה : פ' ראוי' אמרונה מה' ראיות ראשונות שראתה קודם
מהחליל לפסוק : כי לוסחם הראשון . כינו שאל חזרה לקביעות' הראשון

כלקצן סעיף ל"א והיונו סה"ס למוד' לראות בעונות גדולות יותר משיפור' עונה בינונית ש"ך ועיין ביאורים : סח צב' למדש בעשרים למלש נרמק' ט"ז ש"ך ועיין ביאורים : משמת הולד ואפילו הפילה רוח ועיין ביאורים : ג לראי' שחרא"ה אפילו לא רחמ"ה רק פעם אחת חוששת לוסת המודש וה"ס לעונה בינונית מחמ"ה ראי' שחרא"ה ולדעת הס"ך עונה בינונית היא וסח המודש : נא סופעת' ואינה חוששת הייט כמו לוסת קבוע ואין לריב' בדיוקא בעבר' ונחה כללעני אכל חוששת כמו לוסת סחינו קבוע כללעני סעיף ל"ג : נב פוגעת' וסרמנ'ן כחצ סחינה ס' זרות עד שחרא"ה פעם ט' ואיני יודע למה הסציט דערו ועוד דבוסמ' דרבנן סומעין להכל ס"ך :

אם תהיה ההפלה כמו שחיתה למודה תחלה ואם בשאר היסמות ואפילו ב
שדילוג הראשון לא סילוק דמים היא אלא מקרה ובוה המיר דין הזקנה מדי
לב פעמים שהאשה קובעת לה וסת בחור וסת כיצד ראתה ג' פעמים בר'
ובר"ח וכן בחמישית ובששית הרי קבעה שתי וסתות :

לנ מעוברת לאחר ג' חדשים לעיבורה ימניקה כל כ"ד חודש אחר לידת הוט
כח מת הולד או גמלתו דמים מסולקים מהן כל זמן עיבורה וכל כ"ד ח
 כדרך שתושטת לוסת שאינו קבוע :

לכ מעוברת משהוכר עיבורה ומניקה כל כ"ד חודש אינה חוששת לוסת הר
 תוך הזמן א"צ בדיקה ומותרת לבעלה ואפי' **נא** שופעת ורואות דכ
 בהן אינו אלא כמקרה עברו ימיה העיבור וההנקה חוזרות לחוש לוסתן הו
 למורה לראשי חדשים חוששת לר"ח ראשון שהיא **נב** פוגעת בו וכן כל כ
 הגוף או לזמן ידוע אבל אם היה וסתה וסת הפלגה אי אפשר לחוש עד שתו
 א' חוששת ליום ההפלגה שהיתה למורה להפליגי:

קצעה לה וסת דהמלה בג"ע י' ד' ראיות כ"כ בה"מ וס"כ : (י"ט) או סתמי
 היינו לדעה הראשונה שהביא המחבר בסעיף ז' דל"ס אומרים קצעה וסת צ"כ
 דל"ס בג' ראיות אם לא סתמי לה מתחלה וסת קבוע צ"י ודלגה ל"י ואס"י
 ל"י דלאו לכ"ע לא קצעה לה וסת וס"י לעיל ס"י י"ג וב"כ הס"כ דל"ס
 במשמעות הדרישה ועיי' בחוס' דנה דף ס"ד ע"א ד"ה וז"ל : (כ) וסת
 הסירוג כחב ס"כ דל"ס נקרא וסת הסירוג כיון שסתם נשים וסתם מל' לל'
 א"כ זו שראתה מב' מדשים לב' מדשים סירוג מדרך שאר נשים . אבל יומתה
 נראה דמ"י אפי' שראתה במסלת ראייתה צ"מ אדר ואס"כ צ"מ סיון
 דא"ע דלשמה ראתה מחדש למדש אם טוב ראתה צ"מ סיון וא"כ קבע' וסת
 לסירוג דהשמה חזק שסיר' מב' מדשים לב' מדשים עכ"ל ס"כ ובאמת
 דבריו תמוהים . לז"ז אדר כיון שמתלת ראייתה ה"ט צ"מ אדר ואס"כ צ"מ
 סיון וא"כ איך חבב דשמה ראתה מחדש למדש סלא הוא מב' מדשים לב' מדשים
 ועוד דהוא נגד דברי הש"ע שכתב דמתלת ראייתה לסירוג ה"ט צ"מ נ"ס
 ולפי דבריו לא ראתה כלל צ"מ נ"ס . ובאמת בספרי הס"ך פנדפס דוילמדר

תודת השלמים

סתם צבאר לעיל סעי' ד' לריכע לחשוש ג' טעם סתם דעלוג וק"ל : (לא) ודאי סתם
 לספסיקה מלראות ג' עונות כן פי' בבי' לשון הטור ואמרס'ל פי' דברי סטור
 בדרך אחר ודבריו ברורים וכ"כ בבי' אף סתדרים' וסט' אשטו עליו עיין
 בנכ"כ שמישצ כל דבריו בטוב טעם ודעת : (לב) ביום הוסת הראשון פי'
 סתמאס ראים אחת ואח"כ ראים לבסוף ד' רביון שבעק ולא ראסס ג' עונות
 ביום ד' עלמו משא"כ בפסקס פעס אחת ולא ראסס ביום ד' אע"ג דמו אין
 חוששת להפלות כ' דהא אין כאן הפלגה כיון שלא ראסס כלל ול"ד לוסת חדס
 דאס עובר עליה ר"ח א' ולא ר"ז : פוסטת לר"ס בסא אחריו עד שיעברו
 עליה ג' ר"ח מסוס ד"ל מקרה הוא שלא ראסס בר"ח זכ וראסס בר"ס אחר
 כיון שרגילה לראות בר"ח אבל בפלגה א' לא לומר כן דברי כסתמאס לבסוף
 פי' לא תראה בפלגה ג' כ"כ מהרש"ל והב"ח והש"כ בנכ"כ פי' מיד שסתא
 טוב רגילה ראשול אימת ומתי סיח' חוסשת וחוזרת מיד לקביעות הראשון
 כיון שלא נעקר רק פעס אחת משא"כ בעברו עליה ג' עונות ריכס דוק לפסור
 ולרא' ביום ד' עלמו וכן מו' הש"כ בנכ"כ דברי הש"כ ושלס כמ"ס סט"ז
 דדברי הש"ע דס שלא בדקדוק ול"ד ללנקמן ס"ס זס במעוצרת ומיסקה מסוס
 דסתס לא נעקר וססס אלא סס' סטולקת דסיס ע"י סעיבור וסס מורס
 לקביעות וססס וק"ל : (לג) חור הוסת לפסקמו כיון שלא נקבע לס וסס אחר
 בג"פ : (לד) ומ"ס חוסשת לו כמולוסת סתינו קצועס ומבואר בנכ"כ מסיחיו
 ססביא בבי' דסיינו דוקא בראססס' פעמים אבל בסביל פעס אחת אינסי
 חוסשת וכל' סס"כ וסיינו דוקא בוסת הקפ"ל בלבד אבל בוסת הקפ"ס בפי'
 ידועס בימי הסדססו בפלג' אף כסססס א' חוסשת וסיין בנכ"כ : (לה) ססרי
 גורס ספינס גורס זס הוא דעת הרמב"ם ורביס סלקו עליו ועיין בנכ"כ
 ססתמאס על סססססס וססר שלא כסכו דברי ססולקיס ועיין בבי' ססתס בנכ"כ
 ססססס' ססתס שבטלנו דעמנו מפני דעת ססססס' לכן ל' ססתס כאן כדבריו
 (לו) אינסי חוסשת ומ"ס חוסשת לעונס בינוית כסבוור לעיל ס"ס קפ"ד :
 (לז) אלא לקפ"סות ואינו נעקר אלא"כ ססתקסן ג"ס באוחו יוס וסססא ססססס :
 (לח) סרסס פעמים ואח"כ דסיינו ססס א' סתיס בסיס סססססס לראות בבי'
 בנכ"כ סס"ס וסססס : (לט) אינסי חוסשת כלל וכלל אפי' לוסת סססיס קצוע
 ואע"ג דססצאר בנכ"כ כ"א לפוסטס לוסת סססיט קצוע סיינו בלא נקבע עיין
 לסינוס יסד וכ"כ דדריסס והס"כ וסט' וכן מססססס סרס בנכ"כ דלא כבי'
 ודבריו ססססס' ועד"ר : (מ) ספייסוק של אסססול גורס ול"ד דלעיל ס"ס יז
 דססרי' דסיס גורס ולא קפ"סיס דססססול דסססי קפ"סיס דססססס א"ססס הוא ב' ד'
 כ"כ דריסס ססיק' ס' וגס סעט' וסססס' סייק דק רנ"ס סילקן כוס וסיין
 בסססססס סביס דק קט"ד ע"א ססססס' לסדסי כס"ג וכ"כ סס"כ וססיז וכ"כ
 בסס"ו חוט ססיי ססיייד אף ססססס סס סילק זס לעיל סלא סלא כדבר בוסס
 ססר וסס' ט' מרסיק' סססול בסיסו קוסיט זו וכסס ססססס' כבי' וססר : זס
 דעת סרססס' וזס ודסי אינו דלדעת סרססס' סס"טס ססססס' בוססס לסיס
 ולא לפייסוק כי לדעתו אין קצועת כלל לפייסוקן וכמ"ס סס"ס ס"ס סס"ס :
 (סא) וססססס לססס עד ססססס וכסס סבי"ס דסיינו לכסתלס בסיסס ססס
 אסססס לססס וסריכס בדיקס כרי' לסססר אחר הוסת אע"ג דסס עסססס ול' ד'
 בדיקס מוסרת בלא בדיקס מ"ס לכסתלס לריכס לבדוק בסיסס וסס כרי' סססס
 פוסרת לססר סססר הוסת אבל אס עססר ולא בדיקס ודסי מוסרת לססר כוס'
 בלא בדיקס אפי' סס סססס (כדססססס סססיק' כ"ו) עכ"ל סבי"ס ועיין וסססס'
 סססס כסס פייסוסי בוס וסססס פי' זס לעיק' וסט' דוסס פייס זס ואין דבריו
 מוסרס' ועיין בנכ"כ ספי' כ"כ בדרך אסר קסס' גס ססיג על סט"ז וול' וגס
 מו' ססססר וז' דסססס דעסד וססס לכסתלס אין לו סססס כלל דסס דעסד
 ולכסתל' סייק ססס סכ"ל בודסי נסעל' סססו דברי סבי"ס וספריססס וכמ"ס
 וססס נכו' : (סב) אכלס בלא וסססס וכ' ססססס דג' אכילת אלו א' ססס קיבצ'
 אס סססר ווכ"כ ג' ועיין בבי' ססתס ססססר סיס ססססס' בדרס וז' נכ'
 סססיט דין זס : (סג) אפי' בלא ימיס סוסיס וסססי לחוס לדרסו ססיסס לססססר
 ועיל סוק ס' קפ"ד פייס עוד נססססס בין פייס סדעוסי לעיין עונס בינוית
 ועמיס סס : (סד) וכולס אין חוסשין לסס וסיינו דוקא בוסת ססססס ע"י
 מקרס כמ' פייסוק אבל בוסת סססססס כיון ססינסי נקבע אלא עס ססיסס ודסי
 דססססס כל סעונס וכססססר בססיק' ג'ס ועיין בנכ"כ ס"ק : (סס) אלא נסססס
 גס אחר הוסת וכ"ס אס ססססס' קידס הוסת דלריכס לפסוס כל אססו עונס
 סלסיי הוסת ס"כ : (סז) עד סוק עונס אחת עיין בבי' סס ססססר' בוס דלא
 סקססס מדלעיל סימן קפ"ד ועיין בבי' וסט"כ מו' ססססר' בוס : (סח) אסססס
 כל עונת הוסת כ"כ בבי' בנכ"כ ססססס' סססס ססססס' אכן לעיל בנכ"כ ספ"ד
 סביא סבי"ס בנכ"כ ססססס' דוסת ססס' ע"י מקרס בין פייס לס' יוס קצוע וס"ג כ'
 אינסי אססססס אלא לססססס ועיין בנכ"כ ססססס' לפסר אבל סססססס ל' ססססס'
 וססססס' בססר בעל סססססס אינו כן וכן ססיג עליו הש"כ בנכ"כ אף ססססס'
 סס סססס' לייסב דברי ססססס' אבל בלססס' יוסר ל' ססססס' סססס' דסססס'
 כסס בדין זס דסססר כל סעונס (וכבי' סססס) ססססס' כ"כ בנכ"כ ססססס'
 סיינו לפי ססססס' ססיס סס בסיק דבריו וכל זס דקדוק ססססס' אבל בלססס'
 לא קלי' אדין זס רק אססר דייסס ססססס' סס ססססס' (כססססר בססר בעל
 סססס) וססס שלא כדעת ססססס' דלעיל וססר סססס' לעיל בבי' קפ"ד ססיק'
 ב' דבוסת ססססי בסינוי ססס' אינסי חוסשת רק בסיסס' וססס ססיי' שלא בל'
 בזמן ידוע וק"ל : (סס) סלא ססיי' לסיי נסססיס כדלססן ס' ק"ל ססיק' ב' :
 (סט) אף ססססס ג' עונות בינוית ססס' ל' יוס אפי' סיס וססס' וסס סססס'
 מו' ססססס' לב' ססססס' וכן בוסת ססססס' ססיס מל"ס לל"ס יסיס דבגסלס
 בסיין ססססר עליה ג'ס מו' ססססס' לב' ססססס' אס"גס מל"ס לל"ס
 מפי' כ' כאן דסיי ב' עונות בינוית ואינסי חוסשת לוסת ססססס' דסיי' מו'
 ססססס' לב' ססססס' וססס ססססס' אס ססס סססס' פעס אחת ס"כ וססר
 אסססס

אבל וסח הכפלה ח"א' למסע לו עד שתרצה רחיה פניה שחרי אינה יודעת
לחיה יום היא מפלגת נמלא אחיה אומר שהרואה ליום ר"ח ניסן מושעת לר"ח
ח"א' רחמה ב' מושעת לר"ח סיון רחמה ב' הוקבע וסח לר"ח לא רחמה ב'ר"ח
סיון נעקר וסח קל ר"ח ומושעת לר"ח סיון אפשר שתרצה ותקבע וסח לספול'
מליא לל"א סחרי רחיות ר"ח ניסן ואחר שווים בהפלה לרחיות ב' בסיון
מניסן מלא ח"א' רחמה ב' הוקבע וסח לר"ח סיון אפשר שתרצה ותקבע וסח לספול'
לעולם מושעת לר"ח מושעת להינין לוסח בהפלה ולחוקו יום צמודה שתרצה
וליום שלישי מחמתו רחיה משום עונה בינונית והס"ח האריך להשיג עליה' דלחן
מושעת רק לוסח הפלה ולחוקו יום צמודה וזו היא עונה בינונית ביחאס הכחדה
כוח מלא או ספר ע"ס שהאריך ברחיות צדוות : (כז) רחמה ב' צדוות
לא רחמה ב' דעת כז' והכריעה כדע' כז' דעת : (כח) רחמה ב' צדוות
מושעת לר"ח ב' וכן הוא הסכמ' הש"ב כשפרו מה"כ ועיין כז' שפאריך בזה
לקיים דעת הכז' וכן מבורא להדיא מדברי הרשב"א בספר בעל הנפש דף
כ"ו ע"א ע"ס : (כט) ואינה מושעת לוסח הדליוגין וכן' כיצד רחמה ב' ע"ס
כן מבורא בש"ס מ"ס האשה והוא הסכמת המוסקים הראשונים ואחרונים
וכמבורא ב' לעיל סעיף י"א והס"ח כחז ב"ס ק"ל ב' שזה הוא דעת הרב צפי'
דברי הרמזין והוא נכון חש"פ שחין כן דעת הרב' ופאך אחרונים עכ"ל ולא
מצאתי שום חילוק דעות בזה והוא מוכרח מכל אחרוני' רק בזהו שלפני זה לא
על ח"א' מהס נעקר וכו' בזה יש חילוק דעות צפירוש"ה לרמזין עיין ב' צדוות
ובד"מ ובב"מ ואולי טעות נפל בדפוס : (כד) בהפלה ודליוגין ע"ד שנתבאר
לעיל סעיף ה' : (כה) רק י"א כי בדלוג הכחדה רח"א' ראשון' מן המניין אבל
בדלוג בהפלה עכ"פ רחיה ראשונה אינו מן המניין דבכל הפלה בעיני ד' רחיו'
אבל מ"מ למחן דבורא בדלוג הכחדה רחיה ראשונה אינו מן המניין אי"כ בדלוג
בהפלה בעיני ה' רחיות וכמ"ס לעיל ס"ס מ' וכן כתב הט"ז והס"ח אלא
סבש"ב הניח דברי הרב ב"ע ולפ"ס נחמ"ס נחמ"ס : (כו) דלובין חמיר אחר מחלת
הרח"ה ומה שתרצה חת"כ דמיס יחיריכסוהו לחמסומו כהוא"כ נ"ט לה וסח
לדלוג וחמסות י"ס צמחו' ולי"ט צאב וכן לעולם ובה"ג פסק המחבר לעיל
סימן קפ"ד סעיף ו' וכן כתב במעתי מלך דף רכ"ז ע"א חמ"א דלעיל בסו'
קפ"ד ס"ד כתב דאשה שמשתנית דלחן סולבין אלא לאחר התחלת וסח בלכד
וכיון שעברה עונה ראשונה ולא רחמה מותרת עכ"ל ועיין ב"ס מ"ס ליישב
קושי' זו ובאמת לע"ד פשיקרא לק"מ ואין זו דומה לזו כלל דלעיל מיירו צאשה
שחין לה וסח קבע במבורא בהנחות מיימיו להדיא חף בהגיע יום שלשים
שהוא עונה בינונית דרכה להקדים רחיותה לגמרי ב' חג' ימים או לאחר
ולפני' ה"ה רחמה בזמן וסח ולא מיירו בהשכחת כוסה על כן צריכה לפרוש
באמתו זמן הכונה דלחן' חרחה משפ"כ כאן שיש לה וסח קבע בדלוג ע"י
תחלת רחיותה ומושעת ח"א' לוסח בדלוג וק"ל : (כז) היטה רגילה לרחות
יום עשרים הטור ושאר פוסקים כתבו דמדין התלמוד אין האשה קובעת וסח
דימי יודתה ולא דימי יזבתה ובהריב"ז דלי"א ומהמחבר והרב השמיטו כל זה
היינו מפני שכל הטור והפוסקים בשם הרמז"ס דכיון דהאינדה נהגו להחמיר
פל עמלן שלא להפריש בין ימי נדה לימי יזבה ה"ל לענין קביעות וסח אין חילוק
בל זה פשוט וברור ובספר נקודת הכסף בהג"ה השיג על הכז' והרב וכן
דברמז"ס לא קאמר אלא לחומרא דקבעה וסח חף דימי נדה ודימי יזב' אבל
לא להקל דרח"ה לא יסלק על החלמוד ובכז' נתבאר לעיל בפ"ה דוכחיה דימי
חומר וסח שחילו קבע מקצוע גם מ' שחין לה וסח קבע צריכה למסע לוסח
הסדס ולהפלה משפ"כ בקצוע וכני משמע מדברי הרשב"א בזה"א והס"מ
בשם הרמז"ס דלא קאמר אלא להחמיר וא"כ ה"ה ליה להמקצר והרב להביא
דימי' אלו עכ"ל ולע"ד יפה כיון בזה הכז' ואין להחמיר בוסמות דרבין בולי
הא' בזמן כזה וסח דלא עיקר הטעם כתב הרשב"א בפ"א והוב' ג"כ ב' צדוות
סכח' וז"ל ואם אחת משלל להם בין ימי נדה לימי יזבה נמלאת פאריבין לחמוד
פחמי נדה וימי יזבה עכ"ל משמע להדיא דבשום ענין חין לחלק וק"ל וע"ל ס"ס
נ"ב : (כח) רחמה לוסח ק' מ' שהאשה זו שיהיה רגילה לרח"ה לוסח בהפלה
מך' ק' ואח"כ שינתה ולא רחמה עד הפלה ל' וכן בפעם שנית לא רחמה עד
ל' ואח"כ כשהיג' לל' לא רחמה רק אחר ל' רחמה פעם אחת ואח"כ רחמה
מופגל מחמתו רח"ה' חזרה להקבעה הראשון אע"ג דג"פ לא רחמה ביום ק'
לא נעקר יום ק' כיון שלא תקבע יום ל' שחא חסם מדלגת וסח ח' פעמים וז'
פעמים ואינו נקבעת ביניה' ליום אחר לא נעקר הוסח הראשון עד שתקבע
ל' וסח אחר (כן הוא משמעות הש"ס ופירושו רש"י והרא"ש וזה כונת רשב"א
בזה"א ובכ"ז הש"כ בזה"כ והסמלק משיבות הט"ז בזה על הכז' וש"ע) ואע"ג
דחף חס לא ה"ה הקביעות ח"א' ב' נעקר הוסח הל' כיון ששינתה פעם אחת
בהפלה קוד' שנקב' כמ"ס הש"כ ב"ס מ' (אך בוסת המדש יס' חילוק כמ"ס
הש"כ סס) מ"מ ח"א' לאשמועינן דחף שלא רחמה ג"פ ביום ק' סוחרת לקביעו'
הראשון ובמע"פ דף רל"ו ע"ב כתב דלאו דוקא בשלא רחמה בשלשים
השלישית אלא בשעדיין לא הגיע הפלגה ל' דמיא אחר הראייה שיה' ביום ל'
רחמה בהפלה ב' סוחרת לקביעות הראשון ואינה סומעת לל' ואע"פ שלא נעקר
עדיין ע"י ס' לא רחמה ב' ח"א' זה שתרצה בעשרים שהוא יום קביעות הראשון
משבוב לה לעקרת סל' רחיות דל' עכ"ל ועיין בש"כ סקני"ה פ' זה בקושיא'
(כט) שינתה רחיותה זה ג"כ קאי חסעי' שקודם זה דמה' לה וסח לך'
ושינתה רחיותה לל' וז"ל ולי' דלית כאן דקוד' רחיות ססס ג' דלוגים לכן
אין לה וסח כלל משפ"כ חס שינתה טור ורחמה טור בל"ז הרי כאן ה' רחיות
ססס טלס דלוגים וקבעה וסח לדלוגים וחושעת ח"א' בל"ח וכן לעולם וכל
זה קאי אביא דדעה ראשונה שהביא המחבר לעיל סעיף ו' דלדעה שניה סג'
בהפלה בדלוג בד' רחיות ועמ"ס לעיל ס"ס ק' ועיין בש"ב : (ל) ואין לה וסח
כלל וצריכה למסע ליום ל' בהפלה ולעונה בינונית במבורא לעיל ח"א' פה

אחרונים: (כ) ואפי' סודר לראות בלחמן עומות פירוש לא מצע' אס לא מורה
 וראתה באופן עומות או לא ראתה כלל (וכמ"ש בס"ק פ"ט) או ראתה פעם
 אחת דליתו חוששת לקביעות הראשון אלא אפילו חזרה לראות ב' פעמים
 בקביעות הראשון אפי' אינה חוששת כל שלא חזר ונקבע ג' פעם זה סם :
 (נח) עד שתחזור ותקבענו ג' פעם קצת מהל' שתקבענו דוקא שחזרה
 דרך קביעות דליתו ג' בראיות מכוונות וכ"כ בס"ז וכן משמע קצת מלשון
 ברש"י שם ב' דתנוקס זו וזקנה אילו חוששת לוסת שאליו קבוע כלל
 משמע אפי' ראתה ג' פעמים ואף וס' שאליו קבוע כלל בראיות שאליו מכוונ'
 אינה חוששת לוסת שאליו קבוע אלא ה"ל כחזר דעתה הש"ע אילו כן דאף
 לוסת שאליו קבוע חוששת כל שראתה ג' פעמים לוסת הקבוע הראשון אינה
 חוששת עד שתחזור ותקבענו ופיין בספר נה"כ שהשיג עליו : (י"ב) וזקנה ע"ל
 סי' קמ"ד סעיף ג' ועיין בס"כ שכתב וז"ל ודע דכל מקום שנאמר בכל סימן
 זה מקבעה וסח אס הוא להקל הוא דוקא שלא בימי נדה וימי ציצה בראיתא
 ברש"י וטור ושאר פוסקים ל"ל ונבדל כחצמי לעיל ס"ק כ"ז בשם ספר נה"כ
 ודחית דבריו ע"י : (ג) שזקנה כל כך שראויה ואע"פ שהיא מקפדת וכן אס
 אינה ראויה לקרות אע"פ שהיא אינה מקפדת כי לא בדיד' תלית מילת כמ"ש בס"י
 בשם כירושלמי: (נד) ואינה חוששת ב"פ ס' דנד' יס פלוגתא בזה דמד אמר כל שאליו

חדושים

קצ"א עד סתרגיש • היינו סהרגישה **קצ**

או מוזב דבר לה במסוואס מלאה בדניק
במלאה דאורייתא אפילו לא הרגיש
ובקניסה כיו דרבנן בלא הרגיש אס לא
פקינה עומס סמוך להסמים או למי רגלים או ל
הפוזאר בסעיף ג' א' ועיין ביאורים

3 שנים

טעמאין ומייזין בקרבן

תורה

קצ (ה) שכיח נמצא וכתב כרמב"ם בפ"ט מהל"ב ועומאה זו מספק שחל כחם זה מן הסדר הוא בל וכתב הכ"ז קמה לי הא ספק ספיקא הוא וכל' למערי ספק מנופה ספק שלא מנופה ואל' מן גופה ספק מן הסדר ספק מן העלייה וטבור וי"ל דלעפ"כ במעמור בו חכמים משום דלאסור חמור הוא (ובן פסמ"ש בש"ס דמס' דף י"ט ע"א להחמיר על דברי' מורה

חידושים יורה דעה הלכות גדה קצ ביאורים

ב. שנתפח מקורה ואפי' דקדק עלמה בחוד שיפור וסתומלאה טהורה טמאה
אם לה שטמאה מראות טהורות כטבואר כפי' קט"ה ואם דקדק עלמה בער
שאינו דרוק בטוך להרגשה ומלאה מראות טהורות ומראות טמאות עיין סוף
פסוקי דביאורים שהבאתי שהיא טמאה : ג. מי"ב שנה ויום אחד עש"ך
שכן סלכה דלא כהכ"ס ועיין ביאורים למד

מאי לאו סמוך לופתה ואכניסיה ודאי לא בשלא סמוך לופתה ואפריסיה ואי
 בלקא דעתך דבאמרה מרגשת אני לרדך לפרוש באבר מת לוקי כגון שאמרה
 מרגשת אני ופירש באבר מי לאו כ"י בפרצן כשנמלא להאמר כך כמו בשימש
 סמוך לופתה דלא כרגשת חצורה עסקמוך לופתה כמ"ש בה"ה ולא חקשי גם
 במוסחים בה"ה ולא נמלא סמך אלא ודאי

בנופה או בכנוריה שהיא טמאה
 ופ' בדקה עצמה ומצאה טהורה
 ה ותמצא טהורה ואח"כ תמנה
 ראתה ודאי וכמו שיתבאר לקמן
 ופתח מקורה להוציא דם ובדקה
 שאומר שהיא טמאה :
 מנה לראות דהיינו שהיא פחות
 מן שערות וכן אפי' היתה יתירה
 חת (ד) בין שהיא בהולה בין
 ב"פ אבל לאחר שראתה ג"פ
 בהם :
 המולפת טיף אחר טיף בלא
 ד שחפסוק אבל ד אם פסקה
 חד הרי זו מוחזקת בדמיסוכתמ'
 א אלא איכ' ראתה דם ג' וסתות
 סברת רש"י ורשב"א והטור :
 וראתה ג"פ ופסקה מלראות
 ורת לקדמותה ד וכתמה טהור
 ה ג"פ :

כדלמערן ואס מלאה דס בקינות ליכא
 בלמימר הרגשות עד ואין זו רק טומאת
 בתם כדמוכח מהא דאמר זמן שטמאין
 מספק אף דהש"ס ודלי ראתה והוא משום
 בלא ארצה אף שקינות פלגה אלמלא
 דבקינות ליכא למי' הרגשת עד הוא אכן
 דאס מלאה דס סמוך להטלת מי רגלים
 בשיעור וכת המנואר סמין נ"א טמאה
 מדלורייחא אף בלא הרגש כאו בשיעור
 מסתאמר חשמים דכמו דלמירין הרגשת
 סממם כן אמרין הרגשת מי רגלים הוא
 כנכנס דף ג"ד והכא נמי אס דקס עלמס
 ממלאה טמורה וסמוך לשיעור וכת מלאה
 דס בקינות טמאה ודלמירין לימר פס
 רידת המד לבין השמיים וליכא עדיון
 דהרגש עד ירד הסלבין השמיים דטעא'
 בלא דוקא שיעור דלוחוס רק אפי שינו'
 דאמר זמן דקינות אסס תליו ג"כ טמאה
 מסמם מדלורייחא אכל אקר אקר סטורה

(ב) והכמים גזרו על כחם שנמצא
 ואסורה לבעלה אפי' לא הרגישה
 וצריכה הפסקת טהרה שתבדוק עז'
 ו' נקיים חוץ מיום המציאה (כא
 סימן קצ"ו) ואם הרגישה ב' (ג)
 אחיכ ולא מצאה כלום יש פ'
 לא גזרו בחינות שלא הגיע
 מ"ב אם בדקה והביאה ב' ש'
 שהוא בעילה ואפילו אם ראתה בו
 חוששת
 היתה שופעת כמה ימים או ש'
 הפסק אינו אלא כראייה אחת
 מעט וחזרה וראתה ג"פ אפי' ביום
 טמא ויש מי שאומר שאין כתמה ט'
 (ויש להחמיר כסברא הראשונה) (ה)
 חינוקת שלא הגיע זמנה לראו'
 שיעור ג' עונות שהם צ' יום
 עד שתחזור ות'

בגרים ועוד ושיעור הגרים הוא
 ושיעור עדשה כ"ד שערות (שהוא ל"ו שערות כמו שהן) קבועין בגופו
 ר' אנו תולין לומר דס' קנה הוא? (ה) אע"פ שלא הרגה כנה אבל כשיש בו
 הוא מרובע או ארוך ואם נדמן לה גרים יותר גדול מזה השיעור משערין
 בו :

ה לא גזרו על הכתם אא"כ יש
כש' ערשים (ג' על ג') (מור
על אדם וכל זמן שאין בו כזה השיי
כזה השיעור אין תולין בכנה בין אם

אֵל עַל חִלּוּקָהּ בֵּין בְּכֶתֶם הַנִּמְצֵא עַל בִּשְׂרָה **ך** וַיֵּא שְׁלֹא אָמְרוּ אֵלֶּא בְּכֶתֶם
מִצָּא עַל

הא דבעינן שי יור בין בכתם הנמצי
הנמצא על הלוקה אבל בכתם הנמצי

ויבא במליחא כמו שכתבתי ע"פ : (ג) שנתחזק מקורה : הנה בריח חמם
 והם מיירי ע"פ נד"מ"י קפ"י ונראה דר"יית הס"ס ה"ה דהנה בוסתות
 רש"י ברוך ט"ו ב"ד"ס דלורייחא : ועוד בהדיא אמרין גור דף ט"ו גבי ברוך
 מקומנו טמא אפי' הכי אינה חוששת רק לזכות אלמא דוסתות אף למיד שהיא
 ודאי' בשעת הרגשה כלמוכת מנדה ל"ו דאמר אי דלרגשה לאחר וזן אמאי
 יגשה עם מליחת הדם אחר כך חמור מוסתות עם מליחת הדם אחר כך ואפי'
 קי מהפס ובהרגשה עם מליחת הדם סמא דלוי משעת הרגשה וקייבת קרבן
 טעאם כ"ס בהרגשה החמורה דלפי' ברוך ומלאה טהורה טמאה : אמנם
 ז' הדין להיות כדיון גבי וסתות למאן דאמר וסתות דלורייחא אמרין בנה
 וסח כרז בנה דף ט' ואמרין סח דרז ס"ל כרז פסא דפ"ל דכל שבעה
 וא"כ כיון דברוק ע"פ חזון שיעור וסח ומלאה טהורה ודאי דטהורה
 הכי אמרי' כיון דהנה שיעור בדיקס אמרין א"ר אחר כך בא הדם אבל
 חיוכך בבריתא בודאי דהאי דס להיכן אלך דה"א בעד ה"ה בוסה מהחלופ
 ברוך חזון שיעור וסח ומלאה טהורה טמאה שכתב דאם ברוך מיד ומלאה
 ז' מוכח דכלא מלאה כלל טמאה אפילו בחזון שיעור וסח ועל כרחק לריד
 תא ולא בברוק בחזון שיעור וסח ע"פ : (ד) בין שהוא ע"פ ד' דמשמע
 ד' מדרבנן ובקטנה לא נזרז וכתב שכן משמע ברוך ע"פ : והנה ברוך ע"פ
 וסח או לא אין חוששין לו ואפי' אין לה במה לסלות דבשוק אל סבחים לא
 אה וכן מוכח מהס"ס גור ט"ו וכולן סחי שותפות מחזר ד' לילות לאחר
 וסח דלפי' במכה מהלדיון והרגשה שנתחזק מקורה טמאה כמבואר בסיון
 אחר ד' לילות טמאה ואפילו במינקות שלא טיגש זמנה לראות אלמא
 רק שלא הרגשה טמאה וק"ל : (ה) אפי' שלא הרגה ובהנה סרה
 ודא"ס

מִיָּס מִן הַמִּקְוֶה דָּהָא דַּס כְּמֵל בְּפִרְזוֹהוּ
וְיִבִּין עָלָיו עַל בִּיחָה מְקֻשָּׁה וְהָא דְכִבִּי' קָפָ' מִחֲשִׁיב לִיה לִפְסָח שֶׁסְּמַמָּא אֲחֵרִינָא
גַּל רֵאִייתָ הֵחָ"ה בְּסִי' קָפָ' ח"ע שֶׁשְׂהִיב מִנְהֵר דָּק יָזוּ דָּהָא שֶׁסְּבָרְשָׁה עִם מִלִּי
דָּק לְמִיד דְּהִיא דְּלֹאֲרִייתָהּ מִיָּס לִיכָא אֵלֶּה סִפְסָא אִפִּי' דְּקָ' אִתְכִּי וּמֵאֵלֶּה טַמְאָה כְּמֵ
מֵאֵלֶּה טַמְאָה דְּחֻשֵׁשׁ' לִוְכַחַה מִשְׁמַע דְּלִפִּי' לְטַפְרִית דְּלֵא בְּמִינֵי הַרְגֵּשׁ' דָּהָא מְקוֹ
דְּלֹאֲרִייתָהּ חִינֵי אֵלֶּה סִפְסָא כְּ"ש רָשִׁי' וְלֹא בְּהַרְגֵּשָׁה עִם מִלִּיּוֹת דְּהָא אִתְכִּי כִּיכָה
טַפְרִין מְקַרְבֵּן אֵלֶּמָּה דְּטַמְאָה וְדִלִּי מִשְׁמַע הַרְגֵּשָׁה דָּהָא חִיבִית קַרְבֵּן וְדִלִּי וְכִינֵי ד
ח"פ' וְכִתִּית דְּלֹאֲרִייתָהּ דִּוְכִתוּת עִם מִלִּי אִתְה דָּהָא אִתְה כִּיכָה טַמְאָה מִשְׁמַע וְכִתִּית
בִּינֵן דְּבוֹכִתוֹת הִקְלָה אֲמֵרִין דְּלִמָּד וְכִתוּת דְּלֹאֲרִייתָהּ אִפִּי' דְּקָה וּמֵאֵלֶּה טַמְאָה
כִּיכָה דְּקָה עֲלֵמָה חוּךְ שִׁמְעוֹר וְכִינֵי כִּמּוֹךְ לְהַרְגֵּשָׁה וּמֵאֵלֶּה טַמְאָה טַמְאָה טַמְאָה
וְכִינֵי דְּכַחוּךְ שִׁמְעוֹר וְכִינֵי דְּכַדְקָה וּמֵאֵלֶּה טַמְאָה דְּטַמְאָה וְהַרְגֵּשָׁה בְּ"ט מְהֵל' אִפִּי'
חֲטִיטָה טַמְאָה טַמְאָה וְלֹאֲהֵן אֵלֶּמָּה דְּנִשְׁמִיּוֹר וְכִינֵי עַל כִּרְכָךְ שׁוֹכֵה דָּהָא לְבִי
אֵלֶּה לְהַקְשׁוֹת הֵא לֹא מִשְׁכַּחַת דִּיקָה כְּשִׁמְעוֹר וְכִינֵי דְּלֹאֲמֵרִין דָּק יָזוּ חִינֵי דָּהָא
אֵלֶּה כִּינֵי שְׂהִכְיִיכָה הַמֵּד בְּחוּךְ שִׁמְעוֹר וְכִינֵי אֲמֵרִין אִי אִתְה דְּהִי דָּהָא כִּינֵי מִוֵּלֵאֶלֶּה
שִׁמְעוֹר וְכִינֵי עַד אֲסֵר דִּיקָה' אֲמֵרִין מְדַבְרִי הֵחָ"ה וְכִינֵי סִימָן קָפָ' מִוֵּלֵאֶלֶּה
דְּלֹאֲהֵן טַמְאָה דְּטַמְאָה וְכִינֵי חֲשִׁיבִי עִם וְכִינֵי סִימָן זֶה דְּהִיא מִיד שִׁמְעוֹר וְכִינֵי
אֲמֵר דְּקִימָא לֵן כִּרְכָךְ וְכִינֵי בְּרִי יִקָּס בְּרִי דָּק יָזוּ דְּמִוֵּקִי פְּלוּגֵתִיּוֹ בִּוְכִתוּת דְּלֹאֲהֵן
דְּבִרְיֵי דְּהִיא אִתִּי וְדִלִּי מִוֵּלֵאֶלֶּה כִּינֵי דְּהִיא בְּהַרְגֵּשָׁה כִּינֵי דְּכִינֵי שֶׁלֹּא בְּהַרְגֵּשָׁה אִיכ
דָּהָא דָּק ה' כִּיכָה בְּסִדְרָא לְהִיפֵךְ וּ"ל רָשִׁי' שֶׁסְּמַמָּא לְכִינֵי דָּהָא וְלֹא יִדְעִין אִי אִתִּי
בְּהִיא אִיכָּה לְמִימֵר עֲבָרָה וְלֹא אֲרַעְתָּה מִשְׁמַע דְּבִוְרֵי מִוֵּלֵאֶלֶּה רָק שֶׁלֹּא בְּהַרְגֵּשָׁה ט
לִיּוֹת וְכִינֵי ע"ש וְכִינֵי מִיּוֹר לֵאֵלֶּה הַרְגֵּשָׁה דְּהִיא בְּהַרְגֵּשָׁה שְׂמַחַת מְקוֹרָה וְדִלִּי ד
חִינֵי וְכִינֵי בְּחִלּוֹן מֵאֲדִרְיֵן כְּדֹאֲמֵר הֵחָ"ה וְכִינֵי לֵאֵלֶּה הַרְגֵּשָׁה מִיּוֹר וְאִפִּי' הִכִּי כִינֵי
חִינֵי טַמְאָה בְּמִיּוֹקוֹת רָק כְּשִׁי לְמֵר עֲבָרָה וְלֹא אֲרַעְתָּה אֵלֶּה כְּשִׁי לְמֵר עֲבָרָה
מֵאֲכֻלָּה פְּלִיגֵי הִסְמִיכּוֹת

תורת השלמים

יא בעולה וכתב מהרש"ל והאידנא כל חשה שיש לה בעל חוששה לכתמים ואפילו
 א קטנה שבהי אפי' לרס בחולים מונה ז' נקיים ואין להקל מן המנהג ועיין בש"כ
 סי' ע"א דאין להחמיר אף בזמן הזה בשום ענין בקטנה בנחם שלה ואפילו נחלח
 בשרה כחשמושו הפי'קים : (ו) אבל אם פסקה תיע בין פסית חולפת או
 שעה ת"מ כיון שיש הפסק מקרי שני ראיוה וכן תשמוע הש"ס וכ"כ בט"ו ודלא
 מ' ואמרו נהנה הש"כ ואף שבה ב' הסי' על הט"ו בזה ח"א אין דבריו ומכריחם
 יורים כלל וע"ס : (ז) בארבע שערות דהיינו ארכה כלמחמה שתי שערות חבבה
 ינימוח שתי שערות דהיינו למימוח (ועיין פרישה דגם יניקה לשערות שגלד'דיקאמא)
 קומוח של שערות עלמן נחלח דט' עדשים שבכל עדשה ד' שערות הם ביחד לי' שערות
 שערות דהיינו ששה שערות על ששה במרובע נחלח שבכל ששה
 יש מקום לל' ימוח ד' שערות וכן השמע להדיו למשון הכריחה
 הדורח כה"פ פ' חזיע והוא פ' החשנה פ"ו דנגעים וכת"ס
 הרמב"ם שם בפי' החשניות שלו ובפ"א ת"ה שומאח לרעה וכן
 מבורר שם ב"כ והדרישה בפי' זה זה הוא כוונת הש"ע כאן
 ושאר כל הפוסקים והארכתי בכל זה לפי שראיתי שבסוף ספר
 השני סימן כ"ז שכתב וז"ל חזן חנין ברי' פ"ו דמסכת נגעים גופה של בהרת
 ים הקלתי מרובע מקום הגרים ט' עדשות מקום עדשה ד' שערות נחלח שלשים
 שערות ע"כ וז"ל דעל כרחיך לא בא לומר כמו שיסור המקום שעומדים יחד בנזק
 דהא אם עומדין במרובע וי"ו שערות באורך ו' שערות יסיה המקום שכוללין

מנה ואפשר שהיה מן הוֹלָדִים וְעַל זֶה קָאִי הַסֵּפֶק סְפִיקָא עֵינִי וּבִלְחָח מַדְבְּרֵי רַחֵם
גִּיל כִּי קָפִי מִשְׁמַע דְּסִפֶּק רֵאשׁוֹן הוּא שְׂמָא זֶה מִן הַלְדִּים וְלֹא מִחֲמַח מִכֶּה דְלֵאִי כִּי
כָל שֶׁסּ מֵרָא סְפִיקָא הוּא אִי מִחֲמַח הַמֶּכֶּה אִזּוּ לֹא וְאִין כֹּאן חוּרִי מִסְּקוּחַ לְהַקֵּל כָּלל
בְּלֵעַד גִּרָא דֵּס ט' דְּהוּי סִפֶּק סְפִיקָא מִשּׁוּם דְּלֵאִירַע לֵן רֹבֵל כִּיּוֹן דְּרוּב נָשִׁים
וְנִסְם רֹאחַ מִחֲמַח הַשְּׂמִימִים מִתְקָרֵב לָן הוּא סִפֶּק סְפִיקָא גִּמּוּר (וְכֵּן מְבֹאֵר בְּשִׁם
הַחֻבּוּחַ דִּף ט"ו וְכֵּן דְּגַ' ב') וְחֲתוּלִי עֲמָחַ חֲשִׁיד הִכִּי גִי' סִפֶּק סְפִיקָא כִּיּוֹן דְּרוּב
יִסְרְמִי שִׁינְעֵלְמָס אִם רֹאחַ דֵּס אִירַע לֵה רֹבֵל וְהוּי כִּסֵּם גִּמּוּר אִי לֹא מִעֲשָׂמִים
גִּ' הִכִּי וְקָא : (ב') יֵשׁ מִי שְׂאוּמֵר שְׂהִיא עֲמָחַ אִף שְׂבִי' לֹא נִמְלָא מִי שְׂחֹלֵק זֹז
אִם כֹּחַ בְּלִשׁוֹן וְיֵשׁ מִי שְׂאוּמֵר לִפִּי שְׂלֵחַ מֵלֵךְ הַדְּבַר זִשּׁוּם מוֹסֵק רַק זִכָּרִים לָן כִּי' בִּשְׁם
מִי שְׂאוּמֵר וְכֵן הוּא דִּרְכוּ בְּשִׁם כְּמִ'ס הַפְּתִיעַ כְּמֵה פְּתִימִים וְנִרְאֵה דְּבִהִי שְׂחִסְסִים
וְזֹקֵה מְסֻלָּחָה דְּחִים כְּנוֹן מְעוּבְרָה וְנִמְלִיכָה דְּאִפְּלִינֵה נִפְחָח מְקוּרֵה עֲסוּרֵה אִם לֹא
אִם כְּלוֹם וְכֵן יֵשׁ לְכוּרִיחַ מַדְבְּרֵי מַהֲרָא'י שְׂבִי' בְּהִ'ס שֶׁסִּי רַחֵם כִּיּוֹן דְּהִרְנֵשׁ
בְּרַח דְּאוּרִיחָה הוּי כְּלֵא'ד וְקִחוּהָ דְּאוּרִיחָה דְּאִפְּלִינֵה בְּרִקֵּה וְחֲלָא עֲסוּרֵה עֲמָחַ
אִיחָה' צַ' כֹּל הִיד עֵינִי וּמְבֹאֵר לְהִידִּיא בְּשִׁם דְּנֵדָה דִּף ט' דְּאִפְּלִינֵה לַח'ד וְסִחוּחַ
אוּרִיחָה לֹא עֲבִידִיקֵה בִּימֵי עֵינִי וְיִוֵּא' כִּי'סִם הִכִּי וְדוּק הִישָׁן וְכֵן זֶה אִם לֹא מֵלֵאס
וְסִי אֲבָל אִם מֵלֵאס מֵרָא לָן וְכִיזֵל צִי מִשְׁאֵר מֵרָאחַ כְּמִסְרִין אִף שְׂהִירֵשִׁה
וְיֵשׁ בְּכָל עֵינִי כְּחֻבּוּרֵה לְעִיל רִישׁ סִי קָפִי' : (ג') לֹא גִמּוּר בְּחִינִתָּה שְׂמַע אִפִּי
אִלְלֵה לְחֵלֹת בְּדִכְרֵה אִל' וְכִי' הִלִּיחַ וְלֵלֵךְ כְּמִשְׁמַע קֵלָה מִלִּשׁוֹן רַחֵם שֶׁסּ בְּחֵלְמָה פִּירוּשׁוֹ
שֶׁ : (ד') מִי' צִנֵּה וְיִסֵּם אִ'ס וְמוֹסְקִים וְעוֹנֵן זֵא'ם סִיחֵן קָנִי' : (ה') בִּין

חירושים יורה דעה הלכות נדה סי קצ ביאורים סג

פרטנו : י דהני מילי . ולסברא האחרונה דסעיף ו' אפי' בלא נירוק טמאה
סי' : יא מטריפין . ואפילו רמקין הרבה דאין חולין בבשרה בטומא מהנולת
דלת סכים : יב מקבל טומאה . והוא הדין דבר המקבל טומאה נעשים כנו
בד שאין בו רק שלט חבצות על שלט אצבעות שאינו מקבל רק טומאה נעמי'
ולא שאר טומאות וכן כותל המקבל טומאה

(ו) על בשרה בלבד במקומות שחוששין להם אין לו שיעור :
(י) אם הרגה פשפש או הריח ריחו הולך בו (ז) עד כחורסם
(י) מין ממנו הקטנית שהוא מר ובלעו לו פיגו :

אם אין בבשרה במקום אחד כגרים . ועוד אע"פ שיש שם טיפין
הרבה סמוכין זה לזה עד שאם נצרפם יש בהם יותר מכגרים
טהורה שאנו חולין כל טפה וטפה בכנה עד שיהא בו כגרים ועוד
במקום אחד : (יא) ויא' י דה"מ כשנמצאו על חלוקה אבל אם נמצאו
על בשרה יא' מצטרפין לכגרים ועוד :

כחם . (יב) הנמצא על בשרה שהוא ארוך כרצועה או עגול
או שהיו טיפין טיפין או שהיה ארוך הכתם על רוחב יריכה או
שהיה גרואה כאלו הוא ממשח למעלה הואיל והוא כגדר בית חורפה
(פי' גמא' והוא בנוי לערוה) טמאה ואין אומרים אלו נשף מן הגוף הלא
היה כזה :

כחם שנמצא על : (יג) דבר (ה) שאינו יב מקבל טומאה לא
גורו עליו כיצד בדקה קרקע עולם (או בית הבטא שאינו מקבל
טומאה) (מדרבי ה"ג בשם ס"ג) או כל דבר שאינו מקבל טומאה
וישבה עליו ומצאה בו כחם וכן כחם שנמצא על י"ג (ט) בגד צבוע
טהורה : (יד) (לפיכך הלבש האשה בגדי צבועותיו כדי להצילה
מכחמים) (והדמ"ב) ובגמרא פרק האשה :

לא בכל מקום שנמצא שם כחם טמאה אלא במקום שאפשר
שכא שם מן המקור כיצד נמצא על יד עקיבה . טמאה וכן
אם נמצא על כל אורך שוקה ופרסותיה מנינים והם המקומות
המדובקים זה בזה בעת שתעמוד (טו) ותדבק רגל ברגל ושוק בשוק
וכן אם נמצא על ראש גודל רגליה (טז) (וכ"ש מן על רגליה ממש)
(כ"ז) בשם הרשב"א וכן אם נמצא על ידיה אפי' על קשרי אצבעותיה
שרידים עסקניות הן מן ושמה נגעו באותו מקום אבל אם נמצא על
שוקיה ועל פרסותיה מצד הוקאו אפי' מהצדדין ואצ"ל למעלה מאותו
מקום ין טהורה (יז) ואם יודעה ין שנוקדה והגביה רגליה למעלה
טמאה בכל מקום שתמצאו אפילו למעלה מן המהגור בין מלפניה
בין מלאהריה אפי' עברה בשוק של טבחים או נתעסקה בכחמים
ודוקא כשנמצא על בשרה לבד אבל אם נמצא על בשרה וגם על
בשרה אפי' עברה בשוק של טבחים או נתעסקה במהגור או שהגביה
רגליה ונמצא למעלה מהגור בד"א ששנמצא הכחם על בשרה בלבד אינו חולה . כשאין לה לחלות אלא
בעסק הכחמים או בשוק של טבחים : (יח) אבל אם יש כ"ב (י) מכה בגופה שיכולה לחלות בה שאפשר שיבא
הדם ממנו חולה בה וטהורה : (יט) ואם הטמא

נעמי כחם מקבל כחמים גם כן ועיין
נרמז'ס בחינה כותל ובחינה מקומות
נגיעי כחמים : יג צבוע . ואם חצי גרים
על מקום צבוע ופני גרים על מקום הלבן
טמאה . וכן אם חצי גרים יס לו מרחש
טהורה וסלקי מרחש טמאה ויכר שהכל
כחם אחד טמא . ובחשוכה האחרונים
מקלין עד שיהיה צהרם שיעור גרים חון
מקום הלבן דוקא . אמנם החידוש שעל
סמי מקומות הלבנים מצטרפין אף ששקו'
הצבוע מפקסין כיון שגם עליו יש דם ועיין
ביאורים : יד עקיבה . דמא' נגעה בזה
מקום בשעת ישיבתה כדרך היסעע'אליס
שמשמין רגליהם תחת ענבותיהם : טו
על רגליה . דוקא נב הרגל סכנה הרגל
אבל נב הרגל לזר חון וכ"ש בשאר ראשי
ד' הצבעות' טהורה וצ"ע סי' : טז יסמא
נגעו . ואפי' כחם חיישין שם נגעו
סי' : יז טהור . ולא חיישין שם
הציחוס סם בידים ולא חיישין טומאה
ממקום למקום : יח סלוק' . שנתהפכה
ראשה למטה ורגליה למעלה : יט מהמור .
שהגורה נגד בית החורפה : כ על בשרה
בלבד אינה חולה . ואם נתעסקה ממש
בידים כחמים ונמצא על ידיה חולה אפי'
נמצא גם על בשרה כיון שגמא' על ידיה
ועיין ביאורים : כא חלוקה . כיון דליכא
כוכסא' צנופה אחי כיון דלא אישכח על
בשרה לאידי : כב מכה . וסי' כג' ימים
סראשונים מל' סו

וכרא"ש דהתוספות בדף כ"ס ד"ה וצדכריו כתבו דחולה כפי מה שכתב
וכרא"ש כחש דלא פליג רבנן בין הרגה הרבה חו לא ומלכר' הס'ע דלא
חילק משמע דקיימא לן כהרא"ש : (ו) על בשרה בלבד . נראה דה"ה על
בשרה ועל חלוקה דקמא בל' שהוא להרמז'ס וראיה מהט"ז לקמן סי' ק
ע"ד שכתב וז"ל דאם נמצא גם על סירך
איכר לטעמיה חזיל דמבמא בכל שהוא
אף דסם נמצא גם על הסד ע"ס צביחורי'
ועוד דהס'טעם דבבשרה כתב הרשב"א
במה"א כיון דבבשרה אישכח ומבשרה
קא חזיה רגלי' לדרב' א"כ מהצדק שגמא'
גם על חלוקה ניל' : (ז) עד כחורסם
לפאורס קשה דכא מבורר לקמן סעיף
כ"ז דאם נתעסק' צנפו' פיש בו דם כס'
דחולה עד כסלע וכגרים א"כ אם הרגה
פשפש חולה ג"כ עד כחורסם וכגרים .
ובבשרה מאכלות לא קשה דחולה עד
כסני גריסין כמו בנתעסקה צנפור . שם
בויכגרים דחולה צו נשני גריסין דו"ס
דאם הטעם בחליה עד כגרים אפילו לא
הרגה הוא משום דקוי קים לכו לחול'
דודאי כרגה מאכלות וא"כ אפלי' יודעת
שהרג' מאכלות אמרינן דהיא היא באכיל'
שהרגה צדק פהים קים לכו לחול' ואפילו
סרגס הרגה לא פלוג רבנן כמ"ס נרא"ש
פשא"כ כפפפס דלא שכיח הוי דיו' כהרג'
צ"ר לבאורס . ונראה כיון דלרבי מנינא
בן אנטונינוס צדק נ"א דעיקר דין
כחם הוא כחורסם דחולה כפפפס דו"ס
דין פפפס דין מאכלות בין כרגה ובין
לא הרגה ומטעם כג'ל ונמקום דשכיחי
פפפסין אפילו רבנן מודי לרמז'א ובודאי
סוי ג"כ הדין כמו בצאכלות לרבנן דלא
חילין רק בחורסם משום הכי אפי' במק'
דלא שנים לא חילין יותר ממה שחולין
במקום דשכיח ומזה שחולין לרמז'א
ואפילו כרגה הרבה פפפסין לא פלוג רבנן
וכנ"ל : (ח) שאינו מקבל טומאה . הרב
בעל זרע דב"ד דא' כחש טעם לזה בסו'
וז"ל דהנה על כל כחם קשה הא איכא
ספק מעלמא וסו' ספק דרבנן דלא
הרגשה אינו אלא מדרבנן ועל כרחך צ"ל

כיון דלמטרי' דמא' בלא הרגה משום דמקור מקומו טמא הוי ספק דאורייתא ומסלטינן שהדם ממנה מש"ס טמאה אפי' נצלה . אלא דאפ"י קשה הא אפי'
נגד טהרות איכא ס"ס ספק מעלמא ואח"ל מנפה אימר נכל מאותו מקום לארץ ולא נגע . בבשר כלל והוי טומאה בין הסתרים דלא מטמא וז"ל כיון שעל הכגד
במקבל טומאה ליכא רק ספק אחד ומטמאין אותו משום הכי מטמאין גם האשה ומ"ס הכי צדכר . שאינו מקבל טומאה . טהורה עכ"ל : והוא חסוד טובא .
מא דא"כ צ"ל ידוע שלא צא מעלמא כנן בדקה קרקע עולם דודאי לא אפי' דם מעלמא וליכא ספק תהיה טמאה ובהדיא אחר שמואל בורה צ"ז דטהורה גם
בעיקר קושייתו ספקה הא ספק דרבנן היא לא קשה כלל כיון דבשוק של טבחים לא עברה ודאי מגיפה היא כדאמרינן בנדה דף ג' . וגם מה שחירץ משום דחיקר
מקומו טמא א"כ תקשה לימא חנן כתמים דלא כר' דסבירא ליה מקור מקומו טהור . ועוד דא"כ אם חמא' כחם בסלידת' ז' נקיים דלאלו הכי טמאה לטהרה
לא טמאה גם מה שכתב בטעם כיון דהגדר טמא קשה הא צענין דביעית דאורייתא פרק דם הנדס רק שהתוספות בדף ט"ז כתבו דלכלה למטה מסיני שהאשה
טיפאה אף דהוי ביה הסתרים ואף דהוי פחות מרביעית וכיון דלדעתו אין יסדס מטמא' צדית הסתרים ה"נ לא חטמא' בפחות מרביעית ועוד דהיי דהגדר אינו
י קבל טומאה מ"מ הרי עדיין איכא דין על דם אם הוא מרביעית וכיון דמטמאין סהדס מטמא' דהוא ספק דאורייתא נטמא גם האשה . ועיקר הכעס כמ"ס סהו'
צדק נ"ח כיון דהגדר אינו מקבל טומאה גם פליה לא גורו ועיין סי' דאם מקבל טומאה נעשים דמקבל טומאה . כחמים והטעם משום דלא פלוג רבנן צדכר
המקבל טומאה . ולפי' אם היטה ישינה על הכותל ומצאה דם טמאה כיון שהכותל מקבל טומאה נעמי כחמים . וז' על ג' היינו שלט אצבעות מקבל טומאה נעמי' .
(ט) בגד צבוע . ואם פקסחו צבוע ונמצא חצי גרים על מקום הצבוע וחצי גרים על מקום הלבן טמא כמבורר בסוף סי' קצ"ז צענין חסודת הרמז'א כיון שרואין
הכלל כחם אחד ובודאי מוגפה אחי כיון דא"ל למלות במאכלות . וכן נראה דאם הסני מהכחם כגרים יס לו מרחש טהורה ופנייה מרחש ויכר שהוא כחם
יחד דמא' ובחשוכה אחרונים נמצא דאין מלטרק מקום הצבוע עם מקום הלבן אבל כסני מקומות לבנים מצטרפין אף שמשמין מקום צבוע ולכנ"ד נראה
כמ"ס : (י) מכה בטופה . עני' ס"ק י"ד שכתב דאם נתעסקה

אין להקבל כלל דבש"ס דף יח"ע א"ל נבי דלמא עביר כרצועה משמע כהרמז'ס רמז'א
חקקה מאי ארי' . החם על צפרו ספק טמא על חלוקה ספק טהור הא על חלוקה נמי
כחם ארוך מלטרק כדאיתא בצרייתא וצטור לעיל סעיף ב' דדק . וכ"כ בחוסמות
וכהרמז'ס עכ"ל ואין צדכריו ברוריס ומוכרמים כלל סנה מ"ס שמשמע' . הש"ס כהרמז'ס
דאל"כ תקשה מאי ארי' וכו' . אלא לא ידעתי מאי קושיא הא עיקר צרייתא זו קאלי
בבשרה בשוק של טבחים או מחגור ולחמלה . ולכך דוקא על בשרה טמא חש"כ על
חלוקה וכדאיתא לסריא שם כ"ס דף כ"ז ע"כ רק דמלח הצרייתא דהחני יחור לשון
קאמר דאח"ל לאהוי טיפין טיפין . ועל"ז שפי' משני דלמא לאהוי דעביר כרצועה וכן
מבורר בספר בעל הנפש להראב"ד . והת"מ פ"ט מהא"צ שהגידסם שלפנייהם היה
להדיא מאי לאו לאחוי וכן מוכרח כמ"ס . וכן משמע'ס הרא"ש ובלא"ס לא חשה מירי
דאם הרא"ש שהוא כרעה הרמז'ס (לרעה הש"כ) כ"ג"ב דהא' סיניא ליחויא בעלת'
קוא דברעיה אין צו שיש דבר חירוש ע"ס . ואדרבה משמע'ס הש"ס לכאורה דלא
כרמז'ס וחמיהא לי טיבא לפי מ"ס המ"מ בפ"ט מהא"צ דטעם הרמז'ס כפפפס דפחות
חגרים ועוד ספק הא וז"ל צדכר הספק טמא וא"כ מאי חקקה הש"ס שם בדף כ"ז ע"כ
על צדכר ספק טמא הוי רמז'א . הלא יכולין לאחתי לפשיטא בפחות מכגרים
ול"ע (אכן לפי טעם ההגהות שכתבו הטעם משום דנשך צדכר הוא אלא דסמאכלות
לק"מ דמשום דא"כ לא מקרי ספק כלל אלא ודאי טמא הוא) גם מ"ס הש"כ שכן
הצ"ח

השלמים חורח
א' על ס' ערשח שהוא כ"ה ערשח אלא על כרחיך . ב"ק מלא' אם חסוד כלל ערשח
ד' ערשח הס יחד ל"ו אף כי באמה לא יותר הס מיו' שערות ד' על ד' והרמז'ס
פ"ק דמא' צרעת כחש נעמי צרעת כגרים וכו' . ל"ו שערות שם שערות ארוך ושם
שערות רוחב וכו' . ודוקא חרובע כמבורר שם ורמז'ד ז"ל צרעת כחמים וכו' . ובפי'ט
מהא"כ נבי כחמי כדם וכו' אבל לא זכר חספר השערות רק הכי' כ' ליה בספרו ב"ר
סי' ק"ץ ולא הרגיש שם פיסק מאמריו' צדכר זה ולע"ד כ' דלר' לפיט ולפני ולפני'
עכ"ל חוטש' שני מבורר מדרביו שכלין דהא דאמרינן דערשח הוא ד' שערות פיינו
רק בריווס שדין ד' שערות בלא למיח' ויניקת השערות ע"ה
לכן כתב דסם לא יותר מיו' שערות ד' על ד' לכן מחתי' על
הרמז'ס וכל האחרונים שלא הרגישו כום אבל באמת שג' בכל
זה וגם לשון החשנה אינו מפורש כדבריו . וגם החותר כהנים
אלא כת"ס והוא פשיט' יתייב הכל על כחיוני אין צריך לפני'
(ח) וכל זמן שאין בו קנה השיעור דהיינו כגרים ועוד : (ט)
בין כחם הנמצא על בשרה מדכביא הכי' דעם זו כחסתמא'ת
שכן עיקר פדרכו צ"ע . וכן מבורר בדבריו בסעיף ח' וכן
הכחש כנ"ד דאף על צדכר לר' שיעור אף דטיפין טיפין מלטרפין כדכסודין סעיף
ל"ח והוא דעת הרמז'א והרשב"א ונראה דהטור וחוספה והס"כ כחש וז"ל ולפני'

הו' נקיים לא תלין אפי' במכה : בג מלוּקָס • מְלוּק הַדְּרוֹק : כד בְּזוּלָה
בַּדְרִי הַזֶּה שְׁחִי אֶפְסָר לִנְעַם בַּמְכָּה אֵל לֹא ע"י שְׂמֻשְׁתּוֹ וּמַתְכָּסָה בּוֹ אֲזַל
בְּזוֹרָא מִמֶּם בְּלֹא ה' מוֹלֵה בֶּה : כה וְיִוְדַעַת שֶׁלֹּא נִדְקְרָה וְאֵע"ג לְדַלִּיל מִנִּיף
י"א לֹא פִּיטִינָן שֶׁמָּא נִדְקְרָה שְׁחִי הַכָּא שִׁים עוֹד רִיעוּסָא בִּכְתָּם וְאֵם פִּיט
תּוֹלִין לֹמַר לֹא נִדְקְרָה וְגַם לַחֲלוּת בִּפְס
הַחֲסִתִּין בְּעֵלְיוֹן כּוּי ב' תְּלִית לְקוּלָא וְכִלִּי
הָאִי לֹא מְקִילִין ס"ד : כו כָּךְ בֹּא הַחֲסִתִּין
דְּרוּקָא בְּשֶׁכַל הַחֲנוּק דְּרו' וְשִׁנִּי הַכְּמִיטָא
מִמִּין חֲסֵד אֲזַל בְּסִנִּי מִינִן כְּנוֹן שְׁחִתִּסְתָּן
אֲדוּם וְכַעֲלִינִן שְׁחֹר אִזְ כְּשִׁתִּין כָּל הַחֲנוּק
בְּרוֹק אִינֵה מוֹלֵה הַחֲסִתִּין בְּעֵלְיוֹן : זכ
אֵם נַחֲעֻסְקָה בְּגִגְרִים וְעוֹד מַמְלָה סִגְנִי
לֹמַר וְדִלִּי הַעֲלִינִן בֹּא מִפְסָק וְהַחֲסִתִּין
מִנְפָּסָה וְעֵינִן בִּיזְרוּרִים : כז אֵם אִין בּו
בְּגִרִים וְעוֹד : וְאֵם הוּא עַל בְּשָׂרָה וּבְפִתּוֹת
מְגִרִים וְעוֹד אֵם מוֹלֵה הַחֲסִתִּין בְּעֵלְיוֹן
עֵינִן בִּיזְרוּרִים : כח ג' מְלוּקָס : כח
בְּחֻבּוֹת רַמ"א פ"ג סִימָן קס"ג דְּרוּקָא
בִּימֵיהֶם סִימָן כָּל הַבְּגָדִים שֶׁחֹסִים מִבֵּית
הַזֶּה עַד לַמָּטָה אֲזַל בְּמַלְבּוּסִים שֶׁלֹּא אִין
סָסֵם בְּמַמְלָא בְּגִדֵּי הַעֲלִינִן וְכֵן בְּמַטָּה
סָלֵט : כט בְּזִנְה וּבְצִעֲלָה • וְהֵינּוּ בְּמַמְלָא
עַל מְלוּקָה דְּבִנְשָׂרָה אִינֵה מוֹלֵה וְהַפְרִישׁ
מִמֵּי אִפִּי' בִּנְשָׂר' וְעֵינִן בִּיזְרוּרִים : לו
אֲזַל אֵם טִרְדַּע שְׁמַמְלָא בֵּין דָּם אִף עַל פִּי
בְּעַכְשֵׁי אִין בֵּין דָּם תּוֹלִין דְּשַׁעָה שְׁגִיעוּ
לִיֵּה בֵּין דָּם ס"ד : לא לַחֲעֻסְקָה דְּרוּקָא
כּוּי כּוֹלֵס כְּסוּסָא עַל טִנְיָתָם : לב שְׁחִי נָקִים
שְׁחַתְסָכוּ

תולדות בבנה אבל **כז** אם (יב) אין בוכגרים ועוד אין תולין אותו מעלמא
ואם יש בתחתון כגרים ועוד שאין לתלות בכנה טמאה :
ותולה בכל דבר שיכולה לתלות כיצד שחטה בדהמה חיה או עוף או נתעסקה
ים בהם אי שעררה בשוק של טבחים ונמצא דם בבגדיה תולה בה וטהורה
הנמצא אפילו בתחתון טהורה אבל אם נמצא על בשרה אינה תולה (כג)
ה אפי' על בשרה אם הוא במקום שאפשר לדם לינטף משם ואפי' נתפאה
י חיכוך תולה בה ואפי' שעכשיו עלה עליה קרום ואינה מטמאת :
כח (יג) בבנה ובבעלה אם נתעסקו בכתמים אי אם יש בהן מכה לפי שדרך
בדם (כד) ולא נמצא בהם דם אינה תולה בהם אפי' היו עסוקים ברבר
רכו לינתן כגון שחיטה וכיוצא בה :

(הנהגה) וה'ס אלס מכה בנתנה עם נעים זים. לזס מכות בנזון חולה בזה. כמו בנכס ובבעלה (מורלי סי' וכו' ד') :
מי שרגיל לצאת ממנו דם דרך פי האמה ובשעת תשמיש נמצא בעד האשה דם תולה בבעלה -
היכא דאשהבה כהם בשיפלה מאחורה ומכה איכא מקמא חליא בהדאפשר אדיתבא הך דבתרא אתא
לקמא ונטפה בה מהאי מכה :

כב ספק אם עברה בשוק של טבחים או אם ישבה בצד המתעסקים בכתמים אינה הולה בהם בר"א בע"י שהטבחים או המתעסקים בכתמים יושבים במקום ידוע אבל אם דרכם **לא** להתעסק כאן וכאן חולין אפילו מספק שמא נתעסקה במקום שעברה ולא הרגישה ;

נחעסקה בדבר אדם ונמצא עליה בתם שחור או איפכא אין חולין בו בד"א אדם בשחור ושחור באדם אבל אדם באדם ושחור בשחור וסמילו אמר אינו ניכר כמש שדומה לו תולה בו כגון שנתעסקה במי תלה או במי בשר או בקילור דאדם קצת תולה בו האדם :

נחעסקה בהרנגולת תולה בו אדם ושחור וכרובימי לפי שהם שחיטה אדם ודם איברים שחור ודם בני מעיה כרובימי :

דב שתי נשים שנתעסקו בצפור אחד שאין בו דם אלא כסלע ונמצא על כל אחת כסלע (יד) (כס) שתייהן טמאות :

השלמים
בכלמים ותמיש לחמיה למע לא הזכירו הרמב"ם ורבינו הטור ופסק ענא
בכלמים עכ"ל וכו' ענא השמיטו כאן בש"ע וכ' בלשון הרמב"ם והטור: (טו)
שם על רגליה ממש הב"ם כשיז בזה על הב"י ועיי"ש כ' וט"ז שדעסחמסימיו
לדעת הב"י אך צמחא על שאר ראשי אנצעות של רגל כ' הט"ז דיש לסקל ואפ"י
בשם הב"י מודה לזה ואף בשם"כ בשם הדרישה כחז דיש להסחפק בדבר מ"מ
אין להחמיר בנחמים כ"כ: (יז) ואם יודעת שמוקדקרה דהיינו כגדי רגליה למעלה
ידאש להכה לכן נמאה בכל מקום שחמאלט מעשמות לשון הפהחבר וספור
שפחכחו בכל מקום משמע דאף אם נמאל על שוקה ועל פסותיה לז' חזן ג"כ
נמאה ובאמת הוא נגד הסדר' דמה נזך שמוקדקרה מ"מ אין אפשר לז' לז' לז'
לז' חזן ודרך הדם להיות שוחח ויורד כש' וזקרה כמ"ם הרשב"א ענא כמבואר
בב"י וי"ט ש"פ הרה"ה לא קאמר אלא שאף למעלה שפחמורה נמאה שוב ראיתו
במקום דהין בלשון הרשב"א נחם"ה שפח"ה ושער רבינו כחז חז"ל דר"ן
בשלא נזקקרה אבל אם דרי"ה שמוקדקרה' וכנביה רגליה למעלה וראש למטה
הברי חזר למעלה כלמטה וברי חסותח לכתחשגמאל על פשרה בין גנבה בין
בברייה בין בחלוקה עכ"ל הרי' הדיא מבואר מדבריו דלמעלה בלמטה ואינה
למחשפה רס שנגד המקור גנבה ובכריסם משא"כ מן הברדים לז' חזן לז' לז'
למחשפה ועל דרך זה יתפרסו דברי המחבר וספור ומ"ם אפי' למעלה שפחמורה
וכו' ה"ה פ"י של וכל מקום וק"ל וכנחמאר מלי הראב"ד בספר בעל נפש דקנ"ט
ע"ש: (יח) אבל אם יש מכה בטפה וע"ל כ"י קל"ו סעיף י': (יט) ואם המכה
בצבה ובן אם המכה בצורה במקום שא"ל לנזק משם על ירכה אף אם היא
פוחה כגון מן הברדים וכיוצא בזה ג"כ דיחא דהי' חלל דלכ' כחפס סחא מילתא
דפסיקה' וכן מבואר מדברי הב"י והב"ם ד"ה אין מחזיקין וכו' ועיי"ש בסמוך
בסעיף ט"ז ס"ק י': (כ) מחזיקין טמאות הלבוש כחז בטעם חז"ל דב"ה ודאי
במקור של א' מכן ב"ה וכל אחת טומאה בספק דאורייתא עכ"ל ולא ידמתי

[illegible]

והיינו בחלוק סה"ב דרוק לה וכיון דאשכח
בחס : ר"י נחזר בפניה במקום בחמים
ולא : אדעתה ודוקא : ששני בחמים כן
פמין אחד אבל בשני מינים כגון סהעליון
ספור וסחמחון ארום אינו חולה כמבואר
ברא"ש פרק הרוואה בחם ואם נתעסקה
בכחם כגרים ועוד וגמאל לעלה וגם
למטה עמאל דתלין הכחם שלמטה
בהעסק ושלמטה במקור כמו שחולין דאם
למעלה היו פחות מכגרים במאכלות כן
סולין סעליון בהעסק ושלמטה במקור דאם
במפור יוחר לא נתעסקה כדאמרין נלה
דף כ' : (יב) חין זו כגרים : ואם היו
על בשרה לכאורה ים קולא להרמב"ם
בסעיף ג' דפריך ליה דאפילו פחות
מגרים אינו חולה במאכלות וטכור' ו' ע' :
(ג) חולה בבנה ובבעלה : והיינו בממלא
על סלוקה דבממלא : על בשרה לחוד א' נה
חולה דמבנה ובעלה היו כמו מעמלא
דאמרין אי מהם אחי על סלוקה איבעי
ליה לאשכוחי ופרישם כתב דאפי' בבשרה
חולה בבנה ובבעלה ו' ע' : (יד) שחיין
עמאות : עט"ז ס"ק י"ז ודבריו ים בזה
קצת מקוש' בבנה ולכאורה היה נראה
לפרש דבריו בהחלוק דגני שני בתים חין
שבת השני מגדל הספק מספק על בבית
זה או לא וכן בשני שבילין מהמה זה
סוככם סה"י בשביל השני לא נחגל הספ'
אלא הראשון ו' ע' להוציר בשאלה שגם
לשני אירע ספק בזה חין שאינו מגדל
הספק ומסום הכי אף שהוציר בשאלתו
סם השני היו כאלו לא הוצירו כיון שלא
היה צריך להוצירו : מה שאין כן הכא
שארובה להוציר בשאלתם שגם השני
העסקה במפור זה וסגם עליה נמצא
יכליך זה שמחמת זה נעשה ונחגל הספ'
היו כאלו בלא סה"י לסאל אמנם קשה
על זה מהא דתשובות דף כ"ז גבי אסיה
ממבוא אמת דעירי הספק מהמה שהיה
ברכה כהעם ומקבול' אמת ואפילו הכי

[illegible]

מנהעסן - אפי' גאלט אפאל זאלט זיך וואס עיקר : לג ויש מחמירין ולדודו
אפי' נחמססא בנאים ופולחא בנאים ועוד נמאה ש"ך * לר כשני גריסין
ניבאר וספ"ו וס"ך חסרי' בנחמססא' בנאים ומאה עליה כשני גריסין :
לה חלסא - פי' פקוד שנין רגליה ידמין טע' במקום כהנס : לו צדוסא

בן נתעסקה בדם שאי אפשר שיהיה ממנו כתם אלא כגרים ונמצא עליה כשני גרסיין הרי זה חולה כגרים בדם שנחשקה בו וכגרים במאכלת אבל אם נמצא הכתם יותר מכשני גרסיין שממה (ויש מחמירין ומטמאין בכל זה) (הרא"ש והשור): (כו) ומ"מ נראה דיש לסמוך אמקילין דבכתמים שומעין להקל):

בן נתעסקה בפתו' מכגרים ונמצא עליה כגרים ועוד שהורה שאני אוסר כגם זה מ'עסק הכתמים הוא וכבר ה' שם דם מאכלת שנשטף אליו עד שחזר ליותר מכגרים: וכן אם נתעסקה בפתות מכגרים ונמצא עליה כשני גרסיין שהורה:

וּפֶה הַיָּמִינִי בִּצְמִיחָהּ הַגּוֹלֵם כֹּל שָׁלֵל
הַעֲבִידֵיהֶן בְּשׂוֹק שֶׁל טִבְעִי' מִמֶּה' ט"ז וְעֵינַי
בִּיאֻרִים וְדוֹקָה בְּעַד כִּדְבָרָה לֵה ט"ז דֵּלָה
כַּסְפִּי' : לֹא חֲתָם כֶּכֶר דְּלִיכָה לְפִימֵר
מֵאֲחֻל' נִחְמָשֶׁכֶּה עֵס וְכֵן אִם בְּדִק' עֲלִימָה
בְּמִלֻּחֵה וְלֹא בְּדִק' הַמְּלֹחַ קוֹד' אֵף שֶׁבִּדְק'
בְּשַׁעַת לְעִישָׁה טִיבֹר' : לֹא אִם מִשְׁקֹר .
דוֹקָה כִּשְׁבָּדָה עֲלִימָה אֲבֵל בְּשֶׁאֵר כַּחֲמִים
אִפִּי' מִשְׁקֹר טִיבֹר' בְּפִמְהֹה מִכְּגִרִים וְטִמֵּא'
דִּקְאֵמֵר כִּינֵנו מִדְּאֻרִימָה' וְכֵן בְּעֵגוֹל וִישׁ בִּזֹּ
כָּגִירִים גִּב' טִמֵּאֵה מִדְּאֻרִימָה' : לֹא מִקֵּן'
לְחֹלֹם . וְדוֹקָה בְּעֵגוֹל וְאִם נִחְמָשֶׁכֶּה
בְּעַד וְדִק' קִינֹת אִפִּי' מִשְׁקֹר מוֹלֵה וְעֵינַי
בְּאֵפֶס מִסִּיתָה רִגְלִי לְכוֹנִיֹא דֵם טִבְי' כִּרְעִי
וְעֵינַי בְּדִיקָה גִּבְעִי עֵס דְּחֹל' שָׁלֵל בְּשַׁעַת
וְכִפֶּה וְעֵינַי בִּיאֻרִים שִׁים לְסֵלֹ' אִפִּי' בְּשַׁעַת
וְסִתָּה : מֵ וְטִחְמוֹ בִּירְכֶה : בְּמִקֹּם מִלֵּךְ
דֵם הַמֶּקֶר יִכְבֹּל לִיסוֹל עֵס וְעֵינַי בִּיאֻרִים :
מֵא מִשְׁקֹר טִמֵּאֵה' מִדְּאֻרִימָה' וּבְמִקֹּם
עֵדֶה הַמִּקֹּר יִכְבֹּל לִיסוֹל עֵס אִינֵה טִמֵּאֵה
רֵק טוֹמָתָה כַּחַשׁ מִדְּרִבְנֵן וְאִם נִמְלֵא עַל
סִידֵר

באפעס מסיחה רגעל לכוונת דאס מגי' כרעי
 ותפני' בדיק געטעס דחול' שלא צעט
 וכהא' ועיין ביאורים שייט לסל' אחי' צעט'
 וסחה: מ וטחמו צירפה: במקום סאך
 דאס סאך ריכטל ליסול דאס ועיין ביאורים:
 פא משוך טמאח: מדאורייתא ובמקום
 טאט המקור יכול ליסול דאס אינא טמאח
 רק טומאת כהא מדרבנן ואס נאמל על
 סידך

וזהו ה' (כס) ואם אינה מעברת עליו

לב האשה שהייתה עוסקת במלאכתה
(טומאה) תחזור להתעסק כמו שעי

לג האשה שבדקה עצמה בעד (פי' ס
טפה כהרדל בין עגול בין משיך טס
טמאה וכן הרין כלבדקה בו והנחתו ל

לד' ברכה עצמה בעד הברוך לה והניח
ממאה שחוקתו מהקינוך ואם עגול

הג'ם וכו' כדן אם הוא יוחר מנגרים (לד)
לה בדיקה עצמה בעד הברוק לה
טמאה אפילו בכל שדוא ואם עגור

**מעסקה בפער דרך קיום במקום מרכזי
זהא איזא סרגשט עד כתנחי ביאורים**

וְהָיָה נִסְחָד אִי דְמִי לִקְבֹּם שְׁמוֹנִיָּה דְּס' ד
 וְנִסְחָד קָלָה ס' ס' וְאִי חֲדָמָה אֲחֻסָּה לִמְכֹּר
 וְדָוִד דְּמִיכֵי יִחִי לֹא יִהְיֶה לוֹ דִּין מִכָּה שְׁנִי
 דִּף יִחֵה דָּאס יִכְוֹלֵה לְגַלֵּל וְלִשְׁוִיָּה דְּס' דְּטִיָּה
 שְׁכִימִם שְׁחַלְלֵה מִשְׁכָּה אִינֵה חֹלֵה רֶק בְּנִתָּה
 לֹא פִטְטָה לְעִוֹלֵס דְּהָא חֲכִי טִיגָה כִּזְחָחָה
 פִּדְרִיבִּס דָּאס נִמְלֵה עַל הִירָד וְלֹא עַל הַסֵּה
 מִבְּלִיִּין מִסְּמֹחַ נִדֵּה יִדֵּה וְאִס נִכְלֵה עַל יִר
 לֹא שְׁחִכּוּסִי דְּבִנְשָׁרָה יִכְוֹל לִשְׁחַקּוֹה דְּלֹא כִ
 דְּמִי בִּמְקוֹס שְׁאִין דְּס' הַמְקוֹר יִכְוֹל לִימְסוֹר
 רִשְׁיִי דְּמִטְטָהִין שְׁכִימִם מִסְּפֵק וְאִף דְּהָאִס
 כֹּחַ דְּנִתְּאִסָּה נִדֵּה דֵּה יִטְטֵה תִּלְיִת

באחיים דרבנן כח"ס הוא עלמא דסימן זה כח
 מאי אפשר לחלוק באחת יוסף מהבדלה אחי

ספק דרבנן וכו' מבואר בש"ס דפסחים דף
טל היחד שפסל איסור לחוד ח' תמן וכן כהב
ה"ה ג"ו) ואם יש לחלוק בין אם באות לשלש

אם לא ע"י שפוטטת ומחככת זו אבל בלאר
דח"ה י"ח) באיבוא הש"ח ימנהצת ור"ב

בכח כן דאפשר לומר דהבא תיירי אפילו באחא
ישנא ולא יהיה שחא א"כ אי לאו שמועטא וחי

ממקרה ולא דמי לדלעיל סעיף י"א דבעינן

וְעַתָּה יֵשׁוּעָה לְעַמּוּלָא דְּמִדְרָגָה דְּרֵאשִׁי תַּכְּאֵי שִׁים בְּהַשְׁכָּחָה
 בְּיָדוֹ לְוִתְרָא לֹא מִדְרָגָה וּמַעֲלָמָא אַחֲרָא וְאַחֲרָא כִּי
 בְּהַשְׁכָּחָה וּבְכַח אַחֲרָא נִחְלָבְכוּ הֵיא וְלֵהוּ שְׁחִיבָה

הַבְּנוֹת • (כג) אֵלֶּלָה אִיִּי לֵה מַכָּה בְּנוֹפֶה וְסִי
חֶסֶד אֶךְ שֶׁמִּלֵּל עִם הַכֹּהֵן הַרְאֵם לִבֵּן אֶל יִרְדֵּן

חידושים

וּמִכֵּיוָהּ הִיא לֹא אֲרֻמָּה מִשָּׁם אֵינֶה טִמְאָה רַק כִּכְתֹּם הִיא וְטֹמְאָה סֶפֶק וְזוֹ
 כְּוָנָה הַחֹסֶ' דַּר' סְבִירָא לִיה דְּטִמְאָה נִדֵּה ע"ב בְּמִקְוֵה שֶׁאֵין דָּם בְּמִקְוֵה יִכּוֹל
 לִיפּוֹל שֶׁהִיא סָ"ל דְּטִמְאָה נִדֵּה כִּיּוֹן דָּם ל' דְּמוּקָת דָּם מִהִמְקוֹר כִּיּוֹן שְׁפִירָשׁ
 עַם וְזוּדִי מִמְקוֹרָהּ וּמִן הַעֲדֵי אֵתִי הִדָּם וְכִיּוֹן דָּם הִעֲדֵי אֵתִי הִרִידָם בְּעֵת
 צִדִּיק הִ' דִּהִי הִרְגִּשְׁתָּ עוֹדִי כִּמוֹ
 נִמְאָה עַל שֶׁלֹּא הָיוּ יוֹם דְּמֵה ל' שֶׁמֶךְ
 לְצִדִּיק אִם שֶׁמֶךְ לְשִׁמּוֹשׁ מִסָּא"כ כִּסְמַל'
 בְּמִקְוֵה שֶׁדָּם הִמְקוֹר יִכּוֹל לִיפּוֹל שֶׁסָּ"ל דָּם
 טִמְאָה רַק כִּכְתֹּם לִנְהִי דְּמִשּׁוֹם רֹב דָּם
 מִהִמְקוֹר אֲמִרְיָן דְּמִמְקוֹר 'הִיא מ' מִחֵמָה
 מִקְוֵה לְנוֹפֵה אֲמִרְיָן עֲבָשׁוּ נָפֵל הִדָּם
 מִמְקוֹרָהּ כִּמוֹ בְּנִמְאָה עַל שֶׁלֵּךְ לֵאחֶר וּמִן
 דִּהִי טִמְאָה רַק כִּכְתֹּם אֵף דּוּדִי מִמְקוֹר'
 אֵתִי דִּהִיא קִינָה עֲלֵיהָ בְּחֹלֹם מִקְוֵה בְּעַד
 הַבְּדוּק כִּן הוּא בְּרֹר כְּוָנָה דְּבִרֵי הַתִּיב'
 לֵאמֹר כִּמוֹ שֶׁכֶּחֶז מִהִרְמֵ' לִבְלִין בְּחִירוֹשׁוֹ
 עַם עִי' וְנִמְאָה בִּין טִמְאָה נִלֵּךְ לְטִמְאָה
 כִּכְתֹּם עֵיין בִּס' כ"ב : (כא) כְּגֵרִים וְאִם

יש בו כגרים טמאים נדה כדלמדין דה"ו וע"ם במפרש"ל ספקה כיון דבעי
כיון דירכה אינה צדקה היא ואם"ה אם טמאה על ירכה ומגאל עליה דם טמאה
בעד שאינו צדוק דג"כ טמאה נדה אם לא נאכל בעד הצדוק כמו צירכה דהא ירכה
טמאה רק כחם ואם צדקה מתחלה בעד הצדוק וטמאה על שאינו צדוק טמאה
כדלמדין דה"ה כחם מוסר דלוי מעלמא אחי על חלוקה איצטוי ליה לאשת
טמאה נדה כיון דליכא לספוקי בדם מעלמא ודלוי מניח אחיובת הרגישא בזהר
דטעמא נדה כחם יותר מכגרים משום דגם אם אינו מאי דם מעלמא ורק דם
דם מעלמא לגבי עד שאינו צדוק ומשי"ל רבי דמאכלת כחם טפי אפי' לגבי עד אם
עליו דם הדיו הוא כמו בצדקה עמלה בעד שאינו צדוק ודמכחור צמטיף ל' :
דכנה ע"כ הא דמחשיר הרמב"ם בבשרה אפי' בפחות מכגרים אין הטעם משום
אלא מאכלת חשמה דבשרה צמח מאכלת ועוד דכחם מכחם וע"כ ה"ה
פליגי בבשרה דרגלים לדבר ולפ"ז יפה כהב הט"ז דמ"ג אם נמאל על הירך דם
על בעד דשוב ליכא הוכחה זו מ"מ הרי מיכא היכנה אחרת כמ"ס הט"ז דה"ה
מיירי דנמאל על הירך במקום שאין דם המקור יכול ליפול כמ"ס לפ"ז וא"כ לא
מצינו לומר רק טמאה נדה דהם והיו כמו שנמאל על בעד דליכא רגלים לדבר
ג"כ הטעם דהם נ"מ טובא לפני חין חולין כחם בנחם ולענין קביעת וסת שאין
לחם דסעיף לג' דטמא צמחין דשאני החם דבדקה עמלה בעד הצדוק יאבז מילה
שאינו צדוק דהעסק דמעיקרא דמלמא לא רמיא עלי' הוא מש"ס מקילין אפילו
ומלמא עמלות טמא' ולא מליני ההרגשה במלמא הטהורות והטמאות מסתמא
(נדה) כגרים ועוד מש"ס ס"ק מ"ה כמחז סק"זם בורו להכל והס"ך המחזיר וזה
נדה י"ד ממה לה לאשה שמאלה דם צמי רגליה דשם קיימא לן דטמאה ויהא
דשם פסק דטמאה אכל אחר העיון נראה ליישב דכנה יש להבין במה דהש"ס מר
הר"ן ובעומדת ושוחתה דם"ל לרבי יאנוג"ב דיכול ליהדר מי רגלים למקור צמי
ציעוי שוכים לאקור כיון שהמי רגלים לא היו צדוקין מקודם מדם וגם אינן מוחזין
דאף דעל ידי בדקה בעד ציעוי היא טמאה כחם מ"מ בנחם כממאל בחלוק ציעוי
בדקה דיינין ליה בספק מנופה ספק מעלמא אחי ככחם דהוא שלא בהרגשה א'
הא טמאה נדה דהיו בודאי מנופה בנחם היא טמאה מדרבנן כיון דודאי מנופה
דר"מ מטמא משום דהדור מי רגלים למקור ומי רגלים בעד ציעוי דמי וע"כ ס"ל
ומשי"ל חן משום נדה קאמדין דבא"ר איכא ג"כ הרגשה כמו בבדקה הרגשה עני
למקור מ"מ הא הש"ס מקשה שם בר"פ כרואה כחם לרמי וניחוי דילמא צמר דם
דם בפשוטו ממקור לחוד מי רגלים דבשעת הטלח מי רגלים אין יכול דם במקור
דמטהר בכל ענין קושית הש"ס דילמא צמר דחמו מילא חמי דם וע"כ ל"ל כיון
כממאל כחם על חלוק ציעוי וס"ל כר' חייא דבבדקה בעד ציעוי אינו טמאה רק נג
דכאן בבדקה פוסק המחבר דטמאה כחם וסם לויכא הרגשה רק חשש צמר דם
הראש"ם דאיכא הרגשה מי רגלים וכבדק' דהוא : והרמב"ם דממאל בכלן משום
האשה שהטילה מים וילא דם עס מי רגלי' דמשמע שדוע לה טיף הדם עס מי ר'
רגלים מ דה הרמב"ם דטמאה כחם כנ"ל צדור : (כה) וטמא צירכה : ודוקא צמי
פסח לפסח דאי מבעד אחי הוי כממאל על בעד וטמאה ואי צירכה הוי כממאל על
הדיו צמאר הקוס מטלה כמ"ס החוש' נדה דף י"ד ב"ד' ולעמר טמאה דהא ביון
ירכה מבשרה מקום מטלה מטעם דאי מעלמא אחי על חלוקה איצטוי ל' לאיש
אכל אם אלימא דמקום שאין דם שכיח היינו קופסא כנ"ל : (ט) טמאה צמחין ס

וְזֶל אֶעֱזֹב וְלֵעִיל סָפְדוֹ הָיָה שְׁמֵהוּ שׁוֹפֵר לֹא נִתְּנָה כָּלל בְּשֵׁמִי ט' מִזֶּה כְּלוֹ וְזֶל
 שְׁעִיף כ"ו וְכ"ז וְכָל דְּבָרֵי הַפֶּסֶח בְּזֶה הֵם פְּשׁוּטִים וְאֵךְ לְמַחֲזִי: (בט) וְהֵם אֵינֶם מַעֲבֵרִת
 עָלָיו מֵמֵלֶּה מִסֶּפֶק כִּי הָרֶשֶׁב"א וְהָרֶשֶׁב"ד וְהַיָּדוּעַ עַל הַרְבֵּיבִים שֶׁמִּשְׁמַע מִדְּבָרָיו
 דִּמְיוֹנֵם מִסְּפִיקָם וְהֵם מֵת בְּפֶקֶד מֵהָא"ב כַּחַד דָּגִם דְּשֵׁם הַרְבֵּיבִים לְהַחֲמִיר מִסֶּפֶק
 דְּכִיּוֹן דִּלְפִּשְׁתָּ לְבִרְרוֹ אִם הוּא דָם אוֹ לָבֵד אִין זֶה נִקְרָא סֶפֶק עֲבִיל (מִשְׁמַע דְּהִיכִי
 דְּלִי אִפְשָׁר בְּבִדְיָקָה כָּע מוֹדֵה דְּהִי סֶפֶק דְּרִבְנָן וְלִקְיֵלָה וְכֵן הוּא דְּשֵׁם הָרֶשֶׁב"א
 וְהָרֶשֶׁב"ד וְכָל זֶה פְּשׁוּטָה לְהַתְּחִין בְּדִבְרֵיהֶם (וְלֹא כִּי סָ"ק ל"א) וְהֵם דְּבִסְעִיף ל'
 אִין נִרְיִיכִין לְהִקְיָה בְּחֵטֶס הֵיכִין כִּיּוֹן שֵׁם בְּדִבְרֵי לִתְּלוֹת בִּה עֲדִיק הַסְּפִיקָה וְעִיּוֹן בְּקוֹנֵת
 הַסְּפִיקָה סָ"ק מ"ה וּבְחֵלֶק רֵאשׁוֹן כָּלל נ"ח סָ"ק ח' ז (ב) מִפְּנֵי שֶׁאִין אֵט בְּקִיּוֹן
 בְּקֹל מִשְׁמֹעַם לִפִּי ת"ש בִּם ק"ך ר"ח א"כ כִּרְאֵה דְּעִכְשֵׁי כִיּוֹן שֵׁם אִפְשָׁר בְּבִדְיָקָה יֵם
 לְהִקְלֵ בְּמֶסֶק אִם הוּא לָבֵד אוֹ דָם אִתְּקוֹלְבוֹשׁ כַּחַד דָּגִם לְהַחֲמִיר מִסֶּפֶק וְזֶל דְּהִי בְּסֶפֶק
 מִסְּרֹן יִדְעֵם וְעִיּוֹן בְּחֵלֶק רֵאשׁוֹן כָּלל פ"ה סָ"ק ת"ח וּבְזִיכְרֵם הַסְּפִיקָה סָ"ק ת"ג
 (לא) אִם יִתְּרֵן שֶׁעֲבֹר עַל תְּקוּם שֶׁנִּתְּנָה בִּזְהַר הַדָּם פ' שִׁמְחֻנוּן מְקוּרָה גַּד אִתְּרֵן
 תְּקוּם * (לב) מֵאֲכֹלֶת מַעֲוָה מִיֵּלֶּה שֶׁאִתְּרֵן תְּקוּם בְּרוּם הוּא אֵלֶּל מֵאֲכֹלֶת וּבִדְרֵי
 מֵאֲכֹלֶת לְאַחַר שֶׁנִּתְּעַבְּרָה נִפְלָה עַל הָעֵד (לג) שֶׁנִּתְּרָה חֲמִידָה בְּרִי וְדוּקָא הֵכָּה בְּבִדְרֵי
 מֵאֲכֹלֶת כִּי הָא"כ בְּחֵטֶס אֲרִבְחִשְׁתָּן חֲלִיּוֹן בְּתֵאכֹלֶת כְּמִשְׁכָּל לֵשׁ: (לד) וְיֵם תְּקוּם

ביאורים יורה דעה הלכות נדה סי' קצ חירשים

מזדמן ספק זה לפני בני אדם ובלאו לשאל שניתן שיהיה ומסום הכי כשהאחד בלאו הכי מקולקל קצת חולין בן דלף הוי חרתי דחרתי דלזכר יס לו חזקה טבור גמור ולזה אין לו חזקה טבור אבל במקום שאף אם היה מזדמן לאחד מהם הספק ג' כ' טמא כגון בשני שצילין ברה"י אף בטומאה דרבנן עיין ברפ"ס ה' אבות

הטומאה אז ודאי אם מזדמן אחר כך ספק זה גם לפני חולין הקלקלה במקולקל דסברת חולין המקולקל חינו מועיל רק לענין שלא יקלקל את הסני והוי באלו הלך השני לצד אצל סימקן המקולקל להסני שיהיה חסוד יומר מאלו הלך טבור לצד ודאי לא וכן בשני קופות בתרומה וחולין בפ"ל אחת ג' כ' הוי מותר כצנח"י צ"י ק"י ובהם הרשב"א צ"ח א' מחולק עם הטרפתים והטרפתים ס"ל דכל שלא צדקה העד סמוך לצדקה עממו הוי עד שאינו צדוק וס' דג' נשים שלבשו חלוק א' דבולן טמאות הוא מטעם כיון דע"כ צריך לקלקל הוי כמו בשני שצילין דמטמאין כולן והקשה הרשב"א דא"כ לדברי הסכסכא"ח אין צריכה לשאלה כגון טמאה כחטא"ח א' ס' הוי נכרית אף שלא ראתה נטרה את האחרות ולזה כ' הוא ז' דכל שלא מזדמן מקרה ידוע ס' א' מחזקת צדוק כגון שוק של נכרים חינו וז' א' מחזקת צדוק ומסום הכי ב' נשים כולן טמאות דלבישת אשה חזרת חינו חסוד צמקרה ידוע טמא מחזקת צדוק ומס' א' אחת אין צריכה נפאלה טמאין כולן ולא דמי לב' שצילין עכ"ל הרשב"א ופ"ז צדוק דברי רש"י דבאלו הכעס דמענין פתוח אפי' לא היתה שואל רק על עצמה ג' כ' היתה טמאה וסברת חולין הקלקלה חינו מועיל רק שלא יקלקל שאלה הסני אבל לא שלא יזקן כמ"ל לעיל משו"ה כתב רש"י דמענינה פתוח דלז' יא' החלוק מחזקת צדוק כיון שזדמן לה מקרה ידוע דלז' אלו לא שאלה רק אחת היתה טבורה רק מסום שזדמן גם להשנייה וע"כ צריכין לקלקל א' מהן מקלקלין שניהן כמו לרעת הטרפתים שפ"י הרשב"א ז"ל דס"ל דלבישת כל אשה יואל' החלוק מחזקת צדוק ואפ"ה מטמאין כשים שאלה לב' נשים ה"נ לרשב"א צ"ח א' דידן ומס' א' כשהשני בלאו הכי מקולקלת חולין זה הקלקלה צדקי שלא מקלקל שאל' כשניה ולפ"ז אחר טעמיה כ' נקיים רק שלא טבלה דכבר נסתם מענינה חונה פולה זה וצריכות כן נדות דידן שכן ספק זכות ולא ראתה רק פעם אחת אפי' ביום ז' אינה חולה זה דממה נפשך כבר עבר ימי וזכה דאם בימי זיבה היא בשומרת יום

(ל) אם השאילתו נדה לסופרת ז' שלא טבלה (לא) חולה בה ובעלת החלוק טהורה וחבירתה ששאלה נה מקלקלת :

מג השאילתו (לב) לבעלת הכתם בין שהיתה יושבת כבר על הכתם קודם שאלה בין שראתה כתם על החלוק אחר לאחר ששאלה זה אין חולות זו בזה ולא זו בזה ושתיהן צריכות לחוש וכו' ש' אם השאילתו לטהורה (מד) וחזרה ולבשה נן ששתיהן צריכות לחוש :

מד לששה חלוק בימי נדתה ולא בדקתה ולבשתו נן בימי טהרתה ונמצא בו כתם : (מה) חולה שמימי נדה הוא :

מה לבשה חלוק נה קודם שהיתה מעוברת ואחר שנתייבשה לבשהו בלא בדיקה ומצאה עליו כתם חולה בלבישת הימים שלא היתה מעוברת וכן המניקה חולה בעצמה כמו שהיתה בחברתה (וכן קנה חולה בעצמה בימים שלא היתה זקנה (ב"י בשם הרשב"א) :

מו חלוק שלבשוה בימי נדתה ונחכב וחזרה ולבשהו בזמן שהיתה טהורה בלא בדיקה אם נחכבם ע"י ישראלית (לג) ואינה נחכבם לשאל : (מו) חזקה בדקתה בשעת כיבוס ואינה חולה בה ואם היא בפנינו ואומרת שלא בדקתה חולה לומר שמתחלה היה ולא עבר ע"י כיבוס ואם נחכבם (לד) ע"י שפחה או נכרית סא אפי' אינה לפנינו חולה לומר שמתחלה היה : (מו) ואם אפשר לעמוד על הביטוי כגון שמכרת במראיהו אפ' מקדיר דהיינו שזכנס לתוך הבגד בידוע שקודם כיבוס היה ואם מגלד דהיינו שאינו נכנס לתוך הבגד בידוע שאחר כיבוס היה ואם אינה בקיאה בכך חוששת סב להחמיר :

מז לבשה חלוק הבדוק לה ופשטתו וכבשתו והשאילתו לחברתה סג (מה) ונמצא עליו כתם אם מגלד בידוע שמהשניה היא והיא טמאה והראשונה טהורה (מט) ואם מקדיר בידוע שמהראשונה היא והיא טמאה והשניה טהורה :

מח שתי נשים שלבשו חלוק אחד בדוק ונמצא בו כתם אם הוא מהחגור ולמטה דשתייהן טמאות ואם הוא למעלה מהחגור לשתייהן שתייהן טהורות היתה אחת ארוכה ואחת קצרה אם הוא מהחגור ולמטה לארוכה בשם שחור לקצרה שתייהן טמאות ואם הוא מהחגור ולמטה לקצרה ולמטה מהחגור לארוכה קצרה טמאה וארוכה טהורה : (נ) בד"א בשלא פשטו אותו בלילה לכסות בו את ראשו שתייהן טמאות כיאחא אחת מהן את ראשה ולא השניה אותה שכיסתה את ראשה טמאה וחברתה טהורה :

מח (לה) ג' נשים שלבשו חלוק אחד או שישבו על ספסל אחד או אחר וז' ואח"כ נמצא עליו כתם סד כולם טמאות והוא שיהיה הספסל מדבר המקבל טמאה בד"א בזמן שכולן שוות אבל אם היתה אחת מהן דאניה לראות יותר מחבירתה כגון שהיא זקנה או מעוברת או מניקת או שלא ראתה דם מימים אף על פי שנשואה אותה שאינה ראויה לראות חולה בראיה :

נ (נא) ג' נשים שישנות במטה אחת ומשולבות (פי' הכופות ודבוקות יחד בשליבת הסולם) שרגליהן מעורות זו בזו ונמצא דם תחת אחת מהן כולן טמאות ואם אינן משולבות זו בזו ונמצא דם תחת אחת אמצעית כולן טמאות נמצא תחת הפנימית היא והאמצעית טמאה והחיצונית טהורה נמצא תחת החיצונית היא ואמצעית טמאה והפנימית טהורה בד"א כשעלו דרך מרגלות המטה אבל אם עלו דרך החיצונית כולן טמאות שאילי דרך עברתה נטף ממנה והני מילי בשלא נמצא (נב) על סדין סה העליון אבל אם נמצא בו בין כך ובין כך כולן טמאות מפני שהוא עשוי להתהפך אילך ואילך :

נר לסופרת ז' דוקא כשלא עבר ז' ימים מיום ראיתיה שפתח מענינה ג' כ' אבל כשכבר עבר ז' ימים מיום ראיתיה פ"ה לומר שכבר נסתם מענינה אף שערדיין לא ספרה ז' נקיים ומכ"ש כשכבר ספרה רק שלא טבלה אף שערדיין מקולקל' כיון שכבר נסתם מענינה אינה חולה וכן באותה שלא ראתה רק ראיה ח' אינה חולה אפי' בשני טבלה ודוק :

סופרת ז' חולה בדה וכן טהורה חולה בסופר' ז' אבל סופרת ז' בסופרת ז' אינה חולה ועיין ביאוריה: נה מקולקלת וספרה כל מה שלפניה : זו ששתיים וס' כ' כשלא חזרה ונבשמו כשלא צדקה כרחסונ' קוד' שפסגטו חלה אלא קצ' דלע"ג ששורה ולגשה והחלוק הוא אלו הראשונה ח' הסנייה גם כן טמאה אי נמי מיירי ספרה שונה צדקתו קודם שפסגטו דהשת' אינה טמא' עד שחזרו ומלגשנו : זו בימי טהרתה ונ' ימים הראשונים של ז' נקיים אינה חולה בימי נדה ס' : נח קודם שהיתה מעוברת ומיירי שצדקה עצמה קודם ימי טהורה דכלא צדקה בלאו הכי טהורה כלעיל סעי' ל"ז ע"ד : נט בפנינו כתב הס' דמיירי שגם החל' חינו בפנינו דאם היא בפנינו צדוק במקדיר או במגלד ואם אינה צדקה חזרה : ס כיבוס ונראה להחמיר ס' : הא אפילו וס' א' אסרה לפנינו אין סומכין על דבריה לא לאסור ולא לסתור ס' : סב להחמיר דספק חסרון ידיעה לא סמ' חסרון : סג וממלאותפי' נאכד דהוי ספק מעלי' נמי לעיל אפי' שתייטמאו' כיון שאין לחלות באחת יותר מהשניה : סד כולן טמאות אפי' צדו לשאל בנ"ל : סה העליון כתב הס' ר"ל לנכנס שמתוך צ' סדין וס' סוכב צניקו ומסרס' וכו' כתבו שכתבו עיניו רואות שהסתמו ג' כ' מתהפך כולן טמאות ומ"מ הכנסת שחתם הסדין אין מתהפך כלל : סו מיכף

סו מיכף

סו מיכף

סו מיכף

סו מיכף

סו מיכף

סו מיכף

חידושים יורה דעה הלכות נדה קצ ביאורים סח

סו תיכף למילת הדם : ודוקא שבדקה עלמה בעודה לבוסה בחלוק או בעודה במטה ולפי' בא"י לא מילת דידקא רק מהאחרות ולדעת הרמב"ם הובא בב"י אין חילוק בין בב"י בין בא"י : סו כ"ד . אבל יש לה וסת אינה מולת בלי' לה וסת וכן לא הניע שעת וסתה אינה מולת בהניע שעת וסתה : סח דמי' אפילו היה נשואה וביד' וזקנה אפילו

הילדה לא הניע שעת וסתה חלין בילדה : סח ברי' כח פ"י דא"ס יס זמן רב אחר השכיב' למילתא דהם דגם החינוך טמאה דמילתא דלא רמיא עלי' דא"ס אמר ואלו ארעה ונכנס' כ' חלק עליו : סט"ו הביא חסיד' דרמ"א בא"ס בסיסה בעלת הכניס' והיתה רגילה לראות בעת מילתא הכנס מראות לבנות וירוקות וכל חלוקה היה מלא ממראות הללו רק שבראש כחם אחד היה נמלא מראש אורס סביב הכנס הלבו כדמות דבר לא כמחפשת וסביב רמ"א דאפילו אינו יורה שכל כחם אחד נמלא כיון שמראה הלבו וירוק ממקור חתי ידוע שגם המקור ומולי' גם המראה אורס במקור ופ"י חלק ומחיר רק כשנראה לעין שהאורס הוא קו של המראה לבן שחלק ומחפשת סביב המראה פיהו כעין קו או טמאה חבל בלא כני אפסר נחלות האורס במיד' אחרת ובהורה וזה דוקא כשלא הרגשה אבל כשהרגיש' נמלא ולא חלין ההרגשה במראות הטבורות והאורס במ' ואפי' בדקה עומ' בעד שאינו נדוק בשעת הרגשה טמאה ועיין ביאורי' קנא עומדת

נא כ"ז מיירי שלא בדקה שום אחת מהן או שבדקו שלשתן ומצאו טהור' אבל אם ברקו אחת או שתיים ומצאו טהור' הן טהורות והאחרת שלא בדקה טמאה ואם בדקה גם השלישי' ומצאה טהורה כולן טמאות ואם בדקה אחת ומצאה טמאה האחרות של' בדקו חולת בה וכן טהורות (נג) בדקו שתיים ומצאו טמאות הן טמאות והג' טהורה מפני שחולה בהן והא' לחלין באותה שטמאה טמאה לשאר האחרות וכן הא' דמטהרין לאותה שטמאה טהורה דוקא שקינחה עצמה בעד שבידה מיד' (לו) תיכף למציאת הדם אבל אם שהתה כדי שיעור בדקה דהיינו כדי שתקנה בחורין ובסדק' אין הבדיקה מועילה לטמאה לטהר האחרות ולא לטהורה לטהר עצמה : נב בד"א כשכולן שוות אבל אם אחת ראוי' לראות יותר מחברתה שאינה ראוי' תולה בראוי' (נד) כיצד אחת (נה) זקנה שעברו עליה ג' עונות ולא ראתה (נו) ואחת ילדה זקנה טהורה וילדה טמאה אחת מעוברת שהונת עוברת ואחת שאינה מעוברת מעוברת טהורה ושאני' מעוברת טמאה אחת בחולת סח דמי' שלא ראתה מעולם ואחת שראתה שלא ראתה טהורה וראתה טמאה אחת מניקה ואחת שאינה מניקה מניקה טמאה : וכשם שחולת בה בחברתה כך חולה בעצמה שאם לבשה חלוק בזמן שאינה מעוברת ואח"כ לבשה בזמן שהיא מעוברת נמצא עליו דם חולה בימים הראשונים שלא היתה מעוברת וכן מניקה זקנה וטהורה . ואם היו כולן שוות מניקות או זקנות או אחת זקנה ואחת מניקה אין חולות זו בזו . היו שלשתן ערומות ושוכבות על המטה או יושבות על הספסל באחת נמצא דם תחת אחת מהן אפילו תחת האמצעות כיון שכל אחת מכלת סקמה אותה (נז) שתאמר סח ברי' לי שלא באה לי למקום שנמצא הדם טהורה ואם נמצא ביניהן טמאות ודאחרת טהורה ואם עלו דרך החיצונה ונמצא תחת החיצונה כולן טמאות תחת האמצעות אמצעות ופנימות טהורות והחיצונה תחת הפנימות היא לבה טמאה ושתיים החיצונות טהורות ואם היה עסק לצד פנים שדרכן לקרב לצד הפנימי כגון שהן מוחזקות ברחים ונמצא דם תחת הפנימית שתי' הפנימות טמאות ואם נמצא תחת החיצונה היא טמאה ופנימות שאין פנימית דוחקות לבא לצד החיצונה :

נג הא דאמרינן נמצא דם בחלוק או משה או ספסל כולן טמאות אם נחמקה אחת בחממים כולן טהורות שכולן חולות בה והיא חולה בכתמים : נד (נה) אין בכלמים משום וסת כיצד מצאה כחם בלי' אפי' ג' לא קובעתו ולא עוקרתו (נז) חוץ מכתמי (לו) עד הבדוק לה שהם טמאין בכל שהן והדי' הן כדאיות לכל דבר :

בלישת אשה עד שיצדק להחלוק מקרה ידוע ומש"ס אפי' כשנמצא ח"י למילה כלן סהים נכרית שלא ראתה ג' טמאה דלא נקט' : (נו) תיכף למציאת הדם וזהו דק' ס' חלק ע"י ו"ל דאפי' בדקה עלמה כשיעור וסת של מילתא דהם אין לראות שחמלה דם קמילתא דהם דמלא ילא כנר מלאה מכן ואני חמלה דהא הטעם ברור דכיון דס"ל כבר פירא דודאי קודם שיעור וסת היתה ג' נדה לתיכף חתי' לא ימלו בה כמו שחולין נדה דלא חולין הקלקלה במקולקל ואין מקלקלן אותה יותר כלל דלא בלאו כבי' היתה טמאה בודאי משעת מילתא לנר פירא וגם כל דואה מעמאל שיעור וסת ומלאה טהורה ז"ע . וברז"ה באתח חולק על זה והרא"ה בב"ה כחב הכעס דא"ט מוסבין הכנסה בלאו עמאל נכל בשעת מילתא וזהו צד דעתי' דוקא שבדקה עלמה בעודה על המטה או בעודה לבוסה בחלוק ולפי' זה ביטלו על הספסל זה אחר זה לא מהני בדקה בחור שיעור וסת רק באחרונה וכ"כ הראב"ד בבבלי הנפס' בבבלי ע"ס : (לו) מכתמי על הבדוק . עט"ז ס"ק מ"ח שביא מחאן ראי' למ"ש בסעיף ל"ח וכו'א מגומגם הרצ"ל להמשיך . עוד הביא סט"ז חשונת בר' בסי' ל"ז בא"ס בסיסה בעלת חטטין וסיסה רגילה לראות מראות לבנות וירוקות וכל חלוקה הי' מלוכלך במראות סהם וס' סביב לחם אחד מראה אורס והאמר דרמ"א ביון שמראה זו היא ודאי ממקור חולה זו אף האורס כמו שנעסקה בחרגולת שחולה בי כל מיני דמי' וס"ל כיו' כידוע שנעסקה במקור וס"ל חלק עליו . וראו דפולגותיהו אינה אלא בלא הרגשה אבל בהרגשה שיי' דם ממקורה ומלאה מראות טהורות על חלוקה וגם מראה אורס לכולי' עלמה אינה חולה אפי' היא בעלת חטטין אינה חולה לומר שברגש' היתה מלמדת המראות טהורות כמו בסי' קפ"ח סעיף א' ואורס הוא מהחטטין ואפילו אם האורס הוא פחוש

פגרים אינה חולה במלכות ובע"ז דרוב פחיתת המקור מנפיש למראות טמאות הן פדע דהא טמאה בלא מלכות : וראו ברורה לזה דרמ"א בחשונה מביא ראיה לדבריו מהא דריש פרק הרוואה כחם דמקשה חשמואל מלך סנחן מהת כהן אי דארגשה עגול אמאי טהור אי דלא ארגשה משוך אמאי טמאה וכו' ודין מלך משי' ב"ס דמיירי דראתה ג' מראות טהורות ודאי דלשמואל בלא ארגשה טהורה אפי' ודאי מגופה ואם נאמר דאפילו בארגשה חולה האורס במלכות כשכח פחות מגרים וההרגשה במראות טהורות כדרא קושת הרב לדוכתא דלישני דמיירי בדארגשה ומלאה גם מראות טהורות ומש"ס עגול טהור דחלין במלכות ומשוך טמאה חלל ודאי דבהרגשה דהיו מדאורייתא אינה מולה ועוד דרוב המרגשות ראות דם טמא חדע דהא הרגשה ולא ראתה בלא ג' טמאה וחזין דהשיב ב"ס בין הוסחת ראות דם טמא מחוץ דם טהור וכן נראה דאפילו ראתה על עד שחל מלוכלך בודאי מדם מראות טהורות טמאה כשהרגשה וכן אפי' נאכד מקלת בעד טמאה ואינה טהורה כשהרגשה רק כשיודעת בבירור שלא ראתה על העד רק מראות טהורות אבל כשבדקה עצמה בחור שיעור וסת להרגשה כמבואר בסי' קפ"ח ולא מלאה דם אינה חוששת לכתמים שהן פחות' מגרים הנמלין בחלוקה כי שיעור וסת מההרגשה שיהיה הדם ליפול כמו שכתבתי נעיל בגמ' דוכחין לכן אינה חוששת ספסל דם ממנה על חלוקה קודם בבדיקה ולא פליגי דרמ"א וס"ל רן ברוואה בלא הרגשה ובהא נראה עיקר כט"ז וראו מהנד דק' נ"ב דחוששת לכחם משום זב ודאי למחשק' במקור דמי' וכדעת דרמ"א הא אם נמסקה במיני דמי' ודאי דחולה הכל בהעסק וא"כ ה"נ חמלה הכל ה"נ גריסין ביום א' כיון שנעסקה ביום אחד במקור ודאי לעסק דמי' ואף דאין חולין כחם כחם היינו מניעם דהכחם אינו ודאי מגופה אבל קשה הכחם ממ"א אי ביום א' לאו מגופה קמאי ברי הוא טהור ואי מגופה אחי חמלה הכל דהא נעמסק' במקור אלא ודאי דמי' כלל לעסק וא"ל מאי בעי' ה"נ חמלה כלל ביום א' לאו מגופה קמאי ברי הוא טהור ואי מגופה אחי חמלה כלל דהא נעמסק' ולא היתה יודעת שיעור ודאי דהיתה חולה כל הכחמים שהיה מלאה ביום שני דהא אפילו חזרה חולה בזה אי נימא דחולין כחם בלחם וכשם שחולה בשחרה כך חולה בעצמה כמבואר בסי' קפ"ח ה"נ חמלה כלל ביום ראשון דהיו דכיון דנולד לספק אפי' כיו' כמו להבא דחשורין שם דודאי אינה חולה ע"ש בחום ד"ה כאן למפרע כנ"ל :

תורת השלמים

בדוק לא חלין בלפני כיבוס דהא דמחנין אבדיקה דמקדיר או מגליל היינו אם לא בדקה בשעת כיבוס וכן מבואר להדיא מדברי הרשב"א במשמרת הבית דק' ק"פ ע"א דרבי ור' אחא לא קאמרי אלא היכי דלא בדקתו ע"ש אכנה"כ כחב דגם כזה סומכין אבדיקה דמקדיר או מגליל אלא דכחא מייור נאכד ונראה דנמשך בזה אחר דעת הרא"ה בב"ה דק' קע"ט ע"ב שסובר כן אבל לע"ד דעת בעור והרשב"א ואחריהם נמשך מחבר כח"ס : (מז) ואם אפשר לעמוד על הבירור לאשקוי נאכד או נחכנס בחלוק אח"כ דהא כל היכא שאין חזקה בדוק ע"י הכבוס חולין בלפני כבוס דדוקא אם אינה בקיאה מחמירין מספק משום דהוי ספק חסרון ידיעה . ועיין בס"ד דכחב דבזמן הזה לא חזין דרך בנות ישראל בכך לבדוק הכחמים בשעת כיבוס וכ' דה"ה אם העכו"ם לפנינו ואומרת שדוקתה לא סמכין על דבריה וכ"כ ס"ח וע"ל מ"ש במ"י כלל ל"ב : (מח) ונמ"א עליו כחם וכחב ס"ס וז"ל וא"ל לידע הדבר ע"י שאלה כדבסעיף הקודם ונאמ' כחם הלשון לא משמע כן דמשמע שהיא לפנינו ושאלה על כחמה מה ד"ה יבס לא ידעתי מי דוחקו לכל זה הלא אפשר לפרש כפשוטו שהיא לפנינו ואומרת שלא בדקה בשעת כיבוס ע"כ לריכין בדקה ע"י מקדיר או מגליל וכדלעיל ולפי' מ"ס ס"ק מ"ז על כרחיך לריכין כאן לפרש כן וק"ל (מח) ואם הוא

מקדיר ואם נאכד או נחכנס בחלוק שחזין טמאות כיון דאין לחלוק בלחם יותר מהבחה כדלעיל סעיף מ"ג כ"כ ס"ס וכו'א נכון דלא כעט"ז : (נ) בד"א בשלא פשטו אותה בלילה ה"י בד"א קאי אש הוא למעלה מהחבור לשחית דשחיתו טהורות ועל זה קאמר בד"א שלא פשטו וכו' משא"כ אם כיבסה ראש' דהו' בכל מקום שיתאט טמאה משום דחזר הילך והילך כמבואר לעיל סעיף י"ד וע"ז לכן אם שגיבס כיסג ראשן שחיתו טמאו' ואם אחת כיבסה דאשה אותה שכיבסה טמאה וכל זה פשוט וכן מבואר להדיא בדברי הרשב"א בזה"ה בקלר דק' ס"ז ע"א ע"ש אכן ראיתי בעט"ז שכתב' ל' כהם אחת מהן בו אחר ראשה וכו' אותה שכיבסה טמאה אע"פ שהיא לשחיתו למטה מן החבור חלין יותר בראיית הלילה מבראיות היום מפני שאם היתה רואה ביום היתה מרגשה לפיכך חלין בלילה שכתב' בו בלילה דאמרינן שהיא ראתה בשינה ולא הרגשה עכ"ל ולא ידעתי לשוק דעתי' דע"כ מטמאין אותה מכח נדה דאורייתא והא דלא הרגשה משום שראתה בשינה (וזה גרס לו שכתב לעיל בסעיף ע"ז דהוי ספק דאורייתא וע"ס ס"ק י"ט) וזה בודאי אינו דמבואר בש"ס ובסי' וה' כחם פעמים דאף בשינה כחמה דרבנן וחולין להקל והטעם דאף בשינה היתה מרגשת וכדלעיל להדיא ברי' קמא דנדה דק' ג' ע"א שנה נמי אכב נער מיתערה ופאי דלא

כח

לה

ביאורים יורה דעה הלכות נדה סי קצב חידושים

קצב (א) חזקת ליתא כו' עיין ט"ו ס"ק א' שהקשה מתמר ורוב ומירו דמוק דאין שום סברא לחלק בין זמן מועט לזמן מרובה ולפענ"ד נראה פשוט דלא חשו מ"ל רק בחימוד של יסודות שחומר גדול ים לה במה שיקרא לה שם נשואה שיותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה ליתא דטב למיחז טון דו חבל לביאה של

זנות אין לה חימוד רק כמו חימוד של כל ביאה ומדע דהא פילגש אגון דה קידושין כלל וכי נריכה כלל ביאה וזילה ז' נקיים וזכו שאלמו דש"ס תבעו ליתא ולפי זה כ"ל דאין צריך לזדקק ענמה אפילו לרעת ההג"ה סעיף ב' רק עד שעת נישואין אבל אחר הנישואין אם לא בעל מיכא"ל דדיק' בימים שבין הנישואין להבטלה ועוד נראה דאף דלא קיימא לן כהגמ"ל סכתב דמועיל דדיקה מ"מ נראה דאם היה לה מוך דחיק צרחמה כל שעת הכביעה ודאי דלא חיישין דאי הו"ד עם על המוך חיבבי ליה לאישתכחי וא"כ אפשר דתמר ורות נמי היה לזמן מוך דמוק מקדים: (ב) כל יום זהו דעת הרא"ש סכתב דכל סקרוכה לנשיאיו ויותר לבה הומה ומשחמא ומחמד' ומשום הכי כתב דבעי דדיקה כל הימים ע"ש. ולכאורה קשה דלפי סברא זו היה צריכה שיהא לה מוך דמוק כל ה' ימים דהא יש לחוש כל שעה שמה תרא' ומלסון הרב משמע דא"ל דדיקה רק פ"ל בכל יום וגר' הטעם דכמו בכל אשה לשכסופת ז' נקיים דבעינן סתירה לה בכל יום דדיקה פ"ל משום דמעיינה פתוח וחיישין שאל דאחיה ולא בעי דדיקה כל שעה רק כיון שדקה פעם אחת בהיום חוקמין טוב כל היום בחוקת שלא רחמה ולי"ן לן סוף

רואה דס' מתחשך נשים ואינה מולאם אותו מול רק אחר מ"ר (ח) טורח דאין דס' רק מול שדרכו להוליד בכליות (כ"י) בשם חשופה הר"ן: דיני בלה הנכנסת לחופה וכו' ח' סעיפים:

קצב (א) תבעוה ליתא ונחפיה צריכה לישב א' נקיים בין גדולה בין קטנה ואפילו בדקה עצמה בשעת תביעה ומצאה טהורה (א) שמה מחמת חימוד ראתה טיפת דם בחרדל ולא הרגישה בו ומנה' פמחרת יום התביעה: (ב) ואינה צריכה להפסק טהרה שאף על פי שלא בדקה ביום התביעה להפסיק בטהרה מונה מיום המחירת ז' נקיים ומיהו צריכה בדקה תוך ז' כל יום לבחילה (כ"י) בשם הרא"ש) מיהו בדועבד אם לא בדקה עצמה (ג) רק פעם אחת תוך ז' ימי:

א (א) תבעוה ליתא ונחפיה צריכה לישב א' נקיים בין גדולה בין קטנה ואפילו בדקה עצמה בשעת תביעה ומצאה טהורה (א) שמה מחמת חימוד ראתה טיפת דם בחרדל ולא הרגישה בו ומנה' פמחרת יום התביעה: (ב) ואינה צריכה להפסק טהרה שאף על פי שלא בדקה ביום התביעה להפסיק בטהרה מונה מיום המחירת ז' נקיים ומיהו צריכה בדקה תוך ז' כל יום לבחילה (כ"י) בשם הרא"ש) מיהו בדועבד אם לא בדקה עצמה (ג) רק פעם אחת תוך ז' ימי:

ב (ד) שבעת ימים הללו מונים אותם משעה שהיא פומלת ב' דעתה (ז) ומכילה עצמה לחופה אע"פ שלא נחקרשה עדיין: הגם ויש לסמוך בפנייה סמוך לבעילה מזה בכל מה דאפשר (כך משמע במרדכי ובבהמה מיימוני פ"א דהל' א"צ) והמנהג לעבול הכלה ליל ד' אע"פ שלא חבעל קודם מולאי שבת אבל אין להרחיק הטבילה מן הבעילה יותר מזה ואם לא חבעל במולאי שבתים לה לזדקק ענמה כלל עם עד בעילה מזה (שם בבב"א ובבב"ב פ"ק רימא) ודוקא לכתחלה (ד) אבל ד' בדועבד אין להחמיר אם בדקה רק פעם אחת תוך ז' (כ"י) וכל מחן ד' יתאכל נפלה קודם שיעה כה אם שמה שבעה נקיים (הגה ש"י):

ג (ה) אם דלו הנישואין מחמת איזה סבה אע"פ שישבה שבעה נקיים צריכה (ו) לחזור ולישב ז' נקיים (ולשכח) (ו) פשיטא פשוט לעשות הנישואין (ז) אע"פ שדקה עצמה תמיד בימים שבנתיים לא מחזי (מרדכי ח' ג' ובמהריק שורש קנ"ט) עבר

ג (ה) אם דלו הנישואין מחמת איזה סבה אע"פ שישבה שבעה נקיים צריכה (ו) לחזור ולישב ז' נקיים (ולשכח) (ו) פשיטא פשוט לעשות הנישואין (ז) אע"פ שדקה עצמה תמיד בימים שבנתיים לא מחזי (מרדכי ח' ג' ובמהריק שורש קנ"ט) עבר

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

סמכיה השכר לנזק החופה או משעה שמודיעין לה ואז מועילין ה' נקיים אע"פ שיש עוד זמן רב להחופה וכו' האין שומעין נישואין אחר זמן רב ודאי לא מהי כמ"ס הרשב"א דבהא לא מאגדא עול לחב בשם הדרישה שהקשה דלמה לא אחר הטעם שחזרו ומחזרו וכו'. הנה ה"ט' ה"ן בכוננו הדרישה שיש לה תמיד חימוד מיום הכביעה עד שעת הנישואין ולזה מקשה הדרישה על הרשב"א דלמה לו הטעם דלא מחמא דהא לא בלא צריכה ז' נקיים סמוך לבעילה דוקא ואפילו הודיע לה שבעה שרמי שיכרא באשתיא מ"מ צריכה ז' נקיים סמוך לבעילה דוקא ועי' מיר' דנ"ב אם הקלימו הנישואין בחזק הספירות ז' נקיים דאז אם הודיע לה מ"מ ראו שיכרא מהי כיון דה' נקיים היו סמוך לבעילה אבל באחר י"ב לא מהי אפילו הקלימו החופה סמוך לה' נקיים: (ד) אבל בדועבד אין להחמיר. והנה אם עבר עליה אחר ה' נקיים ז' ימים בלא דדיקה לכאורה מוכח מהש"ך ס"ק ז' דאסורה ע"ש סכתב זה בשם מ"ב ולכאורה נראה טעמו כיון דהרא"ש כתב דמושטין חמיר עד הנשואין לחימוד הו' הדין כמו בספירת נקיים של ז' שעת מעיינה פתוח שחינה יוצאת מחשך ראייה עד שיהיה לה דדיקה עכ"פ פ"א דה' נקיים דאז מוקמין לה לחזקה שלא רחמה בכל ז' וס' נדבות' כיון דאף לאחר הנקיים יש חשש החימוד צריכה להתחזק בכל ז' אבל יותר נראה דדוקא שם שאירע חופה להחזק שלא בא אף החמיר מסברא דכיון שעבר עליה ז' ימים בלא דדיקה ניכר שנתייאשה מהנישואין אבל בכל אשה אפי' עבר עליה ז' ימים בלא דדיקה מותרת וכן משמע מחתימת לשון ההג"ה ומשאר פוסקים: (ה) אם דלו הנישואין בט"ו ס"ק ג' מסיק דאם בשעת דחיית הנישואין קבעו על זמן אחר ידוע שחינה צריכה להחמיר ז' נקיים ע"ש ונראה דדוקא כשקבעו על זמן קרוב קבעו דחייתו באופן שלא נחבעל הכנה הנישואין וא"כ הכנה מחדש אבל אם קבעו על זמן רחוק באופן שצריכין למירמי שיכרא באשתיא מחדש על הנישואין שנקבעו מחדש גר"ה דלפי צריכה לישב ז' נקיים מחדש מיום שמתחילין למירמי שיכרא באשתיא על הנישואין שנקבעו סתם דאין שום סברא דאם קבעו הנישואין מחדש עד אחר שנים עשר חודש של ז' חזיה צריכה להחמיר אחר כך ופשוט. עוד כתב ה"ט' דאם כבר נחרזה עם חתן שני אף שחזרה ונחרזה עם החתן הראשון לצריכה להחמיר ז' נקיים כיון דאפסוק' אחר וכו' ומיר' שבעת ימים עם החתן השני היה לה החזק הראשון רודפין אחריה דבא"ה אפי' לא אפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש כמ"ס לעיל: (ו) כפיטפשוטו בש"ך סקי מיישין דלמא לא אפסוק' ארעמה שמהא נזכרת יפה בדריקה וכו' הלסון חמור דהא אפי' עברה עליה כבר ז' ימים דאז שוב מותרת בלא דדיקה בדועבד כמ"ס הרב בהג"ה לעיל ואפי' צריכה ז' נקיים מחדש אלא עיקר הטעם הוא דתעורר לה חימוד מחדש וכן עמא דבר שא"ל דדיקה כשהיה בחתונה מעמד: (ז) אף על פי שדקה ז' נקיים ז' אפי' לא עבר עליה ז' ימים בלא דדיקה וכו' עמ"ס לעיל בהג"ה ס"ק ב':

סמכיה השכר לנזק החופה או משעה שמודיעין לה ואז מועילין ה' נקיים אע"פ שיש עוד זמן רב להחופה וכו' האין שומעין נישואין אחר זמן רב ודאי לא מהי כמ"ס הרשב"א דבהא לא מאגדא עול לחב בשם הדרישה שהקשה דלמה לא אחר הטעם שחזרו ומחזרו וכו'. הנה ה"ט' ה"ן בכוננו הדרישה שיש לה תמיד חימוד מיום הכביעה עד שעת הנישואין ולזה מקשה הדרישה על הרשב"א דלמה לו הטעם דלא מחמא דהא לא בלא צריכה ז' נקיים סמוך לבעילה דוקא ואפילו הודיע לה שבעה שרמי שיכרא באשתיא מ"מ צריכה ז' נקיים סמוך לבעילה דוקא ועי' מיר' דנ"ב אם הקלימו הנישואין בחזק הספירות ז' נקיים דאז אם הודיע לה מ"מ ראו שיכרא מהי כיון דה' נקיים היו סמוך לבעילה אבל באחר י"ב לא מהי אפילו הקלימו החופה סמוך לה' נקיים: (ד) אבל בדועבד אין להחמיר. והנה אם עבר עליה אחר ה' נקיים ז' ימים בלא דדיקה לכאורה מוכח מהש"ך ס"ק ז' דאסורה ע"ש סכתב זה בשם מ"ב ולכאורה נראה טעמו כיון דהרא"ש כתב דמושטין חמיר עד הנשואין לחימוד הו' הדין כמו בספירת נקיים של ז' שעת מעיינה פתוח שחינה יוצאת מחשך ראייה עד שיהיה לה דדיקה עכ"פ פ"א דה' נקיים דאז מוקמין לה לחזקה שלא רחמה בכל ז' וס' נדבות' כיון דאף לאחר הנקיים יש חשש החימוד צריכה להתחזק בכל ז' אבל יותר נראה דדוקא שם שאירע חופה להחזק שלא בא אף החמיר מסברא דכיון שעבר עליה ז' ימים בלא דדיקה ניכר שנתייאשה מהנישואין אבל בכל אשה אפי' עבר עליה ז' ימים בלא דדיקה מותרת וכן משמע מחתימת לשון ההג"ה ומשאר פוסקים: (ה) אם דלו הנישואין בט"ו ס"ק ג' מסיק דאם בשעת דחיית הנישואין קבעו על זמן אחר ידוע שחינה צריכה להחמיר ז' נקיים ע"ש ונראה דדוקא כשקבעו על זמן קרוב קבעו דחייתו באופן שלא נחבעל הכנה הנישואין וא"כ הכנה מחדש אבל אם קבעו על זמן רחוק באופן שצריכין למירמי שיכרא באשתיא מחדש על הנישואין שנקבעו מחדש גר"ה דלפי צריכה לישב ז' נקיים מחדש מיום שמתחילין למירמי שיכרא באשתיא על הנישואין שנקבעו סתם דאין שום סברא דאם קבעו הנישואין מחדש עד אחר שנים עשר חודש של ז' חזיה צריכה להחמיר אחר כך ופשוט. עוד כתב ה"ט' דאם כבר נחרזה עם חתן שני אף שחזרה ונחרזה עם החתן הראשון לצריכה להחמיר ז' נקיים כיון דאפסוק' אחר וכו' ומיר' שבעת ימים עם החתן השני היה לה החזק הראשון רודפין אחריה דבא"ה אפי' לא אפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש כמ"ס לעיל: (ו) כפיטפשוטו בש"ך סקי מיישין דלמא לא אפסוק' ארעמה שמהא נזכרת יפה בדריקה וכו' הלסון חמור דהא אפי' עברה עליה כבר ז' ימים דאז שוב מותרת בלא דדיקה בדועבד כמ"ס הרב בהג"ה לעיל ואפי' צריכה ז' נקיים מחדש אלא עיקר הטעם הוא דתעורר לה חימוד מחדש וכן עמא דבר שא"ל דדיקה כשהיה בחתונה מעמד: (ז) אף על פי שדקה ז' נקיים ז' אפי' לא עבר עליה ז' ימים בלא דדיקה וכו' עמ"ס לעיל בהג"ה ס"ק ב':

בשם מהרש"ל משא"כ בזמן ה"ס אפי' בגדולה אין כאן אלא ספק דמחמת חימוד דמחשך דאי גדל מסתמא טיבירע ענמה אף בנתיים משום טהרות וס"ל (ד) שבעת ימים הללו מונים אותם וכו'. כל זה הוא מדברי הרשב"א ב"ח וכתב הרשב"א במשמרת הבית דקס"ז פ"א וז"ל ומנהג של ישראל תורה היא ובכל מקומותינו הנהיגו להכין צורת שמה שבת שלפני הסבת נשואין ומקרי חבי' ומנהג מוקנול שבע' אלו עכ"ל ודבריו הם ע"פ המנהג שבהו לכתוב בערב שבת ולטבול לזאת הכנסת שבת ובמבואר ב"ח ס"י ס"ג וצריך לומר דמיר' בע"ש שלפני הסבת של נשואין שצריכים עלמין להסירה מקרי יוסתתביעה דל"כ לא מצינו שבעה נקיים וק"ל ועכ"ש ס"ג: ע"פ הרוב לעבול בליל שני ליל דיום החביעה מקרי טיטוסלמה ימסקודס השבת ע"ד דאמריקנדרים כתובת שיהא טורח אלס' ימים: (ה) אם דלו הנישואין מחמת איזה סבה משמע דוקא שדמו נשואין מחדש אבל אם לא דמו הנישואין רק שיש איזה קטע ביניהם מחמת הגדולה וכן אפי' אם דמו זמן רחוק ומיר' בחתונה מעמד הסכמו הקביעות לזמן שני אין כאן חימוד חדש וכ"כ ב"ח ס"א והסכמת ה"ט' דלא כע"ז וכו' עוד בע"ז ז' אם מתוך הקטע מחפ"ה הטבילה וכליתו מעמד הסכמה הכלה לישא איש אחר ובכנסה לחופה מיר' באותו יום הדבר פשוט דה"ל צריכה הדחה ואפילו צריכה ענמה ומלאה טהרה צריך לספור ז' נקיים מחדש ע"כ וכן הסכתו כל האחרונים ואם היה זמן מוגבל לחתונה צ"ל וס"ק ז' נקיים וכשהגיע ר"ח לא בא החתן ולמחרתו בא ליר מהחזן דלחילול ליה חופה בדרך ומיר' יום ימים אפי' יבא וכן עשה ונעשה החופה ב' או ימים אחר ר"ח דעת ה"ט' דבעינן

בשם מהרש"ל משא"כ בזמן ה"ס אפי' בגדולה אין כאן אלא ספק דמחמת חימוד דמחשך דאי גדל מסתמא טיבירע ענמה אף בנתיים משום טהרות וס"ל (ד) שבעת ימים הללו מונים אותם וכו'. כל זה הוא מדברי הרשב"א ב"ח וכתב הרשב"א במשמרת הבית דקס"ז פ"א וז"ל ומנהג של ישראל תורה היא ובכל מקומותינו הנהיגו להכין צורת שמה שבת שלפני הסבת נשואין ומקרי חבי' ומנהג מוקנול שבע' אלו עכ"ל ודבריו הם ע"פ המנהג שבהו לכתוב בערב שבת ולטבול לזאת הכנסת שבת ובמבואר ב"ח ס"י ס"ג וצריך לומר דמיר' בע"ש שלפני הסבת של נשואין שצריכים עלמין להסירה מקרי יוסתתביעה דל"כ לא מצינו שבעה נקיים וק"ל ועכ"ש ס"ג: ע"פ הרוב לעבול בליל שני ליל דיום החביעה מקרי טיטוסלמה ימסקודס השבת ע"ד דאמריקנדרים כתובת שיהא טורח אלס' ימים: (ה) אם דלו הנישואין מחמת איזה סבה משמע דוקא שדמו נשואין מחדש אבל אם לא דמו הנישואין רק שיש איזה קטע ביניהם מחמת הגדולה וכן אפי' אם דמו זמן רחוק ומיר' בחתונה מעמד הסכמו הקביעות לזמן שני אין כאן חימוד חדש וכ"כ ב"ח ס"א והסכמת ה"ט' דלא כע"ז וכו' עוד בע"ז ז' אם מתוך הקטע מחפ"ה הטבילה וכליתו מעמד הסכמה הכלה לישא איש אחר ובכנסה לחופה מיר' באותו יום הדבר פשוט דה"ל צריכה הדחה ואפילו צריכה ענמה ומלאה טהרה צריך לספור ז' נקיים מחדש ע"כ וכן הסכתו כל האחרונים ואם היה זמן מוגבל לחתונה צ"ל וס"ק ז' נקיים וכשהגיע ר"ח לא בא החתן ולמחרתו בא ליר מהחזן דלחילול ליה חופה בדרך ומיר' יום ימים אפי' יבא וכן עשה ונעשה החופה ב' או ימים אחר ר"ח דעת ה"ט' דבעינן

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

בשם מהרש"ל משא"כ בזמן ה"ס אפי' בגדולה אין כאן אלא ספק דמחמת חימוד דמחשך דאי גדל מסתמא טיבירע ענמה אף בנתיים משום טהרות וס"ל (ד) שבעת ימים הללו מונים אותם וכו'. כל זה הוא מדברי הרשב"א ב"ח וכתב הרשב"א במשמרת הבית דקס"ז פ"א וז"ל ומנהג של ישראל תורה היא ובכל מקומותינו הנהיגו להכין צורת שמה שבת שלפני הסבת נשואין ומקרי חבי' ומנהג מוקנול שבע' אלו עכ"ל ודבריו הם ע"פ המנהג שבהו לכתוב בערב שבת ולטבול לזאת הכנסת שבת ובמבואר ב"ח ס"י ס"ג וצריך לומר דמיר' בע"ש שלפני הסבת של נשואין שצריכים עלמין להסירה מקרי יוסתתביעה דל"כ לא מצינו שבעה נקיים וק"ל ועכ"ש ס"ג: ע"פ הרוב לעבול בליל שני ליל דיום החביעה מקרי טיטוסלמה ימסקודס השבת ע"ד דאמריקנדרים כתובת שיהא טורח אלס' ימים: (ה) אם דלו הנישואין מחמת איזה סבה משמע דוקא שדמו נשואין מחדש אבל אם לא דמו הנישואין רק שיש איזה קטע ביניהם מחמת הגדולה וכן אפי' אם דמו זמן רחוק ומיר' בחתונה מעמד הסכמו הקביעות לזמן שני אין כאן חימוד חדש וכ"כ ב"ח ס"א והסכמת ה"ט' דלא כע"ז וכו' עוד בע"ז ז' אם מתוך הקטע מחפ"ה הטבילה וכליתו מעמד הסכמה הכלה לישא איש אחר ובכנסה לחופה מיר' באותו יום הדבר פשוט דה"ל צריכה הדחה ואפילו צריכה ענמה ומלאה טהרה צריך לספור ז' נקיים מחדש ע"כ וכן הסכתו כל האחרונים ואם היה זמן מוגבל לחתונה צ"ל וס"ק ז' נקיים וכשהגיע ר"ח לא בא החתן ולמחרתו בא ליר מהחזן דלחילול ליה חופה בדרך ומיר' יום ימים אפי' יבא וכן עשה ונעשה החופה ב' או ימים אחר ר"ח דעת ה"ט' דבעינן

בשם מהרש"ל משא"כ בזמן ה"ס אפי' בגדולה אין כאן אלא ספק דמחמת חימוד דמחשך דאי גדל מסתמא טיבירע ענמה אף בנתיים משום טהרות וס"ל (ד) שבעת ימים הללו מונים אותם וכו'. כל זה הוא מדברי הרשב"א ב"ח וכתב הרשב"א במשמרת הבית דקס"ז פ"א וז"ל ומנהג של ישראל תורה היא ובכל מקומותינו הנהיגו להכין צורת שמה שבת שלפני הסבת נשואין ומקרי חבי' ומנהג מוקנול שבע' אלו עכ"ל ודבריו הם ע"פ המנהג שבהו לכתוב בערב שבת ולטבול לזאת הכנסת שבת ובמבואר ב"ח ס"י ס"ג וצריך לומר דמיר' בע"ש שלפני הסבת של נשואין שצריכים עלמין להסירה מקרי יוסתתביעה דל"כ לא מצינו שבעה נקיים וק"ל ועכ"ש ס"ג: ע"פ הרוב לעבול בליל שני ליל דיום החביעה מקרי טיטוסלמה ימסקודס השבת ע"ד דאמריקנדרים כתובת שיהא טורח אלס' ימים: (ה) אם דלו הנישואין מחמת איזה סבה משמע דוקא שדמו נשואין מחדש אבל אם לא דמו הנישואין רק שיש איזה קטע ביניהם מחמת הגדולה וכן אפי' אם דמו זמן רחוק ומיר' בחתונה מעמד הסכמו הקביעות לזמן שני אין כאן חימוד חדש וכ"כ ב"ח ס"א והסכמת ה"ט' דלא כע"ז וכו' עוד בע"ז ז' אם מתוך הקטע מחפ"ה הטבילה וכליתו מעמד הסכמה הכלה לישא איש אחר ובכנסה לחופה מיר' באותו יום הדבר פשוט דה"ל צריכה הדחה ואפילו צריכה ענמה ומלאה טהרה צריך לספור ז' נקיים מחדש ע"כ וכן הסכתו כל האחרונים ואם היה זמן מוגבל לחתונה צ"ל וס"ק ז' נקיים וכשהגיע ר"ח לא בא החתן ולמחרתו בא ליר מהחזן דלחילול ליה חופה בדרך ומיר' יום ימים אפי' יבא וכן עשה ונעשה החופה ב' או ימים אחר ר"ח דעת ה"ט' דבעינן

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

אחר ואפי' חזר לחתן הראשון ולתורה עמה כיון דאפסוק' אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפי' אם היה לה בחתן מרדכי' אחריה בשעה שנתרנה עם השני ט"ו. ועיין ביאורים: (ז) שדקה: ואם

באורים יורה דעה הלכות גרה קצה קצו חידושים

הנה פסקא פ"ט אבל אם היה אפשר למקלח שליו בלא ולר מצוה שם דהיא טבירה כיון דליכא ס"ס והכא דליכא ספק אם יש כלל ולר דהסלי ועיין נדה דף כ"ז ודאי דטבירה במקלח שליו והוא פשוט: (ד) הרגישו ספליה וכו' והוא הדין אפילו מסופקת בזמן ואינה יודעת מאי ספליה דליכא ספקי טובא אפילו הכי חוששת לכל ספק כמו שכתבו

הנה פסקא פ"ט אבל אם היה אפשר למקלח שליו בלא ולר מצוה שם דהיא טבירה כיון דליכא ס"ס והכא דליכא ספק אם יש כלל ולר דהסלי ועיין נדה דף כ"ז ודאי דטבירה במקלח שליו והוא פשוט: (ד) הרגישו ספליה וכו' והוא הדין אפילו מסופקת בזמן ואינה יודעת מאי ספליה דליכא ספקי טובא אפילו הכי חוששת לכל ספק כמו שכתבו

הנה פסקא פ"ט אבל אם היה אפשר למקלח שליו בלא ולר מצוה שם דהיא טבירה כיון דליכא ס"ס והכא דליכא ספק אם יש כלל ולר דהסלי ועיין נדה דף כ"ז ודאי דטבירה במקלח שליו והוא פשוט: (ד) הרגישו ספליה וכו' והוא הדין אפילו מסופקת בזמן ואינה יודעת מאי ספליה דליכא ספקי טובא אפילו הכי חוששת לכל ספק כמו שכתבו

הנה פסקא פ"ט אבל אם היה אפשר למקלח שליו בלא ולר מצוה שם דהיא טבירה כיון דליכא ס"ס והכא דליכא ספק אם יש כלל ולר דהסלי ועיין נדה דף כ"ז ודאי דטבירה במקלח שליו והוא פשוט: (ד) הרגישו ספליה וכו' והוא הדין אפילו מסופקת בזמן ואינה יודעת מאי ספליה דליכא ספקי טובא אפילו הכי חוששת לכל ספק כמו שכתבו

הנה פסקא פ"ט אבל אם היה אפשר למקלח שליו בלא ולר מצוה שם דהיא טבירה כיון דליכא ס"ס והכא דליכא ספק אם יש כלל ולר דהסלי ועיין נדה דף כ"ז ודאי דטבירה במקלח שליו והוא פשוט: (ד) הרגישו ספליה וכו' והוא הדין אפילו מסופקת בזמן ואינה יודעת מאי ספליה דליכא ספקי טובא אפילו הכי חוששת לכל ספק כמו שכתבו

חידושים יורה דעה הלכות גרה סימן קצה חידושים

קצה א יושב אפי' דבר שהוא ארוך: ב או שחגלה מעט מהשלחן וחתן קערה שלה עליו ונראה דלחם וקנקן שאין אובלין ושואין מהן הוא דהוי סינוי דומיא דסי' פ"ט גבי דבר בחלב: ג עומה ומה שמנחמין הכשר לחיכות והוא נוטל לחם והוא ח' ודאי דהוי כאוכל עמה בקערה אחת ורסור אבל מה שנוטל חמיכה גדולה מהקערה וסס לפניו בכלי מיוחד אין צוה איסור כיון דאין הלכיסה סמוך לאכילה: ד י"א שאסור כחב הט' דמ"מ מותרת להביא מאכל לפניו אף דבשמים אסור והס'ך מחמיר רק להביא קערה שכל בני הבית אובלין ממנה מותר וא"כ להוסיף לו חמיכה בשר מהקערה להניח לפניו על הנועלי' ג"כ אסור לדבריו: ה משורר אפי' שאלוהו אפי' דמ"מ הוא שותה משורר' אבל אם שותה בולס א"כ להדיא ביהכיים: ו ליכא משמע אפי' בלא שכיבה והס'ך בחב דרוקא לשכב סס ולפסעו דבריו אסור אבל ישיבה בעלמא מותר אפי' בפניה וגם היא אסורה ליסן במטה שלו ליש כהרור בשכב' וכן מה אבל מותרת ליסן אסורדי' שלו ואינה חוששת שחא תחבר מ"ס' של בעל דאף אם תחבר ישיבה הולד כסר כיון דאין כאן ביאת חיבור אבל לריכה ליוכר שלא תיסן אסורדי' של אש אחר שחא תחבר מ"ס' של אש ואיכא משום הבהרה: ז במטה גרסה במטה של עץ או של בנין מותר הוא במטהו והיא במטה ס"ך: ח בפניהו אפי' כשהמונה היא שלא בפניהו אסורה להניחה לפניו ב"מ והס'ך כחב שאין דבריו מוכרסים: ט ליכא והס'ך כחב דאפילו לחם לפניו כלי של מים שירסון בהם רגליו אסור: י להקל והס'ך וט' אוסרין: יא שחזר אבל מצינא הכוס לאלוה שרי לכ"ע ס"ך: יב אסור לבעול דוקא כשהוא בריא והיא חולה דהוישין שחא ימגדר יגרו עליו ויפייסנה אבל כשהוא חולה והיא בריאה מותר: יג אסור לשפס ואם הוא מסובין ואין סס רופאים אחרים מותר משום פיקות נפש ואין בו משום אביזרא כיון דאין עושה כן דרך תאוה ומנהג:

ביאורים יורה דעה הלכות גרה סי' קצו חידושים

קצו (א) ובדיעבד אפי' לא נדקה ענף רק שחרית וכו' משמע מדבריו דאפי' ראתה כל הג' ימים וביום הסליש ג"כ ראתה בשקלית ואיכא חס"כ פסקה ובדקה ענמה שחרית ומנחה טבירה ג"כ מהני: והנה מדבריו היום' נדק דק ס"ס ע"כ דר"ס אמרו ליה פוכח דהוי' דבשחר' יום שראתה לא מהני הפרסה רק בין השמש' ע"ס וללאורה הוכחה דנדרה הוא וכו' כסדיא דרש"י דף נ"ג דר"ס לא תהא בחוקת טומאה ע"ס ותעלמיה שלא הביאו לזכרם ועוד כיון דאין לא דקאיין בדס ולא בימי נדה וז"ב איכא לספקי שחא הוא יו' ראשון דכ"ע מוהי דלא מהני דיק' שחרית

ב"ס וי"א אם התפללו הקהל ערבית ועוד היום גדול אינה יכולה לבדוק לו לזכר לבנים ולבתחיל לתנוה מיום בתמחה מאחר ב' (ב) דהקהל כבר עשו אותו לילה (ח"ס) י"א דמותר (ג) אפילו עשו הקהל שבת (אגור בשם ר"י מולין) ונוכחין לכתחלה לזכר ובדיעבד אין לחוש ומקלח נשים נוכחה שחא פסקה קודם דברו וחזרם לראות כחש או דס (ד) חוץ ימי פטירתם או מפיקין אפי' לאחר דברו חש נחלקלה כמות

תורת השלמים

ובתבואה ב"כ לך אישורך לאשמע' דאין להחיר ועיין ברי' וזש"כ וט"ז עטס המנהג וסיים הע"ז והמיתל בדבר חלילה לחת עליו שום עונש דאנו רואין שאין מנהג זה קבוע ואינו רואין בקבלות קדושות מעשה בכל יום בנשים הרבה כמעט רובן שמקלין בדבר ובאש' תפלה נפל אין שום אחת שמתחין שמונים יום אלא עובדה כל זמן שחורב' עכ"ל וכן משמעות הרב שלא כחב ג"כ מנהג זה בשאר צד' נ"א חרין דמפל' וב"כ הש"ס ס"ך ד' וי"ל ומשמע דבתפלה ליכא חלק דתחמיר להר"י פ"א יום ימי' לה ב' נקיים אחר י"ד יום עכ"ל והנה מ"ס להלריך ו' נקיים אחר י"ד יום לא ידעתי לתת פסק בפשיטות נגד דעה רוב הפוסקים והס' ע' בסעיף ח' ונ' דאף הי"ד ימים שלא ראתה בהם עולין לשפירה ה' נקיים וכן הוא דעה הרב כאן בהג' דמ"ס הרב וספר' ו' נקיים בינוי חוץ ו' לזכר או י"ד לנקבה וכו' העט"ז ואף שד"ר ר"ח כן הוא מ"מ באלוה' שמונה שאין נוכחין להמתין מ' לזכר ופ' לנקבה אין מושגין לדעת ר"ח דא"כ חזק' נ' עכ"ל לדעתו ולתבואה ברי' דמ"ס מדרבי הש"ס ע"ס ע"ס כס"ך ח' וי"ע וסיים עוד הש"ס ובי' יחתי' לפרוש מתנה ליל ת"א וילי פ"א בתפלה משום ספק זכר או נקב' ועיין בע"ז ס"ך ב' לית מאן דחש לה' (ב) אינה חוששת לזכר אבל לאחר מ' חוששת לזכר ולנקבה וכן מבואר בש"ס פ' התפל' דהלכתא כחכמים דיציר' הזכר והנקבה לארבעים וכו' כהנ"ל אכן בשם הרמב"ם כחב דיצירה הזכר לארבעים ונקבה לשמונים וכרשב"ג וי"ל דפסק כן משום דבפ"ב דברייתא דף י' מוקי דבא דהוא דחב' שחמא דברייתא ז' כוחי' תכלל דהלכתא הכי (ופ"י ושבתי ע"ד הדרשה מה שהקשים החכם דקידושין דף ל"ד ע"א ד"ה גברי בעי חיי נשי לא בעי חיי וכו' וכן דחב"ב' היא חייך דתשתע אשה נתי חייב' דח"ה ט"ז גברא בעי חיי ע"כ ואם אמרי' דיצירה הנקב' לשמונים לא קשה מדי דלא איחא בש"ס ובתורה דלכך חלה הכחז החז' דבר' ה' נשתח ארס אחר ההב' החזרה נחנה לארבעים ונשתח צו"ל ל' אם אחת משתר אח נרי שחנה ל' אחי משתר אח נשתח' וא"כ הנקבה שפירח' לשמונים אינה חייב' בח"ה מטעם די ה' חייך וק"ל) וכן נר' חסוני' דש"ס ד"ס פוטט והופטט סס כהא דחמירין מ' יום קודם יצירה הולד בה קול יונא בה פלוני

לפלוני ונחבו חופפת שס קודם יצירה הולד וכו' ומשמע דוקא קודם יצירה הזכר מכריזין מדקאמר מ' יום קודם משא"כ בנקבה דיצירה לשמוני' ומשמע דמדי בלוחם שעה שמוריע הבח קול יונא וכו' כ' פרישה בש"ך י"ד אף שכתב להפיק וי"ל דהסוני' זו דמועה משמע להדיא דבת' יום נגמר אפי' הנקיבה דאי לש' ה"ל פ' יום קודם יצירה הולד וא"ל דשיקר ההכרה הוא על הזכר דו"א וכו' וא"ל לומר שמכריזין בן פלוני בשעת יצירתו לבח פלוני שעדיין לא נזרע ויולד וק"ל עכ"ל בולאי נחשלת ממנו דברי החכם' אלו דמבוארי' להפיק ע"ס וכן מוכח שס להדיא בש"ס דאזכר קאי ובדקאמר שס שרה פלוני לפלוני וק"ל ועיין ב"כ שכתב שהרמב"ן ג"כ פסק כהחכמים וסמך מוטעה אטעיה לעו' שכתב בשמו להפיק' ובכ"ח כחב פ"ל הרמב"ם בתקום רמב"ן ובתחת גס הרמב"ם פסק כחכמים וכת"ס ג"כ הבי' (ג) עד כ"ג יום דהיינו בלא אותו יום של יצירה שלילי ב"י (ד) עד שילא רובו ומבואר מדברי הפוסקים דהיינו מדאורייתא אבל מדרבנן מותרת לידה (ה) אח ידו לאו דוקא ה"ה אחר אחר

קצו (א) פסוקה סופרת וכו' הנה פסוקה מלראות בורקת ביום שפסקה כדי שתפסק בטהרה ובדיק' זו תהיה סמוך לבין השמשות (וכן נוהגין לכתחלה (א) ובדיעבד אפי' לא בדקה עצמה א' רק שחרית ומנחה עצמה טהורה סני בכך) (טור בשם הרשב"א וכו' אף לדבריו הרא"ש) ולעולם ילמד אדם (להחמיר לכתחלה) בחוץ ביחו שחלה בורקת ביום הפסק טהרה במיד דחוק ושיחא שם כל בין השמשות שזו בדיקת מוציאה מיד כל פסק:

הנה פסקא פ"ט אבל אם היה אפשר למקלח שליו בלא ולר מצוה שם דהיא טבירה כיון דליכא ס"ס והכא דליכא ספק אם יש כלל ולר דהסלי ועיין נדה דף כ"ז ודאי דטבירה במקלח שליו והוא פשוט: (ד) הרגישו ספליה וכו' והוא הדין אפילו מסופקת בזמן ואינה יודעת מאי ספליה דליכא ספקי טובא אפילו הכי חוששת לכל ספק כמו שכתבו

חידושים

לו

ביאורים יורה דעה הלכות נדה סי' קצו

צִיּוֹן מִיּוֹ הָאֶרֶץ לִפְלֹל צִעֲרָן זֶה יוֹאֵל לַחֲלוֹק עַל כּוֹלָם לֹאמַר לֹא צִעֲרָן דְּרִיקַת חוֹרֵין וְסִדְקִין לִבְעַל מַטְעָם לֹא אֶצְרִיךְ וְגַד הַבְּעַל דְּכוּתְלִי בִּישׁ"ר מוֹקֵמִי לְדָם אֶפְרַיִם בְּמִקְוֵם דְּרֵאִיבֵּא מִזִּקָּה טוּמְאָה וְהוֹכִיחַ זֶה דְּרֵאִלֵּת"ה א"כ מַשְׁכַּחַת טוּמְאָה מֵעַתָּה לַעֲתָה לִמְפִּיעַ אוֹ מַפְקִידָה לַחֲלוּץ כְּטוֹן יוֹלֶדֶת שֶׁבִּלְבָּא אַחֵר יִמִּי לִידָה וְלִמְחַר רֵחַתָּה גִּיחוֹם לְדָם שִׁינָא מֵאֲחַתְמוֹל לְבֵית הַסִּינּוֹן וְכוּתְלִי בִּישׁ"ר הָעֵמִידוֹהוּ וְהִדָּם טֹמֵא וְכֵן הָאִשָּׁה טֹמְאָה מֵסוּם טוּמְאָה מִשָּׁא לִם הַגֵּדָה וְהַטְבִּילָה כִּי דַעֲלָתָה לֹא לְהַטְבִּירָה לִבְעֻלָּה מ' מ' טֹמְאָה הִיא טוּמְאָה עֶרֶב וְכֹי' לְטוֹבֵל וְשֶׁרָן בִּידוֹ • וְעוֹד זֹכֶה מְסַפֵּר ז' נְקִיִּים וְטַבְלָם וְלִמְחַר רֵחַתָּה דִּמְתַּחֲלֵת לִסְפּוֹר נ' יִמִּי יוֹדֵה לְרִיגָא דִּשְׁ"ס אֲמַלִּי

הגם ואם לא עשה כן בצדיקה יוס' א' חששה כן פעם אחת מצדיקה שאר היתים (צ"י) מיהו בדיעבד אם לא עשה כן כלל רק שבדקה עלת' יפה בחורין ובסדרין בעומק היעב כפי כחה אע"פ שלא הגיע למקום שהשמש רש בני לה (ר"ע) : הסומא בודקת עצמה ומראה לחב'רתה :

ח החרשות ששומעת ואינה מדברת או מדברת ואינה שומעת הרי הן כפקחות אבל אם אינה שומעת ואינה מדברת וכן השוטה או שנשרפה דעתה מחמת חולי צריכות פקחות לבדוק אותן ולקבוע להן וסת כרי שהייתה מותרת לבעליהן וכיון שהקבע להן וסת הרי הן כשאר כל הנשימלא הוקבע להן הושט משלושים יום לשלושים יום ויורדת ע"י פקחות :

מ האשה שמרבה לבדוק בין בימי ספירתה בין בימים שלא ראתה בהם: (יב) ה'ז משובחת אע"פ שיש לה וסת הבוע:

ה' נקיים צריך שיהיו רצופים שלא תראה דם בהם שאם ראתה דם (ה) אפילו בסוף יום השביעי סתרה לל הימים וצריכה לפסוק ולחזור ולמנות ו' נקיים :

הנה י"א (ו) רבג' ימים ראשונים של ימי הספירה אם תלזה כחם : (יג) חין חולין אוחו להקל כמו שחולין שאר כחשים
 רג' ימים ראשונים לריכין להיוח נקיים לבטרי אבל אח"כ דינו כשאר כחם וכן נוהגין ודוקא כחם שהוא יוחר מכגרים
 ועוד אבל פחות מכגרים ועוד חולם בכנה אפי' בג' ימים ראשונים ופ"ה אם היה לה תכס בגופה (יד) ויודעת שמוציאה דף
 חולם בה אפי' ביוחר מכגרים ועוד חולם שאין מקילין בג' ימים ראשונים לחלום במכה שאין ידוע שמוציאה דם או בשאר דברים
 מחלינין בהם כחם כחבואר לעיל סימן ק"ץ :
 הפולטם

הנה. בחזקת איסור ועדת ובספק שהיא או דרס וכן בנמצא הסנין פנים ולא ידעין אי צעור אי בפרקת. אסורה דהוי ספק בשחיטה כמבואר חולין י"א ואלו
ביישוב לו קין בוועת נשחטה כהורה כמבואר בחולין מ"ג וביצמות ל"א שהקשו הסו' דנימא הושמטה הותרה ע"ש בדב"ה י"ה וכן מוכח בש"ס שם דמדת
יהי הכח לספק דרוסה ולשאר ספיקות ע"ש ואף אם ודאי נקב היושט הוי נבילה ולא מהני לה שחיטה ולא אחרת דשאי הכח דספק בשחיטה הוא אלא ודאי
שאי כחול. הספק בנעשה המזכיר כמב"ה הרשב"א ביצמות ל"א כיון שיש ספק בנעשה המכשיר יש לנו לומר שמא נעשה זה המעשה האוא והרי מתה
פניך משא"כ כשמעשה הפכסיר נעשה בצירור כדור רק שכלד ספק. אם נילד זה מעשה המטרין מוקצין. אחרת שלא נולד המעשה הוי אסור ואכ"ל נמי דכוחות
מקוה שנמצא חסר לסכין פגום דמיא דמורה ליה בחולין י' א' לספק בשחיטה אכל כסנולד ספק בחדס אי נעמא קודם ולא מהניא ליה ספק. אסור ודאי נעמא דמיא
ספק בוסט אי ניקב ולא מהני ליה שחיטה דמיא דאשרי. נשחטה הותרה והכא נמי יש לנו לומר נטבלה הותרה וגם מה שהקשה המידות לא ידענא כלל דמיא סייעא
וטומאת יולדת לטומאת משא דרס נדה אלו אם יולד לנולדת ספק מגע טומאת מת נלמד דלא חזק טומאה. אה ודאי דלא נעמא שאין משויקין מאיסור לאיסור
ד' אין משויקין מטומאה לטומאה ועוד דכל טומאות כשעת מליאתן כמו במעט נשחטה שנמצא טלודס ור"י כיון שיש עכשיו על דרס דין דס טוהר לא משויקין ליה
לטומאה מיהו זה יש לדמות דס הטעם משום דמוקצין טהרות אחרתיהו כפי"א הסו' דרס ד' ב' דרס כל הטומאה ע"ש ועוד נראה דלא דמי כלל דשאי הכא
ב"י יולדת וזה שפירא ו נקיים דכל אשה עומדת בחזקת שאילה ראוה בחזקת שחיטה לטומא זמן כמו שהרכתי בזה בסו' קפ"ו ור"י בנקיים כשנבדקה יום א'
סו"ב כל הימים בחזקת בדוקין כמבואר בש"ס דהם ס"ח ס"ט ונטור ושיעור בחזקת משא"כ בבדיקה הראשונה של נקיים וכן בבדיקות הפסס טהרה כל שלא נבדקה
בחזקת ראיות הן דלא צרי דיקה מדאורייתא וכן בבדיקת הפסס טהרה אחרת. דהיא וזה ודאי כשלא נבדקה עומדת בדרס ס"ח ואמרין כותלי בית הדרס
עמיליהו ועוד בעיין בדיקה שהיא מחמת בדיקה זה בחזקת בדיקה כל ימי הנקיים דלא אחרין כמו שלא היה דרס בשעת בדיקה כן היה כל ה' נקיים אכל אי
מתלת בדיקה לא היה דס כלל בבית המיזין דאי ה"י היה דרס בא כיון דהוא העד על גופו והדרס אינו טהור דיותר דיותר משיצור זה כותלי בית הדרס לא
דוקמי דס מ"מ ה' דמיא לחזקה שלא נבדקה בשעתה שכתבו הסוספות בכמה דוכתי ולא הוי חזקה ומסים הכי צעיר בדיקת חורין שחסיס חזקה מבוררת
שעמיה ועוד קשה לדבריו שכתב הטעם צרי יולדת שראתה למחרת כליית יום הלידה וזהו אחר כלות ה' נקיים דלינו טושטת לפסרע משום דכותלי בית הדרס
אפילו בימי פוהר טמאה וכן טמאה ה' נקיים כל שלא היה לה בדיקה בכלות ימי לידתה ויבשתה אלא ודאי כדאמרין : גם מ"ש דהיי דהאשה טהורה ולא
יטמא מהדר משום חזקת טהרה מ"מ חזקת האשה אינו מופיל להדרס והדרס יהיה טמא עכ"פ לא ידענא מאי נ"מ צטומאת כדרס רק לענין לטמא טהרות
הטהרות שיענו בדרס-ה' יש להן חזקת טהרה ואינן יכולין להיטמאות מהדרס כמו שהאשה אינה יטמאת מהדרס גם מה שהוכיח דלינה טושטת למפרע מהא
מבדקת ליטב על דס טוהר לא צרי בדיקה ואי טושטת למפרע מצבי בדיקה מ' אם תראה למחרת לא תחם אינו ראוה לענ"ד שכבר הוכחתי בסוף ס' קפ"ו דלא
קטא התנא מיוז הבדיקה שהיא משום חקמה דידה רק חסיוז שהיא משום קילקולא דידה ע"ש. גם מה שכחב לחיך הקושיא שהקשה על עומד דמ"מ תחא נריכה
לדיקה היושבת על דס פוהר משום טומאה למפרע דקדשים וחירן דלין נ"מ לקדשים דהא בלאו הכי היא טבילה יום ארוך והוא כראשון לטומאה עכ"ל. לא
ביצמות דמ"מ תחא נריכה בדיקה משום חרומה כדי להנריכה טבילה אחרת דהא טומאת למפרע הוא אף לחרומה ומה שכתב לדמות ראיית הרשב"א מהא
אמרין סו' וכתב שאמר לקנות ולא לבדיקה דס מייירי בשעת חסיוז דשוכנת אפרקיד דליכא למימר ביה אי אימא דהוי דס מעיקרא הוי אחי גיב לא ישרו דבריו
עניי דעיקר ראיית הרשב"א מהלשון דלינו בדיקה חנינן וזה קינות מקרי כדאמרין וכתב שאמר לקנות ולא לבדיקה אלאה לבדיקה אינו קינות ומה שהניח ראוה
הרשב"א בפי"ד מה' א"כ שכתב לשון קינות אינן ראוה כלל דס מייירי בבדיקה שלפני החסיוז ואינה עוסקת בטהרות דס ודאי לא צרי רק קינות כיון שיש לה
חזקת טהרה כמ"ס בסימן קפ"ו ע"ש וראיה טוהר ג"כ כוונת הראב"ד שכותב מהא דאמר רבין שחבעה איך לך בדיקה גדולה מזו בבדיקה כל דהו סני וזה ג"כ
מייירי בבדיקה שלפני חסיוז אכל בבדיקת הפסס ובדיקת נקיים כחב הוא בעצמו דבעינן שחסיס עד מקום שהשחש דס כמו שהעתיק הב"י לשונו וכן הרשב"א
כתב בכל בדיקות אלו לשון בדיקה דוקא ולכן אין לזוז מפסק השיע דבעי בדיקת חורין וסדקין דוקא : (ה) אפילו בסוף יום השביעי. ענ"י ס"ג ג' ופגענ"ד
דראה דהעור בא להשיענו דמהאי טעמא אחרת לטבול ולשמש ביום השביעי משום הפסס דשמא תראה וחססור ואסורה למפרע משא"כ אם לא היה עליה רק
חזקת דרס לא היה אסורה רק להבא ולא למפרע והיתה מותרת לטבול ולשמש ביום השביעי משום ד' דמקצת היום ככולו לענין ספירת ז' נקיים : (ו) דב' ימים הראשונים.
נעשה דלא מעינה פתוח ולפי זה לדון דהתחלת ללנות מיום ו' יכולה היא להפסיק בטהרה קודם בבדיקה היתה יום ראשון של הספירות נקיים אחר ה' ימים של
ראייתה למען מוכל לחלות :

סליק הלכות נדה

תורת השלמים

בצמחון רק לכבוד שבת וימים אולי לא בדקה יפה יפה. משא"כ את צדק
בצמחון וע"ם: (י"ד) וידוע שצו"ה דם מ"כ פאריך לס"ה על דין זה
וכתב דאין לסקל מל"ה ח"כ המכה מול"ה דם תמיד ונאמ"ה לא דגדיו מנכחוס
כלל ובכחמים שומעין לסקל כחומר לעיל מ"י ק"ו וי"כ דחשונה למח דם ס"י
ס"ה ו"ל דתמ"ן דמיקל בצ"ה כחם תוך ג' ל"ו נקיים למל"ה ח"ה בטעם כל
דבוא לא מפסיד כל כך כיון שנל"ה רבים מקילין בכתמים תוך ג' עכ"ל וי"ל
דאם מנא"ה כחם מוך ג' ימים ראשונה ל"ו נקיים סלי"כס לפס"ה ולמס"ה ו'
נקיים מפרט ולא ח"ה שר"ה כחם תוך ג' ל"ו נקיים השנייה מול"ה לסקל בית
טכבר עכ"ה ימים ראשונים וצפ"ס ס"י"ה לא ראתה מנופה. יא"ל ס"ה
מנופה לא הוציאה מצי"ה פזח ברא"ה הכחם ועוד דהו" כספס ספיק
ספס חס הכחם ראשון היה מנופה ואת"ל ס"ה מנופה דמ"ה הכחם ס"ה לא
כ"ו מנופה וז"ל וצ"ן בט"ו שכתב דרע"ה הרב דאין לחלוק

על מציין הדרכה ובמענה חזק דף ט"א ע"א (יב) כדלן מתבוננת וקיימת
שלא בשעת שפטים וכמבואר לעיל סי' קפ"ד ועיין בס' קפ"ז : (יג) אין תולין
אותו להקל בעצם שבחוד ג' ימים ראשונים עדיין יש להסתפק אם פסק דם
מקור שלה ולאסוקי לאחר ג' ב"ב המדבר והג"ה מיימין בשם סב"ת אלף ז"ר
באשה שמתעסקה בדממים או שיש לה סבורת ואע"פ (ו) איינו שאינה יודעת
שחולאה דם) ואחריהם שלא תוכל לשאר ס' נקיים בנקיות בלא כתם לדרון
שזין הנשים סופרת ז' נקיים עד אחר יום ה' לשמירה וכמבואר בלע"פ
ג'ל דיש לה תקנה בדרך זה דאינו מיר שמעך דמה צ"ס או ב' צ"ל דמיא
חזרוק עצמה שיטב כחו מדרך לבדוק לכפירת ה' הנשים ואחר יום ה' לשמור
שמתחיל לספור ה' נקיים כב' ע"ב אלף ימים שפסק דמה ותולין בדממה להקל
וק"ל וכו' גפסך בנקיות ז' סימן ס"ה בדברי האוהל ומציא עס ראיות
בדורות להבדיל ולפסד על דמם דמה עם חפצת ב' להפסיד כיוון שדרכה שלא

חידושים יורה דעה הלכות קצו קצו ביאורים עב

עמ"ס : ש' להספיק • ובכלל אחר בעילת מ"ה מתחלת למנות מיום ה' אבל אם שמעתי ביום ה' מתחלת למנות מיום ו' וכחצ'רש"ל דאם ראה אחר ערבית ועדיין היא יום מונין מיום ו' ואפי' התפלל ג"ל ערבית באור-פעם : י' כחם אשה טהורה שמאלה כחם : אבל בתוך ה' נקיים אפי' ראה משם ח"ל להצחין אלא מתחיל למנות ו' נקיים מיום שמואל : והש"ך מיקל בכחם אם לא שמעתי בבלה יום להחיד בשעת סדקת פמיד סתפוסק בשעה חסיד ו' נקיים וכן באמנה שפירסם נדה אפי' אחר תופתם קודם שתיימדה עם החתן : יא אחר • והכל לא לריבה רק ד' ימים ויום ח' למשום סקנים ומעבול ולא גזרינן משום ציה"ש כדלעיל משום דלא שכיח : יב
שלאחר ו' • ובצ"י כתב דלמילי שפסח יא הפולטת שכבת זרע בימי ספירתה אם הוא חורף ו' עונות לתשיש סותרת אותו יום לפיכך המשמשת משתה וראתה אח"כ יפסקה אינה מתחלת למנות ו' עד שיעברו (כו) ו' עונות שלימות שמה תפלוט לפיכך אינה מתחלת לספור עד יום ה' לשמושא כגון אם שמשה במוצאי ייבת אינה מתחלת לספור עד יום ה' דקיי"ל אין שכבת זרע מסירה עד שיעברו עליו ו' עונות שלימות מע"לע ואם שמשה במ"ש ופליטה ליל ד' קודם שימושה במ"ש עדיין היא עומדת בתוך עונה ששית לשמושה וסותרת הלכך יום ה' יהיה ראשון לפיכך :
סליק הלכות נדה

בג"ס : והפסק יום ד' לעת ערב ויום ה' עולה לחתן ויש שכתבו דיש עד לה' חתן יום ח' דהיינו שלא תחיל למנות (כו) עד יום ה' והוא יביא יום רהסון לספירתה דחייסין שמה חשמש ביום ה' ציה"ס ומסביר שהוא יום ואפשר שהוא לילה ואם תחיל למנות מיום ה' יהיה הוד' ו' עונות לשמושה על כן יס' להספיק עוד יום אחד דמעתה א"ל לבא לידי טעות וכן מסיקין בכל מדינות אלו ואין לשנות ויש נשים נכחו להחמיר עוד להצחין עד ד' ימים (ז) וזין טעם בדבר והמחמיר יחמיר ואמיל נסבר להקדים ענינו לזה ויש שכתבו שטעמיהו אין לחלק בין שימשה עם בעלה (ית) ללא שימשה וכל אשה (ט) שרואה אפי' י' כחם צריכה להצחין ה' ימים עם יום שראתה בו והפסוק לעת ערב והספור ו' נקיים וכן נראה במדינות אלו (כ) ואין לשנות :
יב אם טעתה במנין יום א' וטבלה ושמשה צריכה (כא) להצחין ו' עונות שלימות ואח"כ תמנה יום יא' א' נקי ותטבול אך סותרת יב' של אחר ו' כגון שלא טבלה כראוי ושמשה (כב) הרי זו טיבולת בכל עת :

יג האשה ששמשה משה וראתה אח"כ ופסקה ורוצה לספור מיום סתרת ראיתה תקנה יפה יפה אותו מקום כמון או בכנר להפליט כל הזרע או תרחץ במי חמין והם יפליטו כל הזרע :
בג"ס וי"ה (כו) דאין אלו צריכין צומן חזק ואין לספור על זה והכי נסב דהרי כבר נתבאר שאנו מניין להצחין אפי' בלא שמשה כלל כדי שלא לחלק בין ספירה לספירה וכ"ש בכה"ג וכל הפורץ גדר בדברים אלו ישכנו נחם אם לא במקום שנהגו להקל :
קצו שלא תטבול האשה ביום ובו ה' סעיפים :

א אין הנדה והזבה והיוולד עולות משומאחן בלא שבילה שאפי' אחר כשה שנים חייב כרת הבא על אחת אלא אם כן טבלו כראוי במקום הראוי :
ב אם בעלה בעיר מצוה לטבול בזמנה (א) שלא לטבול מפניה ורביה אפי' לילה אחד :
בג"ס ומותרת לטבול ליל שבת (ב) אם לא יכולה לטבול קודם לכן כגון שהיא (ג) (ד) אחר לידה (ה) (ו) אלא שלא היה בעלה בעיר וכן בערב שבת יא' צאמור לטבול

תורת השלמים

בעילת' והמרחץ תפליט הזרע ולפ"ז צריך ליתור ט"כ לא חלך הרבה אחר חשמים כסדרת הרחצין ע"ל ו"ל דהא דלא אושר מהאי טעמא נמי שלא חכמו למרחץ בחשמים שמתוך לוסת' י"ל מסי' דסובר ממ"ז אי קבעה לה וסח וידעת שעה יכחה אי"כ אסורה לשמש ואי לא ידעת שעת וסחה ואח"כ ראהה ג"כ מותרת לרחוץ דאם היתה מעוברת היתה מחלוקת דמי' וק"ל ולפ"ז אם הוא צכה"ג שמתור לשמש מתוך לוסתה כדלעיל סי' קפ"ד ג"כ אסורה לרחוץ חורף ג' לביאה זו או ער שחראה דם וק"ל ועמ"ס לעיל סימן קפ"ד סי' ק"ו דלא כדרישה וק"ל :

במכה אפי' א"ל ליתור שלא חללך אבל אם אפשר ליתור ולא עשה כן אין חילין •
(טו) וי"ז עונות שלימות כ"כ החוספות והראש"ש בפ' בעות כוחים משום דהלכתה כחמית דפ' ר"ע דשעה עונה שלימות בעינן אבל ל"ע על הראש"ש דשבת פ' ר"ע מעתיק בפשיטות סתמא דתנא דפולטת שכבה זרע ביום ה' טהורה ומה יפה טעם הרי"ף שהעתיק הגרסא שניה שבפ"ס מניין לפולטת ש"ו שהיא טהורה וכה"ג קשה על הגאונים דשבת פסק להדיא דביום ה' טהורה ובפ"ו בעות כוחים פסק כהחוספות והראש"ש עוד קשה לי שסמכ"ס בפ"ה תה' אבות הטומאה פסק דלחורף ג' עונות טהורה וכחם שם הכ"מ דפסק בר"א דפולטת ביום ה' טהורה וגורם בפ"ה דשבת אבל חמית לומרים שלש עונות והוא גרסא הרשב"א (ול"ע דהרשב"א בזה"ל גורם להדיא ו' עונות שלימות ופסק כן ואי כוונה הרב על רבי שמשון ב"א והוא הר"ש משאנן הוא ג"כ גורם לפיכך כמ"ס בפ"ה המשניות פ"ח דתקוואת ו"ל) והשאלה נחל שפסק כחמית עכ"ל הכ"מ שם וא"כ ל"ע על שפסמית לגמרי דעמו בב"י ובא"ז בש"ע וז"ע (טז) עד יום ו' ואם ראהה אחר ערבית ביום ח' ועדיין הוא יום יכולה ללבוש צגרים נקיים בסוף יום ה' ומזנה מיום ו' כ"כ ה"ש ואפי' החזילה היא ג"כ ערבית (יז) ואין טעם בדבר כפ"ס כחם טעם לדבר ועיין בט"ז עמ"ס לעיל סי' קצ"ד •
(יח) ללא שמה אפילו בעיר כ"כ הש"ס והט"ז דלא כב"מ וכחם הש"ס וגדולה מזו מוכחים שאפילו כלה אינה סופרת ו' נקיים עד יום ה' לראייתה אע"פ שעדיין לא בא החתן לעיר אע"פ שפי' דעתי אין להחמיר בזה כלל ולא נזכר בשום פ"ס קדמון או אחרון ת"מ לא יאה אלא כדברים המותרים ואחרים נהגו בו איסור וכו' ות"מ בשעת הרמק יש להחמיר להכלות שחיד סתפוסק בעהרה חסידו ו' נקיים דבהכי עדיק טפי ממה שנהגין ששאלו כשהיא נדה עכ"ל ונ"ל דהאי בשעת הרמק שנקט בפ"ס בלשונה פ"ס כגון שכבר טבחן טבוח וכיוצא בזה צענין שאי אפשר לרמות הנישואין עד שחפסר דאו עדיק טפי לספור הו' נקיים מיד כדי שלא יהא נשאל כשהיא נדה וק"ל ועיין בט"ז ש"ק ו' דתבאר בדבריו דאין להחמיר כלל בכלה אפי' באמנה אחר הופתה כל שלא באה עדיין בכלל חשמים עמו ודין הכלה אחר בעילת מזה עמ"ס לעיל סי' קצ"ג ובט"ז סי' ה' ס"ה פ"ה : (יט) שרואה אפי' כחם אפי' לא שמה נהגין להחמיר אע"פ שאינו מן הדיוט ש"כ וכל זה דוקא מתחלת ראיה אבל אם חורף ימי ספירה או אחר ה' ימים נתקלקלה ומורה וראתה דם או כחם פוסק באותו יום ומזנה למחרת ש"כ והט"ז : (כ) ואין לשנות וכחם בש"ל דק"ל ע"א ונ"ל מעשה בא לירי באשה א' שהיה יום ד' לנדה אבל לא שמשה עם בעלה • כלילה שקודם ראייתה ותחתיה לה ללבו' לנשים ביום ד' ולהחמיר לספור ביום ה' ועמ"ס ביה אע"פ שחירות הדגן החמיר שלא להחמיר לספור עד יום ו' לראייתה ואנו תחמירין מותרת על חומרא אף שלא שמשה קודם ראיהה ה"מ במעשה זו לא ראינו להחמיר כי הוא מותרת דאחי לירי קולא כי אם הייתה מתחלת למנות ביום ו' או היה חל ליל טבילה וכלל שבת שאחר י"ט ומוטב שיהיה חומרא הכ"ל כדי לקרב החפירה לטבילה ומטבול צ"ל ע"כ ונ"ל אף דאין לשנות מהנהגת מ"מ היכי דיש לך להקל בלא שמה אין להחמיר ובפרשות שכבר כתבתי לעיל סי' ק"ע דהקל גדולי פוסקים סוברים דאף בשמשה אין סותר לתה שפולטת אחר ג' עונות : (כא) להצחין ו' עונות ויום א' נקי וטבולת מיד אחר ה' ימים ומדלא כתב הרב בס' כחן גורם דבין השמשות כדלעיל סעיף יא' משמע דסבא לא גזרינן כולו האי משום דהוי מילתא דלא שכיח וכ"כ הש"ס (כב) הרי זו טבולת בכל עת הא דלא צריכין הכא להבהיג בין זרע שנזרע שלא בקדושה עיין בט"ז ועמ"ס לעיל סימן קצ"ב : (כג) דאין אנו צריכין צומן חזק ומ"מ כתב הדרישה פ"ס זה וז"ל ושמעתי תמורי דאשה לא חכמו חורף ג' ימים אחר טבילה למרחץ ונ"ל דהוא מה"ט דהא אחריו אין אשה מתעברת אלא מתוך לוסתה אף אחר

קצו (א) שלא לטבול חפ"ז אבל בלא טעם זה טבילה בזמנה לאו מזה היא ומה"ט אסור לטבול בט"ז וביום הספירה אפי' הביט זמן וכמבואר בא"ח סי' תקנ"ד וחר"ג כיון דאין בטבילה עומה מזה רק חס"ס מזה עונה ובהנך יומי אסור בחשמים ולפ"ז גס בחל ע' בלש דשבת דפסק בה"ה ב"ח סימן תקנ"ד דנהגין לאסור חשמים המתה א"כ אסורה לטבול וכו' כ' טבולת שבת בשם חשיבה ר"י תברוגא ודלא כמ"ס בשל"ה דק"ל ע"א להחמיר מטעם טבילה מזה ובאמת זה אינו דאין שום מזה בטבילה עומה וק"ל וכן שמעתי בשם מוח"ז הגאון המפורסם מוה"ר שמשון ז"ל שאלה רגל להחמיר בכה"ג : (ב) אם לא יכולה לטבול קודם אבל אם יכולה לטבול קודם ולא טבלה אסורה לטבול אף דאיכא מלות עונה בין דביה אשכר לטבול קודם שבת והיכא דלא פשעה מותרת לטבול ולכן פסק בחשיבה מה"מ מלובלין סי' ע"א דמי שטבלה בליל ו' ואח"כ תראה שלא טבלה כראוי כגון שמאלה ללבוש חחת הציפורין מותרת לטבול ליל שבת וכן מי שטבל בשבת ושכחה לפור וצריכה טבילה שניה אם יש החמיר ללבוש או אפי' אין החמיר ללבוש צריכה טבילה אם אפשר לחמור ע"י טבול • וזיית דוקא שלא ע"י כלי רק ביד או בשנינו (כ"כ הש"ס בנה"כ סי' קצ"ח וע"ס בט"ז) ואפי' אם שמע' עם בעלה ואח"כ ראהה ששכחה לפור (ודעת הט"ז אינו כן דכיון ששמעה א"ל טבילה וכמבואר בדבריו קצ"י ק"ל וכו' בחשוב' מה"מ מלובלין וכן נראה עיקר) מותרת להחמיר ולטבול בליל שבת כ"כ הש"ס ע"ס ד' (ג) אחר ליד' ואם עברה וטבלה כחם בחשוב' חוט השני סי' ע' דבשוגג מותרת בכל ענין ובחמיר אסורה לאותו שבת ואח"כ מותרת וצ"ע בכל ענין מותרת אפי' בחמיר ע"ס דבריו באורך הנהגה דוראני מה שכתב שם ראיה מחשיבה הרשב"א סי' חשפ"ה והובא בב"י בטור א"ח ס"ס הק"ג דבי"ט לא אסרינן כלל אם עבר ועבר וזו אין ראיה כלל דבריו הרשב"א אינם מוסכמים לדעת רוב הפוסקים וכמבואר ומוכח מדברי הראש"ש ואיך פוסקים גבי אשע' זו דעבר ואפ"ה הוב' בב"י סי' תקנ"ז וכ"פ הרמב"ם בפ"ו כ"ג מה' שבת דהנצי' חרומה ומעשרו' בי"ט בחמיר לא יאכל עד מולאי י"ט וכ"כ בעולה שבת בסי' תק"ג וכן דעת המדריכי והב"י בסי' הק"ג שפסק להחמיר אם עבר ובשל אפשר לומר דבשוגג קאמר או אפי' בחמיר ובשבת ואין לו מה יאכל ומשום כבוד שבת כדעת הראש"ש וסייעתו הובא בב"י סי' תקנ"ז ולא מטעם של הרשב"א אך מ"מ דבריו נכונים לאשע' דאפי' טבלה בשבת בחמיר מותרת למולאי שבת כיון דאין זה רק מותרת לטבול ואף משם האיסור אינה אלא תדרבנן דמחמיר כמתקן לא הנסיגין אפי' בחמיר בליל לטבול וכו"ס שם בחשיבות חוט השני וז"ל למחמיר דאסור לו לטבול דהתם הוא איסור דאורייתא ועוד דהכא גבירא לתקון קא מתקין לא קנסינן כולו האי וכדאחרא בגיטין דק"ד ואע"פ דפרק ב' דחרומה משנה ג' משמע דמעשר ומכשל שוים הם לענין זה דכללינו בהרא' ומה"ט ג"כ לחקוקי קא מכוון כמו באשה זה ודאי אינו וכת"ס בחשוב' חוט השני שם וכן נלע"ד מוכח מדברי הרמב"ם דפ"ב מה' שבת במכשלים כ"י יהודא דמיר אסור לו לטבול ושוגג אסור לו עד מולאי שבת ופסק

מנהגת יעקב

לעבול וכן נהגו בחקלאות מקומות (ה) אבל במקום שאין מנהג אין להחמיר ובמקום
 שהגו להחמיר גם במצוא שבה לא תעבול דמאחר שהיה אפשר לה לעבול קודם לכן
 אין מרחיקין העבילה מן החפיפה וכן (ו) אלתנה שאסורה לעבול עבילה ראשונה
 בליל שבה חסום דאסור לבא עליה ביאה ראשונה בשבה אסורה לעבול גם במצוא
 שבה ויש מקילין ומחמירין לעבול במצוא שבה הואיל שלא עבלה בשבה :

ג. אסורה לטבול ביום ז' ואפי' אם מכתנ' מלטבול עד יום ח' או ט' אינה יכולה לטבול ביום (ז) משום סרך בטה :

הג"ה והכלות הטובלת קודם החופה יכולין לטבול ביום דהא לא באין אלל החתן עד הלילה אבל אחר החופה דינן כשאר נשים:

ד (ט) הוצא דאיכא אונס כגון שיראה לטבול בלילה בחמת צינה או פחד נגבים וכיוצא בו או שסוגרין שערי העיר ויכולה לטבול בשמיני מבעוד יום אבל בשביעי לא חטבול מבעוד יום אף על גב דאיכא אונס •

ה- אם עברה ומכל' בח' ביום בלא אונס אפ"ה עלתה לה טבילה וכן אם עברה ומכלה בנ' ביום עלתה לה טבילה *

בג"ה ות"ת לא השמש אפי' בנתיני ער הלילה וחסהו' טבילה' חבבנ' ער הלילה .

פליק הלכות נדה .

דיו תמוהים קנה ו'ע') וכן משמע ומצואר בש"ס וכל הפוסקים אכן ראיתי
לדלדלן שאין נשתייחין ספק צוות וכו' ודבריו תמוהים ו'ע' וחולי טעות ופל
צבול קודם חשבה רק שחבא לבית' משתחשך משא"כ צבובל' ביום ז' אין להקל
ק"א ש יא לא צח לא והוא פשו' עכ"ל : (ח) והכלות וכחז הש"כ ודוקא לירדן
יע לה טבילה ב' כגון שחלקלקה בימי ספירתה דאז טובלת מיד לאחר ז' אינה
חשור כל מה שלמפרע ונמצא צבה למפרע כדאית' בש"ס ופוסקים עכ"ל ודבריו
חשור למפרע אן חשש איבור ואפשר לומר דכוונת הש"כ דמ"מ ביום ה'
לא גזרין כולי האי גזרה לגזירה וק"ל : (ט) היבא דאיבא אונם ועיין בצבאר
ל מ"ע שאינם רואים לחלל שבת דלא יפה הם עושין וכ"כ בחשובה ז"ל סי'
הם מחזיקים וממחרים לציבול בעוד היום גדול למחר ביאתה לביתם קודם
לגמור בבס ע"ס עיין בחשו' מהרש"ל סי' ו' ורמ"א סי' ז' :

פסק להמשיך בשבת בשון יאכל מיד ובחמור י' עד מואלי שבת אלא ודאי כמ"ס
(ו) דברי הרמב"ם אלו אישחשתי ליה ולבעל מוס' י"ט בקירושו למשנה זו ע"ס
וב"ש דזה אינו אלא מותרא ומנהג בעלמא ומכ"ס זי"ט ולא הוזכר כלל בדברי
חרומת הדשן והרב וסאר אחרונים לאסור אלא בשבת אבל זי"ט נראה דאין
להחמיר כלל כי הבו דלא לוסף עלה (ועיין בא"ס כ"י חקי"א) ולא ידעתי מאין
יא' לבעל הכותש השמי לאסור זי"ט לכתחלה וכחשם כן בשם ת"ם ושם לא
זכר כלל מי"ט וגם לפי הטעם שכתב בת"ם כ"ל דוקא שבת ודוק ועיין בחשובת
מהר"ם מלובלין סי' נ"ג : (ד) אחר לילה ואם ראשה דם טמא דהיינו אחר ל"ג
ולאזכור וס' ליקיב' וזמן טבילה' בליל שבת מותרת לטבול דהוי בזמנה ש"כ בשם
מהר"ם : (ה) אבל במקום שאין מנהג אין להחמיר הב"ה מחמיר בדינים אלו
ואחריו נמשך הט"ז אכן הש"כ השיג על הב"ם וגם בנכ"כ האריך מאוד לדחות
כל דברי הט"ז ולקיים דברי הרב שהם כנים וברורים ע"ש שדבריו נכונים :
(ו) אלאמה ודחא אלאמה דכיון דאסור לבא עליה ביאה ראשונה מחרישין אותו
משכח מימי קריבום משא"כ בבחול' שאירע טבילה' בליל שבת אף דטבולין שלא
לבעול צעילה ראשונה בשבת מ"מ יש כאן מצות שמחת חתן וכלה בשאר מיני
קירוב וחזקו ונשוק מ"מ טוב להקדים טבילתן קודם כניסת שבת עכ"ל
מהר"ם מלובלין בא"י נ"ג ובחב"ש ה"כ וכן (והבין : (ז) משום סרך בתה שסבור'
שאתה טבילה בליל ז' ותעשה כן גם היא אבל ציוס ז' איסור גבור הוא כמ"ס

ההטור שאלוי תראה ותסחור למפרע (ועיין בט"ו ס"ט ח' בפירושו להטור דה
בפרי"ל ריש הלכות גדה סכמב סוף ביוט' ה'טעם משום סרך בזה וגם כת
בספרים • וכמב הש"כ דהטובלת ביוט' ח' דאסור משום סרך בזה ויגוינן לסקל
לכאולא לטובל משחשך ויש למחות ביד מי שאין עושין כן וכמב עוד כ' א"כ דאין מיי
הסככות חין טובלת ב' אכל במקום הסככות טובלת ב' לראייתה חו' נידון אם
יכולה לטובל ביוט' ו' לאו משום סרך בזה למוד מהסרי אלא משום שמה תראה ו
המחזיקים לכאורה כיון דהטעם הוא שלא באין אכל הכתן עד הלילה א"כ אף
ה' וזרינן דלוי' תבא אכל הכתן ביום משא"כ ביום ח' דהוא רק גזרה משום סרך בזה
שבע דף קי"ו סכמב שאלות נשים שהגיע טבילתן לליל שבת וטובלין בעוד היום
ס"ו דאפי' מתיראות עמ' כגון שיש עמ' עוד דירים אח"כ מן מצני בית
העולה וכו' וכו' וכו' לא יפה הם עושין וראוי למחות ביד

סליק הלכות נדה

ו'ט' ולא ידעתי מה הואיל ב'ז' אם אזלינן בחר חזקה הוי כאלו ראינו שלא נמוח
נמו בכל מקום דאמר' אזלינן בחר חזקה דודאי' לא אזלי' בחר חזקה למחצה
ועכיל ובכאן כיון אל האמ' שלא ידע לפרט דברי אמ' כי דבריו פשוטי'
ונכוני' כמ' :

למי קצ' מעיק' ס'ק'ו' ר"ה בארבע שערות וכו' עד טבוא ק"ה
עדשות כז'ל ועיין בתשו' מהר"ו ס' ס"ב. מזוהר ג"כ
כדברי ע"ס :

למי קצ"א ס'ק"ח' ד"ה אבל אם וכו' עד ויותר יש לטעום כניל :

לסי' קצ"ב פ"ק א' ד"ה שמא מחמת חומוד וכו' עד ומחרץ בכמ' גווי' ויזיין בחשוד' שער אפרים שאלה ע"ה שמפספס על חירץ

ע"ז' וכתב סס דמי שהיה זקוק' לחליצה ובתפירה עם החמץ אסור לה
בכנס הא"כ עד שחשב ז' נקיים מחמת חימוד ע"ס וכתב הבית שמואל ז"ל
ישימ קי"ט ס"ק י"ב דאשה עשית' שוטה ועיתים חלות' ובפרט ז' נקיים בעת
הטוהה ע"י נשים פקחות יפ' להסתפק אי בעת חליצה צריכה להזור ולספור ז'
נקיים משום חשש חימוד חדש וקבלה דעתו נו"ט' סס דא"ל להפוך מחדש ז'
נקיים ע"ס :

יְסִי קִצִּיר סעי' ז' בה"ה מפני שא"ל לפתוחת קבר בלא דם בתשובה נחלת שבע' סימן ט' כתב באשה שפלא' ימים ללדת לפי

מיוז' וקרא' לה המילדות ושאר נשים כולם הכנימו שהגיע' עמה ללדת
התעסקו עמ' ואחר איזה פעות הפילות לא היה רוא' את הנולד ועדיין
יזה הולכת כמו ד' טבועות וזרים' בין שיני' והנשים מעשיות שבכל מלכות
ולוין המנהג שתיקף שקורין לה חמכ' המיילדת וכיא בודקת את האשה אם
גיע זמן ללדת אם לא מפזיקין אותה ביומאם והארץ לעשות סמוכת למנהג
פ' הדין מהא דליחא בפ' מפנין דפתיחת הקבר משתטח על המטבר וקי"ל
אין פתיחת הקבר בלא דם כדאי' בי"ד לכן נמאס משיטב' על המטבר ע"כ
ועי' איך דבריו ברורים וכ"ס שאינה פוכרשים כלל דאף דקיי"ל דמשתטח על
מטבר מקרי פתיחת הקבר והשתלה ליד' היינו אם יולדת את' במתוך קישוי
משא"כ אם אינו יולדת את' כ"כ ושם' זה זמן רב והלכה ולא רחמך כלום לא
יישקין כלל ואיגלאי מילתא למפרע טעם המילדת ועדיין לא היה פתיחת
קבר ורא' ברור' לזה שכן איחא להדיא פ"ו דהלכות משנה ד' שמשתטח
קבר איך פנאי להלך וע"פ במיו"ט ווא"כ זו שהלכה אח"כ טובה שלא היה
פתיחת הקבר וק"ל וגם כ"ל דכ"ג לא שייך לומר פנה כי זה דבר שאינו מצי
מטעה המילדות וכל הנשים שחלכ' בהם אחר שיטבה על המטבר כמה ימי'
דבר שאינו מצוי לא שייך מנהג כי כל הנשים אחר שיטבו על המטבר
המילדות יולדת פחד וזו שלא ילדה איגלאי מילתא למפרע שהיה פנעו' ולענין
בית דמחלין ביושבת על המטבר משיס' דאוליין אחר' חזקה נשים המילדות
בדקיאין ויודעין זמן הלידה שחלד מהר כשיטב' על המטבר וגם לא יהא אלא
משום הפך פיקוח נפש מחללין ודו"ק.

הגידה 154 מאת המחבר מנחת יעקב

אמר **הקטן** **למנוח** **מה** **שקבע** **אמ"ר** **הרב** **במ"ק** **ד'** **מסונו** **דש"ס** **ס"פ**
המלכות **ומתיר** **על** **דגל** **תירונו** **והאורח** **מיסוד** **כחב** **ול"ק** **מירי**
נמ"ש **מחר"א** **בפסקיו** **ס"ק** **א'** **כיוצא** **בו** **דל"ן** **למירן** **מדברי** **אג"ר** **עיין** **דבריו**
אורך **וטומו** **עיניו** **מראות** **דבריו** **אמ"ר** **הרב** **שכתב** **להדיא** **תירן** **זה** **בין** **תמירונו**
ז"ל **ו"נ"י** **דב"א** **דרש'** **בעלמא** **עכ"ל** **וה"כ** **מה** **לו** **למריפתו** **ובקיאמו** **סברי** **הדבר**
ובזוהר **בפ'** **בדברי** **אמ"ר** **הרב** **אך** **זה** **כתיבין** **הוא** **דמוק** **בעיני** **אמ"ר** **הרב** **ולא**
שגיטין **שנוי** **דחקה** **כי** **האי** **אלא** **היכא** **דא"ל** **לשנוי** **בדרך** **אמר** **לכך** **כתב**
אמ"ר **עוד** **שני** **תירונו** **נכוני** **ובדורים** **ודמילכאי** **לייד'** **משכ'** **זוטרי** **סקיל**
משכ' רבנבי **סקי' :**

ויד הגיה ל"ב"ה סי' קפ"ד אמר הקטן שמעון מ"ס א"מ' הרב שהמחבר סתם
בסי' קפ"ד כדעת הרמב"ם להחמיר לזדוק גם
סי' קפ"ו כחז לדעת הרמב"ם באחרונה ע"פ הכלל המסור בדינו דברוב
קומות נחפשו המנהג להחמיר בוואיה וכן פדכחז שם ולדעו וכו' משמע
מסקנן ולכן הוצרך הרב בהגיה ר"ס קפ"ד לכתוב הסברא ראשונה עיקר וכן
הכו כדי לאפוקי מכלל המסור בדינו וא"כ יפה עש' א"מ' שהניח דברי הרב
ל"ע והא"מ השיג על הש"ך ואמ"ר הרב ולא דק בכל דבריו : שם סעיף י"א
וא' עלי' וכחז בסמ"ג דף ל' ע"ג הוא אמר' אסור לאשה לעמוד בימי טומאה
ריבה להטביל וכן ראינו גיסי' שהי' מנהיג לבטל בפורקצומנ' אף שאין
בעלז צעיר עכ"ל :

סי' קפ"ז סעי' ד"ה אנו חולין וכו' מבורר דעת המרד' לפרש
הבריי"תא הכי אף שיש עוד דרך רחוק לפרש דעת המרדכי
ס' דקאי ארלעיל מינ' מרואה דם מסתמח חשמיש וזכר' עזמא ע"י ספופרת
ס' מוך ולא מלאך דם על המוך זידוע שרואה מן הכלדים ועל זה קאמר אם
לא זמן וסת קבוע יכול' לומר אז הדם הוא מן הכלדים וטבור כיון שעדיין
א' הגיע שעת וסתה משא"כ בשעת וסת' או אשה שאין לה וסת כיון שהאשה
יובה דיקה להרבה פו' מבורר לעיל סי' קפ"ו וזו שראתה דם עכ"פ לא
ליקט מן הכלדים בא כיון שאין לה וסת קבוע או הגיע שעת וסת' אכן המעיין
ידקדק היטב בלשון הבריי"תא והמרד' יראה דעיקר כמ"ס וכדעת הש"ס בזה
ועיין בחסו' שער אפרים סי' ע"ו שהאריך בדברי המרד' אלו יע"ס:

סי' קפ"ח ס"ק ב' ד"ה סומכין עלי' וכו' עד אין סומכין כלל על
נאמנות האשכז וע"ש בחוספת' בסוגי' זו נלמא המכ'
אחז דמי אשחז כדי לטברה וכ"כ הרא"ש נפי' במשניות ספ"ב דקנע' וכן
הסכמת האחרונים וע"ל סי' קנ"ה ס"ק ו' :

ה' לב"ה אמר הקטן שמעון מ"ס אמו' הרב למרן דברי הג"ה דבשעת
ומה בכל ענין צריכין לבדוק הדברים יבשים אף שהזכור
דבר' אלו אינו דס : מ"מ חזק דאורח צאטו בא סותר לחזקו זו על כן צריך
קס וכו' דבר' ופסוט אכן באורח מישור האריך לרסוק מאוד צפי' דברי
ב וסיים לבסוף ועיין במתקם יעקב דמירן למ"ס רבי' ודוקא קאי אשלפניו

סליק ספר מנחת יעקב וספר חוות דעת

יורה דעה הלכות בשר שנתעלם מן העין סימן ס"ג

כב. מעיקר ה' (א) אחד הרוב. התשובות שור הקשה אחמ"ל לא חילק כאן כמו בס"ח' גפי גדי שטות דבאספא אסור ולכרמנ"ס אפי' גזוק אסור - ולא קאמרי מדי דמחולק ג"ו מחלק ביהדות בין אגריס לחתיכות ופי' רש"י הטעם משום דאין דרך לחתוך נבילה לחתיכות וע"כ להרמנ"ס מיייר בשוק חס"ה כאן למיירי בחתיכות מותר בכל מקום שימצא מטעם דאין דרך לחתוך נבילה לחתיכות משא"כ בס"ח' דמיירי בשלימה דקא ברעו מאגריס דיותר דרך להשליך נבילה שלימה מחלק הקס שפיר :

שם (ב) חוב המוכרין - עש"ך סי' א' ס"ק י"ו - ועמ"ח - ובחידושי' לנ"ב בסוגיא דגיטול הארצות - ומ"א הסר"ה דאם הן טוין מחצה עכ"ל ומחצה ידאג
 ומחצה קרוב לבית ישראל דמותר דלזולין בחר קורבם במקום לזכא רובא נגדו - ומביא רמ"א מחצה בין ב' שוככות ע"כ - ולפענ"ל ליתא להאי דינא
 לפמ"ש הפמ"ע בס' רנ"ט ס"ק ר' - ועוד דהתם שאני דכיון דנמנה בין ב' שוככות ואין לספק בגיטול הנמנה רק מהב' שוככות מש"ה אחריון מחמת קורבא דמשכר
 לקרוב נפל טוין דלחין רוב מנגד להקורבא משא"כ כאן בנמנה קרוב לבית ישראל דא"ל לומר מחמת קורבא דתנית זה נפל דהא כל העיר הוא רוב נגד בית זה
 ורובא עדיף מקורבא ואחריון דהתם נפל - קודם דהא משום זה אין מוזכרין לבית זה הכשר וכיון דלחין דמאנשי העיר נפל דהר דמאנשי על מחצה דאנשי
 העיר טוין הן - ועיין תכ"ש שכתב דין מחודש ואוסר כרטי' עד שיהיו כל ע"ה משום דמזרעין מיעוטא דטבחי עכ"ל למיעוט בהמות טריפות הן אפילו אצל הטבחי
 ישראל - ומביא רמ"א מברית נ"ב ומבימות ע"ש - וליתא לפענ"ל דהא המזרעין מיעוטא רק ברובא דליתא קמן אצל רוב ישראל דהוא רובא דליתא קמן המיעוט
 במאן דליתא דמי ולא מזרעין לי' - חדע דהא הרמ"ה פת"ן י"ב הקשה דנאקף חיע"ל דשומעין שאנין מומחין לחוקה שאניה זכורא ותיורן דמיעוט שאנין מומחין
 לא ש"ה ואפי' ר"מ מידה ב' דלא הייטבין לי' וגא מזרעין לי' וה"ל קשה ברע"ה דהיינו הן רק טפי חד משנתי עכ"ל דמותר לזקף הייעוט עכ"ל לחוקה שאניה
 זכורא ועכ"ל ברע"ה כיון דרובא דלח' קמן היא דב"כ ר"מ מידה לה הייטבין להמיעוט ולא מזרעין לי' וכיון דלח' לחוקה לא מזרעין המיעוט מכ"ש למיעוט אחר
 דלא מזרעין אותו - ומתקום שהיה התכ"ש ר"ה מוכח להיפך דמש בברכות גבי הרים רוח דקמחר התם הטעם דלחין מנכר ברוב ישראל משום דמזרעין מיעוטא
 דכפטים מיעוטא דנגמור ומחלי לא קומד כשעוטה דמזרעין משום עכ"ל למיעוטא דנגמור - וגא קשה אח"כ דס"ל דמנכר דלא הייטב למיעוט כפטים מ"מ נאקף
 מיעוט דלגמור למיעוט עכ"ל א"ו דמיעוט עכ"ל כיון דהוא נגד רובא דליתא קמן לא מזרעין אותו - ובזימות ג"כ מיירר-מחובה דליתא קמן - ועיר דמ"ס נפלגא
 מזרעין - ועיר דכתיב דהשנ"ה בתכ"א דף ד' ב"מ"ה דלא אחריון צירוף רק שם וגא במקום אחר ע"ש נכבש הדבר - והנה אם נמצא כשר ברוב המכירות הן רוב
 ויש לספק שהבשו מונח כאן חכמה יתום - נראה שמזרעין כל המכירות שהיו בחותן הימים שיש לספק בנכשם הנמנה ואזולין בחר רוב המכירות שהיו בחותן הימים
 דלמי להא כמובאר בפסחים נמצית שנמנה בזה הבית אפי' ברגל שהרוב מעשר דלזולין בחר רובא דשאל וס"ל דמות' - בסתפקי' אם רוב המוכרים ישראל ואצל
 המוכרי עכ"ל יש בשר יותר מחה שיש אצל המוכרים ישראל אם יליך בשר רוב המוכרים להחיד או בחר רוב בשר לאיסור והנה מלשון הש"ס דקא"ר ע"י רניות
 מוכרות דלזולין בחר רובא כפרים - וכן מלשון הש"ס ופ"ק פ"ק עכ"ל רש"י משמע דהעיקר תלוי ברוב המוכרים ולא בכשר - ולפ"ו כשהמכירין הן מע"מ וסור
 אפי' ה' אצל ישראל רוב בשר - ולפ"ו בט' ציבורין של מצה ואח"י של חמץ בפסחים ג"כ אזולין בחר רוב הציבורין אף שציבור של תנאי יש יותר מכל ה"ט כיון
 דהספק הוא רק מחאה ציבור נפל העכבר - ולפ"ו במע"מ ג"כ לא משגיחין בגדול הציבור - אמנם משקלים פ"ו סנה"א גבי משע שנמנה בין שקלים לזכא
 כתיב דאנשי דלזולין בחר רוב מעות - וכן בפסחים ו' גבי חובה שנקמחם בה מעות מ"ה ומלך ציבורין ציבורין וגמלא מעות אזולין בחר רוב מעות
 שציבור - וכן בב"ב בסוגיא דג טול בנמנה בין ב' שוככות אזולין בחר רוב יוניס - ולעומת זה יש הוכחה להסך מחציה דברוב ישראל חייב להכריז אף דהנכרים
 עשירי טפי ויש להם רוב מעות - לכן נראה נחלק דבכדנ שפירש מחילא או אפי' לקחו אדם וא"י מחיוה מקום לקח דלזולין בחר רוב בשר ורוב מעות שציבור -
 והטעם דהא אם ה' הציבור גדול של יותר מחולק על כמה ציבורים שיהי' בכל אחד כפי שיש ג"כ ציבור קטן היינו אומרים דמיעוטא פריש כיון שיש בן
 רוב ציבורין א"כ מה בכך שהציבור הגדול מונח ביה ויבוע אחד בציבורי מ"מ רואין אותו כאלו הוא מחולק דמה הפרש בין א"י בציבורי א"י לא בין
 שהספק הוא ג"כ מחאה מקום הציבור נפל או הרי יש רוב מקומות להחיד אצל בציבורי שהספק הוא איה איש הביאן לכאן או כפי ספק איה איש נתנו לידו
 הולכין בחר רוב האנשים שעל עליהם הספק - ודאי' לזה דמחזון ג"כ אזולין בחר רוב כשפירש כמובאר ב"מ ס"ו רצ"ל בהג"ה וכו' בהצות מיימוני לס' משפטים
 גבי אשה שלקחה מעות מכיס וא"י מחאה כים דלזולין בחר רוב מעות שזכים אלו לא היחידה רמב"א דין קבוע ע"ש - ובאבירא אזולין בחר רוב אנשים ולא בחר
 רוב מחזון - וכן אם הורש יאמר לטעם אחד מהם הפקיד אצל אבי מנה וא"י מי דלא משגיחין במי שיש לו רוב מחת - אלא ודאי דיש חילוק בין נלקח או פירש
 משגמו ויבין כשהספק בא ע"י האיש הנותן והמביא לכאן אזולין בחר רוב האנשים שהספק נולד עליהם - וה"ל כנ"ל לפי הדין תורה דלזולין בחר רוב האנשים
 המצויין כאן ולא חיישין בשערים והאנשים המוכרין מחוץ לידם והרי הספק נולד מחאה מוכר בא הכשר הוא דמה לי אם יש ספק אם המוכר עצמו אצדו כאלו
 נודעו דהוא אזולין בחר רוב המוכרין כמו באבירא ומה לי כשהספק נולד מחאה מוכר בא ואזולין בחר רוב מוכרין - כנ"ל ברור :

[illegible]

סוף ז' ובשל אחרים נאמן: ע"ד ס"ק י"ח עד אבל בחומר וכו'. תמים לי דנחמי חירי וז' לתיאובין אפי' חומר נאמן כיון דליכא תיאובין בזה שחיד ללחמים וחומר לתיאובין נאמן במקום דליכא תיאובין כדמוכח בש"ס ולפני כפי' ד' ע"ש ואי חירי בחשוד שלא לתיאובין ובלא להכעים בגוואל שכתב הר"ן בריש מולין קשה דמה"ט יהיה נאמן בשל אחרים הא' הוא דיהא נלמד מהא דקיי"ל כרשב"ג בבכורות ובהמים בחומי בכור חסדי לתיאובין הן וחמ"ל להקל בחשוד שלא לתיאובין וכן הוא בהדיו בשעבתי הר"ן סי' כ"ה דדוקא חשוד לתיאובין מהימן בשל אחרים. לכן נראה דודאי חשוד שלא לתיאובין אינו נאמן אף בשל אחרים דהיינו כנוי כמ"ס הס"ו סק"ב. ועוד דהכשלת אחרים ודאי קיל ליה מחכילת עצמו כמ"ס הרשב"א בזה"ל וכיון דאובל האיסור שלא לתיאובין ודאי דאינו נאמן רק דחירי בחשוד לתיאובין וקמ"ל דנאמן בשל אחרים דלכא ברשב"ג דפליג את"ר ההם בבכורות ל"ה דכ"ל לת"ק שם דאינו נאמן בחקום דחירי אף ללגימא ולגומלין וע"פ פליג רשב"ג וסביר דנאמן בשל אחרים בלא נחשד רק בכבוד של עצמו כשאו תיאובין גדול אבל ללגימא ולגומלין שהוא תיאובין קטן לא חשדין ל' ע"ש. וזה טעם המחבר בן דאף החשוד לתיאובין בשל עצמו מ"מ נאמן בשל אחרים אף דיש למחשד' עדיין קצת כגון לגימא וגומלין דקיי"ל ברשב"ג דהנחשד עד של עצמו חומר להטיר בשל אחרים אף שיש קצת חשש לתיאובין עדיין וע"ז כתב הס"ד דרשב"ג לא אמר רק בחשוד אבל בחומר אינו נאמן כשיש שום חשש לתיאובין עדיין אבל בחקום דליכא שום חשש לתיאובין ודאי דאף חומר לתיאובין נאמן כדמוכח בש"ס בכתב דכותי ובפוסקים ועיין רשב"א בזה"ל דף כ' דף קי"ט. ולפמ"ס בתייבב קושית כפי' חרין זה הביאו הס"ו בס"ק י"ח וקושית הס"ו שם מ"ד דנחמי ע"ש. ולפמ"ס דדוקא חשוד לתיאובין נאמן בשל אחרים אבל חשוד שלא לתיאובין אינו נאמן לק"מ דודאי ע"ה מחכילת עכל ודאי חשוד לתיאובין הוא כמ"ס הס"ו שם אבל באכילת דמאי דהיינו ליקח פירות חס"פ חב"ר' שהחזיקו הס"ה בחזקת מעשה ודאי דחשוד אף פלג לתיאובין

צורה דעה סימן ק"ט דין חשוד באיסורין

[illegible]

סעיף יד ואם מבר לו דבר : ה"ו ב"ק כ"ג והש"ך ב"ק כ"ט פס"ו על הטע"ו פסק כחכמי ה"ר בעט"ש דמחם שנתאם בריאה לאחר שיתוכה פסקו וז"ל צריך להחזיר המעות משום דהמע"ה . והקצו דהא אפי' בספק טרפה חייב להחזיר דמחם . ולפסנ"ל לק"ח דדוקא בם' מדיפה שגולד קח"ל המכירה ולא הי' אפשר כלל שיהי' לה החזר הוי מחק טעות כיון דמ"ח אסורה היא ואלו הי' יודע בשעת מכירה שהיא אסורה חמ' וז"ל לה שום החזר לא הי' קונה חמ"ה הוי מחק טעות אבל ודאי אם הם' נולד אחר המכיר' כגון שקנה בשר קודם שנבדקה הדיקה ואח"כ נאכזה הדיקה וגאמר הבשר שקנה דל"ל להחזיר למחם כיון שבשעת המכירה לא היתה אסורה בודאי מחמת הם' לא הוי מחק טעות משום דהמע"ה . וה"ל מיייר שנתכבה הדיקה שהיתה בה המחם אחר המכירה ופסק המכירה לא הי' על הכהמה שם איסור כיון דהי' אפשר בבדיקה ואף שנתכבה אח"כ וגטרפה יכול הלה לומר אייתי ראי' דהמע"ה ול"ל לשאר פסק טרפה שהיה אסורה מחמת בודאי בשעת המכירה מחמת הם' ולא הי' אפשר כלל שתהי' מותרת . כנ"ל ברור שהעיקר כהע"ו :

פסוקים 120 (1) ומ"מ פאר מלשלם דמי הדביעה. עש"ך ס"ק ל"ב עד דלימא כשרה היא והעמ"ה וכו'. והנה לפמ"ש הש"ך בח"מ י"ז ס"ק ט' דלמי' עשה
ס' ליסוד דחייב א"כ ה"ג יש למייבן. ואפשר כיון דהיוק שאלנו ניכר הוא שיעו חייב רק חטעם שלא יהי' כל אחד רוצה וזה לא שייך רק בחתוכין
להיוק ולא בחתוכין להכשור ול"ד לעשה ספק בשמיטה דהוי כהיוק ניכר בח"ש הרחצ"ן בדני דגרמי' גבי כהנא שפגלו:

סעיף י"ח (ו) מאיש פלוני מומחה . עש"ך ס"ק ל"ה עד ואולי אפי' לא הוכיר לו ההשגה וכו' . לכאורה אין כאן ס' דהא רק דניס מקור מומחה דמא' ובכבודות ל"ו דמחה ה"ס להא דדמאי בבין שאמר בבבב זה נתן לי ישראל במוחו . ובס' ש"ד ספק ה"ך ס"ק מ' דהעיקר דה"ל לומר בבב' פלוני וכתב ה"י כעס משום דבכבודות שם מסיק דלכתח' כלשגא קחא דה"ל לומר פלוני והא דדמאי צריך לומר ס' הוא משום דטבל דמארייתא משט"ב בבב' א"ף שהטעם בו מוס בחזיר הוא רק מדרבנן וא"כ צניניה עכו"ס דאינו ג"כ רק מדרבנן דמי מחש לבטור רק דמ"מ צריך לומר ס' משום דהי לא אמר ס' מצי להשתחטוי ולומר לדידי מהימן לי כמבואר בבכורות ובס' ש"ד ס' ומבואר שם בבכורות דק"ל דמצי' לית לי' תובע שרי . וצראה דגבי ס' מומחה אפי' הוא חשוד להחליף עתה וא"ל שחא קנה באמת חפ' מומחה והחליף בשלו דאמרינן דידאי לא הי' לו צניניה כלל דאי הי' לו נא ס' קנה כלל והיה נתן משלו וכן משמע מהפוסק' :

שם (ח) הביא לו מנחה בשם א' מדומסחין וכו'. עש"ך ס"ק ל"ו שכתב דלפי' לא הזכיר שם המומחה דמוחר . וקשה לי דלא אמר' הוא בעצמו רצה לקנות וזה הפסד לומר לו איש פלוני מומחה וצוהו לקנות כמ"ס הכז"ה ביה"א דף ו' והוא מטעם הפשוטה בדמיון ספק ד' ע"ס . ואפשר דהי"ד שאלו תשובות אחרים בעיר ולא לוקחין אפי' תפסם ב"א כמבואר בש"י וזמן לחוס רק לשלח שלח לו עכ"ס וכיון דלמחר מומחה שלח כך לא מצי לדרשתמוס מ"ס מורר כמבואר בדברות ד' ל"ו ולקחין בס' ע"ד אבל בש"ס ג"כ . תשובות בעיר נראה דלפי' להזכיר שם המומחה ושיכירו שהוא מומחה :

הב"ה (ט) וכו' אינו נוגע בחשוד על איסור דאורייתא - ע"פ ס"ק י"ז שסתר דברי הרב. ולפענ"ל נראה דהרב לשיטתו שגחז בסעי' ב' דלתיאכון לה' חקרי חשוד וע"כ מייירי בשלל לתיאכון וק"ל שוב מהרש"א ואלדרכנו שר"י לדבריו כשהדיא כתב בזה"ל דף ד' במשמרת הביט דאין רא' חזק' דנאמן דנחמי כשאמר פ' דשם הוא רק דרנכן ואין רא' לאיסור דאורייתא רק דעיקר רא' מחמתן של עובדיו עניניה דמותר אפי' לר"י שהוא איסור דאורייתא מסני' שזן מחמתן דכל כמה דאפשר להן למיעבד בהיתר אפי' ע"י טורח עבדי וכיון דמייירי כהן בחשוד שלא לתיאכון איסור אצל דואי כשהשוד לתיאכון יש מומחה בעייר' דאפשר לאשכוחי בהיתר אפי' ע"י טורח מותר דממי' חתם להא דסי' ב' הנ"ל. ומה שהקשה מצנ"ס של עוף פלוני דמיהמן אפי' עוב"ס ל"ק דנצט"ס שיד' חתם מירחת כח"ש הה"ס חולין ג' הובא בש"ך סי' ב' ס"ק כ"ד דמותר לא מירחת כ"כ דפסור שלא יבדקו אחריו שמהזיקין אותו בכשר. ועוד דגבי צי"ס מירחת יוסר' דמה' ישראל הניקא חתיר בעצמו הנצט"ס שחט"פ פ' ויחטא דחפך בשקר ועש"ך ס"ק ל"ז שכתב לתרץ ח"ל דהתם ליכא למיחש רק לשחא שחט הוא וכו' עד מש"כ הכא. ואין לו הכנה כלל. ונראה לפרש דבריו דעיקר הטעם דלא' שיד' מירחת. בישראל הוא מטעם שכתבו החושמית חולין ג' דמדין שחטו שלא יבדקו אחריו דמהזיקין אותו בכשר ובחט"ל וא"כ הסי' ב' ליכא למיחש לזה דלא' שחט בעצמו וסובר שמהזיקין אותו בכשר ולא' יבדקו אחריו ח"כ ה"ל לוומר שחטו בעצמו פסע דהא יאכלו ג"כ מהשחטו כיון שמהזיקין אותו בכשר ואי סובר דאין מהזיקין אותו בכשר א"כ בודאי מירחת דמייירי שחא' יבדקו אחריו מש"כ הכא דל"ל דלא' מירחת דסובר שמהזיקין אותו בכשר ולא' יבדקו אחריו והא' שאומר דמהזיקין קטני' משום דהמשלח אחר לו שיקנה דמהזיקה :

הלכות יין נסך סימן קמו

[illegible][illegible]

(ג) אע"פ שמהבחינו אחד וכו' - ע"ש ס"ק י"ב עד והא אפי' בא"ל קי"ל וכו' . תת' ל' הא שם לא אחזיקין רק דללא תנא אבל לכתחילה והיא דאסורה מדינא לכתחילה ואין ב"ד מניחין אותו רק ש"כ מצינו אין חשבות כעניסת כמו בתרי ותר' שם וכו' ה"ל דאסורה ולכתחילה אפי' להאמר כרי . ומה שסיים ג"כ דבד"ב אין להחמיר להפך כמו לא ידעתי מה מקרי דיעבד :

(ר) מהיג' . פה"ד ס"ק ו"ג . יעין בנה"כ שמישכ דמירי לענין שמואל לכל העולם אבל כשאין מחזיקו אחר אסור מטעם דשמואל כשיבואו בעלים וידו לדכרו עכ"ל

(ה) ויש מי שכתב רש"י בברכה וכו' . פה"ד ס"ק ו"ה וזה שחבר על הכתוב דלמה לא יתכן העל שחזר לא נחנסך ג"כ כשנים וכו' היינו כשאנו

[illegible]

יורה דעה סימן קכז דין ער אחר באיסורא

הוא דקס אשה אומרת ברי שלח נקדשה ואין לבה נוקמה . ולעמן קושייתו נראה לדיעה זו סיבה כדעת הראב"ד בפ"ט מה' שגגות דמירי שער אחד חמור על שתקנה מה' תחיות שאכל ושה' חלב וא' אומר שה' שוחר דאפי' חסדים מביא על ספק שלו א"ת' וזו"ש בבבא בורא' ונפסק הדין ע"פ עדותיה ובמ"ס פתח וכו' . תמי' לי דלקמן בכתב בעצמו דוקא במת וכו' השמע דבאסורין לא צעירי נפסק הדין : וזו"ש בהיכ' ללא בלי קדא רק מסבירה או מתקנת חסדים כגון תחילה ספ' חלב או מתקדש ייבך וכו' . תמי' לי דהא תחילה ס' חלב ילפינן חקרא דלא יודע ברו"ס האשה . תדע דהא תחילה קרנן ונאכל : וזו"ש בעד אומר מה דדוקא בשאומר בן כפאי ב"ד דהא קיי"ל דסת' שלא ע"ג ב"ד תכל' וכו' . תמוה מאד לעדירה הדין משאור בזה"ע סי' י"ז סעי' כ"ט דלפי' ניסת שלא ברשות ב"ד חס' בה ע"פ אח"כ ואמר לא מת לא תנא ע"ס . ולא יוכלתי להקלס בדבריו חס' לא שד"ם הוא וכנ"ל דוקא בשאומר בפני ב"ד והלכך כל כמה וכו' וכוונתו דעכ"פ צעירי לכתחלה רשות ב"ד :

[illegible]

סעיף ב שמפסיד כל שכרו : הנה לי כיון שאומר שנתקדם בפשיעתו הרי חייב לפי דבריו לשלם כל היין לחמץ דכ"ל דלחץ השומר יכול לומר הרי שלך לפניך וא"כ חשי' עשה כחכם וי"ל גאמן כיון שמפסיד לשלם כל דמי היין וכן בס"ת בגיטין כ"ד שאמר שלא עיבד הגויילין לשמן חייב לשלם כל דמי הגויילין . ונראה להלך דהנה מצומצם בש"ס וכל הפסיקים דכל היבא דליבא שני הודאית דסתרי אהדרי אולין בזה הודאית התובע כמו בטענו מיטען וסודר בשעירין ובכמה דוכת וזוהי מפסיד השכר אף שלא גאמן לו על היינוויהי היין כשרימ"מ פסור מלשם השכר פעולה כיון שהשומר שהיה התובע מודה שאינו מגיע לו שכר פעולה ואף אם בעל היין מכחשו בדבר ואומר שלא נתקדם היין דלא ידלי' שהי' כשר אפ"י פסור מלשם שכר פעולה ושייך שפיר לומר מתוך שגאמן להפסיד שכרו גאמן לאסור כיון דלהפסיד שכרו ודלי' דגאמן משא"כ לענין תשלומי דמי היין כאיני תאמין לו על היין והיין כשר לא משלם לו דמי היין לא שייך לומר מתוך שגאמן לשלם דמי היין דהא חינו משלם רק פשהיין אסור :

שם שמעה הפועל : עט"ו ס"ק ד'. עד שאין לו חוקה תחילה להחזיר - כוונתו שאין לו חוקה מחזורית . אבל תחיה לי דהא בש"ע כתב זה בנחנחך ייב שהיו ים לו חוקה מחזורית להכשיר . ועיקר קושיותו לק"מ דש"ה דהוי דבר שבטוהר ובעינין עצות דוקא רק הוא אסורה מטעם שזוהי אכפס' ח"ד משא"כ באיסורין דהוכחה בעמחא כפי כח"ש הט"ו בעצמו כפי" ס"ח ס"ה ב' :

סעיף ג (ח) ע"א נאמן באיסורין להריר ע"פ ס"ק ר"ג. כוונתי דעד ה' תשע"ז להחיר בלא איחזיקו כשה' איסור חספס חש"כ לאיסור' לא חזינו שיה' מועיל. ולפמ"ש כפ"ק ה' דלאיסור אינו נאמן עד דעלמא ה"ק שיה' ידו עד שיה' שומר ג"כ ולהחיר אף עד דעלמא נאמן כשהוא בידו יש לפרש כפדסות דעד דעלמא נאמן להחיר ולא לאיסור.

שם (א) נשד שאינה מנוקדת . פֿט"ו ס"ק ו' עד ח"י לגקר וכו' . קשה לי דהם מחזיקין לכל אדם שנשטם אף שא"י לשטם ופ"כ ביון שנידו להוליכו למחנה
היו בידו :

שם (יור) קטן אין לו דין עד . עש"ך ס"ק ל"א עד ו"מ להיכל דחומר ידעת רגלים לדבר וכו' עד דחמד נאמן כלל שתיקת בע"ז וכו' וכוכל תחוד דכא נידעת רגלים לדבר בעינן שתיקת בע"ז כחומר דפי זה . ומחמד דט"ס הוא וי"ל ו"מ להיכל דחמד מחמישו :

מחמת הוצאת הדפוס כי רבה לא הדפסתו מה' שח' ט"ז ימ' פות' רב' מעט מעט כדי שלא להוציא נייר חלק

יוֹסֵפִין אַ סַעִיף אַ כִּבְגָ'ס וּמֵסֵס בִּדְרוֹן אִיזוֹר שׁוֹחֵט וְנִמְצָא שׁוֹא"י אֵם נִמְלֵק קִבְלָהּ אִין מִטְרִיפֵין לִמְסַרֵּעַ וכו'. עַט"ס א"כ ר' יוֹסֵפִין קוֹשִׁיטוֹ לִיּוֹן דְּלִבְנוֹתָם לְמַד
 דִּין זֶה מְשֻׁמֵּת בְּסִכּוּן וְנִמְלָה פְּנִים דִּבְגִּי' כְּר"ח וְכִיּוֹן דְּלֵא קִי"ל כְּר"ה רַק בְּשִׁבְרֵי בֵּן עֲצֻמֹּת וְהֵאָּר לִינֵה דְשִׁמְשׁ דְּמִי לֵלֵךְ שִׁבְרֵי בֵּן עֲצֻמֹּת וכו'.
 וְנִרְאֵה לְפַנְעִי' לִיבֵשׁ דְּהִיב קֶשֶׁה לִיבֵה לְהִרָ' כִּיּוֹן שְׁתַּבֵּן הַקּוֹסִפּוֹת שֶׁסֶּד בְּרָה סִכּוּן אִיזוֹרֵי דִלֻף בְּשִׁבְרֵי בֵּן עֲצֻמֹּת לֵא מַכְשִׁיר ר"ח רַק מְטַעַם ס"ס א"כ מֵה טַעַם
 זֶה לְחַלֵּק בֵּין שִׁבְרֵי לֵלֵךְ בְּתַרְוִיבֵיהּ אִיבֵה יָד ס ס ח חוֹר בְּתַרְוִיבֵיהּ אִיבֵה ס וְיִמְיָר לֵא שְׁמִיטָה נִגְדַּת הַפְּעֻלָּה - לִיבֵה אִיזוֹר כִּרְבֵּי דַעַם הַאִיזוֹר בִּלְלֵךְ שִׁבְרֵי מְשֻׁמֵּת
 דְּכִיּוֹן שְׁמִיטָה לְפָסֵק בְּהַסְכִּין רַק לְשִׁמְשׁ נִפְגֵּם בְּמִסְרָקָת וּמִסְרָקָת לֵא פְּנִים טַפִּי מַעֲזָר מ"ש רש"י שֶׁסֶּד ע"ב דְּנִרָ' בַּעַם הַמִּסְרָקָת א"כ כִּיּוֹן דְּמִיּוֹנִין דְּהֵאָּר בִּסְכָּן עֵלִיל לְפָנִים
 דְּבִדְבָר שְׂוֵאָה כְּעִין הַעֲזָר הוּא הַחִיבֹת הַעֲזָר שֶׁהִי בֵּין בְּדִיקָתָה הַסְכִּין לְשִׁמְשׁ רִיבִינָן בְּתַתְּמַסָּךְ בְּדִבְרֵי שִׁכּוּל לְפָנִים קוֹדֵם הַשְׁמִיטָה וְאִזוֹל חֻקָּת בְּדִיקָה מִהַסְכִּין וְדִמִּי מַמַּשׁ
 לֵאכֵּל דְּנִדָּה דָף ס"ז דֵּלֵאס נִתְּנָה תְּבַשִּׁיל לִנְכֵּה בֵּין חִסְפָּה לְעִבְדִּילָה דֵּאִפִּי לֵא נִתְּנָה עֲלֵיהּ כֻּלָּל דֵּלֵא עֲלֵתָה לֵא שְׂכִילָה אִין דַּעַם אִיבֵה א"כ כְּעִין ס"ס דֵּלִימָר לֵא נִדָּה בֵּה
 דְּבֵר הַחֻצֵּץ וְאִיזוֹר נִפֵּל מִמֶּנָּה קוֹדֵם הַטְּבִילָה וְאִפִּי' לֵא עֲלֵתָה לֵא עֲבִילָה מְשֻׁמֵּת שְׁתַּחֲלֵלֵה הַחֻקָּת בְּדִיקָה מִהַסְכִּין וְאִזוֹל בְּנִתְּנָה הַסְכִּין בִּיּוֹן מְטַעַם דַּמַּסָּךְ
 סִכּוּן אִיזוֹר עֵלִיל לְפָנִים מַחֲמַת הַעֲזָר לִ'ד לְנַתְּמַסָּךְ בְּדִבְרֵי הַחֻצֵּץ דְּטְבִילָה מַשְׁח"כ בְּסִכּוּן וְדִדּוּלֵא עֵלִיל לְפָנִים דְּנִדָּה שְׂוֵאָה כְּעִין הַעֲזָר דֵּהָר מִהַסְכִּין לֵא פְּנִים טַפִּי
 מַעֲזָר הוּא הַחִיבֹת הַעֲזָר מַמַּשׁ בְּתַתְּמַסָּךְ בְּדִבְרֵי הַחֻצֵּץ בְּטְבִילָה וְנִמְלָוִין שֶׁסֶּד מִדְּמַת שְׁמִיטָה לְעִבְדִּילָה ע"ש וְמַס"ה סִכָּן בְּשִׁמְשׁ דֵּלֵא אִיזוֹרֵר כֻּלָּל קוֹדֵם הַשְׁמִיטָה דְּמִיּוֹן מְטַעַם
 ס"ס : שֶׁד כְּתִבֵּי הַט"ז לְאִיזוֹר הַכֻּלִּים וְהִבְיָא רַח"י מַחֲקֵה - וְאִזוֹן מִיזְכֵּרֵה דְּבִי' מִקּוֹדֵם הַן טַמְאָת וְדֵאִי בְּתַבְנִיָּה בְּרִישׁ נִדָּה לֵוִי עִיד לִימָר אִוְקָמָה אִחֻקָּה מַשְׁח"כ בְּשִׁמְשׁ
 דֵּאִפִּי' ס"ס אִיבֵה וּנְגַד סִכָּן עִיד לִימָר אִוְקָמָה אִחֻקָּה - א"כ מְטַעַם אִיזוֹר לְאִיזוֹר הַכֻּלִּים דֵּלֵא עַל הַכֻּלִּים אִזוֹן דִּין רַק עַל הַטַּעַם הַיּוֹצֵא מִהַבְלִי כְּשִׁתְּבַשִּׁיל בֵּן דֵּהָר
 טַעַם נִרְגַּשׁ בְּתַבְשִׁיל וְדִין עַל הַטַּעַם אִם הוּא אִזוֹר וְהוּי כְּדִין עַל הַחִיבֹת בְּשֶׁר שְׁנַפְרָשׁ מִתְּבַחֵה - וְהִ'רָ' כְּשִׁתְּבַשִּׁיל אִין ב"י דַּעַם אִיזוֹרֵן הוּא מְשֻׁמֵּת שְׁתַּקְרָא שֶׁסֶּד אִיזוֹר
 עַל הַכֻּלִּי כַּמ"ש הַתּוֹס' דֵּלֵא דִין עַל הַכֻּלִּי אִפְסֵר דִּישׁ לְהִתִּיר מִכַּח הַחֻקָּה :

פעיף ד' (ב) אם רוב נגבי ישראל. מין פלתי שהקדש לה' רוב נגבי ע"ה"ס מ"ח כיון שרוב המצויין ישראל ע"כ מהם נפל. ולפענ"ד לה"ח דהא כשר שתקעו
מהעין אסור דמייסדין לעורר וכלל ולא חלוצין בשר רוב ישראל. ומבואר בס' ס"ג כש"ד ס"ח מ' דלא מייסדין זה לעוררין דמדוברתיהו שקלי ולא
מעלמא וא"כ ה"ל כיון דרוב נגבי עכו"ם ויבדלוי בל ליד עכו"ם מה. בכך שרוב המצויין ישראל מ"ח אימר עורר וכלל הביאן מנגב העכו"ם והיו כבשר שתקעל מהעין:
פעיף י"א (ג) אם הטילו חקל חרם. עט"ו וי"ן. ואפשר לומר טעם האוסרין מהא דלחמך רבא (תמורה ד') דכל מידי דלחמך רחמנא לל חשביד אי עביד
לל מחגי. וקשה מהא דשוחט בשבת דשמיטתו כשרה וכו"ל דלא אחרין לל מחגי רק שמיטתו שמתקין האיסור בחגי דלא מחגי כגון צמחוי ש"ד
שגירא דלם נאחר לל מחגי ואין גיטו גם נתקיים מה דלחמך רחמנא לל יוכל לשלח דלחמך ונתקן האיסור וכו"ל הוא בכל הכך דמייסדין הכך חש"כ בשוחט בשבת דהאיסור
הוא רק תפוס נטילת נשמה ואי"ל אם נאחר לל מחגי ואין שמיטתו שמיטה ויטורא דנטיילת נשמה דעבד עבד בזה לל אחרין כלל דלא מחגי חש"כ בשוחט על
המקח מקשו שם התוספות שם ספיר דשם אין איסור רק בשוחט ולא בנותר ומעקר וי"ד ספיר. לומר דלא מחגי ואין שמיטתו שמיטה ומתקן האיסור. וגררר דהא
ג"כ טעם ה"רן שביא הט"ו בס' ד' ס"ד ל' בשוחט ע"ז דלף אין אדם אוסר דבר שאינו שלו דח"מ אסורה. ולפ"ן שמיטתו שמיטה ומתקן האיסור. וגררר דהא
פניס שייך לומר דלא מחגי. וה"ל בכין דידן הוי כנשבע שלא לחבור ועבר ומבר דלינו מכירה להרבה פוסקי' כח"ס הב"ח ס' ר"ח וי"ה הוי כנשבע שלא
לשחוט ישחט דעיקר האיסור הוא השמיטה אחרין לל מחגי כדי לקה האיסור וכו"ל:

פרק ב' סעיף ד' (א) מטעם שחט לי - ע"ט"ו וס"ד דמיידי באומר ונמחה פלוני ומסוס דמירתת - וקשה לי דמ"ת ניהוש לשמא אכלי לו צריך לאוכלו וטעמא
אמר שחטם בעצמו - דלא אפילו בשד צדוק חב"ח כמבואר בס"י ק"ע ולא אמרינן דמירתת מסוס דשמא ילך עם רב
לחוטו פלוני ויכירו וס"ד דכותי' - וס"ע - ויש ליישב :

הלכות מדיפות

[illegible]

הלכות מריפות סימן לג לו

לב סעיף ד (א) אבל אם יש לחוש שנזקק ע"י קצין מריצה . הט"ו בס"י ס"ט ס"ק ג' הקדש דמ"ט חסדק חזק נחלל בנזק דכשר חסדק ס"ט ע"ט . ולפמ"ט הכ"ז בכללי ס"ט אות ט"ו לק"מ . וע"ט במירוץ שנזקקו לשלח הכח דה"ל לומר שחזק ניקבו למיזכר הכניסו פד שחזר הכניסו חזק וכוין דליכא ספק בריעותה הוי כספק על הדורס דמותר חסדק ש"ס . וכן בס"י מ"ט שס דליכא ספק על שור הכ"ז דה"ל יס' לו בדיקה רק חסדק הוא על שור איבריט וד"ל להתהלל הכסף עד שחזר הריעותה דהיינו חסדק ואיכא ספק בריעותה מותר חסדק כ"כ הכ"ז דניקב עד אחד הוי ריעותה ברורה כיון שהתחל מעשה העירף רק שחוספוקין בנזר המעשה דהיינו שחזק ניקב עיר המצין ג"כ כמ"ט חרש"ל במירוץ לחולין דף מ"ו ע"ט ומ"ט אפי' ניקב ע"י חולי בעיט דניקב שלא שלט החולי בעיר הכ"ז כמ"ט הט"ו בס"ק ו' וכוין דליכא ריעותה ברורה לא הוי ס"ט כיון שז"ל להתבאר :

סעיף יז (ב) אם אין ע"כ קורט דס . ט"ט ס"ק י"ז עד דשחזר הכ' העבירו דס ע"ט . ואין להקשות דה"ל בלח"ל אין לוסט בדיקה חסדק . ואי קשייתו לחזק דמותר בס"י מ"ח במלח ודליתו אף דה"ל לבדוקו א"כ גם בתירוץ לא אחי שפיר ע"ט . ולק"מ דחרש"ל בנשיבט ס"י חס"ט כתב דה"ל דאמרינן בחולין העטס דבעינן ק"ד בחסדק דהוא חסדק דכיון דליכא חיד' למיסדק עלי' ה"ל לאשתכוחי היינו על החסדק ע"כ חרש"ל . וכשתחזק חסדק שפיר הא החסדק יס' לו בדיקה וכוין דליכא ק"ד על האמת איכא הוכחה להבכר ומותר דמחשקן ששסין דסם מהחזק :

סימן י"ז סעיף א (א) בועה על מקום שנקלף וכו' . נראה דאפילו רק ניקב עיר העליון טריפה דה"ל כתב בס"י ג"כ ס"ק ו' דאפילו בניקב בעיטן בדיקה שלא שלט כלל החולי בעיר הכ"ז וכשיש בועה א"ל לבדוק :

סעיף ה' (ב) לרדת ואב. עיין תכ"ט ס"ק י"ט שהקדש על הא' לאגרונין בש"ס מי חיישין שמה' במחוס נקב ניקב הא' במחוס שניקב הואב היי' כנעלן וליחאנא
ט"ז. ולק"מ דהא' חבואר בחולין דף ק' דמקיסין דבריה. ופירש"י דהיינו כספק אם ניקב מחוס וליכא' למחלי. וחבואר ללמן בס"י
דליכא' דליכא' למחלי א"ל להקיד רק במחוס דליכא' למחלי מקיסין. ולפ"י צ"י הכא' בש"ס שפיר מי חיישין שמה' במחוס נקב ניקב ויכד' להקיד כיון
דאמרינן ונאמר בכקפס משא"כ בליחאנא דהא' דהקפס. ולפ"י א"י ג"כ שפיר מה שרצה הש"ס לצמות אומר לסכמא' אף דבאסור' אזלינן בחד חוקה
משא"כ בסכמא'. ולפ"י א"י דבאסור' ג"כ לא אזלינן בחד חוקה במחוס דליכא' לברורי :

סעף ז' (א) סרוחין טריפה - הכר'ו הקטע מס'ה ל"ו דפס'ט על האצבעות לאתרוג שנשך בקיטון תחתיו סרוח ע"ס ויחי בריאה טריפה בסרוחין לא פס'ט יחיד דהא לא נשי הקטע רק בתקום ששך בריאה - ולפנ' ד נראה דל"מ דכל"ה ה"ס תמוה דמ"י קא דמדה אחרג לריאה דל"מ תליא בל'ין כחוס חיה ואתרוג בחדר תליא וחזין כמה דברים דל"א תלי אחרג בעריפית דבריאה טריפה נקב כל שהוא ונאתרוג נשנין מסרון באיסר להרבה פסוקים וכן ניקב הסומפין וחסרון בפנים טריפה בריאה וכשר באתרוג - ועוד קשה הא דקאמר הקטע הא לא קיימי סומפנאה טריפה הא האצבעות אינו רק בתקום דקיימי סומפנאה - ועוד קשה דלמאי דמדה איתו דוקא לריאה נידמתי' לחוס וכוליא דטריפה שנשך בקיטון אף דלא שלט ב' אירא : לכן מ"ל דהנה ודאי אס נחמר כל צד האתרוג בפנים ולא נשאר רק העור וחדרי הרע דפס'ל ולא מטעם דטריפה בריאה רק מטעם - כיון דבערלה מרבין קליפת הכרי מלת פרוי ויביעו דבריאה דב'י פטור מטעם דלא נקרא פרי - ומח"ט לא מנרכיין אקליפת הכרי בפנ'ע וכן מביאר בצמח דבמקום דכתב פרי מטעם קליפת וס' כ"ג לאתרוג דכתיב פרי מן הדר הקליפה לא נקרא פרי ופסול - ולפ"ו נראה דה"ה אס נחמה צד האתרוג ונשך במים דפסול דמבואר בחילין דף ק"ך בערלה גבי דוכסא דחמרי דלפ'י ממנה גוף הכרי דלא נקרא פרי לענין ערלה וביכורים ע"ס ונבידושי הרשב"א לחולין שם רק - דתוס' ונעניס חוקרי המנהג פרי ופנא"ח ס' ר"ב לענין ברכת כהן ע"ס - ולפ"ו נשי צד"ס הכי אי הדרא בריא ולא נחטעל ע"ס פרי מיני' כלל או דלמא כיון דלא שלט ב' אירא לא הדרא בריא ומחילא פסול חס'ס דלא נקרא פירא : והא דמדה לריאה נראה דקנה הא דבריאה טריפה שנשך בקיטון ולא קיימי סומפנאה לאו מטעם נקבות דבמסופן הוא דהא אכילו לא צמחה רק קצת מעור הסמפין ולא ניקב טריפה דהא אכילו איבא רק שרייקי חיוורי טריפה אף שדקו להשפיעות ולא נקב'יגס א"א למר שהוא מטעם שסופו לינקב העור דא"כ אמאי דמדה איתו לאתרוג דהא באתרוג נקב בלא חסרון אינו פוסל להרבה פסוקים וגם ח"ן ש"י לדמות בלא אתרוג לעריפת כמו שאין מוזין אחרג לעריפות בשאר דברים כח"ס לעיל רק הטעם דטריפה הוא חס'ס דכיון דלא קיימי סומפנאה שוב הכשר לא הדרא בריא וכו' כהפ"ה הריאה - ואף שפמחתי בזה לקחן מ"מ נחמר כל צדוה מורגא דהוי כאלי אינכאן ריאה כלל - ולזה נשי שצ"ר אי באתרוג ג"כ הדרא בריא ממנה כסועיטת שמרין באתרוג דהא כשר כהפ"ה הריאה - ולא פס'ט שפיר מסרוח - ולא קשה קושית הכר'ו דה' קיס לכו לחול' דסרוחין חין מוקדן להבשר כלל שלא יבא דהר"ג ברי ממנה זה רק דבריאה טריפה בסרוחין מטעם דסיפו לינקב העור וזה לא שייך באתרוג כח"ס'ל - תדע דהא אפי' בוצה ב'ים סרוחין טריפה להך דיעה שהוא הרחמ"ס באתרוג ודאי כשר כשנמחה מעט צד האתרוג למ'ס סרוחין דהא לא נשי רק כששך בקיטון אלא ודאי דלענין חורת בריאת הכשר לא תלי כלל בסרוחין רק בקיום הסמפין המצוי הכשר - ולפ"ו תי' לי מה שדמו כאחרגוס כהרבה דברים אחרג לעריפה דהכלות לולב :

סעיף ח (ד) הודו בנזק הריאה. ע"ז בפי' מ"ג ס"ק ב' כתב דהוא מטעם חסרון. ולפי' לא מהני הסתימה החמור בפי' ל"ט סעי' ו"ט לדעת המחבר. וגרסה דחסרון ככ"ף כפופה שאומר בנז"ה אפי' לתוך דפיסוק דחסרון מנפנס לא שמי' חסרון נראה דלאו בפי' חסרה היא רק נזקע שפי' לינקב העור דאלת"ה מאי מקשה התם בחולין דף מ"ו מאי חסרה אילימא בזהו היינו ניקבה מאי קשיא? הא אינערדיך לזימתי חסרה דהוא תחת סיג נוסרה דלא מהני כתימה משא"כ בניקבה. א"י דמחן דמינר דחסרון בפנים לא שזיה חסרון אין חסרון פיסל בריאה כלל מטעם חסרון רק מטעם שפי' לינקב העור כמ"ס התנ"ש בכל ערופות הריאה שהוא תה"ע. ולפי' לא קשיא ג"כ קושית הט"י בס"ק י"ג שהקשה דלשני הט"ס דמיידי בחסרון ברצינית או ככ"ף בפ"ס ולפ"ה לא קשה דכל לקיחה שהוא מטעם שפי' לינקב העור לא חשיב במתניתין דככלל ניקבה הוא כמו דלא חשיב חתמה וגישתה ואטום ויבשה. ולפי' לא קשה ג"כ דלשני דחסרה היינו שהסרה אינא דחסרה אינא הוא ג"כ מטעם שפי' לינקב העור כמ"ס התנ"ש ובכלל נקיבה היא ומוכיה בש"ס שזיר דחסרון מנפנס ש זיה חסרון ומשיב ל"י במתניתין מטעם חסרון תחת סיג חסרה.

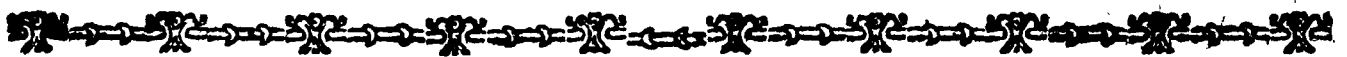
[illegible]

הכרת מריפות

המורה נבוכים... (The text is a dense, handwritten-style transcription of a philosophical or religious text, likely from the 'Mishneh Torah' or similar. It discusses concepts of justice, mercy, and the relationship between the individual and the community. The text is written in a cursive, somewhat illegible script, characteristic of older Hebrew manuscripts or early printed editions. It begins with 'המורה נבוכים' and continues with various paragraphs of text, some of which are indented. The text concludes with a signature or date, though it is difficult to read precisely due to the handwriting.)

תם ונשלם שבה לאל בורא עולם :

על ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה הדרושה שמואל צבי בן מו"ה קלונימוס קלמן זצ"ל מק"ק היסבאך ולע"ע בר"פ
 על ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה הדרושה שמואל צבי בן מו"ה קלונימוס קלמן זצ"ל מק"ק היסבאך ולע"ע בר"פ
על ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה המסדר אותיות מאיר
כהר"ר נפתלי סג"ל יצ"ו מק"ק זוטמרמסיק ולע"ע בק"ק ד"פ
על ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה המסדר אותיות מאיר בן כהר"ר גיורא
כ"ץ זצ"ל מק"ק קראטישין ולע"ע בק"ק ד"פ
 על ידי הפועל העוסק במלאכת הקודש באמונה הדרושה שמואל צבי בן מו"ה קלונימוס קלמן זצ"ל מק"ק היסבאך ולע"ע בר"פ